

(42)

༡༡། རེད་མདའ་བ་གཞོན་ཅུ་ལྔ་གྲོ་ས་ཀྱི་གསུང་འདུམ་
བཞུགས་སོ། །

པོད་གསུམ་པ།

མི་ཁྱོན་པོད་ཡིག་དཔེ་རྒྱུ་བཅའི་ལྟེན་སྲུང་གི་མཛུགས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་ཤིག་ཡིན།

བོད་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་རྒྱན་ཁང་།

༦༡། རེད་མདའ་བ་གཞོན་ཅུ་སྟོ་གྲོས་ཀྱི་གསུང་འབུམ།

བསྐྱེད་མེ་སྒྲེལ་མཚན་གྱི།

བཀའ་འདྲི་ཁྱུ་ལྟལ།

གཞན་དཀར་རིན་པོ་ཆེ། ཐུབ་བསྟན་སྟོན་ལམ།

གཙོ་སྒྲིག་པ།

ཁྱི་ཐར་འཇམ་སྟོ།

ཕྱི་ཤོག་ལག་རྩལ་པ།

པད་དོ།

སྒྲིག་སྐྱོར་པ།

ཟླ་བ་ལྷ་མོ། བྱམས་པ་བསྟན་འཛིན།

ཁྱུ་དག་པ།

གཡང་ཤོད་ནོར་བུ། བྱམས་པ་བསྟན་འཛིན། འཇམ་དབྱངས་ཤེས་རབ། ཤེས་རབ་དྲི་མེད།

ལས་ཁྲུགས་མི་སྟེ།

བྱམས་པ་བསྟན་འཛིན། དོ་རྩེ། ཟླ་བ་ལྷ་མོ། འབྲུག་རྒྱལ། དམ་ཚེས། ཏྲ་འགྲིན་ལྷ་མོ།

ཆོ་རིང་དབང་རྒྱལ། གཡང་ཤོད་ནོར་བུ། ཤེས་རབ་དྲི་མེད།

རེད་མདའ་བ་གཞོན་ལུ་སྒྲོ་གྲོས།

དཀར་ཆག

ཁྱེན་ཏུག་མཆོག་གཉིས་བསྟོན་པ།	༡
དབུ་མའི་བརྒྱད་འདེབས་རྒྱུད་ཏུ།	༣
ཁྱེན་པ་ལ་སྤྱིངས་ཡིག་.....	༤
ཡུལ་མཐའ་བཞིའི་རྒྱུ་གཞན།	༩
རྒྱུད་སྒྲུབ་དོན་བསྟུན།	༡༣
གདམས་པ་ནོར་བུའི་སྤྱིང་པ།	༡༥
བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་སྟོན་མ།	༢༠
སི་ཏུ་ཆོས་རིན་ལ་གདམས་པ།	༢༦
ཡུལ་ཆེན་མ་དཔལ་མོ་ལ་གདམས་པ།	༣༩
རྩེ་བུའི་ཤེས་རབ་དཔལ་ལ་གདམས་པ།	༤༣
གདམས་པ་གང་ཞིག་ལེགས་གསུངས་མ།	༤༤
གདམས་པ་འཛིག་ཏེན་འདྲིན་པ་མ།	༤༥
གདམས་པ་གང་གི་ཞབས་རྒྱུད་མ།	༤༦
གདམས་པ་གང་ལ་ཉེས་པ་མ།	༤༧
གདམས་པ་ན་མོ་ལོ་གི་མ།	༤༨

འགྲོད་མེད་གདེང་བྱོད་གྱི་མགྲུང་།	༥༩
སྒྱིད་སྒྲུག་ལམ་འབྱེད་གྱི་མན་ངག་	༦༡
འཇམ་དབྱངས་ནམ་མཁའ་རིན་ཆེན་ལ་ཕུལ་བ།	༦༩
སྒྲུ་མ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲོ་བཟང་གྲགས་པ་ལ་སྒྲིངས་བ།	༧༡
འདུས་པའི་མན་ངག་རིམ་པ་གསུམ་དུ་སྒྲེབ་རྟེན་པ་ལ་སྒྲོ་བ་དང་བཅས་པ་སྒྲུ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ སྒྲོ་བཟང་གྲགས་པ་ལ་སྒྲིངས་བ།	༧༢
སྒྲུ་མ་བཀའ་བཞི་པའི་སྒྲན་དུ་གསོལ་བ།	༧༤
ཆོས་རྗེ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་པ་ལ་ཕུལ་བ།	༧༥
ཆོས་རྗེ་སྒྲོ་བཟང་གྲགས་པ་ལ་གནང་བ་དཔེན་པ་ལ་དགའ་བའི་ གཏམ་དང་བཅས་བ།	༧༦
དཔོན་པོ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་ལ་གདམས་བ།	༩༠
གནས་རྟེན་པ་སྒྲོ་བ་དཔོན་བཀའ་བཅུ་པ་ཀུན་དགའ་དཔལ་ལ་གདམས་བ།	༩༡
ཆོས་རྗེ་སྒྲོ་བཟང་གྲགས་པའི་ཕྱག་ཕྱི་བ་གཞུག་མར་གནས་པ་རྣམས་ལ་གདམས་བ།	༩༢
པོ་དོང་པ་སྒྲོ་བ་དཔོན་ཉི་མ་སེང་གེ་ལ་གདམས་བ།	༩༣
བདེ་བ་ཅན་པ་སྒྲུ་མ་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ་དང་ཟུར་ཕྱག་གི་སྒྲུ་མ་ རྒྱལ་མགོན་མོགས་ལ་གདམས་བ།	༩༤
འབྲི་བྱང་གི་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་དཔལ་ལ་གདམས་བ།	༩༥
སྒྲོ་འཕོར་བ་ཤེས་རབ་འདུམ་ལ་གདམས་བ།	༩༦
མའའ་རིས་གྱི་དགོ་སྒྲོང་གཉིས་ལ་གདམས་བ།	༩༧
རྒྱ་གར་གྱི་རྩོ་གི་ཅིག་ལ་གནང་བ།	༩༨

ཁུ་འདུས་པ་གྲགས་པ་རིན་ཆེན་ལ་གདམས་པ།	༩༥
སྒྲ་མ་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་ལ་གདམས་པ།	༩༩
འོད་གསལ་ལྷག་པ་བ་ལ་གདམས་པ།	༩༩
ནེ་རིང་དཔོན་པོ་ལ་གདམས་པ།	༡༠༡
མེ་ཏོག་མདངས་ཅན་གྱི་དགོ་སྒྲོང་བ་གྲུ་ཤིས་བཟང་པོ་ལ་གདམས་པ།	༡༠༡
དཔོན་སྒྲོམ་ཡེ་ཤེས་འོད་ལ་གདམས་པ།	༡༠༢
གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་ཚུལ་ལས་བརྩམས་ཏེ་སྒྲུབ་ཆེན་མ་དཔལ་མོ་ལ་གདམས་པ།	༡༠༣
གྲུ་གཏི་བདག་མོ་ཆོས་སྒྲོང་རྒྱལ་མོ་ལ་གདམས་པ།	༡༠༤
ལུས་མེ་ཚུལ་བྲིས་སྒྲུབ་པ་བཟང་མོ་ལ་གདམས་པ།	༡༠༥
མངའ་རིས་གྱི་བདག་མོ་སྒྲོབ་དཔོན་མ་ཉི་མ་འབྲུམ་ལ་གདམས་པ།	༡༠༦
ཡར་འབྲོག་གི་དཔོན་མོ་ཆོས་དཔལ་བཟང་མོ་ལ་གདམས་པ།	༡༠༧
དོ་རྩེ་གདན་གྱི་དཔོན་མོ་སྒྲོབ་དཔོན་མ་ལ་གདམས་པ།	༡༠༨
གོ་འཛོ་དཔོན་ཆེན་ལ་གདམས་པ།	༡༠༩
མངའ་བདག་བྲི་རྒྱལ་བསོད་ནམས་ལྷེ་ལ་གདམས་པ་སྒྲེས་བྲུག་སུམ་གྱི་	
ཉམས་ལེན་མདོར་བསྡུས།	༡༡༡
ཏའི་སི་ཏུ་ཆོས་གྱི་རིན་ཆེན་ལ་གདམས་པ།	༡༡༥
དཔོན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་སྒྲུ་མཆེད་ལ་གདམས་པ།	༡༡༦
ཞང་ཀུན་སྤངས་དགོ་སྒྲོང་བ་ལ་དོན་ཐོབ་གྱིས་གདམས་པ།	༡༡༧
སྒྲིང་གྲོང་རྩོམ་པོའི་བྱང་རྒྱ་དཔལ་གོང་ལུ་དུས་སྒྲུར་བ།	༡༡༩
ཆོས་རྩེ་ས་སྒྲུབ་རྒྱུ་ཏའི་སྒྲུ་འདྲ་ལ་ན་བཟང་ལུ་དུས་སྒྲུར་བ།	༡༡༩
སེམས་ལ་སྒྲུལ་བའི་ཆོག་སྒྲུབ་བཅད་བ།	༡༡༩

འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་ལ་བརྩམས་པའི་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ།	༡༡༩
ཡི་གེའི་ཕྱི་མོ་ལ་བརྩམས་པའི་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ།	༡༢༠
འཕེན་རྫོགས་ཀྱི་ལས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་རབ་བྱེད།	༡༢༡
སྒྲོན་ལམ་གྱི་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ།	༡༢༢
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལྷག་ཀྱང་ཆེན་པོའི་དོ་རྫོང་ལྷ།	༡༢༣
ལྷ་སྒྲོན་སྒྲོན་འབྲས་དོ་རྫོང་ལྷ།	༡༢༤
གཞན་སེལ་གྱུ་བ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་བྱེད་པ།	༡༢༥
གཞན་གྱི་ཐེ་ཆོམ་སེལ་བྱེད་དྲིས་ལན་གྱི་སྒྲོན།	༡༢༥
དཔུ་མ་རྩ་བའི་འགྲེལ་པ།	༢༡༣
རབ་བྱེད་དང་པོའི་རྣམ་བཤད།	༢༡༤
རབ་བྱེད་གཉིས་པའི་རྣམ་བཤད།	༢༡༥
རབ་བྱེད་གསུམ་པའི་རྣམ་བཤད།	༢༡༥
རབ་བྱེད་བཞི་པའི་རྣམ་བཤད།	༢༡༥
རབ་བྱེད་ལྔ་པའི་རྣམ་བཤད།	༢༡༦
རབ་བྱེད་དྲུག་པའི་རྣམ་བཤད།	༢༡༧
རབ་བྱེད་བདུན་པའི་རྣམ་བཤད།	༢༡༦
རབ་བྱེད་བརྒྱད་པའི་རྣམ་བཤད།	༢༡༧
རབ་བྱེད་དགུ་པའི་རྣམ་བཤད། ..!	༢༡༧
རབ་བྱེད་བརྒྱ་པའི་རྣམ་བཤད།	༢༡༨
རབ་བྱེད་བརྒྱ་གཅིག་པའི་རྣམ་བཤད།	༢༢༠

རབ་བྱེད་བཅུ་གཉིས་པའི་རྣམ་བཤད།	༣༩༩
རབ་བྱེད་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་བཤད།	༤༠༠
རབ་བྱེད་བཅུ་བཞི་པའི་རྣམ་བཤད།	༤༠༤
རབ་བྱེད་བཅོ་ལྔ་པའི་རྣམ་བཤད།	༤༡༩
རབ་བྱེད་བཅུ་དྲུག་པའི་རྣམ་བཤད།	༤༢༣
རབ་བྱེད་བཅུ་བདུན་པའི་རྣམ་བཤད།	༤༢༥
རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པའི་རྣམ་བཤད།	༤༥༥
རབ་བྱེད་བཅུ་དགུ་པའི་རྣམ་བཤད།	༤༥༧
རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ་པའི་རྣམ་བཤད།	༤༥༩
རབ་བྱེད་ཉི་ལྔ་པའི་རྣམ་བཤད།	༤༩༠
རབ་བྱེད་ཉི་ལྔ་གཉིས་པའི་རྣམ་བཤད།	༥༠༢
རབ་བྱེད་ཉི་ལྔ་གསུམ་པའི་རྣམ་བཤད།	༥༡༩
རབ་བྱེད་ཉི་ལྔ་བཞི་པའི་རྣམ་བཤད།	༥༢༤
རབ་བྱེད་ཉི་ལྔ་ལྔ་པའི་རྣམ་བཤད།	༥༢༩
རབ་བྱེད་ཉི་ལྔ་དྲུག་པའི་རྣམ་བཤད།	༥༤༣
རབ་བྱེད་ཉི་ལྔ་བདུན་པའི་རྣམ་བཤད།	༥༥༧
མཐུག་བྱེད།	༦༡༡

1. The first part of the report discusses the general situation of the country and the progress of the work in the various departments. It also mentions the results of the recent elections and the state of the finances.

2. The second part of the report deals with the internal affairs of the country, including the administration of justice, the education system, and the state of the economy. It also mentions the progress of the various public works and the state of the military.

3. The third part of the report discusses the external affairs of the country, including the relations with the neighboring countries and the progress of the diplomatic work. It also mentions the state of the foreign trade and the progress of the various international conferences.

4. The fourth part of the report deals with the social and cultural life of the country, including the state of the various social services, the progress of the education system, and the state of the various cultural institutions.

5. The fifth part of the report discusses the progress of the various public works and the state of the military. It also mentions the results of the recent elections and the state of the finances.

༡༡། །རྒྱན་དུག་མཚན་གཉིས་ཀྱི་བསྟོན་པ་མཁའ་
མཉམ་མ་བཞུགས་སོ། །

མཁའ་མཉམ་འགོ་ལ་མཁུན་བརྩེས་རབ་དགོངས་ནས། །བྱངས་མེད་
གསུམ་དུ་ཚེགས་གཉིས་རབ་རྫོགས་ཞིང། །སྟོང་གསུམ་མི་མཛེད་ཞིང་གི་དཔལ་
གྱུར་པ། །འདྲེན་མཚན་གྱུ་ཉི་ཉེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཤེས་རབ་ཆེན་པོས་དེ་
ཉིད་ལེགས་རྟོགས་ནས། །བརྩེན་པ་ཆེན་པོས་གོ་འཕང་མཚན་བརྩེས་པ། །བརྩེན་
པ་འདི་ལ་སྟོན་པ་གཉིས་པར་གྲགས། །འཕགས་མཚན་གྱུ་སྐྱབ་ཞབས་ལ་ཕྱག་
འཆལ་ལོ། །དེ་སྤྱི་ཕྱི་བོ་དག་ལེགས་དཔལ་ཡོན་ཅན། །ལོག་སྤྱི་ཆར་གཅོད་
སྤྱི་ལ་ལྷན་རྩིས་སུ་འཛིན། །ཐར་འདོད་རྣམས་ལ་ཐར་པའི་ལམ་སྟོན་པའི། །ཞུ་བ་
དེ་བའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །མཁུན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་ལེགས་བཤད་འོད་
སྟོང་ཅན། །རབ་འབྱམས་ཤེས་བྱའི་མཁའ་ལ་རབ་འཕགས་ནས། །བདེ་གཤེགས་
གསུང་རབ་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་དཔལ། །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཞབས་ལ་ཕྱག་

འཆལ་ལོ། །དགུ་བཅུ་གོ་དགུ་འབྲུམ་སྒྲིལ་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས། །གང་གི་སྒོ་གྲོས་
མགུལ་བར་རབ་བརྒྱན་ཏེ། །འཛམ་གླིང་འདི་ན་གུན་མཁུན་གཉིས་པར་གྲགས། །
མཁས་མཆོག་དབྱིག་གཉིན་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་སྒོ་གྲོས་
སྒྲོབས་ཀྱིས་ཅེན། །མད་དུ་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ཁུར་གྱིས་བརྩི། །ལོག་སྒྲུ་འདམ་
དུའི་ཆལ་རྣམས་འཛམ་མཛེད་པའི། །ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆལ་
ལོ། །ཆོས་ཀྱིས་རིགས་པས་ཆོས་མིན་པམ་མཛེད་ཅིང། །གྲགས་པའི་སྒྲ་ཆེན་འཛིག་
ཏེན་གསུམ་ན་གྲགས། །སྒྲ་རན་མུན་འཛམ་སྒྲ་བའི་ཉི་མ་མཆོག་ །ཆོས་ཀྱི་གྲགས་
པའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཚུལ་བྲིམས་རྒྱ་མཆོའི་དབུས་ན་གནས་བཅས་
ཤིང། །འབྲུམ་ཕྱག་འདུལ་བའི་གཞུང་གི་དེངས་ཀས་བརྩི། །རྣམ་གྲོལ་ཐར་པའི་
འོར་བུ་གཙུག་ན་འཛིན། །མཆོག་གཉིས་ཀྱི་ཡི་དབང་པོ་ལ་ཕྱག་འཆལ། །ཐུབ་
པའི་བསྟན་ལ་ཤིང་རྩེ་སྒོལ་བཏོད་ནས། །སྒྲི་རྒྱ་རྣམས་ལ་ལེགས་པའི་ལམ་སྟོན་
པའི། །འཛམ་གླིང་མཛེས་བྱེད་རྒྱན་དུག་མཆོག་གཉིས་ལ། །ཏྲ་ཏྲ་གུས་པའི་ཡིད་
ཀྱིས་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཕན་བདེ་འབྱུང་གནས་བསྐྱབ་གསུམ་རྒྱན་གྱིས་སྒྲས། །བཀའ་
དང་བསྟན་བཅོས་སྒྲ་བསྒྱུར་གཏན་ལ་ཕབས། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཕྱོགས་བཅུར་
རྒྱས་མཛེད་པའི། །མཁས་གྲུབ་ལོ་བཅའ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཅིས་པ་འདི་ཡང་
གཞོན་ནུ་སྒོ་གྲོས་ཀྱིས་སྒྲས་པའོ། །

༥༥ དབུ་མའི་བརྒྱད་འདེབས་ཆུང་དུ་ཞིག །

ཆོས་སྒྲོམ་སྒྲོམ་དང་བུལ་བའི་ཕོ་བྲང་དུ། །སྒྲོབ་པ་ཤུག་འཁྱུང་བྱུང་པོ་ལ་གསོལ་
 བ་འདེབས། །ཟུང་འཇུག་བདེ་ཆེན་གྱི་ཕོ་བྲང་དུ། །བྱང་སེམས་སྒྲོ་གྲོས་རིན་ཆེན་
 ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཆོས་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཕོ་བྲང་དུ། །དཔལ་མགོན་
 འཕགས་པ་ལྷ་སྒྲོབ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མཁའ་མཉམ་སྒྲོམ་དང་བུལ་བའི་ཕོ་
 བྲང་དུ། །རྒྱལ་སྐུ་ལྷ་མོ་དེ་བུལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མཐའ་བཞི་བརྗོད་པ་བུལ་
 བའི་ཕོ་བྲང་དུ། །དཔལ་ལྷན་སྒྲོ་བ་གྲགས་པ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྒྲོང་སྒྲོང་
 སྒྲོ་མ་ལྷ་བུའི་ཕོ་བྲང་དུ། །རྒྱ་བོད་བརྒྱད་པའི་སྒྲོ་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །འཛིན་
 མེད་ཕྱོགས་དང་བུལ་བའི་ཕོ་བྲང་དུ། །རྗེ་བཙུན་གཞོན་ནུ་སྒྲོ་གྲོས་ལ་གསོལ་བ་
 འདེབས། །དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་སྐབས་སུ་ཡལ་སྒྲོ་མ་རྟོགས་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །
 གནས་སྒྲི་གཙུག་ཉི་ལྔའི་གདན་སྒྲོང་དུ། །དྲིན་ཅན་ཅུ་པའི་སྒྲོ་མ་ལ་གསོལ་བ་
 འདེབས། །ཀུན་རྗོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཟུང་འཇུག་གནས་ལུགས་རྟོགས་པར་བྱིན་
 གྱིས་སྒྲོབས། །

༡༡། །སྟོན་པ་ལ་སྤྱིང་ཡིག་བཞུགས།

བཅོམ་ལྷན་འདས་གསུང་གི་དབང་ཕྱག་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཉི་མའི་གཉེན་
 གྱི་རིགས་འབྱུངས་གིང་། །སྤྱི་བའི་དམ་པ་མཆོག་གི་གཙོ། །གོ་འཁྱུར་མ་ཞེས་གྲགས་
 པའི། །སྟོན་པ་དེ་ལ་འདི་སྤྱིང་སྤྱིང་། །འདི་ན་ལ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི། །རྟག་སྟགས་ཡོན་
 ཏན་ལྷན་པར་སྤྱི། །ཡོད་མེད་འདས་པར་སྤྱི་བ་ཁྱོད། །རྟག་ཆད་སྤངས་པར་བདག་
 གིས་ཁུམས། །འདི་ན་ལ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་། །སྤྱི་ཆོགས་དོན་དང་ལྷན་པར་སྤྱི། །
 བརྗོད་མེད་གསུང་བ་ཁྱོད་ཀྱི་བཀའ། །བྲག་ཆ་འདྲ་བར་བདག་གིས་ཁུམས། །
 འདི་ན་ལ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས། །ཤེས་བྱའི་དངོས་ཀྱན་གསལ་བར་སྤྱི། །སྤྱི་པ་
 ཉིར་ཞི་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས། །ནམ་མཁའ་འདྲ་བར་བདག་གིས་ཁུམས། །ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་
 དང་སྤྱི་མའི་མི། །སྤྱི་མའི་མི་ལ་སྤྱི་འཆི་མེད། །སྤྱི་འཆི་མེད་ལ་རྟག་ཆད་གང་། །སྤྱི་
 བོ་ལྷོངས་པ་རྟག་ཆད་འཆོལ། །ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་དང་བྲག་ཆའི་སྤྱི། །བྲག་ཆའི་སྤྱི་ལ་
 བརྗོད་འདོད་མེད། །བརྗོད་འདོད་མེད་ལ་བརྗོད་བྱ་གང་། །སྤྱི་བོ་ལྷོངས་པ་བརྗོད་

བྱ་འཚོལ། བྱི་ཁྱུགས་དང་ནམ་མཁའི་དབྱིངས། རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་ལ་རྣམ་
རྟོག་མེད། རྣམ་རྟོག་མེད་ལ་ཤེས་བྱ་གང་། སྒྲི་བོ་ཚྲོངས་པ་ཤེས་བྱ་འཚོལ། ལྷ་
སྒྱུ་དང་ནི་ཐོགས་མེད་གཉིས། བྱི་བསྟན་འཛིན་པར་བྱི་ཁྱུགས་གསུངས། །

དེ་དག་གཞུང་གི་རྗེས་འབྲངས་ནས། ལདག་གིས་བྱི་ཁྱུགས་པ་
བཅའ། འདི་ན་ལ་ལ་བྱི་ཁྱུགས་པ་གང་། རང་བཟོའི་བྱ་ལུས་སྒྲི་ཚུགས་ཀྱི། འོག་
པར་བཀྲལ་བས་ཞེན་ལྷ་ཡི། བྱི་བསྟན་དྲི་མ་ཅན་དུ་བྱས། བྱི་ཁྱུགས་ལ་མི་
ཕྱོགས་པའི། འཛིན་རྟོག་གངས་ཅན་ལྷ་སྒྱུ་དང་། ཁོས་མེད་ཅན་སོགས་བྱི་
གསུང་དང་། འགལ་བ་སྒྲི་ལ་མཚར་ཅི་ཡོད། བྱི་ལ་སྒྲི་པར་ཁས་ཆེ་ཞིང་། །
ནི་ད་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་འཛིན་བཞིན་དུ། བྱི་གསུང་འོག་པར་སྒྱུ་བ་པ་ཡི། སྒྲི་བོ་
ཚྲོངས་པ་འདི་གོ་ཅི། ལྷ་བའི་གནད་ཀྱན་བསལ་བའི་བྱི་ཁྱུགས་བྱི་ཁྱུགས་ཀྱི་དྲི་
བདུད་ཅི་བསྟན། སྒྲི་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་གང་། རྣམ་གངས་དུ་མར་བྱི་ཁྱུགས་
སྒྲི་དང་། ཀྱན་རྗེས་བདེན་པ་སྒྲིངས་པ་ཡི། སྒྲི་མེད་འགྱུར་མེད་གྲུབ་བོ་ཞེས། །
ཐུབ་ཚད་ཅན་ཀྱི་སྒྲི་བོ་སྒྲི། དེ་ལ་ཐུབ་པ་རི་ལྷ་ར་དགོངས། འཁོར་བ་སྒྲིངས་པར་
གྱུར་པ་ཡི། ལྷ་རན་འདས་པ་བྱི་ཁྱུགས་པའི་བཞིན། བྱི་ཁྱུགས་འཁོར་འདས་ཚུགས་
ཀྱན། སྒྲི་ལ་ལྷ་སྒྲི་རྒྱུ་པར་གསུངས། ཚུགས་དབྱིངས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ལྷ་སྒྲི། །
རྟོག་དུ་བདེན་པ་ཡོད་ཅེས་གྲག། བྱི་ཁྱུགས་ལང་དཀར་གཤེགས་མདོ་ལས། །
སྒྲི་བས་སོགས་ཡོན་ཏན་ལྷན་པ་ཡི། ལད་གཤེགས་སྒྲི་བོ་དྲང་དོན་དུ། གསལ་
པར་གསུང་པར་ལདག་གིས་ཐུམས། བྱི་ཁྱུགས་ལྷུ་པོར་དགོངས་པ་ལ། རི་

བཞིན་སྒྲུ་རུ་མངོན་ཞེན་ནས། །བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་བའི་ཐོལ་གྱིས་ནི། །བདག་
སྒྲིའི་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་བྱེད། །རྟག་ཆད་སྒྲིང་བ་དབུ་མའི་ལམ། །བྱིད་གྱིས་རྣམ་
གྲངས་དུ་མར་བསྐྱུགས། །རྟག་དང་ཆད་པར་སྒྲུ་བ་རྣམས། །མགོན་པོ་བྱིད་གྱིས་སྒྲིང་
པར་མཛད། །འདི་ན་ཞེན་ལྷའི་དྲི་ཅན་རྣམས། །དབུ་མར་སྒྲུ་བ་སྒྲིང་བྱེད་ཅིང་། །
གཙང་བདག་བདེ་དང་རྟག་པ་སོགས། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུ་ལ་བསྐྱུགས། །བྱིད་གྱིས་
ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་རྣམས། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་སྒྲུ་བར་གསུངས། །འདི་ན་
རྟག་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ །ཉོན་མོངས་སྒྲིངས་བའི་ལམ་དུ་སྒྲུ། །དངོས་རྣམས་ཁུ་
ནང་སྒྲུ་བ་བཞིན། །རང་རང་ངོ་བོས་སྒྲིང་བའི་བྱིར། །ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་
མེད་པའི། །ཉི་ཆེའི་སྒྲིང་ཉིད་བྱིད་གྱིས་བཀག། །རང་རང་ངོ་བོས་སྒྲིང་བ་ཉིད། །
ཆད་སྒྲིང་ཡིན་ཞེས་སྒྲིང་བྱེད་ཅིང་། །གཞན་གྱི་ངོ་བོས་སྒྲིང་བ་ཡི། །ཉི་ཆེའི་སྒྲིང་
ཉིད་མཆོག་ཡིན་ལོ། །

གལ་ཏེ་བྱིད་ནི་ཀུན་མཁྱེན་ན། །དེ་སྐད་སྒྲུ་རྣམས་ལོག་པར་ངེས། །ཡང་
ན་བྱིད་ཉིད་བྱིས་པའམ། །གཞན་དག་ཀུན་མཁྱེན་ཡིན་ལགས་གྲང་། །གལ་ཏེ་
བྱིད་གྱིས་བདེན་སྒྲུས་ན། །སྐལ་པོ་དེ་དག་བདུད་གྱིས་བསྐྱུས། །དེ་དག་ཡང་
དག་ལམ་ཞུགས་ན། །བྱིད་གྱིས་འཛིན་ཉོན་བསྐྱུས་སམ་ཅི། །བྱིད་གྱིས་རི་ལྷར་
གསུངས་བཞིན་སྒྲུས་ན་སྒྲུ་བོ་པལ་ཆེར་བདག་ལ་གཤེ། །གཞན་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་
པར་སྒྲུས་ན་ཁོ་བོ་གཡང་སར་ལྷུང་དུ་དོགས། །དེ་ལྷར་བདག་དང་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་
ལ་གཟུ་བོར་གནས་པའི་དཔང་བོ་གཞན། །མ་རྟོན་བྱིར་ན་བདེན་ཡུལ་འདི་ནི་སྟོན་

པའི་སྟོན་དུ་བསྐྱེདས་པ་ཡིན། །སྟོན་པའི་སྒྲིང་ཡིག་འདི། མང་དུ་བོས་པའི་ཤུག་འི་
དགོ་སྒྲིང་རེད་མཇུག་པ་གཞོན་ཅུ་སྟོ་གོས་ཀྱིས་མདོག་སྟོད་ཀྱི་ཆོས་གྲུང་གྲུང་
བཟོ། །དགོལོ། །

༄༅། །ཐུབ་མཐའ་བཞིའི་རྣམ་བཤད་བཞུགས་སོ། །

འདིར་ཐུབ་མཐའ་བཞིའི་རྣམ་བཤད་རགས་པ་ཙམ་བརྗོད་དེ། དེ་ལ་
 ཐུབ་མཐའ་སོ་སོའི་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ། དེ་དག་གི་བྱད་པར། གོང་འོག་གི་
 བྱད་པར་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ལ་བཞི་ཡོད་པའི། དང་པོ་མདོ་སྡེ་པ་ལ་དབྱེ་བ་བྱས་
 པའི་གཞུང་གསལ་པོ་མ་མཐོང་ཞིང་། བོད་ཁ་ཅིག་སེམས་ཙམ་རྣམ་བཤེན་པ་
 ལྟར། རྣམ་པ་དང་ཤེས་པ་འདྲ་མཉམ་དུ་སྒྲུབ་དང་། བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་དང་མདོ་སྡེ་
 པའི་བྱད་པར་ནི། གཞིའི་གནས་སྐབས་ན། ཤེས་བྱ་གཞི་ལྗེའི་ནང་ནས་གཟུགས་
 སེམས་སེམས་བྱང་གསུམ་ཀ་རྩ་སྟེ་ཐུབ་པར་གཉིས་ཀ་འདོད་ལ། ལྷན་མིན་
 འདུ་བྱེད། འདུས་མ་བྱས་བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་ས་རྩ་སྟེ་ཡོད་དུ་འདོད་ཅིང་། མདོ་སྡེ་པས་
 བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་དོ། །སེམས་བྱང་ལ་བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་ས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མེད་
 ཅིང་རང་རིག་མེད་པར་འདོད་ལ། མདོ་སྡེ་པས་དེ་དག་ལས་ལྷོག་པར་འདོད། རྣ་
 ཚོགས་བྱངས་མེད་དུ་སྒྲུབ་གཉིས་ཡོད་ཅིས་ཟེར། གཟུགས་ལ་ཡང་བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་

བས་བསྐྱེད་མེད་ཐོགས་མེད་གྱི་གཟུགས་ཡོད་པར་འདོད་ལ། མདོ་སྡེ་བས་ཀྱན་
 ཐོགས་བཅས་སུ་འདོད། ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་ཀྱན་
 གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྒྲོམས་པས་གྲོལ་བར་སྐྱབས་པས་མི་མཐུན་པ་ཆེར་
 མེད་ལ། འབྲས་བུའི་ཐད་དུ་བྱེ་བྲག་སྐྱབས་པས། སྤང་བོ་ལྷག་བཅས་དང་ལྷག་མེད་
 གྱི་སྤང་འདས་ཀྱན་བྲལ་འབྲས་རྫས་གྲུབ་ཏུ་འདོད་ཅིང་། མདོ་སྡེ་བས་གཉིན་པོས་
 སྤང་བྱ་བཀག་པའི་མེད་དགག་ཅི་ཡང་མེད་པར་འདོད་ཅིང་། བྱེ་བྲག་སྐྱབས་པས་དགྲ་
 བཅོམ་པ་ཉམས་ནས་བྱིར་འོང་སོགས་སུ་འགྱུར་བར་འདོད་ལ། མདོ་སྡེ་བས་མཐོང་
 ཆོས་ལ་བདེར་གནས་གྱི་བསམ་གཏན་ཙམ་ལས་ཉམས་པར་འདོད་པ་ལས་ཉམས་
 པའི་ཆོས་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པར་མི་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་སེམས་ཙམ་པའི་དབྱེ་བ་ལ། རྣམ་བདེན་རྒྱན་གཉིས་ལས།
 རྣམ་བདེན་པ་ལ་སྐྱེ་ཆོགས་གཉིས་མེད་དུ་སྐྱབས་བ་དང་། གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་
 དུ་སྐྱབས་བ་གཉིས་ལས། དང་བོ་ནི། ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་ལས་སྡོ་སེར་དམར་སོགས་སུ་
 སྐྱང་བ་དེ་ཤེས་པ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་འདོད་ལ། གཉིས་པ་ནི། སྡོ་སེར་དམར་
 སོགས་གྱི་རྣམ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་རྫས་ཐ་དད་ཅིང་། དེ་རྣམས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་
 ཡང་ལྷགས་གྱི་ཐུར་མ་ཤིབ་པ་ལྟར་རྫས་ཐ་དད་པར་འདོད་པའོ། །པོད་ཁ་ཅིག་
 ཤེས་པ་ལ་སྐྱང་བ་འདི་སྐྱང་མཁན་གྱི་ཤེས་པ་ལས་རྫས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་
 པའི་ངོར་བདེན་པར་འདོད་པ་སྒྲོང་བྱེད་ཆལ་བ་ཞེས་པའི་རྣམ་བདེན་པ་ཡོད་ཅིས་
 ཟེར་རོ། །འདིར་རྣམ་རྒྱན་པ་ལ་ཤེས་པ་ལ་གཟུང་བྱ་སྐྱང་བར་འདོད་པ་དྲི་བཅས་

པ་དང་། དེ་མི་སྣང་བར་འདོད་པ་དྲི་མེད་པ་གཉིས་སུ་འདོད། རྣམ་བདེན་རྩལ་གཉིས་ལས་བྱུང་པར་ནི། རྣམ་བདེན་པ་ནི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བའི་བཟུང་བ་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤྱི་རོལ་ལྟར་སྣང་ཡང་། ཡིན་ལུགས་ལ་ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་གྱིས་སྤྱི་རོལ་དུ་མ་གྲུབ་པར་འདོད་ལ། རྣམ་རྩལ་པ་ནི་གཟུང་བྱ་གང་ཟག་གི་སྤྱི་རོལ་ལ་སྣང་བ་མ་གཏོགས་པ་ཡིན་ལུགས་ལ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་ནང་གི་ཤེས་པར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་མེད་དགག་ཅང་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་འདོད་དོ། །

དེ་གཉིས་ཀྱང་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་བདེན་པ་བ་མེད་ཅིང་ནང་ཤེས་པ་བདེན་པ་བར་འདོད་པ་ནི་བྱུང་མེད། གསུམ་པ་མདོ་སྡེ་པ་དང་། སེམས་ཅམ་པའི་བྱུང་པར་ནི། གཞིའི་སྐབས་སུ་མདོ་སྡེ་པས་གཟུང་བ་སྤྱི་བདེན་པར་གྲུབ་པས། དེ་འཛིན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཀྱན་ཀྱང་མ་འབྲུལ་བར་འདོད་ལ། རྣམ་རིག་པས་གཟུང་བ་བདེན་པར་མི་འདོད་ཅིང་དེ་འཛིན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཀྱན་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཏྲོགས་པ་མ་ཏྲོགས་ཀྱན་འབྲུལ་བར་འདོད་དོ། །གཉིས་ཀས་ཀྱང་སེམས་སེམས་བྱུང་རྩལ་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་ནི་འདྲ་ལ། ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་མདོ་སྡེ་པས། གཉིན་པོ་གང་ཞིག་བདག་མེད་ཏྲོགས་པ་ཅམ་དང་། སྤང་བྱ་ཉོན་སྒྲིབ་དང་སྒྲོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ཅམ་ལས་རིགས་ཅན་གསུམ་ཀ་ལ་མི་འདོད། སེམས་ཅམ་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ལ་གཉིན་པོ་དེ་ཅམ་དུ་ཟད་ལ། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་དེའི་སྤང་བྱ་གཟུང་བ་བདག་མེད་དུ་ཏྲོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་། སྤང་བྱ་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་ཏྲོག་གི་ཆ་སྤང་དགོས་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་གཉིན་པོ་གང་

ཟག་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པ་དང་། སྤང་བྱ་ཉོན་མྱོང་གིས་
 མྱོང་གཉིས་ཀ་སྤང་དགོས་པར་འདོད་དོ། །འབྲས་བུའི་ཐད་དུ། མདོ་སྡེ་པས་ཐེག་
 པ་གསུམ་གྱི་མུང་འདས་ཀྱན་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་མེད་དགག་ཏུ་འདོད་ལ། སེམས་
 ཅམ་པས་མུང་འདས་ཀྱན་མྱོང་པ་ཅི་རིགས་པ་དང་བུལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་
 འདོད། བྱད་པར་དུ་མདོ་སྡེ་པས་གཟུགས་སྐྱ་ཆོས་སྐྱ་གཉིས་ལས་མི་འདོད་ཀྱང་།
 སེམས་ཅམ་པས་སྐྱ་གསུམ་འདོད་པ་སོགས་བྱད་པར་འཐའ་ཡས་སོ། །

གསུམ་པ་དབུ་མ་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན། ཐལ་རང་
 གཉིས་ལས། དེ་ལ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཀྱན་གྲུབ་མཐའ་མཐུན་པས་དབྱེ་བ་མེད་དོ། །
 རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ལ་མདོ་སྡེ་སྟོན་པའི་དབུ་མ་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་དབུ་
 མ་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་
 གིས་སྐྱ་སྐྱབ་གྱི་གཞུང་ལ། གཞན་ངོར་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་ཁས་ལེན་པ་
 རགས་པ་བྱའི་དབུ་མ་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་གིས་པ་ཅམ་ལས་མ་གཏོགས་བྱའི་དོན་
 མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་ཕྱ་བ་ནང་གི་དབུ་མ་པ་གཉིས་ཡོད་ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ཐལ་
 རང་གི་བྱད་པར་ནི། གཉིས་ཀའང་མཐར་ཐུག་དམ་པའི་བདེན་པར་སྐྱེལ་བ་ནི་མི་
 མཐུན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང་། གནས་སྐབས་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པའི་རྣམ་གཞག་
 རིགས་པས་དབྱུང་མ་དབྱུང་སོགས་ཀྱིས་ཐལ་རང་དུ་བཞག་གོ། །ཐལ་རང་ཞེས་
 འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཐ་སྙད་དུ་ཆོས་སམ་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པར་རང་ལུགས་ཀྱི་
 དམ་བཅའ་ཁས་སྤངས་ནས། དེ་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཆོད་མས་

གྲུབ་པར་འདོད་པ་རང་རྒྱད་པ་ཡིན་ལ། སྟེ་མེད་སྟོང་ཉིད་སོགས་གཞན་གྱི་ལོག་
 ཉོག་ལྟོག་པའི་ཕྱིར། གཞན་ངོ་འབའ་ཞིག་དུ་ཁས་ལེན་པ་གཞན་གྱི་ལོག་ཉོག་དེ་
 རྣམས་ཀྱང་ཕ་རོལ་པོའི་ཁས་སྤངས་ནང་འགལ་གྱི་ཐལ་འགྱུར་དང་། འཇིག་རྟེན་
 རང་གྲགས་ཀྱི་རིགས་པས་འགོག་པ་ཡིན་གྱི་དབུ་མ་རང་ལུགས་ལ་གྲུབ་པའི་
 རིགས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བརྗོད་དོ། །རང་ལུགས་ལ་ཁས་སྤངས་གང་ཡང་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཐལ་འགྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་ནི། གཞིའི་གནས་སྐབས་སུ།
 སེམས་ཙམ་པས་སེམས་བྱུང་བདེན་པར་འདོད་ལ། དབུ་མ་པས་བདེན་མེད་དུ་འདོད།
 སེམས་ཙམ་པས་འགྲོ་གྲུན་རིགས་ཅན་གསུམ་དང་མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་ཏེ།
 བཞིར་འདོད་ཀྱང་དབུ་མ་པས་གནས་སྐབས་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། མཐར་ཐུག་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དུ་འདོད་དོ། །ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ། སེམས་ཙམ་
 པས་སྒྲར་བཤད་པ་ལྟར་འདོད་ལ། དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་ཁ་ཅིག་རིགས་ཅན་གསུམ་
 གྱི་སྤང་གཉེན་སེམས་ཙམ་པ་ཇི་ལྟར་བཞེད་ལ། ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམས་ནི། སྟོས་
 བྲལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཙམ་བསྟོམས་པས་ཐར་པ་ཐོབ་མི་སྲིད་པས། རིགས་ཅན་
 གསུམ་ཀས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྟོས་དགོས་པར་བཞེད། འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་ཆེ་
 ཟུང་གི་བྱད་པར་ནི། སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱོ་བ་སྐྱོན་ལམ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོ་ནས་འཇོག་
 པར་བཞེད་དོ། །འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ། སེམས་ཙམ་པ་ཉན་རང་ལ་མུང་འདས་
 ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །དགྲ་བཙུན་པ་རྣམས་ཀྱང་མུང་པོ་ལྷག་བཅས་ཀྱི་སྐབས་སུ།

ཐེག་ཆེན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་ཀྱང་། སྤང་པོ་ལྷག་མེད་གྱི་
 སྤང་འདས་ཐོབ་ནས་གཏན་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།
 དབུ་མ་པ། ཉན་རང་ལ་མཐར་ཐུག་གི་སྤང་འདས་མེད་པར་འདོད་དོ། ཉན་རང་
 དགྲ་བཙུམ་ལྷག་མེད་གྱི་སྤང་འདས་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐྱེད་ནས། ཟག་མེད་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སད་པར་བྱས་ཏེ།
 སྤང་ཐུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་སློབ་པར་བཤད་པའི་
 ཕྱིར། ཉན་རང་གི་ལྷག་མེད་སྤང་འདས་ལ་ཡང་། དབུ་སེམས་གཉིས་འདོད་པ་མི་
 མཐུན་ཏེ། སེམས་ཙམ་པ་དག་ཉན་རང་དགྲ་བཙུམ་ཆེ་འདིའི་འདུ་བྱེད་དོར་ནས།
 འདུས་བྱས་གྱི་འཇུག་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་ངོ་བོར་འདོད་ལ། དེ་ནི་
 ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་སེམས་ཙམ་པ་དང་། དབུ་
 མ་པའི་འདོད་ལྷགས་གཉིས་ལས། སེམས་ཙམ་པ་དག་དཔེར་ན་རྒྱ་མ་མཁན་
 གྱིས། རྒྱགས་དང་རྒྱ་མ་ལ་སོགས་པའི་མཐུས་འཛིམ་དུམ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མའི་
 འབྲུལ་གཞི་རྣམས་ཏྲ་དང་སྤང་ལ་སོགས་པར་སྤང་བ་ལྟར། རྒྱ་མའི་འབྲུལ་གཞི་
 དང་འདྲ་བར་ཡང་དག་པ་མིན་པའི་ཀུན་རྟོག་གཞན་དབང་ཉིད་རྒྱ་མའི་རྒྱགས་
 དང་འདྲ་བའི་ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་གྱི་དབང་གིས་རྒྱ་མའི་ཏྲ་སྤང་དང་འདྲ་
 བའི་གང་ཟག་དང་། ཆོས་གྱི་བདག་གཉིས་སུ་སྤང་བར་འདོད་དོ། །དེ་ཁམས་གསུམ་
 གྱིས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་སེམས་སྤང་རྣམས་ནི་རྒྱ་རྒྱེན་གཞན་ལས་སྐྱེས་སམ། བག་
 ཆགས་གྱི་དབང་གིས་ལོག་པར་སྤང་བས་ན་གཞན་དབང་ཞེས་ཀྱང་བྱ། སྒྲིམ་སྤངས་

ཡིན་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རི་ལྟར་བ་མིན་པར་
 ལྷང་བས་ཡང་དག་པ་མིན་པའི་ཀུན་རྟོག་ཞེས་ཀྱང་བྱ། གཞན་དབང་གི་གཟུང་
 བྱ་ལ་ཟ་བ་པོ་དང་། བྱེད་པ་པོ་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་
 པ་དང་། གཟུང་འཛིན་བདེན་པ་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་རྣམས་ནི་ཀུན་
 བརྟགས་ཞེས་བྱའོ། ཀུན་རྫོབ་ཅེས་ཀྱང་བྱའོ། རི་སྟེང་པའི་གཞན་དབང་དེ་སྟེང་
 བཤད་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་གཉིས་གདོད་མས་སྟོང་པའི་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་ནི། གདོད་མ་ནས་གྲུབ་པའི་ཡོངས་གྲུབ། གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་མི་
 འགྱུར་བས་དེ་བཞིན་ཉིད། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོགས་པས་ཡང་དག་པའི་མཐའ། ཡེ་ཤེས་
 དམ་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པས་དོན་དམ་པ། སྒྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བས་མཆོན་མ་མེད་པ།
 ཞེས་བྱའོ། གཞན་དབང་ནི་འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡུལ་
 ཡིན་པ། ཀུན་བརྟགས་ནི་བྱིས་པའི་སྒྲོ་ཡི་སྟེང་ཡུལ་ཡིན་ཞིང་། ཡོངས་གྲུབ་ནི་
 འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྟེང་ཡུལ་ཡིན། ལྷར་བཤད་
 པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་ལ། དེ་རྟོགས་པའི་འཕགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན། དེ་དག་རགས་པ་ཅམ་སྒྲོས་
 པའོ། གསུ་མ་པའི་ལུགས་ལ། ཕྱིའི་གཟུང་བར་སྤང་བ་དང་། བྱང་འཛིན་པར་
 སྤང་བ་གཞན་དབང་། དེ་ལ་རྟོག་པ་སྒྲོ་འདོགས་པ་རྣམས་ཀུན་བརྟགས། ལྷང་
 བ་དེ་ཉིད་རྟོག་པས་སྒྲོ་འདོགས་པ་ལྷར་སྤང་ཞིང་མ་གྲུབ་པ་ནི་ཡོངས་གྲུབ་པོ། །

ད་ནི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་ཞེན། འདི་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་བ་བཞིའི་

འདོད་ལུགས་བཞི། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་དག་ནི། འཛོམས་བྱེད་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པས་
 བཅོམ་པ་ན། དེའི་སྒོ་མི་འཇུག་པར་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། རྩ་ས་ཀྱི་ཚོས་སྒོས་
 སོ་སོར་བསལ་ནས་དེའི་སྒོ་མི་འཇུག་པ་ཁུ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་དང་། བཅོམ་
 ཞིག་གིས་སྒོ་མི་འདོར་བར་ཤེས་པ་རང་དབང་དུ་སྒྱེད་པ། གཟུགས་སྐྱ་ལ་སོགས་
 པ་དོན་དམ་པར་འདོད་དེ། མཛོད་ལས། གང་ལ་བཅོམ་དང་སྒོའི་གཞན། །བསལ་
 བ་དེ་སྒོ་མི་འཇུག་པ། །བུམ་ཁུ་བཞིན་ཏུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་
 གཞན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །མདོ་སྡེ་བ་དག་ནི། དོན་འབྲས་བུ་སྒྱེད་བར་རུས་པ་
 དོན་དམ་པ། སྒོ་རོར་འབྲས་བུ་སྒྱེད་པར་རུས་པ་ལྟར་ཡོད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་
 པར་འདོད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་དོན་བྱེད་རུས་པ་གང་། །དེ་འདིར་
 དོན་དམ་ཡོད་པ་ཡིན། །གཞན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པ་སྟེ། །དེ་དག་རང་སྒྱེའི་མཚན་
 ཉིད་ཅན། །ཞེས་བཞེད་དོ། །སེམས་ཅམ་པ་དག་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་སྒྱེད་ཡུལ་དོན་དམ་པ་དང་། རིགས་པས་དབྱེད་ན་རྩ་ས་སུ་སྒྱུབ་པའི་དོན་དམ་
 གཉིས་སུ་འདོད་དོ། །དང་པོ་ནི། འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་ཏེ། མདོན་
 པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་སུ། རྣམ་པར་དག་པ་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་ནི་དོན་དམ་པའོ་
 ཞེས་དང་། ཅིའི་བྱིར་དོན་དམ་ཞེས་བྱ་ཞེན། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དོན་དམ་པའི་
 ཡུལ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཤེས་རིག་དོན་
 མེད་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་པོ་ཀུན་ལས་བརྟུས་སུ། གཟུང་དང་འཛིན་པ་དང་བྲལ་

བའི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དོན་དམ་འདོད། ཅེས་གསུངས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་ལའང་
མཐོང་བའི་ལམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲིབ་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། རིགས་པས་དབྱུད་མི་
བཟོད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་དབང་གི་ངོ་བོ་ཡང་དག་པ་མིན་
པའི་ཀུན་རྫོབ་གིས་བསྐྱུས་པའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ལས་
བརྟུས་སུ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོང་པར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་
པའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ནས་གཞན་དབང་ནི། རིགས་པས་དབྱུད་ན་རྫས་སུ་སྒྱུབ་
པའི་དོན་དམ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པས་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པ་སྟེ།
རྣམ་རིག་པའི་གཞུང་གིས་འགའ་ཞིག་ཏུ་དོན་དམ་དང་། འགའ་ཞིག་ཏུ་ཀུན་རྫོབ་
ཏུ་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒར་བཤད་པའི་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ།
སུམ་ཅུ་པར། རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་གང་གི། དངོས་པོ་གང་གང་རྣམ་དག་པ། དེ་
ཉིད་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་ཡི། རང་བོ་ཉིད་དེ་དེ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་གཞན་དབང་ནི། དོན་དམ་མཚན་ཉིད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་རྣམས་
བྱང་བ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པས་དབྱུད་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཐེག་བསྐྱུས་སུ།
རྣམ་གྲངས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་བརྟགས་ནི་ཀུན་རྫོབ་མཚན་
ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ་རྫས་སུ་མེད་ཅིང་། ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དབུས་མཐའི་
འགྲེལ་བཤད་དུ། ཅིའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། རྫས་སུ་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་
ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དབུ་མ་པ་རྣམས་ནི། རྣམ་
གྲངས་ཀྱི་དངོས་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡི་

ཤེས་ཀྱིས་མི་སྤྱི་བར་གཞིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་།
 དེ་དག་ལ་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་པོར་ཞེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་
 པར་འདོད་དེ། དཔུ་མ་འཕྲུག་པར། དངོས་ཀུན་ཡང་དག་རྩུན་པར་མཐོང་བ་ཡི། །
 དངོས་རྣེད་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། །ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་
 དེ། །མཐོང་བ་རྩུན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས། །ཞེས་བཤད་དོ། །འཕགས་
 པ་རྣམས་ཀྱི་མི་སྤྱི་བར་གཞིགས་པའི་དོན་དེ་ཡང་རི་ལྷ་བུ་ཞེན། དེ་ནི་སྒྲོས་པའི་
 འཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་གཞན་ལ་འདིའོ་ཞེས་ངག་གི་ལམ་གྱིས་བསྟན་
 དུ་མེད་ལ། བསྒྲུམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པར་བྱ་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ་
 མདོ་ལས། སྤྱི་བསམ་བརྗོད་མེད་ཤེས་རབ་པ་པོ་ལ་བྱིན་ཞེས་སོགས་དང་། སྤྱི་
 སྤྱི་བ་ཀྱིས་གཞན་ལས་ཤེས་མིན་ཞི་བ་དང་། །སྒྲོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྒྲོས་ཤིང་། །
 རྣམ་རྟོག་མེད་དོན་ཐ་དད་མེད། །དེ་དེ་ཁོ་ནའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། འཕགས་
 པ་ལྷས། ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཡོད་མེད་མིན། །གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་མིན་པ་མིན། །མུ་
 བཞི་ལས་ནི་རྣམ་གྲོལ་བ། །དེ་དེ་ཁོ་ནའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །

སྤྱི་མེད་འགག་མེད་སྟོང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་དུ་
 འདོད་དེ། ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཅུམ་གཉིས་སོ། །
 དང་པོ་ནི། གཞོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དུག་ལས་སྤྱིས་པའི་ཤེས་པའི་སྟོད་ཡུལ་ཏེ།
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་མཐོང་བར་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་སྤྱི་བར་བྱེད་པའི་གཞུགས་ལ་
 སོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དབང་པོ་གཞོད་པ་ཅན་ལས་སྤྱིས་པའི་ཤེས་སྟོད་ཀྱི་

ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲུ་མ་དང་། གཟུགས་བརྒན་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཐ་སྙད་དུ་བདེན་
པར་གྱུབ་པའོ། །འདུག་པ་ལས། གཏི་མུག་རང་བཞིན་སྒྲིབ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཏེ། །
དེ་གང་བདེན་པར་མཐོང་བའི་བཅོས་མ་སྟེ། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་ཞེས་བྱུང་བ་དེ་
གསུངས་ཏེ། །བཅོས་མར་གྱུར་པའི་དངོས་འདི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །ཞེས་བཤད་དོ། །
དེ་ལ་གཉིས་ལས། གོ་རིམ་བཞིན་དུ། ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། ལོག་པའི་
ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱའོ། །བདེན་པ་གཉིས་པོ་འདི་དག་གྱང་། ཐ་སྙད་དུ་སྒྲ་སྒྲོ་ཐ་དད་
པའི་ཡུལ་ཡིན་པས། ཐ་དད་ཡིན་ལ་དོན་དམ་པར་དེ་ཉིད་དང་གཞན་གང་དུའང་
བརྗོད་དུ་མེད་དོ། །དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས། འདུ་ཤེས་ཁམས་དང་དོན་དམ་
མཚན་ཉིད་ནི། །གཅིག་དང་ཐ་དད་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་ཏེ། །གཅིག་དང་ཐ་དད་
ཉིད་དུ་གང་ཉོག་པ། །དེ་དག་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཞུགས་པ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་དོ། །
བདེན་གཉིས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཐ་དད་མེད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་ལ་
དབྱེ་བ་སོ་སོར་བྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྙད་གྱང་མི་
འཐད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ད་ནི་གྱུབ་མཐའ་ཕྱི་ནང་གི་བྱད་པར་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཕྱི་
རོལ་པ་ལ་དབྱེ་ན། བསྐྱུས་ན་རྟག་པར་སྒྲིབ་དང་། ཆག་པར་སྒྲིབ་གཉིས་སུ་འདུལ།
རྒྱས་པར་ཕྱི་ན་ཆད་མེད་ཅིང་རུང་བྱད་ཕྱི་ན་ཉོག་གི་སྟེ་ལྷ་སྟེ་གྲངས་ཅན་པ། རིག་
བྱེད་པ། ཟད་བྱེད་པ། རྒྱལ་བ་པ། རྩ་རོལ་མཛེས་པ་བ་རྣམས་སོ། །དང་པོ་བཞི་
རྟག་པར་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་ཆད་པར་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་གསེས་

གྱི་བྱད་པར་ནི་མཐའ་ཡས་ཤིང་། ཏྲག་པར་སྤྲ་བ་དང་ཆད་པར་སྤྲ་བའི་བྱད་པར་ནི།
 གུན་གྱང་བདག་ཡོད་འདོད་པར་མཚུངས་གྱང་ཏྲག་པར་བདག་ཉིད་སྐྱེ་བ་སྤྲ་བྱེ་དུ་
 མར་བརྒྱད་པ་དེས་ལས་སྤྲོད་བར་འདོད་པས་ཏྲག་པར་སྤྲ་བ་ཡིན་ལ། འབྱུང་བ་
 ལས་སྤྲོ་བུར་དུ་བདག་སྐྱེ་ཞིང་དེ་རི་སྤྲོད་འཆོའི་བར་དུ་བདག་ཏྲག་ལ། ཤི་བའི་ཆེ་
 རྒྱན་ཆད་ནས། སྐྱེ་བ་མི་ཡིན་པར་འདོད་པས་ཆད་པར་སྤྲ་བ་ཡིན། བྱེ་ནང་གི་བྱད་
 པར་གང་གིས་འབྱེད་ན། འདི་ལ་གསུམ་ཏེ། ལྷ་སྤྲོད་གཉིས་ཀས་བྱེ་བའི་བྱེ་ནང་།
 ལྷ་བ་ཁོ་ནས་བྱེ་བའི་བྱེ་ནང་། ཐབས་ལམ་གྱིས་བྱེ་བའི་བྱེ་ནང་། དང་པོ་ལ་ཡང་
 གང་ཟག་བྱེ་ནང་། གྲུབ་མཐའ་བྱེ་ནང་གཉིས་ཡིན་ལ། གང་ཟག་བྱེ་ནང་གི་བྱད་
 པར་ནི། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་གང་ཟག་ནི་ནང་པ་ཞེས་བྱ་བ།
 བྱབ་འཇུག་དང་ཆོངས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་གང་ཟག་
 ནི་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བས་གང་ཟག་བྱེ་ནང་གི་བྱད་པར་ནི། སྐྱབས་འགོ་ལ་སོགས་པས་
 འབྱེད་གྱི། ལྷ་བས་འབྱེད་པ་མིན་ཏེ། ལྷ་བ་མ་ཤེས་པའི་བྱེ་ནང་གི་གང་ཟག་དུ་མ་
 ཡོད་པའི་བྱེར། གྲུབ་མཐའ་བྱེ་ནང་གི་བྱད་པར་ནི། གཙོ་བོ་ལྷ་བས་འབྱེད་དེ། གཞུང་
 གང་ལས་ཏྲག་པར་ལམ་ཆད་པའི་མཐའ་གཉིས་གང་རུང་ལྷན་པར་བསྟན་ཅིང་དེ་
 ཉིད་ལ་སྐྱོན་དུ་མི་ལྷ་བ་ནི་བྱེ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་ཏེ་དེའི་དགོངས་པ་ཏྲག་ཆད་
 སྤངས་པ་དབུ་མའི་ལམ་ལས། བྱེ་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་བྱེར་རོ། །གཞུང་གང་ལས་
 ཏྲག་པར་དང་ཆད་པའི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་ཤིང་། དབུ་མའི་ལམ་སྐྱོན་པར་འདོད་

བ་འདི་ནི། བད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར། གྲུབ་མཐའ་སྒྲ་བ་བཞི་པོ་
 ཀྱན་གྱང་། རང་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་དབུ་མར་རྫོམ་ཏེ། མངས་རྒྱས་ཀྱི་རྟག་ཆད་
 སྤངས་པ་དབུ་མའི་ལམ་བསྟན་ཅིང་། དེའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྒྲ་བ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྟག་ཆད་སྤང་ལུགས་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་
 ཡོད་དེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲ་བ་དག་འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་སྒྲ་ཅིག་གིས་འཇིག་པས་རྟག་
 པའི་མཐའ་སྤངས་ལ། རྒྱན་མ་ཆད་པར་འཇུག་པས་ཆད་པའི་མཐའ་སྤངས་སོ། །
 མདོ་སྡེ་བ་དག་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་དོ་བོ་འགག་པས་རྟག་པའི་མཐའ་ལས་
 གྲོལ་ལ། རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པས། ཆད་མཐའ་ལས་
 གྲོལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་ཅམ་བ་དག་ཀྱན་བརྟགས་རང་བཞིན་མེད་པས་རྟག་
 པའི་མཐའ་སྤངས་ལ། གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་པས་ཆད་པའི་མཐའ་སྤངས་
 སོ། །ཞེས་སྒྲས་སོ། །དབུ་མ་དག་ཀྱན་རྫོབ་རྗེ་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་སྒྲུབ་པར་མི་འདེབས་
 པས་ཆད་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་ལ། དེ་ཉིད་ཡིན་ལུགས་དོན་དམ་སྒྲོས་པའི་མཐའ་
 ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་རྟག་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་ཏེ་དེ་ནི་གཞི་དབུ་མ་ཡིན་ནོ། །
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་གང་ལ་ཡང་མཚན་མར་མི་འཇིན་པས། རྟག་པའི་མཐའ་ལས་
 གྲོལ་ལ། སྤྲིང་རྗེས་གཞན་དོན་དུ་ཆོག་ས་རྒྱ་ཆེན་པོ་སོགས་པས་ཆད་པའི་མཐའ་
 ལས་གྲོལ་བ་དེ་ནི་ལམ་དབུ་མ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོས་པའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་
 ཞི་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་བརྟེས་པས་རྟག་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་ལ། གཟུགས་ཀྱི་སྒྲས་
 གདུལ་བུ་མཆོག་དམན་ཀྱི་དོན་འཁོར་བ་རྗེ་སྤྲིང་མ་སྤྲོངས་ཀྱི་བར་དུ་བྱེད་པས་

ཆད་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་ཏེ། དེ་ནི་འབྲས་བུ་དབུ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན། དང་
པོ་གསུམ་དབུ་མ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ལ། བྱི་མ་ནི་དབུ་མ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྟ་བུ་ཁོ་ནས་སྤྱེ་བའི་བྱི་པ་ནི། ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་དང་། སེམས་ཅམ་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་དངོས་པོ་བདེན་པ་བཤམས་སྒྲུངས་པས། ཡིན་ལྷགས་ལ་རྟག་
ཆད་གྱི་མཐར་ལྟར་བར་འགྱུར་ཏེ། འཕགས་པ་སྒྲུ་སྒྲུབ་གྱིས། དེ་ལ་དངོས་པོར་
ཁས་ལེན་ཡོད་ན་ནི། །དེ་ལ་ཆགས་སོགས་འཛིགས་འབྱུང་ཅེས་པ་དང་། གལ་ཏེ་
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། །དེ་ནི་མེད་པ་མིན་པས་རྟག་ །སྟོན་བྱུང་ད་ལྟར་མེད་
ཅེས་པ། །དེ་ནི་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དེ་དག་
ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་མ་རྟོགས་པའི་བྱིར། ལྟ་བུས་སྤྱེ་
བའི་བྱི་པ་ཞེས་བྱའོ། །དབུ་མ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་དགོངས་པ་རྟག་
ཆད་སྒྲུངས་ཏེ་དབུ་མའི་ལམ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་རྟོགས་པའི་བྱིར། ལྟ་བུས་སྤྱེ་བའི་ནང་
པ་ཞེས་བྱའོ། །ཐབས་ལམ་གྱིས་སྤྱེ་བའི་བྱི་པ་ནི། བརྡེལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་
ཡིན་ཏེ། བར་ནི་དོ་རྗེ་ཐེག་པ་བརྒྱམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ན་སྤྱོད་
རིན་པོ་ཆེ་ནི། བཀའ་དང་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཁོ་ན་ལ་གསུངས་པས། དྲང་དོན་
ཁོ་ན་ཡིན་ལ། བར་པ་ནི་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཁོ་ན་ལ་གསུངས་པས། དེས་
དོན་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཐ་མ་ནི་ཐེག་པ་སྤྱོད་ཆོགས་ལ་ཞུགས་པའི་འཁོར་ལ་གསུངས་
པས། དྲང་དེས་ཅི་རིགས་པ་ཡོད། ཟུང་པར་དུ་བདེ་བར་གསལ་གསལ་པའི་སྒྲིང་པོ་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་དྲང་བའི་དོན་ཡིན། དགོངས་

གཞི་རྣམ་ཤེས་དེ་ལ་ཡོད་པའི་ཟག་མེད་སོགས་ལ་དགོངས། དཔེ་མར་གྱི་རྒྱ་ཞོལ།
 འོ་མ་ཡོད་པ་ལ་མར་ཡོད་ཅེས་སྒྲུས་ཀྱང་། རྩལ་དུ་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ན་
 བདེ་བར་གསལ་པའི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད། སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་
 མེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་རྗེ་ས་སྒྱ་པཎ་ཆེན་ཡང་། དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་གསལ་
 སྤྱིང་པོ་གསུངས་པ་ཡང་དྲང་དོན་ཡིན། དགོངས་གཞི་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཉིད་
 སྒྲོས་བྲལ་ལ་དགོངས་པ། སེམས་ཞུམ་སེམས་ཅན་དམན་ལ་སྒྲུང་བ་དང་། ཅེས་
 རྒྱད་སྒྲ་མ་ནས་གསུངས་པའི་ཉེས་པ་ལྟ་སྤྱིང་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ལ། དངོས་ལ་གཞོད་
 བྱེད་དེ་འདྲའི་བདེ་གསལ་སྤྱིང་པོ་ཡོད་ན། བཅིང་འགྱུར་གྱི་གཞིར་འགྱུར་བའི་
 བདག་ཁས་ལེན་པའི་ལུ་སྟེགས་རྣམས་དང་བྱུང་བར་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 གསུང་བ་གདའོ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་ཤུག་ཉིད་དགོས་པའོན་ཏུ་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱིས་སྒྲོ་དམན་
 པ་རྣམས་ལ་ཕན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དུ་སྒྱུར་བའོ། །དགོའོ། །

༄༅། །ཁྱུང་སྒྲིའི་དོན་བསྟུས་སམ་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོའི་
དོན་གསལ་བཞུགས་སོ། །

ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ། གུན་ནས་དང་བའི་
ཡིད་ཀྱིས་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོའི་དོན། །གསལ་
བར་བཤད་ཀྱིས་གཟུར་གནས་ཤེས་ལྡན་ཉོན། །སེམས་ཅན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར། གང་དག་འགྲོ་གུན་མཐའ་ཞི་ཡང་དག་ཏེ་གས་
ནས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པར་མི་རིགས་ཏེ། གཞུང་དེས་སེམས་ཅན་ལ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིའི་མཆན་ཉིད་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཅམ་རྗེས་སུ་ཞུགས་
པར། ས་དང་པོ་ནས་མཐོང་བར་བསྟན་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་
ཆོས་ཕྱིར། །ཞེས་པས་ཀྱང་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་
སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ཉིད་རང་གཞན་འོད་གསལ་ཅམ་སོ་སྒྲིའི་གནས་
སྐབས་ན་ཡང་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། དེའི་འགྲེལ་

པར། དེ་ལ་དྲི་མ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི། གཅིག་ཏུ་ཀུན་ནས་ཉོན་
 མོངས་པའི་སྐྱོ་སྤོའི་སྤྱི་པའི་སྤྱི་པ་ལ་ཡང་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་སྤྱི་བྱེད་
 པར་མེད་པར་ཡོད་པའི་བྱིར། གནས་འདི་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ཅེས་གསུངས་
 སོ། །དེ་བཞིན་གསལ་བཤད་མེད་གནས་རྣམས་ལ་འདྲ་། །སངས་རྒྱས་སྤྱན་གྱིས་རང་
 ཆོས་ཉིད་གཟིགས་ནས། །ཞེས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་སྤྱབས་བཞིན་སེམས་ཅན་ཡོན་
 ཏན་ནི། །ཞེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཡོན་ཏན་དྲི་མེད་གཏོར། །སེམས་ཅན་
 ཀུན་ལ་བྱུང་མེད་རྣམ་གཟིགས་ནས། །ཞེས་དང་། ཤ་རིའི་བྱ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་
 ཀྱང་གཞན་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ཡང་གཞན་མ་ལགས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཉིད་
 ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ཡོ། །ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ཉིད་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཏེ། འདི་ནི་དོན་གྱི་གཉིས་
 སྤྱི་མེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཐ་དད་པ་ཅུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟགས་གྱིས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ལ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ཡོད་སྤྱི་ཡོད་མཆོན་ཉིད་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཅུ་ཡོད་
 པར་བསྟན་གྱི། རང་གི་མཆོན་ཉིད་སྤྱི་བས་སྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་མི་
 ལྟོན། མདོར་ན་ཟག་མེད་དབྱིངས་ལ་ནི། །དོན་གྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བཞི། །ཆོས་
 ཀྱི་སྤྱི་ལ་སྟགས་པ་ཡིན། །ཞེས་སྟགས་དང་། སྤྱི་མེད་ཆོས་ཀྱིས་སྤྱི་མེད་མ་ཡིན། །
 །ཞེས་དང་། ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་ཉིད་ལྡན་བྱིར། །ཞེས་སྟགས་ནི། ཤིན་ཏུ་དྲི་མེད་
 ཀྱི་གནས་སྤྱབས་སྤྱི་བྱེད་ཡིན་པས། སེམས་ཅན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱི་མཆོན་
 ཉིད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མཆོན་ཉིད་པ་ཡོད་པར་སྤྱི་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་དུ་མི་རིགས་སོ། །
 དེ་བཞིན་གསལ་བཤད་པའི་སྤྱི་པ་ཐོ་རྟག་པ་དང་། བརྟན་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་པར་

བཤད་པའི་དོན་ཡང་། རོ་བོ་གཏན་མི་འགྱུར་བའི་རྟག་པ་དང་། རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་
 འདུས་མ་བྱས་པའི་འདུས་མ་བྱས་སུ་བརྟན་པ་ཡིན་གྱི། སེམས་རང་བཞིན་འོད་
 གསལ་དེ་ཉིད་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་དང་སྒྲེ་
 བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་གྱིས་རང་གི་རོ་བོ་མི་འགྱུར་བ་དང་། དག་པ་
 དང་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་དང་། ཟག་པ་མེད་
 བའི་ལས་ཀྱིས་སྒྲེས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་
 བའི་འཆི་འཕོ་དང་། སྒྲེ་བ་སོགས་རང་གི་རོ་བོ་མི་འགྱུར་བ་ལ་བསམས་ནས་སེམས་
 ཅན་གྱི་ཁམས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲིང་པོ་རྟག་པ་དང་། བརྟན་པ་དང་
 འདུས་མ་བྱས་པ་ཞེས་བརྗོད་ལ། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་
 སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་དེ་ཉིད་འཁོར་བ་རི་སྤྲིད་མ་སྤྲིང་གི་བར་དུ་
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཕྱིན་ལས་གྲུབ་པས་མི་ཟད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་
 པ་དང་། བྱི་མའི་མཐའི་སུ་དང་མཚུངས་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་སྒྲུབ་དེ་ཉིད་རྟག་པ་
 དང་། བརྟན་པ་དང་། ལས་ཉོན་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །གནས་
 སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ལོ། །དེ་ཉིད་དབང་
 པོ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྒྲེ་བ་དང་། དབང་པོ་འགག་པའི་མཆོན་
 ཉིད་ཅན་གྱི་འཛིག་པ་དང་། སྒྲེས་ནས་མ་གྱིད་པར་དུ་རིགས་མཐུན་རྒྱན་མ་ཆད་
 པར་འཇུག་པའི་གནས་པ་དང་། གནས་སྐབས་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་མཆོན་ཉིད་
 ཅན་གྱི་དགའ་བ་སྒྲེ། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་བཞི་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། འདུས་

མ་བྱས་པ་ཞེས་བརྗོད་ལ། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་
 གྱི་ངོ་བོ་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟག་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེས་ན་རྟག་བརྟན་
 སོགས་ཀྱི་དོན་གྱི་སེམས་རང་བཞིན་འོད་གསལ་དེ་ཉིད་ལ་གདུལ་བྱའི་ལོག་རྟོག་
 འགའ་ཞིག་བསལ་བའི་ཕྱིར། རྟག་བརྟན་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་དང་བའི་སྒྲོ་ནས་སྦྱར་
 བ་ཡིན་གྱི། སེམས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་དོན་དམ་པར་གྱུབ་པའི་ཆོས་འགའ་
 ཞིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོར་བསམས་ནས། དེ་ཉིད་རྟག་པ་དང་བརྟན་
 པ་སོགས་སུ་འཆད་པ་ནི་དབུ་སེམས་གང་གི་ཡང་ལུགས་མ་ཡིན་ཞིང་། བདེ་བར་
 གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེ་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་དབུ་མ་ཆོས་
 དབྱིངས་བསྟོད་པ་དང་། རྒྱུད་སྒྲ་མ་སོགས་བསྟན་བཅོས་གང་གི་འང་དགོངས་པ་
 མ་ཡིན་ནོ། །

སྦྱར་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་རྣམས་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལ།
 སྒྲས་དངོས་ཟིན་གྱི་དོན་དང་། དགོངས་གཞིའི་དོན་གཉིས་ཤེས་དགོས་ཏེ། མདོ་
 སྡེ་དེ་དག་སྒྲ་རྗེ་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་དྲང་དོན་དུ་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀས་འགྲེལ་
 བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྒྲའི་དངོས་ཟིན་གྱི་དོན་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་དང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ས་གང་དུ་ཡང་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་ཡང་མ་གྱུབ་ཏེ། ལུ་སྟེགས་ཀྱི་བདག་དང་
 རྒྱུད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགོངས་གཞིའི་དོན་ལ། དབུ་མ་པ་དང་། སེམས་
 ཅམ་པའི་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པས་བསྐྱུས་པ་དང་།
 དོན་དམ་བདེན་པས་བསྐྱུས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་

རིག་ཅིང་གསལ་བའི་ཆ་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་མི་འབྱུང་
 བ་ལ། བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པར་སེམས་དང་། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དང་།
 ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་། བདེ་བར་གཤེགས་
 པའི་སྒྲིང་པོ་སོགས་ཀྱི་མིང་གིས་བསྟན་ལ། རོ་རྩེ་ཐེག་པར། རྒྱའི་རྒྱད། སེམས་
 སྒྲིང་བ་དང་། སྒྲིང་བ་མཆེད་པ་དང་། སྒྲིང་བ་ཉེར་ཐོབ་དང་། མཁའ་བྱུང་མཁའི་
 རོ་རྩེ་ཞེས་སུ་མིང་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་རྣམས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
 པའི་ཐེག་པ་ལྟར་ན། ལས་ཉོན་དང་རྣམ་རྟོག་གིས་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་གནས་
 སྐབས་ན་འཁོར་བ། རོ་རྩེ་ཐེག་པ་ལྟར་ན། རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་རྣམ་རྟོག་གསལ་
 གནས་སྐབས་རིགས་བཞིའི་སྒྲིབ་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་བྱིར་འཁོར་བ་པ་
 ཞེས་བརྗོད་དོ། །སྒྲིབ་པ་དེ་དང་དེ་དག་གིས་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་
 སངས་རྒྱས་དང་ཐར་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

དོན་དེ་ཉིད་དབུ་མ་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་དོ་རྗེ་ལ་
 བསྟོད་པ་སོགས་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱེད། གཉིས་པ་དོན་དམ་བདེན་པས་བསྐྱེས་
 པའི་དགོངས་གཞི་ནི། གོང་དུ་བཤད་པའི་སེམས་དེ་ཉིད་ཡང་དག་པར་ན། ཡོད་
 མེད་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་གང་དུ་ཡང་མི་གནས་པའི་གནས་ལུགས་ཐ་སྟོད་དུ་
 དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན། དེ་ཉིད་ལ་དགོངས་
 བས། དེ་བཞིན་གསལ་བའི་སྒྲིང་པོ་དང་། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་སོགས་གསུངས་
 པའི་ཚུལ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པར། ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ། །

ལུང་པོ་འདི་དག་འབའ་ཞིང་ཉིད་ཡོད་ཅིས། །གསུངས་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཆེས་ཟབ་
 རོན། །རིགས་པར་མི་འགྱུར་གང་ཡིན་དེ་ལོ། །ཞེས་སོགས་དང་། འདི་ནི་དྲང་
 རོན་ཉིད་དུ་སྟོན་པས་གསུངས་། །འདི་ནི་དྲང་རོན་ཉིད་དུ་རིགས་པས་འཐད། །
 རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྡེ་གཞན་ཡང་ནི། །དྲང་རོན་ཉིད་དུ་ལུང་འདིས་གསལ་བར་
 བྱེད། །ཅིས་སོགས་ཅུ་འགྲེལ་གྱིས་གསལ་བར་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་གཞི་ནི། གཙོ་ཆེར་གྱུན་
 གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རང་གི་ངོ་བོས་རིག་ཅིང་གསལ་བའི་བདག་
 ཉིད་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་གཟུང་འཛིན་དུ་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་
 ཀྱིས་བསྐྱད་པས་བྱི་སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་ནང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་སོགས་ཀྱི་
 རྣམ་པར་སྤང་བ་སྦྱེ་ཞིང་། སྤང་བ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་དུ་མཛོན་པར་ཞེན་པས། ལས་
 ཉོན་གྱིས་གཞན་དབང་དུ་འགྱུར་ཏེ། འགྲོ་བ་ལྔའི་འཁོར་བར་སྦྱེ་བ་དང་། འཆི་བ་
 སོགས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་སྤྱོད་པའི་ཆོམ་། སེམས་ཅན་ཞེས་དང་། འཁོར་བ་ཞེས་
 བརྗོད་ཀྱི། དེ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །
 དེ་ཉིད་མཐོང་སྤང་དང་སྦྱོམ་སྤང་གི་སྤང་བྱ་ཅི་རིགས་པས་དག་ཅིང་། སྤང་བྱ་མ་
 ལུས་པས་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སོགས་ལམ་
 ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་འདོགས་ཀྱི་དེ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ལམ་སྐབ་པ་
 པོ་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པ་མཐའ་
 དག་དང་བྲལ་བས་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་གཉིས་སྤང་གི་ངོ་བོ་མ་ལུས་པ་དག་

ཅིང་རང་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་མེད་གྱི་ངོ་བོ་ལ་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་ཏེ།
 གདུལ་བྱ་ལ་གཟུགས་སྐྱེ་རྣམ་པ་གཉིས་གྱི་སྒྲུང་བ་བསྟེན་པའི་སྒྲོ་ནས། འཁོར་བ་
 རི་སྤྱིད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ས་ལ་བཞུགས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་
 སྐྱེ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་མེད་
 པར་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། ཤ་རིའི་བུ་ཆོས་གྱི་སྐྱེ་དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་སྐབས་
 བྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པས་བརྟམས་པ། འཁོར་བའི་རྒྱན་གྱིས་ཁྱེར་བ། ཐོག་མ་དང་ཐ་
 མ་མེད་པའི་འཁོར་བའི་འགྲོ་བར་འཆི་བ་དང་སྐྱེ་བ་དག་དུ་འཁོར་བའི་འགྲོ་བར་
 འཆི་བ་དང་སྐྱེ་བ་གང་དུ་འཁོར་བ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཤ་
 རིའི་བུ་ཆོས་གྱི་སྐྱེ་དེ་ཉིད་འཁོར་བའི་རྒྱན་གྱིས་སྟུག་བསྐྱེལ་ལས་སྐྱེ་བར་གྱུར་
 པར་འདོད་པ་དང་། ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ། བ་རོལ་དུ་ཕྱིན་
 པ་བཅུའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ། ཆོས་གྱི་སྐྱེ་བོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གིས་བྱང་ཆུབ་
 གྱི་དོན་དུ་སྦྱུང་བ་སྟོན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཤ་རིའི་བུ་
 ཆོས་སྐྱེ་དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་ལས་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བ། སྟུག་
 བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་ནི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་བྲི་མ་མཐའ་དག་དང་
 བྲལ་བ། དག་པ་རྣམ་པར་དག་པ་མཆོག་དུ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་
 གནས་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་ལྟ་བར་བྱ་བའི་ས་ལ་ཞུགས་པ། ཤེས་བུའི་
 ཆོས་མཐའ་དག་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐྱེས་བུའི་མཐུ་ཐོབ་པ། ཉེ་བའི་ཉོན་
 མོངས་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཅན་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་དབང་ཕྱུག་གི་སྟོབས་

ཐོགས་པ་མེད་པ་ཐོབ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཙེམ་པ་ཡང་དག་པར་
 རྗེ་གས་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་
 རང་བཞིན་འོད་གསལ་དེ། ཉི་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་དག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་
 ཁམས་དང་། འདས་པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་སྦྱང་བའི་གིན་ཏུ་
 རྣམ་དག་གི་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་དག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་བྱང་རྒྱུ་དང་ཐིན་ལས་
 གསུམ་དུ་འཛོག་ལ། རྒྱུན་དེ་གསུམ་གྱིས་མ་དག་པའི་རྩ་བ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་སྦྱང་
 བ་བྱས་པ་ལས་མ་འོངས་པ་ན་འབྲས་བུ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་
 རྒྱལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྒྲ་མའི་བསྟན་བཙེམ་སུ་གསལ་བར་བསྟན་ལ་འབེབས་
 ཤིང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་བསྟན་བཙེམ་འདིའི་ལུས་ནི་རྫོ་རྗེའི་གནས་བདུན་དུ་བསྟན་
 ཏོ། །དེ་ལ་ཁམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དེ་
 ཉིད། རོ་བོ་དང་རྒྱུ་དང་། འབྲས་བུ་དང་། ལས་དང་། ལྷན་པ་དང་། འཇུག་པའི་
 རབ་དབྱེ་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་མིང་དང་། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཀྱན་ཏུ་
 འགྲོ་བའི་དོན་དང་། ཏྲག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཡོན་ཏན་དབྱེ་བ་མེད་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་གཏན་ལ་ལབ་ཏེ། དེ་ལ་རོ་བོའི་དོན་ནི། རང་བཞིན་འོད་གསལ་དེ་ཉིད་གིན་
 ཏུ་རྣམ་དག་གི་གནས་སྐབས་ན། གསུལ་བྱའི་རྗེ་ལྟར་བསམ་པའི་དོན་འགྲུབ་པ་ལ་
 སོགས་པ་མཐུ་དང་ལྷན་པས་ཆོས་ཀྱི་སྦྱུ་དང་། མ་དག་པ་དང་། དག་པ་དང་མ་
 དག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་གཤེས་རབ་དང་སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་དང་
 ལྷན་པས་རིགས་དང་། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་རང་གི་རོ་བོ་རང་བཞིན་འོད་

གསལ་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་མི་འགྱུར་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ། གསུམ་པོ་དེ་
 བོ་དོ་བོའི་དོན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་། བདག་མེད་གཉིས་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། རྣམ་མཁའ་མཛོད་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲུལ་
 པ་དང་། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཁམས་དེ་དག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུའི་དོན་ཏེ། །
 རྒྱ་བཞི་པོ་དེ་དག་བསྒྲུལ་ས་པས་སེམས་རང་བཞིན་འོད་གསལ་དེ་ཉིད། འདོད་
 ཆེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཁོང་བྱོ་བ་དང་། ལུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཏུ་ལྷ་བ་
 དང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་འཁོར་བའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་ཀྱིས་འཛིགས་པ་དང་། རང་
 རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་དང་བྲལ་བས་
 གཙང་བ་དང་། བདག་དང་བདེ་བ་དང་། རྟག་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱོར་བ་འབྲས་བུའི་
 དོན་ཏེ། །སེམས་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་དེ་ཉིད་འཁོར་ལོ་བཞིའི་རྒྱུན་དང་ཐུང་
 པས་ཐ་ན་ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཡང་འཁོར་བ་ལ་སྒྲོལ་བ་
 དང་། ལུ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་དོན་དུ་གཉེར་བ་སྒྲེ་བ་ནི་ལས་ཀྱི་དོན་ཏེ། །

ལྷན་པའི་དོན་ནི་གཉིས་ཏེ། རྒྱ་དང་ལྷན་པ་དང་། འབྲས་བུ་དང་ལྷན་
 པའོ། །དང་པོ་ནི་སྐར་གྱི་ཆོས་ལ་མོས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་བཞི་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི། དང་
 པོ་ནི། ཆོས་སྐར་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་དང་། བར་མ་གཉིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་
 ཤེས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་དང་། བྱི་མ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་འཇུག་
 པའི་རྒྱ་ཡིན་པས། ཁམས་དེ་ལ་རྒྱུར་ལྷན་པ་ཞེས་བཛོད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་
 རི་སྟེང་པ་མཁུན་པའི་ཆར་གྱུར་པའི་མདོན་པར་ཤེས་པ་ལྷ་དང་། རི་ལྷ་བ་མཁུན་

པའི་ཟག་པ་ཟད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ཟག་པ་ཟད་པ་རྣམས་ནི་
 འབྲས་བུ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། ཁམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་བྱིར། སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་དང་། འཕགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གསུམ་དབྱེ་བ་ལ་ནི་འཇུག་པའི་དོན་ཏེ། །
 གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་ཅན་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་སངས་རྒྱས་ཞེས་
 མིང་གསུམ་གྱིས་བཏགས་པ་ནི། གནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཏེ། །རང་བཞིན་འོད་གསལ་
 དེ་ཉིད་གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཏུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་ཏེ།
 རང་བཞིན་འོད་གསལ་དེ་ཉིད་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
 པ་གསུམ་གྱིས་རང་གི་ངོ་བོ་མི་འགྱུར་ཞིང་། དག་པ་དང་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་
 སུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་བསྐྱར་བའི་འཆི་འཕོ་བ་སོགས་ཀྱིས་མི་འགྱུར་ལ།
 ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གི་གནས་སྐབས་སུ་ཡོན་ཏན་གྱི་རང་བཞིན་སྤར་མེད་གསར་དུ་
 ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བའི་དོན་ཏེ། ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གི་སྐབས་སུ་རང་བཞིན་འོད་
 གསལ་དང་། སྟོབས་སོགས་ཡོན་ཏན་རྣམས་ནོར་བུ་དང་། དེའི་མདོག་དབྱིབས་
 བཞིན་དུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པ་ནི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་ཏེ། རང་བཞིན་
 འོད་གསལ་དེ་ཉིད་ལུས་ཅན་ཀུན་ལ་ཡོད་པར་མཆོན་པའི་དཔེ་དགུ་ལ། སངས་
 རྒྱུ་དང་། སྤང་ཅི་དང་། སྤྱིང་པའི་དཔེ་གསུམ་གྱིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རང་དོན་
 ལུན་ཆོགས་རྟོགས་པ་ཆོས་སྒྲུ་དང་། གཞན་དོན་ལུན་ཆོགས་ཟབ་མོ་དོན་དམ་པའི་
 བདེན་པ་དང་། ལྷ་ཆོགས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་སྟོན་པའི་ཆོས་སྒྲུ་བསྟན་ཏེ། འབྲས་

བུ་ལ་བྱོད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་གསེར་གྱི་དཔེས་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་
བསྟན་ཏེ། དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཅི་སྟུང་པ་ལ་གསེར་བཟང་པོ་ལྟར་གནས་སྐབས་
ཐམས་ཅད་དུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་དུའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་དཔེ་གཞན་ལྟས་ནི་འབྲས་བུ་སྟན་ཚེགས་དེའི་རྒྱ་
བསྟན་ཏེ། འབྲས་བུ་དེ་ཉིད་གདུལ་བྱ་ཡིས་ཇི་ལྟར་ཐོབ་སྟུང་པ་ལ། དེའི་རྒྱ་ཡོད་
པས་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལམ་ལ་འབད་བ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུའོ། །
དེ་ལ་གཏིར་དང་ལྷོན་ཤིང་གི་དཔེ་གཉིས་གྱིས་ནི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་།
རྒྱས་འགྱུར་གྱི་ངོ་བོར་བསྟན་ལ། རྒྱ་དེ་གཉིས་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱ་གསུམ་ཇི་ལྟར་
ཐོབ་སྟུང་ན། རིན་ཆེན་དང་། འཁོར་ལོས་སྐྱར་བ་དང་། གསེར་གྱི་གཟུགས་གྱི་
དཔེ་གསུམ་གྱིས་ནི་རིགས་དེ་གཉིས་གྱི་འབྲས་བུ་སྐྱ་གསུམ་པོའི་རྣམ་པ་བསྟན་ཏེ།
དེ་ལྟར་ན་དཔེ་དགའི་གྲངས་དང་གོ་རིམ་ངེས་པ་ཡང་ངེས་པར་གྲུབ་པོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་ལྷུང་པོའི་ངག་གིས་བསྟན་
པའི་དགོས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། རྒྱ་ཇི་བཞིན་པའི་དགོས་པ་དང་། དགོངས་གཞིའི་
དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་སྟེགས་བདག་ཏུ་སྐྱ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས།
བདག་མེད་པའི་འཇིག་པ་སྤངས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་འདུག་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་
ཁུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་ལྷ་སྤངས་ནས་ཡོན་ཏན་ལྷ་སྟེགས་ལ་དེ་ནས་སྐྱར་དུ་
སྐྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པོ། །མདོར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་མ་ཁྱུགས་

བ་འཇུག་པ་དང་། ཞུགས་པ་ལེགས་པར་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ནི། འདིའི་དགོས་
 བ་ཡིན་ནོ། །ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་མང་ལས། །གསུངས་པའི་དགོངས་
 ཟབ་བདེ་གསལ་སྤྲོད་པའི་དོན། །ཤིང་རྩ་ཆེ་རྣམས་རི་ལྷར་བཞེད་པའི་ཚུལ། །
 ལུང་དང་རིགས་པས་སྒྲེ་སྒྲེ་གསལ་བར་བཤད། །འདི་ལ་གཞན་དུ་གཞན་གྱིས་བཤད་
 བ་རྣམས། །འགྲིག་འགྲིག་འདྲ་ཡང་སྒྲོངས་པ་མཆར་བསྐྱེད་ཡིན། །ཡིན་ནམ་མ་
 ཡིན་མདོ་སྡེའི་མེ་ལོང་ལ། །གཟུར་གནས་སྒྲོ་མིག་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟོས། །
 འདིར་འབད་དགོ་བ་འོད་སྒྲོང་ལྷན་པ་དེས། །མཁའ་མཉམ་མི་ཤེས་མུན་པ་ཀྱན་
 བསལ་ནས། །རི་ལྷ་རི་སྒྲོད་གཟིགས་པའི་སྒྱུན་མངའ་བའི། །ཀྱན་མཁུན་རྒྱལ་
 བའི་གོ་འཕང་ལྷར་ཐོབ་ཤོག །ཅེས་པ་ཤུག་འི་དགོ་སྒྲོང་གཞོན་ལྷ་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱིས་
 ལྷར་བའོ། །དཔལ་ངམ་རིངས་ཀྱི་ཆོས་གྲུ་ཆེན་པོར། འཇམ་དབྱངས་ནམ་མཁའ་རིན་ཆེན་སྐུ་མཆེད་ཀྱིས་
 ལྷན་བདག་མཛད་ནས། གཡས་རུབ་ན་བཞུགས་པའི་སྡེ་སྒྲོད་འཛིན་པ་རགས་རིམ་བསགས་པའི་དུས་སྟེ།
 དུང་བདག་པོ་འཇམ་དབྱངས་པ་དང་སྡེ་སྒྲོད་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱད་སྒྲའི་དོན་རགས་པ་ཆར་བའི་ཡིག་
 རིགས་གཅིག་ཞུས་པ་ལ་གནང་བའོ། །

༡༡། །གདམས་པ་ནོར་བུའི་ཐེང་བ་བཞུགས་སོ། །

སྒྲིབ་ཚེས་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་འབྲུལ་མ་འབྲུལ། ལྷ་བ་གྲུབ་མཐའ་
 བཞི། སྒྲིབ་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གང་རུང་དང་མཐུན་ན་མ་འབྲུལ། དེ་མེད་ན་ཟབ་
 ཟབ་འདྲ་ཡང་འབྲུལ་པ་ཡིན། དེ་ལ་ཁྱེད་གྱི་སེམས་རིག་སྟོང་ཟུང་འཇུག་མཐའ་
 བཞི་སྒྲོམ་པ་དང་བྲལ་བ་གཞི། དེ་ཉིད་ཁས་ལེན་དང་བྲལ་བ་ལྷ་བ་དང་མཐུན་
 པར་སྒོ་འཛིག་པ་སྒྲོམ་པ་འོ། །སྒྲིམ་ལྷ་བུར་དཀར་ནག་ལ་སྒྲུང་དོར་བྱེད་པ་སྒྲིབ་པ།
 གཞི་ལམ་གཅིག་དུ་འབྲེས་པ་གནས་གྲུབ་གྱི་སེམས་འབྲས་བུ། ཞེས་པ་འདི། གྲུབ་
 མཐའ་དང་བསྟུན་ནས་དབང་པོ་རབ་གྱིས་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་ན། རྣལ་འབྱོར་སྒྲིབ་
 པའི་དབུ་མའི་ལུགས། འབྲིང་གིས་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་ན། སེམས་ཅམ་པ། མཐའ་
 མས་ལྷ་བ་གཟུང་འཛིན་ལས་གྲོལ་བའི་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྒྲིམ་བུ་ངོས་ཟེན་པས་
 གྲོལ་བར་འདོད་པ་གནས་གྱི་ལུགས། སྒྲོམ་པ་མཚན་རྟོག་གྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཤེར་
 བྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་འདོད་པ་རྒྱ་ནག་ཏུ་གང་གི་ལུགས་སུ་གོལ་བའི་ཉེན་ཡོད།

དེའི་ཕྱིར་སྤྲ་རབས་ཀྱི་ཕྱག་ཆེན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་། རྗེ་མི་ལ་ཡབ་སྐུ་རྣལ་འབྱོར་
 སྟོན་པའི་དབུ་མ་པ། དེ་དག་གི་རྗེས་འཇུག་ཁ་ཅིག་སེམས་ཅམ་རྣམ་རྒྱན་པ། ཁ་ཅིག་
 རྣམ་གདེན་པའི་ལྷ་བར་སྤང་། ཆོས་རྗེ་ས་སྤྱ་པས། སྤུན་པོ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ་བསྟོམ་པ། །
 སལ་ཆེར་དུད་འགྲོའི་རྒྱ་རུ་གསུངས། །ཞེས་པ་ཕྱག་ཆེན་ཐ་མལ་པ་ལ་དགོངས།
 དེ་བས་ན་སྤྱ་མ་ཉམས་རྟོགས་ཐོས་པ་དང་ལྷན་པ་ལ་བརྟེན་གྱིས་དཔྱད་པ་གལ་ཆེ།
 དེང་སང་སེམས་གནས་ཆ་ཅམ་དང་ཉམས་བན་བུན་ཅམ་ལ་སྟོམ་དུ་བཟུང་ནས་སྟོ་
 འདོགས་ནང་ནས་ཆོད་པ་སྒྲད་སྤྱ་བའི་སྟོམ་ཆེན་མང་པོ་ཡོད་དེ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ས་
 ཅི་ཡང་མི་ཆོད། ཡང་མ་ཉམ་པར་བཞག་དུས། འཛིན་པ་རགས་པ་གགས་པའི་
 རིག་པ་གསལ་སྟོང་བདེ་ཆ་དང་བཅས་པ་ཡོད་ཟེར་བ་དེ། ཞི་གནས་ཀྱི་ཉམས་
 བཟང་པོ་ཡིན། ལྷག་མཐོང་གི་ངར་འདོན་པ་ལ་འདི་མེད་ཁ་མེད། འདི་ཁོ་ནས་མི་
 ཆོག་འདི་དེང་སང་གསལ་ཆ་ལྷག་མཐོང་གནས་ཆ་ཞི་གནས་ཡིན་པས་ཞི་ལྷག་
 ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཞེས་ཡང་དགོན་སོགས་ངོ་སྟོན་ཀྱང་། འདི་
 ལ་ལྷག་མཐོང་མེད། གསལ་ཆ་ཡིས་ལྷག་མཐོང་གི་གོ་མི་ཆོད། ལྷག་མཐོང་གི་
 རྒྱར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟོ་འདོགས་ཆོད་པའི་ཐོས་བསམ་གྱི་ལྷ་བ་རྣམ་དག་
 གཅིག་ངེས་པར་དགོས། ལྷ་བ་དེ་ཞི་གནས་ཀྱི་རྟ་བཟང་པོ་ལ་སྟོན་ནས། དྲན་
 ཤེས་ཀྱིས་རྒྱན་དུ་བསྐྱུང་པས། གནས་ལུགས་ལ་སྟོང་སྟོབས་ཀྱི། སྟོ་འདོགས་ཆོད་
 པའི་ལྷག་མཐོང་གི་རྟོགས་པ་བཟང་པོ་སྟེ་བ་ཡིན། ཞི་གནས་ཅམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་
 པའི་མགོ་གནན་པ་ཅམ་ལས། ས་བོན་མི་སྟོང་བས་ཐར་པའི་ལམ་དུ་མི་འགྲོ་བས་ཏེ།

ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོར། འཛིན་ཉེན་པ་དག་ཉིང་འཛིན་བསྒྲོམ་བྱེད་ཀྱང་། །དེ་
 ཡིས་བདག་དུ་འདུ་གེས་ཞིག་མི་རུས། །དེ་ཡིས་ཉོན་མོངས་སྤྱིར་ཡང་རབ་དུ་ལྷང་། །
 ལྷག་སྟོན་གྱིས་ནི་ཉིང་ཛིན་འདིར་བསྒྲོམས་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པས། སྟོང་
 ཉིང་ཆོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་ལྷན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལམ་དུ་འགྲོ་སྟེ། ཡང་
 མདོ་སྟེ་དེ་ཉིང་ལས། གལ་ཏེ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་སོ་སོར་ཆོགས། །སོ་སོར་དེར་
 ཆོགས་གལ་ཏེ་བསྒྲོམ་བྱེད་ན། །འབྲས་བུ་མུ་ངན་འདས་ཐོབ་རྒྱུ་དེ་ཡིན། །རྒྱ་གཞན་
 དག་གིས་ཉེ་བར་འགྱུར་མ་ཡིན། །ཅིས་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་དུ། ཆོས་ལ་བདག་
 མེད་མཁས་པ་ཡིས། །རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྲོམས་བྱས་ན། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་བྱུང་
 བ་ཡི། །ཉོན་མོངས་སྤྱི་བ་པ་མེད་པར་སྟོང་། །ཞེས་གསུངས། དེ་བས་ན། ཞེ་
 གནས་གྱིས་སེམས་གནས་པ་ཐོབ་ནས་ལྷག་མཐོང་གི་ཡེ་གེས་སྟོན་པའི་བསྒྲོམ་པ་
 ལ་འབད་དགོས། ལྷག་མཐོང་གི་རྒྱར་གནས་ལྷགས་ལ་སྟོ་འདོགས་ཆོད་པའི་ལྷ་
 བ་རྣམ་དག་དགོས། དེའི་རྒྱར་བྲམ་མ་མཁས་པ་ལ་གཏུགས་ནས་མདོ་རྒྱད་ཟབ་མོ་
 ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྟོ་མདོགས་བཅུད་དགོས་པ་ཡིན། ཡང་རྗེས་ཐོབ་དུ་སྟངས་གཤམ་
 གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོ་མ་ལྷ་བྱར་དུན་པས་བསྐྱུང་པ་ན། ཅ་ཆད་དུ་བུན་ལོངས་
 ཆོགས་ཟེར་གྱིས་འགྲོ་ཟེར་བ་དེ་ལམ་དུ་གིན་དུ་ཡང་འགྲོ། དེའི་ཆེ་སྟོ་མ་ལྷ་བྱར་
 དུན་པ་དེ་ཉིང་ལྷག་མཐོང་ཡིན་པས། དུན་པ་དེ་ཉིང་ཞིག་ནས་ངར་མ་ཡལ་གྱི་བར།
 ཆོག་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་བྱས་ནས་རྒྱན་དུ་སྟོང་བ་གལ་ཆེ། དེང་སང་
 ཟབ་ལམ་བསྒྲོམ་པ་མང་པོ་དེ་འདྲ་ཆོག་སྒྲོམ་ཡིན་སྟེང་པོ་མེད་ཟེར་ཏེ། ལྷག་མཐོང་གི་

གནད་མ་གོ་བ་ཡིན། སྔ་སྔ་སྒྲེ་བོ་ལ་ཞི་གནས་རྟོག་མེད་དུ་སྒྲེ་ཡང་། ལྷག་མཐོང་
 རྟོག་བཅས་སུ་སྒྲེ་བ་ཡིན། ལྷག་མཐོང་རྟོག་བཅས་དེ་ཉིད་གོམས་པར་བྱས་པས།
 མཐར་འཕགས་ལམ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲེ་བ་ཡིན། ཡང་ཆོས་རྗེ་ས་སྒྲེ་བས།
 དཔེའི་ཕྱག་ཆེན་དབང་བཞི་པ་ལ་མི་བཞེད། དབང་གསུམ་པའི་ཡེ་ཤེས་དཔེའི་
 ཕྱག་ཆེན་དང་། བཞི་པའི་ཡེ་ཤེས་དོན་གྱི་ཕྱག་ཆེན་དུ་བཞེད། དུས་འཁོར་བ་རྣམ་
 ཀྱན་མཆོག་ལྷན་གྱི་སྟོང་གཟུགས་བསྐྱེད་རིམ་དང་། འདུས་པ་བ་ཀྱན་རྫོབ་སྒྲེ་མ་
 བསྐྱེད་རིམ་དུ་མི་བཞེད། གཉིས་ཀ་རྫོགས་རིམ་དུ་བྱེད་བ་ཡིན་ན། ཡང་ཐ་དད་
 ཀྱི་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཐ་མི་དད་དུ་རོ་གཅིག་པའི་སྟོང་བ་སྒྲེས་ན། ཟུང་འཇུག་གི་
 ཉམས་ལེན་དུ་འགོ་འཇུག་ཟེར་བ་དེ། སྒྲིབ་མདོ་སྒྲུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་
 གི་སྒྲེ་ལ་ས་ཟུང་འཇུག་ཡིན་ཡང་། ད་ལྟ་སྔ་སྒྲེའི་གནས་སྐབས་སུ་ཟུང་འཇུག་དོན་
 སྒྲིའི་ཚུལ་གྱིས་གོམས་པར་བྱེད་བ་ཅུམ་ལས་ཟུང་འཇུག་གི་སྟོང་བ་མཆོན་ཉིད་བ་
 མི་སྒྲེ། གསང་སྒྲུགས་པ་ས་ཐོབ་ནས། སྟོང་བ་གསུམ་གང་རུང་གྱི་མཉམ་རྗེས་སྒྲེ་
 བའི་ཟུང་འཇུག་གི་ཉམས་ལེན་གོམས་པར་བྱས་ནས། ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་ཟུང་འཇུག་
 མཐར་ཐུན་པ་དོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་རྫོགས་པར་བྱེད་པ། འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་
 ཀྱི་བཞེད་བ་ཡིན། ཐར་ཐུན་གྱི་ཐེག་པ་བ་ས་བཙུ་པའི་རྗེས་ཐོབ་དུ། འཁོར་གསུམ་མི་
 རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒྲིན་སྟགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་མ་ལུས་པར་སྟོང་པའི་
 རྣམ་ཀྱན་མཆོག་ལྷན་གྱི་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་གཉིས་ལ་སྟགས་
 པར་གོམས་པར་བྱས་ནས། ས་བཙུའི་སྒྲེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་ས་ལ་ཟུང་

འཇུག་མཐར་ཕྱིན་པ། དཔའ་བ་འགྲོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མདོ་ལས་བཤད། ད་
ལྟ་ནི་གནས་གྱི་ཉམས་བཟང་དུས། གཉིས་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཞིག་པ་སྒྲམ་བྱེད་
པ་བྱུང་བ་ནི་གནས་གྱི་མཐུ་ཡིན། ཟུང་འཇུག་གི་སྟོང་བའི་གོ་མི་ཆོད། ད་ལྟ་ཟུང་
འཇུག་ལ་གོམས་པར་བྱེད་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མ་ལྟར་དྲན་པའི་ངང་ནས་སྒྲིན་
སོགས་ཐབས་གྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྟན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་
དུ་གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆའི་མདོ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ཉམས་སུ་བྱང་རྒྱ་ཡིན། གཞན་
པན་སོགས་གྱིས་མ་བློན་ན་ཉམས་རྒྱུང་པ་རང་གི་མི་བྱལ་བེར་བ་ཤིན་ཏུ་བདེན།
དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ལ་ངེས་འབྱུང་དང་། དུམས་སྟོང་རྗེ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྒྲུལ་
པ་སོགས་ལ་འབད་དགོས་པ་ལགས་སོ། །སངས་རྒྱས་འཛིན་ཏེན་འབྱུང་བ་བརྒྱ་
ལམ་ན། །དལ་དང་འབྱོར་པ་སྟོད་པ་སྟོད་པ་ཅུམ། །ཆོ་ཡང་མི་རྟག་གཡོ་བའི་ངང་
ཚུལ་ཅན། །དོན་ཆེན་སྒྲུབ་ལ་ཅི་སྟེ་བཙོན་མི་བྱེད། །ཐོག་མེད་ལས་གྱི་འཕེན་པ་
ཤུགས་དྲག་ཅིང་། །སྟོད་པའི་རྒྱ་མཆོ་ཟབ་ཅིང་གཏིང་དཔོག་དགལ། །དལ་འབྱོར་
ཟུབ་ཆེན་རྟོད་དུས་མ་འབད་ན། །ངན་འགྲོའི་གྲོང་དུ་ཚུད་ཆེ་ཅི་བྱར་ཡོད། །མཉམ་
གཞག་སྒྲོས་བྲལ་ནམ་མཁའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། །རྗེས་ཐོབ་ཏེན་འབྲེལ་སྒྲུ་མའི་
གྲོང་ཁྱིམ་གྱི། །བདེན་གཉིས་དོན་ལ་རྒྱན་དུ་གོམས་བྱས་ནས། །ཆོགས་གཉིས་
ཟུར་རྗོགས་དོན་གཉིས་འབྲུབ་པར་མཛོད། །ཅེས་པ་སྒྲ་ཅིར་བཞུགས་དུས་ནི་པོ་
བས་དྲི་བ་ཞུས་པ་ལ་གནང་བའོ། །ཤུ་ཟློ། །

༡༣། །བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མི་བཞུགས་སོ། །

ཐྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་དང་བཅས་པ་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །གང་གིས་
 དལ་དང་འབྱོར་པའི་ལུས་ཐོབ་སྟེ། །མོས་དག་སུན་ཆོགས་འཁོར་ལོ་བཞི་ལྟ་
 པས། །གཅིག་ཏུ་དག་པའི་ལམ་ལ་སྟོབ་འདོད་རྣམས། །བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པའི་རྒྱལ་
 འདི་ཉན་པར་གྱིས། །རྒྱ་མཚོ་ཆེར་གཡེང་མཉའ་གིང་བུ་ག་སྤ། །བརྒྱ་ལམ་འབྱུང་
 བའི་རུས་སྤལ་མགྱིན་ཆུད་ལྟར། །དལ་དང་འབྱོར་པའི་ལུས་འདི་རྟེན་དགའ་ན། །
 སེམས་ཡོད་སྤྱི་ཞིག་འདི་འབྲས་མེད་པར་བྱེད། །མང་དུ་ཐོས་བྱ་རྒྱལ་བཞིན་བསམ་
 པར་བྱ། །དཔེན་པའི་གནས་སུ་རྒྱལ་བཞིན་བསྒྲུལ་པར་བྱ། །ཐོས་པའི་རྗེས་འཇུག་
 སྐྱབ་པ་སྟོང་པོར་བྱེད། །སྒྱེ་བའི་རྫོང་ནས་ཆོགས་ཆུང་ཐར་པར་འབྱུར། །སྤིང་གསུམ་
 མི་རྟག་སྟོན་ཀའི་སྤྱིན་དང་འདྲ། །འགྲོ་བའི་སྒྱེ་འཆི་གར་ལ་ལྟ་དང་མཆུངས། །
 སྒྱེས་བུའི་ཆོ་འགྲོ་ནམ་མཁའི་སྟོག་དང་འདྲ། །རི་གཟར་འབབ་ཆུ་བཞིན་དུ་སྐྱར་
 མགྲོགས་འགྲོ། །རི་ལྟར་སྒྱེས་བུ་ལག་ན་དབྱུག་ཐོགས་གྱིས། །ཐུགས་རྣམས་

བསྐྱེད་པའི་གནས་སུ་ཕྱིན་བྱེད་ལྟར། །དེ་བཞིན་སྒྲེ་ག་ན་དང་འཆི་བ་ཡིས། །སྒྲེ་བོ་
འདི་ཀྱན་འཆི་བདག་དུང་དུ་བསྒྲེལ། །རི་ལྟར་རྩ་བར་སོ་སོར་གྲེས་པ་ཡི། །རྩ་བུ་
ཆེ་རྒྱུ་ས་ཟད་པར་བྱེད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཉིན་མཚན་སོ་སོར་འདས་པ་ཡི། །མི་
རྒྱུ་ས་ཆེ་ཡང་སྒྲུར་དུ་སྒྲུག་པར་བྱེད། །གང་དུ་གནས་ན་འཆི་བདག་མི་འབྱུང་བའི། །
ས་ཕྱོགས་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །རྩ་མཆོལ་མེད་པར་སྒྲུང་དག་ནའང་མེད། །
རི་བོ་རྒྱུ་ས་ཀྱི་བསེབ་དུ་ཞུགས་ནའང་མིན། །བྱུང་དང་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་རི་
སྒྲེད་པ། །ཀྱན་གྱི་ལུས་འདི་སྒྲངས་ནས་འདས་གྱུར་ཅིང་། །གདོན་མི་ཟ་བར་འཛིག་
འབྱུར་གཤམ་བྱ་སྟེ། །མགོ་ལ་མེ་ཤོར་སྒྲོག་གཞིན་བཙོན་པར་བྱ། །རྩལ་དང་དེ་
སྒྲུ་རྒྱུ་ས་ཀྱི་བགོས་གཅིག་ལམ། །སྒྲིང་རྒྱུ་ས་སྒྲིང་དང་གཉིས་སུ་མེད་སྒྲོ་དང་། །
ཐ་དག་སྒྲོལ་འདོད་བྱང་རྩལ་རབ་མཆོག་སྟེ། །ཆོས་གསུམ་འདི་དག་འབད་དེ་རྩལ་
དུ་སྒྲུངས། །དང་པོ་ང་ཞེས་བདག་ལ་མཛོན་ཞེན་ཅིང་། །བདག་གི་འདི་ཞེས་དངོས་
ལ་ཆགས་སྒྲེད་ནས། །ཟོ་རྩལ་འབྱུར་ལྟར་རང་དབང་མེད་པ་ཡི། །འགྲོ་བ་འདི་ལ་
སྒྲིང་རྒྱུ་ས་ཀྱིས་ལྟ། །འགྲོ་བ་སྒྲོལ་བྱེད་རྩལ་པའི་བྱང་རྩལ་ལ། །སྒྲོན་པའི་
སེམས་ནི་ཡང་དག་སྒྲེད་བྱ་སྟེ། །དེ་དང་རྒྱུ་ས་མཐུན་རྩལ་སྒྲུ་ས་སྒྲེད་པ་ལའང་། །རི་
ལྟར་རྩལ་པ་བཞིན་དུ་སྒྲོ་སྒྲུང་བྱ། །ཉིན་མོངས་ལས་དང་སྒྲེ་བ་མ་ལུས་པ། །འཛིག་
ཆོག་ས་ལྟ་ལས་བྱུང་བར་གཤམ་བྱས་ནས། །ལུང་གྲོལ་རྩ་བ་བདག་དང་བདག་གི་བ། །
འཛིན་པའི་རྩལ་འདི་འབད་པས་གཞོམ་པར་བྱ། །རི་སྒྲིད་ལུང་པོར་འཛིན་ཡོད་དེ་
སྒྲིད་དུ། །ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་སྒྲོག་མི་རུས། །དེ་བྱེད་ལུང་དང་རིགས་པའི་

རྗེས་འབྲངས་ནས། རྣམ་དཔྱད་མེ་ཡིས་ལུང་པོ་ལུང་གིང་བསྐྱེད། བདག་དང་གཞན་
 དང་གཉིས་དང་རྒྱ་མེད་ལས། སྒྲིབ་པ་མེད་ཕྱིར་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་སྟོང་། །
 ཡང་ན་གཅིག་དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད། མེད་པའི་ཕྱིར་ན་གཟུགས་བརྒྱན་བཞིན་དུ་
 སྟོང་། སྒྲིབ་མ་མིག་རྒྱ་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱིམ་དང་། རྒྱའི་སྒྲ་བ་བྲག་ཆའི་སྒྲ་བཞིན་དུ། །
 རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་དག་ལ། བརྟེན་ནས་འབྲུང་ཕྱིར་གིན་ཏུ་མེད་པའང་
 མིན། བརྟེན་མེད་ཕྱོགས་བྲལ་འཛིན་པ་ཀུན་སྤངས་པའི། འོན་དེ་དབུ་མའི་
 ལམ་དུ་མཁས་རྣམས་བཞེད། གང་ཞིག་དབུ་མའི་ལམ་ལ་རབ་ཞུགས་པ། འདི་ནི་
 སངས་རྒྱུས་དགོངས་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས། འདི་སྤྱིད་ཆོག་གི་བརྟེན་ཏུ་སྤྱིད་དུ། །
 རྣམ་རྟོག་དྲ་བ་སྤེལ་བྱེད་སྒྲོས་པ་ཡིན། གནས་ལུགས་ཆོག་གིས་བརྟེན་མེད་དག་
 ལུལ་མིན། རྟོག་པས་བཏགས་བྱ་མ་ཡིན་སྒྲོས་དང་བྲལ། ཆོག་གི་ལམ་ནས་དེ་
 ཉིད་གང་སྟོན་པ། འདི་དག་མཁའ་ལ་ཆོན་གྱིས་རི་མོ་འབྲི། འདི་ཕྱིར་བརྟེན་བྲལ་
 རྣམ་མཁའི་མཆོན་ཉིད་དེ། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས། ཁོ་བོ་
 དེ་ལྟའི་དོན་ལ་སེམས་འཛིན་པ། འདི་ནི་ཡང་དག་དོན་ལ་མཉམ་འཛིན་ཅིང་། །
 ཤེས་རབ་པ་པོ་ལ་ཕྱིན་པའི་དོན་བསྒྲུབས་ཏེ། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་མྱ་ངན་འདས་
 པའང་ཡིན། ཡོད་དང་མེད་དང་གཉིས་དང་གཉིས་མིན་སོགས། གང་ཡང་རུང་
 པའི་མཐའ་ལ་སེམས་གནས་པ། འདི་ནི་རྒྱལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཞུགས་པ་ཡིན། ཉོན་
 མོངས་སྒྲུལ་གྱིས་ཟེན་འགྱུར་ཐེ་ཆོམ་མེད། སྒྲོ་གྲོས་གང་ལའང་མི་གནས་གནས་
 པའི་མཆོག་ མཆོན་མ་ཅི་ཡང་མ་རྟོགས་རྟོགས་པའི་རབ། ཀུན་རྟོག་ཉེ་བར་ཞི་

བ་བདེ་བའི་རབ། །བརྗོད་བྲལ་དོན་འདི་མཉམ་གཞག་རྣལ་འབྱོར་ཡིན། །རྟག་ཏུ་
 སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་གྱིས། །རྗེས་ཐོབ་རྟེན་འབྲེལ་ལམ་གྱི་ཁྱེར་སོ་ཞེས། །རྟེན་
 ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་འདི་རྒྱལ་བ་ཡི། །གསུང་གི་མཛོད་གྱི་གཅེས་པ་ཟབ་མོར་
 བསྒྲགས། །རི་ལྟར་གིང་དང་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་བྱས་གིང་། །ལག་བའི་རྩྭ་ལ་བྱས་
 བ་གསུམ་འཚོགས་ན། །སྒྲིག་བྱེད་པེ་ལྷང་གླིང་བུ་ལ་སོགས་ལ། །དེ་དག་ལ་
 བརྟེན་སྒྲ་ཡང་འབྱུང་བར་འབྱུར། །དེ་ནི་གང་ནས་འོངས་ཞིང་གར་སོང་ཞེས། །དེ་
 ལ་མཁས་པ་ལ་ལས་བརྟག་བྱས་ན། །སྒྲའི་འོང་བའམ་འགྲོ་བ་རྟེན་མི་འབྱུར། །
 དེ་ལྟར་རྒྱ་རྣམས་དང་ནི་རྟེན་དག་ལས། །འདུ་བྱེད་འབྱུར་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་
 རྟེ། །འདུ་བྱེད་སྟོང་པ་གཡོ་བ་མེད་པར་ནི། །དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་
 ཡིས་ཤེས། །ནང་ཡང་སྟོང་ལ་ཕྱི་རོལ་རྣམས་ཀྱང་སྟོང་། །སེམས་ཅན་བདག་གིས་
 སྟོང་ཞིང་བཤེས་མེད་དེ། །ཚོས་གྱི་མཚན་ཉིད་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་ཉིད། །རི་ལྟར་བུ་
 མོ་གཞོན་ལུའི་མི་ལམ་དུ། །བུ་ཕོ་བྱུང་ཞིང་གི་བ་དེ་མཐོང་ནས། །བྱུང་ན་དགའ་ཞིང་
 གི་ན་མི་དགའ་ལྟར། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །སྐྱུ་མ་
 བྱེད་པ་དག་གིས་གཟུགས་སྐྱལ་ཏེ། །རྟ་དང་སྤང་པོ་གིང་རྟ་སྐྱ་ཚོགས་བྱས། །དེ་
 ལ་འཛིག་རྟེན་སྤང་བ་གང་ཡང་མེད། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་
 གྱིས། །རི་ལྟར་ནམ་མཁའ་དྲངས་པར་ལྷ་ཤར་བ། །དེའི་གཟུགས་བརྟན་དྲངས་
 པའི་མཚོར་སྤང་སྟེ། །ལྷ་བ་རྩའི་ནང་དུ་འཕོས་པ་མེད། །ཚོས་ཀུན་མཚན་ཉིད་དེ་
 འདྲར་ཤེས་པར་གྱིས། །རི་ལྟ་མཁའ་ལ་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་སྤང་། །གྲོང་ཁྱེར་ཕྱོགས་

བཅུ་ཡོད་མིན་གང་ནའང་མེད། །གྲོང་ཁྱེར་མིང་ཅམ་ཞིག་གིས་བསྟན་པར་བྱེད། །
ཡུལ་འཁོར་སྡེ་སྤྱིད་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །

རི་ལུ་རྩ་མཐའ་བ་གཞིན་ཏུ་སྒོ་གྲོས་ཞབས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་པོད་གསུམ་པ།
འགྲོ་བ་ཡི། །མིག་རྒྱ་དག་ལ་ཆུའི་ཕྱང་པོར་མཐོང་། །འདྲོད་ཡོན་བདེ་ལ་ཆགས་
བའང་དེ་བཞིན་ནོ། །སྤང་ཕྱག་རི་རྩོང་ཅོང་རོང་གནས་རྣམས་སུ། །སྒྲིམ་བུ་སྒྲིམ་ལེན་
ཏུ་དང་རྒྱུད་པ་དང་། །བྲག་ཆ་སྤང་ཡང་དེ་ན་ཡོད་པ་མིན། །བསྐྱོད་སྤང་སྤྱོད་
གྲགས་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །བྲག་ཕྱག་རི་རྩོང་ཆུ་སྤང་རོགས་དག་དུ། །དེ་དག་
ལ་བརྟེན་བྲག་ཆ་བྱང་རི་ལུ་རྩ། །དེ་བཞིན་འདུས་བྱས་འདི་ཀུན་གྱིས་པར་གྱིས། །
འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མ་མིག་རྒྱར་མཆུངས། །རི་ལུ་རྩ་མཐའ་བ་གཞིན་ཏུ་སྒོ་གྲོས་
ཞབས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་པོད་གསུམ་པ། །མིག་རྒྱ་དག་ལ་ཆུའི་ཕྱང་པོར་
མཐོང་། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གྱིས་པར་གྱིས། །མིག་རྒྱ་ལ་ནི་ཆུ་ནི་
ཡོང་མེད་ན། །སེམས་ཅན་སྤོངས་པས་དེ་ལ་འབྱུང་འདྲོད་ཟེར། །མི་བདེན་ཆུ་ནི་
བཏུང་བར་ཡོང་མི་ཏུས། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གྱིས་པར་གྱིས། །རི་
ལུ་རྩ་བར་སྤང་ལ་ནི་སྤྱོད་མེད་པར། །སྤང་ཅིག་ལ་ནི་སྤྱོད་གྱིད་གྱིལ་འཁོར་སྤང་། །
ཐོག་མ་གང་ནས་བྱང་བ་གྱིས་པར་བྱ། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གྱིས་པར་
གྱིས། །རི་ལུ་རྩ་མིག་རྒྱ་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་། །སྤང་མ་རི་བཞིན་མི་ལམ་རི་ལུ་བྱ། །
མཆོན་མ་སྤོང་པ་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྤོང་། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གྱིས་པར་
གྱིས། །སྤྱིད་པའི་འགྲོ་བ་མི་ལམ་ལུ་བྱ་སྤྱོད། །འདི་ན་སྤང་ཡང་མི་འཆི་སྤྱོད་པ་མེད། །

སེམས་ཅན་མིང་དང་སྒྲིག་ཀྱང་མི་རྟོན་དེ། །ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་དབུ་བ་ཚུ་གིང་
 འདྲ། །སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་ནམ་མཁའི་སྒྲོག་འདྲ་སྟེ། །ཆུའི་ཟླ་བ་འདྲ་ཞིང་མིག་རྒྱ་བཞིན། །
 མི་འགའ་འཛིག་རྟོན་འདི་ནས་གི་ནས་ནི། །འཛིག་རྟོན་པ་རོལ་དག་ཏུ་འཕོ་མེད་
 ཀྱང་། །ལས་བྱས་རྣམས་ནི་ནམ་ཡང་ཆུད་མི་ཟ། །འཁོར་བ་ན་ཡང་དཀར་ནག་
 ལས་འབྲས་སྒྲིན། །དེ་ལྟར་རྟོན་འབྱུང་ཟབ་མོའི་ལམ་འདི་ནི། །རྣལ་འབྱོར་རྗེས་
 ཐོབ་ལམ་གྱི་ཁྱེར་སོ་ཡིན། །རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མཉེས་བྱེད་སོགས། །
 བྱང་ཆུབ་སྒྲོལ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་བྱེད་ཐབས། །རྒྱལ་དང་དེ་སྐས་རྣམས་གྱིས་
 སྒྲོན་བ་ཡི། །སྒྲོན་ལམ་ཆེ་རྣམས་མདུན་པའི་སེམས་གྱིས་བཏབ། །དེ་ལྟར་བསྐྱབས་
 པའི་དགེ་བ་རི་སྟོན་པ། །སྤང་སྟོང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་གྲོས་གྱིས། །སྤྱིད་དང་ཞི་བའི་
 མཐའ་ལ་མི་གནས་པ། །གཞན་པར་སྒྲོ་ཡིས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྒྲོ། །ཅེས་པ་
 རྒྱལ་བ་ནན་ཏན་སྟོང་པོར་བྱེད་པ་རྒྱལ་བ་པོ་བརྩོན་འགྲུས་སེང་གེ་ལ་གདམས་
 པའོ། །བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ། སྤྱུང་དགེ་སྟོང་གཞོན་ནུ་སྒྲོ་གྲོས་
 གྱིས་སྐྱར་བ་རྫོགས་སོ། །

༣༡། མི་ཏུ་ཆོས་རིན་ལ་གདམས་པ་བཞུགས།

ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་བརྟན་ལ་རབ་དད་ཅིང་། རིན་ཆེན་དལ་འབྱོར་མཛོན་
 མཐོའི་དཔལ་གྱིས་བརྩི། ཆབ་སྲིད་དེས་པས་སྦྱོང་བའི་དཔལ་ཡོན་ཅན་། མི་
 དབང་བྱེད་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱེས་འདི་འབུལ། རྟོན་དཀའ་དལ་འབྱོར་མི་རྟག་གཞན་
 དབང་ཅན། རྒྱུ་ནང་མར་མེ་འབབ་ཆུའི་རྒྱན་དང་མཆུངས། དཀར་ནག་ལས་
 འབྲས་རང་ལུས་གྲིབ་མ་བཞིན། འབྲལ་མེད་རྗེས་སུ་འབྲང་ངོ་ཆོས་ལ་སྦྱོད། །
 རབ་ཏུ་བརྟན་པའི་ལྷན་པོ་འཛིག་འགྱུར་ན། རྒྱུ་ལྷ་ལྷུང་ལྷུང་ལྷུང་ལྷུང་ལྷུང་ལྷུང་། །
 ལྷན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་ག་རུས་འབྲལ་འགྱུར་ན། རྒྱུ་ལྷ་ལྷུང་ལྷུང་ལྷུང་ལྷུང་ལྷུང་ལྷུང་། །
 བརྟན་ཅི། རྒྱེ་བ་ཅན་ཀྱན་འཆི་བདག་རྒྱུ་ལྷུང་ལྷུང་ལྷུང་ལྷུང་ལྷུང་ལྷུང་། །
 གས་འཛོམས། ལྷན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ལྷུང་ལྷུང་ལྷུང་ལྷུང་ལྷུང་ལྷུང་། །
 ཆོགས་ལ་མེ་དང་ནི། རྒྱུ་མཆོའི་སྦྱོག་ཆགས་དག་ལ་རྒྱ་སྒྲིན་བཞིན། རྒྱེ་བོ་འདི་
 ཀྱན་གང་གིས་འཛོགས་བྱེད་པའི། ཐར་བྱེད་དེ་ལ་བྱོས་པའི་ཐབས་མཛོད་ཅིག །
 རོར་ལྷན་ལྷུག་པོའི་ལོ་ལྷུག་གིས་སྦྱར་མེད་ཅིང་། རྒྱེ་བས་ལྷན་དཔལ་པོའི་གཡུལ་ངོ་

སྤྲུལ་དུ་མེད། །གཞོན་ནུ་མ་ལ་ངོ་ལྷ་མི་བྱེད་པའི། །འཆི་བདག་དེ་ལ་བྲོས་པའི་
 ཐབས་མཛོད་ཅིག། ཟིན་དང་མ་ཟིན་ལས་འབྲོ་མི་སྦྱབ་པའི། །ཀླན་གཞོན་བར་
 མའི་རྣམ་དབྱེ་མི་འབྱེད་པར། །འཆོ་བའི་འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་ཟ་བྱེད་པའི། །གཤེན་
 རྩེ་དེ་ལ་བྲོས་པའི་ཐབས་མཛོད་ཅིག། །གང་དུ་གནས་ན་འཆི་བདག་མི་འབྱུང་བའི། །
 གནས་དེ་ས་འོག་ས་སྟོང་ས་བླ་ཡི། །འཇིག་རྟེན་གསུམ་ན་མེད་ཅེས་རྒྱལ་བས་
 གསུངས། །སྟོབས་ལྡན་དེ་ལ་བྲོས་པའི་ཐབས་མཛོད་ཅིག། །བཤེས་གཉེན་བཟང་
 པོའི་དེད་དཔོན་ལ་བརྟེན་ཅིང་། །ཐེག་མཆོག་འགྲོ་མཁྱེགས་བརྩོན་པའི་སྤྲུལ་སྟོན་
 ཅན། །ཐབས་ཤེས་ལྡན་པའི་ཞོན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །མི་མེད་ཐར་པའི་གྲོང་དུ་
 སྟེགས་པར་རིགས། །སེ་རུ་ཆོས་རིན་ལ་གདམས་པའོ། །ཤུ་རྩེ། །

༡༡། བྱུང་ཆེན་མ་དཔལ་མོ་ལ་གདམས་པ་བཞུགས།

སྤྱི་དཔལ་འབྱོར་ཆུང་ལྷ་བ་དང་། དབང་པོའི་གཞུང་མིག་འབྱུལ་
 གཞུགས་བརྟན་དང་། དྲི་ཟེའི་གྲོང་ཁྱེར་ཇི་བཞིན་སྤྱོད་པ་དང་། གསོག་པ་གསོབ་
 དང་སྤྱོད་པོ་མེད་པ་ལགས། བྲོགས་དང་ཉེ་དུ་ཆོང་འདུས་མགོན་པོའི་ཚུལ། །
 ཉམས་ཆུང་ལུས་འདི་འབབ་ཆུང་དབྱ་བ་བཞིན། གཞོན་མང་སྒྲིག་ནི་རྒྱུ་ནང་
 མར་མེ་བཞིན། ཁམ་མཁའི་སྒྲིག་དང་སྒྲིན་ཁའི་སྒྲིན་བཞིན་གཡོ། ད་རྒྱལ་རྒྱགས་
 དང་དྲེགས་པ་སྦྱོད་པའི་གཞི། འཁོར་དང་ལོངས་སྦྱོད་ལང་མཆོའི་དཔལ་རྣམས་
 གྱུང་། མིག་རྒྱུའི་ཆུ་དང་ནམ་མཁའི་འཇའ་ཆོན་བཞིན། བྱིས་པའི་སྒྲོ་ཅན་སྤྱོད་ས་
 པ་སྦྱོད་པར་ཟད། སྒྲོན་བསགས་བསོད་ནམས་ཆུ་གཏོར་ལས་བྱུང་བའི། དལ་
 འབྱོར་ཆུ་སྦྱེས་ལང་འཆོའི་ཟི་འབྱུ་ཅན། ཆོ་རིགས་བཟང་པོའི་དྲི་བསུང་དང་ལྷན་
 པ། གང་གིས་ཐོབ་དེའང་སྒྲིན་ཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན། དེ་བྱིར་སྤྱི་དཔལ་བདེ་ལ་
 ཆགས་སྤངས་ནས། བྱུང་པས་བསྐྱུགས་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་བཟང་ནོས་ཏེ། ཏྲག་

ཏུ་ཆངས་སྟོན་སྟོམ་པ་ལ་གནས་པས། །དལ་འབྱོར་སྒྲ་ཆེ་འབྲས་དང་ལྡན་པར་
མཛོད། །གང་ལ་སྒྲུབས་ན་སྒྲ་མེད་དགོན་མཆོག་གསུམ། །འདི་ཕྱི་དཔལ་མགོན་
ལགས་པས་དེ་ལ་བརྟེན། །དགོ་ལེགས་ཚོར་འབྲོག་སྟོན་པའི་གྲོགས་པོ་དང་། །
འབད་ཀྱང་དོན་ཆུང་ཆེ་འདིའི་འདུན་མ་ཡང་། །དཀར་ནག་ལས་འབྲས་ནམ་ཡང་
མི་སྒྲུ་ཞིང་། །ལས་ཀྱང་གིབ་མ་བཞིན་དུ་རྗེས་འབྲང་བྱིར། །སྟོན་གི་བྱིར་ཡང་
སྟོན་ཆད་སྟོན་པའི་ལས། །བཞིན་བཟང་བྱིད་གིས་ནམ་ཡང་མི་བགྱིས་འཆལ། །
སྟོན་དང་ཚུལ་བྱིས་ས་དགོ་བ་ལྟ་མེད་དཔལ། །སྟོར་བའི་གཉེན་མཆོག་ལགས་པར་
བྱབ་པས་གསུངས། །བསོད་ནམས་ཞིང་གུར་ཚུལ་ལྡན་དགོ་སྟོང་དང་། །སངས་
རྒྱས་མཆོད་པའི་དགོ་བ་དགོས་པར་མཛོད། །

གུ་གུའི་སེམས་ལྡན་གཡོ་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན། །བུད་མེད་ལུས་ཀྱང་དམ་
པས་བསྐྱུགས་འོས་མིན། །དེ་བྱིན་ཆད་དུ་སྒྲེ་བ་དམན་པའི་ལུས། །ནམ་ཡང་ལེན་
པ་མེད་པར་བྱིད་བཞིན་ན། །རྒྱལ་སྐས་ཡེ་ཤེས་སྒྲ་མ་འོད་གྱི་ཏོག །དེ་བཞིན་མེ་
ལོང་སྟོ་གྲོས་ཞེས་བྱ་དང་། །དབང་པོ་ཞི་དང་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་རྒྱམས་ལ། །
ཏྲག་ཏུ་གུས་པའི་ཡིད་གིས་བྱག་མཛོད་ཅིག །མཛའ་བཤེས་ཡིད་བཅུགས་ཅམ་
བུར་སྒྲ་རྒྱམས་ཀྱང་། །དོན་ལྡན་ཆོག་གིས་ཕན་པར་སྒྲུབ་དགོན། །འབྱུང་པོས་ཟེན་ལ་
གསང་སྟགས་སྒྲས་པ་བཞིན། །ཕན་པར་སྒྲུལ་མཐུན་པར་འཛིན་པ་དགོན། །
འབད་པས་སྒྲུབ་ཀྱང་ཆོགས་མེད་རྒྱག་འགྱུར་ཞིང་། །ཡུན་རིང་འགྲོགས་ཀྱང་ཐ་
མར་འབྲལ་ངེས་པས། །འདི་ཕྱིའི་བུང་བློལ་སྟག་བསྟལ་སྟོན་པའི་གཞི། །འཁོར་

དང་ལོངས་སྟོང་ལའོར་བའི་སྒྲིམ་བཤམ་ཡིན། །སྟོན་གྲགས་བྲག་ཆའི་སྒྲུ་ལ་མདོན་
 ཞེན་ཅིང་། །འདོད་ཡོན་མིག་རྒྱའི་རྗེས་སུ་རྟེན་སྟེན་སྟེན་སྟེན་ནས། །དོན་མེད་བྱ་བས་
 དུས་མང་འདའ་བྱེད་པའི། །སྟོན་གྲགས་རྟེན་བཀྱར་བདུད་ཀྱི་ཞགས་པར་མཐོང་། །
 འཆི་བདག་སྒྲུ་ལ་གདུག་འཆི་བའི་བྲག་གནས་ཤིང་། །མི་ཟད་ངན་འགྲོའི་གཡང་
 སར་ལྷང་བཞེན་དུ། །ཆེ་སྟོན་དུར་བའི་རྩ་བཞེན་དམ་འཇུས་ནས། །འདོད་ཡོན་
 སྒྲུང་རྩི་མངར་ལ་སུ་ཞིག་ཆགས། །སྟོན་གྲོ་ལ་ཡིད་བཞེན་ནོར་བུ་སྒྲུང་བའི་བྱིར། །
 སྟོན་པའི་རྩ་གཏེར་ཆེ་ལས་སྟོན་པར་གྱིས། །གང་ལ་ཆགས་པས་རྟོག་དུ་སྟུག་
 བསྒྲུལ་ཞིང་། །མེད་འོབས་དང་མི་གཙང་རྒྱུ་ལྟ་བུའི། །འཁོར་བ་འདི་ལ་བདེ་
 བའི་སྒྲུབས་མེད་ཀྱི། །ཞེན་ལོག་རྒྱུན་དུ་བསྟེན་ཅིག་གཤམ་ལྷན་དག །སྒྲུང་སྟོང་སྒྲུ་
 མ་ལྟ་བུའི་ཀྱན་རྫོབ་དང་། །བརྗོད་བྲལ་བསམ་དུ་མེད་པའི་དོན་དམ་གཉིས། །
 འབྲལ་མེད་བྱུང་དུ་རྒྱུད་པ་གཞིའི་རྩྭ་ལ། །ཡ་བྲལ་སོ་སོར་སོང་ན་གོ་ལ་བ་ཡིན། །
 འགྲོ་དུག་པ་མར་གཤམ་པའི་སྟོང་རྗེ་དང་། །ཅི་སྒྲུང་སྒྲུ་མར་རྟོགས་པའི་གཤམ་རབ་
 གཉིས། །འབྲལ་མེད་བྱུང་དུ་རྒྱུད་པ་འབྲལ་མེད་ལམ། །ཡ་བྲལ་སོ་སོར་སོང་ན་
 གོ་ལ་བ་ཡིན། །གཟུང་འཛིན་དབྱིངས་སུ་ཞི་བའི་ཆོས་སྒྲུ་དང་། །སྟོན་ལས་རྒྱུན་
 ཆད་མེད་པའི་གཟུགས་སྒྲུ་གཉིས། །འབྲལ་མེད་བྱུང་དུ་རྒྱུད་པ་འབྲས་བུའི་མཆོག །
 ཡ་བྲལ་སོ་སོར་སོང་ན་གོ་ལ་བ་ཡིན། །ཀྱན་རྫོབ་རྟོན་འབྲལ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་ལ། །
 དཀར་ནག་ལས་འབྲས་སྒྲུ་བ་མེད་གཤམ་ནས། །རྟོག་ཆད་མཐར་ལྟའི་དྲི་མས་མ་
 གོས་པ། །མཐའ་བྲལ་དབུ་མ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ཡིན། །གཞིའི་གནས་ལུགས་ལྟ་

བས་ལེགས་སྟོང་ནས། །ཅི་གཅིག་སེམས་ཀྱི་གོམས་འདྲིས་བྱས་པ་ལས། །གནས་
ལུགས་དོན་ལ་སྒྲོ་མདོགས་ཆོད་པ་དེ། །ཁི་ལྷག་བྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་སྒྲོམ་པ་ཡིན། །
རྗེས་ཐོབ་སྒྲོ་གསུམ་བྱ་བ་ཇི་སྟེད་པ། །འཛིན་མེད་སྒྲུ་མ་ལྷ་བུའི་དང་ནས་སྟོད། །
དམིགས་མེད་སེམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྟོ། །ཅི་བྱས་ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་སྟོད་
པ་ཡིན། །གཞི་དང་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་དང་བཞིན་དང་། །ལྷ་བ་སྒྲོམ་པ་སྟོད་
པའི་ཚུལ་འདི་རྣམས། །ལེགས་པར་རྟོགས་ནས་ལེགས་པར་སྒྲས་པ་ཡིན། །
ལེགས་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བབྱང་ཅིག་ཨང་། །ཅིས་པ་ཤུགས་དག་སྟོང་
གཞིན་ཅུ་སྒྲོ་གོས་ཀྱིས་སྒྲུབ་ཆེན་མ་དཔལ་མོ་ལ་གདམས་པའོ། ། །

༣༣། རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་དཔལ་ལ་གདམས་པ་བཞུགས།

བཀའ་དྲིན་མཉམ་མེད་དཔལ་ལྷན་སྒྲུ་མ་དང་། སྒྲུ་མེད་དགོན་མཆོག་
 གསུམ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ནས། མང་དུ་བློས་པའི་དགོ་སྒྲོང་གུ་མ་རས། དད་ལྷན་
 ཤེས་རབ་དཔལ་ལ་འདི་སྐད་འདོམས། ཤིན་ཏུ་རྩེད་དཀའི་དལ་འབྱོར་རིན་ཆེན་
 འདི། འཇིག་པར་ངེས་སོན་མ་འཇིག་ངེས་པ་མེད། སྐྱེ་བར་ངེས་སོགས་སྐྱེ་ངེས་
 པ་མེད། དལ་འབྱོར་དོན་ཡོད་མཛོད་ཅིག་ཤེས་རབ་དཔལ། འདོད་དང་མི་
 འདོད་རྣམ་སྒྲིན་འབྲས་བུ་སྟེ། རང་གིས་བསགས་པའི་དཀར་ནག་ལས་འབྲས་
 རྣམས། སྦྱོང་བར་ངེས་སོན་མ་སྦྱོང་ངེས་པ་མེད། སྤྲིག་སྦྱོང་དགོ་ལ་འབད་ཅིང་
 ཤེས་རབ་དཔལ། བསག་དང་སྦྱང་དང་རྒྱག་པའི་སྦྱག་བསྒྲུལ་ཅན། དལ་བརྒྱས་
 བརྒྱབས་པའི་སྦྱུ་མའི་ཟས་ནོར་འདི། འཇོད་པར་ངེས་སོན་མ་འཇོད་ངེས་པ་མེད། འཇོད་སྦྱོང་སྦྱོང་པོ་འཇོས་ཤིག་ཤེས་རབ་དཔལ། ལམ་བྱེད་བཤེས་དང་གཞོད་
 བྱེད་དག་པོ་ཡང་། སྦྱོ་བུར་འདུས་པའི་ཆོང་འདུས་མགོན་པོ་བཞིན། འབྲལ་

བར་ངེས་སོ་ནམ་འབྲལ་ངེས་པ་མེད། །ཆགས་སྒྲུང་ཞེན་པ་སྒྲུངས་ཤིག་ཤེས་རབ་
དཔལ། །འཛིག་རྟེན་འདི་ནས་པ་རོལ་འགྲོ་བའི་ཆོ། །རང་བསགས་དག་སྟོག་
ལས་འབྲས་མ་གཏོགས་པ། །འཁོར་དང་ཉེ་དུ་ལོངས་སྟོན་རྗེས་མི་འབྲང་། །ཕྱི་
མའི་ལམ་སྒྲུགས་སྒྲུབས་ཤིག་ཤེས་རབ་དཔལ། །ད་ལོ་འདི་བྱ་སང་ཐོད་འདི་བྱེད་
ཅེས། །རྟག་རྟག་འདྲ་བའི་ཕྱི་ཆོག་ཤོམ་ར་རྣམས། །ཐོག་དུ་མི་འབབ་གྲོག་སྒྲུམ་ཉ་
ཀྱ་བཞིན། །རྟག་ཆོག་འདོད་མདུན་སྒྲུངས་ཤིག་ཤེས་རབ་དཔལ། །ཅེས་པ་འདི་ཡང་
རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོས་འབྲི་གུང་ཐོལ་གྱི་ཆེན་མོ་ཤེས་རབ་དཔལ་ལ་གདམས་པའོ། །ཕུ་ཟློ། །

༣༣། །གསུང་ཐོར་བུ་ལས་ཞལ་གདམས་འགའ་ཞིག་བཞུགས་སོ། །

གང་ཞིག་ལེགས་གསུང་དམ་ཆོས་འདུལ་བ་ལ། །རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ལེགས་
 བར་མི་སྒྲིམ་ཞིང་། །བྱུང་པའི་བཀའ་ལུང་ཚུལ་མིན་འདའ་བྱེད་པའི། །དགོ་སྦྱོང་
 དེ་དག་འཇིག་རྟེན་ཆོས་རྒྱན་ཡིན། །འབྲོག་པོར་སྒྲུ་ལ་གཞན་དག་བརྗེད་པོར་
 སེམས། །ངག་མི་བཙུན་པ་དགོ་སྦྱོང་ཚུལ་མིན་པས། །ཁྱ་གུའི་སེམས་དང་དེ་ཡི་
 ཚུལ་སྤངས་ཏེ། །གསོང་པོར་སྒྲུ་ལ་ཁོ་བོས་རྟག་ཏུ་བསྟེན། །འཛེམ་མེད་སྒྲུ་ལ་
 གཞན་དག་སྒྲོབས་པར་སེམས། །ངག་མི་སྒྲིམ་པ་དགོ་སྦྱོང་ཚུལ་མིན་པས། །ཁྱ་
 ཅོར་སྒྲུ་བ་སྦྱོན་པའི་ཚུལ་སྤངས་ཏེ། །ཞི་བའི་ཚུལ་ལ་ཁོ་བོས་རྟག་ཏུ་བསྟེན། །ཕྱི་
 ཚུལ་འཆོས་ལ་གཞན་དག་བཙུན་པོར་སེམས། །གཡོ་སྦྱུའི་སྦྱོང་པ་དགོ་སྦྱོང་ཚུལ་
 མིན་པས། །ཕ་རོལ་བྱིད་བྱེད་ཡོན་པོའི་ཚུལ་སྤངས་ཏེ། །དེས་པའི་ཚུལ་ལ་ཁོ་བོས་
 རྟག་ཏུ་བསྟེན། །རང་དགའི་སྦྱོང་པ་གཞན་དག་དྲང་པོར་སེམས། །དབང་པོ་མི་
 སྒྲིམ་དགོ་སྦྱོང་ཚུལ་མིན་པས། །བག་དང་མི་ལྡན་རྒྱལ་པོའི་ཚུལ་སྤངས་ཏེ། །བག་

ཡོད་ཚུལ་ལ་ཁོ་བོས་རྟག་ཏུ་བསྟེན། །བྱ་བྱེད་མང་བ་གཞན་དག་གྲུང་བོར་སེམས། །
 རྣམ་གཡེང་འདོད་པ་དག་སྦྱོང་ཚུལ་མིན་པས། །འདྲ་འཛི་བསྐལ་བ་ཁྱིམ་པའི་ཚུལ་
 སྤངས་ཏེ། །དོན་ཉུང་ཚུལ་ལ་ཁོ་བོས་རྟག་ཏུ་བསྟེན། །ཡོངས་སྦྱོང་འབྱོར་པ་གཞན་
 དག་དཔལ་དུ་སེམས། །འདོད་ཞེན་ཆེ་བ་དག་སྦྱོང་ཚུལ་མིན་པས། །ཟང་ཟིང་དང་
 བཅས་གྲོང་པའི་ཚུལ་སྤངས་ཏེ། །ཆོག་གེས་ཚུལ་ལ་ཁོ་བོས་རྟག་ཏུ་བསྟེན། །གྲོང་
 དག་འགྲིམ་པ་གཞན་དག་གཏུལ་བྱར་སེམས། །རྟོན་བཀུར་སྐྱབ་པ་དག་སྦྱོང་ཚུལ་
 མིན་པས། །ཁེ་སྒྲོགས་འདོད་པ་ཆོང་པའི་ཚུལ་སྤངས་ཏེ། །བས་མཐའི་གནས་ལ་
 ཁོ་བོས་རྟག་ཏུ་བསྟེན། །ཞེས་གསུངས།

༥ ། འཛིག་རྟོན་འདྲན་པ་ལྟ་མའི་སྟོན་པ་ཡིས། །འདོད་ལ་ཞེན་པ་ཁོང་
 ཁྱོའི་རྩ་བར་བསྟེན། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་སྟེ། །ནད་དང་
 འབྲས་དང་ཟུག་རྩའི་རྩ་བ་ཡིན། །རི་ལྟར་མཛོལ་ཅན་གཡམ་པ་སྤྲུགས་པ་དང་། །ཆ་
 བའི་ནད་ཅན་སྟེང་པའི་རྩ་དང་ནི། །སྒྲིམ་པས་ཉན་པ་ལན་མའི་རྩ་འབྲུང་བཞིན། །
 འདོད་པ་བསྟེན་པས་ནམ་ཡང་ངོམས་མི་འགྱུར། །དུག་དང་བཅས་པའི་ཁ་ཟས་
 གཡོས་ལེགས་དང་། །སྤྱ་གྲིའི་སོ་ལ་ཆགས་པའི་སྤྱང་རྩ་དང་། །ཤིང་རྩ་འདྲན་
 པའི་སྤྲུགས་གྲིས་རྩ་ཟོས་བཞིན། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་མཐོག་རྩུང་ཉེས་པ་མང་། །
 གྲུང་ཆེན་དྲི་ལ་ཆགས་པའི་སྤྱང་བྱ་དང་། །རྩོན་པའི་སྤྱ་དབྱངས་ཉན་པའི་རི་དྲགས་
 དང་། །ལྷགས་གྲུའི་ག་ལ་ཆགས་པའི་ཉ་བཞིན་དུ། །འདོད་པ་རྣམ་པའི་བྱིས་པ་
 སྦྱར་དུ་བརྒྱག། །ཅིས་གསུངས།

༥ ། གང་གི་ཞབས་བྱུང་པ་སྒྲོའི་གོ་སར་རུལ། །ཆོངས་དང་ལྷ་དབང་བྱུང་
འབྱུག་ལ་སོགས་པ། །འཛིག་རྟེན་དྲེགས་ལྷན་གཙུག་གིས་གྲུས་བསྟེན་པའི། །
སྟུན་རས་གཟིགས་མགོན་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །མང་དུ་ཐོས་ཀྱང་ཚུལ་བཞིན་
སྒྲུབ་ལ་གཡེལ། །བྲིམས་བརྒྱུ་མོད་ཀྱང་ཉེས་ལྷུང་བྲི་མ་ཅན། །དགོ་སྦྱོང་བདག་གི་
གཡམ་དམ་འདི་རྣམས་ལ། །མཁུན་ལྷན་ཐུགས་རྗེའི་ལྷ་སྦྱོང་ཡུད་ཅམ་དགོངས། །
གང་དུ་གནས་ན་སྒྲུང་གེས་འཕེལ་འགྱུར་ཞིང་། །རང་རྒྱུད་རྟེན་བཀུར་ཞགས་པས་
འཆིང་བྱེད་ལ། །གཞན་རྒྱུད་ཐུག་དོག་འགྲན་སེམས་ཀྱིས་གདུང་བའི། །གནས་
དེར་སྐད་ཅིག་ཅམ་ཡང་མི་གནས་སོ། །དེང་ནས་བཟུང་སྟེ་རི་སྒྲིང་འཆོའི་བར་དུ། །
གངས་དང་རི་སྐལ་ནགས་ཀྱི་སྦོད་རྣམས་སྟ། །བསེ་རུ་ལྷ་ལུར་རྟག་ཏུ་གནས་བྱེད་
ཅིང་། །སྦོད་དང་འཁོར་མང་དབུས་སྟུ་གནས་མི་བགྱི། །ཆོས་བརྒྱད་རྒྱུན་གྱིས་
ནམ་ཡང་མི་གཡོ་བའི། །སེམས་ལ་རི་སྒྲིང་བརྟན་པ་མ་ཐོབ་པར། །གཅིག་ལུར་
རང་རྒྱུད་འདུལ་བ་མ་གཏོགས་པ། །གཞན་དོན་ཐབས་ཀྱིས་རང་དོན་ཉམས་མི་
བགྱི། །ཆོས་གོས་གསུམ་དང་ལྷུང་བཟེད་ལ་སོགས་པ། །རང་ཉིད་འཆོ་བའི་ཡོ་
བྱུང་མ་གཏོགས་པ། །གསེར་དང་དབྱིག་སོགས་ལྷག་པའི་ཡོ་བྱུང་ནི། །རང་གི་
དོན་དུ་ཉིལ་ཅམ་མི་བཅང་ངོ་། །གཞན་གྱི་ཉེས་པ་ནམ་ཡང་མི་སྦྱང་ཞིང་། །དོན་
དང་ལྷན་ཞིང་ཆོས་མཐུན་མ་གཏོགས་པ། །དམག་དང་ཆོས་རྒྱན་རྒྱལ་པོའི་གཏམ་
ལ་སོགས། །འབྱུལ་པའི་བཀའ་མཆིད་ནམ་ཡང་མི་བགྱིད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་
དཀའ་སྦྱང་བསྐྱོན་བཟོད་ཅིང་། །འཛིག་རྟེན་སློབ་བཏང་རྣམ་གྲོལ་དོན་དུ་གཉེར། །

འདོད་ཚུང་ཚུགས་ཤེས་རང་དང་རྗེས་མཐུན་པའི། །རྗེས་འབྲང་འཁོར་ནི་བཞི་བས་
ལྷག་མི་བསྟེན། །གལ་ཏེ་བདག་གིས་གཡར་དམ་འདི་རྣམས་དང་། །འགལ་བར་
བགྱིས་ན་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་དང་། །ཐུགས་རྗེའི་མངའ་བདག་སྤྱན་རས་གཟིགས་
མགོན་གྱིས། །བྱི་ལག་ལྷག་པོར་རྣམས་དང་བདག་སྟོམས་ཤིག །ཅེས་གསུངས།

༥ །གང་ལ་ཉེས་པ་རྩལ་ཙམ་མི་མངའ་ཞིང་། །མྱད་བྱུང་ཡོན་ཏན་དཔལ་
གྱིས་རབ་བརྗེད་པས། །སྤྱན་པའི་བ་དན་འཛིག་རྟེན་གསུམ་ན་གཡོ། །ཐུབ་དབང་
ལྷ་ཡི་ལྷ་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །ཀ་ཡེ་ཉོན་ཅིག་ཤེས་ལྡན་གྲོགས་པོ་དག །བསྟེན་པའི་
ཉོན་བྱེད་རྒྱབ་རིའི་རྩེ་ལ་སོན། །ལུས་སྟོག་གཡོ་བ་འབབ་ཚུའི་རྒྱན་དང་མཚུངས། །
ཐར་འདོད་རྣམས་གྱིས་བག་ཡོད་བསྟེན་པར་རིགས། །རིན་ཆེན་བདུན་ལྡན་གླིང་
ཆེན་བཞི་ལ་དབང་། །དཔག་མེད་ཆེ་གནས་དགེ་བཅུའི་དཔལ་ལ་སྟོད། །ཐུན་
ཚུགས་མངོན་མཐོའི་བདེ་ལ་རོལ་བྱེད་པའི། །འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་དཔལ་དེའང་
ཚུ་གིང་འདྲ། །ཐུན་པོའི་སྟོ་ལ་ཡུན་རིང་གནས་བཅས་ཏེ། །ཡོངས་འདུའི་ཆལ་དུ་
དགའ་བདེའི་དཔལ་གྱིས་རོལ། །འཆི་མེད་ཉེ་དཔང་ཚུགས་གྱིས་གྲུས་བརྟུང་པའི། །
འཕྲོག་བྱེད་མིག་སྟོང་ལྡན་དེའང་སྤྲིད་པའི་བྲན། །ལུས་སེམས་ཟུག་རྩའི་གདུང་བ་
རིང་དུ་སྤངས། །ཉིང་འཛིན་བདེ་བས་བསྐྱལ་མང་འདའ་བྱེད་པའི། །འཛིག་རྟེན་
མེས་པོ་གསེར་གྱི་མངལ་ལྡན་ཡང་། །འཆི་མེད་གོ་འཕང་ལས་རིང་གི་ནར་འཁོར། །
གང་གིས་རིག་ན་རབ་བརྟན་ལྡན་པོ་ཡང་། །སྤྲད་ཅིག་ཙམ་གྱིས་ཐལ་བར་སྟོག་
བྱེད་པའི། །མི་ལྟའི་སྤང་བ་ལུས་ལ་རབ་འབར་བ། །དཔལ་བའི་ཟུག་རྩ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་

བརྒྱུག་པར་རུས། །བལྟས་པ་ཅམ་གྱིས་གྲུང་ཆེན་རྒྱུན་སྒྲིམས་ཤིང་། །ལྷོན་ཤིང་
 འབྲས་བུ་མེད་པར་བྱེད་པ་ཡི། །ཏ་ལའི་ཡང་ཐོག་སྒྲིམ་ལྷའི་ཡི་དྲགས་གཟུགས། །
 གང་ཞིག་མཐོང་ན་འཛིགས་རུང་སྒྲི་ཡང་གཡེ། །སྤང་དོར་སྤོངས་པའི་གཏི་མུག་
 སྒྲག་རུམ་འཐིབ། །གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་དོ་རྗེའི་མེ་སྒྲག་དང་། །བཀོལ་སྒྲིད་ཆར་
 རྒྱུན་ལུས་ལ་རྟག་འབབ་པའི། །རྣམ་མང་དུད་འགྲོའི་དུབ་པ་སྒྲ་ཡིས་བཟོད། །
 སྤིང་པའི་སྒྲན་ཆོགས་དེ་ལྟར་མཐོག་རྒྱང་ཞིང་། །རབ་མང་ཉེས་པའི་ཆོགས་དང་
 ལྷན་རིག་ནས། །རང་གཞན་སྤིང་པའི་མཆོ་ལས་བསྒྲུལ་བྱའི་ཕྱིར། །མང་ཐོས་བདག་
 བོ་དབེན་པའི་ནགས་སྒྲ་འགོ། །ཆར་འདོད་བྱི་ལུས་འབྲུག་སྒྲ་ཐོས་པ་ལྟར། །དབེན་
 པའི་གཏམ་འདི་ཁོ་བོའི་སྤྱིང་ལ་འབབ། །ཐོས་པའི་དོན་རྣམས་དོན་ཡོད་བྱ་བའི་
 ཕྱིར། །གཞོན་ལྷ་སྒྲོ་གྲོས་དབེན་པའི་ནགས་སྒྲ་འགོ། །རང་པའི་ཆོགས་ཀྱིས་བརྒྱའི་
 མཆོ་མཐོང་ལྟར། །བས་མཐའི་གནས་ལ་ཁོ་བོ་སེམས་རབ་གཡོ། །དལ་འབྱོར་
 ལུས་ལ་སྤྱིང་བོ་སྤང་བའི་ཕྱིར། །གཞོན་ལྷ་སྒྲོ་གྲོས་དབེན་པའི་ནགས་སྒྲ་འགོ། །
 བུང་བ་གཞོན་ལྷ་སྒྲོ་འདབ་བརྒྱའི་ཆལ་མཐོང་ལྟར། །ཁོ་བོའི་ཡིད་ནི་དབེན་པའི་རི་
 ལ་ཆགས། །ཏིང་འཛིན་བདུད་རྩིའི་རོ་དེ་མྱོང་བྱའི་ཕྱིར། །གཞོན་ལྷ་སྒྲོ་གྲོས་དབེན་
 པའི་ནགས་སྒྲ་འགོ། །དབྱིད་དུས་བསིལ་བའི་མ་ལ་ཡའི་རྒྱང་ལྟར། །ནགས་ཀྱི་
 སྒྲན་སྒྲོན་ཁོ་བོའི་ཡིད་ལ་འབབ། །ཉོན་མོངས་བདུད་ཀྱི་སྒྲེ་དེ་གཞོམ་བྱའི་ཕྱིར། །
 གཞོན་ལྷ་སྒྲོ་གྲོས་དབེན་པའི་ནགས་སྒྲ་འགོ། །ཞེས་གསུངས།

༥ བ་མོ་ལོ་གེ་བྱ་ར་ཡ། གང་ལ་ཆགས་བས་རྟག་ཏུ་སྒྲག་བསྒྲུལ་ཞིང་། །

མེ་ཡི་འོབས་དང་མི་གཙང་རྩ་བ་ལྟ་བུའི། །འཁོར་བ་འདི་ལ་བདེ་བའི་སྐབས་མེད་
 གྱི། །ཞེན་ལོག་རྒྱུན་དུ་སྟོན་ཅིག་སྐྱབ་པ་དཔལ། །ཉོན་མོངས་ནད་ཆེན་སེལ་
 བའི་སྒྲན་གཅིག་སུ། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་བསྐྱོད་གཅིག་ལམ། །མཐའ་
 བྲལ་དབུ་མའི་ལམ་ལས་གཞན་མེད་གྱི། །ཡེངས་མེད་སྟོང་ཉིད་སྒྲོམས་ཤིག་སྐྱབ་
 པ་དཔལ། །ལས་ཉོན་དབང་གིས་རྒྱད་ལྔའི་འཁོར་བ་སུ། །དུམ་རྒྱུད་མར་མྱོང་
 བའི་འགོ་བ་འདི། །ཐོག་མེད་དུས་གྱི་དྲིན་ཅན་མ་ཡིན་གྱི། །སྟོང་རྩེ་རྒྱུན་དུ་སྒྲོམས་
 ཤིག་སྐྱབ་པ་དཔལ། །མདོར་ན། །འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བས་མཉམ་གཞག་ཏུ་
 སྟོང་ཉིད་བསྒྲོམ་ཞིང་། །རྩེ་ཐོབ་ཏུ་སྟོང་རྩེ་བསྒྲོམ་པ་ལ་ཉམས་ལེན་གྱི་གཙོ་བོ་
 མཛོད། །ཅས་པ་དག་སྟོང་གཞོན་ལུ་སྒྲོ་གྲོས་གྱིས་སྦྱར་བའོ། །

༥ འགྱོད་མེད་གདེང་བྱོད་གྱི་མགུར་མ།

༥ བ་མོ་གུ་སུ། གང་ལ་སྐྱབས་ན་སྐྱུ་མེད་དགོན་མཆོག་གསུམ། །འབྲལ་
 མེད་སྐྱི་གཙུག་རྒྱུན་དུ་བརྟག་བཞུག་གསོལ། །སྐྱང་སྟོང་སྐྱུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་རི་
 བྱོད་པ། །སེམས་གནོད་མེད་གྱི་སྐྱུ་སྐྱད་འདི་བཞིན་ལེན། །བྱལ་དུ་འབྲེངས་པའི་
 ཟས་ནོར་ལུས་པ་མེད། །གདོང་ན་མཆོར་བའི་ལས་ངན་བསགས་པ་མེད། །ཐོག་
 ཆེན་བསྐྱབ་པའི་བསམ་སྟོར་ཉམས་པ་མེད། །སྐྱུ་མའི་ལུས་སེམས་བྲལ་ཡང་འགྱོད་

པ་མེད། །ཆོ་འདིའི་རྟེན་བཀུར་ཆེ་ཐབས་སྐྱབ་མ་སྟེང་། །འདོད་ཡོན་སྟེན་པའི་
 རྗེས་ཕྱིར་འབྲང་མ་སྟེང་། །དོན་མེད་བྱ་བས་ཆོ་འདི་ཡེངས་མ་སྟེང་། །སྐྱུ་མའི་ལུས་
 སེམས་བྲལ་ཡང་འགྱོད་པ་མེད། །ཅིར་སྒྲུང་སྐྱུ་མར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད། །
 འགྲོ་དུག་པ་མར་ཤེས་པའི་ལྷག་བསམ་ཡོད། །ཐབས་ཤེས་བྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་
 ཉམས་ལེན་ཡོད། །སྐྱུ་མའི་ལུས་སེམས་བྲལ་ཡང་འགྱོད་པ་མེད། །ཐོག་མར་གསུང་
 རབ་དགོངས་དོན་ཚུལ་བཞིན་སྐྱུངས། །བར་དུ་སྟོ་གསལ་གདུལ་བྱའི་ཆོགས་ལ་
 བཤད། །ཐ་མར་འདྲིས་པའི་དོན་ལ་ཅེ་གཅིག་བསྒྲུལས། །སྐྱུ་མའི་ལུས་སེམས་
 བྲལ་ཡང་འགྱོད་པ་མེད། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྟོག་ལས་གཅིས་པར་བཟུང་། །
 རིགས་དང་མི་རིགས་ཚུལ་བཞིན་རྣམ་པར་བྱེས། །འཆད་ཅོད་ཅོམ་པས་དལ་འབྱོར་
 དོན་ཡོད་བྱས། །སྐྱུ་མའི་ལུས་སེམས་བྲལ་ཡང་འགྱོད་པ་མེད། །འགྱོད་མེད་གདེང་
 བྱོད་ཀྱི་མགུར་མ་འདི། །གངས་བུ་ལའི་མགུལ་དུ་སྒྲངས་པ་ཡིན། །མི་ཁོ་བོའི་
 རྗེས་འཇུག་དད་ལྡན་རྣམས། །མི་ང་བཞིན་བྱེད་ན་འདི་བཞིན་མཛོད། །ཆོགས་
 གཉིས་བྱང་དུ་འཇུག་པས་རྒྱུད་སྐྱུངས་ཏེ། །བདེན་གཉིས་བྱང་དུ་འཇུག་པའི་དོན་
 རྟོགས་ཤིང་། །རིམ་གཉིས་བྱང་འཇུག་རྟོ་རྗེའི་ལམ་བསྒྲུལས་པས། །འཇའ་ལུས་
 རྟོ་རྗེའི་སྐྱུ་རུ་བདག་གུར་ཅིག། །

༣༣། སྦྱིད་སྤྱུག་ལམ་འཁྱེར་གྱི་མན་དག་བཞུགས་སོ། །

འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་ལ་ཕྱུག་འཆལ་ལོ། ཁྱོ་ཕུ་ལོ་རྩ་
 བ་ལ་ཕྱུག་འཆལ་ལོ། ཁ་ཆེ་པའ་ཆེན་ན་རེ་མ་བྱོན་པའི་སངས་རྒྱལ་གསུམ་པར་གྲགས་པའི་ཁ་
 ཆེའི་པའྱི་ཏ་ཆེན་པོ་གྲུ་བྱི་ཉ་བྱ་ཞེས་གྲགས་པ་དེ། ཁྱེད་བོད་དུ་སོང་ཞིག་གཞན་པན་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་ཞེས་
 ལུང་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་དུ་བྱོན་པར་བཞེད་དེ། རྒྱ་གར་གར་ཕྱོགས་སུ་བྱོན་པ། ཆོས་རྗེ་ཁྱོ་ཕུ་ལོ་རྩ་
 བས་གསན་པས་གདན་འདྲེན་དུ་གྲོ་མའི་གཏིང་། བི་དུར་ཆེང་པོ་འདུས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་བྱོན་ནས། པའྱི་
 ཏ་པའ་ཁྱེད་དགྲ་དང་བཅས་པ་དང་གཞན་ནད་པ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་རྒྱུ་མས། ལམ་སོང་དང་འབྲང་སོ་རྒྱུ་མས་ལ།
 མདོ་ལེ་ལ་བཏེགས་ནས་གདན་དྲངས་པའི་ཆེ་པའྱི་ཏའི་ཞལ་ནས་ལོ་རྩ་དཔོན་གཡོག་རྒྱུ་མས་སྦྱིད་དམ་
 གསུངས་པ་ལ། སྦྱིད་པར་བྱུང་ལགས་ཞེས་ཞུས་པས་ཁ་ཆེ་པའ་ཆེན་གྱི་ཞལ་ནས་འདི་སྒྲོང་གསུངས། སྦྱིད་
 སྤྱུག་གང་བྱུང་ཡང་ལམ་དུ་འཁྱེར་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་། འདི་སྒྲོང་བ་གདའ་བ། སྦྱིད་
 ན་བདེ་བ་ཆོགས་སུ་བསྐྱོ། ལན་བདེའི་ནམ་མཁའ་གང་བར་ཤོག སྤྱུག་ན་ཀུན་
 གྱི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཁུར། སྤྱུག་བསྐྱལ་རྒྱ་མཚོ་སྒྲིམས་པར་ཤོག འདི་ལ་སྦྱིད་པ་ལམ་
 དུ་འཁྱེར་བ་དང་། སྤྱུག་པ་ལམ་དུ་འཁྱེར་བ་གཉིས་གྱི་དང་པོ་ལ་ཡང་། ཀུན་

རྗེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྦྱིད་པ་ལམ་དུ་འབྱེར་བ་དང་། རོན་དམ་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྦྱིད་པ་ལམ་དུ་འབྱེར་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལུས་ལ་ན་ཆ་
 མེད་པ། སེམས་ལ་སྒྲུག་བསྐྱེད་མེད་པ་མཐུན་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་འཛོམས་ཏེ། ད་
 ལྟ་ང་རང་ཡང་སྦྱིད་པོ་ཡིན་སྟེ་མ་པ་བྱང་བའི་ཆོ། དེ་ལམ་དུ་འབྱེར་བ་ནི། ད་སྦྱིད་
 བ་དང་བདེ་བ་དེ་ལ་དག་འཁོར་འདོད་པའི་སྒྲུང་བ་གཅིག་འདུག་སྟེ། ད་བདེ་སྦྱིད་
 འདོད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེ་སྦྱིད་མི་འདོད་པ་མེད། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་གི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཕ་མ་བྱས་པའི་བྲིན་ཅན་ག་
 སྟག་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཕ་མ་ནམ་བུས་རེས་ཀྱིས་ད་ལྟའི་ཕ་མ་འདྲ་བར་བྲིན་གྱིས་
 བསྐྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། བདག་བདེ་བ་དང་སྦྱིད་པ་བཞིན་དུ་མ་རྒྱན་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེ་བ་དང་སྦྱིད་པར་གྱུར་ཅིག་སྟེ་མ་དུ་ཞེ་ཐག་པ་ནས་བསམ་
 ཞིང་དག་ཏུ་འང་བརྗོད། ད་ཀོན་མཆོག་རིན་ཆེན་རྣམ་པ་གསུམ་མཁུན། བདག་
 བཞིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེ་སྦྱིད་ལྡན་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་དུ་གསོལ།
 ཞེས་ད་ཀོན་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་གདབ། ཡང་ད་ལྟ་བདེ་སྦྱིད་དང་ལྡན་པ་འདི་སྒོན་
 བསོད་ནམས་བསགས་པའི་མཐུ་ལས་བྱང་བ་ཡིན། ད་བྱིན་ཆད་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུའི་
 བདེ་སྦྱིད་འདོད་ན་དེའི་རྒྱ་རུ་དག་ལ་འབོད་པ་བྱ་བའི་བརྟ་ཡིན་སྟེ་མ་པ་བྱས་ནས།
 སྒོ་གསུམ་དག་བ་ལ་འབད་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྦྱིད་པ་ལམ་དུ་འབྱེར་
 བ་ལ་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་པོ་སྦྱིད་པ་ཆོས་སྒྲོ་བྱེད་པ་ནི། ད་ལྟ་ང་སྦྱིད་དོ་སྟེ་མ་

བ་འདུག་སྟེ། སྒྲིད་ན་ལུས་སྒྲིད་དམ་སེམས་སྒྲིད། དེ་གཉིས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་
 སྒྲིད་མཁན་ནི་མི་འདུག་སེམས་མེད་ན་ལུས་ནི་བེམས་པོ་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་རོ་དང་འདྲ་
 བས་སྒྲིད་རྒྱ་དང་བདེ་རྒྱ་ཅི་ཡང་མེད། སེམས་འདི་ལ་དབྱུད་ན་འདས་པའི་སེམས་
 རྣམས་ནི་འགགས་ནས་མེད། མ་འོངས་པའི་སེམས་རྣམས་ནི་མ་སྒྲིས་པས་མེད།
 ད་ལྟར་གྱི་སེམས་འདི་ལ་བརྟག་ན། དང་པོ་སྒྲིབ་ན་གང་ནས་ཀྱང་མ་སྒྲིས། འགག་
 བ་ན་ཡང་གང་དུ་ཡང་མི་འགག་བར་དུ་གནས་པ་ན་ཡང་ལུས་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་གཙུག་
 རས་རྒྱུ་པའི་བར་གང་དུ་ཡང་གནས་པ་མི་འདུག། ཁ་དོག་དང་དབྱེབས་ལ་སོགས་
 པའི་རོ་བོ་ཅིར་ཡང་མ་བྱུབ་འདུག་དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན། སེམས་ཀྱི་གཤིས་ཅིར་
 ཡང་མ་བྱུབ་པ་དེ་ཉིད་སྒྲིབ་མེད་ཚེས་སྒྲུབ་བ་ཡིན་པས། དེའི་ངང་ལ་སྟོན་སྟོན་དེ་
 སེམས་མཉམ་པར་བཞག་གོ། གཉིས་པ་སྒྲིད་པ་འོངས་སྒྲུར་དོ་སྟོན་པ་ནི། མཉམ་
 གཞག་དེ་ལས་ལངས་ནས། སྒྲིད་པར་སྒྲུར་བའི་སེམས་དེ་ཉིད་རྩིང་ཀར་པོ་ཆོག་
 དྲག་དང་བཅས་པ་གཅིག་ཏུ་བསམ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་
 སྒྲིག་སྒྲིབ་སྒྲུངས། ཚུལ་འདུས་ཡོངས་སུ་བྱུར་པ་ལས། བསྟོན་དང་སྒྲུབ་པའི་གདན་གྱི་
 སྟེང་དུ། རང་ཉིད་བཙོམ་ལུན་འདས་བྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་པ།
 ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་བྱུགས་ཀར་ཐལ་མོ་སྒྲུར་བ། གཡས་འོག་མས་ཤེལ་གྱི་སྟེང་བ་
 བརྒྱ་ཅུ་བསྒྲུམས་པ། གཡོན་འོག་མས་མེ་ཏྲག་པདྨ་དཀར་པོ་བསྒྲུམས་པ། རིན་པོ་
 ཆེའི་རྒྱན་དང་ལུན་ཞིང་སྒྲུ་སྒྲུད་ལ་དར་སྒྲུ་ཚཱགས་ཀྱི་ཤམ་ཐབས་གསོལ་བ་ཞིག་ཏུ་
 བསམ། དེའི་བྱུགས་ཀར་སྒྲུབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་རྩིང་ཀར་པོ་ཆོག་དྲག་

དང་བཅས་པ་ལས་འོད་ཟེར་འབྲོས། བྱི་སྒྲོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ལ་ཕོག་པས་གཞལ་
 ཡས་ཁང་དུ་གྱུར། རྩི་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་ཕོག་པས་རང་དང་འདྲ་བའི་ཐུགས་
 རྩི་ཆེན་པོར་གྱུར། ཡང་འོད་ཟེར་འབྲོས་པས་ཐུགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་རང་དང་འདྲ་བའི་ཐུགས་རྩི་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་འོད་ཟེར་
 ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྱུན་དངས་ནས་རང་ལ་སྟེམ། ཡང་འོད་ཟེར་འབྲོས་པས་བདེ་བ་ཅན་
 རས་འོད་དཔག་མེད་སྐྱེ་མདོག་དམར་པོ་ཐུག་གཉིས་ཀྱི་དབུས་ན་རིན་པོ་ཆའི་
 ཐུམ་པ་བདུད་རྩིས་གང་བ་བསྐྱམས་པ་གཅིག་མདུན་དུ་སྒྱུན་དངས། དེ་ལ་ཨ་རྒྱ་
 ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པ་ཐུལ་ནས། བདག་ལ་མདོན་པར་དབང་བསྐྱར་དུ་གསོལ།
 ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཐུམ་པའི་ཆུས་སྒྱི་བོ་ནས་དབང་བསྐྱར་བས། ཐོག་མ་
 མེད་པའི་སྒྲིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དག ཆུ་ལྷག་མ་ཡར་ཡུད་པ་ལས་སྒྱི་བོའི་གཙུག་
 ཏུ་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པས་དབུ་བརྒྱན་པར་བསམ། དེ་ནས་རང་གི་སྒྲིག་གའི་རྩི་
 དཀར་པོ་དེ་ལ་མ་ཁི་གཡས་བསྒྲོར་དུ་འཁོར་བ་བསམ་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་རང་གི་རྩིས་སུ་མ་ཁི་བསྒྲོལ་ཡོད་པར་བསྒྲོམས་ཏེ། མ་ཁི་ཅི་རུས་སུ་བསྒྲུའོ། །
 རྩིས་བསྒྲོ་བས་རྒྱས་འདབ་བོ། །

གསུམ་པ་སྒྲིད་པ་སྒྲུལ་སྒྱུར་ངོ་སྒྲོད་པ་ནི། སྒྲིད་པར་སྒྲུང་བའི་སེམས་དེ་
 སྒྲོ་སེར་དཀར་དམར་སོགས་མདངས་མ་འགགས་པར་སྒྲ་ཆོགས་སུ་སྒྲུང་བ་དེ་
 ཉིད་སྒྲུལ་བའི་སྒྲ་ཡིན། ཡང་ན་སྒྲིད་པར་སྒྲུང་བའི་སེམས་དེ་ཉིད་དང་པོ་གང་ནས་
 ཀྱང་སྒྲིབ་པ་མེད་པས་སྒྲིབ་པའི་ཆོས་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ལ། མཐར་འགག་པ་མེད་པས་

ཡོངས་སྒྲི། སྒྲི་འགག་མེད་པ་ལ་བར་དུ་གནས་པ་མེད་པས་གནས་མེད་སྒྲིལ་སྒྲི།
དེ་གསུམ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པས་དབྱེར་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲི་ཞེས་ཀྱང་བྱེད། །

གཉིས་པ་སྒྲིལ་པ་ལམ་དུ་འབྱེར་བ་ལ་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
ཀྱི་སྒྲི་ནས་སྒྲིལ་པ་ལམ་དུ་འབྱེར་བ་དང་། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྒྲི་ནས་
སྒྲིལ་པ་ལམ་དུ་འབྱེར་བ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ཡང་ན། དེ་ལམ་དུ་སྒྲོང་བའི་ཐབས། སྒྲོང་འཇུག་
ལས། གལ་ཏེ་བཅོས་སྒྲིལ་ན་ནི། །དེ་ལ་མི་དགའ་བྱུ་ཅི་དགོས། །ལག་ཏེ་བཅོས་སྒྲིལ་ན་ཡང་། །དེ་ལ་
མི་དགའ་བྱུ་ཅི་ཡན། །ཞེས་གསུང་བས། མི་ཤི་བ་དང་ནད་སོགས་སྒྲི་ཚེས་ལ་བཅོས་སྒྲིལ་པ་ལ་མི་
དགའ་བ་བྱས་པས་མི་ཡན་པས། དེ་ཡི་ཚེས་ཉིད་དཔག་པར་བྱས་ལ་སྒྲོ་བ་དེ་བར་གནས་པར་བྱ། ལུས་སྒྲིལ་པ་
དང་། །ཁང་པ་ཞིག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་བཅོས་པས་ཚེས་པས། མི་དགའ་བ་བྱ་མི་དགོས་པས་དེ་ལྟ་བུ་
ཉམས་སྒྲུབ་དོན་ནི། ཡང་ལུས་ལ་ན་ཚ། སེམས་ལ་སྒྲིལ་བ་སྒྲིལ་བྱུ་པོ་བྱང་ཞིང་མཐུན་
རྒྱུ་མ་འདྲིམ་པ། འོག་ནས་འགྲོ་བ་ཆུ་ལས་མེད་པ། ད་ལྟ་ང་ལས་སྒྲིལ་པ་མེད་
དམ་སྒྲིལ་པ་བྱང་བའི་ཚེ། ང་ཡི་སྒྲིལ་བ་སྒྲིལ་འདི་ལ་མི་འདོད་ཅིང་བྲལ་ན་དགའ་
བའི་སྒྲིལ་བ་གཅིག་འདུག་སྟེ། ང་སྒྲིལ་བ་སྒྲིལ་མི་འདོད་པ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲིལ་བ་སྒྲིལ་འདོད་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། ངའི་སྒྲིལ་བ་སྒྲིལ་འདི་འདྲ་བ་
མིན་པ་ངན་སོང་གསུམ་ན་དཔྱལ་བ་ལ་ཚ་བྱང་། ཡི་དྲགས་ལ་བཀའ་སྒྲིལ། དུང་
འགྲོ་ལ་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་བའི་སྒྲིལ་བ་སྒྲིལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཡོད་ཅིང་། མི་
ལ་ཡང་དག་མི་སྒྲིལ་པ་དང་ཐུན་པ་དང་། གཉིན་སྒྲིལ་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་སོགས་
སྒྲིལ་བ་སྒྲིལ་བྱུ་པོ་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་།

སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་པ་མ་བྱས་པའི་དྲིན་
ཅན་གསུག་ཡིན་ཏེ། ལས་ངན་བསགས་པའི་དབང་གིས་བདག་བཞིན་དུ་མི་འདོད་
བཞིན་དུ་ལས་ངན་ཐོག་དུ་བབ་པ་སྟོང་རེ་རྗེ་སྟམ་དུ་སྟོང་རྗེ་དག་པོ་བསྒྲུམ་ཞིང་།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱལ་དང་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་བདག་
ལ་འབབ་ཅིང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱལ་དང་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་
དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་དུ་སེམས་ལ་བསམ་ཞིང་ངག་དྲུང་བཟོད། དགོན་
མཆོག་རིན་ཆེན་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་མཁྱེན། མ་གྲན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟུག་
བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་བབ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱལ་
གྱི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་ཞེ་
ཐག་པ་ནས་གདབ། ཡང་བདག་གི་སྟུག་བསྐྱལ་འདི་སྟོན་མི་དགོ་བ་བསགས་པའི་
རྣམ་སྟོན་ཡིན། ད་ཕྱིན་ཆད་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུའི་སྟུག་བསྐྱལ་མི་འདོད་ན། དེའི་རྒྱ་
སྟེག་པ་སྟོངས་ཟེར་བའི་བད་ཡིན་སྟམ་པ་བྱས་ནས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་
པའི་སྟེག་པ་མི་དྲན་པ་རྣམས་དང་། ཆོ་འདིར་བྱས་པའི་སྟེག་པ་དྲན་པ་རྣམས་ལ་
དུག་བཟོས་པ་ལྟ་བུའི་འགྱོད་པ་དྲག་པོ་བྱས་ནས་སྒྲ་མ་དང་དགོན་མཆོག་གི་དུང་
དུ་སྟེག་བཞགས་ཡང་ཡང་བྱ། ད་ཕྱིན་ཆད་སྟེག་ལ་བབ་ཀྱང་སྟེག་པ་མི་བྱེད་པའི་
དམ་བཅའ་ཞེ་ཐག་པ་ནས་བྱ། སྒྲར་གྱི་སྟེག་པ་སྒྲར་བའི་བྱིར་སྒོ་གསུམ་དགོ་བ་ལ་
འབད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དོན་དམ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་སྟོན་སྟུག་བསྐྱལ་ལམ་དུ་འབྱེར་

བ་ལ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ཆོས་སྐར་དོ་སྟོན་པ་ནི། ད་ལྟ་སྐུག་གོ་སྐུམ་པ་འདུག་སྟེ།
 སྐུག་ན་རང་ལུས་སྐུག་གས། སེམས་སྐུག་ལུས་ནི་བེམས་པོ་རོ་དང་འདྲ་བས། དེ་
 ལ་སྐུག་རྒྱ་ཅི་ཡང་མི་འདུག་གོ། །སེམས་ནི་འདས་པ་ནི་འགགས། མ་འོངས་པ་ནི་
 མ་སྐྱེས། ད་ལྟར་གྱི་སེམས་ནི་ལུས་ཀྱི་བྱི་ནང་གང་ན་ཡང་མི་གནས། །ཁ་དོག་དང་
 དབྱེབས་ཀྱི་དོ་བོ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་འདུག་པས་སྐུག་རྒྱ་ཅི་ཡང་མི་འདུག་པ་ལ། ད་
 ལྟ་སྐུག་གོ་སྐུམ་པ་འདི། མི་ལམ་དུ་མེས་ཆོག་པ་དང་། ཚུས་འབྱེར་བའི་སྐུག་
 བསྐྱལ་བྱུང་བ་བཞིན་དུ་འབྱུལ་བའི་སྐྱང་བ་ལ་བདེན་པར་བརྒྱུད་བས་ལན་པར་
 འདུག་ ད་ནི་སེམས་ཀྱི་དོ་བོ་སྐྱེ་མེད་དུ་གཤིས་པར་བྱས་ནས། གཤིས་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་
 ངང་ལ་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སྐུག་པ་འོངས་སྐར་དོ་སྟོན་པ་ནི། ཡང་མཉམ་གཞག་དེ་ལས་
 ལངས་ནས། སྐུག་པར་སྐྱང་བའི་སེམས་འདི་ཉིད། ཅིང་གར་པོ་ཆོག་དྲག་དང་
 བཅས་པར་བསམ་ནས་སྐར་བཞིན་དུ་སྐྱེན་རས་གཟིགས་ཀྱི་བསྐྱོམ་བསྐྱེས་ཡང་ན་
 སྐུག་བསྐྱལ་དུ་གནང་བ་འདི་ཉིད། རོ་བོ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞལ་གཅིག་ཐུག་བཞི་པར་སྐྱོངས་ཀྱིས་བསྐྱོམ།
 སྟོན་ཀྱི་འཛིག་ཉེན་གཞལ་ཡས་ཁང་། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ། རྒྱ་ཅི་གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་མ་
 ཁི་པད་མེད་སྐར་བསྐྱོམ་ཞིང་། ཞོ་མ་ཁི་པད་མེ་རྩྱེ་ཞེས་པ་མང་དུ་བགྲང་བ་ནི། སྐུག་བསྐྱལ་འོངས་སྐར་དོ་
 སྟོན་པའོ། །བྱའོ། །གསུམ་པ་སྐུག་བསྐྱལ་སྐྱལ་སྐར་དོ་སྟོན་པ་ནི། སྐུག་པར་སྐྱང་
 བའི་སེམས་འདི་ཉིད་གདངས་མ་འགགས་པ་སྐྱ་ཆོགས་སུ་སྐྱང་བས་སྐྱལ་སྐར་
 བཞག་གོ། །ཡང་སེམས་སྐྱེ་བ་མེད་པས་ཆོས་སྐྱ། འགགས་པ་མེད་པས་འོངས་སྐྱ།

གངས་ཅན་རིག་བརྒྱད་ལས། རྗེ་བཙུན་རིད་མདའ་བ་གཞོན་ལྷ་སྒྲོ་གྲོས་ཞབས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་པོད་གསུམ་པ།

གནས་པ་མེད་པས་སྒྲུལ་སྒྲུ། དེ་གསུམ་སེམས་ཀྱི་སྒྲིང་ན་དབྱེར་མེད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱི་སྒྲུ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདིར་སྒྲིད་སྒྲུག་ལམ་འབྱེར་ཞེས་གྲང་བ། སྒྲོ་སྒྲིང་བྱུན་
གཅིག་མ་ཞེས་གྲང་ཟེར། སྒྲུ་བཞི་ངོ་སྒྲོད་ཀྱི་གདམས་པ་ཞེས་གྲང་ཟེར་རོ། །འདི་
ཆིག་ཉུང་ལ་དོན་ཟབ་པའི་ཆོས་གཅིག་གདའ་གསུངས། མང་ཡུལ་སྒྲིད་གྲོང་གི་སང་གི་མཁར་དུ་དོན་གཉིས་
བ་འགའ་ཞིག་གིས་ཞུས་པ་ལ་གནང་བ་ལགས་སོ། །

༥ ། འདིའི་བརྒྱད་པ་ནི། བཅ་ཆེན་ཤུག་གྱི། ཁྱོ་ལུ་ལོ་རྩུ་བ། བོ་དོང་རིན་པོ་ཆེ།
རིན་པོ་ཆེ་གེར་འབུམ། རྒྱལ་བའི་སྤྲས་པོ་ཐོགས་མེད། དེས་གཞོན་ལྷ་སྒྲོ་གྲོས་
བདག་ལའོ། །ཡང་ལོ་རྩུ་བས། མཁན་པོ་བྱང་ཆུབ་དཔལ། དེས་མཁན་པོ་བདེ་བ་
དཔལ། དེས་མཁན་པོ་བཀའ་བཞི་བ་གྲགས་པ་གཞོན་ལྷ་ལ། དེས་མཁན་པོ་
བསོད་ནམས་གྲགས་པ་ལ། དེས་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་པོ་ཐོགས་མེད་བཟང་པོ་དཔལ་ལ།
དེས་དཔལ་རིད་མདའ་བ་གཞོན་ལྷ་སྒྲོ་གྲོས་ཞེས་གྲགས་པ་ལ། དེས་མཁན་ཆེན་
རིན་པོ་ཆེ་རྗེ་བཀའ་ལྷ་བ་དཔལ་འབྱེར་གེས་རབ་པ་ལའོ། །དགའོ། །

༡༡། །འཇམ་དབྱངས་ནམ་མཁའ་རིན་ཆེན་ལ་སྤུལ་བ།

ན་ལོ་གུ་རུ་མེ། །དེང་སང་འདི་ན་མཁས་སྒྲོམ་མང་ན་ཡང་། །རིགས་དང་
 མི་རིགས་འབྱེད་པའི་སྒྲོ་ལྷན་ཅུང་། །རི་བོང་ཅལ་གྱི་རྗེས་འབྲང་རི་དྲགས་བཞིན། །
 བལ་ཆེ་སྒྲུ་ཡི་རྗེས་འབྲང་ཁོ་ནར་ཟད། །མཁས་བཙུན་བཟང་པོར་གྲགས་པ་མང་ན་
 ཡང་། །བྱབ་བསྟན་གཅིས་པར་འཛིན་པའི་དམ་པ་དགོན། །ཁེ་སྒྲོངས་འདོད་པའི་
 ཚོང་པ་ཞིང་པ་བཞིན། །ཕལ་ཆེར་ཆེ་འདིའི་ཆེ་ཐབས་སྒྲུབ་པ་མང་། །འདི་ན་ལ་ལ་
 ཉེས་བཤད་དུག་ཅུས་སྟོས། །ཁ་ཅིག་ལྟ་ངན་རི་བོའི་སྒྲོ་ལ་ཞིན། །གཞན་དག་ཅུལ་
 འཆལ་འདོད་པ་བསོད་ཉམས་བསྟེན། །མང་པོ་འབྲས་མེད་སྒྲུན་པ་འབྱུར་བས་
 ངལ། །ར་གན་ཁ་སྒྲུར་བཞིན་དུ་མི་འཆམ་ཞིང་། །ལྷགས་བྱེད་གསེར་གྱིས་
 གཡོགས་པ་རི་ལྟ་བུར། །ཁོང་པ་རབ་གདུག་ཕྱི་རོལ་འཕགས་ཅུལ་གྱིས། །ཆོས་ལྟར་
 བཅོས་པའི་སྟོན་པ་འདམིན་ཏུ་མང་། །དེ་ཕྱིར་སྒྲོ་ངན་རྣམས་གྱིས་ཉེས་བཤད་གྱིས། །
 བྱབ་བསྟན་དྲི་མར་བྱས་པ་མ་བཟོད་ནས། །རིགས་དང་མི་རིགས་ཅུང་ཟད་སྟེ་ན་
 ཡང་། །དེང་སང་འདི་ན་བདག་ལ་གཤེ་བ་མང་། །འཇིག་རྟེན་སྒྲེ་བོ་མ་མཉེས་གྱུར་
 གྱང་སྒྲ། །དམ་པས་བྲེལ་ན་གསོན་པོ་སྟོག་སོང་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་བདག་ལ་བསྟན་པ་
 དང་འགལ་བའི། །ལྟ་སྟོད་ཡོད་ན་དམ་པ་རྣམས་གྱིས་སྟོད། །ཁོ་བོས་སངས་རྒྱས་

བསྟན་ལ་རབ་བྱུང་ནས། །རིགས་དང་མི་རིགས་འབྱེད་ཤེས་ཚུན་ཆད་དུ། །ལུས་
 དག་ཡིད་ཀྱི་སྒྲོད་པ་ཅི་བྱེད་ཀྱང་། །རབ་ཏུ་བསྐྱེམས་ནས་བྱལ་པའི་གསུང་བཞིན་
 བསྐྱབས། །ཐོགས་མེད་གོམས་པའི་ཉོན་མོངས་ཤུགས་དྲགས་པས། །གལ་ཏེ་མི་
 རིགས་ཅུང་ཟད་བྱས་ན་ཡང་། །དེ་ཡི་མོད་ལ་དུག་ཟོས་དྲན་པ་བཞིན། །འགྲོད་
 སེམས་ལྡན་པས་སྒྲུབ་ཡང་ཆོས་བཞིན་བྱས། །གནས་ལུགས་འབྱེད་པའི་འོད་ཟེར་
 སྟོང་ལྡན་པའི། །བྱལ་བསྟན་ཉི་མའི་དཀྱིལ་ལ་ཁོར་མཐོང་བས་ན། །སྒྲོ་རན་མུན་
 པའི་ཁྱོད་ན་འོད་འབྱིན་པའི། །གཞན་གཞུང་མེ་ཁྱེར་སོགས་ལ་བདག་མི་གྲུས། །
 གསུང་རབ་རིན་ཆེན་སྒྲིང་ལ་དབང་སྒྱུར་བའི། །ཀླུ་སྒྲུབ་ཀླུ་དབང་ལེགས་བཤད་
 གདེངས་ཀའི་ཞོར། །དགོས་འདོད་ཀྱན་འབྱུང་འདོད་དགུར་སྒྲོད་པས་ན། །ཉིས་
 བཤད་མཆིང་བུའི་ཆོགས་ཀྱིས་བདག་མི་མགུ། །མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་ཁུ་
 གཏེར་ལ་གནས་ཏེ། །གདེངས་ཅན་དབང་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་རིང་ལུགས་འཛིན། །ཁོ་
 བོའི་ལྷ་ཟེར་འབར་བའི་གཟི་བརྒྱིད་ལ། །ཕས་གྲོ་ལ་འདབ་བཟང་སྟོང་གིས་
 འགོ་ལ་མི་རུས། །འཛིག་ཆོགས་ལྷ་རིའི་སྒྲོ་མཐོ་འཛོམས་བྱེད་པའི། །ལུང་རིགས་
 རོ་རྗེའི་གནམ་ལུགས་སྟོང་ཡོད་ཀྱང་། །ཁྲིངས་པའི་གོ་ཆ་སྤྲ་བརྟན་ཆེར་གྱོན་པའི། །
 སྒྲུ་བོ་འདི་ལ་བདག་གིས་ཅི་བྱུང་ཡོད། །དེ་ཕྱིར་ཆོས་དང་ལྡན་པར་སྤྱས་ན་ཡང་། །
 དེང་སང་འདི་ན་ལན་པར་མ་མཐོང་ནས། །ཉིང་འཛིན་བདུད་ཅིའི་རོ་དེ་མུང་
 འདོད་པས། །གཡོ་བའི་ཡིད་ནི་དབེན་པའི་ནགས་སུ་གཞོལ། །ཞེས་པ་ཤུགས་
 དགོ་སྟོང་གཞོན་ལྷ་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱིས་སྒྱུར་བའོ། །།དགོའོ། །

༡༡། སྒྲོམ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲོ་བཟང་གྲགས་པ་ལ་སྒྲིངས་པ། བ་མོ་གུ་རུ་མེ། སྒྲོ་གྲོས་
 འདབ་བརྒྱ་རིག་པའི་མདངས་གསལ་ཅན། བརྒྱལ་ཞུགས་བཟང་པོའི་གོ་སར་
 གྱིས་སྤྲད་དེ། མང་ཐོས་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་ན་ལྷ་མ་མེ་བ། བྱལ་བསྟན་ཉི་མའི་
 གཉེན་གྱུར་བཤེས་གཉེན་ཁྱེད། སྒྲོ་གསལ་རྒྱ་རྒྱུ་ལྷན་རྒྱལ་ཉེར་བསྟེན་ཞིང་། ལེགས་
 བཤད་སྤྲད་ཅིའི་དགའ་སྟོན་འབྱེད་དོ་ཞེས། སྟན་པའི་བྱི་བསུང་འཕྲོས་
 བས་ཡིད་ཀྱི་མཚོར། དགའ་བའི་ཚུ་སྒྲིས་སྟོན་མེད་འབྱུངས་པར་གྱུར། གཞོན་
 རུའི་སར་གནས་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་རྒྱལ་གྱི། སྒྲོ་གྲོས་དགོངས་ཟབ་རིགས་པའི་རྗེས་
 འབྱངས་ཏེ། ཚུལ་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཟབ་དོན་བདུད་ཅིའི་རོ། ཡང་ཡང་མུངས་པས་
 བདག་ཀྱང་ཉེ་བར་འཕྲོ། ཞེས་པ་ནས། ཡང་སྤྲས་པ། གསུང་རབ་དགོངས་དོན་
 འབྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱིས། ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་སྒྲོ་གྲོས་གྱུར་འདུག་ཅིང་། རིགས་
 པའི་ཚུལ་ལ་གཞན་བྱིང་མི་འཛིག་པའི། སྒྲོ་གྲོས་བཟང་པོའི་སྒྲོ་བས་པ་ཁོ་
 བོས་བསྒྱུབས། ལན་བཏགས་ལན་དུ་བྱས་པ་གཞོ་བ་ཡང་། བསྒྲོ་བའི་ཆེག་
 བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན། དེ་བྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་གལ་ཏེ་བདག་སེམས་ན། བྱལ་
 པའི་བསྟན་ལ་ཚུལ་བཞིན་བྱ་བ་བྱོས། མང་ཐོས་བཀྱར་བའི་ཆེན་པོར་གྲགས་
 རྒྱལ་གྱང་། རྟེན་དང་བཀྱར་སྟེ་གྲགས་པ་ལྷུར་བྱེད་གྱི། མངས་རྒྱས་བསྟན་ལ་
 ཆེད་ཆེར་མི་འཛིན་ན། འདི་ན་བྱལ་བསྟན་གཅིས་འཛིན་དམ་པ་སུ། མཁས་རྣམས་

ཕལ་ཆེར་སྒྲུ་མ་ཁན་ནི་ཅོ་བཞིན། །ཆོག་གི་རྗེས་འབྲང་གཞུང་ཙམ་གྲོག་པར་བྱད། །
 རིགས་དང་མི་རིགས་འབྱེད་ལ་འཐོམས་གུར་ན། །འདི་ན་རིགས་ལྡན་ལེགས་
 བཤད་སྒྲུ་བོ་གང་། །ཉིན་དང་མཚན་དུ་ནལ་འབྱོར་སྒྲོམ་ནམས་གྱང་། །ལྷག་སྒྲོད་
 ཀྱིས་ནི་ཉིང་འཛིན་སྒྲོམ་པ་བཞིན། །ཡང་དག་ལྷ་བའི་གནད་ཀྱིས་དབེན་གུར་ན། །
 འདི་ན་ཡང་དག་ལམ་ཞུགས་སྒྲུབ་པོ་མེད། །ལྷོ་ཕྱིར་རབ་བྱུང་བྲལ་ཕྱིར་བསྟེན་
 རྗེས་གྱང་། །ཚུལ་ལྡན་བསྐྱབ་ལ་གྲུས་པའི་དགོ་སྒྲོང་ཉུང་། །ཀྱེ་མ་ཀྱེ་རྟུང་ཤུག་ཉི་
 བསྟན་པ་ནི། །མིང་ཙམ་ལུས་པར་ཁོ་བོ་གཅིག་ཤུས་མཐོང་། །ཞེས་པ་འདི་ནི་ཤུག་ཉི་
 དགོ་སྒྲོང་གཞོན་ལྷ་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱིས་རང་གི་སྒྲོབ་མ་བཀའ་བཞི་འཛིན་པ་སྒྲོ་བཟང་
 གྲགས་པའི་དཔལ་ལ་སྒྲིངས་པའོ། ། །དགོ་ལེགས་འཕེལ་བར་གུར་ཅིག །

༣༭ །འདུས་པའི་མན་ངག་རིམ་པ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་རྟེན་པ་ལ་སྒྲོ་བ་དང་བཅས་པ་སྒྲུ་མ་
 རིན་པོ་ཆེ་སྒྲོ་བཟང་གྲགས་པ་ལ་སྒྲིངས་པ། །སྒྲུ་མ་བཀའ་བཞི་པའི་སྟན་དུ་གསོལ་པ།
 དཔོན་སྒྲོབ་འཁོར་བཅས་སྒྲུ་ཁམས་བཟང་ཞིང་ཐུགས་དམ་འཕེལ་བར་བཞུགས་
 མཆི། རེད་གྱང་མང་ཡུལ་གྱི་དབེན་གནས་ཅིག་དུ་སྒྲིབས་ནས། ད་ལྟ་ཁམས་བཟང་
 པོར་བདོག་གོ། །སྒྲུབས་ཞུས། རེད་གྱང་ལོ་རེ་ཞིག་འདི་སྒྲོགས་ཀྱི་དབེན་པ་འདྲར་
 དགོ་སྒྲོར་ཅི་འཕེལ་བྱེད་ཅིས་ལགས། དེར་ཡང་དཔོན་སྒྲོབ་ཉུང་རགས་ཅིག་དབེན་
 པ་གཅིག་དུ་གཞི་འབེབས་སམ་ཟེར་བའི་སྒྲོས་འདྲ་ཆོར་ཉི་དེ་དབེན་ནའང་ལེགས་
 པས་རེད་ལ་ཡང་དེ་ལུགས་ཀྱི་གསུང་ལན་སྒྲུར་མཛོད། །ཆེ་རིང་ན་རེད་གྱང་སྟོག་

སྟོན། ཡང་དོན་ཅིག་ལ་ཤན་ཏི་པའི་འགྲེལ་པ་འདི་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་
 ཡིན་ནམ་སྟམ་སྟེ། འདི་འཕགས་ལུགས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་གཉིས་ཀའི་སྟོན་
 སྟོལ་གྱིས་འདུས་པའི་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་བཤད་སྟོལ་སྟོང་བར་སྦྱང་། སྟོབ་
 དཔོན་དེ་རྣམས་གང་ཞེ་ན། རྒྱལ་བས་བྱིན་གྱི་འགྲེལ་པར། བརྒྱ་དང་ནི་སྟུ་མེད་
 བཞེད་པས་མཛད་དང་ཆོས་ཀྱི་སྟུ་གུའི་གཞུང་། །མགྱིན་གསུམ་པ་དང་དབང་པོ་
 དབྱངས་སྟོན་སྟོང་ལས་བྱུང་བ་སྟོང་པོ་སྟུ་པས་བཤད། །དཔལ་ལྷན་འདུས་པ་
 གང་དུ་གསལ་ཆོག་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་གཞན་དེ་དང་། །རྗོ་རྗོ་སྟོབ་དཔོན་བརྒྱད་
 པ་ལས་ནི་མ་འོངས་པ་དེ་ལས་བདག་ནི་སྟོ་དམན་ནོ། །

ཅེས་པ་རྣམས་ཡིན་པ་འདྲ། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ཡང་། དེ་ཉིད་
 ལས། འོན་ཀྱང་དཔལ་སྟེ་དང་ནི་བྱིས་པ་ནས་སྟེས་ས་དང་དམན་པ་ལ་སོགས་པ། །
 དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱི་ལུགས་ལ་མང་དུ་ནི། །བྱས་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་དེ་
 ཡི་གཞུང་དེ་ཉིད། །དེ་ནི་འདི་རུ་མདོ་རུ་བསྟུས་ཏེ་འགྲོ་ལ་ཕན་བྱིར་སྟོན་པར་བྱ། །
 ཅེས་པ་རྣམས་ཡིན། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་རྣམས་ལས་ཤུག་པའི་
 འགྲེལ་པ་འདི་རྒྱད་ཀྱི་ཁོག་ལུག་བྱིངས་ཆེ་ཞིང་ཆོག་དོན་ལ་འབྱོར་བ་ལེགས་པ་
 ཅིག་སྦྱང་། ངས་འདི་ལེགས་པར་ཤོད་པར་ཡོད་སྟེ་གོ་མཁན་མི་གང་ལ། སྦྱར་ཡི་གོ་
 བསྟུར་བའི་ལུགས་བཞིན་ཉིད་ཅིག་གིས་འདི་ལ་བཤད་སྟོལ་ཅིག་ཚུགས་ན་དོན་ཆེ་
 བར་གང་ལ། འདི་དང་སྟུ་ཏིག་གི་འབྲེང་བ་གཉིས་ལས་རྗེ་མགོས་ཀྱི་འགྱུར་མཆན་
 ལེགས་པོ་ཐོ་རེ་ཅིག་སྦྱང་། གཞན་འདི་སྦྱར་བོད་དུ་ཤོད་པ་མ་བྱུང་ཞིང་ད་ཡོང་མི་

མཛེས་པར་གདམས། འཕགས་པ་རྫོ་རྗེའི་མན་ངག་དང་། བཤད་རྒྱུད་གཞན་གྱི་རྗེས་
 འབྲངས་ནས། །འདུས་པའི་རྒྱུད་དོན་རིམ་པ་ལྟར། །དཔལ་ལྷན་སློབ་གྲགས་པས་
 བཤད། །སློན་རབས་རྒྱུད་པའི་མན་ངག་དང་། །ཕྱི་མའི་རྒྱུད་གྱི་རྗེས་འབྲངས་ནས། །
 རྒྱུད་དོན་བསྟེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞིར། །རིན་ཆེན་འབྲུང་གནས་ནི་བས་སྟེ། །
 འཇམ་པའི་དབྱངས་གྱི་ཡན་ལག་གིས། །རྒྱུད་དོན་བསྟེན་པའི་རིམ་པ་དང་། །
 རྫོགས་རིམ་ཐིག་ལེ་རྣམ་གསུམ་དུ། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་གྱིས་བསྟན། །
 འཕགས་དང་མཁས་པས་གསལ་བྱས་པའི། །འདུས་པའི་རྒྱུད་ཆེན་ཤིང་རྟའི་སྟོལ། །
 རིམ་པ་གསུམ་དུ་སྟེ་བ་འདི། །རྟེན་པ་གང་དེ་ཡ་མཚན་ནོ། །ཡི་གའི་རྟེན་མཚན་
 བད་ག་ར་བདོག་པོ་ཅིག་བདོག། །སློབ་བཙུ་པའི་ཆེས་བཙུ་གཅིག་ལ་མང་ཡུལ་གྱི་
 དཔེན་གནས་གངས་ལྷ་མོའི་མགུལ་ནས་དག་བར་གྱུར་ཅིག །།

༣༭ །སྒྲུ་མ་བཀའ་བཞི་པའི་སྒྲུ་ན་རྟུ་གསོལ་བ། དཔོན་སྒྲོལ་འཁོར་བཅས་སྒྲུ་
 །ཁམས་བཟང་ཞིང་། ཐུགས་དམ་འབྲེལ་བའི་ངང་ནས་གསུང་ཡིག་གོས་བེམ་རྟུར་
 །ཁ་ཟི་ཐ་བཟང་པོའི་རྟེན་དང་བཅས་པ་སྒྲུ་མ་བསོད་ནམས་ཐུགས་པས་འདིར་
 །འཕྲོད་པས་སེམས་དགའ། འདིར་ཡང་ཁམས་བཟང་པོར་བདོག་སྐབས་བྱས།
 །སྒྲུ་མ་དེད་ཀྱི་བསམ་པ་ལ་ཡང་། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 །ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་རྟུ་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་སྟེ། དེ་དང་
 །མཐུན་པར་རང་མའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་ན་བཀོད་ན་ཡང་། འདི་ལ་དངོས་སྒྲུ་བ་རྣམས་

གྱིས་རྟེན་འབྲེལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་སྒྲུངས་ནས་ཤིར་བྱིན་ལ་
 སོགས་པའི་མདོ་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པ་རྣམས་ལ་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྒྱུར་པ་བཏབ་
 སྟེ་མ་ནས་དབུ་མ་པ་ལ། ཅུ་ཤིར། གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀུན་སྟོང་ན། །འབྲུང་བ་མེད་
 ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས། །ཁྱེད་ལ་མེད་པར་
 ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཐ་
 སྟོན་ཐམས་ཅད་མི་རུང་བའི་སྟོན་འཕངས་པ་དང་། འཇུག་པར་ཡང་། དེ་ལ་སྒྱུར་
 བས་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་བྱིར། །སྟོང་ཉིད་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་རྒྱར་འགྱུར་ན། །
 དེ་ནི་རིགས་པ་མིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ཡང་འབྲུང་བར་སེམས་ཤིང་། ཤིང་རྩ་
 ཆེན་པོ་དེ་དག་གིས་སྟོན་རགས་པ་འདི་ལྟ་འོང་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་མི་ལེན་ནམ་
 སྟེ་སྟོན་སྟོང་ཇི་ལྟར་མཛད། གལ་ཏེ་དངོས་སྒྲུབ་སྟོན་དམ་པར་རང་གི་
 མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་སྒྲུངས་ཤིང་། དབུ་མ་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་པས་
 སྟོན་མེད་སྟེ་ན། དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཞེས་པའི་མིང་འཐད་ཀྱང་། རང་གི་
 མཆོན་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྟོའི་སྒྲུང་ཚུལ་ལ་མ་ལྟོས་པར། དོན་བྱེད་ནུས་པའི་དངོས་པོ་
 རྣམས་གྲུབ་ཅིག་ཁས་སྒྲུངས། དངོས་པོ་སྒྲུབ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་། དོན་དམ་པའི་
 དངོས་པོ་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི་དེ་བས་ལྟག་པ་མེད་པ་འདྲ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་
 གླེ་བས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་དུ་མི་བཞེད་པའི་རྒྱ་
 མཆོན་ཡང་། དེ་འདྲ་བའི་དངོས་པོ་ཁས་སྒྲུངས་ན། རིགས་པའི་གཞོན་བྱེད་འཇུག་
 པར་དགོངས་ནས། མྱེ་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་དབུ་མ་པས་

ཀྱན་རྗོབ་ཏུ་འདོད་པ་ཡང་མི་རིགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན། བོད་ཀྱི་དབུ་མ་པ་ཁ་ཅིག་
 རང་རྒྱུད་པ་དབུ་མ་མཚན་ཉིད་པ་མིན་ཟེར་བ་ཡང་། དོན་དེ་ལ་བསམས་པ་འདྲ།
 ཡང་སྒྲུ་མ་ལོ་ཙྰ་བས། དབུ་མ་གཉིས་སུ་འདོད་པ་སྒྲོངས་པ་མཚར་སྐྱེད་ཡིན། ཞེས་
 པ་དབུ་མ་པ་དོན་དམ་ལ་འདོད་ཚུལ་བྱུང་བར་མེད་པས། དོན་དམ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་
 འདོད་པའི་དབུ་མ་མི་འཐད་གསུང་སྟེ། ཞི་བ་འཆོད་པོན་སྒྲོབ་དང་། འཕགས་སེང་
 རྣམས་ལ་མཐར་ཐུག་གི་དོན་དམ་སྒྲུང་སྒྲོང་བུར་འཇུག་གི་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། མཉམ་
 གཞག་ཀྱང་སྒྲུང་བཅས་སུ་འདོད་པར་མདོན་ཏེ། དེ་ལྟ་དམིགས་པའི་སྐབས་སུ་རྣམ་
 རིག་པས། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་
 བས། དམིགས་པ་དག་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་མི་འགྱུར་བའི་སྒྲོན་འཕངས་ཤིང་། རང་
 ལྷགས་ལ། འདི་ཡི་དམིགས་པ་དངོས་མེད་དེ། ཅེས་པའི་སྐབས་སུ་དངོས་མེད་
 ཅེས་པ་དགག་པ་མ་ཡིན་གྱི་བདེན་མེད་ཀྱིས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་
 དམིགས་པར་བཞག་ནས། དམིགས་པ་དག་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འགྱུར་བར་
 འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་མཉམ་གཞག་སྒྲུང་མེད་ཡིན་ན་སེམས་ཅམ་པ་ལ་འཕངས་པའི་
 སྒྲོན་རང་ལ་ཡང་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དལ་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་
 སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱང་། དབུ་མ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་འདི་བཞེད་པར་མདོན་ཏེ།
 གྲོལ་བའི་ཐིག་ལེར། ཟབ་མོ་ཁོ་ན་རྟོགས་པས་མིན། །གསལ་བ་དག་ཀྱང་དེ་
 བཞིན་ནོ། །དེ་ཕྱིར་ཐལ་བུར་ཟབ་མོ་ཡི། །གྲོལ་འདོད་དེ་ལ་བདག་མི་དད། །ཟབ་

གསལ་གཉིས་མེད་རང་བཞིན་དུ། རྟོགས་པས་ཆེ་འདི་འབྲས་ཐོབ་ངེས། །ཞེས་
མཐར་ཐུག་གི་དོན་དམ་སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་ན་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ཐུང་པོ་
ལྷག་མེད་ཀྱི་ཐུང་འདས་སུ་ལྷུང་བར་འགྱུར་བས། མཐར་ཐུག་གི་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་
པ་དོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་རག་ལས་པར་བཞེད་ཅིང་། མཐར་ཐུག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོང་
སྟོང་བུང་འཇུག་གསུམ། ཟབ་གསལ་གཉིས་ཀྱི་འདིར་མཐར་ཐུག་མ་ཆར་པའི་བྱ་ཐབས་བྲལ།

༦༩། ཆོས་རྗེ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་པ་ལ་ཐུལ་བ། བ་མོ་ལོ་གེ་བྱ་ར་ཡ། གྲགས་
པ་བཟང་པོའི་གཟི་འོད་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྱོ། རྒྱལ་མཚན་ཅི་ན་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་
ལྷར། །མཁས་མང་དབུས་ན་རབ་བརྗེད་དཔལ་མངའ་བ། །སྤྲུལ་དམ་པའི་དྲུང་དུ་
མཆིད་འདི་འབུལ། །ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་བསྐྱབ་པ་མཐར་ཐུན་པས། །རྗེས་སུ་
འདོམས་ལ་གཞན་དྲིང་མི་འཛིན་ཅིང་། །སྤྲིད་ལ་ཡིད་འབྱུང་རྣམ་གྲོལ་དོན་གཉིར་བ། །
མང་དུ་ཐོས་པའི་པན་ཡོན་མ་ཡིན་ནམ། །མང་དུ་ཐོས་ཀྱང་ཚུལ་བཞིན་མི་སྐྱབ་
ཅིང་། །འདོད་ཡོན་རྣམ་གཡིང་བྱ་དབེན་སྟོས་ན། །སྤྲུལ་པན་ནི་ཅོས་ལེགས་བཤད་
སྟོགས་པ་དང་། །ཐུ་མཁན་མོ་མ་འདྲེ་ཡིས་སྤྲིད་དང་མཚུངས། །སྤྲིད་པའི་སྐྱག་
བསྐལ་མེ་འོབས་ལྷར་མཐོང་གིང་། །འདོད་ཡོན་རྣམ་གཡིང་རན་སྐྱགས་བཞིན་
སྤངས་ནས། །མང་དུ་ཐོས་པ་ནགས་ཀྱི་ནང་དག་ཏུ། །སྐྱབ་པ་སྟོང་པོར་བྱེད་པ་བྱུང་
བས་བསྐྱགས། །རྩ་སྟོན་མེ་ཏྲག་འབྲས་བུའི་འབྱོར་ལྷན་ཞིང་། །རི་དྲགས་གཞོན་ནུ་
འཆེ་མེད་རྒྱ་བའི་གནས། །ལོ་མའི་དཔལ་འཛིན་ལྷོན་པའི་གྲིབ་བསིལ་ཅན། །བས་

མཐའི་གནས་སུ་ཆེ་གཏུགས་སྐལ་བ་བཟང་། །དེ་ཕྱིར་བདག་ཀྱང་དབེན་པར་
གནས་བཅས་ཏེ། །ཆེ་འདིའི་ཕུན་ཚོགས་དོན་གཉེར་རབ་སྤངས་ནས། །ཐོས་པའི་
དོན་རྣམས་དོན་ཡོད་བྱ་བའི་ཕྱིར། །སྤྱིང་པོའི་དོན་ལ་ཚུལ་བཞིན་སེམས་གཤིང་
མཆིས། །དམ་པ་ཁྱོད་ཀྱང་མཁས་པའི་བྱ་བ་ཡིས། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལེགས་
པར་རྒྱས་མཛད་ཏེ། །ཐོས་པའི་དོན་ལ་ཚུལ་བཞིན་སེམས་བྱེད་པའི། །སྐྱབ་པ་སྤྱིང་
པོར་བགྱིད་པའི་སློ་གྲོས་མཛོད། །སྤྱད་མ་ཁྱོད་སྐྱ་རྒྱུན་གྱིས་མི་གཡོ་ཞིང་། །ཟོ་
མདོག་བདེ་བའི་ངང་ནས་དམ་ཆོས་ཀྱི། །དགའ་སྟོན་ཆེ་ལ་སྐུར་དུ་རོལ་བྱེད་པའི། །
འཕྲིན་ལས་བཟང་པོ་ཕྱོགས་བཅུར་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །ཚུལ་འདི་ནི། མཁན་ཆེན་རིན་
པོ་ཆེ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་པའི་དུང་དུ། སྤྱུའི་དགོ་སྤྱིང་གཞོན་ནུ་སློ་གྲོས་གྱིས་
སྐལ་བའོ། ། །མདྲེལ།

༣༣། །ཆོས་རྗེ་སློ་བཟང་གྲགས་པ་ལ་གནང་བ་དབེན་པ་ལ་དགའ་བའི་གཏམ་དང་
བཅས་པ། །ཨོ་བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །ཡི་གེ་བཀོད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གཙོ་ཆེ་བ་
རྣམས་ཁོ་བོའི་སློ་ལ་སྐུར་ནས་ཡོད་ཀྱང་། དེས་པ་སྐྱེ་བ་དང་ཞིབ་ཆ་མང་པོ་ལ་གཤིན་
ཏུ་ཕན་ཆེ་བར་བྱུང་། །བྱུང་པར་ཆོས་ཀྱི་གནད་དེས་འབྱུང་སོགས་གསུམ་དུ་བསྐྱར་
བ་འདི་ལམ་གྱི་སློག་རྩ་ནས་བཟུང་བའི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཡིན་སྐྱེམ་པ་ཁོ་བོ་ལ་
སྐུར་ནས་ཡོད་ལ། དེས་འབྱུང་ལ་ཡང་ཆོར་བ་སྐྱག་བསྐྱལ་གྱིས་ཡིད་འབྱུང་བ་བྱུང་
ལའང་ཡོད། །འབྱུར་བའི་དུམ་པས་ཡིད་འབྱུང་བ་བྱི་རོལ་པ་པལ་ཆེ་བ་ལ་ཡང་ཡོད།

འདྲ་བྱེད་གི་སྐྱུག་བསྐྱལ་གིས་ཡིད་འབྱུང་བ་འདི་སངས་རྒྱས་གི་བསྐྱེད་པའི་བྱེད་
 ཆོས་ཡིན། དེ་ཡི་སྟོང་བ་སྐྱ་ཟིན་གི་ཆད་ཆདས་པ་དང་བརྒྱ་བྱེན་གི་བདེ་བ་ལའང་
 བྱེད་པ་མི་ལམ་དུ་ཡང་མི་སྟེ་བ་ཡིན། སྟོང་ཉིད་ལ་ངེས་པ་ཐོབ་པའི་ལྟ་བ་གཅིག་
 མེད་ན་འདིའི་ངེས་འབྱུང་ཡང་རྣལ་མ་སྟེ་བ་དགའ། དེང་སང་ལུས་སེམས་ལ་མི་
 འདོད་པ་ཐོག་ཏུ་བབས་པའི་ཡི་སྐྱུག་ལ་ངེས་འབྱུང་དུ་བྱེད་པར་སྒྲུབ་སྟེ། དེ་འདྲ་
 བའི་ངེས་འབྱུང་ཕག་བྱིས་བདས་པའི་སྐྱུག་སྒྲུངས་དང་འདྲ། ཅི་ཡང་མི་བརྟུབ། བྱང་
 རྒྱུ་གི་སེམས་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་གི་བསྐྱུགས་པ་བརྟོན་པ་ན། དེའི་གོ་འཕང་ཙམ་
 དོན་གཉེར་གི་སྟོ་སྟེ་བ་མང་ཡང་། དེས་སེམས་བསྐྱེད་རྣལ་མ་གོ་ཆད་པར་མི་སྟེ།
 སེམས་བསྐྱེད་རྣལ་མ་ལ་རྒྱ་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་སྟོལ་འདོད་གི་སྟོང་པོ་བྱེད་པར་
 ཅན་གཅིག་དགོས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་ན་ཐོབ་བྱ་བྱང་རྒྱུ་གི་
 རང་བཞིན་མི་ཤེས། དེ་མ་ཤེས་ན་བྱང་རྒྱུ་ལ་ཡོད་མེད་གང་རུང་གི་མཚན་མར་
 འཛིན་པའི་ལོག་ལྟས་བསྐྱེད་པས་བྱི་རོལ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བཞིན་དུ་སེམས་སྐྱེད་
 རྣལ་མར་མི་འགྲོ། སྟོང་རྗེ་བྱེད་པར་ཅན་མེད་ན་བྱང་རྒྱུ་དེ་གཞན་དོན་དུ་དོན་
 གཉེར་མི་འབྱུང་བས། ཅན་རང་གི་སེམས་བསྐྱེད་བཞིན་དུ་ཐེག་ཆེན་གི་ལམ་དུ་མི་
 འགྲོ།

དེས་ན་དབང་རྣམས་ཆོས་གི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ནི་ཐོག་མར་ལུང་རིགས་གི་
 སྒོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གི་ཤེས་པ་ཆོལ་བ་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་ཅིང་། སྟོང་ཉིད་ཉོགས་
 པའི་ལྟ་བ་རྟོན་ནས་དེ་མ་ཉོགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་སྟོང་རྗེ་བསྐྱེད་ནས། དེ་དག་གི་

དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉིས་ཀྱི་སློ་སྦྱེ་བ་ཡིན། དབང་རྩལ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་
རྣམས་ལ་ཐོག་མར་དག་བའི་བཤེས་གཉིན་ལ་སོགས་པས་བསྐྱགས་པ་བརྗོད་པ་
ལ་སོགས་པའི་ཆོག་ཙམ་ལ་རྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉིས་ཀྱི་སློ་སྦྱེ་ལ། དེའི་རྗེས་
སྤྱི་ཐོས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྦྱེས་པ་ན་སྤྱར་གྱི་བྱང་ཆུབ་དོན་
གཉིས་ཀྱི་སློ་དེ་ཉིད་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པས། སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་སྟོང་
པོ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣལ་མར་འགྱུར་བ་ཡིན། མདོར་ན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་
མེད་ན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་རྣལ་མ་མི་སྦྱོ། སེམས་བསྐྱེད་རྣལ་མ་སྦྱེས་པའི་ཕྱིད་བསྐྱ་
ཟིན་པའི་ཆད་སེམས་ཙམ་མན་ཆད་དངོས་འཛིན་ཅན་མཐའ་དག་ལ་སྟོང་རྗེ་བཙུན་
མ་མ་ཡིན་པ་སྦྱེ་བ་ཡིན་དེ། །དེ་གི་རྩ་དཀའ། མན་དག་འདི་པའི་ལྷགས་ལ་ངེས་
འབྱུང་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ལ་འབྲིད་ཆུལ་དང་བོགས་འདོན་ཆུལ་བྱུང་བར་ཅན་
གཅིག་ཡོད་པ་འདྲ་སྟེ། ཡི་གེར་ཞིབ་ཏུ་བཀོད་ནས་རྒྱ་བྱས་ཏེ་དབུས་ནས་བརྒྱུད་
ནས་བསྐྱར་བ་བྱུང་ན་བྱུང་ཆེ། གཞན་འབྲིད་ན་སློ་ཆོད་དང་མཐུན་པར་གོ་རིམས་
ངེས་པ་ཅན་གྱིས་འབྲིད་དགོས་པར་སྒྲུང་། །ཁོ་བོ་རང་གིས་ནི་ཆོས་གསུམ་གོ་རིམ་
མ་འཆོལ་བར་ཉམས་སུ་བླངས་ཏེ་ཉན་ཙམ་བྱུང་། ལྟ་བའི་ཕྱོགས་ལ་སྦྱིར་སྦྱིར་གི་
གྲུབ་མཐའ་ཐ་དད་ཀྱི་དབང་གིས་ལྟ་བ་བཟང་ངན་ཐ་དད་པ་རྗེ་སྟོང་པ་ཀྱན་ཏོག་པ་
ལས་མ་འདས་པ་དེའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་
ལྟ་བ་བཟང་ངན་གང་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་ཁོ་བོ་སྒྲུའོ། །དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་པའི་ལྟ་བ་རྣམས་
འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གྱི་རྒྱུ་འབའ་ཞིག་ཡིན། རང་གི་སྤེལ་གཉིས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་

བདག་མེད་པའི་ལྷ་བ་ཐར་ལམ་དངོས་མིན་ཡང་ལམ་སྟེགས་ཙམ་དུ་འགྱུར། རྣམ་
རིག་པའི་ལྷ་བས་དྲོད་ཅེ་ཙམ་བགོད་པར་སེམས། བཟོད་པ་མི་སྟེ་དེ། དེ་གོམས་
བས་འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་སྒྲུང་དོན་དང་མཐུན་པ་སྟེད་མི་སྟེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སེམས་ཙམ་པའི་ལྷ་བའི་རྒྱན་གོམས་བས་བཟོད་པ་མི་སྟེ་ལ།
དེ་སྟེ་བ་དབུ་མའི་ལྷ་བར་ན་འཕར་བ་ལ་གདོན་མི་ཟ་བར་ལྷོས་དགོས་སོ། །

རང་རྒྱད་པའི་ལྷ་བ་ཆོས་མཆོག་མན་ཆད་དུ་མི་འདོར་ལ། ས་ཐོབ་ནས་
གདོན་མི་ཟ་བར་འདོར་དགོས་ཏེ། དེ་དག་གི་སྒྱུ་མ་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ།
འཕགས་པ་རྣམས་ནི་རྗེས་ཐོབ་དུ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མ་ཙམ་དུ་ཡང་མི་འཛིན་ཏེ།
ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་ཙམ་བད་ཙམ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཁོང་དུ་རྒྱད་པས་ཕྱིར་རོ། །
འོན་ཀྱང་རང་རྒྱད་པའི་ལྷ་བའི་རྒྱན་གོམས་བས་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟེ་བས་
འདིས་མཐོང་ལམ་བསྟེད་པ་ལྷ་བ་གོང་མར་ན་འཕར་བ་ལ་མི་ལྷོས་སོ། །ཐལ་
འགྱུར་པའི་ལྷ་བ་ས་བཅུ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་དུ་རྗེས་སུ་འགོ་སྟེ།
དེ་དག་གི་རྗེས་ཐོབ་དུ་རྟེན་འབྱུང་གི་ཆོས་རྣམས་མིང་ཙམ་བད་ཙམ་བཏགས་པ་
ཙམ་དུ་ཡོངས་སུ་སྟོད་པས་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འདི་ཡང་འདོར་ཏེ། །
སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་མིང་དོན་ཀྱི་མཆོན་མ་གང་ཡང་
མི་སྒྲུང་བས་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དབུ་མ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀ་ཡང་དོན་དམ་བཟོད་བྲལ་
དུ་འདོད་པ་མཚུངས་ཀྱང་། རྟེན་འབྲེལ་སྒྱུ་མ་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་དང་། །བཏགས་
ཡོད་མིང་རྒྱང་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན། སྒྱུ་

མ་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྤྱོད་རིག་སྐྱུ་མ་ཙམ་ཞིག་ཁས་ལེན་གྱི། སྤང་བྱ་
དང་གཉིན་པོ་ཡང་སྤྱོད་རིག་སྐྱུ་མ་ཙམ་དུ་ཁས་ལེན་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་བཏགས་པ་
ཙམ་དུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་ནི་འབྲུལ་པ་གཞི་ན་རྩ་བུ་ལ་ཡིན་ཅིང་། སྤང་གཉིན་ཡང་
རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་མེད་དོ། །

ཁོ་བོ་ལ་དབུ་མའི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་ཚུལ་རིམ་པ་བཞི་བྱུང་སྟེ། འདི་ལྟར་དང་པོ་
ཆད་སྟོང་། གཉིས་པ་སྤྱང་སྟོང་། གསུམ་པ་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱུ་མར་གོ་བ། བཞི་པ་རྟེན་
འབྲེལ་བཏགས་ཡོད་གཞི་མེད་དུ་གོ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལུ་མ་པ་ཐོ་བས་བཙམ་པ་
ལྟར། ཀུན་རྫོབ་རྩ་བ་སྤྱུགས་རིགས་པས་བཞིག་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། །འདིས་ཀྱང་
རིགས་དབྱུད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ལྟོག་ཅིང་སྟོང་ཉིད་ལ་མོས་པའི་རྒྱ་ཙམ་བྱེད། གཉིས་
པ་ནི། སྐྱུ་མ་ལྟར་སྤྱང་དུས་ཉིད་ནས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། འདིས་བྱི་
གཟུང་བྱ་ལ་སྐྱོ་སྐྱར་གྱི་རྟོག་པ་ལྟོག་ཀྱང་ནང་སྤྱོད་རིག་ལ་བྱོས་པའི་ཞེན་པ་མི་
འདོར་བས་སེམས་ཙམ་རྣམ་རྒྱུན་པའི་ལྟ་བུ་ལས་མ་འདས། གསུམ་པ་ནི། ནང་
རིག་པ་དང་བྱི་སྤྱང་བ་གཉིས་ཀ་ཡང་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པས་སྐྱུ་མ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་
ཏུ་ཡང་སྤྱང་བ་ཙམ་ལས་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། འདི་ལ་
ཡང་མཐར་འཛིན་གྱི་ཞེན་པ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱེ་རྟོག་ལ་མ་ལྟོས་པའི་
དོན་ཆོས་སྐྱུ་མ་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་ཡོད་པས། རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་དབུ་མ་པ་ལས་མ་
འདས། བཞི་པ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་རིགས་པས་ཚུལ་བཞིན་དུ་དབྱུད་པ་
ན་རང་གི་དངོས་པོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་རྟོན་ཅིང་། མ་དབྱུད་པ་ན་ཐ་སྐྱད་གྱི་ཡུལ་དུ་

འགྱུར་བས། རྟོག་པས་བཏགས་ཤིང་མིང་གིས་ཐ་སྟོན་བྱས་པ་ཙམ་གྱི་བཏགས་
ཡོད་དུ་རྟོགས་པའོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་རྟོན་འབྲེལ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོ་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་
དུ་རྒྱ་འབྲས་ལན་ཚུན་མི་འབྲུལ་བ་དང་། རྟོན་འབྲེལ་རྟོག་ཆད་སྒྲོས་པའི་མཐའ་
ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་ངེས་པ་འདྲོངས་པ་གཅིག་འོང་བ་ཡིན། གོ་ཡུལ་གྱི་ལྟ་བ་
ལ་འདིའི་གོང་ན་བོགས་དབྱུང་རྒྱ་གཞན་ཡོད་པར་མི་སེམས། འདི་མ་རྟོགས་བར་
ལ་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ཡང་མ་ཡིན། བྱེད་གྱིད་ལྟ་རྟོན་འབྲེལ་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་ལྟ་བ་
དེ་གིན་ཏུ་བཟང་ཡང་། རྒྱ་མའི་འཛིན་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པས་ལྟ་བ་འདི་ལ་ངེས་པ་
རྟོན་ན་དེ་ཡང་འཛིན་པས། ད་དུང་གསོལ་བ་ཐོབ་ཅིག་རང་གིས་ཀྱང་དཔྱེད་དང་།
རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་ངེས་པ་རྟོན་པར་འགྱུར། ཡི་དམ་གྱིས་ཀྱང་རང་གི་རྒྱུད་ཆོད་
དང་མཐུན་པར་སྟོན་པས་ཐེངས་གཅིག་རྟོགས་པ་ལ་ཆོག་ཆོད་བཟུང་མི་ཉན། ལྟ་
བ་འདི་རྟོགས་པ་ན་རྒྱ་འབྲས་དང་སྟོང་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་ངེས་པ་ཅིག་ཅར་སྒྲུ།
སྤང་གཉིན་དང་འཁོར་འདས་གཞི་མེད་ཅུ་བྲལ་དུ་རྟོགས་པས་དེ་དག་ལ་སྒྲོ་བུར་དུ་
འཛིན་པ་དང་། རྟོན་འབྲེལ་རྒྱ་མ་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་ཡང་སྟོང་བ་ཡིན། ཀྱན་རྫོབ་རྟོན་
འབྲེལ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པ་ན་དོན་དམ་བཟོད་བྲལ་ནམ་མཁའ་ལྟར་གོ་
བའི་ངེས་པ་སྒྲུ་བ་རིགས་པ་གཞན་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་ཏེ། སྒྲོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དམ་
ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པས་སོ། །

དཔེར་ན་ས་ཕྱོགས་དག་པ་བ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བུམ་མེད་ལ་སྒྲོ་

འདོགས་ཆོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བས་ན་རྟེན་འབྲེལ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 ལྷ་བ་དེ་ཉིད་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་སོ་སྟེ་ལ་མཐར་འཛིན་འགོག་པའི་རིགས་པ་ལ་
 ལྟོས། འཕགས་པ་ལ་མཉམ་བཞག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་རྗེས་སྐྱོབ་དུ་འབད་མེད་དུ་
 མངོན་དུ་འགྱུར། སྟོ་དེ་ཉིད་ཅེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་ཀྱིས་བརྟན་པར་བྱས་ནས་དྲན་
 ཤེས་ཀྱི་རྟོག་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་རྒྱན་དུ་བསྐྱུངས་པས་གོམས་པ་མཐར་
 གྱིན་པ་ན་ནམ་མཁའ་ལ་འཇའ་ཡལ་བ་ལྟར་སྟོ་དེ་ཉིད་ཀྱང་དོན་དམ་བཟོད་བྲལ་
 ནམ་མཁའ་ལྷ་ལུང་དང་དུ་གྱུར་པ་ནི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟེས་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་
 དུ་བྱེད་པ་ཡིན། རང་རྒྱུད་པ་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྣང་བ་
 བདེན་དངོས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྒྱུ་མ་ལྷ་ལུང་ཡོངས་སུ་སྟོང་པའི་རྗེས་སྐྱོབ་དེ་ཉིད་རྒྱན་
 དུ་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱུངས་པས་གོམས་པ་མཐར་གྱིན་པ་ན་སྟོ་དེའི་རྒྱན་སྒྲ་དོན་
 འདྲེས་འཛིན་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་ཏེ། སྣང་བ་སྒྱུ་མ་ལྷ་ལུང་མཐའ་གང་དུ་
 ཡང་མི་རྟོག་པར་གྱུར་པ་ན་འཕགས་པའི་ལམ་སྟེས་པར་འདོད་པར་གངའ། ལྷག་
 མཐོང་གི་སྟོང་བ་འདོན་ཚུལ་ལ། དང་པོ་ཞི་གནས་ཀྱིས་སེམས་བརྟན་པར་བྱས་
 ནས་དེའི་འོག་ཏུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་འདི་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པར་སྣང་ཡང་དེང་སང་གི་མན་ངག་པ་རྣམས་ལ་ལྷག་
 མཐོང་བསྐྱེམ་ཚུལ་གྱི་ལག་ལེན་གཏན་མི་སྣང་། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་རྟོག་བཀག་
 པའི་ཞི་གནས་ཙམ་དང་དེ་ལས་སྟེས་པའི་ཉམས་བན་ལུན་ཙམ་ལ་ཆེད་ཆེར་བྱེད་
 བར་སྣང་སྟེ། དེ་དག་གིས་མི་ཆེ་སྟོང་ཟད་ལ་བསྐྱུལ་སྟུམ། གནས་ལུགས་ལ་དབྱེད་

པའི་ཤེས་རབ་མེད་པར་མི་རྟོག་པ་ཙམ་གྱིས་གྲོལ་ན་མུ་སྟེགས་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་
གྲོལ། ཏུ་ཤང་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་འབྱུལ། ཏུ་ཤང་ནི་ཉམས་ལེན་གྱི་ཆེ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་
ཤེས་རབ་སྤངས་པ་ཁོ་ནས་འབྱུལ་པར་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལས་གསུངས་སོ། །

ཁོ་བོས་ནི་སྤར་ཞིག་ནས་ལ་ཆེད་ཆེར་མ་བྱས། གཙོ་ཆེར་ལྷག་མཐོང་ཁོ་
ན་ཉམས་སུ་སྤངས་ཏེ། དེ་ཡང་མཉམ་བཞག་ཏུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དྲན་པ་
ཉེར་བཞག་དང་ཁམས་གྱི་རབ་དབྱེའི་སྒྲོན་ནས་ཉམས་སུ་སྤངས། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡུལ་
སྤང་སྤྱོད་ཆོག་པ་ལ་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཅི་རིགས་པར་རང་བཞིན་མེད་པར་དབྱུང་ནས་
ཉམས་སུ་སྤངས་ཏེ། སྤར་ཆེར་མ་བསྒྲོམས་ཀྱང་ལྷ་བའི་བོགས་འབྲིན་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་
ཕན་ཆེ་བར་བྱུང་། ལྷ་བའི་གོ་ཡུལ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་ཉམས་ལེན་མ་ཤེས་ན་བོགས་མི་
འབྲིན་ལ། ཟློང་བ་མ་ཐོན་ན་གོ་ཡུལ་ཙམ་གྱིས་ཉན་མོངས་དང་རྣམ་རྟོག་གི་དབལ་
མི་ཆོག་པར་སྤང་། མདོར་ན་ལྷ་བའི་སྤྱུ་ཐག་ཆོད། ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཤེས།
འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་ཐར་བའི་ཕན་ཡོན་ལ་ཆོག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ངེས་པ་
འདྲོངས། སྟོན་པ་དང་བསྟན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ཐོབ་བཞིན་ཏུ་
བསྐྱུབ་པ་སྦྱིང་བོར་མི་བྱེད་པར་ཆེ་འདིའི་སྤང་ཤས་ལྷུང་ལེན་ན་ཁོ་བོའི་སྦྱིང་བུལ་བ་
ལས། གཞན་ཏུ་བརྟག་ཏུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །དེ་བས་ན་དེ་ནི་ཆེ་ལྷག་གང་ཡོད་བས་མཐའི་
གནས་སུ་མི་སྦྱེལ་ཞིང་། ཆེ་དང་བསྐྱུབ་པ་མི་སྦྱོམ་པར་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ལྷུང་
བཅོས་པའི་ཐབས་གྱིས་འཁོར་བསྐྱུས་ནས་སྤང་ཤས་ལྷུང་བྱེད་དམ། ཟློང་ཆོས་དང་
སྦྱོམ་ལས་ལྷུང་བྱེད་ན་བསྟན་སྤང་རྣམས་གྱིས་ཁོ་བོའི་མགོ་བོ་ཨ་ཇ་ཀའི་དོག་པ་

བཞིན་དུ་ཁོས་གིག་གོ། །གཞན་ཡང་ཡི་དམ་གྱི་སྒྲུབ་སྒྲར་དམ་བཅའ་འདི་དག་
 འབུལ་ལོ། །གང་གི་ཞབས་བྱུང་བརྒྱའི་གོ་སར་རུལ། །ཆོངས་དང་ལྷ་དབང་བྱུང་
 འཇུག་ལ་སོགས་པ། །འཛིག་རྟེན་དྲེགས་ལྷན་གཙུག་གིས་གྲུས་བསྟེན་པའི། །སྒྲུབ་
 རས་གཟིགས་མགོན་དེ་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ། །མང་དུ་ཐོས་ཀྱང་ཚུལ་བཞིན་སེམས་
 ལས་གཡོལ། །བྲིམས་བརྒྱུ་ལོད་ཀྱང་ཉེས་ལུང་དྲི་མ་ཅན། །དག་སྦྱོང་བདག་གི་
 གཡར་དམ་འདི་རྣམས་ལ། །མཁུན་ལྷན་ཐུགས་རྗེའི་ལྷ་བྱོད་ཡུང་ཅམ་དགོངས། །
 གང་དུ་གནས་ན་སྤང་གས་འཕེལ་འགྱུར་ཞིང་། །རང་རྒྱུད་རྟེན་བཀྱར་ཞགས་པས་
 འཆིང་བྱེད་ལ། །གཞན་རྒྱུད་ཐུག་དོག་འགྲན་སེམས་ཀྱིས་གསུང་བའི། །གནས་
 དེར་སྐྱད་ཅིག་ཅམ་ཡང་མི་གནས་སོ། །

དེང་ནས་བཟུང་སྟེ་རི་སྤྱིད་འཆོའི་བར། །གངས་དང་རི་སྐལ་ནགས་ཀྱི་
 བྱོད་རྣམས་སུ། །བསེ་རུ་ལྷ་ཐུར་རྟག་རྟ་གནས་བྱེད་ཅིང་། །བྱོང་དང་ལའོར་མང་
 དབུས་སུ་གནས་མི་བགྱིད། །ཆོས་བརྒྱུད་རྒྱུན་གྱིས་ནམ་ཡང་མི་གཡོ་བའི། །
 སེམས་ལ་བརྟན་པ་རི་སྤྱིད་མ་ཐོབ་བར། །གཅིག་ཐུར་རང་རྒྱུད་འདུལ་བ་མ་
 གཏོགས་པ། །གཞན་དོན་ཐབས་ཀྱིས་རང་དོན་ཉམས་མི་བགྱིད། །ཆོས་གོས་
 གསུམ་དང་ལུང་བཟེད་ལ་སོགས་པ། །རང་ཉིད་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱེད་མ་གཏོགས་པ། །
 གསེར་དང་དབྱིག་སོགས་ལྷག་པའི་ཡོ་བྱེད་ནི། །རང་གི་དོན་དུ་ཉིལ་ཅམ་མི་བཅང་དོ། །
 གཞན་གྱི་ཉེས་པ་ནམ་ཡང་མི་སྦྱང་ཞིང་། །དོན་དང་ལྷན་ཞིང་ཆོས་མཐུན་མ་
 གཏོགས་པ། །དམག་དང་ཆོས་རྒྱུན་རྒྱལ་པོའི་གཏམ་ལ་སོགས། །འབུལ་བའི་

བཀའ་མཆིད་ནམ་ཡང་མི་བགྱིད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་དཀའ་སྤྱད་བསྐྱོན་བཟོད་
 ཅིང་། །འཛིག་ཏེན་སྟོས་བཏང་ནལ་འབྱོར་དོན་དུ་གཉེར། །འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་
 རང་དང་རྗེས་མཐུན་པའི། །རྗེས་འབྲང་འཁོར་ནི་བཞི་ལས་ལྷག་མི་བསྟེན། །གལ་
 ཏི་བདག་གིས་གཡར་དམ་འདི་རྣམས་དང་། །འགལ་བ་བགྱིས་ན་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་
 བཅས་དང་། །བྱུགས་རྗེའི་མངའ་བདག་སྤྱན་རས་གཟིགས་མགོན་གྱིས། །ཁྱི་ལག་
 ལྷག་པོད་རྣམས་དང་བདག་སྟོམས་ཤིག །བདག་གིས་རི་རྒྱུད་སྤྲུལ་འདི་བྱིད་གྱིས་
 ཀྱང་། །ཡིད་ལ་ཆོངས་ལ་རྩལ་བཞིན་ཉམས་སུ་ལོངས། །ཤི་ཡང་འདི་ལས་གཞན་
 པའི་ཁ་ཆེམས་མེད། །འཕྱད་ཀྱང་སྤྱོད་ཀྱི་གཞན་བ་མ་མཆིས་སོ། །ཁོ་བོ་དབེན་བ་
 བསྟེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། །འཁོར་དང་གྲོགས་གྱིས་ཡིད་སྤྱོད་སྤྱང་བའམ། །རྟོན་
 བཀྱར་གྲགས་འདོད་པས་ནི་མ་ཡིན་གྱི། །གཞན་དུ་འཁོར་བའི་དུམ་མེ་འོབས་
 ལྟར། །ཤིན་ཏུ་བརྒྱག་པར་དཀའ་བ་མཐོང་བྱིར་དང་། །བཙོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་
 རྣམ་གྲངས་དུ་མ་སྤྱ། །བསྐྱུགས་པའི་དབེན་གནས་པདྨའི་ཆལ་བས་ཀྱང་། །ཤིན་ཏུ་
 ཡིད་དུ་འོང་བ་མཐོང་བའི་བྱིར། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར། །གང་ལ་ཉེས་པ་རྩལ་ཙམ་མི་
 མངའ་ཞིང་། །མྱད་སྤྱང་ཡོན་ཏན་དཔལ་གྱིས་རབ་བརྗེད་པ། །སྟོན་པའི་བ་དན་
 འཛིག་ཏེན་གསུམ་ན་གཡོ། །བྱབ་དབང་ལྷ་ཡི་ལྷ་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ། །ཀྱ་ཡི་གསན་
 ཅིག་ཤེས་ལྷན་གྲོགས་པོ་དག །བསྟེན་པའི་ཉེན་བྱེད་རྒྱུ་རིའི་རྩེ་ལ་སོན། །ལུས་
 སྟོག་གཡོ་བ་འབབ་ཆུའི་རྒྱན་དང་མཆུངས། །ཐར་འདོད་རྣམས་གྱིས་བག་ཡོད་
 བསྟེན་པར་རིགས། །རིན་ཆེན་བདུན་ལྷན་སྤྱིང་ཆེན་བཞི་ལ་དབང་། །དཔག་མེད་

ཆོར་གནས་དག་བཙུའི་དཔལ་ལ་སྒྲོད། །ཕུན་ཆོགས་མངོན་མཐོའི་བདེ་ལ་རོལ་
བྱེད་པའི། །འཁོར་ལོས་སྒྱུར་རྒྱལ་དཔལ་དེའང་ཆུ་གིང་འདྲ། །ཕུན་པོའི་སྒྲོ་ལ་ཡུན་
རིང་གནས་བཅས་ཏེ། །ཡོངས་འདུའི་ཆལ་དུ་དགའ་བདེའི་དཔལ་ལ་རོལ། །འཆི་
མེད་ཉི་དབང་ཆོགས་ཀྱིས་གྲུས་བཏུད་པའི། །འཕྲོག་བྱེད་མིག་སྒྲོང་ལྷན་དེའང་སྤྲིད་
པའི་བྱན། །ལུས་སེམས་ཟུག་རྩའི་གདུང་བ་རིང་དུ་སྤངས། །ཏིང་འཛིན་བདེ་བས་
བསྐྱལ་མང་འདའ་བྱེད་པའི། །འཛིག་རྟེན་མེས་པོ་གསེར་གྱི་མངལ་ལྷན་ཡང་། །
འཆི་མེད་གོ་འཕང་ལས་རིང་གྱི་ནར་འཁོར། །གང་གིས་རེག་ན་རབ་བརྟན་ལྷན་པོ་
ཡང་། །སྐད་ཅིག་ཅམ་གྱིས་ཐལ་བར་རྫོག་བྱེད་པའི། །མི་ལྟའི་བྲེང་བ་ལུས་ལ་རབ་
འབར་བ། །དཔྱལ་བའི་ཟུག་རྩ་སྤྱིས་གནག་པར་རུས། །བལྟས་པ་ཅམ་གྱིས་
སྤང་ཆེན་རྒྱན་སྒྲེམ་ཞིང་། །ལྷོན་གིང་འབྲས་བུ་མེད་པར་བྱེད་པ་ཡི། །ཏ་ལའི་ཡ་
ཐོད་བསྐྱམས་འདུའི་ཡི་དྲགས་གཟུགས། །གང་ཞིག་མཐོང་ན་འཛིགས་རུང་སྒྲི་ཡང་
གཡའ། །སྤང་དོར་རྫོངས་པའི་གཏི་ཟུག་སྒྲག་རུམ་འཐིབས། །གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་
དོ་རྗེའི་མེ་སྟག་དང་། །བཀོལ་སྒྲོད་ཆར་རྒྱན་ལུས་ལ་རྟག་འབབ་པའི། །རྣམ་མང་
དུད་འགྲོའི་གདུང་བ་སྤྱིས་བཟོད། །སྤྲིད་པའི་ཕུན་ཆོགས་དེ་ལྷར་མཐོག་ཆུང་
ཞིང་། །རབ་མང་ཉེས་པའི་ཆོགས་དང་ལྷན་རིག་ནས། །རང་གཞན་སྤྲིད་པའི་མཆོ་
ལས་བསྐྱལ་བུའི་ཕྱིར། །མང་ཐོས་བདག་ནི་དབེན་པའི་ནགས་སུ་འགྲོ། །ཆར་
འདོད་བྱེད་ལུས་འབྲུག་སྒྲ་ཐོས་པ་ལྷར། །དབེན་པའི་གཏམ་འདི་ཁོ་བོའི་སྤྲིང་ལ་
འབབ། །ཐོས་པའི་དོན་རྣམས་དོན་ཡོད་བྱ་བའི་ཕྱིར། །གཞོན་ལུ་སྒྲོ་གྲོས་དབེན་

པའི་ནགས་སུ་འགྲོ། །ངང་པའི་ཚེགས་ཀྱིས་པད་མའི་མཚོ་མཐོང་ལྟར། །བས་
མཐའི་གནས་ལ་ཁོ་བོ་སེམས་རབ་གཡོ། །དལ་འབྱོར་ལུས་ལ་སྒྲིང་པོ་སྤང་བའི་
ཕྱིར། །གཞོན་ནུ་སློ་གྲོས་དབེན་པའི་ནགས་སུ་འགྲོ། །བྱང་བ་བཞོན་ནུས་འདབ་
བརྒྱའི་ཚལ་མཐོང་ལྟར། །ཁོ་བོའི་ཡིད་ནི་དབེན་པའི་རོ་ལ་ཆགས། །ཉིང་འཛིན་
བདུད་རྩིའི་རོ་དེ་བྱང་བུའི་ཕྱིར། །གཞོན་ནུ་སློ་གྲོས་དབེན་པའི་ནགས་སུ་འགྲོ། །
དབྱིད་དུས་བསིལ་བའི་མ་ལ་ཡ་རྒྱང་ལྟར། །ནགས་ཀྱི་སྒྲན་སྒྲོངས་ཁོ་བོའི་ཡིད་ལ་
འབབ། །ཉོན་མོངས་བདུད་ཀྱི་སྒྲེ་དེ་གཞོམ་བུའི་ཕྱིར། །གཞོན་ནུ་སློ་གྲོས་དབེན་
པའི་ནགས་སུ་འགྲོ། །དབེན་པ་ལ་དགའ་བའི་གཏམ་བརྗོད་པའོ། །

དེ་བས་ན་ཁྱེད་ཀྱང་དགོ་སྒྲོར་ལ་སློ་ཐག་ཚོད་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་ལེགས། ཐོས་
པའི་གཉིང་དཔོགས་ནས་ཆེ་འདི་སློས་བཏང་གི་སྒྲུབ་པ་སྒྲིང་པོར་བྱེད་པ་ལས།
རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་མཚོད་པ་གཞན་མེད། དེའི་ཐད་ན་དེང་
སང་གི་འཆད་ཉན་འདྲ་བ་གཞན་དོན་གྱི་ན་ལྟར་སྤང་བ་ཡིན། རྟེན་བཀྱར་ལྟར་
ལེན་གྱི་ཐབས་དབང་བསྐྱར་དང་། ལུང་བྲིད་སོགས་འཁོར་སྤྱད་པའི་གཞན་དོན་
ལྟར་སྤང་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་སྒྲིང་པོ་མ་མཐོང་ཞིང་། དེ་བས་ན་འཆད་ཉན་བྱེད་པ་
བསྟན་པའི་རྒྱན་ལ་ཕན་པར་བསམས་ནས། ཁྱེད་ལ་ཡང་སྤྱར་རེ་ཤིག་འཆད་ཉན་
ལ་སློ་སྤྱོད་བསྐྱངས་པ་འཐད་ཟེར་བ་བྱས་པ་ཡིན། ད་ཆེ་འདི་སློས་བཏང་ཐར་པ་དོན་
གཉེར་མ་གཏོགས་པའི་འཁོར་མ་བསྟེན། གནས་གཅིག་ཏུ་ཡུན་མ་རིང་། ཕྱི་ནས་
ཀྱང་དགོན་པའི་གཞི་གདིང་བ་སོགས་ཀྱི་རྩྱལ་བ་མ་བྱེད། རི་བྲོད་དུ་མི་ཆེ་མཐར་

འདའ་དགོས་ན། །སྒྲེ་བ་འདི་ལ་ཚེག་ཤེས་མི་བྱེད་དམ། །སྒྲ་ཚེགས་ལས་ཀྱི་རྒྱ་
 མཚོར་རྒྱུ་ལྷུ་ཅིང་། །ཉོན་མོངས་མཆིལ་པས་རིང་ནས་དྲངས་ལྷུ་ཏེ། །འཆི་
 བདག་ཉ་པས་ལན་བརྒྱར་བཅོམ་ལྷུ་ཀྱང་། །ད་དུང་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་བོས་མ་སྟུན་ནམ། །
 ཐོག་མེད་དུས་ནས་ལན་མང་དུ་མ་སྟུ། །བརྩེ་བས་བསྐྱེདས་པའི་དྲིན་ཅན་འགྲོ་བ་
 འདི། །བཟོད་དཀའི་སྟུག་བསྐྱེད་དཀའ་བོས་གདུངས་རིག་ནས། །བཅོམ་མིན་སྒྲིང་
 རྗེས་བདག་རྒྱུད་བརྒྱན་པར་གྱིས། །བྱམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟགས་པའི་རྒྱ་ཞོའི་
 རྒྱན། །རྒྱ་མཚོ་བས་ཀྱང་ཆེས་སྟུག་འབྱུང་ལྷུ་པ། །མ་རྒྱམས་སྟུག་བསྐྱེད་རྒྱ་བོས་
 གཡེངས་པ་ལ། །བརྩེ་བ་མེད་ན་དེ་ལས་བྲེལ་བོར་སྟུ། །འགྲོ་འདིས་བརྩེ་བའི་མིག་
 གིས་ཡང་ཡང་བལྟས། །སྟུན་པའི་མིང་གིས་ཡང་ཡང་བདག་ལ་བོས། །གདུང་བའི་
 ལྷགས་ཀྱིས་མཆི་མའི་རྒྱན་མང་སྟུང་། །འདི་ཡི་དུམ་ཡིད་ལ་བཅགས་པར་རིགས། །
 ཐོག་མེད་དུས་ཀྱི་བྱམས་སྟུན་མ་རྒྱམས་ཀྱི། །གནག་དཀའི་སྟུག་བསྐྱེད་མང་ཐོས་
 དན་ལྷུ་ཀྱང་། །བརྩེ་བའི་འབྱུར་བ་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་པའི། །མིའི་སྒྲིང་དེ་དོ་རྗེའི་
 རང་བཞིན་ནོ། །དོན་དམ་སྟོས་བྲལ་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་དང་། །ཀྱན་རྫོབ་རྟེན་
 འབྲེལ་སྟུ་མའི་ཚོས་ཉིད་ལ། །དངོས་སྟོབས་རིགས་པས་རྒྱལ་བཞིན་ནམ་དཔུང་
 བས། །སྟོ་སྟུར་བྲལ་བའི་ཡན་ལག་ལྷ་བ་སྟོངས། །དོན་དམ་སྟོས་བྲལ་ནམ་མཁའི་
 རང་བཞིན་ལ། །ལན་མང་བརྟགས་ཀྱང་སྒྲག་པའི་སྐབས་མེད་ཅིང་། །དགའ་བའི་
 སྟུ་ཡོང་ཡང་ཡང་རྒྱས་འབྱུར་པ། །དེ་ལ་རྟག་པར་བལྟ་བའི་གོ་སྐབས་མེད། །ཀྱན་
 རྫོབ་རྟེན་འབྲེལ་སྟུ་མའི་ཚོས་ཉིད་ལ། །དཀར་ནག་ལས་འབྲས་བསྐྱེད་བ་མེད་ཤེས་

བཅུ་པ་ཀུན་དགའ་དཔལ་ལ་གནང་བའོ། ། །དག་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །

༡༣། །ཆོས་རྗེ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་ཕྱག་ཕྱི་བ་གཉུག་མར་གནས་པ་རྣམས་ལ་
གདམས་པ། །སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ཡུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་
འཛིན་བྱེད་པ་སྟོ་བྱེད་དང་། །སྟོ་བ་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན། །ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་
བསམ་ལྡན་བསམ། །སྒྲོམ་པ་ལ་ནི་རབ་དུ་སྟོར་བ་གལ་ཆེ། །ཞེས་པ་ཆོས་རྗེ་སྟོ་བཟང་
གྲགས་པའི་ཕྱག་ཕྱི་བ་འཇམ་དབྱངས་དཀར་པོས་གཙོ་མཛད་པའི་གཉུག་མར་
གནས་པ་རྣམས་ལ་གདམས་པའོ། ། །མཛུ་ལི་བྱ་མཐོང་།

༤། །སྟོ་བ་སྟོ་བ་དཔལ་ལ་ཆོས་གསུམ་ལ་བརྟམས་ཏེ་གདམས་པ། །ན་མོ་ལོ་གཤུ་ར་ཡ།
གང་ལ་ཆགས་པས་རྟག་ཏུ་སྟོ་བ་བསྟུལ་ཞིང་། །མེ་ཡི་འོབས་དང་མི་གཙང་རྩ་བ་ལྟ་
བུའི། །འཁོར་བ་འདི་ལ་བདེ་བའི་སྐབས་མེད་ཀྱི། །ཞེན་ལོག་རྒྱུ་དུ་བསྟེན་གཅིག་
སྟོ་བ་པ་དཔལ། །ཉོན་མོངས་ནད་ཆེན་སེལ་བའི་སྟོན་གཅིག་ལུ། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་
བ་ཀུན་གྱི་བཤོད་གཅིག་ལམ། །མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་ལམ་ལས་གཞན་མེད་ཀྱི། །
ཡེངས་མེད་སྟོང་ཉིད་སྒྲོམས་ཤིག་བསྟོ་བ་པ་དཔལ། །ལས་ཉོན་དབང་གིས་རྒྱད་
ལཱི་འཁོར་བ་ལྟ། །དུས་རྒྱུད་མར་སྟོང་བའི་འགོ་བ་འདི། །ཐོག་མེད་དུས་ཀྱི་དྲིན་
ཅན་མ་ཡིན་གྱི། །སྟོང་རྗེ་རྒྱུ་དུ་སྒྲོམས་ཤིག་སྟོ་བ་པ་དཔལ། །མདོར་ན། །འཁོར་བ་
ལ་ཡིད་འབྱུང་བས་མཉམ་བཞག་ཏུ་སྟོང་ཉིད་སྒྲོམས་ཞིང་། །རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྟོང་རྗེ་
སྒྲོམ་པ་ལ་ཉམས་ལེན་གྱི་གཙོ་བོ་མཛད་དོ། །ཅེས་པ་དག་སྟོང་གཞོན་ནུ་སྟོ་བྱེད་སྟོ་བྱེད་

ཀྱིས་སྦྱར་བའོ། །

༡༡། །པོ་དོང་བ་སྒོ་བ་དཔོན་ཉི་མ་སེང་གེ་ལ་གདམས་པ། སྒོ་བ་དཔོན་ཉི་མ་སེང་གེ་འི་ཡི་གེ་འབྲོད། །སྒྲུབས་ཀྱི་དོན་ཆོས་བརྒྱད་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཐོས་བསམ་སྒོ་མ་གསུམ་ལ་བརྩོན་པ་གལ་ཆེ། གཞན་ཡང་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྒྲེས་བྱ་འདི་རྒྱད་སྟེ། འབད་པས་བསྒྲུབས་ཀྱང་ཆོག་མེད་བརྒྱུ་འབྱུང་ཞིང་། །ཡུན་རིང་འགྲོགས་ཀྱང་ཐ་མར་འབྲལ་ངེས་ལ། །འདི་ཕྱི་འི་སྤང་གོ་ལ་སྦྱག་བསྒྲུལ་སྦྱིད་པའི་གཞི། །འཁོར་དང་ལོངས་སྦྱོད་འཁོར་བའི་རྟོད་ཐག་ཡིན། །སྟོན་གྲགས་བྲག་ཆའི་སྒྲུལ་མངོན་ཞེན་ཅིང་། །འདོད་ཡོན་སྒྲིག་རྒྱའི་རྒྱ་རྗེས་སྟོན་སྟོན་ནས། །དོན་མེད་བྱ་བས་དུས་མང་འདུང་བྱེད་པའི། །སྟོན་གྲགས་རྟོད་བཀུར་བདུད་ཀྱི་ལྷ་གས་ཀྱུར་མཐོང་། །འཆི་བདག་སྦྱུལ་གདུག་མཆེ་བའི་བྲག་གནས་ཤིང་། །མི་ཟད་རན་འགྲོའི་གཡང་སར་ལྷུང་བཞིན་དུ། །ཆེ་སྟོན་དུར་བའི་རྩ་ལ་དམ་འཇུས་ཏེ། །འདོད་ཡོན་སྒྲུང་རྩའི་མངར་ལ་སྦྱ་ཞིག་ཆགས། །སྟོན་ཆད་བརྒྱ་བྲག་སྟོང་དུ་མ་སྦྱད་པའི། །སྦྱིད་པའི་བདེ་བ་འཛིག་རྟོན་འདི་ན་མེད། །ལུས་སེམས་གྲངས་མེད་གདུང་བར་མ་བྱས་པའི། །འགྲོ་བའི་དུམ་མ་སྦྱོང་གང་ཞིག་ཡིན། །སྦྱེ་བའི་རྒྱབས་གཡོ་རྒྱ་ཤིའི་རྩ་གྲོང་ཅན། །སྦྱ་ཆོགས་ཉེས་བརྒྱའི་རྒྱ་སྦྱིན་འཛིན་བྲི་གནས། །སྦྱིད་པའི་རྒྱ་མཆོ་གཏིང་མཐའ་མེད་པ་འདིར། །བདག་གཞན་མ་ལུས་བྱིང་ལ་ཡིད་འབྱུང་ཞིག །དལ་འབྱོར་གྱུ་ཆེན་བསྒྲུབ་གསུམ་བ་དན་ཅན། །དད་བརྩོན་སྦྱོར་བའི་རྒྱུད་གིས་རབ་བསྦྱོད་དེ། །

ནམ་གྲོལ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་སྤང་བའི་བྱིར། །སྤྱིད་པའི་ཁུ་གཏིར་ཆེ་ལས་བརྒྱལ་
བར་རིགས། །ཅེས་པ་བུ་ལེ་གཡུ་ལུང་ནས་ཤུག་འི་དགོ་སྤྱོད་གཞོན་ལུ་སྤྱོད་གྲོས་གྱིས་
སྤྱིངས་པའོ། ། །བུ་ཉླ་མཆོ་སྤྱོད་ཐོག་ཏུ། །

༣༡། །བདེ་བ་ཅན་པ་སྤྱོད་མ་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ་དང་ཟུར་ཐུག་གི་སྤྱོད་མ་རྒྱལ་མགོན་
སོགས་ལ་གདམས་པ། །སྤྱོད་མ་གྱི་དོན་བསྟན་པ་ལ་བསམ་པའི་འཆད་ཉན་ལ་སྤྱོད་
བཞིན་བརྟེན་པའི་ངང་ནས། །དལ་འབྱོར་རྟེན་དང་བསྟན་ལ་དད་པའང་དགོན། །
འཆི་བདག་བདུད་ཀྱང་ནམ་ཡོང་ངེས་མེད་པས། །རང་གཞན་དོན་ཆེན་དམ་ཆོས་
སྤྱོད་ལ་འབད། །འབད་ཀྱང་དོན་ཆུང་ཆེ་འདིའི་འདུན་མ་སྤྱོད། །གཞུག་མ་སེམས་
གྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་འདི། །གདོད་ནས་ནམ་དག་ཆོས་སྤྱོད་གནས་ན་ཡང་། །
བག་ཆགས་དབང་གིས་གཉིས་སྤྱོད་འབྱུལ་བར་སྤྱོད། །རང་བཞིན་བདེན་པར་
བཟུང་བས་འཁོར་བར་འབྱུམས། །སྤྱོད་གྲགས་ཆོས་ཀྱན་སྤྱོད་ལམ་སྤྱོད་མ་བཞིན། །
སྤྱོད་ཡང་བདེན་མེད་སྤྱོད་ཉིད་བསྤྱོད་པ་དང་། །དཀར་ནག་ལས་འབྲས་བསྤྱོད་
མེད་ཤེས་ནས། །སྤྱོད་སྤྱོད་དགོ་བའི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པར་མཛོད། ། །ཅེས་པ་
གངས་བུ་ལེའི་མགུལ་ནས་གདམས་པའོ། །

༣༢། །འཕྲི་ཁུང་གི་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་དཔལ་ལ་གདམས་པ། །བཀའ་དྲིན་མཉམ་
མེད་དཔལ་ལྡན་སྤྱོད་པ་དང་། །སྤྱོད་མེད་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ནས། །

མང་དུ་ཐོས་པའི་དག་སྟོང་གུ་མ་རས། །དང་ལྷན་ཤེས་རབ་དཔལ་ལ་འདི་སྐད་
 འདོམས། །ཤིན་ཏུ་རྟེན་དགའི་དལ་འབྱོར་རིན་ཆེན་འདི། །འཇིག་པར་ངེས་སོ་ནམ་
 འཇིག་ངེས་པ་མེད། །སྟེ་བར་ངེས་སོ་གར་སྟེ་ངེས་པ་མེད། །དལ་འབྱོར་དོན་ཡོད་
 མཛོད་ཅིག་ཤེས་རབ་དཔལ། །འདོད་དང་མི་འདོད་རྣམ་སྟོན་འབྲས་བུ་ཏེ། །རང་
 གིས་བསགས་པའི་དགར་ནག་ལས་འབྲས་རྣམས། །སྟོང་བར་ངེས་སོ་ནམ་སྟོང་
 ངེས་པ་མེད། །སྟེ་ག་སྟོང་དག་ལ་འབད་ཅིག་ཤེས་རབ་དཔལ། །བསག་དང་བསྐྱར་
 དང་བསྐྱུག་པའི་དུམ་ཅན། །དལ་བསྐྱུས་བསྐྱུབས་པའི་སྐྱུ་མའི་བས་ཞོར་འདི། །
 འཇོད་པར་ངེས་སོ་ནམ་འཇོད་ངེས་པ་མེད། །ཡོངས་སྟོང་སྟོང་པོ་ཡོངས་ཤིག་ཤེས་
 རབ་དཔལ། །ལན་བྱེད་བཤེས་དང་གཞོད་བྱེད་དག་པོ་ཡང་། །སྟོ་བར་འདུས་པའི་
 ཆོད་འདུས་མགྲོན་པོ་བཞིན། །བྲལ་བར་ངེས་སོ་ནམ་བྲལ་ངེས་པ་མེད། །ཆགས་
 སྒྲུང་ཞེན་པ་བསྐྱུངས་ཤིག་ཤེས་རབ་དཔལ། །

འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་པ་རོལ་འགོ་བའི་ཆོ། །རང་བསགས་དག་སྟེ་ག་ལས་
 འབྲས་མ་གཏོགས་པ། །འཁོར་དང་ཉེ་དུ་ཡོངས་སྟོང་རྗེས་མི་འབྲང་། །ཕྱི་མའི་
 ལམ་རྒྱགས་སྐྱབ་ཤིག་ཤེས་རབ་དཔལ། །ད་ལོ་འདི་བྱ་སང་ཐོད་འདི་བྱེད་ཅིས། །
 ཏྲག་ཏྲག་འདྲ་བའི་ཕྱི་ཆོ་གྲུབས་ཤོམ་རྣམས། །ཐོག་དུ་མི་འབབ་གྲོག་སྐམ་ཉ་རྒྱ་
 འདྲ། །ཏྲག་ཆས་འདོད་འདུན་བསྐྱུངས་ཤིག་ཤེས་རབ་དཔལ། །ཅིས་པ་འདི་འབྲི་
 སྟང་ཐོལ་གྱི་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་དཔལ་གྱིས་ཆོས་གྱི་གདམས་པ་གཅིག་འདོད་ཞུས་པ་
 ལ་གདམས་པའོ། ། །

༣༩། །སྒྲོ་འབོར་བ་ཤེས་རབ་འབྱུང་ལ་གདམས་པ། གང་ལ་སྒྲུབས་ན་བསྒྲུ་མེད་
དགོན་མཆོག་གསུམ། །འབྲུལ་མེད་སྒྲི་བོར་སྒྲོམས་ཤིག་ཤེས་རབ་འབྱུང་། །དལ་
དང་འབྱོར་བའི་ལུས་འདི་རྟེན་དཀའ་བས། །མི་ལུས་དོན་ཡོད་གྱིས་ཤིག་ཤེས་རབ་
འབྱུང་། །ལུས་སྒོག་གཡོ་བ་རྒྱུར་ནང་མར་མེ་འདྲ། །ནམ་འཆི་ངེས་མེད་སྒྲོམས་ཤིག་
ཤེས་རབ་འབྱུང་། །འདོད་ཡོན་བསྒྲུ་བྱིད་སྒྲུ་མའི་རྟ་སྤང་འདྲ། །ཞེན་ལོག་རྒྱུན་དུ་
སྒྲོམས་ཤིག་ཤེས་རབ་འབྱུང་། །སྤྱིད་པའི་དུམ་མེ་ལྟར་བཟོད་པར་དཀའ། །ཐར་
པའི་ལམ་སྒྲ་བྱུང་ཞིག་ཤེས་རབ་འབྱུང་། །ཅེས་པ་དགོ་སྒྲོང་གཞོན་ལུ་སྒྲོ་གྲོས་གྱིས་
སྒྲོ་འབོར་བ་ཤེས་རབ་འབྱུང་ལ་གདམས་པའོ། ། །དགོ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །

༣༩། །མངའ་ངེས་གྱི་དགོ་སྒྲོང་གཞོན་ལ་གདམས་པ། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་གྲུ་
ལ་གནས་བཅས་ཤིང་། །བཤེས་གཉེན་བཟང་པོའི་དེད་དཔོན་ལ་བརྟེན་ཏེ། །དང་
བཙུན་སྒྲོར་བའི་རྒྱུད་གིས་རབ་བསྒྱུད་ནས། །སྤྱིད་པའི་མཆོ་ལས་ལྷུར་དུ་སྒྲོལ་ཞིག་
ཡང་། །ཅེས་པ་མངའ་ངེས་གྱི་དགོ་སྒྲོང་གཞོན་ལ་གནང་པའོ། ། །

༣༩། །རྒྱ་གར་གྱི་རྩོག་ཅིག་ལ་གནང་བ། ན་མོ་བུལྟ་ཡ། མངས་རྒྱས་ཆོས་དང་
འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་ལ། །རྟག་དུ་གྲུས་པའི་ཡིད་གྱིས་སྒྲུབས་སུ་སོང་། དཀར་
ནག་ལས་འབྲས་ནམ་ཡང་མི་སྒྲུབས། །དགོ་ལ་འབད་ཅིང་སྤྲིག་ལས་སྒྲོག་པར་

གྱིས། །ཞེས་པ་འདི་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩོ་གི་བཟང་པོ་གཅིག་གིས་ཞུས་པ་ལ་
གནང་བའོ། །ཤུ་རྩ་།

༡༡། །རྒྱ་འདུས་པ་གྲགས་པ་རིན་ཆེན་ལ་གདམས་པ། ར་མོ་ལོ་གི་ཤུ་ར་ཡ། རྣམ་
གཡེང་འདུ་འཛིས་འཛིགས་པའི་དགོན་པ་བ། །མང་དུ་བྱོས་པའི་དགོ་སྒྲོང་གུ་མ་
རས། །དད་ལྡན་བཤེས་གཉེན་གྲགས་པ་རིན་ཆེན་ལ། །ལན་འདོད་སྒོ་ཡིས་
གདམས་པ་འདི་སྤྲིང་ངོ་། །གང་ཞིག་བྱོལ་ན་སྤྲིང་མཆོ་ལས་སྒྲོལ་བའི། །བྱང་རྒྱལ་
མཆོག་གི་ས་བོན་དག་པའི་ཞིང་། །ཤིན་ཏུ་རྩྱེད་དཀའི་དལ་འབྱོར་རིན་ཆེན་འདི། །
སེམས་ཡོད་སྤུ་ཞིག་འབྲས་བུ་མེད་པར་བྱེད། །སྒྲིམ་བུའི་ལུས་སྒོག་རྩ་རྩེའི་ཟེལ་བ་
དང་། །རྒྱང་ནང་མར་མེ་ནམ་མཁའི་སྒོག་བཞིན་དུ། །སྒྲིང་ཅིག་གནས་པའི་གདོང་
ཡང་ཡོད་མིན་ན། །ཕྱི་ཆེས་གྲབས་ཤོམ་བྱེད་པ་གང་མོའི་གནས། །འབད་པས་
བསྐྱབས་གུང་ངེས་པར་འབྲལ་དགོས་ཤིང་། །སྤྱི་དང་དུཤམ་གཏམ་ངན་ལས་
བསྐྱབས་པའི། །འཁོར་དང་ལོངས་སྒྲོང་ཆོ་འདིའི་ལུན་ཆོགས་གུང་། །མྱོངས་པའི་
སྤྱི་བྱིད་བྱིས་པའི་རྩེད་མོ་ཡིན། །མཉོག་རྒྱུང་ཉེས་མང་སྤང་གྲོལ་སྒྲིབ་པའི་གཞི། །
འདོད་ཡོན་བདེ་ལ་ཆགས་ཤིང་སྤྲིང་བའི་མི། །རལ་གྱིའི་སོར་ཆགས་སྤྲིང་རྩི་ལྷག་
པ་བཞིན། །གྲུང་པོར་རྩོམ་པའང་དེ་ལས་སྒྲུན་པ་སྤུ། །དཀར་ནག་ལས་འབྲས་རྣམ་
སྤོན་ཤེས་བཞིན་དུ། །སྤྱི་སྒྲོང་དགོ་བའི་རྩུལ་ལ་མི་འབད་ན། །སྒོ་ལྷན་སངས་
རྒྱས་བསྟན་ལ་ཞུགས་པ་དང་། །གསུང་རབ་དོན་ལ་སྤྲིངས་པའི་དགོས་པ་ཅི། །

དུམ་ཁུ་ཁྱུང་བྱེ་བའི་རྒྱན་འབབ་ཅིང་། །འཛིགས་རུང་ངན་འགྲོའི་གྲོང་དམར་
འབྱེལ་བ་ཅན། །བདག་གཞན་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་འདིར་བྱིང་ན། །ཤེས་ལྡན་སུ་
ཞིག་ཐར་པའི་ལམ་མི་སྐྱབ། །དལ་འབྱོར་གྱུ་ཆེན་བསྐྱབ་གསུམ་བ་དན་ཅན། །ཐོས་
བསམ་སྒྲོམ་པའི་རྒྱུད་གིས་རབ་བསྐྱོད་དེ། །མཐའ་མེད་སྤྱིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་
བརྒལ་ནས། །རྣམ་གྲོལ་བདེ་བའི་གྲོང་དུ་འདོང་བར་གྱིས། །ཅིས་པ་གངས་ལུ་
ལེའི་མགུལ་ནས་གདམས་པའོ། ། །དགེའོ།

༣༩། །སྒྲུ་མ་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་ལ་གདམས་པ། །སྒྲུ་མ་བསོད་ནམས་གྲགས་
པའི་གདམས་པ་བཟང་པོ་ལུལ་བའི་ཡི་གེ་ཤེའི་རྟེན་དང་བཅས་པ་འབྲོད་པས་རྗེས་
སུ་ཡི་རངས། །སྐབས་ཀྱི་དོན། །ཕྱི་ནང་ཚོས་རྣམས་མི་ལམ་སྐྱུ་མ་བཞིན། །མེད་
བཞིན་སྐྱུང་བ་འབྱུལ་བའི་ཡོ་ལང་དུ། །ངེས་པར་ཤེས་ནས་མི་བརྗེད་དྲན་པ་ཡིས། །
རྟག་པར་སྒྲོང་བ་སྒྲོང་ཉིད་ལམ་ཁྱེར་ཡིན། །མཐའ་མེད་འཁོར་བར་རྒྱུད་པའི་ཐར་
མེད་བཙོན། །སོས་མེད་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་པའི་དུམ་ཅན། །འབྱུལ་སྐྱུང་བདེན་པར་
ཞེན་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས། །ཐོག་མེད་དྲིན་ཅན་མ་ཡིན་བརྟེ་བས་སྒྲོངས། །ཅིས་པ་ལུ་
ལེ་ནས་སྤྱིངས་པ་དགེའོ། ། །

༣༩། །འོད་གསལ་ལུག་པ་བ་ལ་གདམས་པ། །ན་མོ་ལོ་གེ་ཤར་ཡ། །གཞི་ཡི་
གནས་ལུགས་བདེན་གཉིས་ངེས་བྱས་ནས། །ལམ་གྱི་གནས་ལུགས་ཚོགས་གཉིས་

ཉམས་སྒྲངས་ན། །འབྲས་བུའི་གནས་ལུགས་དོན་གཉིས་སུན་སུམ་ཚོགས། །འབད་
མེད་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པོ་རྣལ་འབྱོར་པ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཞགས་པ་དམ་པོས་
བཅིངས། །དཔག་མེད་ལས་ངན་བསགས་པའི་སྒྲིག་ཅན་མི། །ཐར་མེད་འཁོར་
བའི་བཙོན་རར་རྒྱུད་པའི་བཙོན། །སྤྱ་ཚོགས་ལས་ཀྱིས་གཟེར་བའི་འགྲོ་བ་རྣམས། །
ཐོག་མེད་དུས་ཀྱི་དྲིན་ཅན་མ་ཡིན་པས། །བཙོན་མིན་སྒྲིང་རྗེས་ཡང་ཡང་བལྟས་
བྱས་སྟེ། །གཏིང་མཐའ་མེད་པ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། །སྒྲོལ་འདོད་བྱང་རྒྱབ་
སེམས་ཀྱི་གྲུ་བྱངས་ཤིག །

སྒྲིང་སྒྲིང་འཁོར་འདས་ཚོས་ཀྱན་རྗེ་སྟེད་པ། །མ་རིག་འབྱུལ་བའི་ཡོ་ལང་
ཉིད་ཡིན་གྱི། །སྒྲུ་མ་སྒྲིག་རྒྱ་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་བཞིན། །ཞེན་མེད་རྒྱ་ཡིས་ཐོབ་ཅིག་
རྣལ་འབྱོར་པ། །ཀྱན་རྗེ་བ་རང་བཞིན་སྒྲུ་མའི་རང་རྒྱལ་དང་། །དོན་དམ་བརྗོད་བྲལ་
ནམ་མཁའི་ཚོས་ཉིད་རྣམས། །ལུང་རིགས་མན་ངག་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་བྱས་ནས། །
ཡེངས་མེད་དྲན་པའི་རྒྱང་སོ་རྒྱུགས་གཅིག་ཨོ། །ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དགེ་བ་རྗེ་
སྟེད་རྣམས། །སྒྲིང་སྒྲིང་སྒྲུ་མ་ལྷ་བུའི་ཤེས་རབ་དང་། །དམིགས་མེད་སྒྲིང་པོ་
ཡེངས་སུ་བཟུང་བྱས་ནས། །འགྲོ་བའི་དོན་དུ་བྱང་རྒྱབ་ཆེན་པོར་བསྟོ། །བྱང་རྒྱབ་
སེམས་གཉིས་མན་ངག་མདོར་བསྐྱས་འདི། །མང་དུ་ཐོས་པའི་དགེ་སྟོང་ཀྱ་མ་རས། །
གྲུབ་པའི་དཔེན་གནས་འོད་གསལ་ལྷག་བཞུགས་པའི། །རྣལ་འབྱོར་ཚོས་སྒྲིང་
རྒྱལ་མཚན་ལ་གདམས་སོ། ། །ཡང་དགོན་སྟོང་ཅེ་ནས་དགོ། །

༡༣། ཁེ་རིང་དཔོན་པོ་ལ་གདམས་པ། ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྒྱུ་ཚུལ་བྲིམས་ལ། ཉེས་ལུང་དྲི་མའི་སྒྲོན་གྱིས་མ་གོས་གིང་། རང་གི་སྒྲོག་ལྟར་གཅེས་པར་འཛིན་བྱེད་པའི། སྒྲོམ་བརྩོན་ནང་ནས་བརྩོན་པའི་མཆོག་གཅིག་གྱིས། སྒྲུ་མ་རྩི་ལམ་དྲི་བའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་། ཚུ་སྒྲུ་ལྟ་བུ་ལའོར་འདས་ཆོས་རྣམས་ཀུན། ཡོད་མེད་མཐའ་བུལ་སྒྲོང་ཉིད་དབུ་མའི་ལམ། རི་ལྟར་རྟོགས་པ་མཁས་པའི་མཆོག་གཅིག་གྱིས། འགྲོ་ཀུན་བུ་ལྟར་གཅེས་པའི་སྒྲིང་རྩེ་དང་། གཞོན་བྱེད་ཀུན་ལ་བསྐྱོན་ཚུགས་བཟོད་པ་དང་། གཞོན་ལན་པན་པ་སྒྲུབ་པའི་བཟང་སྒྲོད་གསུམ། གང་ཡང་འཛོམས་པ་བཟང་པོའི་མཆོག་གཅིག་གྱིས། ཅེས་པ་འདི་བཟང་བཟང་ན་རིང་གི་དཔོན་པོ་བདེ་ལེགས་མགོན་པོ་ལ་གདམས་པ་ཡང་དགོན་གྲོང་ཅེ་ནས་དགོལ། །མཆོག་ལྟ་བུ་རྩྭ་།

༡༤། མེ་རྟོག་མདངས་ཅན་གྱི་དགོ་སྒྲོང་བཀྲ་གིས་བཟང་པོ་ལ་གདམས་པ། གཞུག་མ་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་འདི། གཞོན་ནས་སྒྲོས་པའི་མཐའ་དང་བུལ། མཉམ་གཞག་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ན། འཛིན་མེད་ངང་ལ་ཡེངས་མེད་གཅེས། སྒྲོང་སྒྲིང་ལའོར་འདས་ཆོས་རྣམས་ཀུན། རང་སེམས་འབྲུལ་པའི་ཡོ་ལང་ཡིན། རྩེས་ཐོབ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ན། ཅེར་སྒྲོང་སྒྲུ་མར་སྒྲོམས་གིག་ཨོ། ཅེས་པ་འདི་མེ་རྟོག་མདངས་ཅན་གྱི་སྒྲོམ་ཆེན་བཀྲ་གིས་བཟང་པོ་ལ་གདམས་པའོ། །དགོལ། །

༡༡། །དཔོན་སྒྲོམ་ཡེ་ཤེས་འོད་ལ་གདམས་པ། དཔོན་སྒྲོམ་གྱི་བྱད་མར་གྱི་
 འབུལ་བ་དང་བཅས་པ་ཡིག་ནང་བཞིན་འདིར་འཕྲོད་པས་རྩེས་སུ་ཡི་རང་།
 སྒྲུབས་གྱི་དོན། འཆི་བར་ངེས་སོན་མ་འཆི་ངེས་པ་མེད། །འཆི་ཆེ་གྲོགས་མེད་རང་
 ཉིད་གཅིག་ལུར་འགོ། །རང་བསགས་ལས་འབྲས་གྲིབ་མ་བཞིན་དུ་འབྲང་། །རན་
 འགོའི་གཡང་ཆེན་ཕྱི་མའི་ལམ་ན་ཡོད། །དམ་ཆོས་ལས་གཞན་སྟོབ་པའི་སྒྲུབས་
 གཞན་མེད། །བྱང་པོ་མདོ་དོན་ཡོད་མེད་ད་ལན་ཤེས། །འཁོར་དང་གཉེན་བཤེས་
 སུ་ཡང་རྩེས་འབྲང་མེད། །ཆོས་གྱི་སྒྲུལ་མ་རྟེན་ན་མདོ་ཡོད་ཡིན། །ཀྱན་ལ་སྟོག་
 ལས་གཅིས་པའི་ལོ་རྒྱུ་མེད་ཕྱིར། །མི་དག་བཅུ་ནས་སྟོག་གཅོད་སྟོག་པ་ཕྱི། །དག་
 བ་སྒྲ་གཅིག་སྟོད་པའི་གང་ཟག་ལ། །སྟོག་གཅོད་སྟོད་བ་མཆོག་དུ་བྱབ་པས་
 གསུངས། །སྒྲིན་པས་ལྷག་པའི་ཕྱི་མའི་ལམ་རྒྱགས་མེད། །ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་
 གསུམ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ལ། །དད་ཅིང་གྲུས་པས་བསྟེན་བཀུར་འབུལ་ལོད་དང་། །
 དབུལ་པོངས་བཀྲེས་ལ་སྟོང་རྩེས་སྒྲིན་པ་མཆོག་ །སྒྲུང་སྟོང་ཆོས་ཀྱན་མི་ལམ་སྒྲུམ་
 བཞིན། །སྒྲུང་ཞིང་བདེན་པ་མེད་པའི་ལྷ་བ་དང་། །འགོ་ཀྱན་ལུ་ལྷ་རྩེད་པའི་སྟོང་
 རྩེ་གཉིས། །ཆོས་གྱི་ཡང་སྟོང་ཡིན་ནོ་གཅིས་པར་འཛིན། །བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་
 བསྟོས་པའི་དག་བ་རྣམས། །རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་བཞིན་ནམ་ཡང་ཟད་མེད་པས། །ལུས་
 དག་ཡིད་གྱིས་དག་བཅི་བསགས་རྣམས། །སྤྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་རུ་བསྟོ། །
 ལྷ་ངེས་པ་དཔོན་སྒྲོམ་ཡེ་ཤེས་འོད་ལ་གདམས་པའོ། ། །དགེའོ།

༡༡། །གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་ཚུལ་ལས་བརྩམས་ཏེ། ལྷུ་བ་ཆེན་མ་དཔལ་མོ་ལ་
གདམས་པ། བ་མོ་གྲུ་ལྷ། ལྷ་ད་ལྷོ་ལྷ་མ་ལྷ་བུའི་ཀྲན་རྫོང་དང་། བརྫོང་བྲལ་བསམ་
དུ་མེད་པའི་དོན་དམ་གཉིས། །འབྲལ་མེད་བྱང་དུ་ཆུད་པ་གཞི་ཡི་ཚུལ། །ཡ་བྲལ་
སོ་སོ་སོང་ན་གོ་བ་བཞིན། །འགོ་དུག་པ་མ་ཤེས་པའི་སྒྲིང་རྩེ་དང་། །ཅིར་སྒྲིང་སྒྲི་
མར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས། །འབྲལ་མེད་བྱང་དུ་ཆུད་པ་འབྲལ་མེད་ལམ། །
ཡ་བྲལ་སོ་སོར་སོང་ན་གོ་བ་བཞིན། །གཟུང་འཛིན་དབྱིངས་སུ་ཡལ་བའི་ཆོས་སྒྲི་
དང་། །འབྲིན་ལས་རྒྱན་ཆད་མེད་པའི་གཟུགས་སྒྲི་གཉིས། །འབྲལ་མེད་བྱང་དུ་
ཆུད་པ་འབྲས་བུ་མཆོག་ །ཡ་བྲལ་སོ་སོར་སོང་ན་གོ་བ་བཞིན། །ཀྲན་རྫོང་རྟོན་
འབྲེལ་སྒྲི་མ་ལྷ་བུ་ལ། དཀར་ནག་ལས་འབྲས་བུ་བ་མེད་ཤེས་ནས། །རྟོག་ཆད་
མཐར་ལྷའི་དྲི་མས་མ་གོས་པ། །མཐར་ལྷའ་དབུ་མར་རྟོགས་པའི་ལྷ་བཞིན། །
གཞི་ཡི་གནས་ལུགས་ལྷ་བས་ལེགས་རྟོགས་ནས། །ཅེ་གཅིག་སེམས་ཀྱིས་གོམས་
འདྲིས་བྱས་པ་ལས། །གནས་ལུགས་དོན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་དེ། །ཞི་ལྷག་བྱང་
དུ་འབྲེལ་བའི་སྒྲོལ་བཞིན། །རྩེ་ཐོབ་སྒྲོ་གསུམ་བྱ་བ་རི་སྒྲིང་པ། །འཛིན་མེད་སྒྲི་
མ་ལྷ་བུའི་ངང་ནས་སྒྲོད། །དམིགས་མེད་སེམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྒྲོ། །ཅི་
བྱས་ལམ་དུ་འགོ་བའི་སྒྲོད་པ་ཡིན། །གཞི་དང་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་
དང་། །ལྷ་བ་སྒྲོལ་བ་སྒྲོད་པའི་ཚུལ་འདི་རྣམས། །ལེགས་པར་རྟོགས་ནས་ལེགས་པར་
སྒྲས་པ་ལ། །ལེགས་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བྱང་ཞིག་ཅོ། །ཅིས་པ་ཤུགས་འདི་

དག་སྤྱོད་གཞིན་རྒྱ་མཚོ་གྲོ་མ་གྱིས། སྤྱོད་ཆེན་མ་དཔལ་མོ་ལ་གདམས་པའོ། །

༡༭ །གུ་གཏི་བདག་མོ་ཆོས་སྤྱོད་རྒྱལ་མོ་ལ་གདམས་པ། མཆོད་འོས་བསྟོད་འོས་
ཕྱག་འོས་ཀུན་གྱི་མཆོག་། སྤྱོད་མེད་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ནས། ཆོས་
རྒྱལ་རིགས་ལས་འབྱུངས་པའི་དད་ལྡན་མ། ཆོས་སྤྱོད་རྒྱལ་མོ་དེ་ལ་འདི་སྐད་
གསོལ། །རིགས་དང་ཆོ་འབྲང་བཟང་ངན་སྤྱོད་པས་འབྱེད། །སྤྱོད་པ་ཉམས་པ་
རྣམས་ལ་རིགས་དོན་མེད། །སྤྱི་གསྤྱོད་དག་ལ་བརྩོན་པའི་ཡ་རབས་ཚུལ། །ཡབ་
མེས་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར་སྤྱོདས་ཤིག་ཨོ། །གང་ཞིག་སྤྱོད་ན་བག་མེད་ར་རོ་ཞིང་། །
ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་བྱ་བ་ཉམས་པའི་གཞི། །དམ་པས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་
གནས། །སྤྱོད་འགྱུར་བརྟུང་བ་དུག་བཞིན་སྤྱོད་ཞིག་ཨོ། །བྱིས་པས་ཚུལ་བྱིས་ས་
ཏྱག་ཏུ་བསྐྱུང་དགའ་ཡང་། །ཚུལ་བྱིས་ས་མེད་ན་མཐོ་རིས་བསམ་འགྱུར་དགའ་
བས། །ཉ་སྤྱོད་བརྒྱད་གསུམ་བཟང་པོའི་དུས་ཀྱི་ཆོ། །བསྟེན་གནས་སྤོམ་པ་འོད་ལ་
སྤྱུངས་ཤིག་ཨོ། །ཆབ་འོག་གཏོགས་པའི་འབངས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱུག་རྣམས། །སྤྱོད་བྱེད་
རྗེ་དཔོན་ཉིད་ལ་རག་ལས་པས། །རང་ལ་སྟོས་པའི་འབངས་དང་འཁོར་གཡོག་
རྣམས། །རང་གི་བྱ་བཞིན་བྱམས་པས་སྤྱོདས་ཤིག་ཨོ། །བྱིས་ཐབ་རིགས་ཀྱི་ལྷ་
བཞིན་བཀུར་བྱེད་པ། །མོ་བཙུན་མཛངས་མ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཡིན་པས། །གུས་
བཅས་བག་དང་བཅས་པ་རྒྱལ་པོའི་བཀའ། ཆོས་དང་མཐུན་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་
སྤྱོདས་ཤིག་ཨོ། །ཨོ་ཡིག་དུག་ལྡན་གདམས་པ་རིན་ཆེན་འདི། །དམ་པ་བྱེད་ཀྱི་

ཐུགས་ལ་ཡེགས་བཞག་ནས། །གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་རང་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར། །
 རི་སྐད་སྒྲུལ་རྒྱུ་ལེགས་པར་སྐབས་ཤིག་ཙམ། །ཁྱ་གོའི་ལྷ་གཅིག་ཆོས་སྒྲོང་རྒྱལ་
 མོ་ལ་གདམས་པའོ། །དགོའོ།

༣༩། །ཡུམ་མེ་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟང་མོ་ལ་གདམས་པ། རྩེ་ལ་བའི་གསུང་ཡིག་
 འཕྲོད། ཐུགས་དམ་ལ་སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ངེས་ཤེས་ཐོབ་
 གསུང་པ་ཡེགས། ཉམས་སུ་སྒྲུང་རྒྱུའི་ཆོས་ལ་དེ་གཉིས་ལས་ལྷག་པ་མེད་པས་ད་
 རྩེ་ཉམས་ལེན་ཀྱི་མཐིལ་དེ་གཉིས་ལ་མཛོད། རྟགས་སྒྲུང་རྒྱུའི་ཐོས་རབ་ཀྱིས་
 ཟེན་ན་ལམ་ཀྱི་གོགས་ཡིན། མ་ཟེན་ན་འབྲུལ་སྒྲུང་བན་བུན་ཅི་བྱུང་རུང་སྒྲིང་པོ་
 ཅམ་མེད། སེམས་ཕྱང་བྱང་ཟེན་པའི་རྟགས་ཡིན། སྐབས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་མདོར་
 བསྐྱུས་པ་འདི་ལྟར། སྒྲོང་བཅུད་སྒྲིག་པས་གང་བའི་དུས། །སེམས་ཅན་ལས་ཉོན་
 བདོ་བའི་དུས། །མེ་འོབས་ལྷ་བུའི་འཁོར་བ་ཡི། །ཉེས་དམིགས་ཡང་ཡང་སེམས་
 པ་གཅེས། ཐོག་མེད་དུས་ཀྱི་པ་མ་ལ། །བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས། །
 ཐེག་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན། །བཅོས་མིན་སྒྲིང་རྗེ་བསྒྲོམ་པ་གཅེས། །གཏུག་མ་
 སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འདི། །གདོད་ནས་སྒྲེ་མེད་སྒྲོས་དང་བྲལ། །མཉམ་གཞག་
 ཉམས་སུ་ལེན་པ་ན། །སྒྲེ་མེད་རང་ལ་གཡེངས་མེད་གཅེས། །སྒྲུང་སྒྲིང་འཁོར་
 འདས་ཆོས་རྒྱུ་ཀྱན། །མ་རིག་འབྲུལ་པའི་ཡོ་ལང་ཡིན། །ཅིར་སྒྲུང་བདེན་མེད་
 རྒྱས་འདེབས་པའི། །རྗེས་ཐོབ་སྐྱུ་མའི་ལམ་ཁྱེར་གཅེས། །རྒྱལ་འདི་དུས་གསུམ་རྒྱལ་

བའི་ལས། །མདོ་རྒྱུད་ཀུན་གྱི་སྤྲིང་པོ་ཡིན། །སྤྲིང་ནས་དམ་ཚེས་བྱེད་འདོད་ན། །
 དོན་འདི་མ་བརྗེད་སེམས་ལ་ཚོངས། །ཅིས་པ་འདི་ནི་ཡུམ་མེ་ཚུལ་བྲིམས་བཟང་མོ་
 ལ་གདམས་པ་ཤུག་ཉི་དགེ་སློང་གཞོན་ནུ་སློབ་གྲོས་ཀྱིས་སྦྱར་བའོ། །དགོའོ།

༡༣། །མངའ་རིས་ཀྱི་བདག་མོ་སློབ་དཔོན་མ་ཉི་མ་འབུམ་ལ་གདམས་པ། ར་མོ་ལོ་
 ཀེ་བྱ་ར་ཡ། རིགས་དང་རུས་དང་ཚོ་འབྲང་ལུན་གསུམ་ཚོགས་པ་མངའ་བ་སློབ་
 དཔོན་མ་ཉི་མའི་སྟན་དུ། ཚོས་ཀྱི་དོན་ལས་བརྩམས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་
 དག་འབུལ་གྱི་ཅུང་ཞིག་སྟན་གསལ་ཅིག གང་གི་གསུང་གི་འོད་ཟེར་ཕྱ་མོས་ཀྱང་། །
 སྦྱང་ན་རྒྱ་སྐར་བྱེ་བའི་དཔལ་འབྲོག་ཅིང་། །འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་དགེ་ལགས་
 པརྟོའི་གཉེན། །སྦྱ་བའི་ཉི་མ་ཐུབ་དབང་ལ་ཕྱག་འཚལ། །སྟོན་བསགས་བསོད་
 རམས་ཚུ་གཏེར་ལས་བྱུང་བའི། །དལ་འབྱོར་ཚུ་སྦྱེས་ལང་ཚོའི་ཟེུ་འབྲུ་ཅན། །ཚོ་
 རིགས་བཟང་པོའི་དྲི་བསུང་དང་ལྷན་པ། །གང་ལ་མངའ་བ་དེ་ཡིས་ཚིག་འདི་
 གསོན། །སྤྲིང་པའི་དཔལ་འབྱོར་ཚུ་ཡི་སྒྲ་བ་དང་། །དབང་པོའི་གཞུང་དང་མིག་
 འཕྲུལ་གཞུགས་བརྟན་དང་། །དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་རྗེ་བཞིན་སྟོང་པ་དང་། །གསོག་
 དང་གསོབ་དང་སྤྲིང་པོ་མེད་པ་ལགས། །གྲོགས་དང་ཉེ་དུ་ཚོང་འདུས་མགྲོན་པོའི་
 ཚུལ། །ཉམ་ཚུང་ལུས་ནི་འབབ་ཚུའི་ལྷ་བ་བཞིན། །གཞོད་མང་སྟོག་ནི་རྒྱུང་ནང་
 མར་མེ་བཞིན། །ནམ་མཁའི་སྟོག་དང་སྟོན་ཀའི་སྟོན་བཞིན་གཡོ། །ང་རྒྱལ་རྒྱགས་དང་
 དྲེགས་པ་སྦྱེད་པའི་གཞི། །འཁོར་དང་འོངས་སྦྱེད་ལང་ཚོའི་དཔལ་རྣམས་ཀྱང་། །སྟོག་

རྒྱུའི་ཁུ་དང་ནམ་མཁའི་འཇའ་ཚོན་བཞིན། །ཕྱིས་པའི་སྒོ་ཅན་མོངས་པ་བསྐྱེད་པར་
 ཟད། །སྒྲོན་བསགས་བསོད་ནམས་ཁུ་གཏེར་ལས་བྱུང་བའི། །དལ་འབྱོར་ཁུ་སྐྱེས་
 ལང་ཚོའི་ཟེའུ་འབྲུ་ཅན། །ཚོ་རིགས་བཟང་པོའི་དྲི་བསྐྱེད་དང་ལྡན་པ། །གང་གིས་
 ཐོབ་དེའང་སྟོན་ཀའི་མེ་ཏོག་བཞིན། །དེ་ཕྱིར་སྤྲིད་པའི་བདེ་ལ་ཆགས་སྤངས་ནས། །
 ཐུབ་པས་གསུངས་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་བཟང་མཐོས་ཏེ། །ཏྲག་ཏུ་ཆངས་སྒྲོལ་སྒྲོལ་
 པ་ལ་གནས་པས། །དལ་འབྱོར་སྒྲུ་ཆེ་འབྲས་དང་ལྡན་པར་མཛོད། །གང་ལ་སྐྱབས་
 བ་བསྐྱེད་མེད་དགོན་མཆོག་གསུམ། །འདི་ཕྱིའི་དཔལ་མགོན་ལགས་པས་དེ་ལ་
 བསྟོན། །དག་ལེགས་ཚོར་འབྲོག་སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོ་དང་། །འབད་ཀྱང་དོན་ཆུང་
 ཆེ་འདིའི་འདུན་མ་སྤང་། །དཀར་ནག་ལས་འབྲས་ནམ་ཡང་བསྐྱེད་པས། །ལས་
 ཀྱང་གིབ་མ་བཞིན་དུ་རྗེས་འབྲང་ཕྱིར། །སྒྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་སྒྲན་ཆད་སྤྲིག་པའི་
 ལས། །བཞིན་བཟང་བྱོད་ཀྱིས་ནམ་ཡང་མི་བགྱིད་འཆལ། །སྐྱིན་དང་ཚུལ་བྲིམས་
 དག་བ་ལྟ་མའི་དཔལ། །སྟེར་བའི་གཉེན་མཆོག་ལགས་པར་ཐུབ་པས་གསུངས། །
 བསོད་ནམས་ཞིང་གྱུར་ཚུལ་ལྡན་དག་སྒྲོལ་དང་། །སངས་རྒྱས་མཆོད་པའི་ལས་ལ་
 དགྲེས་པར་མཛོད། །བྱ་བུའི་སེམས་ལྡན་གཡོ་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན། །བྱད་མེད་ལུས་
 ཀྱང་དམ་པས་བསྐྱགས་འོས་མིན། །དེ་ཕྱིར་ཕྱིན་ཆད་སྐྱེ་བ་དམན་པའི་ལུས། །ནམ་
 ཡང་ལེན་པ་མེད་པར་བྱོད་བཞིན་ན། །རྒྱལ་སྤྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲ་མ་འོད་ཀྱི་ཏོག །དེ་
 བཞིན་སྒྲོན་ལམ་སྒོ་གྲོས་ཞེས་བྱ་དང་། །དབང་པོ་ཞི་དང་འཇམ་པའི་དབྱངས་
 ནམས་ལ། །ཏྲག་ཏུ་གུས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ཐུག་མཛོད་ཅིག །མཇའ་བཤེས་ཡིད་

གཙུག་པ་གཅུང་ལུ་སྤྲོ་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་། །དོན་ལྡན་ཆོག་གིས་པན་པར་སྤྲོ་བ་དགོན། །
 འབྱུང་པོས་ཟིན་ལ་གསང་སྤྲུག་པ་བཞུས་པ་བཞིན། །པན་པར་སྤྲོས་ལ་འང་མཐུན་
 པར་འཛིན་པ་དགོན། །དེ་ཕྱིར་ཁོ་བོས་བརྟེ་བས་ཀྱན་བསྐྱེད་པའི། །ཆོས་དང་
 ཉེར་འབྲེལ་གདམས་པའི་ཆོག་འདི་རྒྱུ་ལ། །རིག་པ་བཟང་ཁྱེད་ཀྱིས་ཐུགས་ལ་
 ཉེར་བཞག་སྟེ། །འདི་དོན་སེམས་པས་རྟག་ཏུ་བག་ཡོད་མཛོད། །མངའ་རིས་ཀྱི་
 སློབ་དཔོན་མ་ཉི་མ་ལ་གདམས་པ་སྤྲིང་ཡིག་བདུད་ཅིའི་ཐིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
 དགོའོ། །།ཕུ་ཧྲི།

༡༢། །ཡར་འབྲོག་གི་དཔོན་མོ་ཆོས་དཔལ་བཟང་མོ་ལ་གདམས་པ། དཔོན་མོ་དགོ་
 སློང་མའི་གསུང་ཡིག་ལྷ་གམ་གྱི་རྟེན་དང་བཅས་པ་དགོ་བཤེས་ཡེ་ཤེས་དཔལ་
 ཀྱིས་འདིར་འབྲོད་པས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་། སྐབས་ཀྱི་དོན། ཤིན་ཏུ་རྟེན་དཀའི་དལ་
 འབྱུར་རིན་ཆེན་འདི། །དོན་མེད་ཆེ་འདིའི་བྱ་བས་རྒྱུ་གཡེངས་ནས། །ཆོས་མིན་
 ཐིག་བསགས་འཆི་གར་འབྱོད་པའི་མི། །རིན་ཆེན་སྤྲིང་སོང་སྤྲིང་ལོག་བྱས་དང་
 མཆུངས། །འཆོ་བའི་ལུས་སྟོག་འབབ་ཆུའི་རྒྱན་དང་འདྲ། །སྐད་ཅིག་མི་སྤྲོད་འཆི་
 བའི་རྒྱ་མཚོར་འགོ། །དཀར་ནག་ལས་འབྲས་རང་ལུས་གྲིབ་མ་བཞིན། །ནམ་ཡང་
 འབྲལ་མེད་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་། །འཁོར་དང་ལོངས་སྤྲོད་ཉི་དུ་ཐུན་ཆོགས་
 ཀྱང་། །ཆེ་འདིའི་བསྐྱེད་བྱིས་པའི་ཕྱིད་མོ་ཡིན། །རང་བསགས་དཀར་ནག་ལས་
 འབྲས་མ་གཏོགས་པ། །ཕྱི་མར་འགོ་ཆེ་རྗེས་འབྲང་སུ་ཡང་མེད། །མི་དགོའི་ལས་

ཀྱིས་ངན་འགྲོའི་གཡང་སར་འཕེན། །བསོད་ནམས་དགེ་བས་བདེ་འགྲོའི་དཔལ་
ལ་སྦྱོར། །དེ་ཕྱིར་མི་རྟག་འཆི་བ་དྲན་པ་དང་། སྤྲིན་སྦྱོང་དགེ་ལ་འབད་པའི་བརྩོན་
འགུས་རྩོམས། །ཅེས་པ་འདི་གངས་ལུ་ལེའི་མགུལ་ནས། དགེ་སྦྱོང་མ་ཆོས་དཔལ་
བཟང་མོ་ལ་གདམས་པའོ། །།དགེའོ།

༣༧། །རྩོམ་གདན་གྱི་དཔོན་མོ་སྦྱོང་དཔོན་མ་ལ་གདམས་པ། ལུ་ལེ་ཞེས་གྲགས་
གངས་རིའི་མགུལ་ན་གནས། །ཀྱུ་མ་ར་ཞེས་གྲགས་པའི་དགེ་སྦྱོང་ལ། །རྟག་
བསམ་དག་པའི་དད་ལྡན་ཆོས་ཉིད་སྦྱོང་། །སྦྱོན་དང་སྦྱོན་མར་ལུལ་བའི་དགེ་བ་
འདིས། །དུག་གསུམ་ནད་ཀྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས། །ཐེག་གསུམ་
བདུད་རྩིའི་སྦྱོན་གྱིས་ལེགས་གསོས་ནས། །སྦྱོ་གསུམ་གོ་འཕང་མཆོག་ལ་འགོད་
མཛད་པའི། །ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་བར་ཤོག །ཅེས་པ། རྩོམ་
གདན་པའི་དཔོན་མོ་སྦྱོང་དཔོན་མ་ལ་གདམས་པའོ། །།དགེའོ།

༣༨། །གོ་འཛོད་དཔོན་ཆེན་ལ་གདམས་པ། གང་གི་ཞབས་རུལ་སྐྱབས་གསུམ་
དབང་པོ་དང་། །འཕྲོག་བྱེད་བདེ་བྱེད་དབྱིག་གི་སྦྱིང་པོ་སོགས། །འཛིག་རྟེན་མཆོད་
འོས་གཙུག་གིས་གུས་བསྟོན་པའི། །སྦྱོན་པ་མཉམ་ཉིད་དེ་ཡིས་བྱེད་ལ་སྦྱོང་། །
གང་གིས་སྦྱོན་ཆེ་རྒྱལ་བའི་སྦྱོན་སྦྱ་ལྟ། །བསྟན་དང་བསྟན་འཛིན་སྦྱོང་བར་ཞལ་
བཞེས་ནས། །དམ་བཅས་དོན་ལ་གཡེལ་བ་མི་མངའ་བའི། །དམ་ཅན་མཐུ་ལྡན་

ནམས་ཀྱིས་ཁྱོད་ལ་སྤངས། །པས་ཞོལ་སྤང་ཆེན་འཛོམས་པའི་ལུས་གིམས་ཤིང་། །
བསོད་ནམས་རལ་པའི་ཁུར་གྱིས་རབ་ཏུ་བརྒྱུད། །དམག་དབུང་རུ་མཆོན་བརྒྱུ་
བའི་མཆེ་སྒེར་ཅན། །མི་དབང་མི་ཡི་སེང་གེ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །བསོད་ནམས་ཆེན་
པོའི་དཔལ་གྱིས་མཛོན་པར་མཐོ་བའི་ཀུན་ཏིང་གུ་ཤེར་པའི་རྩུང་དུ། དག་སྒྲོང་སྒྲོ་
གྲོས་ཀྱིས་གསོལ་བ། སྒྲུན་མི་མངའ་ཞིང་ཟོ་མདོག་བདེ་བའི་ངང་ནས་གསུང་ཤོག་
ཏེན་བཅས་གནང་བ་འདིར་འཕྲོད་པས་སེམས་རངས་པར་གྱུར། སྐབས་ཁུས་རང་
རའི་རྩུང་ནས། སྒྱུར་བསྟན་པ་ལ་མོས་ཤིང་། ཁྱད་པར་དཔལ་ལྷན་ས་སྒྱུ་པའི་ཆོས་
བརྒྱད་དང་། མཁུན་རབ་ཀྱི་དབང་ལྷག་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་ས་སྒྱུ་པ་རྒྱུ་ཏེ་ལ་མི་བྱེད་པའི་དད་
མོས་ཡོད་ཟེར་བའི་སྒྲུན་གྲགས་ཐོས་པས་དགའ་སྒྲོ་ཤིན་ཏུ་འཕེལ། འགྲོ་བ་མཐར་
ཐུག་གི་བདེ་སྦྱིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་
བདེ་སྦྱིད། སྒྲེ་ཆོས་ལྷན་དུ་སྒྲོང་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་། སྒྲེ་དཔོན་ལ་རག་ལས་པ་ལགས་
པས། བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆའི་བདག་རྒྱུན་བཤད་སྒྱུ་བ་ཀྱི་སྒྲེ་དང་། དག་བའི་བཤེས་
གཉེན་གྱི་ཞབས་ཏོག བསྐྱུང་རན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྒྱུ་བ་པ་དང་། ཆབ་སྦྱིད་ཆོས་
ལྷན་དུ་སྒྲོང་བའི་འཕྲིན་ལས་སྤར་ལུགས་བཞིན་དུ་མཛོད་དུ་གསོལ། ལྷ་ཡིག་
གཟིགས་པའི་ཏེན། སྒྱུ་ཁམས་བཟང་ཞིང་སྒྲུ་ཆེ་བརྟན་པ་དང་། ཆེ་རབས་ཐམས་
ཅད་དུ་ཆོས་ལྷན་གྱི་རིགས་སུ་འབྱུངས་ནས་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་
ཐོགས་པའི་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་པ་ལགས། ཏེ་ལོ་བླ་བ་བཙུ་གཉིས་པའི་ཆོས་བཙོ་
ལུ་ལ་གངས་ལུ་ལེ་དཀར་པོའི་གཡས་མགུལ། གཡུ་ལུང་རྩོ་རྩོ་གི་དབེན་གནས་

ནས་ལུལ་བ་དག་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །

༡༡། །མངའ་བདག་ཁྱི་རྒྱལ་བསྟོན་ནམས་ལྷེ་ལ་གདམས་པ། སྒྲིམ་བུ་གསུམ་གྱི་
 ཉམས་ལེན་མདོར་བསྡུས། ན་མོ་ལོ་གོ་བྱ་ར་ཡ། །གང་གི་ཞབས་པད་ལྟ་དབང་ཆངས་
 པ་སོགས། །འཛིག་རྟེན་དེགས་ལྟན་གཙུག་གིས་གྲུས་བསྟེན་པ། །འགྲོ་བའི་བླ་མ་ལོ་
 ཀ་གསུམ་གྱི་མགོན། །སྒྲོབ་པ་ཤུག་འཕྲི་གཙོ་ལ་ཕྱག་འཆེལ་ལོ། །སྒྲོས་བྲལ་ཆོས་སྒྲུའི་
 དབྱིངས་ལ་མ་གཡོས་གྱང་། །བསྟོན་ནམས་བརྒྱ་ཡིས་མཆོན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲ། །
 ཐུགས་རྗེའི་རྒྱ་མཐུན་འགྲོ་བའི་དཔལ་དུ་ཤར། །གདུལ་བུའི་རེ་སྒྲོང་ཉི་མའི་གཉིན་
 ལ་འདུད། །བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་དང་རྒྱ་མེད་ལས། །དངོས་རྣམས་སྒྲིབ་ར་
 འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཞེས། །གང་གི་ཐུགས་རྗེས་མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་ལམ། །འཛིགས་
 མེད་མེད་གའི་ང་རོ་ཆེར་བསྐྱགས་པས། །ལྟ་ངན་རི་དྲགས་མཐའ་དག་སྒྲག་མཛད་
 ནས། །སྒྲི་དགུ་རྣམས་ལ་ལེགས་པའི་ལམ་སྟོན་པ། །བྱ་རམ་གིང་པའི་རིང་ལུགས་
 བླ་ན་མེད། །སྟོན་པ་གོ་འུ་ཏ་མ་ལ་ཕྱག་འཆེལ། །མངས་རྒྱས་འཛིག་རྟེན་འགྱུར་བ་
 བརྒྱ་ལམ་ན། །ཞུ་དུམ་ལ་རའི་མེ་ཏྲག་བཞིན་དུ་དགོན། །དལ་དང་འགྱུར་བའི་
 ལུས་གྱང་རྟེན་དཀའ་ན། །སེམས་ཡོད་སུ་ཞིག་འདི་འབྲས་མེད་པར་བྱེད། །སྒྲིམ་
 བུའི་ཆོ་ནི་རི་གཟར་འབབ་རྒྱ་བཞིན། །རྒྱུང་ནང་མར་མེ་ལྟ་བུར་མི་བརྟན་པས། །
 བདག་ཉིད་ལེགས་པར་འདོད་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམས། །རང་དོན་གཏན་འཇགས་སྒྲུབ་ལ་
 རིངས་པར་བྱོས། །སྒྲི་དགུ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ལས་ལ་སྒྲོམ། །དཀར་ནག་ལས་

འབྲས་ནམ་ཡང་བསྐྱུ་བ་མེད། །རང་གིས་བསམགས་པའི་དག་སྒྲིག་ནམ་སྒྲིན་ནམས། །
 གྲིབ་མ་བཞིན་དུ་འབྲལ་མེད་རྗེས་སུ་འབྲང། །འཁོར་དང་ཉི་དུ་ཡོངས་སྒྲིབ་རི་སྒྲིབ་པ། །
 བྱིས་པ་འབྲལ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་མའི་ཏྲ་སྤང་བཞིན། །ཆོ་འདིའི་བསྐྱུ་བྱིད་འཁོར་བའི་ལྷགས་
 སྒྲོག་ཡིན། །ཁྱི་མའི་ཡུལ་དུ་སྐྱུ་ཡང་རྗེས་འབྲང་མེད། །འདོད་ཡོན་བདེ་ལ་ཆགས་
 པའི་སྒྲིབ་པ་ནམས། །ཁྱི་ལག་མི་གཙང་ཟ་ལ་དགའ་དང་མཚུངས། །དེ་ཁྱིར་སྐྱུ་དན་
 འདས་པའི་ལམ་འདོད་པས། །འདོད་པའི་བདེ་ལ་ཆགས་པ་སྒྲིབ་བར་རིགས། །
 སྒྲིབ་པའི་རྒྱ་མཚོ་གཏིང་མཐའ་མེད་པ་འདིར། །ཐོག་མེད་དུས་ནས་ལས་ཉོན་
 དབང་གིས་གཡེངས། །ཁྱི་མཐའ་མེད་པར་ད་དུང་འབྲམས་དགོས་ན། །ཤེས་ལྷན་
 སྐྱུ་ཞིག་འདི་ལ་ཡིད་མི་འབྱུང་། །ཐོག་མ་མེད་ནས་ལན་མང་དུ་མ་རྩ། །བརྩེ་བས་
 བསྐྱུངས་པའི་དྲིན་ཅན་འགྲོ་བ་ནམས། །བཟོད་དཀའི་དུམ་དྲག་པོས་གདུངས་
 གུར་པ། །ཡལ་བར་དོར་ན་དེ་ལས་ཁྱེལ་བོར་མེད། །དེ་ཁྱིར་སྐྱུ་ག་བསྐྱུ་ལ་རྒྱ་མཚོར་
 བྱིད་བ་ཡི། །མགོན་མེད་འགྲོ་ལ་སྒྲིབ་རྗེའི་སེམས་ཀྱིས་བཟླ། །དེ་དག་སྒྲིབ་པའི་
 མཚོ་ལས་བསྐྱུ་ལ་བྱའི་བྱིར། །བྲམ་མེད་བྱང་ཚུབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། །དོན་
 དམ་སྒྲོས་བྲལ་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ལ། །ཤེས་དང་ཤེས་བྱའི་མཚན་མ་མི་
 དམིགས་ཀྱང་། །ཀུན་རྫོབ་ཉོན་འབྲེལ་སྐྱུ་མའི་རང་ཚུལ་ལ། །ནམ་དཔྱོད་སྒྲོ་ཡིས་
 ཚུལ་བཞིན་བསམ་པར་བྱ། །དངོས་འཛིན་འབྲལ་པའི་ལྷགས་སྒྲོག་དམ་པོ་ཡིས། །
 ཐོག་མེད་དུས་ནས་སྒྲིབ་པའི་བཙོན་རར་བཙུངས། །ཁྱི་དང་ནང་གི་དངོས་ནམས་རི་
 སྒྲིབ་པ། །རང་སེམས་འབྲལ་པའི་ཆོ་འབྲལ་ཉིད་ཡིན་བྱིར། །སྐྱུ་མ་མི་ལམ་དེ་ཟའི་

གྲོང་ཁྱེར་དང་། ཁུ་ནང་ཟླ་བ་སླིག་རྒྱ་རི་བཞིན་དུ། སྤང་ཞིང་སྤྲོང་བའི་ཞེན་མེད་
རྒྱ་ཡིས་གདབ། མ་རྟོགས་འགྲོ་ལ་སྤྲིང་རྩེ་ལྷག་པར་བསྒྲོམ། རྒྱ་མ་བྱེད་པ་དག་
གིས་གཟུགས་སྤུལ་ཏེ། ཏྲ་དང་སྤང་པོ་གིང་ཏྲ་སྤྲོ་ཚུགས་བྱས། དེ་ལ་རི་བཞིན་
སྤང་བ་གང་ཡང་མེད། འཁོར་དང་ཡོངས་སྤྲོད་དེ་བཞིན་གཤམ་པར་བྱ། རི་ལྷར་བྱ་
མོ་གཞོན་ཀུའི་མི་ལམ་ན། བྱ་པོ་བྱང་གིང་གི་བ་དེ་མཐོང་ནས། བྱང་ན་དགའ་ཞིང་
གི་ན་མི་དགའ་ལྟར། བདེ་སྤྱག་སྤྲོ་ཚུགས་དེ་བཞིན་གཤམ་པར་གྱིས། རི་ལྷར་
མཁའ་ལ་བྲི་བའི་གྲོང་ཁྱེར་སྤང་། གྲོང་ཁྱེར་སྤྱགས་བཅུར་ཡོད་མིན་གང་ནའང་
མེད། གྲོང་ཁྱེར་མིང་ཙམ་ཞིག་གིས་བསྟན་པར་བྱད། ཡུལ་འཁོར་སྡེ་སྤྲིད་དག་
ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །

རི་ལྷར་ནམ་མཁའ་དྲངས་པར་ཟླ་གར་བ། དེ་ཡི་གཟུགས་བརྟན་དྲངས་
བའི་མཚོར་སྤང་ཡང་། ཟླ་བ་རྒྱ་ཡི་ནང་དུ་འཕོས་པ་མེད། འགྲོ་བའི་སྤྱེ་འཆི་དག་
ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། རི་ལྷར་སོས་ཀའི་ཉི་མ་བྱེད་དུས་སུ། སྤྱེས་བུས་སྒྲོམ་པས་
གདུངས་གིང་འགྲོ་བ་ཡིས། སླིག་རྒྱ་དག་ལ་རྒྱ་ཡི་ལུང་པོར་མཐོང་། ། འདོད་ཡོན་
བདེ་ལ་ཆགས་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། བྲག་ལྷག་རི་དང་གཙོང་རོང་ནགས་རྒྱམས་སུ། །
སྤྱེས་བུས་སྤུ་ལེན་དུ་དང་རྒྱོད་པ་ལས། བྲག་ཆ་སྤང་ཡང་དེ་ན་ཡོད་མ་ཡིན། །
བསྟོན་སྤྲོད་སྤྲོན་གྲགས་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། དེ་ལྷར་གྲགས་པའི་དངོས་རྒྱམས་
ཐམས་ཅད་ལ། ཞེན་མེད་སྤྲོང་ཉིད་རྒྱ་ཡིས་ཡང་ཡང་གདབ། ཉིན་དང་མཚན་དུ་
གཡེལ་བ་མེད་པར་ནི། སྒྲོ་གསུམ་དཀར་པོ་དགེ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ། རྩེས་ལ་སེར་

སྒྲིབ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། །མི་དག་གཞི་བཅས་སྒྲིབ་པའི་ཚུལ་བྱིས་སྒྲིབ་པ་དང་། །འོང་
 བྱོ་འཁོན་འཛིན་སྒྲིབ་པའི་བཟོད་པ་དང་། །དག་བ་མཐའ་དག་སྒྲིབ་པའི་བཙུན་
 འབྲུས་རྣམས། །གཞན་དོན་སྒྲིབ་ཚོགས་གཞུགས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པའི་རྒྱ། །བྱིང་བྱིང་
 རྣམ་གཞི་སྒྲིབ་པའི་བསམ་གཏན་དང་། །གནས་ལུགས་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་རབ་གཉིས། །མཁའ་ལྷ་པོ་བཟོད་མེད་སྒྲིབ་ཀྱང་ཉེར་ཞིའི་དབྱིངས། །རང་
 དོན་སྒྲིབ་ཚོགས་ཚོས་སྒྲིབ་འབྲུག་པའི་རྒྱ། །ཚོགས་གཉིས་རང་བཞིན་པ་རོལ་བྱིན་པ་
 དུག །དོན་གཉིས་སྒྲིབ་ཚོགས་འབྲུག་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། །ལྟོད་པ་མེད་པའི་བཙུན་
 འབྲུས་བཏན་པོ་ཡིས། །སྒྲིབ་སྒྲིབ་དུག་གི་དག་ལ་རྟག་ཏུ་འབད། །དེ་ལྷ་པོ་སྒྲིབ་
 པའི་དག་བ་ཇི་སྒྲིབ་པ། །སྒྲིབ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་ལྷ་པོའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། །བདག་གཞན་
 སྒྲིབ་པའི་མཚོ་ལས་བསྐྱལ་བྱའི་བྱིར། །སྒྲིབ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་རུ་བསྒྲོ། །
 ཚོས་སྒྲིབ་པའི་དབྱིངས་ལས་མ་གཞིས་ཀྱང་། །གང་ལ་གང་འདུལ་གཞུགས་སྒྲིབ་
 རྣམ་འབྲུལ་གྱིས། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དཔག་བསམ་གྱིང་ལྷ་པོ། །འཁོར་བ་སྒྲིབ་ཏུ་
 འབྲིན་ལས་ངང་གིས་འཇུག །

དེ་ལྷ་པོ་ཉམས་ལེན་མན་ངག་མདོར་བསྐྱུས་འདི། །མང་དུ་བློས་པའི་དག་
 སྒྲིབ་ཀྱ་མ་རས། །རིགས་དང་ཚོ་འབྲང་མདོན་མཐོའི་དཔལ་ལྷན་པའི། །བྱི་རྒྱལ་
 བསོད་ནམས་ལྡེ་ལ་གདམས་པ་ཡིན། །དེ་ལས་བྱུང་པའི་དག་བ་གང་ཐོབ་དེས། །
 མི་ཟད་སྒྲིབ་པའི་དུམ་ཡིས་གཟིར་བའི། །འགྲོ་རྣམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་
 ཉིད་ནས། །མི་གནས་སྒྲིབ་པ་འདས་པའི་སར་བཞོད་ཤོག །རྒྱལ་བའི་བསྐྱུན་པ་

ཕྱོགས་ཀྱན་རྒྱས་པ་དང་། ཆོས་མཛད་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་སྦྱོང་འཕེལ་བ་དང་། སྦྱོང་
དགུ་ཀྱན་ཀྱང་སྒྲིག་པའི་སེམས་སྤངས་ནས། དགོ་བཅུའི་དཔལ་ལ་རྟག་ཏུ་སྦྱོང་
གུར་ཅིག སྦྱོས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གྱི་མན་ངག་མདོར་བསྡུས་
པ་འདི་བསོད་ནམས་གྱི་དཔལ་གྱིས་མངོན་པར་མཐོ་བ་ཁྱི་རྒྱལ་བསོད་ནམས་ལྗེའི་
གསུང་གིས་བསྐྱེལ་ནས་ཤུགས་ཀྱི་དགོ་སྦྱོང་གཞོན་ནུ་སྦྱོ་གྲོས་གྱིས་སྦྱར་བའོ། ། །

༦༡། ཏའི་སི་ཏུ་ཆོས་གྱི་རིན་ཆེན་ལ་གདམས་པ། ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོའི་བསྟན་ལ་
རབ་དད་ཅིང་། རིན་ཆེན་དལ་འབྱོར་མངོན་མཐོའི་དཔལ་གྱིས་བརྗིད། ཆབ་སྤྱིད་
དེས་བས་སྦྱོང་བའི་དཔལ་ཡོན་ཅན། མི་དབང་བྱོང་ལ་ཆོས་གྱི་སྦྱོས་འདི་འབུལ། །
རབ་ཏུ་བརྟན་པའི་ལྷན་པོའང་འཇིག་འགྱུར་ན། རྒྱ་བུར་ལྷ་བུའི་ལུས་ལ་སྦྱོས་ཅི་
འཆལ། ལྷན་ཅིག་སྦྱོས་པའི་ག་རུས་འབྲལ་འགྱུར་ན། སྦྱོ་བུར་འདུས་པའི་གྲོགས་
ལ་ཡིད་བརྟན་ཅི། སྦྱོ་བ་ཅན་ཀྱན་འཆི་བདག་དྲུང་དུ་སྦྱོག བད་མེད་ལང་ཆོ་ལྷན་
རྣམས་ན་རྒྱས་འཛོམས། ལྷན་ཆོག་ས་ཐམས་ཅད་རྒྱད་པའི་མཐའ་ལ་བརྟེན། ཅི་
གིང་ལོ་མའི་ཆོག་ས་ལ་མེད་ངའི། རྒྱ་མཆོའི་སྒྲོག་ཆགས་ཆོག་ས་ལ་རྒྱ་སྒྲིན་བཞིན། །
སྦྱོ་བོ་འདི་ཀྱན་གང་གིས་འཛོམས་བྱེད་པའི། མཐར་བྱེད་དེ་ལ་འབྲོས་པའི་ཐབས་
མཛོད་ཅིག ཁོར་ལྷན་ལྷག་པོའི་ནོར་གྱིས་བསྐྱར་མེད་ཅིང་། སྦྱོ་བས་ལྷན་དཔལ་
བོས་གཡུལ་ངོ་སྤྱད་དུ་མེད། བཞོན་ནུ་མ་ལ་ངོར་ལྷ་མི་བྱེད་པའི། འཆི་བདག་དེ་
ལས་འབྲོས་པའི་ཐབས་མཛོད་ཅིག ཟིན་དང་མ་ཟིན་ལས་འབྲོ་མི་སྦྱག་ཅིང་། །

ཀླན་གཞོན་བར་མའི་རྣམ་དབྱེ་མི་འབྱེད་པར། །འཆོ་བའི་འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་བ་
བྱེད་པའི། །གཤིན་རྗེ་དེ་ལས་འབྲོས་པའི་ཐབས་མཛོད་ཅིག །གང་དུ་གནས་ན་
འཆི་བདག་མི་འབྱུང་བའི། །གནས་དེ་ས་འོག་ས་སྟེང་ས་བླ་ཡི། །འཇིག་རྟེན་གསུམ་
ན་མེད་ཅེས་རྒྱལ་བས་གསུངས། །སྟོབས་ལྡན་དེ་ལས་འབྲོས་པའི་ཐབས་མཛོད་
ཅིག །བཤེས་གཞིན་བཟང་པོའི་དེད་དཔོན་ལ་བསྟེན་ཅིང་། །ཐོག་ཆེན་འགྲོ་མགྲོགས་
བརྩོན་པའི་སྤྲུལ་སྟོན་ཅན། །ཐབས་ཤེས་ལྡན་པའི་བཞོན་པ་ལ་གནས་ཏེ། །འཆི་མེད་
ཐར་པའི་གྲོང་དུ་བསྟེན་པར་རིགས། །ཅེས་པ་འདི་ནི་ཏའི་སི་རུ་ཆོས་ཀྱི་རིན་ཆེན་
ལ་ཤུག་འདི་དག་སྟོང་གུ་མ་ར་མ་ཏིས་གངས་བུ་ལའི་དབེན་གནས་ནས་གངས་
པའོ། །།དག་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །

༡༡། །དཔོན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོ་སྤྱུ་མཆོད་ལ་གངས་པ། །གཏིང་མཐའ་མེད་པ་
འཁོར་བའི་རྒྱ་མཆོ་འདིར། །ཐོག་མེད་དུས་ནས་རང་གཞན་དུལ་ཕྱོད་། །བདག་
གཞན་སྤྱིད་པའི་མཆོ་ལས་བསྐྱལ་བུའི་བྱིར། །རྣམ་གྲོལ་ཐར་པའི་ལམ་ལ་འབད་
འཆལ་ལོ། །རྟོན་དཀའི་དལ་འབྱོར་མི་རྟག་གཞན་དབང་ཅན། །རྒྱུང་ནང་མར་མེ་
འབབ་ཆུའི་རྒྱན་དང་མཆུངས། །དཀར་ནག་ལས་འབྲས་རང་ལུས་གྲིབ་མ་བཞིན། །
འབྲལ་མེད་རྗེས་སུ་འབྲང་ངོ་ཆོས་ལ་སྟོད། །རན་འགྲོའི་གཡང་ཆེན་བྱི་མའི་ལམ་ན་
གནས། །ཉིས་སྟོད་སྤྲིག་པའི་ལས་ཀྱིས་དེར་ལྷུང་བྱེད། །དམ་ཆོས་ལས་གཞན་སྟོབ་
པའི་སྤྲུལ་སྟེན་མེད། །སྤྲིག་སྟོང་དག་ལ་འབད་ཅིག་རིགས་ཀྱི་བུ། །ཅེས་དཔོན་

ཡོན་ཏན་རྒྱལ་མཆོ་སྐྱ་མཆེད་ལ་གངས་ཁུ་ལེའི་མགུལ་ནས་གདམས་པའོ།། །།

༡༡། །ཞང་ཀུན་སྤངས་དག་སྦྱང་བ་ལ་དོན་ཐོབ་ཀྱིས་གདམས་པ། ཀུན་སྤངས་པའི་
སྐྱོན་དུ་ཁྱབ། སྐྱུ་ཁམས་བཟང་བའི་ཐད་ནས། གསུང་ཡིག་རྟེན་བཅས་ཡིག་ནང་
བཞེན་འཕྲོད་པས་སེམས་སྦྱོ། འདིར་ཡང་ད་ལྟ་མཆོམས་པར་ཁམས་དྲངས་པར་
བདོག་སྐབས་ཁྱུས་དེང་སང་བོད་ཀྱི་སྐབ་རྒྱུད་པ་ལ་ཆེ་བའི་ཆོས་སྐད། སེམས་ལ་
ལས་མི་འཆོལ་བར་མི་རྟོག་པར་འཛོག་པ་ཞི་ལྷག་གི་ཉམས་ལེན་དང་། བོགས་
འདོན་དུ་བྱེད་པར་གདའ། དེ་ནི་སྦོན་གྱི་རྒྱ་ནག་གི་མཁན་པོ་རྡ་ཤང་མདྲ་ཅི་ནའི་
ལུགས་དང་མཐུན་པར་སྤང་ཞིང་། །རྡ་ཤང་གི་ལུགས་དེ་སྦྱིབ་གཉིས་ཀྱི་གཉིན་པོ་
རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ། དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་
པའི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་སྤངས་པས་ཉམས་ལེན་གོལ་བར་གཟིགས་ནས་
རྒྱལ་པོས། ཀ་མ་ལ་ཤི་ལ་གདན་དྲངས་ནས་རྡ་ཤང་གི་ལུགས་དེ་སྐྱོན་སྤངས། ཞི་
ལྷག་ཉམས་ལེན་གྱི་རྒྱལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྦོན་པའི་སྒྲོམ་རིམ་རྣམ་པ་གསུམ་
མཛད། །བསྟན་པ་སྤྲ་དར་གྱི་དུས་སུ་དེའི་ཉམས་ལེན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡོད་པར་
གདའ་ནའང་། དུས་ཕྱིས་དེའི་ཉམས་ལེན་རྒྱན་ཆད། ཕྱི་དར་གྱི་སྐབ་རྒྱུད་པ་རྣམས་
སྒྲོམ་གྱི་ཞི་ལྷག་གི་ངོས་འཛིན་རྣམ་རྟོག་སྒྲོམ་དུ་གོ་ནས་དེ་ལ་མི་མོས། རང་གི་སྤྲ་མ་
བརྒྱད་པའི་མན་ངག་དུ་བསྒྲོམས་ནས། རྟོག་པ་ཁ་ཆོམས་ཀྱི་མི་སྒྲོམ་པ་ལ་གཙོ་བོར་
བྱེད་པར་གདའ། སྤྲ་མ་བཀའ་བཞི་པའི་ལམ་རིམ་དེ་སྒྲོམ་རིམ་ལ་སོགས་པ་ཤིང་རྟོ

ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཆོད་མར་བྱས་ནས་རྒྱས་པར་མཛད་གདའ་ཞིང་། དེ་
ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ཀྱི་གོ་དཀར་བར་གདའ་ན་ཡང་། རེད་ཀྱིས་ལས་དང་པོ་བ་
རྣམས་ཀྱིས་ཞི་ལྷག་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་མདོར་བསྟུས་པ་གོ་བདེ་བ་ཅིག་བྱས་
བདོག་པས། འདི་ལ་གཟིགས་ནས་མ་བདེ་བ་གདའ་ན་ཡི་གེར་བཀོད་ནས་འདིར་
ཐོང་མཛོད། ཡི་གེ་གཟིགས་པའི་རྟེན་མཆོན་བར་ཇ་དཀར་བུམ་བུ་ཅིག་ལ་ཐེ་ཅེ་
སྒྱུར་བ་འབུལ། འབུག་ལོ་རྩ་བ་ལྷ་བའི་ཆོས་བཙུ་ལ་ལུལ་བ་དགོ། །

༣༭། གླིང་གོང་རྩོ་བོའི་བྱང་རྩ་དཔུལ་གོང་ལུལ་རུས་སྒྱུར་བ། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་
འཕྲིན་ལས་ཅིག་བསྟུས་པ། བྱགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་སྒྱུན་རས་གཟིགས་མགོན་ལ། །
རིན་ཆེན་དབྱིག་ལས་གྲུབ་པའི་གོང་བུ་འདི། །ཤུག་ཉིད་གོ་སྒྲོང་རྒྱ་མ་ར་ཡིས་ལུལ། །
དགོ་བ་འདི་དང་རུས་གསུམ་དགོ་བ་རྣམས། །མ་ལུས་སྒྲོ་ཡི་གཅིག་རྩ་བ་སྒྲོམས་
བྱས་ནས། །ལ་མའི་ཐོག་དྲངས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རྣམ་མཁྱེན་སངས་
རྒྱས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་རུབ་སྒྲོ། །ས་མོ་གྲང་གི་ལོ་རྩ་བ་དང་པོའི་ཆོས་བཙུ་ལ་ལུལ་བ།
འདི་ལ་དཔུལ་སྒྲང་གོང་རྒྱེན་ཁྱུ་ཁལ་གསུམ་ཡོད་དོ། །

༣༭། ཆོས་རྗེ་ས་སྒྱུ་བརྗེ་ཉིད་སྒྱུ་འབྲེལ་ན་བཟའ་ལུལ་རུས་སྒྱུར་བ། རྒྱལ་བ་ཀུན་
གྱི་འཕྲིན་ལས་གཅིག་བསྟུས་པ། །འཇམ་དབྱངས་རྣམ་འབྲུལ་ཆོས་རྗེའི་སྒྱུ་འབྲེལ། །
རུར་སྒྲིག་རྒྱལ་མཆོན་རྣམ་སྒྱུར་མཆོག་གྱུར་འདི། །ཤུག་ཉིད་གོ་སྒྲོང་རེད་མདའ་བ་

ཡིས་ལུལ། །ས་མོ་སྒྲུང་གི་ལོ་ཟླ་བ་དང་པོའི་ཆེས་བཅུ་ལ་ལུལ། འདི་ལ་སྒྲུལ་ཕྱན་
ཉེར་ལ། ཞེང་དུ་ལྷུ་བརྒྱད་ཡོད་དོ། ། །དགོལ། །

༣༡། །སེམས་ལ་སྒྲུལ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། རྟོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །སྟུག་བསྐལ་རྒྱ་མཚོ་འདི་
ལ་མཐའ། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོད་མིན་ན། །གཅིག་ཏུ་གཡོ་བའི་ངང་ཆུ་ལ་ཅན། །
སེམས་བྱོད་བག་དང་ལྡན་པར་བྱོས། །ཕྱགས་རྒྱ་མེད་པའི་སྒྲུང་ཆེན་བཞིན། །བྱོད་
ཀྱིས་སྟོན་ཆད་རང་དགར་སྟུད། །ཆུ་ལ་བྲིམས་བྲུས་ཀྱི་རྒྱིང་བུ་རྩོག །དགོལ་ལེགས་
འདབ་བརྒྱའི་ཆུ་རྣམས་བཅོམ། །ད་ནི་བྱོད་ཀྱིས་ལས་ཀུན་ལ། །ཤེས་བཞིན་
མིག་གིས་ཀུན་ཏུ་ལྟོས། །དན་པའི་ཕྱི་སོ་རྒྱབ་ཏུ་ཆུགས། །བག་ཡོད་གྲོགས་དང་
རྟག་ཏུ་འགྲོགས། །སེམས་ཀྱི་དྲན་ཤེས་རྒྱན་དུ་བསྟེན་པའི་མི། །ཉོན་མོངས་ཆོམ་
རྒྱན་དག་གིས་འཛོམས་མི་འགྱུར། །དད་དང་ཆུ་ལ་བྲིམས་ལ་སོགས་ནོར་གྱི་དབྱིག །
མཁས་པ་དེ་ལ་ཉོན་རེ་བཞིན་དུ་འཕེལ། །སེམས་ལ་སྒྲུལ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ།
ཤུགས་ཀྱི་དགོལ་སྒྲོལ་གཞིན་ལྷོ་སྟོན་གྱིས་སྒྱུར་བའོ། ། །དགོལ། །

༣༢། །འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་ལ་བརྩམས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །འཇིག་
རྟེན་འདྲན་པ་ལྟ་མིའི་སྟོན་པ་ཡིས། །འདོད་ལ་སྟོན་པ་ལྷུང་འབྲོལ་རྩ་བར་བསྟན། །
འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་སྟོན་པ་སྟེ། །ནད་དང་འབྲས་དང་ཟུག་རྩའི་རྩ་བ་ཡིན། །

ཇི་ལྟར་མཛེ་ཅན་གཡན་པ་འབྲུག་པ་དང་། །ཆ་བའི་ནད་ཅན་བསིལ་བའི་ཆུ་དང་ནི། །
སྒྲོམ་པས་ཉན་ལ་ལན་ཆའི་ཆུ་འབྲུང་བཞིན། །འདོད་པ་བསྟེན་པས་ནམ་ཡང་
ངོམས་མི་ཟུར། །དུག་དང་བཅས་པའི་ཁ་ཟས་གཡོས་ལེགས་དང་། །སྤྱ་གྱིའི་སོ་ལ་
ཆགས་པའི་སྤྱང་ཅི་དང་། །ཤིང་རྩ་འདྲེན་པའི་ཕྱགས་ཀྱིས་རྩ་ཟོས་བཞིན། །འདོད་
པའི་ཡོན་ཏན་མཛོག་ཆུང་ཉེས་པ་མང་། །སྤང་ཆེན་དྲི་ལ་ཆགས་པའི་སྤྱང་བྱ་དང་། །
རྩོན་པའི་སྤྱ་དབྱངས་ཉན་པའི་རི་དྲགས་དང་། །ལྷགས་ཀྱའི་ག་ལ་ཆགས་པའི་ཉ་
བཞིན་དུ། །འདོད་ལ་བརྒྱམ་པའི་བྱིས་པ་སྤྱར་དུ་བརྒྱག། །འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་
ལ་བརྩམས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། །ཤུགས་དགོ་སྤྱང་གཞོན་ལྷ་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱིས་སྤྱར་
བའོ། ། །དགོའོ།

༣༡། །ཡི་གའི་བྱི་མོ་ལ་བརྩམས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །ན་མོ་གུ་རུ་མེ། །ག་
ལ་པིང་གའི་དབྱངས་ལྟར་སྟན་པའི་གསུང་། །ཁ་དོག་གཙོ་མའི་གསེར་ལྟར་མཛེས་
པའི་སྤྱ །གང་གྱའི་རྒྱན་ལྟར་ཐེན་ལས་ངང་གིས་འཇུག། །ང་བདག་སྤངས་པའི་
ཕྱགས་མངའ་དེ་ལ་འདུད། །ཅ་ཅའི་སྤྱ་སྤྱོག་སྟན་པའི་སྤྱ་ལེན་ཅིང་། །ཆ་ལྷགས་
སྟེག་པའི་ན་ཆུང་ཡིད་འོང་དང་། །ར་སོགས་འདོད་ཡོན་རྣམས་ལ་སྤེད་པའི་མི། །ཉ་
པ་བཞིན་དུ་དམ་པས་སྤྱད་པའི་གནས། །ཏ་ལའི་འདབ་ལྟར་འཇམ་པའི་མཛེས་མ་
ཡང་། །ཐ་མར་གང་རུས་སྤང་པོར་འབྱར་ངེས་ཀྱི། །ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ཆགས་པའི་
སེམས་སྤོངས་ལ། །ན་ཆ་འཆི་དང་སྤྱེ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་སོམས། །པ་རིའི་རས་ལྟར་

འཇམ་པའི་རང་རྒྱད་བཟུང་། །པ་མར་གྱུར་པའི་འགྲོ་དུག་སེམས་ཅན་རྣམས། །བ་
ཡི་བེུ་སྟོང་བཞིན་སྟོང་རྗེ་ཡི། །མ་མས་རྒྱན་དུ་སྟོང་ས་ཤིག་ཤེས་ལྡན་དག །རྩ་སྟོན་
མེ་ཏོག་འབྲས་བུའི་འབྲེར་ལྡན་ཤིང་། །ཆ་བའི་གདུང་སེལ་ལྟོན་པའི་གྲིབ་བསེལ་
ཅན། །ཇ་ཡས་བསྐྱགས་པའི་ནགས་ཁྲོད་དབེན་པ་སྟེ། །ཁ་སྟེས་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་
གཞོམ་བུའི་ཕྱིར། །ཞ་ཡོང་བཞིན་དུ་སྟེ་བའི་ཁྲོད་ནས་ཐོན། །ཟ་མ་ལ་སོགས་
འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། །འམ་ལ་སོགས་གཉེན་བཤེས་ཀུན་སྤངས་ཏེ། །ཡ་
མཚན་གྲོགས་མེད་གཅིག་ལུར་འགྲིམས་ཤིག་གྱེ། །རྩ་སྟེས་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱད་གྱུང་བོ་
འདི། །ལེ་ལོའི་སྟོང་བས་བུལ་བར་མི་འགྱུར་གྱི །ཤ་ཟ་བཞིན་དུ་འདི་ལ་འཁོན་
བཟུང་སྟེ། །ས་ལྟར་གཡོ་མེད་ཏིང་འཛིན་ལེགས་བསྟོམས་ཏེ། །ཏ་ལའི་སྒྲ་སྒྲོགས་
གཤིན་རྗེའི་འཛིགས་སྤངས་ནས། །ཨ་ཡིས་མཚན་པའི་སྟེ་མེད་ཏོགས་སོ་གྱེ། །དེ་
སྒྲ་སྒྲ་བ་བུའི་བསྟན་པ་ལ། །དད་ཐོབ་ཤུགས་ཤིག་སྟོང་གུམ་ར། །མ་ཏི་ཉིད་ཡིན་དེ་
ལས་བུང་བ་ཡི། །དག་བ་མཁའ་མཉམ་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་བསྟོ།། །།དགོའོ།།

༣༡། །འཕེན་རྫོགས་གྱི་ལས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་རབ་བྱེད། །ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་
བ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །མིག་སོགས་ནང་གི་སྟེ་
མཆེད་གྱི། །རོ་བོ་སྟེད་པ་འཕེན་བྱེད་དེ། །དེ་ཡི་བྱུང་པར་བཟང་ངན་སོགས། །སྟེད་
པར་བྱེད་པ་རྫོགས་བྱེད་དོ། །བདེ་འགྲོའི་འགྲོ་བ་ཇི་སྟེད་པ། །དག་བའི་ལས་གྱིས་
འཕངས་པ་སྟེ། །ངན་སོང་བ་རྣམས་མི་དག་བའི། །ལས་གྱིས་འཕངས་པར་ཤེས་

པར་བྱ། །གང་ན་གཟུགས་བཟང་ལོངས་སྤྱོད་ལྡན། །དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་རྫོགས་
 པ་སྟེ། །དེ་ལས་བསྒྲོག་པ་མི་དགེ་བའི། །ལས་ཀྱིས་རྫོགས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ། །བདེ་
 བ་དང་ལྡན་བདེ་འགྲོ་ཡི། །འཕེན་རྫོགས་གཉིས་ཀ་དགེ་བ་སྟེ། །སྤྱུག་བསྐལ་དང་
 ལྡན་ངན་སོང་གི། །འཕེན་རྫོགས་གཉིས་ཀ་མི་དགེའི་ལས། །སྤྱུག་བསྐལ་དང་ལྡན་
 བདེ་འགྲོ་ཡི། །འཕེན་བྱེད་དགེ་ལ་རྫོགས་བྱེད་སྟེ། །གཅིག་རྒྱ་བདེ་བ་དང་ལྡན་
 པའི། །ངན་སོང་བ་རྣམས་དེ་ལས་བསྒྲོག། །འཆི་སེམས་དགེ་བ་དང་ལྡན་པའི། །སྐྱེ་
 བོ་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་མི་དགེ་བའི། །སེམས་དང་
 ལྡན་པ་ངན་འགྲོར་འགྲོ། །གང་སློ་ཡོད་དང་མེད་པ་ལས། །རྣམ་པར་འདས་ནས་མི་
 གནས་པའི། །སློ་བཟང་རྣམ་པར་གྲོལ་གྱུར་ཏེ། །ལེན་པ་མེད་པར་སྤངས་འདུལ། །
 ལས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་རབ་རྒྱ་བྱེད་པ་ཤྱག་ཏེ་དགེ་སྤྱོད་གཞོན་ནུ་སློབ་གྲོན་ཀྱིས་
 སྐྱུར་བའོ། ། །དགེ་འོ། །

༣༡ །སློན་ལས་ཀྱི་ཆོག་སྤྱོད་པ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཆེལ་ལོ། །
 བདག་ནི་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །དལ་འབྱོར་རིན་ཆེན་ཐོབ་གྱུར་ཏེ། །རིགས་
 གཟུགས་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་དང་། །རབ་རྒྱ་བྱུང་བ་ཐོབ་པར་ཤོག། །ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་
 པར་དག་བྱེད་ཅིང་། །ཐེག་པ་མཆོག་ལ་གཞོལ་བ་དང་། །ཡང་དག་ལྟ་བ་སྤྱན་
 ཆོགས་ཤིང་། །འཆོ་བ་བཟང་དང་ལྡན་པར་ཤོག། །གུས་བཅས་བག་དང་ལྡན་པ་
 ཡིས། །བཤེས་གཉིན་དམ་པ་བསྟེན་བྱེད་ཅིང་། །དེ་ཡི་གདམས་པ་ཟབ་མོ་ཡིས། །

རྟག་ཏུ་བདག་ནི་སྒྲོང་གུར་ཅིག། རྡོམས་པ་མེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས། བྲོས་པ་
 རྒྱ་ཆེན་འཆོལ་བྱེད་ཅིང་། རྟེན་པའི་གནས་སུ་བྲོས་པའི་དོན། རྩལ་བཞིན་
 སེམས་པར་བྱེད་པར་ཤོག། རང་གིས་དེ་ཉིད་ལེགས་ཏྟགས་ཏེ། རྩོས་ཀྱིས་ཐོངས་
 པའི་སེམས་ཅན་ལ། ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནི། རྩོས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གཏོང་
 པར་ཤོག། རྟོང་ཉིད་སེང་གོ་ང་རོ་ཡིས། རྩ་ངན་རི་དྲགས་སྒྲག་བྱེད་ཅིང་། རྩོས་
 འདོད་པ་ཡི་སྒྲེ་བོ་ལ། ལེགས་བཤད་དག་འཕྲོན་འབྱེད་པར་ཤོག། རྩ་རྒྱ་ཐ་མའི་
 དུས་ཀྱི་ཆོ། ལུས་དང་སྒྲོག་ལ་མི་ལྟ་བར། རྩལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས། རྟག་
 ཏུ་བདག་གིས་འཛིན་གུར་ཅིག། མདོར་ན་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་པར། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དང་མི་འབྲལ་ཞིང་། བཤེས་ཉན་དམ་པས་ཡོངས་བཟུང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སྒྲོད་ལ་
 གཞོལ་བར་ཤོག། རྩོན་ལམ་གྱི་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ་ཤུགས་ཀྱི་སྒྲོང་གཞོན་རུ་སྒོ་
 བྲོས་ཀྱིས་སྒྲུར་བའོ།། །།དགོའོ།།

མི་གཙང་ལུས་འདི་བོར་བར་གུར་མ་ཐག། དག་འཕྲན་ཞེས་བུའི་གནས་
 མཆོག་དེར་སྒྲེས་ཏེ། མི་པམ་ས་བཅུའི་དབང་ཕྱག་ཞབས་དུང་དུ། བྲོས་ཆེན་དམ་
 པའི་ཆོས་ལ་སྒྲོད་པར་ཤོག། །།དགོའོ།།

༢༣། བྲོས་པ་ཆེན་པོའི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྩ་རྒྱུ་
 རྩ་མོ་གུ་སྒྲུ་ འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་ཕྱག་རྒྱ་ཆོ། ཡོད་མེད་རྟག་ཆད་
 སྒྲངས་པ་གཏུག་མའི་སེམས། རྡོ་བོ་རྒྱུན་གྱིས་འགྲུར་ན་བཙོ་མའི་གསེར། གསལ་ལ་

དབང་གིས་འགྲོ་འདི་གི་ནར་འཁོར། །མཁས་པས་བདག་འཛིན་གཞི་ཅ་དབྱིངས་
 ལུ་གོ། །འཛིན་མེད་ལྷག་པར་བཞག་པས་རང་སར་གྲོལ། །དེ་ལྟའི་རང་སེམས་འོད་
 གསལ་ཆོས་དབྱིངས་འདི། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བྱུང་པར་མེད་གཟིགས་ནས། །ས་
 འོག་གཏིར་དང་སྒྱུ་མ་མའི་མངལ་སོགས་དཔེས། །འགྲོ་ཀུན་སངས་རྒྱས་སྤྱིང་པོ་
 ཅན་དུ་གསུངས། །དེ་ལས་གཞན་པའི་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་ནི། །འགྲོ་ལ་བདེན་
 པར་ཡོད་ཅེས་གང་སྒྲུབ། །བདེ་སྤྱིར་ཟོལ་གྱིས་བདག་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། །བྱུང་པའི་
 བསྟན་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱུར་ཤེས་གྱིས། །གཞིའི་སྒྲུབས་སོ། །ཀྱ་ཡེ་གྲོགས་དག་འཁོར་
 བའི་ཆོས་ལ་སོམས། །གང་ལ་བལྟས་ཀྱང་སྤྱིང་པོ་འདུག་གམ་ལྟོས། །དེ་ཕྱིར་སྒྲུ་
 བསྐྱོད་འཛིན་ཏེན་བྱ་བ་ཐོང་། །གཏུག་མ་སེམས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་འདི་ལྟར་ལྟོས། །
 ཐབས་ཤེས་དབྱིར་མེད་རོ་གཅིག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། །གསལ་འགྲིབ་བྱིང་རྒྱུངས་པ་
 གདོད་མའི་སེམས། །བསྒྲོམ་འདོད་སྒྲོ་ཡིས་མ་བསྐྱུང་རང་སར་ཞོག། །ལྷག་པར་
 ཐོང་ལ་དྲན་པའི་རྒྱུང་སོ་ཚུགས། །རྒྱ་མཚོའི་གྲོང་དུ་གཟིངས་ལས་འཕུར་བའི་བྱ། །
 ཕྱོགས་རྣམས་བསྒྲོར་ཞིང་དེ་དུ་འབབ་པ་ལྟར། །རི་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཆོགས་
 འཕྲོས་ཀྱང་། །ཐ་མར་རང་གནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་འབབ། །དེ་ཕྱིར་རྣམ་རྟོག་
 ཆེད་དུ་དགག་མི་དགོས། །ཕྱལ་བར་ཐོང་ལ་དྲན་པའི་བྱ་ར་གྱིས། །དུག་ལ་སྒྲགས་
 ཀྱིས་བཏབ་པ་རི་བཞིན་དུ། །རྣམ་རྟོག་མ་རིག་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོར་འཆར། །འབད་
 ཅོལ་རྒྱེན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་མི་རྟོག་པ། །རང་བྱུང་འོད་གསལ་སྒྲིབ་པའི་ལུན་ཆེན་
 ཡིན། །དེ་ཕྱིར་རང་བྱུང་འོད་གསལ་འཆར་འདོད་ན། །མི་རྟོག་རྒྱེན་གྱིས་མ་བསྐྱབ་

ནལ་འབྱོར་པ། །རི་ལྷ་ར་འགའ་ཡིས་ཆུ་རྒྱབས་ཞི་འདོད་ནས། །འབད་པ་བྱས་ཆེ་ཕྱི་
 བྱིར་འཕེལ་བ་ལྷ་ར། །རྣམ་རྟོག་དགག་ཕྱིར་གཉེན་པོ་བསྟེན་ན་ཡང་། །རྣམ་པར་
 དག་པའི་རྒྱ་རྒྱབས་ཕྱི་བྱིར་གཡོ། །གང་ཆེ་འགའ་ཡིས་རང་དགར་བཞག་པ་ན། །རི་ཞིག་
 ལྷ་ར་ཆེ་ཆུ་ཡི་རྒྱ་རྒྱབས་ཞི། །དེ་བཞིན་རྩོལ་མེད་ལྷག་པར་སྒྲོང་གེས་ན། །རྣམ་པར་
 རྟོག་པའི་རྒྱ་རྒྱབས་རང་གིས་དེངས། །རྣམ་རྟོག་དབྱིངས་སུ་གྲོལ་བ་ཞི་གནས་སྟེ། །
 སྒྲོ་འདོགས་ནང་ནས་ཆོད་པ་ལྷག་མཐོང་ཡིན། །སྤང་སེམས་དབྱེར་མེད་འབྲེས་པ་
 ཟུང་འཇུག་ལམ། །ཤེལ་སྒྲོད་ཆུ་ཡིས་བཀང་བ་རི་བཞིན་ནོ། །གདོད་ནས་རྣམ་དག་
 ལྷན་གྱུ་བ་དབྱིངས་འདི་ལ། །ཉིན་མོངས་དྲི་མའི་བག་ཀྱང་བསལ་དུ་མེད། །མི་རྟོག་
 གཉེན་པོའི་བག་ཀྱང་བསྒྲུད་དུ་མེད། །དེ་ཕྱིར་གང་གི་གཉེན་པོར་གང་ཞིག་བསྒྲོམ། །
 གང་ཆེ་རང་སེམས་སྟེ་མེད་དབྱིངས་ལ་གནས། །སྤང་གཉེན་སྤང་དོར་མཆོན་མ་མ་
 མཐོང་ཞིང་། །བསྒྲོམ་བྱ་སྒྲོམ་བྱེད་མེད་པ་དེ་ཡི་ཆེ། །སྤང་བྱ་རང་གྲོལ་གཉེན་པོ་
 རང་ཤར་ཡིན། །དང་པོ་བྱིས་ལམ་གཙོང་རོང་ཆུ་ལྷ་ར་གཡོ། །བར་དུ་འཕགས་ལམ་
 གང་གྱི་རྒྱན་བཞིན་དལ། །ཐ་མ་རྒྱ་མཆོའི་འཛིངས་ལྷ་ར་གང་གིས་ཀྱང་། །གཡོ་
 བ་མེད་པ་དེ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་ལམ། །ལམ་གྱི་སྐབས་སོ། །

བདེ་སྒྲོང་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། །མཁའ་བྱུང་མཁའ་ལྷ་ར་
 བརྗོད་མེད་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ། །ཡོན་ཏན་ལྷན་གྱུ་བ་ཡིད་བཞིན་ནོར་འབྲའི་སེམས། །
 དགོས་འདོད་ཀུན་འབྱུང་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་དེ། །སྒྲོན་ལམ་དབང་གིས་དག་པའི་
 འགྲོ་བ་ལ། །བསོད་ནམས་བརྒྱ་ཡིས་མཆོན་པའི་ལོངས་སྒྲུ་དང་། །མ་དག་འགྲོ་ལ་

འཁོར་བ་ཇི་སྟེན་བར། །རང་རང་སྟོ་དང་འཆམས་པའི་སྒྲུལ་སྒྲུར་འཆར། །སྟོབས་
 དང་མི་འཇིགས་གཟུངས་དང་སྟོབས་པ་སོགས། །མཐའ་ཡས་ཡོན་ཏན་ཆོགས་གྱི་
 གཞིར་གྱུར་པ། །འགྲོ་བའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བར། །འཁོར་བ་ཇི་སྟེན་
 འཕྲིན་ལས་ངང་གིས་འཇུག། ཇི་ལྟར་ཉི་མ་རྟོག་མེད་ཟེར་འབྲོས་པས། །འཇམ་
 གླིང་མུན་པ་མཐའ་དག་སེལ་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་རྣམ་རྟོག་མི་མངའ་
 བར། །དམ་ཆོས་ཟེར་གྱིས་འགྲོ་སྟོའི་མུན་པ་སེལ། །མཁའ་སྒྲིང་བསྒྲུབས་པའི་
 མཆོད་སྒྲོང་སེམས་མེད་ཀྱང་། །དུག་སོགས་ནི་བའི་ལས་ལ་གཡེལ་མི་མངའ། །དེ་
 བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་རྒྱ་བ་མི་མངའ་ཡང་། །སྟོན་ལམ་དབང་གིས་གདུལ་བུའི་དོན་ལ་
 འཇུག། ཉི་ཟླ་ས་ལ་ལྷུང་དང་རྒྱ་མཚོ་ཡི། །དུས་རྒྱབས་དུས་ལས་གཡོལ་བར་གྱུར་
 ཀྱང་སྟེན། །གང་ཆེ་གང་གིས་གང་ལ་ཇི་ལྟ་བར། །འདུལ་བའི་དུས་ལས་སངས་
 རྒྱས་གཡོལ་མི་མངའ། །འབྲས་བུའི་སྒྲུབས་རྫོགས་སོ། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྒྲུ་ན་མེད་པའི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་ཚུལ་གསལ་བར་
 བྱེད་པ། ལྷག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྩོམ་ཇི་སྟེན། །ཆོས་སྒྲུབའི་བཙུན་པ་གཞིན་ཅུ་སྟོ་གྲོས་གྱིས་
 སྒྲུར་བའོ། །དག་ལོགས་འཕེལ་བར་གྱུར་ཅིག །

༣༡ །ལྟ་སྟོམ་སྟོན་འབྲས་རྩོམ་ཇི་སྟེན། བ་མོ་གུ་རུ་མེ། སྟེན་གསུམ་དྲི་ཟའི་གྲོང་
 བྱིར་ན། །གཏད་མེད་སྒྲུ་མའི་སྒྲེས་བུར་ཞིག། ཏྲག་ཆད་སྒྲངས་པའི་ལྟ་བ་བདེ། །
 དགག་སྒྲུབ་མེད་པའི་སྟོན་པ་བདེ། །འབད་ཚུལ་མེད་པའི་བསྟོམ་པ་བདེ། །རི་

७७। ལྷ་མོ་མ་ལྷོད་འབྲས་རྩོམ་ལྷོད་པ་ ཅ་མོ་ལྷ་པུ བཞུག་དག་ལྷ་མོ་མ་ལྷོད་པ་

128

ཐོབ་མཁན་འཆིང་། འདྲི་ཐོབ་མེད་པའི་འབྲས་བུ་གཅིས། ཅེས་པ་ཤུག་འཕྲི་དག་
སྒྲོང་གཞོན་ནུ་སྒྲོ་གྲོས་གྲིས་སྒྲུར་བའོ། འདིས་ཀྱང་བསྐྱེད་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་འགྲོ་
བ་མང་པོ་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག །

༦༩། གཞན་སེལ་གྱུ་བ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དག་
གི་དབང་ཕྱུག་ལ་ཕྱུག་འཆལ་ལོ། གཞན་གྲིས་བཏགས་པའི་ཕྱོགས་ངན་རྣམ་
བསལ་ནས། གཞན་ལས་རང་གི་དངོས་པོ་ལྷོག་པའི་རྒྱ། གཞན་སེལ་སྒྲོན་པ་དེ་
ལ་ཕྱུག་འཆལ་ལོ། གཞན་སེལ་གྱུ་བ་པའི་དོན་བཞིན་དབྱེ་བར་བྱ། འདོས་རྣམས་
མ་འདྲེས་བར་ཡོད་པས། གཞན་གྲིས་བཏགས་པའི་སྒྲི་ཡོད་མིན། སྒྲུབ་བྱེད་ཆོད་མ་
དང་ལྷན་པའི། གཞན་སེལ་གྱུ་བ་ཕྱིར་བཤད་པར་བྱ། འོན་ལ་ཤེས་པའི་བྱ་བ་ནི། །
རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་དང་། རྣམ་པར་དབྱེད་པའོ་རྟོག་མེད་གྱི། འོན་གྱི་རང་
བཞིན་སྒྲོང་བ་དང་། གཞན་གྱི་རྒྱ་ལས་ཐ་དད་པར། སྒྲུབ་ཀྱང་གཞན་དུ་སྒྲོ་
འདོགས་པ། བསལ་ནས་ཐ་དད་བྱེད་པའོ། འདེར་ན་སྒྲོ་འདོགས་སེལ་བ་ནི། །
རྣམ་དབྱེད་སྒྲོ་ཡི་བྱ་བ་ཡིན། འདི་ཡང་གཞན་ཡོངས་སྒྲོད་པ་ཡི། འདོས་པོ་རྟོགས་པའི་
ངེས་པ་དང་། སྒྲོ་འདོགས་འགལ་བ་ལས་ཡིན་གྱི། བྱུག་པ་མེད་པར་ཐལ་འགྱུར་
ཕྱིར། འདིས་པར་སྒྲོ་འདོགས་ལ་ལྷོས་མིན། འདག་གསུབ་བྱེད་པ་ཞུགས་པ་ན། །
དོན་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་མི་བྱེད་ཀྱང་། སྒྲོ་ངོར་འཕེལ་འགྲིབ་བྱེད་པ་དེ། རྣམ་དབྱེད་
འབྲས་བུ་ཡིན་པར་རྟོགས། འོལ་པོ་དུ་མས་རྗེ་པོ་ཡི། བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པ་

བཞིན། །བརྗོད་དང་རྣམ་རྟོག་དུ་མར་ཡང་། །ཆེན་པོ་གཅིག་ལ་འཇུག་པར་འདོད། །
འདིར་ནི་སེལ་བ་རྣམ་གཉིས་སྟེ། །མིན་དགག་དང་ནི་མེད་པའོ། །དེ་མིན་རང་
བཞིན་ལ་ལྷོག་པ། །འབྲས་མཚུངས་པ་ཡི་དངོས་ཀྱན་ལ། །རིགས་མི་མཐུན་པ་
རྣམ་གཅོད་ཅུམ། །ཁྱུ་བ་པ་གང་དེ་མེད་དགག་ཡིན། །དེ་ཡང་དངོས་ལས་དེ་ཉིད་
དང་། །གཞན་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མིན། །དོན་རྣམས་འདྲེས་པར་ཐལ་འགྱུར་
ཕྱིར། །མེད་ཅེས་རྟོག་པའང་རིགས་མ་ཡིན། །མ་ཡིན་དགག་པའང་རྣམ་གཉིས་སྟེ། །
སྒྲོ་དང་དོན་གྱི་དབྱེ་བའོ། །

མྱོང་བའི་སྟོབས་ལས་སྐྱེས་པ་ཡི། །རྣམ་རྟོག་དོན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཅན། །
དེ་གཅིག་གཞན་ལས་ལོག་ལྟ་བུར། །སྤང་བ་གང་དེ་སྒྲོ་ཡི་ཡིན། །སྒྲོ་འདོགས་རྣམ་
པར་གཅོད་ཕྱིར་དང་། །གཞན་ལས་ལོག་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར། །གཞན་སེལ་བ་ཞེས་
བརྟན་པ་སྟེ། །རིགས་མི་མཐུན་པ་རྣམ་གཅོད་ལ། །སྟོས་ནས་དེ་ནི་གཞན་དུའང་
འདོད། །གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་ཡོད་པའི། །རང་བཞིན་གང་དེའང་དོན་རྣམས་
ཀྱི། །སེལ་བ་ཡིན་ཞེས་མཁས་པས་བརྟན། །དེ་དག་རྣམས་ནི་གྲངས་བཞིན་དུ། །
གཞན་བསལ་བས་ན་སེལ་བ་ཉིད། །ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་རྣམས་ལ། །བརྟ་
འདོགས་པ་ནི་མི་སྤྲིད་པས། །དམ་པའི་དོན་དུ་སྒྲུ་རྣམས་ཀྱིས། །བརྗོད་པར་བྱ་བ་
ཡོད་མ་ཡིན། །གནག་རྗེའི་བར་ལའང་གྲགས་ཕྱིར་དང་། །ཐ་སྙད་ཆད་པར་ཐལ་
འགྱུར་ཕྱིར། །ཀུན་རྗེ་བ་དུ་ནི་སྒྲུ་ཡི་དོན། །མེད་ཅེས་མཁས་པ་སྤྲུ་ཞིག་སྟོང་། །དེས་
ན་ཀུན་རྗེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། །སྒྲུ་ཡི་དོན་ནི་དབྱེད་པར་བྱ། །དངོས་དང་བཏགས་

བའི་དབྱེ་བ་ཡིས། །སྒྲ་དོན་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད། །འཆད་དང་འཇུག་པའི་གང་
 ཟག་གིས། །སྒྲ་དོན་དངོས་དེའང་གཉིས་སུ་འགྱུར། །སྒྲ་འདོགས་བྱེད་པའི་སྒྲེས་བུ་
 གང་། །སྒྲ་བ་དོན་དུ་ཡོངས་དབྱུང་ནས། །འདི་ཡིས་འདི་ཞེས་ཕྱི་རོལ་ལ། །བར་
 འདོགས་པར་ནི་རྫོམ་བྱེད་པའི། །བར་ལ་སྒྲ་བའི་འབྲས་བུ་གང་། །སྒྲ་ལས་དོན་
 ལ་འཇུག་པ་ན། །ཐོག་མེད་བག་ཆགས་གོམས་པའི་ཕྱིར། །རང་སྒྲ་མཐོང་ཡང་
 རབ་རིབ་ཅན། །གཉིས་ཀྱི་སྒྲ་བ་མཐོང་བ་བཞིན། །ཕྱི་རོལ་མཐོང་བའི་རྫོམ་པ་
 བསྐྱེད། །དེས་ན་འཆད་པོ་ཉན་པོ་དག །ཕྱི་རོལ་བརྗོད་དང་རྟོགས་སོ་ཅེས། །དོན་
 གཅིག་དུ་ནི་མཆོམས་སྒྱུར་ནས། །ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་འཇུག་པར་བྱེད། །ཡང་དག་མ་
 ཡིན་དོན་ཉྟན་ཕྱིར། །སྒྲ་ཀུན་ནོར་དོན་ཅན་ཡིན་ཡང་། །རི་ལྟར་མི་ལམ་བདེན་རྒྱན་
 བཞིན། །དོན་ཐོབ་པ་དང་མ་ཡིན་ལས། །ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི། །ཐ་སྒྲ་
 ཀྱིས་ནི་དབྱེ་བ་བྱས། །དེས་འཇུག་པ་ཡི་གང་ཟག་ལ། །ཉྟོས་ནས་སྒྲ་དོན་ཕྱི་རོལ་
 ཞེས། །བརྗོད་པ་ལ་ནི་གཞོད་བྱེད་ཀྱི། །ཆོད་མ་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །དབྱུང་ན་དེ་
 ཡང་འཐད་མིན་ཏེ། །ཕྱི་རོལ་བརྗོད་པར་མདོན་རྫོམ་ཡང་། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
 གཟུགས་བརྒྱན་ལ། །བར་བྱས་ཕྱི་རོལ་མི་སྒྲ་བྱིར། །དེ་ཉིད་སྒྲ་ཡི་དོན་ཡིན་ཏེ། །
 སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ལ། །སྒྲ་བ་གང་དེ་སྒྲ་དོན་ཡིན། །གཞན་དུ་རྟོག་ན་ཐུག་
 པ་མེད། །དེ་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡི། །གཟུགས་བརྒྱན་ལས་གཞན་འཐད་མ་ཡིན། །
 རྣམ་རྟོག་ག་དོན་ཀྱི་གཟུགས་བརྒྱན་ཅན། །བསྐྱེད་པ་ལས་གཞན་བརྗོད་པ་ཡི། །བྱ་
 བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཕྱིར། །དེས་ན་བརྗོད་བྱ་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི། །དངོས་འདི་རྒྱ་དང་འབྲས་

བུའང་ཡིན། །སྒྲ་ལས་གཟུགས་བརྟན་རྟོགས་པ་ཡི། །ཤུགས་ཀྱིས་མེད་པ་དགག་པ་
 ཡང་། །རབ་རྩ་རྟོགས་འགྱུར་གང་གི་ཕྱིར། །སྒྲོ་རྣམས་དངོས་སུ་རྗེས་འགོ་ཡི། །
 འབྲས་ཅན་ལྷོག་པ་ཤུགས་ལ་རྟོགས། །རྗེས་འགོ་སྒྲོ་བས་ལ་སྒྲོས་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུད་
 བས་འབྲེལ་ཕྱིར་བརྗོད་པ་རྣམས། །དོན་ལ་བསྒྲུབ་མེད་པར་གནས། །གང་ཕྱིར་
 མྱོང་ལས་བརྗོད་འདོད་འགྱུར། །དེ་ཡིས་རྒྱུད་གཡོས་དེ་ནས་ནི། །ཕྱེ་དང་རྒྱན་
 སོགས་ཐུད་པར་འགྱུར། །དེ་ལས་བརྗོད་པའི་ཆོག་སྒྲུའོ། །

དེས་ན་མེད་པར་དགག་པ་དང་། །དོན་གྱི་སེལ་བ་རྣམ་གཉིས་ཀྱང་། །ཉི་
 བར་བཏགས་ནས་སྒྲ་དོན་དུ། །བརྗོད་པ་ལ་ནི་གཞོད་པ་མེད། །གཅིག་ལ་དུ་མ་མི་
 སྤྱད་ཅིང་། །དུ་མ་གཅིག་དུ་མ་འདྲེས་ཕྱིར། །སྒྱི་དང་གཞི་མཐུན་ལ་སོགས་པའི། །
 ཐ་སྙད་དམ་པའི་དོན་དུ་མེད། །བག་ཆགས་བརྟན་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །ཤེས་ལ་དེ་
 ཉམས་སྒྲུང་ཕྱིར་དང་། །དོན་ཐོབ་པ་ཡི་འབྲས་ཅན་ཕྱིར། །མེད་ཅེས་བསྟོན་པ་རིགས་
 མ་ཡིན། །རང་བཞིན་ཐ་དད་དོན་རྣམས་ལ། །འབྲས་བུ་མཚུངས་པར་མཐོང་བའི་
 ཕྱིར། །སྒྲོ་ཡིས་གཅིག་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས། །འཇིག་རྟེན་སྒྱི་ཡི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ། །སྒྲུམ་
 བྱ་ཉི་བའི་ཞོར་བུ་བཞིན། །དངོས་གཅིག་རང་བཞིན་སྒྲ་ཆོགས་སུ། །སྒྲུང་བ་ཅན་
 འདི་ཡོད་པས་ན། །གཞི་མཐུན་ལ་སོགས་ཐ་སྙད་བྱེད། །ཕྱི་རོལ་དོན་ཡོད་མེད་
 ཀྱང་སྒྲ། །སྒྲ་རྣམས་བརྗོད་འདོད་ལ་བརྟེན་པ། །སྒྲ་བ་པོ་ཡི་བསམ་པའི་དོན། །ཉན་
 པ་པོ་ལ་གསལ་བར་བྱེད། །གང་གི་རྣམ་དབྱེད་འོད་སྒྲོང་ལྡན་པ་ཡི། །རྣམ་དག་རིགས་
 ལས་སྒྲུང་རྩི་འབྱུང་བའི་གཞི། །གཞན་སེམས་འདབ་རྒྱའི་ཟེ་འབྱུགས་ལ་བ་ལ། །སྒྲོ་

གསལ་རྒྱུ་ལྷན་རྒྱུ་ཡིད་རང་བྱོས། །གཞན་གྱིས་འབད་ཀྱང་རྟོགས་པར་
 དགའ་བའི་རིམས་པའི་ལམ། །གཞན་སེལ་བཤད་ལས་བདག་གིས་དགོ་བ་གང་
 ཐོབ་དེས། །གཞན་དོན་མཐར་ཕྱིན་རང་དོན་རེ་བ་མེད་པའི་གནས། །གཞན་ཕན་
 གསུང་བ་ཐུབ་པའི་དབང་པོར་བདག་གུར་ཅིག །གཞན་སེལ་གྱུ་བ་པ་ཞེས་བུའི་
 རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདི་ནི་བྱང་ཕྱོགས་གྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ། ཉ་དཔོན་ཀུན་དགའ་
 དཔལ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་རྣམས་གྱི་བཀའ་དྲིན་ལས། རང་དང་
 གཞན་གྱི་གྱུ་བ་པའི་མཐའ་ལ་སྒྲོའི་སྒྲུང་བཅུད་རྒྱས་པ་ཤུགས་དགོས་པ་སྒྲོའི་
 གོས་གྱིས་སྒྱུར་བ་རྟོགས་སོ། ། །

༡༡། །གཞན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་སེལ་བྱེད་དྲིས་ལན་གྱི་སྒྲོར་བཞུགས་སོ། །

ལོ་རྒྱུ་བ་དོན་བཟང་གི་དྲིས་ལན། ཐལ་རང་གི་བྱེད་པར་ནི། གང་ལས་
 གྱེས་པའི་གཞི། རི་ལྟར་གྱེས་པའི་ཚུལ། གྱེས་པ་སོ་སོའི་འདོད་པ། སློབ་དཔོན་གྱི་
 དགོངས་པ་གང་དུ་གནས་དཔྱད་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། དབུ་མ་རིགས་པའི་
 ཚེགས་དང་བཞི་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གྱི་གཞུང་རྣམས་ཡིན་ཏེ།
 དེ་དག་གི་དགོངས་པ་ལ་རྗེས་འབྲུག་གི་སློབ་མ་རྣམས་ཐལ་རང་སོ་སོར་གྱེས་པའི་
 བྱེད་རོ། །རི་ལྟར་གྱེས་པའི་ཚུལ་ནི། འཕགས་པའི་དངོས་སློབ་སློབ་དཔོན་སངས་
 རྒྱུ་བ་སྐྱེད་པ་གྱིས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་བའི་དམ་
 བཅའ་གང་ཡང་མེད་པས། རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་སྐྱབ་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་
 ཚིགས་ཅི་ཡང་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་ཤིང་། གཞན་ལུགས་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་གི་དམ་
 བཅའ་རྣམས་སྒོལ་བ་རང་གྲགས་ཀྱི་ཁས་སྐྱེད་ནང་འགལ་གྱི་ཐལ་བ་འབའ་ཞིག་
 གིས་འགོག་པར་ཉོགས་ཏེ། དབུ་མ་རྩ་བའི་འགྲེལ་པ་མཛད་ནས་སློབ་དཔོན་གྱི་
 དགོངས་པ་ཐལ་འབྱུང་དུ་འགྲེལ་པར་མཛད་དོ། །

དེའི་འོག་ཏུ་ཡང་སློབ་དཔོན་གྱི་དངོས་སློབ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གྱིས་དབུ་
 མ་པ་ལ་དོན་དམ་པར་དམ་བཅའ་མེད་པས། རང་རྒྱུད་གྱི་གཏན་ཆེགས་མི་བཞེད་
 གྱང་། ཐ་སྙད་དུ་སྒྲེ་མེད་དང་། སྒྲོང་ཉིད་ལ་སོགས་རང་ལུགས་གྱི་དམ་བཅའ་ཁས་
 མི་ལེན་ན། གཞན་དག་སྒྲེ་བ་བདེན་པ་དངོས་སུ་འདོད་པ་ཡང་དགག་མི་རུས་པས།
 ཐ་སྙད་དུ་སྒྲེ་མེད་སོགས་སྒྲུབ་པའི་རང་རྒྱུད་གྱི་གཏན་ཆེགས་ཁས་སྒྲུབ་དགོས་ཤིང་།
 གཞན་གྱི་ཁས་སྒྲུབས་ཉལ་སུ་བཀོད་པའི་ཐལ་བ་ཙམ་གྱི་རང་ལུགས་གྱི་དམ་
 བཅའ་སྒྲུབ་པར་ཡང་མི་རིགས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲེགས་སྒྲུ་མ་ལ་སྒྲོན་
 བརྗོད་དེ། དབུ་མ་རྩ་བའི་ཆེག་གི་འབྲེལ་པ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེད་དང་། དོན་གྱི་འབྲེལ་
 པ་དབུ་མ་སྒྲིང་པོ་ལ་སོགས་པ་མཛད་ནས། སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་རང་རྒྱུད་དུ་
 འབྲེལ་བར་མཛད་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་བྱོན་ཏེ། སངས་
 རྒྱལ་བསྐྱུངས་གྱིས་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་བྱོན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པར་
 གཟིགས་ནས། དབུ་མའི་ཆེག་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་ཆེག་འཇུག་ལ་སོགས་པ་མཛད་ཏེ།
 ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གྱིས་སངས་རྒྱལ་བསྐྱུངས་ལ་བརྗོད་པའི་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་སྒྲུབས་
 ཤིང་། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཁས་ལེན་པར་རིགས་པ་
 མིན་ཏེ། སྒྲེགས་གཞན་ཁས་སྒྲུབས་པ་མེད་པས་སྒྱིར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་རང་
 རྒྱུད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲོན་དུ་མ་བརྗོད་ནས། ཐལ་འབྱུར་བའི་གཞུང་། ལེགས་པར་
 འཇུགས་པར་མཛད་དོ། །

གྱིས་པ་སོ་སོའི་བཞེད་པ་ནི། སྒྲེགས་དེ་གཉིས་ཡང་ཇི་སྒྲུབ་དུ། སངས་

རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ། །བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་གཞུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། །བདེན་པ་གཉིས་སྒྲོ་ནས་རྣམ་གཞག་
བྱེད་པར་མཆུངས་ལ། །དེའི་ནང་ནས་དོན་དམ་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་ནི་མི་མཐུན་པ་
མེད་དེ། །གཞན་དུ་ན་གནས་ལུགས་དུ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་
དཔུ་མ་བ་མིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམས་པར་འཛོག་པ་
ལ་ནི་མི་མཐུན་ཏེ། །གཞན་དུ་ན་བྱེད་པར་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ནི་ཀྱན་རྫོབ་རྣམས་པར་འཛོག་པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་
སྟོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་མི་འཛོག་སྟེ། །འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ནི་རིགས་པས་
རྣམ་པར་མི་དཔྱོད་པར་ཐ་སྟོད་ལ་རང་དགར་འཇུག་པས་འབྲུལ་བ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་
སྟུམ་དུ་བསམ་བ་ནས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་མཐའ་སྟེ་བ་
རྣམས་དང་མཐུན་པར་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམས་པར་འཛོག་གོ། །དེ་ལ་ཡང་ཁ་
ཅིག་ནི་ཐ་སྟོད་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་ཅིང་། །དེའི་ངོ་བོ་དང་དེ་ཤེས་པས་རྟོགས་
ཚུལ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་རྣམས་མདོ་སྟེ་བ་དང་མཐུན་པར་རྣམ་པར་འཛོག་ཏེ།
དེ་ལ་མདོ་སྟེ་སྟོད་པའི་དཔུ་མ་བ་ཞེས་གྲགས་སོ། །

ཁ་ཅིག་ནི་ཐ་སྟོད་དུ་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྗེས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱི། །ཤེས་པ་
ཉིད་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་གཟུང་འཛིན་དུ་ཀྱན་བཏགས་པ་ཅུམ་དུ་བྱད་དོ་
ཞེས་སོགས་རྣམ་རིག་དུ་སྟེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འཛོག་སྟེ། །དེ་ལ་ནི་རྣལ་
འབྱོར་སྟོད་པའི་དཔུ་མ་བ་ཞེས་གྲགས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། །སྟོབ་དཔོན་ལེགས་

ལྷན་འབྲེད་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཞི་བ་འཚོ་དཔོན་སློབ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་པོ་
 ཡེ་ཤེས་སྒྲེས་གསུང་དོ། །ཡང་ན་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ན་རེ། གྲུ་སྐྱབ་གྱི་
 གཞུང་ལ་གཞན་དོར་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་རགས་པ་བྱིའི་དབུ་མ་པ་དང་།
 བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་མི་ལེན་པ་ཕྱ་བ་ནང་གི་དབུ་མ་པ་གཉིས་ཡོད་པས། གཞན་
 དང་ཚུད་པ་བྱེད་པའི་ཆེ་དང་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ལ། རྒྱལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་
 པའི་ཆེ་བྱི་མའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐལ་འབྱུར་བ་དག་
 བྱི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་དེ་དག་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་མི་སྒྲུབ་ཏེ། དེ་དག་ནི་རྟོན་འབྲེལ་
 སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་རང་གིས་བརྟགས་པའི་རིགས་པའི་འཐད་པ་བཅུག་ནས་རྒྱུ་མ་པར་
 འཛོག་པས་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་ལས་ཀྱང་ཉམས་ལ། དེ་དག་གིས་རི་ལྟར་རྒྱུ་
 པར་བཞག་པ་ལྟར་དོན་ལམ་གྲུབ་པས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལས་ཀྱང་ཉམས་སོ། །

དེའི་བྱིར་དེ་དག་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་ཉམས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་
 སྐད་དུ། འཇུག་པ་ལས། སློབ་དཔོན་གྲུ་སྐྱབ་ཞབས་གྱི་ལམ་ལས་ནི། །བྱི་རོལ་
 གྲུར་ལ་ཞི་བའི་ཐབས་མེད་དོ། །དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་བདེན་ལས་ཉམས། །
 བདེན་གཉིས་ཉམས་ལས་ཐར་པ་འབྱུབ་ཡོད་མིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བས་
 བྱིར། རང་རྒྱུད་པ་དག་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་རྒྱུ་མ་པར་འཛོག་པ་ལ་མི་མཁས་པས།
 འཕགས་པ་གྲུ་སྐྱབ་གྱི་ལུགས་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་མ་ཡིན་ནོ་སྒྲུ་
 དུ་དགོངས་ནས། སློབ་དཔོན་དེ་དག་ནི་གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་འཛོག་རྟོན་
 པ་དག་གི་ཐ་སྐྱད་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་རྒྱུ་མ་པར་འཛོག་སྟེ།

དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་འཛིན་ཏེན་པའི་སྒོ་དང་མཐུན་པར་གྱུན་རྗེ་བ་ཀྱི་
 བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་ལ། འཕགས་པའི་གཞིགས་པ་དང་མཐུན་པར་དོན་དམ་
 པའི་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་ནས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར་རོ་སྟུང་དུ་དགོངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒོ་བ་དཔོན་དེ་དག་ལ་འཛིན་ཏེན་གྲགས་སྟེ་
 སྒོ་བ་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་མཁས་པ་གྱུན་ལ་གྲགས་སོ། །དབུ་མ་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་
 དོན་དམ་པར་ཁས་ལེན་མེད་པར་མཚུངས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་པ་དག་གྱུན་རྗེ་བ་ཏུ་རང་
 གིས་རི་ལྟར་རྣམ་པར་གཞག་པའི་གྱུན་རྗེ་བ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམས་རང་ལུགས་ལ་གྲུབ་
 པར་འདོད་ལ། ཐལ་འགྱུར་བ་དག་འཛིན་ཏེན་གཞན་ངོ་འབའ་ཞིག་ཏུ་གྱུན་རྗེ་བ་
 རྣམ་པར་འཛིན་གི་རང་ལུགས་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་པ་ལ་མཐར་ལྗུང་གི་དམ་
 བཅའ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་སྐད་དུ་ཡང་། འཇུག་པར། རི་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་གཞན་དབང་དངོས་འདོད་
 ལྟར། །གྱུན་རྗེ་བ་ཀྱང་ནི་བདག་གིས་ཁས་མ་སྒྲངས། །འབྲས་ཕྱིར་འདི་དག་མེད་
 ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས། །འཛིན་ཏེན་ངོར་བྱས་བདག་ནི་སྒྲིབ་པར་བྱེད། །ཅིས་གསུངས་སོ། །
 སྒོ་བ་དཔོན་ཀྱི་དགོངས་པ་གང་ཏུ་གནས་དབྱུད་པ་ནི། །རང་རྒྱུད་པ་དག་གི་འདོད་
 པ་ལ་ཐལ་འགྱུར་བ་དག་གིས་བརྗོད་པའི་སྒྱོན་དག་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་གྲུ་སྒྲུབ་ཀྱི་
 ལུགས་སྒྱོན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གྲུ་སྒྲུབ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་དགོངས་པ་ཕྱིན་
 ཅི་མ་ལོག་པར་འགྲེལ་བར་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་ལུང་བསྟན་པས། དེའི་ལུགས་
 ལ་སུས་ཀྱང་ཆོས་དང་མཐུན་པར་རྒྱལ་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམས་

ནི་གཞན་དོར་འཛིག་རྟེན་ན་རི་ལྟར་གྲགས་པའི་སྒྲིང་དོར་གྱི་ཐ་སྙད་ཁས་ལེན་ཅིང་
 སྒྲིང་དོར་ལ་འཇུག་ལྟོག་བྱེད་པས། ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་འཛིག་པ་ལ་
 མཁས་ཤིང་ཆད་པའི་མཐར་མ་ལུང་། མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་གྱི་དུས་ཐམས་
 ཅད་དུ་འཁོར་འདས་གྱི་ཚེས་གང་ལ་ཡང་རྟག་ཆད་དང་སྒྲིང་དོར་སོགས་གྱི་མཚན་
 མ་གང་དུ་ཡང་མི་འཛིན་ཅིང་མདོན་པར་མི་ཞེན་པས། དོན་དམ་གྱི་བདེན་པ་རྣམ་
 པར་འཛིག་པ་ལ་མཁས་ཤིང་རྟག་པའི་མཐར་མ་ལུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་བདེན་
 པ་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཛིག་པ་འདི་ནི་འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་གྱི་ལུགས་མ་
 མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་ལུགས་འདི་ནི་ཕྱོགས་གང་ལས་ཀྱང་འཛིགས་པ་མེད་པ་དོ་རྗེ་
 རིན་པོ་ཆེ་དང་འབྲས་ལྗོངས། འདི་ལ་ཕྱོགས་སུས་ཀྱང་རྒྱལ་དུ་མེད་ཅིང་། འདིས་མཐར་
 འཛིན་གྱི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་གཞིག་པར་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དབུ་མ་ཅུ་
 བར། སྟོང་པ་ཉིད་གྱིས་བཅད་བྱས་ཆོ། །གང་ཞིག་ལན་འདེབས་སྒྲིབ་བྱེད་པ། །དེ་
 ཡིས་ཐམས་ཅད་ལན་བཏབ་མིན། །བསྐྱབ་པར་བྱ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར། །སྟོང་
 པ་ཉིད་གྱི་བཤད་བྱས་ཆོ། །གང་ཞིག་སྟོན་འདོགས་སྒྲིབ་བྱེད་པ། །དེ་ཡིས་ཐམས་
 ཅད་སྟོན་བཏབ་མིན། །བསྐྱབ་པ་བྱ་དང་མཚུངས་པ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 དགོངས་པ་ཡང་ལུགས་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རྩོད་
 བརྒྱུག་ལས། གལ་ཏེ་ངས་དམ་བཅས་འགའ་ཡོད། །དེས་ན་ང་ལ་སྟོན་འདི་ཡོད། །
 ང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པས་ན། །ང་ནི་སྟོན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་དང་། རིགས་པ་

དུག་བརྒྱུ་བ་ལས། རྩོད་མེད་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན། །དེ་རྣམས་ལ་ནི་ཕྱོགས་ཉིད་
མེད། །གང་རྣམས་ལ་ནི་ཕྱོགས་མེད་པ། །དེ་ལ་གཞན་ཕྱོགས་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་
དང་། བཞི་བརྒྱུ་བ་ལས་ཀྱང་། ཡོད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས། །གང་ལ་ཕྱོགས་ནི་ཡོད་
མིན་པ། །དེ་ལ་ཡུན་ནི་རིང་པོས་ཀྱང་། །ཤྲུག་ག་བརྗོད་པར་རུས་མ་ཡིན། །ཞེས་
སོགས། །འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡང་། །ཞེ་
འདོད་ཀྱི་ཁས་ལེན་ཅི་ཡང་མི་རྟོག་པའི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་འདི་ཉིད་
ཡིན་པར་མངོན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ལུགས་འདི་ནི་གིན་རྟུ་གཏིང་དཔག་དགའ་བའི་
ཕྱིར། །འཕགས་པ་ཀྱུ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞུང་ཉིད་ལ་སྦྱངས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འགའ་
ཞིག་གིས་ཀྱང་མ་རྟོགས་ན། །དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་
ཞགས་པས་བཅིངས་པ་དག་གིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། །དེའི་ཕྱིར་
འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཡང་ལུགས་འདི་ཁས་ལེན་པ་ནི། །ཉིན་མོའི་སྐར་མ་བས་ཀྱང་
ཆེས་ཉུང་ཞིང་གངས་ཅན་གྱི་བློད་འདིར་ནི་གཏན་མ་བྱུང་བའི་ཆོད་ཅུང་དུ་སྦྱང་ངོ། །

བསོད་ནམས་དམན་པ་དག་གིས་ནི་ཕྱོགས་འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཡང་ཟ་བར་མི་
འགྱུར་ན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པ་ལྟ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། །གང་ཞིག་གི་འདི་ལ་ཐེ་
ཆོམ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲོ་ནས་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེ་ཡང་གིན་རྟུ་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ན།
ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པ་དག་ནི་དམ་
པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་དམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། བཞི་བརྒྱུ་བ་ལས། བསོད་ནམས་
ཆུང་དུས་ཆོས་འདི་ལ། །ཐེ་ཆོམ་ཟ་བར་ཡང་མི་འགྱུར། །འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཐོས་པས་

ཀྱང་། སྤྱིད་པ་རྩལ་པོར་བྱེད་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། མདོར་ན་བདག་
ལེགས་སུ་འདོད་པ་དག་གིས། འཕགས་པ་སྤྱུ་སྤྱུ་བ་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ལ་མོས་པར་
བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ་འཇུག་པར། སྒྲོབ་དཔོན་སྤྱུ་སྤྱུ་བ་ཞབས་ཀྱི་ལམ་ལས་ནི། །
སྤྱི་རོལ་གྱུར་ལ་ཞི་བའི་ཐབས་མེད་ཏེ། འདི་དག་གུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་བདེན་ལས་
ཉམས། བདེན་གཉིས་ཉམས་ལས་ཐར་པ་འགྱུ་བ་ཡོད་མིན། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ། འདི་ལྟར་ན་རྩལ་གསུམ་གྱི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་
པ་འཕགས་པ་སྤྱུ་སྤྱུ་བ་ཀྱིས་རྟོགས་ཤིང་། སྤྱུ་སྤྱུ་བ་ཀྱི་ལུགས་ཁོ་ན་ཁ་ན་མ་མཐོ་བ་
མེད་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་འདི་ཡིན་པས། གང་དག་འདི་དང་མི་མཐུན་པར་
སྤྱུ་བ་དག་ནི་རྟག་ཆད་གང་རུང་གི་མཐའ་ལས་མི་འདའ་བས་ལམ་ལོག་པར་
ཞུགས་སོ་ཞེས་ཁོ་བོ་སེམས་སོ། །

ཡང་ཟག་པ་མེད་པའི་ས་བོན་ཞེས་པ་འདི་ནི། རོ་བོ་དང་རབ་རྩ་དབྱེ་བ་
དང་། དེ་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་
གུན་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རང་བཞིན་གྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ཐོས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་
གསོས་ནས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་ནས་འཇིག་རྟེན་ཆོས་མཆོག་གི་གནས་སྐབས་སུ་
མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་རྒྱ་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་བ་ཞིག་སྟེ། གུན་གཞིའི་སྟེང་ན་རྒྱ་
དང་འོ་མ་འདྲེས་པ་ལྟར་དུ་གུན་གཞི་དང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་
ཚུལ་དུ་གནས་ལ། དེ་ཡང་རི་སྤྱིད་ཐོས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་མ་གསོས་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་རྩལ་
པའི་རོ་བོར་གནས་ལ། དེ་ལ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ཟག་

མེད་གྱི་ས་བོན་ཞེས་ཀྱང་བྱ། སྒྲེ་མཆེད་དུག་གི་བྱང་པར་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ཞིང་མ་སྒྲིབས་
ལ་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་ངོ་བོར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་འདི་དག་བ་ཡིན་ན། ལོག་
ལྷས་དག་བའི་རྩ་བ་བཅད་པའི་རྒྱུད་ལ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་མེད་པར་
འགྱུར་ན་དེ་ཡང་རུང་བ་མིན་ནོ། ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པར་ནི། སྒྲུབ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་མ་
སྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ནར་གནས་སོ། ། ཅིའི་ཕྱིར་འདི་ལ་སྒྲེ་མཆེད་དུག་གི་བྱང་
པར་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འདི་གང་ལ་ཡོད་པའི་ནང་གི་སྒྲེ་མཆེད་དུག་པོ་དེ་ཉིད་ཐེག་པ་
གསུམ་གང་རུང་གི་རིགས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཏུ་འདིས་མཆོན་པར་བྱེད་པས། དེའི་
ཕྱིར་སྒྲེ་མཆེད་དུག་གི་བྱང་པར་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། ནང་གི་སྒྲེ་མཆེད་དུག་བྱང་པར་དུ་
འབྱེད་པས་བྱེད་པའི་བྱང་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་གི་ཆེ་འདི་ཐོས་པའི་རྒྱུན་གྱི་
གསོས་བཏབ་སྟེ། འཕེལ་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་ཡང་དག་པར་སྒྲུངས་པ་ལས་བྱུང་བ་
དང་། རྒྱས་པ་ལས་གྱུར་པའི་རིགས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ལ། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་དག་བ་
ཡིན་ཏེ་དག་བའི་བག་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོན་ཀྱང་རྗེས་འབྲེལ་གྱི་དག་བ་ནི་དག་བ་རྣམས་གངས་པ་ཡིན་པས། །
དེའི་ཆེ་འདི་ངོ་བོ་མ་སྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཉིད་དུ་འཐད་དེ། ཐེག་བསྟུས་སུ། ཕྱི་དང་
ནང་དང་མི་གསལ་བ། ། ཞེས་སོགས་གྱི་ཐད་དུ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དག་མི་
དག་གཉིས་ཀར་དུ་མི་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཉིས་པ་དེའི་རབ་ཏུ་
དབྱེ་བ་ནི། ཀུན་གཞིའི་སྟེང་ན་རྣམས་པའི་ངོ་བོར་ཡོད་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ས་བོན་དེ་
ཉིད་ལ་ཁ་ཅིག་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅམ་རྟོགས་པའི་འཛིག་རྟོན་ལས་འདས་

པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུར་རུང་བ་ཡང་ཡོད། ཁ་ཅིག་ནི་དེའི་སྒྲེང་དུ་གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་ཙམ་རྟོགས་པའི་རྒྱུར་རུང་བ་ཡང་ཡོད། ཁ་ཅིག་ནི་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་
རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུར་རུང་བ་ཡང་ཡོད། ཁ་ཅིག་ནི་རྒྱུན་གྱི་དབང་གི་རྟོགས་པ་
གསུམ་ཀའི་རྒྱུར་རུང་བ་ཡང་ཡོད་ལ། དེ་དག་ནི་གོ་རིམ་ས་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
རིགས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དང་། མ་
དེས་པའི་རིགས་ཞེས་གྲང་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རིགས་ནི་དེས་དང་
མ་དེས་དང་། ཞེས་དང་། ཁམས་རྣམས་དང་ནི་མོས་པ་དང་། རྒྱུ་པ་པ་པ་དང་དབྱེ་
བ་དང་། འབྲས་ལུ་པ་དང་དམིགས་པའི་ཕྱིར། རིགས་ཡོད་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པ་
ཡིན། ཞེས་སོགས་སོ་སྒྲིབ་རིགས་ཡོད་པ་ལ་དེས་པ་དང་། མ་དེས་པའི་རིགས་དང་།
རིགས་དེས་པ་ལ་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་པ་དང་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་
བཅས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །

གསུམ་པ་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི། གལ་ཏེ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྗེས་སུ་
ཞུགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་དེ་ལྟ་བུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོད་པར་ཅེས་
མདོན་ཞེ་ན། ལུང་དང་རིགས་པ་ལས་ཏེ། དེ་ལ་རེ་ཤིག་ལུང་ནི། རྒྱུད་སྒྲུབ་ལས།
གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཁམས་མེད་ན། རྒྱུག་ལ་སྒྲོ་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱ་དན་
འདས་ལ་འདོད་པ་དང་། དོན་གཉིས་སྒྲོན་པའང་མེད་པར་འགྱུར། ཞེས་སོགས་
གསུངས་ཤིང་། རིགས་པའང་ཡོད་ཏེ། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་
མེད་ན། རྒྱལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་སྒྲོ་བར་མི་རུང་ངོ་། །

གལ་ཏེ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་རྣམས་ཀྱིས་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་བྱེད་དོ་
 སྐམ་ན་མི་རིགས་ཏེ། སྤང་བྱ་དང་གཉོན་པོ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་རིགས་མི་མཐུན་པའི་
 ཕྱིར་དང་། རིགས་མི་མཐུན་པ་ཡང་རྒྱ་འབྲས་སུ་མི་རུང་སྟེ། མེ་ལྷེ་ལས་ཀྱང་ཐུན་པ་
 འབྲུག་པོ་སྟེ་བར་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་དང་། གྲོལ་བར་སྒྲུབ་པའི་
 སྒྲོབས་པ་དག་བ་ཅན། སྤྲུམ་ལོ་ཙུ་བ་དོན་བཟང་གིས་གསུང་ཡིག་བསྒྲུར་བའི་
 སྐབས་ཀྱི་དོན་ལ་དྲི་བ་རྣམས་རང་རེས་གོ་ཆོད་གཞོན་ལུ་སྟོ་གྲོས་ཀྱིས་ཡིག་གར་
 བཀོད་ནས་བསྒྲུར་བ་འདི་ཡང་དག་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །བྱུང་མེད་ཅེ་ཆེན་མཁན་
 པོའི་ཞུས་ལན། དྲི་བའི་ལན་ལ། གསོལ་གཞིའི་ལས་མི་གཡོ་ཞིང་བཞག་པར་མི་
 འོས་པ་ཞེས་པ། མཁན་སྟོབ་དག་འདུན་སོགས་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཆོགས་པས་ལས་དེ་
 བྱ་བར་རིགས་བའི་ཕྱིར་མི་གཡོ་ཞིང་། ཆོས་དང་ལྡན་པས་བཞག་པར་མི་འོས་པ་
 ཞེས་བྱའོ། །གོས་ཐམས་ཅད་ཁ་དོག་ཅིག་པ་མི་རུང་སྟེ་ཞེས་པ་གཞུང་ནས། ཐམས་
 ཅད་སྟོན་པོ་གསུག་གྱོན་ན་ལྷུང་བ་སྟོམ་པོར་བཤད། མེར་པོ་དང་དམར་པོ་འབའ་
 ཞིག་པ་ལ་མི་རུང་བར་མ་བཤད། ཐུན་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཉེས་བྱས་ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་བརྟེན་ཆད་མེད། ལྷུང་བ་སྟེ་ལྷས་བསྐྱས་པའི་ཉེས་བྱས་དང་གཞི་སྐྱས་ཀྱིས་
 བསྐྱས་པའི་ཉེས་བྱས་བྱ་བ་བདོག ཁ་ཅིག་ལྷུང་བར་འགྱུར་ལ་སྒྲུ། །ཞེས་པ་ལ་སྟོབ་
 དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། ཁ་ཆེ་རྣམས་ནི་བྱུང་བ་ན། །ཁུ་ལོན་ནོར་བཞིན་གཉིས་སུ་
 འདོད། །ཅེས་པའི་ལུགས་བཞེད་པ་ལགས། ཐམ་པ་བྱུང་བ་ལ་སྟོབ་པའི་ཆེ་འབུལ་
 ཆོག་བྱས་པས་ཅི་ལ་ཡང་མི་ཐན། དེའི་ཆེ་ལུལ་ཡང་སྟོམ་པ་མི་སྟེ། གཞུང་ཁུངས་མ་

གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད། དག་སྒྲོང་བསྐྱབ་བྱིན་ཅན་ལ་སྒྲོམ་པ་བསྐྱར་མི་དགོས།
 མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་དེ་ལ་པམ་པ་མ་བྱུང་ཞིང་། ཁ་ཆེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་པམ་པ་
 འཆབ་མེད་བྱུང་ཡང་། བསྐྱབ་བྱིན་གྱིས་ཆོ་ག་བྱས་ནས་ས་གཞན་ན་གནས་པའི་
 སྒྲོང་པ་སྒྲུང་པས། དག་བཙུམ་པ་ཐོབ་ན། རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཐོབ་པ་ལགས།
 དག་སྒྲོང་བཞིས་སྒྲོམ་པ་འཆགས་པར་དེང་སང་ཁ་ཅིག་ལུང་ཁྱབ་དང་། མེ་ཏྲག་
 འཕྲེང་རྒྱུད་ལ་བཏྲན་ནས་བཞེད་པར་གདའ་སྟེ་མི་འཐད། འཕྲེང་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་
 པ་མིན་ཞིང་། ལུང་གི་ཡིག་གོ་ཉམས་པར་རྒྱ་ཆེ་འགྲེལ་དུ་ལུང་བྲངས་པ་དང་གོང་
 འོག་གི་འགྲེལ་ལས་ཤེས་ཤིང་། མདོ་རྩ་བར། མཐའ་འཁོབ་དུ་ཉུང་མཐའ་དག་སྒྲོང་
 ལུང་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། གཞི་ལ་གསང་སྟོན་བསྒྲོ་བའི་ལས་མི་འཆགས་ཤིང་།
 གསང་སྟོན་མེད་ན་ཆོ་ག་ལས་འདས་པས་ལས་མི་འཆགས་པའི་བྱིར་རོ། །

དག་སྒྲོང་མ་ཡིན་པར་ཤེས་ན་མི་སྒྲེ་ཞེས་པ། མཁན་པོ་དག་སྒྲོང་དོན་ལ་
 མིན་པ་ལ་སྐྱབ་བྱས་དེར་ཤེས་ན་མི་སྒྲེ་བ་ཡིན་ལ། ཁྱིམ་པས་བྱས་ཀྱང་སྒྲེ་བ་དོན་ལ་
 ཁྱིམ་པ་ཡིན་ཡང་སྐྱབ་བྱས་དག་སྒྲོང་རྣམ་དག་དུ་ཡིད་ཆེས་ན་སྒྲེ་བས་མི་འགལ་
 དག་སྒྲོང་རྣམ་དག་ལ། མ་དག་པ་གསུམ་གྱི་མཐའ་འཁོབ་དུ་ལས་བྱས་ན་སྒྲེ། ཡུལ་
 དབུས་སུ་མི་སྒྲེ་བ་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས། གསོ་སྒྲོང་སོགས་ཀྱི་
 ལས་ཡུལ་དབུས་སུ་བྱས་ཀྱང་འཆགས། དག་སྒྲོང་གཅིག་གིས་དག་ཚུལ་བསྐྱབ་པ་
 གཞུང་འགྲེལ་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་པས་གཏན་ནས་མི་རུང་། འདུལ་བའི་ཆོ་ག་
 ལ་ཕོ་ཆོད་དང་རིགས་པའི་ཨས་རྒྱུ་བྱར་མི་རུང་། བྱས་ན་ཡང་བསྟེན་པ་ལ་མ་

ཆེན་པོ་ལྷུང་བར་གྱུར་བས་དེ་འདྲ་བྱེད་མཁན་འདུག་ན་སུན་དཔུང་འཆ་ལ། མཁན་
 པོ་མེད་པ་སོགས་ཀྱིས་བསྟེན་རྗེ་གསུང་བྱས་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཞེས་པ། རྣམ་པ་
 སྐྱེས་པ་ན་དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བ་སྐྱེད་ཅིང་། དེའི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་བའི་ཉེས་པ་ཐུ་མོ་འབྱུང་
 ཡང་ལྷུང་མཐུན་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས། ལས་བྱེད་པ་ལ་མི་སྒྲིབ།
 མཁན་སྒྲོ་བ་སྒྲགས་ནས་བྱེད་པ་བས་མཁན་པོ་མེད་པར་བྱས་པ་དག་སྟེ། མཁན་པོ་
 དང་སྒྲོ་བ་དཔོན་སྒྲགས་ནས་བྱས་ན། གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་པས་རང་བཟོར་
 བཤོ་ལ། མཁན་པོ་མེད་ཀྱང་བྱར་རུང་བར་གཞུང་ལས་བཤད་པའོ། །མ་བྱིན་ལན་
 གྱི་རིན་ཐང་གི་ཆོད་ཀར་ཤ་པ་ནི་བཞིར་ཆར་བཤད། ཡུལ་དུས་ཀྱི་དབང་གིས་ཀར་
 ཤ་པ་ནའི་རིན་ཐང་ཆེ་ཆུང་དུ་འགྱུར་བ་དང་། བོད་ན་ཀར་ཤ་པ་ནའི་རིན་ཐང་གི་ཐ་
 སྐྱད་མེད་པས་ཤིན་ཏུ་དཀའ། འོན་ཀྱང་གཏམ་གྱི་གཞི་ལས། མ་ཤ་ག་བཙུག་ཉེས་
 ཀར་ཤ་པ་ནའི་རིན་ཐང་ཆུང་དུས་ཀྱི་ཆོད་དུ་བཤད། མ་ཤ་ག་བོད་ཀྱི་གསེར་དུག་
 ནམ་ཅིག་ཡིན་པས་དེང་སང་གསེར་ཞོ་བྱེད་ལ་ཆོད་བྱས་ན་རིན་ཐང་ཆེ་པའི་སྒྲོན་དུ་
 མི་འགྱུར་སྟམ་ན། སྒྲུབ་བས་པ་དག་གིས་བསོད་སྟོམས་བཟང་བ་ཅིག་གིས་ཞེས་
 སོགས་ལ་ཤེས་བྱེད་ཅི་ཡང་མེད། དགོ་སྒྲོང་མ་མེད་ཀྱང་དགོ་སྒྲོང་གི་ཆོ་གས་བྱུང་
 མེད་བསྟེན་པར་རྗེ་གསུང་སུ་རུང་བར་གཞུང་འགྲེལ་གཉིས་ཀ་ནས་མ་བཤད་ཅིང་།
 ཉེས་པ་འབྱུང་བར་ཡང་མ་བཤད། དེང་སང་གི་ལུང་དུ་དགོ་འདུན་ལ་ཉེས་པ་འབྱུང་
 བར་བཤད་པ་ལུང་མ་དག་པར་མངོན་ཏེ། སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱིས་མདོར་མ་བསྐྱས་པའི་
 བྱིར་དང་། འགྲེལ་པས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །སྒྲོན་གྱི་ཆོ་ག་མཁན་སྒྲོ་བ་

མེད་པར་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་གཅིག་ཅེར་རབ་བྱུང་བསྟེན་རྫོགས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ལ།
 ད་ལྟར་གྱི་ཚོ་ག་མཁན་སློབ་དང་བཅས་སྟེ་རིམ་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ཡིན། བསྟེན་པར་
 རྫོགས་ཚུལ་བཅུ་པོ་ཀུན་སྟོན་ཚོག་ཏུ་སྡེ་རབས་པ་དག་གིས་བཤད་པ་རི་བོང་གི་
 ཆལ་དང་འདྲ། གཞུང་འབྲེལ་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད། ད་ལྟར་གྱི་ཚོ་ག་ལོ་འདི་
 ཅུམ་ནས་བྱུང་ལུང་དུ་མི་གསལ་བས་ཤེས་དགའ། །སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་དུག་
 ལོན་པ་ན་འཆར་ཀ་ད་ལྟར་གྱི་ཚོ་གས་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་སངས་རྒྱས་ནས་རིང་པོ་
 མ་ལོན་པ་ན་བྱུང་བར་མཛོན། བཟང་སྟོན་ལས་དང་པོ་པ་ཡིན་པས་ཕམ་པ་མ་ཕོག་
 སོ་ཐར་གྱི་མདོ་ཇི་ཅུམ་ནས་གསུང་ཞེས་པ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་
 བསྟེན་པ་སྟོན་མེད་པར་གནས་པས་དེའི་དུས་སུ། སྟོན་པ་ཅི་ཡང་མི་བྱ་སྟེ། །ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་འདོན་པས་གསོ་སྦྱང་བྱེད་ཅིང་། ལོ་བཅུ་
 གསུམ་པ་ལ་བཟང་སྟོན་གྱིས་འབྲིག་པ་སྦྱད་པས་དེ་སྟོན་ཆད་བསྐྱབ་པ་རྣམས་
 བཅས་པ་ཡིན་ལ། བསྐྱབ་པ་བཅས་ནས་གསོ་སྦྱང་ལ་སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པ་
 ཡིན་པས། བསྐྱབ་པ་བཅས་ནས་བྱུང་ངན་ལས་མ་འདས་ཀྱི་བར་དུ་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་
 དུས་ཐ་དད་གང་ཟག་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་གླིང་བཞི་རེ་རེའི་དབང་གིས་བསྐྱབ་པ་རེ་
 རེ་བཅས་པས་ཡུལ་དང་དུས་ལ་ངེས་པ་མེད་ལ། གསོ་སྦྱང་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་ལ་
 ཚོས་བསྐྱགས་ཀྱི་མདོ་མི་འདོན་ཁ་མེད་མིན། དུས་བཟང་གྱི་མདོ་འདོན་པའི་སྟོན་
 རོལ་ཚོས་བསྐྱགས་ཀྱི་མདོ་འདོན་པ་སྡེ་རབས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱག་ལེན་དུ་གདའ།
 ལྟག་མའི་ལུང་བ་ཕོག་ཀྱང་ལུང་བ་དེ་ལས་བྱེད་པའི་སྟོན་རོལ་དུ་གང་ཟག་ཅིག་གི་

མདུན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་ཁ་སྒོང་དུ་རུང་། ཁུ་བ་འཕོ་བ་གསུམ་གནས་ནས་
 འཕོས་པ་དང་། སྐབས་སུ་འོངས་པ་དང་། དབང་པོའི་མཐའ་ནས་བྱུང་བའོ། །དང་
 པོའི་འཛད་པའི་བདེ་བ་གས་ཆེར་སྤྱོད་བ་སྒྲིང་འདར་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ།
 དེ་ཅམ་གྱིས་ལྷག་མ་སྒྲིང་ཁུ་བ་བྱིར་དབྱུང་མི་དགོས། ལོ་མགོ་སྤྱར་བས་པ་ཁ་ཅིག་
 རྒྱུན་ཟླ་ཐ་ཆུང་སྒྲིན་དུག་ནས་འཛིན། དེ་ནི་ད་ནི་མའི་སྒྲིང་པོ་དང་མཐུན་ཡང་། དྲང་
 སྒོང་རྩ་བོད་གི་ལུགས་ཡིན་པས་བྱི་རོལ་པའི་ལུགས་ཡིན། མཁན་ཆེན་ལུ་རྒྱུན་པ།
 ཐ་སྐར་གྱི་ཟླ་བ་ནས་འཛིན་པར་གདའ་སྟེ། ལུང་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་དྲང་སྒོང་རྩ་བོད་
 གི་དུས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དུས་ནི་མ་ལོག་པ་ཟླ་གཅིག་གིས་སྤྱར་སོང་། སངས་
 རྒྱས་ནས་དེང་སང་བར་ལ་ཞག་བཅུ་གཉིས་གསུམ་གཅིག་གིས་སྤྱར་སོང་གསུང་
 ནས་རིགས་པ་དེས་ལོ་མགོ་བྱིར་བསྐྱར་བར་གདའ་སྟེ། ཉི་མ་ལོག་པ་སྤྱར་སོང་བའི་
 ཤེས་བྱེད་ཅི་ཡང་མེད། རྩ་བོད་གི་དུས་ན་ཡང་དབྱར་ནི་རྒྱུན་ཟླ་ར་བ་བྱུམས་སྟོད་ལ་
 ལྷོག་ དཔྱུན་ནི་དབྱེད་ཟླ་ར་བ་དཔོ་ལ་ལྷོག་པར་ནི་མའི་སྒྲིང་པོ་ལས་བཤད་ཅིང་།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་དུས་ན་ཡང་ནི་མ་ཟློག་དུས་དེ་ཁོ་ན་ལྷར་དུ་གདགས་པ་དང་མཛོད་
 ལས་བཤད་དེ། དབྱར་གྱི་ཟླ་བ་གཉིས་པ་ཡི། ཐ་མའི་ཆོས་དགུ་ནས་མཆན་རིང་། །
 དཔྱུན་རྒྱུས་ཀྱི་ནི་བཞི་པ་ལ། ལུང་དུ་འགྱུར་རོ་ནི་མོ་ལྷོག་ ཅེས་པའི་འགྲེལ་པ།
 འགྲེལ་བཤད་ལྷས་པས་གསལ་ལོ། །གཞན་ཡང་ལུགས་དེ་ལ་རྒྱུན་གྱི་མར་ངོའི་
 ཆོས་གཅིག་ནས་དབྱར་སྤྱར་མ་ཁས་ལེན་དགོས་ཤིང་། དེ་ནས་ཟླ་བ་གསུམ་ནས་སྤྱ་
 རྒྱང་འདིངས་པས། ལྷུམས་ཀྱི་མར་ངོའི་ཆོས་གཅིག་ནས་སྤྱ་རྒྱང་འདིངས་དགོས་

ཤིང་། སྤྱ་རྒྱུད་གི་དུས་ཟླ་བ་ལྷ་ཡིན་པས་ཁྱུ་མཁུ་འེ་བར་སྤྱ་རྒྱུད་གི་དུས་སུ་
འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་འཕྲེང་རྒྱུད་ལས། གྲོ་བ་ཞིན་ཟླ་བའི་ཆེས་གཅིག་ནས། །སྤྱ་
མའི་དབྱར་དེ་གཙོ་བོ་ཡིས། །དེ་བ་ཞིན་ཁྱུ་མཁུ་སྟོང་ཟླ་བ་ཡིན། །ཆེས་ཅིག་ཞེས་ནི་
ཕྱི་མར་གྲགས། །ཞེས་དང་། སྤྱིན་དུག་ནས་ནི་དཔོ་ཡི་བར། །སྤྱ་རྒྱུད་གཤིང་བར་
རྗེས་སུ་གནང་། །ཞེས་པ་དང་། མི་འགྲིག་པ་སོགས་ཉེས་པ་དུ་མ་ཡོད་དོ། །

དེས་ན་སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱི་དུས་དང་པོ་ནི་དགུན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
དགུན་ཟླ་ར་བ་ནས་ལོ་མགོ་འཛིན་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུགས། སྟོན་ཟླ་ཐ་རྒྱུད་ནས་
ལོ་མགོ་འཛིན་པ་ཕྱི་རོལ་པའི་ལུགས། ལོ་མགོ་འཛིན་ལུགས་མི་མཐུན་ཡང་སྟོན་
ཟླ་ཐ་རྒྱུད་སྤྱི་ག་དུག་དང་དགུན་ཟླ་ར་བ་མགོ་ནས་འཛིན་པར་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་
མཐུན། དེས་ན་ལོ་མགོ་ །མགོ་ནས་བཟུང་ན་དབྱར་སྤྱི་འེལ་ལེན་སྤྱ་རྒྱུད་
འདིངས་པ་དང་། དབྱར་བའི་དུས་གཞུང་ནས་བཤད་པ་རྣམས་དང་། བམ་ཟླའི་
དུས་ཆོད་རྣམས་དང་ཡང་ཤིན་ཏུ་འགྲིག་པ་ལ། གྲུ་ནང་དུ་ལས་ཨེ་འཆགས་ཞེས་པ།
གྲུ་མི་གཡོ་ན་འཆགས། གཡོ་ཞིང་འགྲོ་ན་མི་འཆགས། རྒྱ་མཚན་གྲུ་མི་གཡོ་བའི་
ནང་དུ་དབྱར་ཁས་ལེན་འཆགས་པ་དང་འབྱམས་པར་ཤེས་ན་མི་འཆགས་པར་
བཤད་པའི་རུང་མཐུན་ལས་ཤེས། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་འཆམས་དུ་མ་མནན་ནས་
བསྟེན་སོགས་ཀྱི་ལས་བྱས་ན་ཨེ་འཆགས། ཞེས་པ་འཆགས་ཤིང་ཉེས་པ་མེད་པར་
ཐུན་ཆོག་ཀྱི་འགྲེལ་པར་བཤད། འོ་ན་དུས་རྒྱུན་ཁོ་ན་ལགས། ཞོ་ཁ་རྒྱུད་ཏ་ར་
ཆགས་ཀྱིས་བཅགས་པ་ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བ་ཡིན། སྟེ་མ་མ་སྟོལ་བ་ཕྱིས་འགྱུར་གྱི་

ལྷང་བ་དངོས་གཞི་སྒྲི། སྤང་མ་དང་ཆེགས་མ་ཟ་བ་ལ་ནི་དེའི་འཇུག་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་
 པའི་མདོ་དངོས་སུ་ཡོད་དེ། སྤྱ་གཅན་ཟེན་གྱི་མ་གྲགས་འཛིན་མ་ཡིན་པར་ལུང་
 ལས་བཤད། དུས་མིན་དུ་ཟོས་ན་ལྷང་བ་འབྱུང་སྟེ། མེས་རུང་བ་བྱེད་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་ལ། ཅི་ཅི་དང་གོས་སྟོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་སོགས་ཀྱིས་མ་ངེས་ཏེ། དེ་དག་ཐོག་
 གུའི་ས་ཐོན་ཡིན་པས་རུང་བ་མ་བྱས་པ་དག་སྟོང་གིས་བཅོམ་ན་ས་ཐོན་འཛིག་
 པའི་ལྷང་བྱེད་བསྐྱེད་ཅིང་། རི་སྤྱིད་པའི་སྤྲོན་ཡིན་པས་དུས་མ་ཡིན་པར་ལོངས་
 སྟོད་དུ་རུང་བས་སོ། །སྤྱོད་རུང་ཆུ་མི་འཆོལ། ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྲོན་
 དུས་མིན་དུ་སྟོད་པ་ལ་དགོས་པ་ལགས། དུས་རུང་སོགས་ཀྱི་སྤྲོན་བཞིན་དཔ་མིན་
 པས་བྱིན་གྱི་བརྒྱབ་ཨེ་ཉན་ཞེས་པ་དུས་རུང་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་མ་གནང་། སྤྲོན་
 གཞན་གསུམ་ནད་པ་མིན་པས་བྱིན་གྱིས་སྟོབ་མི་ཉན། གཞན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་པ་བཟར་ནི་རུང་། བྱག་དར་བློད་ཀྱི་གོས་ངོས་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུས་
 ཆེགས་གསུམ་ཞེས་པ་རས་ལ་སོགས་པ་སྒྲ་བ་བཞི་རུ་ལོངས་སྟོད་པ་བྱག་དར་བློད་
 པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་བྱག་དར་བློད་ཀྱི་ཡི་དམ་སྤངས་ནས་ཆོས་གོས་བྱས་པས་ཡི་
 དམ་རལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་ཅེས་པར་གདའ། ཐོད་ཀྱི་ལྷགས་ཡིན། གཞུང་འགྲེལ་
 པ་ལས་མ་བཤད། མཐང་གོས་དང་ཤམ་ཐབས། དུལ་བ་ལྷས་རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་
 པར་གཅིག་དུ་བྱས། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ཐ་དད་དུ་བཞེད་དེ། གོས་གཞི་ཡོ་
 བྱད་བཅུ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་ཐ་དད་དུ་བགྲངས་པའི་ཕྱིར། ཆོད་ལ་ཆེ་ཆུང་མེད་ཅིང་
 མཐང་གོས་ཤ་ལ་གྱོན། ཤམ་ཐབས་གྲོད་དུ་བསོད་སྟོམས་ལ་འགྲོ་བ་ན་ཐང་གོས་

གྱི་སྒྲིང་དུ་གྱོན་པ་ལགས། ལྷུང་བཟེད་གྱི་ཚད། ཁའི་མཐའ་ནས་མཐེ་བོང་དོ་ཐེང་
 ལ་བསྟུལ་བའི་འོག་མ་མན་ཆད་ལ་འབྲས་སྐམ་མ་ག་རྩའི་ཐེའུ་ཆུང་གང་བཅོས་པ་
 དེ་སྒྲག་པར་བྱས་པའི་ཚོད་མ་དང་བཅས་པ་ཤོང་བ་ཆུང་ཆད་དུ་བཤད། འབྲས་སྐམ་
 ཐེའུ་ཆུང་གང་ལ་མ་ག་རྩའི་སྒང་བཅུ་དྲུག་འོང་བར་འགྲེལ་བ་ཀྱན་མཐུན། མ་ག་
 རྩའི་སྒང་ཐེད་བོད་གྱི་རྒྱལ་བོའི་དུས་གྱི་སྒང་གཅིག་དུ་བཤད། བོད་སྒང་གི་ཆད་
 གསེར་ཞོ་བརྒྱད་ཡིན། རྒྱ་གར་ན་གསེར་ཞོ་བརྒྱད་ལ་མ་ག་རྩའི་སྒང་གཅིག་ཏུ་བྱེད་
 པ་ཡིན། དེ་དང་མཐུན་པ་སྟོན་གྱི་རྒྱལ་སྟོན་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་བོད་དུ་མཛད།

དེས་ན་མགུར་ཞོར་གྲགས་པ་ནི། རྩོན་གྱི་རྒྱལ་སྤོན་གྱི་དུས་གྱི་ཚོང་འདུས་
 གྱི་ཞོ་ལ་ཚད་པར་མདོན་པས། ཚོང་འདུས་མགུར་མོའི་སྤང་གསུམ་བཅུ་ཅུ་གཉིས་
 མ་ག་རྩའི་བྲེལ་རྒྱུ་གི་ཚད་དུ་རུང་ཞིང་འབྲས་བཙོས་པ་སྤུམ་འགྱུར་དང་། ཚོང་མ་
 བཞི་ཆ་ཡིན་ཞེས་གྲགས་པས་དེ་ཙམ་ཞིག་ལྷུང་བཟེད་རྒྱུ་ཚད་དུ་བྱས་ན་རུང་ངམ་
 སྤུམ་པར་གདའ། རྩ་རབས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱུད་པ་མང་དུ་མཛད་གདའ་སྟེ་སྤང་
 དོར་བྱར་ཉན་ཙམ་མི་སྤྱང་། གོས་ནག་པོ་རུང་བར་བཤད་དམ་ཞེས་པ། ཉག་པོ་ལ་
 ཚོས་གོས་རུང་བར་གདའ་ནས་ཀྱང་མ་བཤད། ལྷ་བ་ནག་པོ་དག་སྤོང་གིས་སྟོན་པ་
 ལུང་གི་སྤོང་གཞི་ལས་བཤད་ཏེ། གནས་མལ་ལ་རུང་བ་ཙམ་ལ་དགོངས་སོ། །ཁྱི་
 ས་དང་ལྷ་བ་སོགས་ལ་མི་འདྲ་བར་བསྒྲན་ཞེས་པ། དེ་དག་ལ་ཚོས་གོས་སྤྱར་མི་
 རུང་བར་སྟོན་པ་ལགས། ལྷ་བ་དང་བེལ་ཕྱག་སོགས་སྤྱི་བའམ་ཤིན་དུ་བྱུང་བའི་
 དབང་དུ་བྱས་པས་སྤྱི་ཙམ་ཚོས་གོས་སྤྱིན་གྱིས་མི་བརྒྱབ་ཅེས་པ་དང་མི་འགལ།

ལང་ཁང་ཟེར་བ་ཡང་ཐོག་ལྷ་བྱས་པ་ལ་ཟེར་རམ་སྟེ། གསལ་པོ་བཤད་པ་མ་
 དེས་སྟོན་པ་ལོ་གང་ལ་བལྟམས་ཅིས་པ། རྒྱ་གར་ན་རྒྱལ་པོ་འི་ལོ་བཅོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
 འབྲང་ནས་ལོ་ཆེགས་འཛིན་པ་མ་གཏོགས་ལོ་ལ་མེད་མོད། ལུང་དུ་གསལ་པོ་མ་
 བྱང་བས། རྒྱ་ནག་ལུགས་ཀྱི་ལོ་རྟགས་གང་ལ་འབྲངས་ཤེས་དགེ། བསྟན་ཅིས་
 གསར་རྟེན་རྣམས་ལ་ཡིད་རྟོན་པ་ཅི་ཡང་མི་འདུག་ཅིང་། ལུང་རྣམས་ལས་ཀྱང་མི་
 མཐུན་པ་མང་བས། བསྟན་ལུག་རྗེ་ཙམ་ཡོད་ཤེས་དགེ། འཛམ་གུ་གླིང་གི་སའི་
 ཆ་གཞན་དང་གླིང་གཞན་ན་བསྟན་པ་རྣལ་མ་ཅི་ཡོད་མི་ཤེས། ལུང་དང་བསྟན་ན་
 པོད་ན་དེང་སང་གཟུགས་བསྟན་ཙམ་མ་གཏོགས། བསྟན་པ་རྣལ་མ་མེད་པར་ཐག་
 ཆོད་དོ། །གསུང་རབ་དང་མཐུན་པའི་ལྷ་སྟོད་སྟོན་མེད་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་པ་
 བྱེད་ཅིང་མཁན་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེང་སང་པོད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྣལ་མ་ཡོད་སྟེ་མཁན་རྣམས་
 བོ་སྟན་པོ་དག་འཛམ་གུ་གླིང་དུ་སྒྲིབས་པ་ན། བོར་བུ་རིན་པོ་ཆའི་གླིང་དུ་ཕྱིན་པ་
 སྟེ་མ་པ་དང་འདྲ། རྒྱུད་སྟེ་དུག་དང་ལྷ་དང་བདུན་དང་། བཞིར་ཕྱེན་གཞན་རྣམས་
 རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་བཞིར་འདུས་པ་འདྲ་ལགས། དུས་ལའོར་གྱི་
 འཛིན་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་དྲང་སྟོང་རྒྱས་པའི་སྐར་ཏ་ལས་བྱུང་བ་
 དང་། སལ་ཆེར་མཐུན་པར་མན་ངག་སྟེ་མ་ལས་བཤད། ཕྱི་རོལ་པའི་དྲང་སྟོང་
 རྣམས་དྲང་བའི་ཕྱིར་དུ་དེ་དག་གི་སྟོ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པ་སྟེ། སྒྲགས་ཀྱི་
 ཐེག་པ་ཀུན་སེམས་ཙམ་ཡིན་ཟེར་བ་འཐད་པར་མི་སེམས། རེད་མདོ་རྒྱུད་ཀུན་གྱི་

དགོངས་པ་དབུ་མར་འཆད་པ་ལགས། བལ་ཆེན་སྡེ་པ་མི་ཚངས་སྤྱོད་ཅུ་བར་མི་
འདོད་ཟེར་བ་སྤྱན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་སྒྲུགས་ཡིན། གཞུང་ལུགས་ཁུངས་མ་གང་ནས་
ཀྱང་མ་བཤད། སྡེ་པ་ཐམས་ཅད་ཅུ་བའི་ལྷང་བ་ལ་མི་མཐུན་པ་མེད། ལུ་རམ་བྱི་
དྲོའི་ཁ་ཟས་ཡིན་མིན་སོགས་ཡན་ལག་ཕྱ་མོ་འགའ་རེ་ལ་མི་མཐུན་པ་ཅུང་ཟད་
ཡོད་པར་རྟོག་གི་འབར་བ་སོགས་ལས་བཤད། བྱམས་ཆོས་རྣམས་སེམས་ཅམ་དུ་
ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པས་བཤད་ཅིང་། བྱམས་ཆུབ་ཀྱིས་
སེམས་ཅམ་མ་བསྟན་ན་ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པའི་གཞུང་
རྣམས་ཀྱང་སེམས་ཅམ་མ་ཡིན་པར་མཆོངས་པས་སེམས་ཅམ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་
འཛིན་མཁན་སུ་ཡིན་མི་རྟོད་པར་འགྱུར་བས་སོ། །

རྒྱ་མཚན་མང་སྡེ་ཡིག་གི་མང་པར་འགྱུར་བས་མ་བྲིས་ལགས། རྣོ་མ་
གསུམ་གྱི་ངོ་བོའི་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཅེས་པ། དེད་རྣོ་མ་པ་གོང་མ་གོང་མའི་ནང་དུ་
འོག་མ་འོག་མ་འདུས་པས་གནས་གྱུར་གྱི་ཆུལ་དུ་འདོད། གཅིག་བཏང་བས་
གཞན་བཏང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྣོ་མ་པ་གཏོང་ཐོབ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཅས་པའི་
དབང་གིས་འཛིན་པའོ། །བྱང་སེམས་ཀྱིས་མི་གསལ་ན་དགོ་སྤོང་གི་རྣོ་མ་པ་འཚོར།
བྱང་སེམས་མཚན་ཉིད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། དགོ་སྤོང་གི་བསྐྱབ་པ་མ་ཐུལ་བར་མི་
གསོད་པ་མི་སྤིད། བསྐྱབ་པ་ཐུལ་ནས་སྤོང་རྗེས་མི་བསད་ཀྱང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་
གདམས་པ་མི་འཚོར། དེད་དཔོན་ཐབས་ལ་མཁས་པ་བཞིན་ནོ། །དབུ་མ་པ་ལ་
རིག་པ་དུ་ཡོད་ཅེས་པ། རྣོ་མ་པས་པ་དག་རང་རྒྱུད་པ་ལ་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་སོགས་

གས་བཞི། ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་འགལ་བ་བརྗོད་པའི་ཐལ་འགྱུར། ལྷུ་བ་བྱེད་ལྷུ་བ་
 རྒྱུ་དང་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན། མཚུངས་པའི་མགོ་སྟོམས། ལྷོག་པ་གཅིག་པའི་
 ལུང་འབུལ། ཞེས་པ་བཞིར་བཞེད་ཀྱང་། རང་རྒྱུད་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་
 ལུ་མ་པ་དག་ ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་རིགས་པ་རྩི་ལྷ་བ་བཞིན་རྒྱ་ལས་ལོན་ཅིང་ཆོས་
 མས་རང་བཞིན་མེད་པར་གཅིག་དང་རྒྱ་ལས་སོགས་འབྲེལ་བླ་ལ་མ་དམིགས་
 པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ། མདོ་སྟེ་སྟོན་པའི་དལུ་མ་པ་དག་པལ་ཆེར་འགལ་བླ་
 མིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲུབ། ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་ཐ་སྟོན་རྒྱ་
 རང་རང་ལུགས་ཀྱི་རིགས་པ་མེད་དེ། གཞན་གྱི་དངོས་འཛིན་གྱི་ལོག་ཉིག་གུན་
 ལ་བ་རང་གྲགས་དང་འཛིག་ཉིན་རང་གྲགས་ཀྱི་རིགས་པ་ཁོ་ནས་འགོག་པ་
 ལགས། རྒྱ་མཚན་མང་སྟེ་མ་བྲིས། ལྷགས་ཀྱི་ཐེག་པར་ས་བཅུ་གཉིས་སུ་བཤད་པ་
 རྒྱུད་གསུམ་མན་ངག་དང་བཅས་པ་སོགས་ཀྱི་ལུགས་བཅུ་གསུམ་རྒྱ་བཤད་པ་
 ལས་བ་འདུས་པ་མན་ངག་དང་བཅས་པའི་ལུགས་སུ་གདའ་སྟེ། པལ་ཆེར་དོན་
 ཅིག་མཆི། རིང་འཕགས་པ་རྒྱ་སྒྲུབ་ཡབ་སྐུ་ཀྱི་ལུགས་ལ་དད་པས་ས་བཅུ་
 ལུམ་པ་བདེ་ལགས། ལྷལ་མཉམ་རྒྱ་ནི་འདྲ་བའོ། །

ཞེས་པ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྐལ་མཉམ་གྱིས་རྒྱ་གཉིས། དང་
 པའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་ལུ་ལས་སྒྲར་བྱུང་བེད་དེ་དང་ས་
 ཅིག་ཅིང་སྒྲར་བྱ་རིས་མཐུན་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་
 བྲས་ལུ་ལས་སྒྲར་བྱུང་བེད་དེ་དང་རྒྱུད་དང་དབང་པོའི་སྟོ་ནས་མཉམ་པའམ་

དམན་པའི་ཟག་མེད། ཅེས་པས་བསྐྱུས་སྟེ། ས་དགའི་ལམ་ནི་པན་ཚུན་དུ། མཉམ་
 དང་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ཡིན། །ཞེས་བཤད། མདོན་ཤེས་ལ། སེམས་བསྐྱེད་དང་སྦྱར་
 བ་ལ། ཟག་ཟད་གྱི་མདོན་ཤེས་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ། །མདོན་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་
 གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྦྱོབ་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་ཤིང་། ཐེག་ཆེན་ཟག་མེད་གྱི་མདོན་
 ཤེས་མཚན་ཉིད་པ་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ན་ཡོད། ཟག་ཟད་མཆོན་པའི་སྦྱོབས་དང་
 དོན་གཅིག་པའོ། །དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོ་ག་ལས་མི་སྦྱོ། སྦྱོ་ན་བར་བྱུང་གི་
 སེམས་བསྐྱེད་དུ་འགྱུར། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་དུ་བཤད་པ་སྦྱོན་པ་སེམས་
 བསྐྱེད་གྱི་དམིགས་ལུལ་སྦྱོན་པ་ཡིན་གྱི། ཆོ་ག་སྦྱོན་པ་མ་ལགས། གཟུགས་སྦྱོང་
 པའོ། །ཞེས་སོགས་གྱི་འབྲུ་བསྒྲུན་པ་ཅུམ་གྱིས་ཅི་ལ་ཡང་མི་པན་པས་མ་བྲིས་པ་
 ལགས། སངས་རྒྱས་རྟག་པར་བཤད་པ་དབུ་སེམས་གང་གི་ཡང་ལུགས་མིན།
 སངས་རྒྱས་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྦྱ་བ་ལ། རྟག་ཆད་མཚན་ཉིད་པ་སྦྱ་བ་བྱེ་བྲག་སྦྱ་བ་
 མིན་པ་མེད། སེམས་ཅུམ་པའི་གཞུང་འགའ་རེ་ནས་ཆོས་སྦྱ་རྣམ་གྲངས་པའི་རྟག་
 པར་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་རྟག་པ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན། མདོ་ལས་སངས་རྒྱས་རྟག་
 པར་བཤད་པ་རྣམས་དྲང་དོན་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀ་འཆད་པར་མཐུན་ལགས།
 འདི་རྣམས་རྒྱན་མཚན་རྒྱས་པར་བཤད་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཡི་གེ་མང་པའི་འཛིགས་པས་
 མ་བྲིས། ཐུགས་རྟོག་ཞིབ་ཏུ་ཞུགས་གནང་བས་ཤིན་ཏུ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་། ད་དུང་
 ཐུགས་འཁུར་ཆེར་བཞེས་ནས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ལ་འབད་པ་མཛད་པར་ཞྭ་
 ཞེས་པ་ཅི་ཆེན་མཁན་པོའི་དྲིས་ལན་དུ་གྲགའི་དགོ་སྦྱོང་གཞིན་ལུ་སྦྱོ་གོས་གྱི་སྦྱས་

ལོ། ། །དག་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །

༥ དག་བཤེས་ཤེས་རབ་གྲགས་ཀྱི་དྲིས་ལན། ཀུན་ལ་བྱ་ལྟར་བརྟེ་བའི་
གྲགས་མངའ་ཡང་། །བྱམས་པའི་མཚོན་གྱིས་དྲེགས་པའི་བདུད་བཅོམ་སྟེ། །སྟོང་
གསུམ་མི་བརྗེད་ཞིང་གི་དཔལ་གྱུར་པ། །ཤུགས་ཀྱི་ལྷ་པོ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །
༦ གང་གི་མཆོན་བ་མཁའ་ལྟར་བ་མཐའ་ཡས། །ཉིད་ཀྱི་ཕྱགས་རྗེ་ཉི་ལྟར་རབ་
གསལ་བ། །རྣམ་དག་འཕྲིན་ལས་གངས་ཅན་དཔལ་དུ་གྱུར། །པའ་ཆེན་ས་སྐྱ་བ་
ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་འཕྲིན་ལས་གཅིག་བསྐྱུས་ཏེ། །སྤྲིགས་
པའི་དུས་འདིར་བྱབ་པའི་རིང་ལུགས་འཛིན། །གངས་ཅན་དུར་སྤྲིག་འཛིན་བ་ཀུན་
ཀྱི་རྗེ། །པའ་ཆེན་མ་ཉིད་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །ཆོས་ཀྱི་ལཱོར་ལཱོད་པོ་གང་
ཡིན་ཞེས་པ། སྤྲིར་ཆོས་ནི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས། སྟེ་སྟོང་གསུམ་གྱིས་
གསུམ་བ་ལུང་གི་ཆོས་དང་། ས་བརྒྱ་ལམ་ལྷ་རྟོགས་པའི་ཆོས་དང་གཉིས་ཡིན་ལ།
དེ་དག་ལཱོར་ལཱོར་འཛོག་པ་ནི། ཐོག་མར་བྱབ་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ལུང་གི་
ཆོས་བསྟན། དེ་དག་རྒྱལ་བཞིན་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་པས། མཐོང་ལམ་ལ་སོགས་པ་
རྟོགས་པའི་ཆོས་རྒྱུད་ལ་སྤྲིས། དེ་དག་གིས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་རང་གི་རྟོགས་
པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ལུང་གི་ཆོས་བསྟན་པས་སྤྲིར་ཡང་རྟོགས་པའི་ཆོས་རྒྱུད་
ལ་སྤྲི་བ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྗེ་སྤྲིད་གནས་ཀྱི་བར་དུ་ལུང་རྟོགས་
ཀྱི་ཆོས་གཉིས། གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་རིས་བཞིན་འཕོ་བའི་ཆ་ནས་ཆོས་ཀྱི་ལཱོར་
ལཱོར་འཛོག་པ་ལགས། དཔེར་ན་ལཱོར་ལཱོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་ལཱོར་ལཱོ་རིན་

པོ་ཆེ་ཡུལ་གཞན་དང་གཞན་དུ་འཕོ་བ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱབ་པ་ལ་བྱུང་བར་ཅི་ཡོད་ཞེས་
 བཞི། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་བསྐྱབ་པ་ལ་བྱུང་བར་མེད་ལ། སྒྲོན་པ་སེམས་
 བསྐྱེད་དང་བྱུང་བར་ཡོད་དོ། །སྒྲོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལ་ལྷན་ཡང་རེ་གིག་བྱང་
 ཆུབ་གྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་མི་སྒྲོབ་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་ལུགས་གྱིས་བཅོམ་
 ལྷན་འདས་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་ཡོད་དམ་མེད་ཞེས་བཞི། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་
 ལྷན་འདས་རང་བྱུང་གིས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་ནས་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་ཐོབ་པར་
 འདོད་པས། རི་སྤྱོད་བྱ་ངན་མ་འདས་གྱི་བར་དུ་སྒྲོམ་པ་གཏོང་བའི་རྒྱ་གར་ཡང་མ་
 བྱང་བའི་བྱིར་སྒྲོམ་པ་གིན་ཏུ་ཡང་ཡོད་པ་ལགས། ཐེག་ཆེན་ལུགས་གྱི་བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ལ་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་དམ་མེད་ཞེས་བཞི། སྒྲ་རབས་གྱི་མཁས་པ་དག་ཅི་
 རིགས་པར་བཞེད་ཅིང་དེང་སང་གི་མཁས་པ་དག་ཞལ་མཐུན་པར་ཡོད་པར་བཞེད་
 བྱུང་། ཁོ་བོ་འཐད་པར་མི་འཛིན་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཟིན་པས་ཐོབ་འདོད་གྱི་
 འདུན་པ་མེད་པའི་བྱིར་སྒྲོན་པ་སེམས་སྐྱེད་མེད་ལ། བསྐྱབ་པ་མཐར་ཐིན་པས་
 བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྒྲོབ་པ་མེད་པའི་བྱིར་འཇུག་པ་སེམས་སྐྱེད་ཀྱང་མེད་དོ། །འཁོར་བ་
 སྒྱི་ཅུམ་ལ་མཐའ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་བཞི། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་ནམ་མཁའི་
 ཁམས་མཚུངས་པར་གསུངས་པས། འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་ན་ནམ་མཁའ་ལ་
 ཡང་མཐའ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར། མཐའ་མེད་པར་འདོད་པ་ལགས། ཐེག་པ་
 དང་ལྷུང་བ་ངོ་བོ་གཅིག་གམ་མི་ཅིག་ཞེས་བཞི། ཐེག་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་

ལུས་ངག་གི་ཉེས་སྦྱོད་ཡིན་ལ། ལྷུང་བ་ནི་སྒྲིམ་པ་སྒྲངས་པ་ནུམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་
དང་འགལ་བའི་ཉེས་སྦྱོད་ཡིན་པས། སྒྲིག་པ་སྒྲི་དང་ལྷུང་བ་བྱེ་བྲག་ཡིན་ལགས།
མཐར་ཐུག་གི་དོན་འགྲུབ་པ་ལ་བསོད་ནམས་དང་ཤེས་རབ་གང་གཙོ་ཞེས་པ་ནི།
སྒྲིར་མཐར་ཐུག་གི་དོན་མི་གནས་པའི་མུང་འདས་འགྲུབ་པ་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་
སྒྲིད་པ་འཁོར་བའི་མཐར་མ་ལྷུང་ཞིང་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ཞི་བ་མུང་འདས་ཀྱི་
མཐར་མ་ལྷུང་བ་ཅིག་དགོས་པས། གཉིས་ཀ་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །གནས་སྐབས་སུ་
རི་སྒྲིད་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་ཤེས་རབ་གཙོ་བོ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་
ན་བསོད་ནམས་ཅམ་ཀྱིས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་སྒྲོང་མི་རུས་ལ། སོ་སོ་སྒྲི་བོ་ཉོན་
མོངས་ཤུགས་དྲགས་པས་སྒྲིད་པ་འཁོར་བའི་མཐར་ལྷུང་བའི་བྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་རང་དོན་སྒྲུན་སུམ་ཚོགས་པ་མ་ཐོབ་པ་ཡན་ཆད་ནི་གཞན་
དོན་ལྷུང་ལེན་པའི་བསོད་ནམས་གཙོ་བོ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་
པར་ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་གཙོ་བོ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ན། ཞི་བ་མུང་འདས་
ཀྱི་སར་ལྷུང་ནས་གཞན་དོན་རྒྱན་ཆད་པར་འགྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རང་
དོན་སྒྲུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཚོས་སྒྲི་འགྲུབ་པ་ཤེས་རབ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། གཞན་
དོན་སྒྲུན་སུམ་ཚོགས་པ་གཟུགས་སྒྲི་ནམ་གཉིས་འགྲུབ་པ་བསོད་ནམས་ལ་རག་
ལས་པས། ཚོགས་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཉོན་
རང་གི་ལམ་ཁོ་ནས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ནས། བྱིས་བྱིས་ཆེན་ལ་འཇུག་པའི་དུས་སུ་
སྒྲི་ཉོན་རང་གི་ལམ་གྱིས་པན་ནམ་མི་པན་ཞེས་པ་ནི། དིང་སང་མི་པན་པ་ལྟ་

བུར་འདོད་ཀྱང་གིན་ཏུ་ཕན་ཏེ། སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཉོན་མོངས་དང་
ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀ་སྤང་དགོས་ལ། ཉན་རང་གི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་
སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པ་སྤང་ནུས་པའི་བྱིར་དང་། ཉན་རང་དགྲ་བཙུམ་ཐེག་ཆེན་དུ་
ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤྲོད་པའི་དོན་དུ་ལམ་ལ་འབད་
དགོས་ཀྱི། ཉོན་སྒྲིབ་སྤྲོད་པའི་དོན་དུ་ལམ་ལ་འབད་མི་དགོས་པའི་བྱིར། ཡང་
འཕགས་པ་རྒྱ་སྐྱབ་ཡབ་སྐུས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་
བཞེད་ལ། དེ་དག་གི་ལུགས་ཀྱིས་ཉན་རང་འཕགས་པ་ཐེག་ཆེན་དུ་ཞུགས་པ་དེ་
དག་གིས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྒྲོལ་ལམ་དང་། མཐོང་ལམ་གསར་
དུ་བསྐྱེད་དགོས་པར་གསལ་ལོ། །

སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་བྱུང་པར་གང་ཞེས་པ་ནི། སེམས་སེམས་བྱུང་
འདི་རྣམས་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པ་ལས་སྒྱེ་ཞིང་། དམིགས་རྣམ་གཅིག་ལ་འཇུག་
པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། འདི་དག་གི་བྱུང་པར་སོ་སོ་སྒྱེ་བོས་བརྟག་དཀའ་བར་གདའ་
ནའང་། ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། དེ་ལ་དོན་མཐོང་རྣམ་པར་ཤེས། །
དེ་ཡི་བྱུང་པར་སེམས་ལས་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པས། དོན་གྱི་ངོ་བོ་རང་སྟོབས་
གྱིས་འཇིན་པ་སེམས་དང་། དོན་གྱི་བྱུང་པར་རང་སྟོབས་ཀྱི་འཇིན་པ་སེམས་བྱུང་
ངོ་ཞེས་རྣམ་པ་ཅུམ་མི་འདྲ་བའི་སྒྲོ་ནས་འདི་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་འབྱེད་པ་ལགས།
འདི་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་གིན་ཏུ་མང་ཡང་ཡིག་གི་མང་གིས་དོགས་པས་མ་བྲིས་སོ། །
ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གང་ཡིན་ཞེས་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་

དུས་ཀྱི་མ་དག་པའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་གནས་གྱུར་པ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་
 ཤེས་ཡིན་པས་མ་དག་པའི་སེམས་གནས་གྱུར་པའི་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་
 དག་པའི་སེམས་ཡིན་ལ། མ་དག་པའི་སེམས་བྱུང་གནས་གྱུར་པའི་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་
 ཤེས་རྣམ་པར་དག་པའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་མཉམ་པ་ཉིད།
 སོར་རྟོག་བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་རྣམས་དག་པའི་སེམས་ཡིན་ཅིང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤང་པོ།
 ཤེས་རབ་གྱི་སྤང་པོ། རྣམ་པར་གྲོལ་པའི་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དག་པའི་
 སེམས་བྱུང་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་རྗེ་ཀུན་མཁྱེན་པ་དང་། ལུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ས་
 སྒྱ་པའ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་གང་ཡིན་ཞེས་པ་ལ་ཆོས་རྗེ་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་ནི།
 བཀའ་དང་པོ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་མི་རྟག་སྟག་བསྐྱེད་སོགས་སུ་བསྟན་ནས།
 གདུལ་བྱ་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་ཡིད་སྤང་སྟེ། སྒྱི་བ་བསྐྱེད་ནས་བྱ་ངན་ལས་འདས་
 པ་ལ་འདུན་པར་མཛད་ནས། འཁོར་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་དྲི་མ་རགས་པ་
 བསལ་ལ་དེའི་འོག་རྩ་བཀའ་བར་བས། འདུས་བྱས་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་
 རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་བར་བསྟན་ནས། མི་རྟག་སོགས་སུ་བདེན་ནམ་སྟམ་པའི་
 དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་དྲི་མ་འབྲིང་པོ་བསལ། དེའི་འོག་རྩ་བཀའ་ཐ་མར་
 རོན་དམ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་རྟག་བརྟན་གཡུང་བྱུང་མི་འགྱུར་པའི་ཆོས་
 ཅན་རྩ་བསྟན་ནས། ཅང་མེད་རྩ་འཛིན་པའི་དྲི་མ་སྤྲ་ཞིང་སྤྲ་བ་བསལ་ལོ། །

དེ་ལྟར་ན་བཀའ་དང་པོ་ནི། དྲང་བའི་དོན་ཁོན་དང་། བར་པ་ཡང་དྲང་
 བའི་དོན་གཙོ་ཆེ་ཞིང་། ཐ་མ་ངེས་དོན་འབའ་ཞིག་ཡིན། ཡང་བཀའ་དང་པོ་འབྲིད་

གྱི་སྟོན་འགོ་ལྟ་བུ། བར་པ་དངོས་གཞི་ལྟ་བུ། ཐ་མ་ངོ་སྟོན་ལྟ་བུར་ཡང་བཞེད་བར་
གདའ། དེ་བས་ན་བཀའ་ཐ་མའི་མདོ་སྡེ་དག་ནས། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་རྟག་བརྟན་འདུས་མ་བྱས་པའི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་
གྱིས་བརྒྱན་པ་གསལ་ཞིང་། ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དེ་ངེས་
དོན་ཡིན་ཞིང་དེ་ཉིད་གཞིའི་དུས་སྟེན་བཅས་སུ་བཞུགས་ཀྱང་། རྣལ་འབྱོར་པས་
ལམ་བསྐྱོམས་ནས་དྲི་མ་སྦྱངས་པས། འབྲས་བུའི་དུས་སྟེན་མ་བྱལ་འབྲས་བུ་ཆོས་
སྒྲུ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཉིད་པ་རོལ་དུ་བྱེན་པའི་ཐེག་པར། དེ་བཞིན་ཉིད་ཡང་དག་པའི་མཐའ་
དང་། རོ་བོ་ཉིད་གྱི་སྒྲུ་དང་། ཆོས་གྱི་སྒྲུ་ལ་སོགས་པའི་མིང་གིས་བསྟན་ཏེ། དོན་
ཅིག་ཅིས་གསུངས་པར་གདའ། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་ནི། བཀའ་དང་པོ་ཉན་ཐོས་གྱི་
ཐེག་པ་པ་ཁོ་ན་ལ་གསུངས་པས་དྲང་དོན་ཁོ་ན་ཡིན། བར་པ་འཁོར་བྱང་ཆུབ་
སེམས་པ་ཁོ་ན་ལ་གསུངས་པས་ངེས་དོན་ཁོ་ན་ཡིན། ཐ་མ་ཐེག་པ་སྒྲུ་ཆོགས་པ་ལ་
ཞུགས་པའི་འཁོར་ལ་གསུངས་པས་དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་ཅི་རིགས་པ་ཡོད། བྱད་
བར་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་དྲང་
དོན་གྱི་མདོ་ཡིན། དགོངས་གཞི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ལ་ཡོད་པའི་ཟག་མེད་གྱི་
ས་བོན་ལ་དགོངས། དཔེར་ན་མར་གྱི་རྒྱ་ཞོལ་འོ་མ་ཡོད་པ་ལ་མར་ཡོད་ཅིས་
སྒྲས་ན་རྒྱུན་དུ་མི་འགྱུར་བ་བཞིན། དེས་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་སངས་
རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་གྱི། སེམས་ཅན་ལ་གཏན་མེད་ཅིས་གསུང་བར་གདའ། ཆོས་རྗེ་

ས་སྐྱ་པའ་ཆེན་ཡང་། དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་གསུངས་པ་དྲང་
དོན་ཡིན། དགོངས་གཞི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྒྲོས་བྲལ་ལ་དགོངས། དགོས་པ།
སེམས་ཞུམ་སེམས་ཅན་དམན་དང་བརྟན་པ་དང་། ཅེས་སོགས་རྒྱད་སྟེན་ནས་
གསུངས་པའི་ཉེས་པ་ལྟ་སྟོངས་པའི་དོན་དུ་ཡིན། དེ་དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་དེ་འདྲ་
བའི་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་ཡོད་ན་བཅིངས་གྲོལ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་བདག་ཁས་
ལེན་པའི་མུ་སྟེགས་པ་རྣམས་དང་བྱུང་པར་མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་གསུང་བར་
གདའ། དེ་དག་ནི་རགས་པ་ཅམ་སྒྲོས་པ་ལགས། ཞིབ་པར་སྒྲུས་ན་མཐའ་ཡས་སོ།
དྲི་བ་སྒྲ་མའི་སྟེ་ཆོན་ནོ། དྲི་བ་བྱི་མའི་སྟེ་ཆོན་ལ། རྗེ་བོ་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པས་
བུམས་སྙིང་རྗེ་ལ་བསྐྱགས་པ་མཛད་པ་ཅི་ཞེས་པ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་
ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མར་གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་
འདོད་པའི་སེམས་སྦྱེད་པ་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་པ་ལ་སོགས་ཀྱང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་
མཐུ་ཡིན་ཅིང་། བར་དུ་དཀའ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་གཞན་དོན་དུ་ཆོགས་གཉིས་
གསོག་པ་ཡང་དེའི་མཐུ་ཡིན་ལ། ཐ་མར་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྒྲོར་
བ་ཡང་དེའི་མཐུ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
མཐུ་ཐབས་ལམ་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཡིན་པས། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་བསྟན་ཀྱན་ཏུ་རྣམ་
པ་དུ་མའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱགས་པ་མཛད་ལ། སྙིང་ཉིད་ཉོགས་ཀྱང་ཐབས་སྙིང་རྗེ་དང་
བྲལ་ན་ཉན་རང་གི་སར་ལྟར་བས་དེ་ཅམ་དུ་མི་བསྐྱགས་པ་ལགས་སོ། །ཉན་ཐོས་
ཀྱི་རྩ་བའི་སྟེ་བཞི་དང་། དེ་ལས་གྱེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བྱུང་པར་གང་ཞེས་པ།

མཁུན་རབ་གྱི་དབང་ཕྱག་ས་སྐྱ་པ་རྩེ་ཏམ། ཕ་བའི་སྡེ་བཞི་ལ་འདུལ་བའི་སྡེ་མི་འདྲ་
 བ་བཞི། སྐད་རིགས་མི་འདྲ་བ་བཞིའི་སྒོ་ནས་བྱབ་པས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལས་
 གྱེས་པ་བཙུང་བ་ལ་ཡང་ནང་སེལ་མི་འདྲ་བའི་འདུལ་བ་བཙུང་ཡོད།
 དེའི་ཕྱིར་དང་པོ་སྡེ་མ་པ་ལེན་པའི་ཚུལ། བར་དུ་བསྐྱུང་བའི་ཚུལ། ཕྱིར་བཙོས་པའི་
 ཚུལ། མཐར་གཏོང་བའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་སྡེ་པ་ཀུན་ལ་མི་འདྲ་བ་རེ་ཡོད་གསུང་
 ཡང་། རང་རེས་སྡེ་པ་གཞན་གྱི་ལག་ལེན་དང་འདུལ་བ་ལ་སོགས་མ་མཐོང་བས་
 ཁྱད་པར་ཞིབ་མོ་བརྗོད་པར་དགའ་བར་གདའ། འོན་ཀྱང་འདི་ལ་བརྟག་པ་འདི་
 ཅུམ་ཞིག་ཡོད་ཏེ་རྒྱལ་པོ་རྩམ་ཨ་ཤོ་ཀ་རྩམ་ཡོན་བདག་མཛད་ནས། བཀའ་བསྐྱུ་བ་
 གསུམ་པ་བྱུང་བའི་དུས་སུ། སྡེ་པ་རྩམས་ནང་མ་མཐུན་པས་ཕན་ཚུན་བསྟན་པ་
 ཡིན་མིན་ཚུད་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ལ། དགོ་འདུན་ཕྱགས་མ་བདེ་བའི་ཆོ། རྒྱལ་པོ་གྱི་
 གྱིའི་མི་ལྷས་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་རྟེན་ནས། ཀུན་གྱང་སངས་རྒྱས་གྱི་བསྟན་པར་
 བསྐྱུས་ཏེ། ཚུད་པ་མེད་པ་བྱས་སོ་ཞེས་གྲགས་ལ། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་གྱིས་ཕ་
 བའི་སྡེ་བཞི་ལ་འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་བཞི་གསུང་ན། བཙོས་ལྷན་འདས་བཞུགས་
 པའི་དུས་ཉིད་ནས་ཕ་བའི་སྡེ་བཞི་དང་དེ་ལས་གྱེས་པ་རྩམས་ཡོང་བར་འགྱུར་བས།
 ཕྱིས་སྡེ་པ་རྩམས་བསྟན་པ་ཡིན་མིན་གྱི་ཚུད་པ་འབྱུང་བ་མི་རིགས་སོ་སྐྱམ། གལ་
 ཏེ་བཙོས་ལྷན་འདས་བཞུགས་པའི་དུས་ཉིད་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ཕྱིས་
 ཐེག་ཆེན་བཀའ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཚུད་པ་དང་འདྲོ། །མི་འདྲ་སྟེ། བཙོས་ལྷན་འདས་
 བྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ཡུན་རིང་པོའི་བར་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་ཉམས་པར་

ལྷུང་ཞིང་། བྱིས་འཕགས་པ་ལྷུ་སྐྱབ་ཕྱོན་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚུལ་རྒྱས་པར་མཛད་པ་
 ཐུབ་པས་ལུང་བསྟན་པས། བྱིས་འཕགས་པ་ལྷུ་སྐྱབ་བྱིས་དབུ་མ་རིགས་ཆོགས་
 སོགས་ལྷ་བའི་ཆ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། མདོ་སྡེ་ཀུན་ལས་བརྟམ་པ་སོགས་
 སྦྱོད་བའི་ཆ་གསལ་བྱེད་གྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་མཛད་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་
 པ་རྒྱས་པར་མཛད་པ་ན། དེའི་དུས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཁ་གཅིག་སྤར་ཡུན་རིང་པོའི་བར་
 དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲིམ་ཐོས་པ་རྒྱན་མཆོན་དུ་བྱས་ནས། ཐེག་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 བཀའ་མིན་གྱི། ལྷུ་སྐྱབ་བྱིས་རང་བཟོར་བྱས་སོ་ཞེས་སྒྲུར་པ་འདེབས་པ་བྱུང་བ་
 ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་ཁོ་བོ་ནི་འདི་ལྟར་སེམས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་
 རྗེ་སྦྱོད་ལུང་སྡེ་བཞིར་གྲགས་པ་འབུམ་སྡེ་གཅིག་པོ་འདི་ཉིད་གསུང་པ་ལ། རྗེ་མ་པ་
 ལེན་ཚུལ་སོགས་དགོངས་པ་མི་འདྲ་བ་འགྲེལ་མཁན་བཞི་བྱུང་བས་དེའི་རྗེས་
 འཇུག་གི་ལག་ལེན་བཞིར་བྱུང་བ་དང་སྡེ་པ་བཞིར་བྱས་ལ། དེ་རྣམས་ལ་ཡང་
 གནས་དང་སྒྲོབ་དཔོན་དང་ཆ་བྱད་མི་འདྲ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ནང་
 མཆོན་གྱི་དབྱེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་དག་ཀུན་གྱི་བཅོམ་ལྷན་འདས་
 ཀྱིས་འདུལ་བའི་རྗེ་སྦྱོད་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལས་བྱི་
 རོལ་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྒྲུམ་དུ་སེམས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་རྒྱལ་པོ་གྱི་གྱིའི་མི་
 ལམ་དུ་རས་ཡུག་ཆེན་པོ་ཅིག་མི་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་འཐེན་གྱིང་
 རས་ཡུག་དེ་ཉིད་ཉམས་པ་མེད་པ་རྗེས་པ་ལ། རྗེ་པ་འོད་སྤང་གིས་ཐུབ་པའི་བསྟན་

པ་ལ་སྡེ་བ་བཙོ་བརྒྱད་དུ་གྱེས་ཤིང་རྣམ་གྲོལ་གྱི་རས་ཡུག་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་
བའི་མཚན་མའོ། །ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་དང་ལེགས་པར་འགྲིག་པར་འགྱུར་རོ། །
སྒྲུལ་དུ་སེམས་སོ། །སྡེ་བ་འདི་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་དང་དེ་ལས་གྱེས་པ་རྣམས་
ནི་གསལ་པོར་སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གྱི་རྟོག་གི་འབར་བ་དང་། སྡེ་བ་ཐ་
དད་བསྐྱུག་པའི་འཁོར་ལོར་བསྟན་པས་དེར་བལྟ་བར་བྱ་བའི། འདིར་ཡིག་གི་
མངས་གྱིས་དོགས་པས་མ་བྲིས་སོ། །མདོ་སྡེ་བ་ལ་དབྱེ་བ་དུ་ཡོད་ཅིས་པ་ནི། དེ་ལ་
དབྱེ་བ་བྱས་པའི་གཞུང་གསལ་པོ་མ་མཐོང་ཞིང་། བོད་ཁ་ཅིག་སེམས་ཅམ་རྣམ་
བདེན་པ་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གྲངས་མཉམ་དུ་སྒྲུབ་དང་། སྒྲུ་ཚོགས་གཉིས་མེད་
དུ་སྒྲུབ་གཉིས་ཡོད་ཟེར་རོ། །

བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་དང་མདོ་སྡེ་བའི་བྱེད་པར་གང་ཞེས་པ་ནི། གཞིའི་གནས་
སྐབས་ན་ཤེས་བྱ་གཞི་ལྡེའི་ནང་ནས་གཟུགས་སེམས་སེམས་བྱུང་གསུམ་ཀ་རྩེས་
སྒྲུབ་པ་པ་འདོད་ལ། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་འདུས་བྱས་རྣམས་བྱེ་བྲག་དུ་སྒྲུབ་པས་
རྩེས་ཡོད་དུ་འདོད་ཅིང་མདོ་སྡེ་བས་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད། སེམས་སེམས་བྱུང་
ཡང་བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་པ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མེད་ཅིང་རང་རིག་མེད་པར་འདོད་ལ། མདོ་སྡེ་བས་
དེ་ལས་སྒྲོག་པར་འདོད། གཟུགས་ལ་ཡང་བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་པས་བསྟན་མེད་ཐོགས་མེད་
གྱིས་གཟུགས་ཡོད་པར་འདོད་ལ། མདོ་སྡེ་བས་ཀུན་ཐོགས་བཅས་སྒྲུབ་འདོད་དོ། །
ལམ་གྱི་སྐབས་སྒྲུབ་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་ཀུན་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་ཅམ་སྒྲོམས་པས་གྲོལ་བར་སྒྲུབ་པ་མི་མཐུན་པ་ཆེར་མེད་ལ། འབྲས་བུའི་ཐད་

དུ་ཁྱེ་བྲག་སྤྲོ་བས། སྤང་པོ་ལྷག་བཅས་དང་ལྷག་མེད་ཀྱི་སྤང་འདས་ཀྱན་བྲལ་
འབྲས་རྫས་གྲུབ་ཏུ་འདོད་ཅིང་། མདོ་སྒྲེ་བས། གཉིན་པོ་སྤང་བྱ་བ་ཀག་པའི་མེད་
དགག་ཅང་མེད་སོར་འདོད་དོ། །ཁྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བྱ་ལས་
ཉམས་ནས་ཕྱིར་འོང་སོགས་སུ་འགྱུར་བར་འདོད་ལ། མདོ་སྒྲེ་བས་མཐོང་ཆོས་ལ་
བདེ་བར་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ཙམ་ལས་ཉམས་པར་འདོད་པས་ཉམས་པའི་
ཆོས་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་འབྲས་བྱ་ལས་ཉམས་པར་མི་འདོད་དོ། །

སེམས་ཙམ་པ་ལ་རྣམ་བདེན་རྒྱན་གཉིས་ལས་དཔྱེ་བ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་
པ་ནི། དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་མེད་ཅིང་། རྣམ་བདེན་པ་ལས་སྒྲ་ཆོགས་གཉིས་
མེད་དུ་སྤྲོ་བ་དང་། གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་དུ་སྤྲོ་བ་གཉིས་ཡིན་ལ། དང་པོ་ནི་
ཤེས་པ་གཅིག་ལ་སྒྲ་སེར་དཀར་དམར་སྒྲ་ཆོགས་སུ་སྤྲོ་བ་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་གཅིག་
གི་ངོ་བོར་འདོད་ལ། སྤང་མཁན་གྱི་ཤེས་པ་ལས་རྫས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བའི་ཤེས་
པའི་ངོ་བོར་བདེན་པར་འདོད་པ་སྒྲོ་ལྷ་ཀས་ཆོལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་བདེན་པ་ཡང་
ཡོད་ཅེས་ཟེར་རོ། །རྣམ་རྒྱན་པ་ལ་ཤེས་པ་ལ་གཟུང་བྱ་སྒྲོ་བཏགས་སྤང་བར་འདོད་
པ་དྲི་བཅས་པ་དང་། དེ་སྤང་བར་མི་འདོད་པ་དྲི་མ་མེད་པ་གཉིས་སོ། །རྣམ་བདེན་
བརྒྱན་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་གང་ཞེས་པ་ནི། རྣམ་བདེན་པ་ནི་ཤེས་པ་ལ་སྤང་བའི་
གཟུང་བ་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཕྱི་རོལ་ལྟར་སྤང་ཡང་། ཡིན་ལྷགས་ལ་ཤེས་
པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་གྱི། ཕྱི་རོལ་ཏུ་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པས། རྣམ་རྒྱན་པ་ནི་གཟུང་
བ་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཕྱི་རོལ་ལྟར་སྤང་བ་མ་གཏོགས་པ་ཡིན་ལྷགས་ལ་ཕྱི་

རོལ་གྱི་དོན་དུ་ཡང་མ་གྲུབ། རང་ཤེས་པར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲོ་བདག་ས་ཅང་མེད་
སོ་ཞིག་ཏུ་འདོད་དོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་བདེན་པ་མེད་ཅིང་རང་ཤེས་
པ་བདེན་པར་འདོད་པ་ལ་ནི་བྱད་པར་མེད་དོ། །མདོ་སྡེ་པ་དང་སེམས་ཅམ་པའི་
བྱད་པར་གང་ཞེས་པ་ནི། གཞིའི་གནས་སྐབས་སུ་མདོ་སྡེ་པས་གཟུང་བ་བྱི་དོན་
བདེན་པར་གྲུབ་པས་དེ་འཛིན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་གུན་གྱང་མ་འབྲུལ་བར་
འདོད་ལ། རྣམ་རིག་པས་གཟུང་བ་བདེན་པ་མི་འདོད་ཅིང་། དེ་འཛིན་གྱི་སེམས་
སེམས་བྱུང་གུན་གྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པ་མ་གཏོགས་པ་གུན་འབྲུལ་བར་
འདོད་དོ། །

གཉིས་ཀས་གྱང་སེམས་སེམས་བྱུང་རྗེས་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་ནི་འདྲ་ལ།
ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་མདོ་སྡེ་པས་གཉིན་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཅམ་
དང་། སྤང་བྱ་ཉོན་ཞིབ་དང་སྟོམས་འཇུག་གི་སྦྱིབ་པ་ཅམ་ལས་རིགས་ཅན་གསུམ་
ཀ་ལ་མི་འདོད་ལ། སེམས་ཅམ་པས་ཉན་ཐོས་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་གཉིན་པོ་དེ་ཅམ་
དུ་ཟད་ལ། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་དེའི་སྤང་བྱ་གཉིན་པོ་བཟུང་བ་བདེན་མེད་
དུ་རྟོགས་པའི་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་དང་། སྤང་བྱ་ཤེས་སྦྱིབ་གཟུང་རྟོག་གི་ཆ་སྤང་
དགོས་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་གཉིན་པོ་གང་ཟག་དང་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་
གཉིས་ཀ་རྟོགས་པ་དང་། སྤང་བྱ་ཉོན་ཞིབ་གཉིས་ཀ་སྤང་དགོས་པར་འདོད་དོ། །
འབྲས་བུའི་ཐད་དུ་མདོ་སྡེ་པས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བྱང་འདས་གུན་སྤང་བཤད་པ་
ལྟར་མེད་དགག་ཏུ་འདོད་ལ། སེམས་ཅན་ཅམ་པས་བྱང་འདས་གུན་སྤང་བྱ་ཅི་

རིགས་པ་དང་བུལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །ཁྱད་པར་དུ་མདོ་སྡེ་པས་
གཟུགས་སྒྱུ་ཚོས་སྒྱུ་གཉིས་ལས་མི་འདོད་ཀྱང་སེམས་ཅམ་པས་སྒྱུ་གསུམ་དུ་འདོད་
པ་སོགས་མི་འདྲ་བས་ཁྱད་པར་མཐའ་ཡས་སོ། །

དབུ་མ་པ་ལ་ཐལ་རང་གཉིས་ལས་མ་གཏོགས་པ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་པ་ནི།
ལྷ་རྒྱ་དེ་བ་ཡན་ཆད་ལ་ཐལ་རང་གི་དབྱེ་བ་མེད་ལ། དུས་ཕྱིས་འཕགས་པ་སྒྱུ་རྒྱུ་བ་
ཀྱི་དངོས་སྒྲོ་བ་སྒྲོ་བ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ས་ཀྱིས་དབུ་མ་རྩ་བའི་འགྲེལ་བ་
མཛད་ནས། སྒྲོ་བ་དཔོན་ཀྱི་དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་དུ་བཀྲལ་ལོ། །དེའི་རྗེས་སུ་
སྒྲོ་བ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་དབུ་མ་རྩ་བའི་འགྲེལ་བ་མཛད་ནས། སངས་
རྒྱས་བསྐྱེད་ས་ལ་དགག་པ་བརྗོད་ཅིང་། སྒྲོ་བ་དཔོན་ཀྱི་དགོངས་པ་རང་རྒྱུད་དུ་
བཀྲལ་བས། དེ་ཕྱིན་ཆད་ཐལ་རང་གཉིས་སུ་གྱེས་ལ། དེ་ཕྱིན་ཆད་དབུ་མ་ལ་ཐལ་
རང་གཉིས་ལས་མེད་དོ། །ཐལ་འགྱུར་བ་ཀུན་གྱུ་བ་མཐའ་མཐུན་པས་དབྱེ་བ་མེད་ལ།
རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ལ་མདོ་སྡེ་སྒྲོ་བ་པའི་དབུ་མ་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་སྒྲོ་བ་པའི་དབུ་མ་
པ་གཉིས་ཡོད། དེ་ལྟར་འབྲེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་སྒྱུ་རྒྱུ་བ་
ཀྱི་གཞུང་ལ་གཞན་ངོར་ཕྱི་ངོལ་གྱི་དོན་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་ཁས་ལེན་པ་རགས་པ་ཕྱིའི་
དབུ་མ་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་གེས་པ་ཅམ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིའི་དོན་མེད་པར་
ཁས་ལེན་པ་སྤྲ་བ་ནང་གི་དབུ་མ་དང་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་མདོ་སྡེ་སྒྲོ་བ་པའི་དབུ་མ་པ་དག་རགས་པ་ཕྱིའི་དབུ་མ་པའི་རྗེས་སུ་
འབྱེད་ནས་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་ཕྱིའི་དོན་ཁས་ལེན་ཅིང་། དེའི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་མདོ་

སྒྲེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བྱེད། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་དབུ་མ་བ་དག་ཕྱ་བ་ནང་
གི་དབུ་མ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཐ་དད་དུ་ཤེས་པ་ཙམ་ཞིག་ཁས་ལེན་ཅིང་བྱི་
རོལ་གྱི་དོན་ཁས་མི་ལེན་ལ། དེའི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པ་སེམས་ཙམ་
བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བྱེད་དོ། །དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ནི་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་བ་
གྲགས་པ་ལ་སོགས་སྟེ། དོན་ལ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པ་ལྟར་ཤེས་པ་ཡང་གྲུབ་པ་
མེད་ལ། ཐ་སྙད་དུ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པ་ལྟར་ཤེས་པ་ཡོད་དོ། །དེ་དག་གི་རྣམ་
གཞག་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་ལྟར་བྱེད་གྱི། མདོ་སྒྲེ་བ་དང་སེམས་ཙམ་བ་
སོགས་གྲུབ་མཐའ་སྒྲ་བ་དག་གི་རྗེས་སུ་མི་འབྲངསྟེ། དེ་དག་ནི་ཀུན་རྫོབ་གྱི་རིགས་
པ་ལ་རིགས་པས་དབྱུད་ནས་དོན་དང་ཤེས་པ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་རི་ལྟར་
འདོད་པ་ལྟར་གྱི་དོན་དང་ཤེས་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་འང་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེའི་བྱིར་དེ་ཐལ་འགྱུར་བ་དག་ལ་འཛིག་རྟེན་གྲགས་སྟེ་སྦྱོང་པའི་
དབུ་མ་བ་ཞེས་གྲགས་སོ། །

ཐལ་རང་གི་བྱུང་པར་གང་ཞེས་པ་ནི། སྒྲར་བཤད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་
འགྲུབ་མོད་གྱི་འོན་ཀྱང་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། འདི་གཉིས་ཀའང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་
དམ་པའི་བདེན་པ་སྒྲིམ་པ་ལ་ནི་མི་མཐུན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང་། གནས་
སྐབས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་སྒྲར་བཤད་པ་ལྟར་ཅུང་ཟད་མི་མཐུན་
པ་ཡིན་ནོ། །བྱུང་པར་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་རང་རྒྱུད་པ་ཞེས་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན།
ཐ་སྙད་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་རང་ལུགས་ཀྱིས་དམ་བཅར་ཁས་བླང་ནས་

དེ་སྐབས་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་འགོད་པ་རང་རྒྱུད་པ་
 ཡིན་ལ། སྐྱེ་མེད་དང་སྟོང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡང་གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་དགག་པའི་
 གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཁས་ལེན་ལ། གཞན་གྱི་མཐར་འཛིན་གྱི་ལོག་རྟོག་
 རྣམས་ཀྱང་པ་རོལ་པའི་ཁས་སྒྲུངས་ནང་འགལ་གྱི་ཐལ་འགྱུར་དང་འཛིན་རྟོག་རང་
 གྲགས་ཀྱི་རིགས་པས་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། དབུ་མ་པ་རང་ལུགས་ལ་གྲུབ་པའི་
 རིགས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བརྗོད་དེ། རང་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་ཅི་ཡང་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བ་འདི་ལ་རང་ལུགས་
 ཀྱི་ཁས་ལེན་ཅི་ཡང་མེད་པས་གཞན་གྱིས་སྟོན་ཅི་ཡང་གདགས་སུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །
 དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་སྟོན་ཅི་ཡང་གདགས་སུ་མེད་པ་དང་འདྲའོ། །རང་རྒྱུད་པ་
 ལ་ཐ་སྙད་དུ་རང་ལུགས་སུ་གྲུབ་པའི་ཁས་ལེན་ཡོད་པས་གཞན་གྱིས་སྟོན་
 གདགས་པར་བྱས་ཏེ། དཔེར་ན་ཡོད་ན་དེའི་ཕྱིར་དུ་ཚོད་པ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །
 གཞན་ཡང་རང་རྒྱུད་པ་འདི་ལ་དབུ་མ་པའི་ལུགས་གཞིར་བཞག་པ་ལའང་ཁས་
 གྲུངས་ནང་འགལ་པའི་སྟོན་ཅུང་ཟད་འབྱུང་ངོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐལ་རང་གཉིས་པོ་ལ་
 ཐལ་འགྱུར་བ་གྲུབ་མཐའ་བཟང་ཞེས་སྐྱབས་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་གྲགས་ཀྱང་།
 འདི་གྲུབ་མཐའ་ཆེས་ཟབ་ཅིང་གཏིང་དཔག་དཀའ་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་སྒོ་ཡུལ་
 དུ་ཤོང་བ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་འོ། །དེས་ན་སྐྱབས་ཀྱི་ཡང་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་
 ལེན་པ་ཤིན་ཏུ་ཅུང་ཞིང་། བོད་དུ་ནི་གཏན་ནས་མི་བྱུང་པའི་ཚད་ཅམ་དུ་གདའ། རེ་
 རེ་ཅམ་བྱུང་བ་དེ་བས་ཀྱང་རི་ལྷ་བ་བཞིན་མ་རྟོགས་པར་སྒྲུང་ངོ། །དབུ་སེམས་

གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་གང་ཞེས་པ་ནི། གཞིའི་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་ཙམ་པས་
 སེམས་བྱད་བདེན་པར་འདོད་ལ་དབུ་མ་པས་བདེན་མེད་དུ་འདོད་དོ། །སེམས་ཙམ་
 པས་འགོ་ཀྱན་རིགས་ཙན་གསུམ་དང་མ་ངེས་པའི་རིགས་ཙན་ཏེ་བཞིར་འདོད་
 ཀྱང་། དབུ་མ་པས་གནས་སྐབས་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་མཐར་ཐུག་ཀྱན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 རིགས་ཙན་དུ་འདོད་དོ། །ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་སེམས་ཙམ་པས་སྒྲར་བཤད་པ་ལྟར་
 འདོད་ལ། །དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་ཁ་ཅིག་རིགས་ཙན་གསུམ་གྱི་སྒྲང་གཉིན་སེམས་
 ཙམ་པ་ལྟར་བཞེད་ལ། ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམས་ནི་སྒྲོས་བྲལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་
 སྒྲོམ་པས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་པས་རིགས་ཙན་གསུམ་གས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 སྒྲོམ་དགོས་པར་བཞེད་ལ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱད་པར་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་
 སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འཇུག་པ་སྲིད་ཀྱང་མུང་པོ་ལྷག་མེད་ཀྱི་མུང་
 འདས་ཐོབ་ནས་གཏན་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དབུ་མ་པས་ཉན་རང་ལ་མཐར་ཐུག་གི་མུང་འདས་ཡོད་པར་འདོད་དེ། ཉན་རང་
 དག་བཙོམ་ལྷག་མེད་ཀྱི་མུང་འདས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐྱལ་ནས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སད་པར་
 བྱ་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་སྒྲོབ་པར་བཤད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་རང་གི་ལྷག་མེད་མུང་འདས་ལ་ཡང་དབུ་སེམས་གཉིས་འདོད་
 པ་མི་མཐུན་ཏེ། སེམས་ཙམ་པ་དག་ཉན་རང་དག་བཙོམ་པ་ཆེའི་འདུ་བྱེད་དོར་
 བས་འདུས་བྱས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་འདོད་ལ།

དབུ་མ་བ་དག་ཆེ་དོར་བའི་རྗེས་སུ་ཟག་བཅས་རྣམས་སྒྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་མི་ལེན་ཀྱང་
 དག་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྤྱུབས་སུ་ཟག་མེད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་མངོན་
 བར་གྱུབ་སྟེ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསྐྱལ་བ་དབག་ཏུ་མེད་པར་
 གནས་པ་ལ་ལྷག་མེད་གྱི་ཕུང་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་འདོད་དོ། །འདི་དག་ནི་གྲུབ་
 མཐའ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་རགས་པ་ཅུ་མ་སྟེ་ཞིབ་པ་རྣམས་ནི་མཐའ་ཡས་སོ། །
 བདེན་བཞི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དུ་རྗེ་ལྷ་སྤྱུ་སྤྱད་ཞེས་པ། འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་
 འདུས་ཏེ། འགོག་པས་ཡོངས་གྲུབ་དང་། ལམ་སྒྲིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྤྱུག་ཀུན་གཉིས་ལས་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱུག་
 ཀུན་གཉིས་ལས་ཤེས་རིག་རྫོགས་ཡོད་གྱི་ཆ་དང་བཅུ་པོ་བཏགས་ཡོད་གྱི་ཆ་གཉིས་
 ཡོད་ལ་དང་པོ་གཞན་དབང་ཡིན་ལ་སྤྱི་མ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ནོ། །

བདེན་བཞི་བདེན་གཉིས་སུ་རྗེ་ལྷ་ར་བསྐྱུ་ཞེ་ན། འགོག་པ་དོན་དམ་གྱི་
 བདེན་པ་ཡིན་ལ་གཞན་གསུམ་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་
 བདེན་གཉིས་སུ་རྗེ་ལྷ་ར་བསྐྱུས་ཞེ་ན། འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་བདེན་པར་
 བསྐྱུས་ཤིང་། སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་དང་། གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་
 རྣམས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འདུའོ། །བདེན་བཞིའི་ངོ་བོ་གང་ཞེས་པ། སྒྲིབ་སྤྱི་
 མའི་ལས་ཉོན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཉིང་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་རྣམས་སྤྱུག་བསྐྱལ་བདེན་པ་
 དང་། མ་འོངས་པའི་ཕུང་པོའི་རྒྱར་ཁ་དཔེ་བརྒྱབ་མདུན་གཉིས་མི་ཆང་། །གང་
 ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གཉིས་གྱིས་གདོད་མ་ནས་སྟོང་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་

གདོད་མ་ནས་གྲུབ་པས་ཡོངས་གྲུབ། གནས་སྐབས་ཀྱན་ཏུ་མི་འགྱུར་བས་ན་དེ་
 བཞིན་ཉིད། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་ན་ཡང་དག་པའི་མཐའ། ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་སྨྱོད་
 ཡུལ་དུ་གྱུར་པས་དོན་དམ། སྨྱོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བས་མཚན་མ་མེད་པ་ཞེས་གྲུབ་
 བྱའོ། །གཞན་དབང་ནི་འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 སྨྱོད་ཡུལ་ཡིན་ལ། ཀྱན་བཏགས་ནི་བྱིས་པའི་སྒོ་ཡི་སྨྱོད་ཡུལ་ཡིན་ཞིང་། ཡོངས་
 གྲུབ་ནི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོགས་པའི་སྨྱོད་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །
 སྒར་བཤད་པའི་སྨྱོད་པ་ཉིད་དེ་ཉིད་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་ལ། དེ་རྟོགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གྲུབ་རགས་པ་
 ཅུམ་སྨྱོས་པའོ། །དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་བྱིའི་གཟུང་བར་སྒྲུང་བ་དང་། བར་འཇིན་
 པར་སྒྲུང་བ་རྣམས་ནི་གཞན་དབང་། དེ་ལ་རྟོག་པས་ཀྱན་བཏགས་པ་རྣམས་ནི་
 ཀྱན་བཏགས། སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་རྟོག་པས་ཀྱན་བཏགས་པ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པ་ནི་
 ཡོངས་གྲུབ་པོ། །

བདེན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་ཞེས་པ་འདི་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་བཞིའི་འདོད་
 ལུགས་བཞི་སྟེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་དག་ནི། འཛུམས་བྱེད་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པས་བཅོམ་
 པ་ན། དེའི་སྒོ་མི་འཇུག་པ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། རྗེས་ཀྱི་ཚུལ་སྒོས་སོ་སོར་
 བསལ་བ་ན་དེའི་སྒོ་མི་འཇུག་པ་ཁུ་ལ་སོགས་པ་ཀྱན་རྫོབ་དང་། བཅོམ་གཞིག་གི་
 སྒོ་མི་འདོར་བ་ཤེས་པ་རང་དབང་དུ་བསྐྱེད་པ་གཟུགས་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་
 པར་འདོད་དེ། མཛོད་དུ། གང་ལ་བཅོམ་དང་སྒོ་ཡི་གཞན། །བསལ་ན་དེ་སྒོ་མི་

འཇུག་པ། །ཁུམ་ཅུ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
བཤད་དོ། །མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ནི། དོན་ལ་འབྲས་ཁུ་བསྐྱེད་པར་རུས་པ་དོན་དམ་པ།
སྟོང་ར་དོན་བྱེད་པ་ལྟར་ཡོད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་འདོད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་བས།
དོན་དམ་དོན་བྱེད་རུས་པ་གང་། །དེ་འདིར་དོན་དམ་ཡོད་པ་ཡིན། །གཞན་ནི་ཀུན་
རྫོབ་ཡོད་པ་སྟེ། །ཞེས་སེམས་ཅམ་པ་དག་ནི། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
སྟོང་ཡུལ་ཀྱི་དོན་དམ་པ་དང་། རིགས་པས་དབྱུང་ན་དོན་དམ་པ་རྫུ་སྟུ་གྲུབ་པས་
གཉིས་སྟུ་འདོད་དེ། དང་པོ་ནི། འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་ཏེ། མདོན་པ་
ཀུན་ལས་བརྟུས་སྟུ། རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་ནི་དོན་དམ་པའོ། །
ཞེས་དང་། ཅིའི་ཕྱིར་དོན་དམ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་སྟོང་
ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གིས་
བསྐྱུས་པའི་ཤེས་རིག་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་པོ་ཀུན་ལས་བརྟུས་
ལས། གཟུང་དང་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བའི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དོན་དམ་འདོད། །
ཅེས་གསུངས་སོ། །

ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་།
རིགས་པས་དབྱུང་མི་བཟོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི་གཞན་དབང་གི་
ངོ་བོ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་གིས་བསྐྱུས་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་
ཡིན་ཏེ། ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་པའི་དམིགས་པ་
ནི་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པའོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེས་ན་གཞན་དབང་ནི་རིགས་པས་

སྒྲིལ་པ་དག་རྒྱ་རྒྱུ་མཁས་ཀྱིས་རང་གི་ངོ་བོ་འགག་པས་རྟག་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་ལ།
 རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་འབྱེན་པས་ཆད་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་ཞེས་
 སྒྲུབ། །སེལ་མཁས་ཙམ་པ་དག་ཀྱང་བརྟགས་རང་བཞིན་མེད་པས་རྟག་པའི་མཐའ་སྤང་ལ།
 གཞན་དབང་བདེན་པར་གྱུ་བ་པས་ཆད་པའི་མཐའ་སྤྲོད་ངོ་། །ཞེས་སྒྲུབ། །དབུ་མ་པ་
 དག་ཀྱང་རྫོང་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་ལ་སྤྲོད་པ་མི་འདེབས་པས་ཆད་པའི་མཐའ་
 ལས་གྲོལ་ལ། དེ་ཉིད་ཡིན་ལུགས་སྒྲིལ་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་རྟག་
 པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་ཏེ། དེ་ཉིད་གཞི་དབུ་མ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚུལ་གང་
 ལ་ཡང་མཚན་མར་མི་འཛིན་པས་རྟག་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་ལ། སྤྲོད་རྗེས་གཞན་
 དོན་དུ་ཚུགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག་པས་ཆད་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་ཏེ། དེ་ནི་ལམ་དབུ་
 མ་ཡིན་ནོ། །སྒྲིལ་པའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཉི་ལྟར་ཞི་བའི་ཚུལ་སྤྲོད་པས་
 རྟག་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་ལ། གཞུགས་སྤྲོད་གཉིས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་མཚུགས་དམན་གྱི་
 དོན་འཁོར་བ་ཇི་སྤྲོད་མ་སྤྲོད་ཀྱི་བར་དུ་མཛད་པས་ཆད་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་ཏེ།
 དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་དབུ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དང་པོ་གསུམ་ནི་དབུ་མ་ལྟར་སྤང་བ་
 ཡིན་ལ། བྱི་མ་དབུ་མ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བུ་ཁོན་སྤྲོད་པའི་བྱི་པ་ནི། ཉན་
 ཐོས་སྒྲིལ་གཉིས་དང་སེལ་མཁས་ཙམ་པ་ཡིན་དེ། དེ་དག་ནི་དངོས་པོ་བདེན་པ་ཁས་ལེན་
 པས་ཡིན་ལུགས་ལ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ལྟར་བར་འགྱུར་ཏེ། འཕགས་པ་གྲུ་སྤྲོད་
 ཀྱིས། དངོས་པོར་ཁས་ལེན་ཡོད་ན་ནི། །དེ་ལ་ཆད་སོགས་འཛིགས་པ་འབྱུང་། །
 ཅེས་དང་། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། །དེ་ནི་མེད་པ་མིན་པས་བརྟག་ །སྤྲོད་

བྱུང་ད་ལྟ་མེད་ཅེས་པ། །དེས་ན་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 དེས་ན་དེ་དག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་
 ལྟ་བས་སྤྱེ་བའི་ཕྱི་པ་ཞེས་བྱའོ། །དབུ་མ་པས་ནི་དེ་བཞིན་གསལ་བའི་དགོངས་
 པ་རྟག་ཆད་སྤངས་པ་དབུ་མ་པའི་ལམ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བས་སྤྱེ་
 བའི་ནང་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །ཐབས་ལམ་གྱིས་སྤྱེ་བའི་ཕྱི་པ་ནི། བ་རོལ་རྩ་ཕྱིན་
 པའི་ཐེག་པ་པ་ཀུན་ཡིན་ལ། །ནང་པ་ནི་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པ་པ་རྣམས་སོ། །སྟོང་རྗེ་དང་།
 ཐུགས་རྗེ་དང་། བརྩེ་བ་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་པར་གང་ཞེས་པ། སྟོང་རྗེ་དང་། ཐུགས་རྗེ་
 ཆེན་པོ་ལ་བྱུང་པར་བརྒྱད་མཛོད་ལས་བཤད་དོ། །

དེའི་ལུགས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་མངའ་
 བ་ཡིན། སྟོང་རྗེ་ནི་ཉན་རང་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའོ། །ཡང་སྟོང་རྗེ་ནི་སེམས་
 ཅན་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་དུམ་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་སྟེ་བ་དུ་མར་གོམས་
 བར་བྱས་པ་ལས་དུམ་གསུམ་ཅི་རིགས་པ་དང་ལྡན་པའི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་
 དམིགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འབྱུང་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྒྱུ་བྱེད་ཐུགས་རྗེ་
 གོམས་ལས་ཏེ། །ཅེས་པའི་དགོངས་པའོ། །བརྩེ་བ་ནི། རྣམ་འཛེའི་གཉེན་པོར་
 གྱུར་པ་གཞན་ལ་སྦྱོར་བ་དངོས་སུ་ཕན་པར་འདོད་པ་སྟོང་རྗེའི་བྱེད་བྲག་ཡིན་ནོ། །
 སེམས་ཅན་དང་། ཆོས་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟོང་རྗེའི་བྱུང་པར་གང་ཞེས་པ་
 འདི་དག་ནི་དམིགས་པ་དང་། ཉེན་གྱི་གང་ཟག་དང་། རྒྱུ་དང་། བྱེད་ལས་ཀྱི་བྱུང་
 པར་བཞིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དམིགས་པའི་བྱུང་པར་ནི་སྟུག་བསྐྱེལ་སེམས་ཅན་

རྩ་སྟོན་ཡོད་དང་། སེམས་ཅན་བཅས་ཡོད་དང་། སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་རྣམས་
 བློ་གྲོ་རིམས་བཞིན་དུ་འདི་གསུམ་གྱི་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། རྟེན་གྱི་བྱུང་པར་ནི་སོ་
 སོ་སྐྱེ་བོ་དང་། རྟེན་རང་འཕགས་པ་དང་བྱུང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་འདི་
 གསུམ་གྲོ་རིམས་བཞིན་དུ་འབྱུང་ངོ་། །རྒྱུའི་བྱུང་པར་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་
 འཛིན་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅམ་རྟོགས་པ་དང་། ཚོས་གྱི་བདག་མེད་
 རྟོགས་པའི་རྒྱུད་ལ་གྲོ་རིམས་བཞིན་དུ་འབྱུང་ངོ་། །བྱེད་ལས་གྱི་བྱུང་པར་ནི།
 སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྩེས་སྒྲིང་པ་དང་ཞི་བའི་རྒྱུད་པ་མཐའ་དག་དང་
 བྲལ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་ངོ་། །གསུམ་ཀ་ཡང་བརྩེ་ཡུལ་སྐྱེག་བསྐྱེལ་དང་བྲལ་བར་
 འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མཚུངས་སོ། །སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་དང་། བྱུང་
 སེམས་གྱི་བསྐྱེད་པ་དང་། གསང་སྒྲགས་གྱི་དམ་ཚིག་རྣམས་གྱི་ངོ་བོ་གང་ཞེས་པ།
 བྱེ་བྲག་སྐྱེ་བ་ནི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པའི་ངོ་བོ་འཆལ་ཚུལ་སྒྲིང་བའི་རྣམ་པར་
 རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་རྩ་སྟོན་གྲུབ་གཅིག་ཏུ་འདོད་ལ། མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཆད་ནི་
 འཆལ་ཚུལ་སྒྲིང་བའི་སེམས་ས་བོན་དང་བཅས་པར་འདོད་ངོ་། །བྱུང་སེམས་གྱི་པ་
 རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ལ། གསང་སྒྲགས་གྱི་དམ་ཚིག་ནི་དབང་བསྐྱུར་ཐོབ་པའི་གང་
 ཟག་གིས་རང་གི་རྒྱུད་སྡེ་ནས་བཤད་པའི་གནད་བཀག་རྣམས་རང་གི་སྒྲ་མས་རི་
 ལྟར་བཀའ་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་སྒྲུང་ངོར་བྱེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའོ། །
 དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེན་དེང་སང་ཨེ་སྒྲིང་། དེའི་ངོ་བོ་གང་ཞེས་པ། དགོ་འདུན་གྱི་
 དབྱེན་ནི་གཉིས་ཏེ། འཁོར་ལོའི་དབྱེན་དང་། ལས་གྱི་དབྱེན་ནོ། དང་པོ་ནི། དུས་

དུག་ཏུ་མི་འབྱུང་སྟེ། དང་པོ་བཙུམ་ལྷན་འདས་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་དང་། མཐར་ཐུ་
 ངན་ལས་འདའ་ག་དང་། བསྟན་པ་ལ་ལྷ་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སྟོན་མ་བྱུང་གི་
 བར་དང་། མཆོག་ཟུང་ཅིག་མ་སྟོན་པའི་སྟོན་རོལ་དང་། མཚམས་མ་བཅད་པ་དང་།
 སངས་རྒྱས་ཐུ་ལྷན་ལས་འདས་སྟོན་ཆད་མི་འབྱུང་སྟེ། མཛོད་དུ། དང་པོ་མཐའ་
 སྟོན་ཟུང་ཅིག་གི། །སྟེ་རོལ་ཐུབ་པ་ནོངས་པ་དང་། །མཚམས་མ་བཅད་པ་རྣམས་ཐུ་
 ཡང་། །འཁོར་ལོའི་དབྱེན་ནི་མི་འབྱུང་རོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེས་ན་ད་ལྷ་མི་
 འབྱུང་སྟེ། འགྲན་ཟླར་གྱུར་པའི་སྟོན་པ་ཐུ་ལྷན་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྱེད་
 པ་པོ་དག་སྟོང་ལྷ་བ་སྟོན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པ་གཅིག་གིས་སངས་རྒྱས་ལ་
 འགྲན་འཇུགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་སོ་སྟེ་འདི་དག་འདུན་རྣམས་
 ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ཕྱེན་ས། ཕྱོགས་གཅིག་རང་གི་སྟོབ་མར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 བྱེ་བའི་ཆད་ནི་འབྱེད་པ་པ་དག་སྟོང་ལ་སྟོན་པ་དང་། དེས་བསྟན་པའི་ལམ་ལ་ཐར་
 ལམ་དུ་འཛིན་པ་ན་བྱེ་བ་ཡིན་རོ། །ཡུན་ནི་ཉིན་ཞག་ཅིག་གི་བར་དུ་མི་གནས་ཏེ།
 དེའི་གོང་དུ་མཆོག་ཟུང་ཅིག་གིས་འདུམ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དབྱེན་གྱི་ངོ་བོ་ནི། དག་འདུན་རྣམས་ནི་མི་འབྱོད་པའི་རང་བཞིན་ལྷན་པ་
 མིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཡིན་རོ། །ཞེས་བྱེ་བྲག་སྟེ་བ་རྣམས་ཟེར་རོ། །དབྱེན་དེའི་རྒྱ་
 མཚམས་མེད་དེའི་ལས་ནི་རྩུན་ཆིག་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །འདིས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྟོར་བའི་གོགས་བྱས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །འཁོར་ལོའི་དབྱེན་ཞེས་བྱ་ལ། དེའི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་བསྟན་པ་མནར་

མེད་དུ་མཆེད་པའི་ཕྱིར་མཆོམས་མེད་གཞན་བཞི་ལས་ཕྱི་བ་ཡིན་ཏེ། གཞན་རྣམས་ནི།
 རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་དཔུལ་བར་ངེས་ཀྱང་མནར་མེད་དུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་གྱི་
 དབྱེན་ནི། བསྟན་པ་གནས་པའི་ཡུལ་དུས་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་བས། དེས་ན་ད་ལྟ་ཡང་
 འབྱུང་བ་མང་། དེའི་ངོ་བོ་ནི། དགོ་སྒྲོང་བརྒྱད་ཡན་ཆད་གྱིས་འདུལ་བ་ནས་བཤད་
 པའི་ལས་བརྒྱ་ཅུ་གཅིག་གང་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཐུགས་མི་མཐུན་པས་ཐོགས་གཉིས་
 སུ་བྱེ་བའོ། །དེ་ནི་དགོ་འདུན་གྱི་གསོལ་གཞི་སོགས་གྱི་ལས་གྲུབ་པའི་གོགས་བྱས་པའི་
 ཕྱིར་ལས་གྱི་དབྱེན་ཞེས་བྱའོ། །དགོངས་ལྗེ་མ་དགོངས་གྱི་བྱད་པར་གང་ཞེས་པ། །
 སྒྱིར་གསུང་རབ་ཀྱན་དགོངས་ལྗེ་མ་དགོངས་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོར་སེམས་ཅུམ་པ་
 དག་འདོད་པས། ངོ་བོ་གཅིག་ལ་དགོངས་གཞི་དང་དགོངས་པ་སོ་སོར་འབྱེད་པ་
 ཡིན། དེ་ལ་མདོ་གང་ལ་སྒྲ་དངོས་ཟེན་ལས་གཞན་པའི་བརྗོད་བྱ་ལ་གཞོད་བྱེད་
 དང་མི་ལྟན་པའི་ཆ་ནས་དགོངས་པ་ཅན་དང་། བརྗོད་བྱེད་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཆ་ནས་ལྗེ་མ་དགོངས་སུ་འཛིན་སྟེ། དཔེར་ན། ས་དང་མ་ནི་བསད་བྱ་ཞིང་། །
 རྒྱལ་པོ་གཙང་སྒྲ་ཅན་གཉིས་དང་། །ཡུལ་འཁོར་འཁོར་དང་བཅས་བཅོམ་ན། །
 འདི་ནི་དག་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ། །ཞེས་པ་ལ། དགོངས་གཞི་པ་ནི་ལས། མ་ནི་སྟེད་པ།
 རྒྱལ་པོ་ནི་ཉོན་ཡིད། གཙང་སྒྲ་གཉིས་ནི་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་
 འཛིན་དང་། ལྟ་བུ་མཆོག་འཛིན་ཡུལ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ནི་སྒྲིལ་ཆེད་དུ་གཏེ། དེ་
 དག་གཉིན་པོས་བཅོམ་པས་དག་པ་དགྲ་བཅོམ་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་ལ་དགོངས་
 རས་ས་མ་སོགས་དང་གཙང་སྒྲ་ཅན་དགོ་སྒྲོང་དང་བྲམ་བེ་སོགས་བཅོམ་པས་དག་

པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ན། དགོངས་གཞིའི་བརྗོད་བྱ་ལ་གཞིན་པ་
 མེད་པས་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ལ། དངོས་བསྟན་ལ་ཚད་མས་གཞིན་པས་སྐྱ་རི་
 བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ལྡེམ་དགོངས་ཡིན་ནོ། །ལུང་འདྲེན་གྱི་ཐད་དུ་བཀའ་
 དང་བསྟན་བཅོས་ནང་འདོམ་ནས་མི་མཐུན་ན་གང་དབང་བཅན་ཞེས་པ། །བཀའ་
 ལ་དགོངས་པ་ཅན་དང་། དགོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན། སྐྱ་རི་
 བཞིན་དང་སྐྱ་རི་བཞིན་མ་ཡིན་པ་སྟེ། མཐའ་དུག་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། བསྟན་
 བཅོས་ལའང་འཕགས་པས་མཛད་པ་དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་མཛད་པ་གཉིས་ལས།
 སོ་སྐྱེའི་བསྟན་བཅོས་དང་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་བཀའ་འགལ་ན་
 བཀའ་དབང་བཅན། དགོངས་པ་ཅན་ལ་སོགས་པ་གསུམ་དང་འགལ་བ་ལྟར་སྒྲུང་
 ཡང་བཀའི་དགོངས་པ་བརྟག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། མཐའ་གཅིག་ཏུ་འགལ་བར་མི་
 བཟུང་ངོ་། །འཕགས་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་དགོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་
 པའི་བཀའ་གསུམ་འགལ་བ་མི་སྤྲིད་ལ། དགོངས་པ་ཅན་ལ་སོགས་པ་གསུམ་དང་
 འགལ་བ་ལྟར་སྒྲུང་ཡང་བསྟན་བཅོས་དབང་བཅན་པར་བྱ་སྟེ། དུས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 འགལ་ལ་ནང་བྱན་ཚུད་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་ལ་བརྟེན་ནས་
 བཀའི་དགོངས་པ་རྟོགས་ཀྱི། རང་དབང་དུ་རྟོགས་པ་མི་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 འཕགས་པ་ཀྱུ་སྐབ་དང་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གཉིས་གང་ཆེ་ཞེས་པ། སྤྱིར་གང་
 ཟག་གི་ཚུད་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དཔོག་པར་མི་རུས་ན། ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་
 ཡང་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དེ་དག་གི་ཚུད་དཔག་པ་ལྟ་ཅི་དགོས་ཏེ། འོན་ཀྱང་སངས་

བའི་རུས་པ་སྟེ། གཞན་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་གསུམ་སྟེ། ཡོན་ཏན་འདི་དག་གྲང་གཙོ་
 ཆེར་ཆོས་སྒྱུའི་དབང་དུ་བྱས་པའང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དོན་གཉིས་ལུན་སུམ་ཆོག་གས་
 པ་ནི་སངས་རྒྱུས་དགོན་མཆོག་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲུ་མ་ལས། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལུན་གྱིས་
 གྲུབ། གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྟོགས་མིན་པ། མཁུན་དང་བརྩེ་དང་རུས་པར་ལྡན། །
 དོན་གཉིས་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱུས་ཉིད། ཅེས་གསུངས་སྟེ། ཆོས་དགོན་མཆོག་ནི་
 ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་སྟེ། བརྒྱད་གང་ཞིན། སྒྲ་རྟོག་གི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་
 བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་དང་བྲལ་བས་གཉིས་སུ་
 མེད་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གྱི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བས་རྟོག་པ་མེད་པ་སྟེ།
 གསུམ་ནི་གང་ཞིག་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་འགོག་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ཉོན་མོངས་པ་
 དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་བྱི་མ་རྣམས་དག་པ་དང་། ཇི་སྟེད་པའི་ཆོས་ཤེས་བྱའི་
 དོན་རྣམས་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཇི་ལྟ་བུའི་དོན་རྟོགས་པས་མི་ཤེས་པའི་ལུན་
 པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་སྟེ། གསུམ་ནི་གང་གི་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་ལས་
 གྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན། གང་ཞིག་གིས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་འགོག་ལས་འདི་དག་
 ནི་ཆོས་དགོན་མཆོག་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། བསམ་མེད་གཉིས་མེད་རྟོག་མེད་པ། །
 དག་གསལ་གཉེན་པོའི་ཆོག་སྒྲུ་དག་གིས། གང་ཞིག་གང་གི་ཆགས་བྲལ་བ། །
 བདེན་གཉིས་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཏེ་ཆོས། ཅེས་གསུངས་སྟེ། དག་འདུན་དགོན་
 མཆོག་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་གང་གང་གི་ ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པའི་

ཕྱིར། །སློབ་ལྷན་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ཆོག་ས། །སླ་མེད་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་ཉིད། །ཅེས་
གསུངས་སོ། །ཐེག་དམན་འཕགས་པ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་
མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དོན་ལྷག་བསམ་རྣམ་པར་དག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །མཆོད་པར་
འོས་པ་མ་ཡིན་པས་སོ། །འདིར་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་
དང་། གང་ཟག་དུག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་གནས་སྐྱབས་སྐྱབས་གསུམ་དུ་
རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་དང་། ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་དང་ལམ་ལ་མ་ཞུགས་ཀྱང་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་
ཅན་ཆོས་ལ་ལྷག་པར་བྱ་བ་བྱེད་པར་འདོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཆོས་སྐྱབས་སུ་
བཞག་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སློབ་པ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆུང་དུ་ལ་ཞུགས་པའི་
གང་ཟག་དང་། ལམ་ལ་མ་ཞུགས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དག་འདུན་ལ་ལྷག་
པར་བྱ་བ་བྱེད་པར་འདོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དག་འདུན་སྐྱབས་སུ་བཞག་ཏེ།
ཆོག་ས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྟོན་པ་བསྟན་པ་
སློབ་དཔོན་གྱི། ཐེག་པ་གསུམ་དང་བྱེད་གསུམ་གྱི། །མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་
བྱས་ནས། །སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐར་
བཤད་པའི་ཆོས་དང་དག་འདུན་དག་ནི། གནས་སྐྱབས་ཉི་ཆེ་བ་ཙམ་གྱི་སྐྱབས་
ཡིན་གྱི་མཐར་ཐུག་དམ་པའི་སྐྱབས་ནི་མིན་ཏེ། འདི་ལྟར། ཆོས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ།
ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། དོན་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་

བྱས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་དེ། དཔེར་ན་ཆུ་ཀླུ་ལ་ནས་གཟིངས་གྱི་བྱ་བ་
མེད་པ་བཞིན་ནོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དོན་ཤེས་ནས་ནི་ཚོས་རྒྱལ་ས་ཀྱན། །
གཟིངས་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་རིག། །གཉིས་པ་རྟོགས་པའི་ཚོས་ཀྱང་འདུས་བྱས་ལམ་
གྱི་བདེན་པ་དང་འདུས་མ་བྱས་འགོག་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་མི་
རྟག་པ་བརྟུན་པའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པས་གཏན་གྱི་སྐྱབས་མ་ཡིན་ལ།

གཉིས་པ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་འགོག་བདེན་ནི། སངས་རྒྱས་དགོན་
མཆོག་གི་ཁོངས་སུ་འདུས་ལ། ཐེག་དམན་གྱི་འགོག་བདེན་ནི། མེད་དགག་ཅང་
མེད་པ་ཡིན་པས་སྐྱབས་སུ་འོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སྤང་ཕྱིར་སྤྲོ་བའི་
ཚོས་ཅན་ཕྱིར། མེད་ཕྱིར་འཇིགས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཚོས་རྒྱལ་གཉིས་དང་
འཕགས་པའི་ཚོས། གཏན་གྱི་སྐྱབས་གནས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་
ལྟར་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཁོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐོབ་པས་དགོན་མཆོག་གསུམ་
གྱི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇིགས་པ་མེད་པ་བྱུ་མཆོག་སྐྱབས་པོ་ཆེའི་
གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ཡི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དམ་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡི། སྐྱབས་
ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན། སྐྱབ་པ་ཚོས་གྱི་སྐྱ་ཅན་ཕྱིར། ཚོགས་ཀྱང་དེ་ཡི་
མཐར་ཐུག་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་འདི་ཡང་སྒྲོར་མོ་ལུང་པ་ཤུ་གུ་སེང་
གའི་དྲིས་ལན། དགོ་སྒྲོང་གཞོན་ནུ་སྒོ་གྲོས་གྱིས་སྐྱར་བའོ། ། །དགོ་ལེགས་སུ་
ཐུང་ཅིག །

༥ ལུ་དོང་མཁན་ཆེན་ཚོས་རྒྱལ་བའི་དྲིས་ལན། སྐྱེ་མེད་ལ་གནས་སྐྱེ་

མེད་ཚུལ། །ཡང་དག་གསུང་བ་སྤྱོད་པའི་མཚོག་ །བྱུང་དབང་དེ་ལ་བྱུག་འཆའ་ནས། །
 མདོར་བསྡུས་དབུ་མའི་དེ་ཉིད་བཤད། །རྒྱ་རྒྱུན་གང་དང་གང་དག་ལས། །དངོས་
 པོ་གང་དང་གང་བྱུང་བ། །དངོས་མིན་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན། །གཉིས་མིན་གཉིས་
 བྲལ་ངོ་བོས་སྟོང་། །མི་ལམ་སྤྱོད་མ་དེ་ཟེའི་གྲོང་། །རྒྱ་ཡི་རྒྱ་བ་རི་བཞིན་དུ། །མ་རིག་
 རྒྱ་ལ་ཡང་དག་འབྱུང་། །ཉིག་ཏུ་སྟོང་བའི་ངོ་བོ་འཛིན། །འཛིག་ཉིན་ངོར་བྱས་
 སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །སྤྱིད་དང་མུ་ངན་འདས་པའི་ཚུལ། །ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་
 བྱུང་སོགས། །འཛིག་ཉིན་ཀྱན་རྫོབ་གདགས་པ་མཛད། །ཐ་སྙད་དབང་གྱུར་སྟེ་བོ་ལ། །
 རྒྱ་ལ་བས་གང་དང་གང་གསུང་བ། །དེ་དང་དེ་ལ་སྤྱོད་མེད་གནས། །དེ་སྤྱིར་དེ་དག་
 དེ་ལ་བདེན། །དཀར་ནག་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡང་། །སྤྱོད་མའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱོད་པ་མེད། །
 ཡང་དག་ཏུ་ན་སྟོས་པ་ཡི། །ཆོས་རྣམས་ཀྱན་ལས་དེ་གྲོལ་ལོ། །དེ་ལྟར་བདེན་པ་
 གཉིས་ཀྱི་ཚུལ། །ལུང་དང་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་བའི། །རྣམ་པར་དཔྱེད་པས་
 ཚུལ་བཞིན་དཔྱད། །ཅེ་གཅིག་སེམས་ཀྱིས་ཡང་དག་སྟོམ། །བསྟོམ་པ་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པ་ན། །དངོས་དང་དངོས་མེད་ལ་སོགས་པ། །སྟོ་ཡི་མདུན་ན་མི་གནས་པས། །
 དམིགས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་ཞི། །རབ་རིབ་དག་པས་སྤྱོད་པའི་བཞིན། །སྟོང་ཉིད་
 མིག་སྤྱོད་གྱིས་སྤྱོད་པས། །སྟོ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་པ། །རྒྱ་ལ་བས་འགའ་ཡང་
 མ་གཟིགས་སོ། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དཔག་བསམ་ཤིང་། །ལྟ་ཡི་རྒྱ་བཞིན་འཕྲིན་
 ལས་རྣམས། །སྟོན་གྱི་འཕྲིན་པའི་དབང་དང་ནི། །གདུལ་བྱའི་དག་པའི་དབང་
 ལས་སོ། །འདི་ནི་མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་ལས། །དུས་གསུམ་རྒྱ་ལ་བས་བཤོད་

གྱི་ལྷགས་ལ་ཚེས་ཉིད་སྒྲུབ་མ་རྟོགས་པ་གསར་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་མི་དགོས་པས་
 ཚེས་སྒྲུབ་ནས་མི་འཇུག་གེས་སྒྲིབ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཚེས་ཉིད་མཐོང་ཟེན་གོམས་
 པར་བྱེད་པ་ཅུ་ཡིན། ས་མཚམས་གང་ནས་འཇུག་གེས་དཀའ། ཚེས་གྱི་བདག་
 མེད་རྟོགས་པ་མེད་པར་འདོད་པ་རྣམས་གྱི་ལྷགས་ལ་ཚེས་གྱི་བདག་མེད་སྒྲུབ་མ་
 རྟོགས་གསར་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཚེས་གྱི་བདག་མེད་སྟོན་པའི་གསུང་
 རབ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱ་དགོས་པས་ཚེས་ལམ་ནས་འཇུག་དགོས། དེ་ལྟར་ཡང་སོ་
 སྒྲུབ་མི་འགྱུར་ཏེ། བདེན་བཞི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་དུ་རྟོགས་པས་སོ་སོ་སྒྲུབ་
 བའི་ས་ལས་རིང་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲིབ་འཇུག་ཏུ། འཇིག་རྟེན་ལ་ལྟོས་དེ་
 ཉིད་མཐོང་། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པས་ཐེག་
 ཆེན་འཕགས་པར་བསྐྱེད་ལྷགས་སྒྲུབ་བ་དང་གསུམ་གྱི། སྒྲུབ་མཐོང་སྒྲུབ་གསུམ་
 མཚན་ཉིད་པར་འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྟེ་བཞེད། བཏགས་པ་བར་སྒྲོབ་དཔོན་སེང་
 གོ་བཟང་པོ་བཞེད། འདི་འཐད་འདི་མི་འཐད་གྱི་རྒྱ་མཚན་དབྱེད་པར་དཀའ། བོད་
 ན་སེང་བཟང་གི་ལྷགས་མི་འཐད་པར་འདོད་ཀྱང་གེས་བྱེད་ཅི་ཡང་མེད། ཁྱེད་དགོ་
 བགེས་བགེས་པོ་ཡིན་པས་ལན་མདོ་ཅུ་བྱས་པ་ལགས། འཐད་མི་འཐད་
 གཞིགས་པར་ཞུ། །དགོ་ལེགས་འཕེལ་བར་གྱུར་གཅིག །

༥ སྒྲུབ་འོད་ཟེར་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཞུས་ལན། གང་གི་ཞབས་རྒྱལ་འཕྲོག་
 བྱེད་དབྱིག་གི་གཉེན། །གཙུག་ན་རྒྱ་བ་འཆི་མེད་ལྟ་ཡི་དག། །བྱུང་པ་རིག་འཇིན་
 ཚེས་གྱིས་གྲུས་བསྟེན་པ། །སྒྲུབ་པའི་ཉི་མ་བྱུང་དབང་ལ་བརྟུང་ནས། །གསུང་རབ་

རིན་ཆེན་གྱིང་ལས་ལེགས་འོངས་པའི། །ལྷག་བསམ་དག་པའི་དྲིས་ལན་ནོར་བུའི་
 འཕྲེང་། །སྤེབ་ལེགས་དག་གི་སྤང་བུ་ལ་བརྒྱས་ཏེ། །སྟོ་གསལ་སྟོ་ཡི་མགུལ་པ་
 བརྒྱན་ཕྱིར་སྟེལ། །འདིར་སྤྲ་མ་འོད་ཟེར་རྒྱལ་མཆོན་པས་ཁྱེད་ཀྱིས་མཁས་གྲུབ་
 ཀྱི་སྤྲ་མ་ཇི་ཅམ་བསྟེན། །གཞུང་ལུགས་ཇི་ཅམ་ལ་སྦྱངས། །རང་དགའ་དང་གཞན་
 འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཇི་ཅམ་ཡོད། །འཆད་ཉན་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་སྟོབ་མ་ཇི་
 ཅམ་ཐོན། །ད་ལྟར་དག་སྟོར་གྱི་མཐིལ་གང་ལ་བྱེད་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་མདོར་
 བསྟུས་པ་ཅིག་ཅིས་ཀྱང་དགོས་གསུངས་པ་ལ། །སྤྲ་མ་ཇི་ཅམ་བསྟེན་པ་ནི། རྩོམ་
 དགུའི་གཙུག་རྒྱན་ཆོས་རྩེ་བསོད་རྒྱལ་དང་། །རྒྱལ་བའི་སྤྲ་པོ་ཐོགས་མེད་བཟང་
 པོ་དཔལ། །མ་ཏི་པཏ་ཆེན་ལོ་ཆེན་བྱང་ཅེ་དང་། །མཁས་པའི་དབང་པོ་ཉ་དཔོན་
 ཀྱན་དགའ་སོགས། །བཀའ་དྲིན་ནོར་པའི་སྤྲ་མ་བཅུ་ཕྲག་གཉིས། །ཡུན་རིང་
 འབད་མེད་གྲས་པའི་གཙུག་གིས་བསྟེན། །གཞུང་ལུགས་ཇི་ཅམ་ལ་སྦྱངས་པ་དང་།
 བརྒྱམས་ཆོས་ཇི་ཅམ་ཡོད་པ་ནི། །འཇམ་གྱིང་མཁས་པའི་རྒྱན་མཆོག་བཀའ་ཆེན་
 བཞི། །ཅུ་འཇུག་གཞི་གསུམ་ཐེག་ཆེན་རྒྱུད་སྤྲ་དང་། །ཆོས་མདོན་མཛོད་དང་
 དཔལ་ལྷན་འདུས་པ་སོགས། །རྣམ་བཤད་བྱས་པའི་གཞུང་ལུགས་བཅུ་ཕྲག་
 གཅིག །གཞན་ཡང་བོད་ཡུལ་འགྱུར་བའི་བསྟན་བཅོས་དང་། །མདོ་དང་རྒྱུད་སྟེ་
 གལ་ཆེར་ལེགས་པར་བསྟུས། །རང་གཞན་གྲུབ་མཐའི་དེ་ཉིད་འབྱེད་པ་ལ། །
 མཁས་པའི་མདུན་སར་འཛིགས་མེད་སྟོབས་པ་ཐོབ། །འཆད་ཉན་བྱས་པའི་སྟོབ་
 མ་ཇི་ཅམ་ཡོད་པ་ནི། །ཀྱན་མཁྱེན་གེར་འོད་སྟོ་བཟང་གྲགས་པ་སོགས། །གཞུང་

ལྷགས་རབ་འབྱམ་ཤེས་པའི་བཤེས་གཉེན་བདུན། །བཀའ་བཞི་ལེགས་པར་སྒྲ་བ་
 བཅུ་ཕྲག་གཅིག་ །ཕར་ཚད་ཤེས་པའི་སྒྲོ་བ་མ་བརྒྱ་ཕྲག་བཀྲ་ལ། །དགོ་སྒྲོར་གྱི་
 མཐིལ་གང་ལ་བྱེད་པ་ནི། མང་དུ་ཐོས་ཤིང་ལེགས་པར་བསམས་པའི་དོན། །
 དབེན་པའི་གནས་སུ་ཅེ་གཅིག་ལེགས་སྒྲོམ་ཏེ། །རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་རྗེས་སུ་
 བསྐྱེད་འདོད་ཀྱང་། །སྒྲོན་ཆད་རྣམ་གཡང་ལེ་ལོའི་དབང་དུ་ཐལ། །མཁའ་མཉམ་
 འགོ་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོང་རྗེ་དང་། །སྤྱི་ཞི་སྒྲོང་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས། །
 རེས་འགའ་རེས་འཛིག་རེས་འགའ་བྱང་འབྲེལ་བསྒྲོམས། །འོན་ཀྱང་ཕལ་ཆེ་
 སྒྲོམས་ལས་དབང་དུ་ཐལ། །འཕགས་པ་རྒྱ་སྒྲུབ་གྱི་གསུང་རབ་གྱི་བཅུད་བསྐྱེས་
 པའི་སྒྲོང་པོ་གཅིག་དགོས་གསུང་བ་ལ། །རྒྱས་པར་སྒྲོ་བའི་སྒྲུབས་མེད་པས་མདོར་
 བསྐྱེས་པ་ཅུ་སྒྲུས་ན། །རྒྱ་འབྲས་སྒྲུབ་མེད་པའི་ཡིད་ཆེས་དང་། །རྟོན་འབྲེལ་སྒྲོང་
 པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས། །འབྲལ་མེད་བྱང་དུ་ཆུད་པར་ནམ་གུར་པ། །དེ་
 ཆེ་མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་ལམ་ལ་ཞུགས། །འདི་ལྟར་སྒྲོང་ཞིང་གྲགས་པའི་དངོས་
 འདི་ལ། །རང་གཞན་གྲུབ་མཐའ་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་དང་། །ལྟན་སྒྲིམ་
 ཡིད་གྱིས་དངོས་འཛིན་མུན་པ་རྣམས། །རྣམ་དག་ལུང་རིགས་ཟེར་གྱིས་རབ་
 བསལ་ཏེ། །སྒྲོང་དུས་ཉིད་ནས་སྒྲོང་པར་རྟོགས་པ་དང་། །སྒྲོང་པ་རྟོགས་ཆེ་སྒྲོང་བ་
 མི་འགོག་པའི། །བྱང་འབྲུག་རྒྱལ་ལ་རེས་པ་ནམ་སྒྲིམ་པ། །དེ་ཆེ་རྒྱལ་བའི་
 དགོངས་པ་རྟོགས་པ་ཡིན། །ཐོས་བསམ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་ཆོ། །
 སྒྲོང་བ་བཀག་ནས་སྒྲོང་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། །སྒྲོང་པ་རྟོགས་ཆེ་སྒྲོང་བ་ལུབ་པ་དང་། །

ཀུན་རྫོབ་བསལ་ནས་དོན་དམ་བསྐྱབ་པ་རྣམས། །རྟག་ཆད་མཐར་ལྷའི་གཡང་ལ་
ལྷུང་བའི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་དབྱེས་པའི་ལམ་ལས་རིང་དུ་གོ་ལ། །སློམ་བྱུང་
འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤར་བ་ན། །ཤེས་དང་ཤེས་བྱའི་མཆོན་མ་སྣ་ཆོགས་པ། །
མཁའ་ལ་འཇའ་ཆོན་དེངས་ལྟར་མི་སྣང་ཞིང་། །རྩ་ལ་རྩ་དང་མར་ལ་མར་བཞག་
བཞིན། །དབྱིངས་དང་རིག་པ་དབྱེར་མེད་འདྲེས་པ་ན། །མཐོང་མེད་རྩ་ཁྱིས་དེ་
ཉིད་མཐོང་བ་དང་། །གནས་མེད་རྩ་ཁྱིས་ཆོས་སྣ་ལ་གནས་དང་། །ལྷུང་ན་འདས་
དང་འོད་གསལ་ཆོས་ཀྱི་སྣར། །སངས་རྒྱས་སྣས་པོ་སློ་བཟང་གྲུ་སྣབ་བཞེད། །འོན་
ཀྱང་རབ་འབྱིང་ཐ་མའི་གདུལ་བྱ་ལ། །སློན་བསགས་དགེ་བའི་སློན་ལམ་གྲུབ་པའི་
མཐུས། །རང་རང་སློ་དང་འཆོམ་པའི་གཟུགས་སྣ་ཡིས། །འཁོར་བ་སྤྱིད་དུ་འབྱིན་
ལས་ངང་གིས་འཇུག། །རྣམ་མང་གྲུབ་མཐའི་བཞེད་རྩ་ལ་དུ་མ་དང་། །ལྷུང་རིགས་
དགག་སྣབ་རྒྱས་པ་འདིར་མ་བཀོད། །སློ་ལྷན་ཁྱེད་ལ་ཕྱོགས་ཅམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །
མདོར་བསྡུས་ཅམ་ཞིག་ཡིག་གེར་བཀོད་པ་ལགས། །འདི་མན་ཆད་ཀྱི་དྲི་བ་རྣམས་
ལ་ཆོག་ལྷག་པའི་སློ་ནས་ལན་བཅུ། དེ་ལ་དབུ་མ་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་སོགས་
དང་བྱམས་ཆོས་རྣམས་གྲུང་འགྲིག་པ་ལྟར་སྣང་ན། དེ་དག་ལ་མཐུན་མི་མཐུན་རྗེ་
ལྟར་ཡོད་ཅེས་པ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་དང་རྒྱུད་སྒྲ་མ་གཉིས། སྤྱིང་པོ་མདོ་སྡེ་
ལྷ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཅན་དུ་
བསྟན་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་ཡིན་པས་སློན་རྩ་ལ་འདྲ་
བ་ཡོད་ཅིང་དེ་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པ་ཡང་དེང་སང་ཁ་ཅིག་སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅད་ལ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཡོན་ཏན་རང་ཆས་སུ་གྲུབ་པ་རྟག་བརྟན་ཡོད་པར་འཆད་པ་ནི་གཏན་མ་ཡིན་ཏེ།
 དགག་སྒྲུབ་འདིར་མ་སྒྲོས། བསྟོད་ཆོགས་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་སྒྲོས་བྲལ་
 གཙོ་བོར་སྟོན་པས་བྱམས་ཆོས་དང་མཐུན་རྒྱ་མེད། བྱམས་ཆོས་ལྷ་ལ་མངོན་
 རྟོགས་རྒྱན་དབུ་མ་དང་། གཞན་བཞི་སེམས་ཙམ་ཡིན་ཞེས་འབད་པ་ནི་ལྟར་ཞེས་པ།
 དེ་དག་དབུ་མ་ཡིན་ན། ཡིན་མཉམ་དང་། སེམས་ཙམ་ཡིན་ན་ཡིན་མཉམ་དུ་འགྲོ་
 དགོས་པར་སྒྲུང་ཡང་། དེ་ལྟར་འབྱེད་པ་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་སུ་གསལ་
 ཞེང་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སྤྲུལ་པ་ལ་ཆེ་བ་ཡང་དེ་ལྟར་བཞེད་པར་གདའ། བྱམས་ཆོས་
 བྱི་མ་སེམས་ཙམ་ཡིན་ན་བཀའ་ཐ་མ་སེམས་ཙམ་དུ་མི་འགྱུར་རམ་ཞེས་པ། སྒྲིང་
 སྤྲུལ་རབས་ཀྱི་མཁས་པ་དག །བཀའ་བར་པ་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པས་དབུ་
 མ་སྟོན། ཐ་མ་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པས་སེམས་ཙམ་སྟོན་པར་བཞེད་པར་
 གདའ། དེ་ལྟར་ན་དབུ་མའི་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་བར་པ་ངེས་དོན། ཐ་མ་དབང་དོན་
 དུ་བྱས་ནས་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པ་དབུ་མར་བཞེད་ཀྱི། ཐ་མའི་དགོངས་པ་
 སེམས་ཙམ་སྟོན་པར་མི་བཞེད། སེམས་ཙམ་པའི་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་བར་པ་དབང་
 དོན་དང་། ཐ་མ་ངེས་དོན་དུ་བྱས་ནས། བར་པའི་དགོངས་པ་ཡང་སེམས་ཙམ་དུ་
 བཞེད་ཅིང་དབུ་མར་མི་བཞེད་དོ། །བྱམས་ཆོས་བྱི་མ་རྣམས་སེམས་ཙམ་དུ་དབུ་མ་
 པའི་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་རྣམས་བཞེད་པ་ལགས། དབུ་སེམས་ཀྱི་མདོ་སོ་སོར་བྱི་
 བས་གསུངས་པ་མེད་ཀྱི། གང་ཟག་གི་སྒྲོ་ཡི་རྟོགས་ཚུལ་གྱིས་དབུ་སེམས་ཐད་དད་

དུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནམ་སྒྲུལ་ཞེས་པ། དེ་ལྟར་ལགས། བོད་སྐད་རབས་པ་དག་བཀའ་དང་
 བོ་ཉན་ཐོས་སྒྲེ་གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་། བར་བས་དབུ་མ། ཐ་མས་སེམས་ཅམ་
 ལྟོན་ཞེས་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ཀ་བཀའི་དགོངས་པར་འཆད་ནའང་། གྲུབ་མཐའ་འོག་
 མ་གསུམ་ཕྱིས་འཇུག་གི་གདུལ་བྱ་སྒྲོ་དམན་དག་གིས་བཀའི་དགོངས་པ་རང་རང་
 གི་མོས་པ་དང་མཐུན་པར་བཀའ་བ་ཅམ་མ་གཏོགས་པ་བཀའི་དགོངས་པ་ལ་མི་
 གནས་ཤིང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རིགས་ཅན་གསུམ་ཀྱི་གང་ཟག་ལ་ཐེག་པ་
 གསུམ་གསུངས་ཀྱི། དངོས་པོར་སྒྲུབ་པའི་གྲུབ་མཐའ་གང་དུ་ཡང་མ་གསུངས་ཤིང་།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྒྲེ་ཀུན་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་ཚུལ་དུ་གནས་
 ཤིང་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཀྱི་བྱུང་པར་ལྟ་བུ་སྒྲོང་ཉིད་ཏོགས་མ་ཏོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མི་
 འབྱེད་ཀྱི། སེམས་བསྐྱེད་དང་སྒྲོན་ལམ་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འབྱེད་པར་
 གྲུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྐུ་བཞེད། དབུ་སེམས་ཀྱི་བྱུང་པར་རི་ལྟར་འབྱེད་ཅེས་པ་སྒྲིབ་དབུ་
 སེམས་ལ་བྱུང་པར་མཐའ་ཡས་པ་གཅིག་ཡོད་ཀྱང་། གཙོ་ཆེར་རྣམ་ཤེས་དོན་དམ་
 དུ་བདེན་པར་འདོད་མི་འདོད་ཀྱིས་འབྱེད་པ་ལགས། འོན་ཀྱང་དུས་ཕྱིས་དབུ་མ་
 བར་སྒྲོམ་པ་ཁ་ཅིག་རྣམས་རྣམ་ཤེས་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་
 ངན་པར་བྱས་ནས་ཡེ་ཤེས་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པར་སྒྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་ལུ་
 སྟེགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་སྒྲུངས་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་ཡང་ཕྱེ་འདོད་པ་བོད་བུ་
 གཟིག་ལུགས་གྱོན་པ་དང་འདྲ་བར་སེམས་སོ། །རིགས་ཆད་གནས་ཀྱི་སོགས་
 འདོད་མི་འདོད་ཀྱིས་དབུ་སེམས་སུ་འབྱེད་པ་མི་འཐད་དམ་ཅེས་པ་དེ་ལྟར་ལགས།

མཐར་ཐུག་རིགས་ཆད་པ་སེམས་ཙམ་པ་ཡང་མི་འདོད་དོ། །གནས་གྱུར་དང་རྣམ་
ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དང་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དབུ་མ་པ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་
བྱེད། འོན་ཀྱང་སེམས་ཙམ་པ་དང་སྒྲོ་ཅི་གཏད་ཕྱོགས་མི་འདྲ། དབུ་མ་རྟོགས་པའི་
ས་མཚམས་གང་ལ་བྱེད་ཅིས་པ། དབུ་མའི་དོན་བསྒྲམས་གྱུར་གིས་མངོན་དུ་གྱུར་
པ་མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་པར་ལ་མི་སྲིད། ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་སྒྲོ་
འདོགས་ཆོད་པ་རིགས་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཁ་གཅིག་ལ་ཚོགས་ལམ་ཆུང་དུ་ནས་ཀྱང་
སྲིད། ས་ཐོབ་ནས་དབུ་མའི་དོན་མ་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་ནའང་མཉམ་གཞག་གི་ངེས་
པ་རྗེས་ཐོབ་དུ་མི་དྲན་པར་སེམས་ཙམ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་འཕགས་པ་ཡོད་ཟེར་
བ་དང་། གཞན་དག་སེམས་ཙམ་པའི་འཕགས་པ་མི་སྲིད་ཅིས་པ་དོན་ལ་གང་
གནས་ཅིས་པ། མཉམ་གཞག་ཏུ་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་དེ་མི་དྲན་པར་
རྣམ་ཤེས་བདེན་པར་ཁས་ལེན་པའི་འཕགས་པ་ག་ལ་སྲིད། རྣམ་ཤེས་བདེན་པར་
ཁས་ལེན་པ་ལ་འཕགས་པའི་དྲི་ཙམ་ཡང་མི་བྱོ། ཐོགས་མེད་སྒྱུ་མཆོད་ཕྱོགས་གྲང་
ཚོས་གྲགས་སོགས་རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་པ་དེ་རྣམས་ཞེ་ནས་སེམས་ཙམ་ཞལ་གྱི་
བཞེས་སམ་མི་བཞེས་ཞེས་པ། དེ་རྣམས་སེམས་ཙམ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་སྒྲོབ་
དཔོན་ལོགས་ལྡན་འབྱེད། དཔལ་ལྡན་སྒྲོབ་གྲགས་པ་སོགས་བཞེད་དེ། སེམས་
ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་འགོག་པ་ན། སྒྲོབ་དཔོན་དེ་དག་ཕྱོགས་སྒར་བྱས་ནས་ཐོ་
ཚུལ་མེད་པར་འགོག་པའི་བྱིར་རོ། །སྒྲོབ་དཔོན་དེ་དག་སེམས་ཙམ་ཞལ་གྱིས་མི་
བཞེས་ན། སེམས་ཙམ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་པའི་གཞུང་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་གང་

ཡིན་དྲིས་ན་པོད་ཀྱི་མཁས་པ་སྤྱལ་ཡང་འདི་ཡིན་བཤད་རྒྱུ་མི་རྟེན། སྒྲོ་བ་དཔོན་
 གླེ་གྲགས་རྒྱལ་བ་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་འདོད་གསུང་བ་
 དང་། ལ་ལ་དེ་སྒྲོ་བ་དཔོན་ཀྱི་དགོངས་པ་མིན་གསུང་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་པ། རྒྱལ་
 བའི་དགོངས་པ་ལ་ལྷ་སྐྱབ་འབུལ་བ་མེད་ཅིང་། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ་གླེ་བ་
 གྲགས་པ་འབུལ་བ་མེད། ལྷ་སྐྱབ་གླེ་གྲགས་སོགས་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་རྣམས་
 ཀྱི་དགོངས་པ་གོང་དུ་ཆ་ཅམ་བསྟན་པ་དེ་ལགས་པས་རང་རེའི་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱིས་རྣམ་
 པར་དབྱེད་མཛོད།

འོན་ཀྱང་ཕྱོགས་འདི་གིན་ཏུ་གཏིང་དཔག་དཀའ་བས་མང་པོའི་སྒྲོ་ཡུལ་དུ།
 འཐད་པ་དཀའ་བར་གདའ། རྒྱལ་བའི་སར་མ་དག་པ་མི་སྣང་ཡང་། དག་པའི་སྐྱ་
 དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་དཔག་མེད་ཡོད་པར་སེམས་ཅམ་པ་དང་མཐུན་སྣང་ཡང་
 དབུ་མ་པ་དང་མཐུན་མི་མཐུན་ཇི་ལྟར་ཞེས་པ། སེམས་ཅམ་རྣམ་བཤེན་པ་དང་རྣམ་
 བརྟན་དྲི་བཅས་པ་རྣམས་དེ་ལྟར་འདོད་པར་སྣང་ཞིང་། འཕགས་སེང་སོགས་རྣལ་
 འབྱོར་སྒྲོད་པའི་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་འདོད་པར་གདའ། རྒྱན་
 མཁན་པོ་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་སྤྱས་པ་དང་། སྒྲོ་བ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་སོགས་རྣམ་
 བརྟན་དྲི་མེད་པ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་གདམས་ངག་གི་ཡུལ་སྣང་རྒྱབ་ཅིང་
 གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རང་རིག་རང་གསལ་གྱི་ཆོས་སྐུ་འབའ་ཞིག་ལ་གནས་པས།
 སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་གསུལ་བྱའི་ཞེན་ངོ་དང་མཐུན་པར་ཀྱན་
 རྗེ་བ་ཐ་སྟོད་ཅམ་དུ་འཛོག་པར་བཞེད། ཕྱོགས་དེ་ལ་སྒྲོ་བ་དཔོན་དེ་དག་དང་གླེ་བ་

གྲགས་པ་སོགས་དབུ་མ་པའི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་རྣམས་པལ་ཆེ་བ་མཐུན་པར་གདའ།
 ཀུན་གཞིའི་རྣམས་ཤེས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ཏིག་པ་གང་ལ་བྱེད་ཅིས་པ་དང་། ཀུན་གཞི་
 ཡོད་མེད་དུ་བཞེད་པ་གཉིས་དོན་ལ་གང་གནས་ཅིས་པ། རྒྱ་གྲགས་སོགས་དབུ་མ་
 པ་རྣམས་ཀུན་གཞི་དང་དོན་དུ་བཞེད། དགོངས་གཞི་སྟོང་ཉིད་དམ་ཤེས་པའི་
 གསལ་རིག་ཅུ་ལ་དགོངས་སོ། །དགོས་པ་མུ་སྟེགས་བདག་ལྟ་དང་བའི་ཕྱིར་
 གསུང་། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་གཞི་ཉོན་དུ་གྱུར་བའི་ཀུན་གཞི་ཡོད་ན། དབང་ལྷན་འགྲོ་བའི་བྱེད་པོར་
 འདོད་པ་དང་བྱེད་མེད་ཅིས་གསུངས། ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་
 གཞག་ཀུན་རྩོལ་རུ་ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བ་ལྟར་འཛིན་པ་འགལ་བ་མེད་པར་བཞེད་དེ།
 ཐོགས་མེད་སྒྲུ་མཆེད་ལུང་རིགས་དུ་མའི་སྒྲོ་ནས་ཀུན་གཞི་ངེས་དོན་དུ་སྒྲུབ། དེ་
 དག་གི་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་གཞིའི་མཆོན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཏིགས་པར་འདོད་ན་ངེད་
 ཀྱི་ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་ཁི་ཀ་ན་ཞིབ་རྒྱས་སུ་ཡོད་པས་དེ་ལ་གཟིགས་མཛོད།
 འདིར་ཆ་ཅུ་སྟོས་པས་དབྱིས་བྱེན་པ་ཏིགས་པའི་ཆོས་སྒྲུང་དེ་འདི་མ་ལགས། རྣམ་
 ཤེས་རིག་རིག་པོ་འདི་ཀ་ཆོས་སྒྲུ་ཡིན་ཞེས་གང་ཤར་པོ་མའི་འཆར་སྒྲོ་གཤིས་
 ལུགས་སུ་ངོ་སྟོན་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཆོས་སྒྲུའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ཞེས་པ་གང་
 འཐད་ཅིས་པ། ལུགས་སྒྲུ་མ་དེ་རྣམ་རིག་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་ཆ་མཐུན་ཅུ་དུ་
 གདའ། རྒྱ་བོད་ཀྱི་གྲུབ་ཐོབ་དུ་གྲགས་པ་པལ་ཆེ་བ་ཅིག་དེ་ལྟར་བཞེད་པར་སྒྲུང་སྟེ།
 དབང་པོ་རྩོན་རྩལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་དབུ་མ་པ་ཅུ་། འབྲིང་སེམས་ཅུ་། ཐ་མ་

བདག་ཤེས་རིག་གི་སྒྲིམ་བུ་ངོས་ཟིན་པས་གྲོལ་བར་འདོད་པ་གངས་ཅན་གྱི་
 ལུགས་སུ་གོལ་བའི་ཉེན་ཡོད། སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན་ནམ་མིན། སེམས་
 ཀྱི་སྒྲུང་བ་སེམས་ཡིན་པར་དབུ་མ་པ་ཁས་ལེན་ནམ་མི་ལེན་ཞེས་པ། རྣལ་འབྱོར་
 སྒྲོད་པའི་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཡང་དག་ཀྱང་རྗེ་བ་དུ་སྒྲུང་བ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོར་འདོད།
 མདོ་སྡེ་སྒྲོད་པ་དང་ཐལ་འབྱུར་བ་རྣམས་ཐ་སྡད་དུ་སྒྲོ་ལཱི་སེམས་སྒྲུང་བྱི་རོལ་གྱི་
 དོན་ཡིན། རིག་ཤེས་ཀྱིས་དབྱུད་ན་སེམས་འབྱུལ་བའི་སྒྲུང་བ་ཡིན་པས། སེམས་
 ཀྱང་མིན། སེམས་ལས་གཞན་པ་ཡང་མིན་པར་བཞེད། འཁོར་བ་མཐའ་མེད་
 སེམས་ཅམ་པ་དང་མཐུན། མཐའ་ཡོད་དབུ་མ་པ་དང་མཐུན་ཟེར་བ་གང་འཐད་
 ཅེས་པ། འཁོར་བ་སྒྱི་ཅམ་ལ་མཐའ་ཡོད་པར་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀ་མི་འདོད།
 ལམ་ཞུགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་པ་ལ་མཐའ་ཡོད་པར་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀ་བཞེད་དོ། །

དགོངས་འགྲེལ་དུ་བཀའ་ཐ་མ་ངེས་དོན་དུ་གསུངས་པ་དང་། བར་པ་དྲང་
 དོན་དུ་གསུངས་པ་ལ་དགོངས་གཞི་སོགས་གང་ཞེས་པ་དེང་སང་བཀའ་ཐ་མའི་
 ངོས་འཛིན་མུང་འདས་སོགས་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལ་བྱེད་པར་སྒྲུང་སྟེ། དགོངས་འགྲེལ་
 གྱི་དགོངས་པ་དེ་མིན། བཀའ་ཐ་མ་དགོངས་འགྲེལ་ཉིད་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། དགོངས་
 འགྲེལ་ལ་ཆེ་བ་ལ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་པ་ཅིག་ཡོད་པར་རྒྱ་གར་ན་གྲགས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་
 རྒྱ་ནག་ཏུ་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། བརྒྱད་པ་གཅིག་ ལྷ་པ་གཅིག་ གསུམ་པ་གཅིག་སྟེ།
 དགོངས་འགྲེལ་བཞི་འབྱུར་བར་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པར་བཤད། བོད་ན་
 རྒྱ་གར་ནས་འབྱུར་བ་དང་། རྒྱ་ནག་ནས་འབྱུར་བའི་ལེའུ་གསུམ་པ་གཉིས་ཡོད།

དེས་ན་དགོངས་འགྲེལ་ནས་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པའི་བཀའ་ཐ་མ་ནི་དགོངས་
 འགྲེལ་ཉིད་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། དེ་ངེས་དོན་དུ་ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་བཞེད་ཅིང་དེ་
 དག་གི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱང་། དགོངས་འགྲེལ་སྐྱེ་ཁི་བཞེན་པར་འཆད་པས་
 མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དང་། གཞན་དབང་རྣམ་རིག་ཙམ་བདེན་པར་སྐྱབ་ཅིང་།
 བཀའ་བར་པ་དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་འཆད་པ་ཡིན། རྒྱ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་
 དགོངས་འགྲེལ་སྐྱེ་ཁི་བཞེན་པའི་ངེས་དོན་ཡིན་ན། གཞན་དབང་རྣམ་རིག་བདེན་
 པར་གྲུབ་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་དགོས་ན། དེ་དག་ལ་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་མ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སོགས་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་དག་གིས་གཞོད་པས་དྲང་དོན་
 དུ་འཆད། གཞན་དབང་རྣམ་རིག་ཙམ་ཡོད་པའི་དགོངས་གཞི་ཐ་སྙད་དུ་སེམས་
 ཉིད་ཕྱིན་པ་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་ཙམ་ལ་དགོངས། དགོས་པ་སྟོང་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་སྐྱག་པའི་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་རིམ་གྱིས་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་གཞུག་
 པའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པར། ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ། །ཐུང་པོ་
 འདི་དག་འབའ་ཞིག་ཉིད་ཡོད་ཅིས། །གསུངས་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཆེས་ཟབ་དོན། །
 རིགས་པར་མི་འགྱུར་གང་ཡིན་དེ་ལ་འདོད། །ཞེས་གསུངས། དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་ནི།
 ཀུན་གཞིའི་སོགས་གཞན་དབང་བདེན་པ་གྲུབ་པ་ལ། གཅིག་དང་དུ་བྲལ་སོགས་
 བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཐོ། །

དེར་ཉན་རང་ལ་མཐར་ཐུག་གི་མུང་འདས་ཡོད་པའི་དགོངས་གཞི་ཉན་
རང་གི་བ་བཤོད་པ་ཐོགས་གཅིག་པ་རེ་གིས་མུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་

བ་ལ་དགོངས། དགོངས་པ་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རྒྱབས་
 བོ་ཆེས་འཛིགས་པ་རྣམས་ཉན་རང་གི་མྱང་འདས་ལ་ཁ་དྲངས་ནས་མཐར་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོ་ལ་བཀྱི་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་མཐར་ཐེག་ཉན་རང་
 གི་མྱང་འདས་སུ་རིགས་ངེས་པར་འདོད་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 རིགས་ཅན་མིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འགོད་པར་དམ་བཅས་པ་ཆོག་ཙམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཞེས་སོགས་ལ། །སེམས་ཙམ་པས་ཀྱན་རྫོབ་ཡོད་པ་མིན། དོན་
 དམ་མེད་པ་མིན་ཞེས་པ་དང་། དབུ་མ་པས་དེ་ལས་བསྒྲེག་པ་འཆད་པར་མཛོན་ཏེ།
 གང་ལེགས་ཞེས་པ། སེམས་ཙམ་པས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དུ་བྱེ་ནས་གཟུང་འཛིན་
 ཀྱན་བཏགས་ཡོད་པ་མིན། གཞན་དབང་རྣམ་རིག་མེད་པ་མ་ཡིན། གཞན་དབང་
 ཀྱན་བཏགས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པའི་ཡོངས་གྲུབ་མུ་བཞི་གང་དུ་ཡང་བཏགས་པར་མི་རྣམས་
 བར་བཞེད། དབུ་མ་པས་ཀྱན་རྫོབ་ཉན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ཡང་རིག་ཤེས་ཀྱི་ངོ་ན་
 ཡོད་མེད་གང་དུ་ཡང་བཏགས་པར་མི་རྣམས་པས་ན་དོན་དམ་པར་ལྷ་སྒྲོལ་ཅི་དགོས།
 དེའི་ཕྱིར་བདེན་གཉིས་གང་ཡང་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བཟུང་ན་ཏྲག་ཆད་
 ཀྱི་ལྷ་བ་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན། ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་
 མེད་གང་འཐད་ཅེས་པ། བྱམས་ཆོས་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་དང་། དབུ་མ་རང་
 རྒྱད་པ་རྣམས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པར་བཞེད་ཅིང་།
 ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བཞེད། དེ་ཉིད་

འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་གྱི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན། སྒྱུར་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་
གཉིས་སྒྲུང་དང་སྒྲ་དོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གང་འཐད་ཅེས་པ། གཉིས་སྒྲུང་གི་རྟོག་
པར་བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་བཞིན་ཀྱང་འཐད་པར་མི་མངོན། འཕགས་སེང་གི་དགོངས་
པ་སྒྲ་དོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན། དེའི་རྒྱ་མཚན་སྐྱབ་བྱེད་དང་བཅས་པ་དེད་གྱིས་
བྱས་པའི་ལམ་ཕྱིན་གྱི་རྟོག་པ་བདོག་པས་དེར་ད་གཞོད་གཞིགས། ལྷག་བསམ་
དག་པའི་མ་དྲོས་ལས་འོངས་པའི། །ལེགས་བཤད་དྲི་མེད་གང་གའི་ཁུ་རྒྱན་འདི། །
སྒོ་གསལ་སྒོ་གྲོས་རབ་དཀར་ངང་པ་ཁྱོད། །ཅེ་ཞིང་རོལ་པའི་ཡིད་བཞིན་མཚོར་
ཀྱུར་ཅིག །སྒྲ་མ་འོད་ཟེར་རྒྱལ་མཚན་པའི་དྲི་བ་རྣམས་ལ། ལན་མདོར་བསྡུས་
ཅམ་ཞིག་བགྱིས་བདོག་པས་གཞིགས་ནས། འཐད་མི་འཐད་དགོངས་པར་བྱ།
ཞེས་པ་ཤུག་འདི་དགོ་སྒོར་གཞོན་ལུ་སྒོ་གྲོས་གྱིས་སྒྲས་པའི་ཡིག་གོ་བ་ནི་ཉ་རི་ལྟ་དེ། །
དགོ་ལེགས་འཕེལ་བར་ཀྱུར་ཅིག །ཤུ་ཉི།

༥ སྒྲ་མ་སྐྱབ་པ་དཔལ་བའི་ཞུས་ལན་སྒྲ་མའོ། །ཁྱོད་གྱི་དྲི་བ་རྣམས་ལ་
ལན་མདོར་བསྡུས་པ་ཅམ་བཀོད་ན། སྒྱིར་ཚོས་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ལུལ་མ་
ལུལ། ལྷ་བ་ལྷུང་མཐའ་བཞི། སྒྱུད་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གང་རུང་དང་མཐུན་ན་མ་
ལུལ། དེ་མེད་ན་ཟབ་ཟབ་འདྲ་ཡང་ལུལ་བ་ཡིན། དེ་ལ། ཁྱེད་གྱི་སེམས་རིག་
སྒོར་བྱང་འཇུག་མཐའ་བཞི་སྒོས་པ་དང་བྲལ་བ་གཞི་དེ་ཉིད་ཁས་ལེན་དང་བྲལ་བ་
ལྷ་བ། ལྷ་བ་དང་སྒོ་མཐུན་པར་འཛིན་པ་སྒོམ། སྒྲ་མ་ལྷ་སྐྱབ་དཀར་ནག་ལ་སྒྲ་
དོར་བྱེད་པ་སྒྱུད་པ། གཞི་ལམ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་གནས་ཀྱུར་གྱི་སེམས་འབྲས་བྱ་

ཅེས་པ་འདི་བྱུང་མཐའ་དང་བསྟུན་ན། དབང་པོ་རབ་ཀྱིས་ཉམས་སྦྱངས་ན་རྣལ་
 འབྱོར་སྦྱོད་པའི་དབུ་མ་པའི་ལྷགས། འབྲིང་གིས་ཉམས་སྦྱངས་ན་སེམས་ཅམ་པ།
 ཐ་མས་ལྷ་བ་གཟུང་འཛིན་ལས་གྲོལ་བའི་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྦྱིས་བྱ་ངོས་ཟེན་
 བས་གྲོལ་བར་འདོད་པ་བྱངས་ཅན་གྱི་ལྷགས། བསྒྲོམ་པ་མཚན་རྟོག་ཡིད་ལ་མི་
 བྱེད་པ་ཤེར་བྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་འདོད་པ་རྒྱ་ནག་རྒྱ་ཤང་གི་ལྷགས་སྦྱོལ་བའི་
 ཉེན་ཡོད། དེའི་བྱིར་སྤྲོ་རབས་ཀྱི་ཕྱག་ཆེན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་། རྗེ་མི་ལ་རས་པ་
 ཡབ་སྲས་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་དེ་དག་གི་རྗེས་འཇུག་ཁ་ཅིག་སེམས་
 ཅམ་རྣམ་བརྟུན་པ། ཁ་ཅིག་རྣམ་བདེན་པའི་ལྷ་བར་སྤང་། ཆོས་རྗེ་ས་སྦྱ་བས།
 སྤྱན་པོས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ་བསྒྲོམ་པ། །ལལ་ཆེར་དུད་འགྲོའི་རྒྱ་རུག་སྤངས། །ཅེས་པ་
 ཕྱག་ཆེན་ཐ་མལ་པ་ལ་དགོངས་སོ། །

དེ་བས་ན། སྤྲོ་མ་ཉམས་རྟོགས་ཐོབ་པ་དང་ལྷན་པ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་བརྟུར་
 ཤ་གཅོད་པ་གལ་ཆེ། དེང་སང་སེམས་གནས་ཆ་ཅམ་དང་། ཉམས་བན་བུན་ལ་
 བསྒྲོམ་དུ་བཟུང་ནས། སྒྲོ་འདོགས་ནང་ནས་ཆོད་པ་སྒྲིད་སྒྲོ་བའི་སྒྲོམ་ཆེན་མང་པོ་
 ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ས་ཅི་ཡང་མི་ཆོད། ཡང་མཉམ་པར་བཞག་དུས་འཛིན་པ་
 རགས་པ་འགགས་པའི་རིག་པ་གསལ་སྟོང་བདེ་ཆ་དང་བཅས་པ་ཡོད་ཟེར་བ་དེ་ཞི་
 གནས་ཀྱི་ཉམས་བཟང་པོ་མིན། ལྷག་མཐོང་གི་ངར་འདོན་པ་ལ་འདི་མེད་ཁ་མེད།
 འདི་ཁོ་ནས་མི་ཆོག་ འདིའི་གསལ་བྱ་ལྷག་མཐོང་། གནས་ཆ་ཞི་གནས་ཡིན་པས་
 ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ལམ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཅེས་ཡང་དགོན་པ་སོགས་ངོ་སྦྱོད་

གྲང་འདི་ལ་ལྷག་མཐོང་མེད། གསལ་ཆས་ལྷག་མཐོང་གི་གོ་མི་ཆོད། ལྷག་མཐོང་
 གི་རྒྱར་སྟོང་ཉིད་ལ་སྟོ་འདོགས་ཆོད་པའི་ཐོས་བསམ་གྱི་ལྷ་བ་རྣམ་དག་ཅིག་ངེས་
 པར་དགོས། ལྷ་བ་དེ་ཞི་གནས་གྱི་རྟ་བ་བཟང་པོ་ལ་བསྟུན་ནས། དུན་ཤེས་གྱིས་
 རྒྱན་དུ་བསྐྱེད་སྤྲོད་པས། གནས་ལུགས་ལ་མྱོང་སྟོབས་གྱི་སྟོ་འདོགས་ཆོད་པའི་ལྷག་
 མཐོང་གི་རྟོགས་པ་བཟང་པོ་སྟེ་བ་ཡིན། ཞི་གནས་ཙམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་མགོ་
 གཞོན་པ་ཙམ་ལས། ས་བོན་མི་སྟོང་བས་ཐར་བའི་ལམ་དུ་མི་འགོ་སྟེ། ཉིང་ངེ་
 འཛིན་རྒྱལ་པོར། འཛིན་རྟེན་པ་དག་ཉིང་འཛིན་སྒྲོམ་བྱེད་ཀྱང་། །དེ་ཡིས་བདག་ཏུ་
 འདུ་ཤེས་པ་ཞིག་མི་རུས། །དེ་ཡིས་ཉོན་མོངས་བྱིར་ཡང་རབ་ཏུ་ལྡང་། །ལྷག་སྟོང་
 གྱིས་ནི་ཉིང་འཛིན་འདིར་སྒྲོམས་བཞིན། །ཅེས་གསུངས། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 ལྷག་མཐོང་དང་ལྷན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལམ་དུ་འགོ་ཉི། ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་ལས།
 གལ་ཏེ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་སོ་སོར་རྟོག །སོ་སོར་ཉིད་རྟོགས་གལ་ཏེ་སྒྲོམ་བྱེད་ན། །
 དེ་ནི་མྱ་ངན་འདས་ཐོབ་འབྲས་བུའི་རྒྱ། །རྒྱ་གཞན་གང་ཡིན་དག་གིས་ཞི་མི་འགྱུར། །
 ཅེས་དང་། དཔུ་མ་རྒྱན་དུ། ཆོས་ལ་བདག་མེད་མཁས་པ་ཡིས། །རང་བཞིན་མེད་
 པར་གོམས་བྱས་ན། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །ཉོན་མོངས་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་
 སྟོང་། །ཅེས་གསུངས། དེ་བས་ན་ཞི་གནས་གྱི་སེམས་གནས་པ་ཐོབ་ནས། ལྷག་
 མཐོང་གི་ཡེ་ཤེས་བསྒྲོམ་པ་ལ་འབད་དགོས། ལྷག་མཐོང་གི་རྒྱར་གནས་ལུགས་ལ་
 སྟོ་འདོགས་ཆོད་པའི་ལྷ་བ་རྣམ་དག་ཅིག་དགོས། དེའི་རྒྱར་བླ་མ་མཁས་པ་ལ་
 གཏུགས་ནས་མདོ་རྒྱད་ཟབ་མོ་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྟོ་འདོགས་བཅུད་དགོས་པ་

ཡིན། ཡང་རྗེས་སྐོབ་ཏུ་སྒྲུང་བྲགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་དྲན་པས་
 བསྒྲུངས་པ་ན། ཅུ་ཆད་དུ་བུན་ལོང་གིས་འགྲོ་ཟེར་བ་དེ་ལམ་དུ་གིན་ཏུ་ཡང་འགྲོ།
 དེ་ཆེ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་དྲན་པ་དེ་ཉིད་ལྷག་མཐོང་ཡིན་པས་ དྲན་པ་དེ་ཉིད་ཞི་གནས་ཀྱི་
 དར་ནམ་ཡལ་གྱི་བར་རྟོག་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པ་བྱས་ནས་རྒྱན་དུ་སྒྲོང་བ་
 གལ་ཆེ། དེང་སང་ཟབ་ལམ་པར་བསྒྲོམ་པ་མང་པོ་དེ་འདྲ་རྟོག་སྒྲོམ་ཡིན། སྒྲིང་པོ་
 མེད་ཟེར་ཏེ། ལྷག་མཐོང་གི་གནད་མ་གོ་བ་ཡིན། སོ་སོ་སྒྲེ་པོ་ལ་ཞི་གནས་རྟོག་
 མེད་དུ་སྒྲེ་ཡང་། ལྷག་མཐོང་རྟོག་བཅས་སུ་སྒྲེ་བ་ཡིན། ལྷག་མཐོང་རྟོག་བཅས་དེ་
 ཉིད་གོ་མས་པར་བྱས་པས་མཐར་འཕགས་ལམ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲེ་བ་ཡིན།
 ཡང་ཆོས་རྗེས་སྒྲུ་བ་དཔའི་ཕྱག་ཆེན་དབང་བཞི་བ་ལ་མི་བཞེད། དབང་གསུམ་
 པའི་ཡེ་ཤེས་དཔའི་ཕྱག་ཆེན་དང་། བཞི་པའི་ཡེ་ཤེས་དོན་གྱི་ཕྱག་ཆེན་དུ་བཞེད།
 དུས་འཁོར་བ་ནམ་གྲུན་མཆོག་ལྷན་གྱི་སྒྲོང་གཟུགས་བསྐྱེད་རིམ་དང་། འདུས་པ་
 གྲུན་རྫོབ་སྒྱུ་མ་བསྐྱེད་རིམ་དུ་མི་བཞེད། གཉིས་ཀ་རྫོགས་རིམ་དུ་བཞེད་པ་ཡིན།
 ཡང་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཐ་མི་དད་དུ་རོ་གཅིག་པའི་སྒྲོང་བ་གཅིག་སྒྲེ་ན།
 རྗེས་ཟུང་འཇུག་གི་ཉམས་ལེན་དུ་འགྲོའམ་ཞེས་པ། སྒྲིང་མདོ་སྒྲགས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་མཐར་ཐུག་གི་སྒྲིས་ལ་ཟུང་འཇུག་ཡིན་ཡང་། ད་ལྟ་སོ་སྒྲེའི་གནས་སྐབས་སུ་
 ཟུང་འཇུག་དོན་སྒྲིའི་ཚུལ་གྱིས་གོ་མས་པར་བྱེད་པ་ཙམ་ལས། ཟུང་འཇུག་གི་སྒྲོང་
 བ་མཆོན་ཉིད་པ་མི་སྒྲེ། གསང་སྒྲགས་པ་ས་སྐོབ་ནས། སྒྲོང་བ་གསུམ་གང་གིས་
 མཉམ་རྗེས་བསྐྱེ་བའི་ཟུང་འཇུག་གི་ཉམས་ལེན་གོ་མས་པར་བྱས་ནས། ཆོ་འདི་

ཉིད་ལ་བྱུང་འཇུག་མཐར་ཕྱིན་པ་དོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་རྗེ་གས་པར་བྱེད་པ་
 འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་བཞེད་པ་ཡིན། པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་བ་ས་བཅུ་ཉི་རྗེ་ས་ཐོབ་ཏུ་
 འཁོར་གསུམ་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒྱིན་སོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་མ་
 ལུས་པ་སྒྱུད་པའི་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྟན་གྱི་སྒྲོང་པ་ཉིད་ལ་བསྐྱལ་པ་བྱངས་མེད་པ་
 གཉིས་ལ་སོགས་པ་གོམས་པར་བྱས་ནས། ས་བཅུ་པའི་སྒྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་
 པའི་ས་ལ་བྱུང་འཇུག་གི་མཐར་ཕྱིན་པར། དཔལ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་
 མདོ་ལས་བཤད། ད་ལྟ་བྱེད་ལ་ཞི་གནས་གྱི་ཉམས་བཟང་དུས། གཉིས་འཛིན་
 ཐམས་ཅད་ཞིག་པ་སྒྲུལ་བྱེད་པ་འབྱུང་བ་ཞི་གནས་གྱི་མཐུ་ཡིན། བྱུང་འཇུག་གིས་
 སྒྱུད་པའི་གོ་མི་ཆོད་ད་ལྟ་བྱུང་འཇུག་ལ་གོམས་པར་བྱེད་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲུལ་
 ལྟ་བུར་དྲན་པའི་ངང་ནས་སྒྱིན་སོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་རྣམ་
 ཀུན་མཆོག་ལྟན་གྱི་སྒྲོང་པ་ཉིད་དུ། གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་
 ཉམས་སུ་བྲུང་བ་ཡིན། གཞན་པར་སོགས་ཀྱིས་མ་ཟིན་ན་ཉམས་རྒྱུང་པས་རང་རྒྱ་
 མི་ཐུབ་ཟེར་བ་ཤིན་ཏུ་བདེན། དེའི་བྱིར་འཁོར་བ་ལ་ངེས་འབྱུང་དང་། བྱམས་སྒྲིང་
 རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒྲོལ་པ་སོགས་ལ་འབད་དགོས་པ་ལགས་སོ། །

སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་འབྱུང་བ་བརྒྱ་ལམ་ན། །དལ་དང་འབྱོར་བ་རྟེན་
 པ་སྤྱིད་པ་ཅིམ། །ཆེ་ཡང་མི་བརྟན་གཡོ་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན། །དོན་ཆེན་སྐྱབ་ལ་ཅི་
 སྟེ་བརྩོན་མི་བྱེད། །ཐོག་མེད་ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་ཤུགས་དྲགས་ཅིང་། །སྤྱིད་པའི་རྒྱ་
 མཆོ་ཟབ་ཅིང་གཉིང་དཔག་དགལ། །དལ་འབྱོར་རིན་ཆེན་རྟེན་དུས་མ་འབད་ན། །

ངན་འགྲོའི་གྲོང་དུ་ཆུད་ཆེ་ཅི་བྱར་ཡོད། །མཉམ་གཞག་སྒྲོས་བྲལ་ནམ་མཁའི་རྣལ་
འབྱོར་དང་། །རྗེས་ཐོབ་རྟེན་འབྲེལ་སྒྱུ་མའི་ལམ་ཁྱེར་གྱིས། །བདེན་གཉིས་དོན་ལ་
གིན་དུ་གོམས་བྱས་ནས། །ཆོགས་གཉིས་སྒྱུར་རྗེས་དོན་གཉིས་བསྐྱབ་བར་
མཛོད། །ཡི་གེའི་རྟེན་མཆོན་བར་དར་སྒྲེད་ཁ་གང་བདོག །ཅེས་བ་ས་རྩེར་
བཞུགས་དུས། བོ་བོ་བས་བྲིས་ལན་དུ་གནང་བའོ། །གསུངས་སོ། །ཤུ་རྩ་མཁུ་སྐྱེ་
ཇ་ག་ཏྟ།

༥ འདི་ཡང་སྒྲ་མ་སྐྱབ་བ་དཔལ་གྱི་ཞུས་ལན། ཁྱེད་གྱི་ཡི་གེ་རྟེན་བཅས་
འདིར་འཁྲོད་ལགས། སྒྱུར་རེད་གྱིས་གསུང་རབ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པའི་གོ་ཡུལ་
ཅམ་མ་གཏོགས། བསྒྲམས་པའི་ཉམས་སྦྱང་ནི་ཅི་ཡང་མེད། ཁྱེད་རང་གིས་ཉམས་
ལེན་དགའ་མོ་མཛད་གནང་བ་དང་། གོ་ཡུལ་གྱི་དྲི་བ་ཡི་གེར་བཀོད་བ་རྣམས་ཀྱང་
སྒྱུན་ཅི་མ་ལོག་བ་གནང་བས་རྗེས་སུ་ཡིད་རང་། དྲི་བ་སྒྱུ་མ་འདི་རྣམས་ལ་རང་
རེས་ལན་བྱེད་བ་མ་འཁྲོད། རེད་ལྷ་བ་ལྷ་བ་ཤར་ཤར་ཅམ་འདི་རུ་མཆོམས་དམ་
བར་སྒྲོད་རྩིས་སུ་བདོག དེ་བར་རང་རེའི་རྗེས་སུ་བཞུགས་ནས། རེད་མཆོམས་
གསེངས་རྟེན་མཛལ་ནས་གསུང་སྒྲིང་ཞིབ་དུ་བབྱིད་བར་ཞུ་གསུང་། དེ་ནས་ཁོང་
བ་སྒྱུ་མཆོམས་མ་གྲོལ་བར་བདག་ནི་རིངས་སུ་འགྲོ་དགོས་པར་བྱུང་ནས། སྒྲུར་གྱི་
ལན་ཞུས་པས། ད་རེས་གདམས་བ་འདི་ཁྱེར་ལ་བཞུད། རྗེས་ནས་ཐེངས་རེས་བ་
ཅིག་ལ་ལན་བྲིས་ནས་བསྒྱུར་བ་ཡིན་གསུང་། དེའི་གདམས་བ་ནི། ཐེགས་བ་ཆེན་
པོའི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གསལ་བར་བྱེད་བ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དོ་རྗེའི་སྒྲུ་ཞེས་བ་

དེ་ཡིན། དྲི་བ་ཕྱི་མ་ཞི་ལྷག་གི་རྒྱ་འབྲས་བྱེད་ལས་སོགས་ཀྱི་ལན་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་
པོ་དབུ་མ་ལུགས་ཀྱི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་གནད་མདོར་བསྡུས་པ་ཞེས་པ་
དེ་ཡིན་ནོ། ། །དགེའོ།

༥ སྒྲུ་མ་སྒྲུབ་པ་དཔལ་བའི་ཞུས་ལན་མི་གིགས་པའི་ཐིག་ལའི་ངོས་
འཛིན་དོན་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པ་བཞུགས་སོ། །མི་གིགས་པའི་ཐིག་ལའི་མིང་གི་
རྣམ་གྲངས་དང་། སྒྲུའི་དོན་དང་། མཚན་གཞི་ངོས་གཟུང་བ་དང་། མཚན་ཉིད་
གཏན་ལ་དབབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། དང་པོ་ནི་མི་གིགས་པའི་ཐིག་ལའི་
དང་། གྲོལ་བའི་ཐིག་ལའི་དང་། ལྷན་ཅིག་སྒྲེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཟབ་གསལ་
གཉིས་མེད་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། མཁའ་ཁྱབ་ནམ་མཁའི་རྫོ་རྩེ་ལ་སོགས་
པའོ། །སྒྲུའི་དོན་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་མི་གིགས་པའི་ཐིག་ལའི་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འདིས་དངོས་
པོ་རྣམས་འཛོམས་ཤིང་། དེ་གང་གིས་ཀྱང་གཞོམ་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐིག་ལའི་
གཟུགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་གིགས་པའི་ཐིག་ལའི་ཞེས་བྱའོ། །འདི་རྟོགས་པ་ན་
ཀྱང་རྫོབ་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་མི་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདིས་དངོས་པོ་འཛོམས་པ་ཡིན་ལ།
འཛིག་པའི་དུས་སུ་མེ་ལ་སོགས་པ་འདི་གཞིག་པར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་གང་གིས་
ཀྱང་གཞོམ་དུ་མེད་པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་གྲོལ་བའི་ཐིག་ལའི་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འདི་རྟོགས་
པས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་
ལྷན་ཅིག་སྒྲེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། གདོད་མ་ནས་ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་རང་
ཆས་སུ་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཟབ་གསལ་གཉིས་སུ་མེད་

པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཟབ་མོ་བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་།
 གཞིའི་དུས་སུ་གསལ་བ་སྒྲུང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། འབྲས་བུའི་
 དུས་སུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྒྲུ་འཇའ་ཆོན་ལྟ་བུ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་
 ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་
 ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་འཁོར་བ་དང་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་མཁའ་ཁྱབ་ནམ་མཁའ་རྫོང་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཁམས་གསུམ་རྒྱ་
 བ་དང་མི་རྒྱ་བ་ཐམས་ཅད་དེའི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་རང་བཞིན་
 གཉིན་པོ་གང་གིས་ཀྱང་གཞོམ་དུ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དཔལ་མཆོག་
 དང་པོ་ལས། །ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་སེམས་དཔའ་ནི། །རྫོང་སེམས་དཔའ་དགའ་
 བ་ཆེ། །ཞེས་དང་། བརྟག་གཉིས་ལས། ལུས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་གནས། །རྟོག་པ་
 ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤངས། །ཅིས་དང་། སྤྱི་བྱེ་ལས། རི་སྤྱིད་ལུས་ལ་རྣམ་
 གནས་པ། །དེ་སྤྱིད་ལས་དང་ལས་མིན་བྱེད། །གང་ཆོ་ལས་ཀྱི་ལུས་བཅོམ་པ། །དེ་
 ཆོ་ལྟ་རྒྱུར་པ་ཡིན། །ཅིས་དང་། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོན་པ་ལས། གང་ཞིག་ཀྱན་ཏུ་
 མ་ཤེས་ན། །སྤྱིད་པ་གསུམ་དུ་རྣམ་འཁོར་ཞིང་། །སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་ངེས་གནས་
 པའི། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །གང་ཞིག་འཁོར་བའི་རྒྱར་གྱུར་པ། །
 དེ་ཉིད་སྒྲུངས་པ་བྱས་པ་ལས། །དག་པ་དེ་ཉིད་ཕྱ་ངན་འདས། །ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ཡང་དེ་
 ཉིད་དོ། །ཅིས་སོགས་མདོ་དང་རྒྱད་མེ་དུ་མ་ཞིག་ནས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་
 ཞིག་གིས་བསྟན་ཏེ། མཆོན་གཞི་ངོས་གཟུང་བ་ནི། ལུས་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་

པ་སྟེ། དེའང་། ཀུན་གཞི་ལྟར་ན། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་སྟོན་གྱི་ཆ་དང་། ལས་མི་ལེན་
ན་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ།
རྟོན་གང་ལ་གནས་པ་དང་། རོ་བོ་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དང་། ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་རྣམས་
གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

རྟོན་གང་ལ་གནས་པ་ནི། ལུས་ཅན་རྣམས་གྱི་སྟོང་ཁའི་པདྨ་ཁ་སྐྱར་གྱི་
དབུས་ན་གནས་ཏེ། ཞལ་ལུང་གི་འགྲེལ་པར། རི་སྟོང་འདི་ནི་ལུས་གནས་པ། །
ཞེས་པ་ནི། བར་བརྟུད་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་སྟོང་ཁའི་པདྨ་ཁ་སྐྱར་གྱི་དབུས་ན་
ཐིག་ལེ་གནས་པའོ། །ཞེས་དང་། དུས་འཁོར་ལས། མ་ལའ་བྱལ་ནམ་མཁའི་རོ་རྩེ་
ཅན་ནི་ཡུལ་དང་རྣམ་པ་བྲལ་བ་ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྟོང་གི་དབུས་ནའོ། །ཞེས་བཤད་
ཅིང་། དེ་དག་དང་མཐུན་པར་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་པ་མའི་ཁུ་བྲག་འདྲེས་
པའི་རྒྱར་རྒྱར་པོའི་ཐོགས་གང་དུ་བར་དོའི་ལུས་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞུགས་
པ་དེར་ལུས་གྱི་ཐོག་མ་སྟོང་ཁར་ཆགས་ཤིང་། འཆི་འཕོ་བ་ན་ཡང་སྟོང་ཁ་ནས་ཡིད་
འཆི་འཕོ་བར་བཤད་དོ། །དེ་བས་ན། མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེའི་མཚན་གཞིའི་རོ་བོ་
ལུས་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་རབ་རྟུ་གྲགས་པའི་སྟོང་ཁའི་པདྨ་
ཁ་སྐྱར་གྱི་ནང་། ཚེས་གྱི་འཁོར་ལོ་འདབ་བརྒྱད་པའི་ལྟེ་བའི་རྩ་དབུ་མའི་ནང་ནས།
ཀུན་རྫོབ་གྱི་གཟུགས་ཡུངས་དཀར་སྟོམ་པོའི་ཆད་ཅམ། དབྱིབས་རྩྭ་ཡིག་འཁྱོག་
པོའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུར་གནས་ལ། དེ་ལྟེ་བའི་གཏུམ་མོའི་མེས་བཞུས་པ་ན་ལུས་ཅན་
རྣམས་གྱི་སྟོང་དགའ་བར་བྱེད་པས་དབྱིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་སམ་བུ་ཉི་

ལས། སྤྱིང་གི་དབུས་ན་བརྒྱ་ནི། འདབ་མ་བརྒྱུད་པ་ཟེ་འབུ་ཅན། །དེ་ཡི་དབུས་ན་གནས་པའི་ཅུ། །ཁུ་ཤིང་གི་ནི་མེ་ཏྲོག་ལྟར། །ཁ་ནི་འོག་ཏུ་འབྱུང་བཞིན་པ། །དེའི་དབུས་ན་དཔའ་བོ་ནི། །ཡུངས་དཀར་གྱི་ནི་འབུ་ཚད་ཅམ། །མི་ཤིགས་རྩྭ་གི་ས་བོན་ཏེ། །བ་མོ་ཁ་བ་ལྟར་འཛག་པ། །ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་དགའ་བྱེད། །དེ་ནི་དབྱིད་ཅེས་བྱ་བར་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེའི་མིང་ཅན་གྱི་ལུས་ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ། །རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་སྤྱིང་ཁའི་དབུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབུས། ཅུ་དབུ་མའི་དབུས་ན་ཡོད་པར་བསྟོན་མི་རྣམས་པར་གྱུབ་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཕྱག་ཐིག་གི་རྗེས་སུ་འབྱུངས་ནས། ཅུ་དབུ་མ་སྐལ་ཆེགས་ཀྱི་མདུན། སྒོག་ཅུ་དང་གཞིབས་ནས་ཡོད་པ་སོགས། ཅུ་འཁོར་གྱི་རྣམ་གཞག་པལ་ཆེ་བ་ལ་གཞོད་ཅིང་། ཕྱག་ཐིག་གྱུར་། ཡ་ཅ་ར་དམར་པོས་བྱས་པའི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཞེས་ཞིབ་འོད་ཀྱི་སྒྲགས་ལོག་སུན་འབྱིན་ན་སྒྲུང་། འདི་ཡང་དག་ཡིན་མིན་ཕྱིས་དབྱུད་པར་བུའོ། །ངོ་བོ་རྗེ་ལྷ་བུ་ཡིན་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་ཐིག་ལེ་འོད་ཟེར་ལྷ་པ་ཅ་ན་ཀའི་འབྲས་བུ་ཅམ་མམ། ཡུངས་དཀར་གྱི་གཟུགས་ཅམ་དུ་གནས་ལ། རོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་ནི། ཟབ་གསལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནམ་མཁའ་ལྟར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གནས་པའོ། །

དེ་ལྟར་ཞལ་ལུང་འབྲེལ་བ་ལས། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པ་ནི། ཟབ་མོ་དང་གསལ་བ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནམ་མཁའ་དག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གཟུགས་སུ་རྗེ་ལྷ་ར་གནས་ཞེན། ཐིག་ལེ་ཁ་དོག་ལྷ་པ་ཅ་ན་

ཀའི་འབྲུ་ཚད་ཅམ་དུ་རྒྱམ་པར་གནས་ཏེ་ཞེས་དང་། གྲོལ་བའི་ཐིག་ལེའི་འགྲེལ་
 པར། མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེའི་ནང་དུ་གཟུགས་ཞེས་པ་ནི། སྙིང་ཁ་སྦྱོར་ཅན་ཀའི་
 གཟུགས་སམ་ཡུངས་དཀར་གྱི་གཟུགས་ཅམ་དུ་གནས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཐིག་
 ལེའི་གཟུགས་ཅན་དེ་ཉིད་དབྱིབས་ཇི་ལྟར་གནས་ཞེ་ན། རྩོམ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱུ་
 ལས། སྙིང་གི་དབུས་ན་མི་ཤིགས་པ། །གསལ་ཤིང་མར་མེ་དག་དང་མཚུངས། །མི་
 འབྲུང་མཆོག་ཏུ་སྤྲ་བ་སྟེ། །ཨ་ནི་གཙོ་བོ་དམ་པའོ། །ཞེས་ཨ་ཡིག་ཨ་བྱང་གི་རྒྱམ་
 པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཡང་ཤེལ་འབྲེང་ཨ་བྱང་ཐག་བརྒྱས་པ་ལྟ་བུར་ཤེས་པར་བྱའོ། །
 ཤེས་པ་ཉིད་ཐིག་ལེའི་གནས་སུ་ཇི་ལྟར་འབྱུར་ཞེ་ན། ཤེས་པ་ཉིད་གཟུགས་ཅན་
 གྱི་རྒྱམ་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ལ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་འདོགས་གྱི་ཤེས་པ་ལས་མ་
 གཏོགས་པའི་གཟུགས་མེད་དོ། །

ཐ་སྙད་དུ་དོན་ཁས་ལེན་པ་ལྟར་ན། ཤེས་པའི་རྒྱམ་པ་ལས་ཐ་སྙད་དུ་དོན་
 ཡོད་པར་དཔོག་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དུག་བཅུ་པར། འབྲུང་བ་ཆེ་ལས་སོགས་
 བཤད་པ། རྒྱམ་པར་ཤེས་སུ་ཡང་དག་འདུ། །དེ་ཤེས་པས་ནི་འབྲེལ་འབྱུར་ན། །
 འོག་པར་རྒྱམ་བཏགས་མ་ཡིན་ནམ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དུས་འཁོར་འགྲེལ་
 པར། འདིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་ཁའི་ནང་ན་གནས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་སོ། །
 དེ་ཡང་གཞོམ་དུ་མེད་པའི་སྒྲ་སྟེ། ཏྲག་ཏུ་རྒྱ་དའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཅེས་པའི་གཞོམ་
 དུ་མེད་པའི་སྒྲ་ནི་རྒྱུད་སྟེ། དའི་དབྱིབས་ནི་རྒྱ་དའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་པ་དབྱིབས་སྟོན་པ།
 ཡིག་གི་རྒྱ་ད་དང་ཨ་ཤད་དང་ཨ་བྱང་དུ་རྒྱམས་དོན་ཅིག་པས། སྙིང་དབུས་ན་ལྟན་

གཅིག་སྟེས་པའི་རྒྱུད་ཨ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཐིག་ལེར་རྗེ་
ལྟར་འབྱུང་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་གཏུམ་མོའམ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་མེས་བཞུ་བ་ན་ཐིག་ལེར་
འབྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་བསྟུས་སུ་རྒྱུད་གི་ལས་སྟོན་པ་ན་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཅ་སྟབས་
ན་ཡོད་པའི་རྒྱུད་རྣམས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་མེས་ཐིག་ལེར་བཞུ་བ་ན། རྗེ་རྗེ་དང་
བསྟར་འབབ་པར་བཤད་པས་སོ། །

དེ་བས་ན་ཐོག་མར་རྣམ་ཤེས་མངལ་དུ་ཞུགས་པ་ན། རྣམ་ཤེས་རྒྱུད་དང་
དབྱེར་མེད་དུ་འབྲེས་ནས་འཇུག་པས། རྒྱུད་ཨ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཐིག་
འདོད་ཆགས་ཀྱི་མེས་བཞུ་བ་ན། ཐིག་ལེ་ཨ་ཤད་ལྟ་བུར་འབྱུར་བས་རེས་འགའ་
ཐིག་ལེ་དང་། རེས་འགའ་རྒྱུད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་ལུགས་པའི་སེམས་
དབེན་གྱི་མཚན་གཞིའི་ངོ་བོ་ཡང་། མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྟོན་
བསྟུས་སུ། འཇམ་དཔལ་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྟོན་པ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་
ཀྱི་ནང་ན་གནས་པའི་སེམས་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཡིད་དུ་བཤད་ཅིང་། དེ་ཡང་
ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྤྱིང་གི་དབུས་ན་གནས་པའི་མི་ཤིགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་ཐིག་ལེ་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་སེམས་གསུམ་དུ་འབྱུར་བ་
ཡིན་ཏེ། མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་།
གསེར་དང་རང་བཞིན་དུ་དབྱེར་མེད་དུ་འབྲེས་པས་སོ་སོར་མི་བྱེད་ཅིང་། རང་
བཞིན་རྣམ་རྟོག་འདོད་ཆགས་ལས་གྱུར་པ་གསལ་བ་ཙམ་དང་། ཞེ་སྤང་ལས་གྱུར་
པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་དང་། གཏི་མུག་ལས་གྱུར་པ་མི་གསལ་བའི་བཏགས་ཀྱི་བྱེ་

བྲག་གིས་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་རྟོག་མེད་གི་སྒྲུང་བ་གསལ་བ་དང་། ཆེས་གསལ་
 བ་དང་། མི་གསལ་བ་གསུམ་ཡོད་པ་རྗེས་སུ་དཔྱད་པ་། དེ་དག་མངོན་དུ་འགྱུར་
 བའི་ཐབས་ནི། རྣལ་འབྱོར་པས་བསྐྱེད་རིམས་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། དག་དབེན་གྱིས་
 རླུང་སྒྱུངས་ཏེ། རླུང་ལ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཐོབ་པ་ན་ཕྱག་རྒྱ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་
 བསྟེན་ནས། སྤྱི་མའི་མན་དག་ལྟར་ཉམས་སུ་བྱངས་པས་སེམས་གསུམ་ཅི་རིགས་
 པར་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ། རིམ་ལྡེལ་སྤྱི་མ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ལས། །བྱད་མེད་སྒྱུ་
 མ་བྱད་པར་འཕགས། །ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། །འདི་ཉིད་གྱིས་ནི་མཚན་
 པར་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་ཅིང་། དེ་ཡང་སེམས་དབེན་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་
 སྤྱིང་ཁའི་པདྨ་ཁ་སྒྱུར་གྱི་དབྱུང་ན་ཐིག་ལེ་གནས་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། དུས་འཁོར་
 ལས་ལས་གྱི་སྐབས་སུ་ཕྱག་རྒྱ་ལ་རྟེན་ནས་སེམས་གསུམ་པོ་ཀུན་རྫོབ་གྱི་རང་གི་
 རོ་བོ་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་རྣམ་རྟོག་གི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་གསལ་རིག་ཅམ་
 མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པའི་རོ་བོར་སྤྱིང་བ་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ནི་
 མིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཞལ་ལུང་ལས། གསལ་ཞིང་རབ་དགའ་མཁའ་འདྲ་བ། །
 གཞན་དུ་རིག་པར་མི་འགྱུར་བ། །བྱད་མེད་སྒྱུ་མའི་ཕྱག་རྒྱ་ནི། །སྒྱུ་མ་ཀུན་ལས་
 བྱད་པར་འཕགས། །ཅེས་ན། ཕྱག་རྒྱ་ལ་རྟེན་ནས་ཐབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཉམས་
 སུ་ལེན་པར་བཤད་ཀྱང་། སེམས་དབེན་གྱི་གནས་སྐབས་དང་མངོན་དུ་འགྱུར་
 རྒྱལ་མི་འདྲ་སྟེ། སེམས་དབེན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་གྱི་ཀུན་རྫོབ་གྱི་རང་གི་
 རོ་བོ་ཅམ་མཐོང་བ་ཡིན་ལ། འདིའི་གནས་སྐབས་སུ་རྣལ་འབྱོར་པས་ཕྱག་རྒྱ་ལ་

ཏེན་ནས་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པས་ཟབ་མོ་སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་། གསལ་བ་ལྷག་
 རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྒྲུ་འཇའ་ཆོན་ལྷ་བུ་སྒྲོང་ཅམ་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་གཉིས་དབྱེར་མི་
 བྱེད་པའི་བྱང་འཇུག་དམིགས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཟབ་
 གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་དོན་ཡང་ཡིན་ཏེ། གྲོལ་བའི་ཐིག་ལེ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་
 ཀྱན་བྲལ་བས། །བསམ་བཞེད་ཡུལ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས། །མཁའ་བཞིན་དྲི་མེད་
 ཀྱན་འབྱུང་བ། །བརྟགས་བྲལ་ཟབ་མོ་ཉིད་ཅེས་བྱ། །ལྷག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གཟུགས་
 འཆང་བ། །སྒྲུ་མ་འཇའ་ཆོན་ལྷ་བུ་སྒྲུ། །རང་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་སྒྲུབ་བས། །ཡང་
 དག་གསལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཅེས་བཤད་དོ། །དོན་དམ་སྒྲོང་མེད་རྟོགས་པ་འོད་
 གསལ་མིན་ནམ་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་རྟོགས་པ་ནི་སྒྲོང་མེད་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེན། དོན་དམ་རྟོགས་པ་འོད་གསལ་དུ་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་། དོན་
 དམ་བདེན་པའི་བཞེད་ཚུལ་ལ་སྒྲུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའི་དབུ་མ་པ་དག་མི་
 མཐུན་ཏེ། དབུ་མ་སྒྲུ་མ་ལྷ་བུ་དང་། རབ་ཏུ་མི་གནས་པ་གཉིས་ཡོད་པར་རྒྱ་བོད་ཀྱི་
 མཁས་པ་དག་ལ་གྲགས་ཤིང་། སྒྲུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་
 ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གནས་མོད། འོན་ཀྱང་རྟོག་ལོའི་སྒྲིང་ཡིག་བདུད་རྩིའི་ཐིག་ལས་པར།
 དབུ་མ་གཉིས་སུ་འདོད་པ་སྒྲོངས་པ་མཚར་སྐྱེད་མིན། །ཞེས་དགག་པ་མཛད་པ་ནི།
 ཁོང་རང་གིས་དབུ་མའི་ཤིང་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་སོ་སོར་མ་བྱེད་པའི་
 སྒྲོན་ཡིན་ཏེ། དོན་ལ་དབུ་མ་གཉིས་སུ་མེད་པ་མ་ཡིན་ལ། འཕགས་སེང་དང་ཞི་བ་
 འཆོ་དཔོན་སྒྲོབ་དང་། དེ་དག་དང་མཐུན་པའི་དོ་རྗེ་ཐིག་པའི་སྒྲུ་མ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་

ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ཞིག་དབུ་མ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་བར་སྒྲུང་ཞིང་། རྒྱ་གྲགས་ལེགས་
ལུན་འབྱེད་དེ་དག་མཐུན་པའི་རྩོ་རྩེ་ཐེག་པའི་བྲམ་མ་དག་དབུ་མ་རབ་ཏུ་མི་གནས་
བར་སྒྲུང་བའོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་འདིར་མི་སྒྲོ། སྐབས་སུ་བབ་པ་ཞལ་ལུང་ཡེ་ཤེས་
ཞབས་གྱི་དགོངས་པ་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་མཐར་ཐུག་ཏུ་སྒྲེལ་བ་
ཡིན་གྱི། རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་འདོད་པ་ལྟར་སྒྲུང་ཉིད་ཡན་གར་བ་མཐར་ཐུག་ཏུ་
མི་བཞེད་དེ། གྲོལ་བའི་ཐེག་ལེ་ལས། དེས་ན་ཟབ་གསལ་བྱང་ཆུབ་ནི། གཉིས་
མེད་རྟོགས་པས་དེ་གྲོལ་ལོ། །ཟབ་མོ་ཁོ་ན་རྟོགས་པས་མིན། །གསལ་བ་དག་གྱང་
དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཕྱིར་ཐལ་བྱང་ཟབ་མོ་ཡིས། གྲོལ་འདོད་དེ་ལ་བདག་མི་དང་། །དེ་
བས་གཉིས་མེད་རང་བཞིན་དུ། །རྟོགས་པས་ཆེ་འདི་འབྲས་ཐོབ་ངེས། །ཅེས་
བཤད་དོ། དེ་བས་ན་འཕགས་ལུགས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་བ་
མཐའི་དབང་གིས་འོད་གསལ་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ནི་མི་ཅིག་ལ། ཟུང་འཇུག་གི་ངོས་
འཛིན་ཚུལ་ནི་ཅིག་ཏེ། འཕགས་ལུགས་པའི་བདེན་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་རྣལ་
འབྱོར་དང་། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་པའི་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་དོན་
གཅིག་ཅིང་། གཉིས་ཀས་གྱང་དེ་དག་རྟོགས་རིམས་མཚན་ཉིད་པར་འདོད་པའི་
ཕྱིར་ནོ། །

བྱེད་ལས་ནི། མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་མི་ཤིགས་པའི་ཐེག་ལེ་ལས་
རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། དེ་ལ་རྒྱུད་དང་མེ་ལ་སོགས་པ་ལུང་
པོ་ཁམས་དང་སྒྲེ་མཆེད་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཁམས་གསུམ་རྒྱ་བ་དང་མི་རྒྱ་བ་ཐམས་

ཅད་འདི་ལས་འབྱུང་སྟེ། ཞལ་ལུང་ལས། ད་ནི་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཉིད། ཀུན་
 རྫོང་གཟུགས་ལ་རྟེན་ནས་ཀྱང་། །མི་གཡོ་ལ་སོགས་གཡོ་དང་བཅས། །ཐམས་
 ཅད་རབ་རྟུ་མི་སྒྲུང་ཡང་། ཐིག་ལེ་འགོག་པར་མི་འགྱུར་སྟེ། །རྒྱ་དང་མི་རྒྱ་བཅས་
 པ་ཀུན། །སྒྲུང་ཡང་དེ་ལས་འབྱུང་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དག་པའི་གནས་
 སྐབས་སུ་སྒྲོབ་པ་དང་མི་སྒྲོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གཉིས་ཀྱིས་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་སྒྲིན་
 པ་དང་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་འདིའི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་ནོ། །མི་
 ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ནི། སྒྱིར་བྱ་མེད་གྱི་རྫོགས་རིམས་ཐམས་
 ཅད་འདི་མདོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཐབས་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། བྱུང་བར་དུ་མི་ཤིགས་པའི་
 ཐིག་ལེ་དང་། གསང་བའི་ཐིག་ལེ་དང་། སྒྲུལ་བའི་ཐིག་ལེ་སྟེ། ཐིག་ལེ་གསུམ་གྱི་
 སྟོན་སྒྲུར་དུ་མདོན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། ཞལ་ལུང་དང་གྲོལ་བའི་ཐིག་ལེ་ལས་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ནི། མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་འདི་ངེས་དོན་རྫོགས་རིམ་
 གྱི་གཞི་ཤིན་རྟུ་གལ་ཆེ་བ་གཅིག་ཡིན་ནའང་། གཞན་གྱི་ཤེས་དཀའ་གསུང་བ་ལ། མ་
 རྒྱུད་གྱི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་མདོར་བསྟུན། མ་རྒྱུད་པས་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྱོད་
 ཤོས་སེམས་གྱི་རྟེན་ལྟན་སྒྲིས་གྱི་རྒྱུད་དང་། བ་རྒྱུད་འཕགས་ལུགས་པས་ཡི་གེ་
 ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྱོད་ཤོས་ཨ་ཐུང་ངམ། དེས་མཆོན་པའི་དོན་སྒྲེ་མེད་གྱི་དོན་འོད་
 གསལ་ལམ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་པས་རྒྱུད་འོད་ཟེར་ལྟ་དང་དབྱེར་མེད་
 པའི་རྣམ་ཤེས་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྱོད་ཤོས་མཆོན་བྱེད་གྱི་ཐིག་ལེ་ལས་བཤད་དེ། འདི་

གསུམ་རྩ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་རྩ་བོ་སོ་སོ་ཡིན་རྒྱས་པར་ཞུས་པས་མཆིན་
 རབ་གྱི་མངའ་དབང་ལྷུག་ལྷུགས་རྩེའི་བདག་ཉིད་རྩེ་བཅུན་དམ་པ་ཀྱ་མ་ར་མ་ཉིས་
 ལེགས་པར་བཀའ་སྤྱུལ་བ་འདིས་མ་རྒན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་གཉིས་
 གཞིག་ཅིང་གཞོམ་པར་མི་རྒྱས་པའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་
 བྱས་ནས་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་གྱི་འཇའ་ལུས་ལྷུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་།
 རིམ་ལྡེའི་ཟིན་བྲིས་འདི་འཕགས་པའི་རིམ་ལྡེ་དང་། མ་རྒྱད་གྱི་ཅ་རྒྱུད་གི་འདུ་
 འབྲོད་ལས་བྱུང་བའི་ཉམས་དང་། རིམ་ལྡེ་གྲུང་སྒྲིགས་པར་སྒྲུང་། འཕགས་པ་
 ཡབ་སྐུས་གྱི་གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་དང་མཐུན་སྒྲུལ་པ་མི་གདའ་ནའང་། བྱུང་པར་
 མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་འདི་ངས་དོན་རྩོགས་རིམ་གྱི་གཞི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་གཅིག་
 ཡིན་ནའང་། ལུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་དོས་མ་ཟིན། འདིར་ཡང་སློག་རྒྱུད་ལ་བཟུང་
 བས་འབྲུལ། མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་དོས་འཛིན་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་དང་བཅས་པ།
 འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་དང་ཡེ་ཤེས་ཞབས་གྱི་རྒྱ་གཞུང་ནས་ཤེས་དགོས། གཞན་
 གྱིས་མི་ཤེས། དབྱེད་ཐིག་གི་ཟིན་བྲིས་རྣམས་ལེགས་པ་སྒྲུང་རོ། །འདིར་ཡང་སློག་
 རྒྱུད་ལ། ཞུ་བདེ་ལྷན་སྒྲིམ་ལ་རྩོགས་རིམ་དུ་བྱས་སྒྲུང་སྟེ། དབྱེད་རྒྱུ་འགའ་རེ་ཡོད།
 ལུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲོལ་དུག་གི་སྒྲོལ་འདི་རྣམས་ལབ་ལོབ་མང་ཡང་ཉམས་ལེན་གྱི་
 གནད་འཆུགས། ཏུ་ཤང་གི་སྒྲོལ་གྱི་ཉམས་ལེན་དང་གནད་ཅིག་མཐར་ཐུག་གི་
 འབྲས་བུ་དོས་འཛིན་ལུགས་ཏུ་ཤང་གི་དོས་བཟང་སྟེ། ཐར་པ་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་
 བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་ཆུབ་ནམ་མཁའི་མཆོན་ཉིད་དེ། །ནམ་མཁའ་ལ་ནི་

མཚན་ཉིད་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། སྒྲོར་དུག་པ་ཐར་པ་
གཟུགས་ཅན་དུ་འདོད་པ་ནི། །ཁ་བ་རྒྱ་སྒྲོས་མེ་ཉིག་དང་། །བ་ཞོ་བ་མོ་མུ་ཉིག་
མདོག་ །གཏུགས་དཀར་བཟུང་བའི་དབྱིབས་འདྲ་བ། །ཐར་པ་ཡིན་པར་རྒྱལ་བས་
བཤད། །ཅེས་རྒྱལ་བ་པ་འདོད་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། །ཤུ་རྩ་མ་ལྷ་སྒྲོ་
ཇོ་ག་ཉི།

༥ གསུང་བ་འདུས་པའི་སྐབ་ཐབས་མདོར་བྱས་དང་། སྐབ་ཐབས་རྣམ་
གཞག་གི་ཉིག་གཉིས་ཀྱི་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཁུས་པའི་ལན། འདུས་པའི་སྐབས་
སུ་སྐྱེད་རིམས་ཀྱི་སྐྱུང་གཞི་སྐྱོང་བྱེད་དང་སྐྱོང་བའི་སྐབས་སུ་སྒྲོན་གྱི་སྒྲ་མ་རྣམས་
ཀྱིས། རྣམ་གཞག་རིམ་པར་འདིས་ནི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་རྣམས་
ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་། རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རིམ་པས་ལྷའི་སྐྱ་བསྐྱེད་པ་བསྒྲོན་ཏེ། །
ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་དེའི་འོག་ཏུ་རིམ་གྱིས་འཐེལ་ཏེ། དང་པོ་མེར་མེར་པོའི་རྣམ་
པར་རོ། །ཅེས་པ་ནས། ཡང་རྒྱུད་གིས་བསྐྱལ་བས་རྒྱུད་ལག་འགྱུས་ཏེ། གནས་
སྐབས་ལྷ་གསལ་བར་གྱུར་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་གཞུང་གི་འོག་ཏུ་དངས་ནས།
མདོན་བྱང་བཞེས་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ། བར་སྤྱིད། མངལ་གྱི་གནས་
སྐབས་ལྷ་དང་བཅས་པ་སྐྱོང་བྱེད་དུ་བཤད་པ་ལ། ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གཞུང་
གི་འགྲེལ་པ་མ་འགྲེལ་བར་བསམ་ནས་སུན་འབྱེན་ཅིང་། དང་པོའི་མགོན་པོ་བར་
སྤྱིད་ཁོ་ནའི་སྐྱོང་བྱེད་དུ་འདོད། འདི་ནི་འཐད་པར་མ་མཐོང་སྟེ། དང་པོ་ནི་མགོན་
པོའི་བར་སྤྱིད་ཁོ་ནའི་སྐྱོང་བྱེད་ཡིན་ན། མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྷ་ལ་སྐྱོང་བྱེད་

ཚོས་མཐུན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དང་པོའི་མགོན་པོ་ལས་གཞན་དེ་དག་དང་ཚོས་
 མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་སྤྱོད་པ་སྒྱེ་བའི་རིམ་པ་ལྟར་བསྒྲོམ་པར་མི་
 འགྱུར་ཏེ། མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྟ་ལ་སྦྱོང་བྱེད་ཚོས་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཡང་གཞུང་གི་འགྲེལ་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ཡང་། རྒྱ་བར་མི་འོང་བའི་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 གང་ཞིག་གང་དང་འབྲེལ་བ་དེ། །རིང་ན་འདུག་ཀྱང་དེ་དང་དེར། །ཞེས་པ་རྣམས་
 གྱི་བཤད་ཐབས་གྱི་མན་ངག་འདི་ལྟ་བུ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། །མདོ་དང་རྒྱུད་སྡེ་
 འཆད་པ་ན། དོན་གཞན་གྱིས་བར་དུ་ཚོད་པའི་གོང་འོག་གི་ཆོག་སྒྲིལ་གྱི་དག་སྒྲེལ་
 རས་བཤད་དགོས་པ་དུ་མ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་སྒྲུལ་དག་གི་ལུགས་འདི་
 ཁོ་ན་ལེགས་པར་མཐོང་སྟེ། འདི་ལས་རྩྱུ་ལས་ཉི་མ། ཨ་ལས་བདུ། བའི་དོ་རྩེ་དང་།
 མའི་བདུ་བྱས་པ་དང་། ཨེལ་ས་ལྷ་བ་གཉིས་ཀ་རྩེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། འབྲུ་
 གསུམ་བར་དོའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་ཚོས་མཐུན་སྒྱུར་ནས། དེ་དག་འདྲེས་པ་
 ལྷ་བའི་དགྱིལ་ལོར་དུ་གྱུར་པ། བ་མའི་ཁུ་བྲག་བར་དོའི་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདྲེས་ཏེ།
 བར་དོའི་རྣམ་ཤེས་བརྒྱལ་བ་དང་། བ་མ་རྩེས་སུ་ཆགས་པས་ཐྱོས་པ་རྣམས་ཡེ་
 ཤེས་གྱི་ས་ཐོབ་པ་རྣམས་ཚོས་མཐུན་དུ་སྒྱུར་བ་ནི། སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱན་བཟང་སོགས་
 སུ་བ་མ་རྩེས་སུ་ཆགས་པ་མཚོན་པའི་ཡིག་གོ་རྟོག་མར་པོ་གཉིས་གྱི་བར་དུ་རྣལ་
 འབྱོར་པའི་སྤྱོད་པ་བར་དོའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་མཚོན་པ་ཡིག་གོ་འབྲུག་གསུམ་དུ་
 བཅུག་པ་དང་བཅས་པ་རྒྱ་དོ་རྩེ་འཆང་གི་ཞལ་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ཡབ་ཡུམ་རྩེས་
 ཆགས་གྱི་མེས་ཁུ་བར་བཞུ་བ་དང་དོན་འདྲ་བའི་ཕྱིར་གིན་ཏུ་འཐད་དོ། །དེ་ན་མེར་

མེར་པོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་གསུམ་ནི་ཁུ་བའི་ལུས་ཡིན་ལ། ཐིག་ལེ་ཡང་
 ཡིག་གོ་འབྲུག་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་གནས་པ་ཡང་རྒྱད་ལས་གསལ་ཏེ། སྒྲིང་བཞུགས་
 པའི་ཆེན་པོ་འཆད་པ་ན། ལྷའི་དབང་པོའི་རྒྱད་ལས། བཅུན་མོ་ལེགས་སྤྱངས་ཁུ་
 བ་སྟེ། །ལེགས་སྤྱངས་བརྒྱ་རྩ་ག་ཡིན། །བཞུགས་པ་རྗེ་རྗེ་འཛིན་པ་དེར། ཐིག་
 ལེའི་གཟུགས་ཀྱིས་གནས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཐིག་ལེ་འབྲུག་གསུམ་དུ་
 གནས་པ་དེ། ལྷ་མོ་བཞེས་ཞུས་ལས། ཆ་གཉིས་པ་ནི་དགུ་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །སུམ་
 ཅུ་བཅུ་པ་ལྷ་པའི་ས་བོན་ཉིད། ཆ་གཉིས་ལྷ་པ་དུག་ཏུ་བྱེ་བ་ལས། །འབྲུང་བ་འདི་
 ནི་ཐིག་ལེ་ཞེས་སྤྱབ་ཤད། །ཞེས་འབྲུག་གསུམ་གྱི་སྤྲུགས་བཏུ་བའི་སྒྲོ་ནས། ཐིག་ལེ་
 འབྲུག་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་རྣམ་རྣམ་པོ་ལ་སོགས་པའི་
 ཐིག་ལེ་རྣམས་འབྲུག་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་གནས་པས་ཡིག་འབྲུག་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང་
 ཆོས་མཐུན་ནོ། །མཐུང་འབྲུས་པ་ལ་སོགས་ནི་པའི་ལུས་ཏེ། དེ་དག་ནི་རང་གི་
 རིགས་ཀྱི་མཆོན་མར་གནས། ཅེས་སྒྲུ་མ་རྣམས་གསུང་ཡང་། ཤེས་བྱེད་གསལ་པོ་
 མ་མཐོང་ཡང་། །མཐུང་འབྲུས་ནི་ཉའི་རྣམ་པར་གནས་པར་བཤད་ལ། །དེ་ནི་
 སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་ཀྱི་མཆོན་མ་ཅུམ་ཡིན་ཞིང་། བྱག་མཆོན་ཡང་ལྷ་སྤྱའི་མཆོན་མ་
 ཡིན་པས། མཐུང་འབྲུས་ནི་བྱག་མཆོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ། །

རྒྱང་ལག་འབྲུར་བ་ནི། ཡན་ལག་གི་གཙོ་བོ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ་མངལ་གྱི་
 གནས་སྐབས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་རོ་བོ་ཅུམ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས། ཀྱན་རྗེ་གསལ་པར་བྱང་ཆུབ་
 པ་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ། །དེས་ན་སྒྲུ་མ་སྤྲུམ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཤིན་ཏུ་འཐད་དོ། །རང་

བཞིན་གྱི་གནས་ནས་མི་བསྐྱོད་པ་སྐྱོ་བ་ཀུན་སྒྲུལ་སྒྱུར་འགྱུར་བ་མི་འབད་དེ། དེ་
ལྟར་ཡོངས་སྒྲུ་བ་མལ་པ་ལ་མི་སྒྲུང་བས་སྒྲུལ་སྒྱུར་བསྒྱུར་ནས། གཞན་གྱི་དོན་
བྱེད་པ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ཉིད་ཐོག་མར་ཡོངས་སྐྱོད་རྫོགས་པའི་སྒྱུར་བསྐྱོད་
ནས་སྒྲུལ་སྒྱུར་བསྒྱུར་སྟེ། དལ་བའི་བསྐྱོད་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ལ་
སྐྱོབ་པ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་མི་བསྐྱོད་པ་བཀུག་ནས་སྒྲུལ་སྒྱུར་
བསྒྱུར་ནས། དལ་རྒྱལ་མཆོག་འབྱོར་པ་སོགས་གྲུབ་ཟིན་པའི་སངས་རྒྱས་གཞན་
གྱི་ཐོན་ལས་སུ་འགྱུར་བས་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཆོགས་རྫོགས་པའི་ཡན་ལག་རྩ་མི་
འགྱུར་རོ། །

དེ་བས་ན་དང་པོ་ལྷག་མོས་བསྒྲོམ་པའི་ཆེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ཉིད་
ལྷག་མོས་ཀྱི་གཙོ་བོར་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་ལྷག་མོས་བསྒྲུས་པ་ན། འཆི་བ་
འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་ནས། བར་དོའི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་བར་དོའི་ལུས་
གྲུབ་པ་ན། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཡིག་འབྲུག་སུམ་གྱི་རྣམ་པར་མོས་པ་བྱས་ནས།
ཐ་མ་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་ཁུ་བྲག་དང་འདྲེས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་ཐོབ་པ་རྒྱ་བ་ལས་
བྱུང་བའི་རྣམ་པར་བསྒྱུར། དེ་ནས་རྒྱུར་རྒྱུར་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡིག་འབྲུག་ལས་བྱུང་
ཆུབ་པ་དང་། མཐུང་འགྱུས་བྱག་མཆོན་ལས་བྱུང་ཆུབ་པ་དང་། ཀླང་ལག་འགྱུས་
པ་སྐྱོ་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རྣམ་པར་བསྒྱུར་ནས་བསྒྲོམ་པར་བཤད་པ་ཡིན་
པས། ཡོངས་སྐྱོ་དང་སྒྲུལ་སྒྱུ་གཉིས་ཀར་རྣལ་འབྱོར་པས་རང་ཉིད་དེ་དང་དེའི་རྣམ་
པར་མོས་པར་བྱེད་དོ། །འདི་ནི་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་

དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ལམ་གྱི་གནད་ཆེན་པོ་འཆུག་གོ། །དེ་བས་ན་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་མི་བསྐྱོད་པ་བཀུག་ནས་སྤྱལ་སྤྱར་བསྤྱར་བ་དང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་
 ཟེལ་གཞོན་དོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འབྲེན་པ་ནི་འབྲེལ་པ་མེད་དོ། །ཡང་ཕྱག་རྒྱ་འདྲུ་
 བྱ་བ་མན་ཆད་སྤྱིད་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དངོས་སུ་སྤྱར་བ་མེད་ཀྱང་། དང་པོའི་སྤྱོར་བ་
 བསྐྱོད་པའི་རིམ་པ་དང་དངོས་སུ་སྤྱར་བས། དོན་ཐོབ་ཏུ་བྱས་ནས་སྤྱར་བ་ལ་དེ་མི་
 འབྲད་དེ། སངས་རྒྱས་པའི་ཐུན་ལས་ལ་སྤྱར་བ་མེད་ཟེར་བ་ཡང་། འཕགས་པ་
 ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལས་གཉིས་ཀ་ཡང་དངོས་སུ་སྤྱར་བ་མ་མཐོང་ཞིང་། དོན་ཐོབ་
 ཏུ་བྱས་ནས་གཉིས་ཀ་ལ་སྤྱར་བ་ལ་ཡང་མི་རུང་བ་མེད་པར་སེམས་སོ། །ཨ་བྱས།
 བསྐྱར་འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་སྤྱ་རྩ་ལས་སྤོད་བཅུད་སྤོད་པར་བཅུག་ནས་དེའི་ངང་
 ལས་འཁོར་ལོ་མཁྱོགས་པར་འཁོར་བའི་རྩིབས་ལ་ཁྱོ་བོ་འགོད་པར་བཤད་པ་ཡི་
 ཤེས་ཞབས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་གྱི། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

སྤོད་པ་སྤོན་དུ་བོར་ནས་བསྐྱར་འཁོར་སྒྲིམ་པ་ནི། བསྐྱར་འཁོར་གྱི་ནང་
 དུ་གཞུང་ལས་ཁང་བསྒྲིམ་པའི་ལུགས་གཞན་ཡིན་གྱི། འདི་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ།
 དངོས་པོ་མེད་པ་བསྒྲིམ་པ་མིན། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱར་འཁོར་འོད་གསལ་དུ་
 བཅུག་ནས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྒྲིམ་པ་ཡིན་ལ། བསྐྱར་འཁོར་གྱི་སྤོན་ལ་སྤོད་པ་
 བསྒྲིམ་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ལན་གཉིས་སྒྲིམ་དགོས་པར་འགྱུར། འཁོར་ལོ་སེར་བོའི་
 རྩིབས་ལ་ཁྱོ་བོ་རྣམས་འགོད་པ་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས་བཤད་ཀྱང་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་
 བཤད་རྒྱུད་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཆད་གྱི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་གཙོ་བོར་མི་མཛད་དོ། །

དེའི་ཕྱིར་འཁོར་ལོ་ཡང་སྒྲོམ་མི་དགོས་སོ། །ཁྱོ་བོ་རྣམས་ལ་ཡང་ས་འབྱིན་བྱེད་པ་
 ཡང་མངོན་སྟོན་གྱི་སྐབས་སུ་ཁྱོ་བོའི་འཁོར་ལོ་བསྒྲོམ་པ་ལ་འགྲེལ་པ་བཤད་གྱི།
 བསྐྱེད་འཁོར་གྱི་སྐབས་སུ་གཙོ་བོ་ལ་མངལ་འབྱིན་དང་། ཁྱོ་བོ་རྣམས་ཉི་མ་ལ་
 གནས་པའི་རྩྭ་རིང་བོ་ལ་བསྐྱེད་པ་ཡབ་སྐུ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་ལས།
 རྩོམ་ཞེ་འཆང་ཆེན་པོ་སྐུ་མདོག་དཀར་པོའི་བདག་ཉིད་རི་ལྷ་བ་བཞིན་བསྒྲོམ་པར་
 བྱུང་། །དེ་ནས་ལེའུ་དང་བོ་ལས། ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་མ་རྩོམ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
 གསུང་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་བསྐྱེད་པ་སྐྱེད་པའི་རྩེས་སུ་ཞུགས་པས་ཞེ་སྐྱེད་རྩོམ་རྩོམ་
 བསྐྱེད་པར་མདོར་བྱས་སུ། ཉི་མ་ལས་གནས་རྩྭ་ལས་བྱུང་། །གཡོན་བརྒྱུད་པ་
 ཡི་གནས་པས་གནས། །ཁྱོ་བོ་བཅུ་ནི་སྒྲོ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཁོར་ལོ་མི་
 མངོན་པར་མགྲོགས་པར་འཁོར་ནས་ཕྱོགས་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ཁྱོ་བོ་རྣམས་སུ་ཕྱོགས་སོགས་བསྐྱེད་པར་ཡང་མི་འགྲུབ་བོ། །ལུས་དཀྱིལ་འགོད་
 པའི་ཐད་དུ། ལྷ་དངོས་སུ་འགོད་པར་རབ་ཏུ་སྒྲོན་གསལ་ལ་སོགས་པ་ལས་བཤད་
 པའི་རྩེས་སུ་འབྲང་བ་ཡང་ཡབ་སྐུ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོར་བྱས་སུ། དེ་
 བསྐྱེད་པའི་ལ་སོགས་པའི། །དབྱེ་བ་ཤེས་པས་སྐྱེད་མཛད་སོགས། གཞོད་མཛེས་
 བར་དུ་ས་བོན་གྱི། དགོད་པ་ཡང་དག་ཉིད་དུ་འགོད། ཅེས་གསུངས་ཤིང་། ས་བོན་
 ཉིད་འགོད་པ་ཆེས་གསལ་ལོ། །འོ་ན་སྐྱེད་པའི་སོགས་པ་ལ་ལྷ་ཉིད་འགོད་པར་
 བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འདིར་རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་བསམས་
 བས། ས་བོན་ཉིད་ལྷ་འི་ངོ་བོ་བསམས་ནས་ལྷ་འགོད་པར་བཤད་ལ། རྒྱུད་གཞན་

དུ་ས་བོན་དང་ལྷ་འགོད་པ་རྣམ་གྲངས་སུ་བཤད་དོ། །ཡབ་ལ་གཟུགས་དོ་རྗེ་
 སོགས་ཀྱི་ས་བོན་འགོད་པ་ཡང་མདོར་བྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ལྷ་ནི་
 ཡུམ་གྱི་དབང་པོ་ལྷ་ལ་འགོད་པར་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ཡབ་ལ་འགོད་ན་ཡུམ་ལ་ཡང་སྤྱིང་སོགས་སྒྲིམ་ཆེད་ལ་དགོད་དགོས་པར་ཐལ་
 བའི་བྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ས་སྤྱིང་ལ་སོགས་དེ་དག་དང་། །སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་ཤེས་
 པར་བྱེད། །ཞེས་བཤད་པས། ཡུམ་གྱི་སྒྲིམ་ཆེད་ལ་ཡང་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀའི་ས་
 བོན་འགོད་པར་བཤད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷ་
 དང་། །ཁྱོ་བོ་བཙུ་ལ་སོགས་པ་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྒྲུབ་དུ་བསྒྲིམ་དགོས་པས་གནས་སོ་
 སོར་བསྒྲིམ་པ་མི་འཐད་པའི་བྱིར་རོ། །

རྣམ་གཞག་རིམ་པར་ཡུལ་གྱི་ལྷ་མོ་རྣམས་འགོད་པ་ནི། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་
 ཀའི་ལུས་དཀྱིལ་ལ་དགོངས་ནས། སུམ་ཙུ་ཙུ་གཉིས་འགོད་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཡུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་སུམ་ཙུ་ཙུ་གཉིས་འགོད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། ཡབ་ཡུམ་
 གཉིས་ཀའི་ལུས་དཀྱིལ་ལ་སུམ་ཙུ་སོགས་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་འདྲའོ། །སྒྱུན་མ།
 མ་སྒྲ་གི། གོས་དཀར་མོ། །སྒྲོལ་མ་རྣམས་ལྟེ་བ། སྤྱིང་བ། མགྱིན་པ། སྒྱི་བོ་རྣམས་
 སུ་འགོད་པ་ཡང་། སྤྱི་སྒྱུ་ཁྲིམ། འཁོར་ལོ་བཞི་དང་ལྷ་མོ་བཞི་སྒྲུབ་པ་ལ་བསམས་
 པ་ཡིན་གྱི། འཕགས་པའི་དགོངས་པ་མིན་ཏེ། མདོར་བྱས་སུ། སྒྱུན་དང་མ་སྒྲ་གི་
 དང་ནི། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་གོས་དཀར་མོ། །སྒྲོལ་མ་ཡང་ནི་སྒྲགས་པ་ཡིས། །ས་ལ་
 སོགས་པར་རྣམ་པར་འགོད། །ཅེས་འབྲུང་བ་བཞིའི་གནས་སུ་ལྷ་མོ་རྣམས་འགོད་

པར་བཤད་ལ། དེ་ལ་ས་རྣམ་པར་དག་པ་སྒྱུན། རྒྱུད་དག་པ་སྒྲོལ་མ། རྒྱུད་དག་པ་མ་
སྒྲུ་གི། མེ་དག་པ་གོས་དགར་མོ་རྣམས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ། ས་རྒྱུད་གི་གནས་
འདོམས་དང་། རྒྱུད་གི་གནས་ལྟེ་བ་དང་། རྒྱུད་གི་གནས་སྒྲིང་ཁ་དང་། མེ་རྒྱུད་
གི་གནས་མགྲིན་པ་དག་ཏུ་དགོད་དོ། །

སྒྱུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པའི་སྐབས་སུ། སྒྱི་བོ་ལ་སོགས་པའི་
གནས་གསུམ་དུ་ཨོྲཱ་ཱཱཱཱ་ལ་སོགས་པའི་ཡིག་གོ་གསུམ་བཀོད་ནས། སྒྱུན་མ་ལ་
སོགས་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཡབ་དང་ཞལ་སྒྲོམ་དུ་སྒྲོབ་པ་ཡང་མིན་ཏེ། འབྲུ་གསུམ་ལ་
ལྷ་མོ་རྣམས་རྒྱུད་པ་སྒྲོས་པ། དེ་དག་གིས་སྒྱུན་པའི་སྒྱུ་དབྱེངས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱི་
གནས་ནས། སྒྱུ་རྩོ་རྩེ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་བཅས་བཀུག་ལ། དེ་དག་དང་སྒྲོམས་
པར་ཞུགས་པའི་མདུན་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་པར་རབ་ཏུ་སྒྲོན་གསལ་ལས་བཤད་
པ་འཐད་དེ། མདོ་འགྲེལ་ལས། མགོ་བོ་དང་། རྒྱུག་མ་དང་། སྒྲིང་ཁའི་ཐུགས་སུ་
ཡིག་གོ་གསུམ་རྣམ་པར་བཀོད་ལ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྱུན་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་
ཀྱིས། སྒྱུ་རྩོ་རྩེ་ལ་སོགས་པ་བཀུག་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །བསྐྱུང་འཁོར་
གྱི་སྐབས་སུ་བློ་བོའི་བྱི་རོལ་དུ་ལྷགས་དང་། རྒྱུ་དང་། མེ་དང་། རྒྱུད་གི་ར་བ་
བཞིས་བསྒྲོམ་པར་བཤད་པའི་ལུགས་གཞན་ཡིན་གྱི། འདི་པའི་ལུགས་མིན་ནོ། །

རྒྱུ་ལས་རྩོ་རྩེའི་ས་བཞི་དང་། འེག་ར་རྩོ་ཞེས་འདོད་ཀྱལ་གྱི་སྒྲགས་
ཀྱིས་རྩོ་རྩེའི་ར་བ་དང་། རྒྱུ་ཀ་ར་རྒྱུ་ཞེས་རྒྱུ་མཛད་གྱི་སྒྲགས་ཀྱིས་རྩོ་རྩེའི་དྲ་བ་བྱེད་
པ་ཡང་མདོ་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །ཡང་སེམས་པ་སུམ་བཅུགས་གྱི་སྐབས་སུ་ཡེ་

ཤེས་སེམས་དཔའ་གསུང་དོ་རྗེ་དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པར་དོ་རྗེ་སེམས་
དཔའི་རྒྱབ་ཐབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་མི་འཐད་ཏེ། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ལས་ཡེ་ཤེས་
སེམས་དཔའ་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་དང་འདྲ་བར་བཤད་ཅིང་། མདོ་འགྲེལ་ལས།
དམ་ཚིག་སེམས་དཔའི་སྒྲིང་ཁར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ས་བོན་ལས་བཀུག་པ་དང་།
ཅེས་སྒྲིང་ཁའི་ས་བོན་རྒྱུ་ལས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རང་དང་འདྲ་བའི་ཕྱགས་དོ་རྗེ་
འགྲེལ་པར་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། གསུང་དོ་རྗེ་ཡིན་ན་ཨེམ་ལས་བཀུག་པར་
རིགས་པའི་བྱིར་རོ། །

དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རྒྱབ་ཐབས་ནི། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་མཛད་པ་མིན་ཏེ།
འཕགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མདོར་བྱས་ལྟ་བུའི་རྒྱབ་ཐབས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མཛད་
བཞིན་ཏུ་དེ་ཚིག་ལྟག་ཏུ་བཀོལ་བ་ཙམ་གྱིས་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་ལྟ་བུ་ག་ལ་མཛད།
གདན་འགོད་པའི་རྒྱབས་སུ། གཙོ་བོ་ལ་ཉི་གདན་བྱེད་པ་ཡང་མི་འཐད་ཏེ། རྒྱལ་
རྒྱར་བརྒྱར་བ་ཡན་ཆད། གཙོ་བོ་རྒྱ་གདན་ལ་བཞུགས་པར་འགྲེལ་བས་བཤད་
པའི་བྱིར་ཏེ། འགྲེལ་བར་དེ་ཉིད་དང་། རྒྱ་བ་དང་། ས་བོན་དང་། ཕྱག་མཚན་དང་།
རྒྱ་རིམ་གྱིས་བྱུང་ནས་བཙོམ་ལྷན་འདས་རྒྱ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་སྒྲིང་ན་རི་རྒྱད་
བཤད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་ཏུ་བཞུགས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

དེ་བས་ན་གཙོ་བོ་ལ་མངལ་འབྲེན་གྱི་མི་བསྐྱོད་པ་བཅུག་སྟེ། ཞེ་སྤང་དོ་
རྗེ་བརྒྱར་བ་ན། རྒྱ་གདན་ཉི་མར་གྱུར་གྱི་དེ་གོང་ལྟག་མོས་ཡན་ཆད་གྱི་གཙོ་བོ་
ནམས་རྒྱ་བའི་གདན་ནོ། །དོ་རྗེ་པདྨ་བྱིན་གྱིས་སློབ་པའི་དུས་སུ་དོ་རྗེའི་བྱ་ག་ཕྱག་

གྱིས་འགོག་ཅེས་པ་ནི་མི་འཐད་ཏེ། མངལ་འབྱེན་གྱི་དུས་སུ་བྱང་སེམས་གཏོང་
 བའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྲེལ་པར་ཡང་། ཡིག་གོ་པུ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་གྱི་
 སེམས་དབབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །རིགས་བདག་ལ་ཡང་ཡབ་བརྟུང་
 པས་འཛོག་པ་དང་། དམ་ཚིག་པ་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་སུ་དབང་བསྐྱར་གྱི་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་
 གཉིས་གྱིས་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གྱིས་དབང་སྐྱར་བ་ཡང་མི་འཐད་ཏེ། དམ་ཚིག་པ་
 བསྐྱེད་པ་ནི་རིགས་བདག་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྒྱུར་དུ་བསྒྲོམས་ནས། དེ་དག་གིས་བྱང་
 ཆུབ་གྱི་སེམས་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བ་རྟུང་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་དབང་བསྐྱར་
 བའི་སྐབས་སུ། རྒྱགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཉིད་ལ་ཡང་། སྒྱི་བོ་ནས་ནི་བསྐྱལ་བ་
 ཤིས། །ཅེས་ཅུ་རྟུང་ལས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་འགྲེལ་པར། བཤད་མ་ཐག་པའི་
 དབང་བསྐྱར་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱུར་བས་ན་སྒྱུར་བ་སྟེ་དེ་རྣམས་གྱི་སྒྱུར་བའི་རྒྱགས་
 རྣམས་ལ་སྒྱི་བོར་གནས་པས་བསྐྱལ་བ་སྟེ། རང་རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་དང་བཅས་པར་
 བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྗེས་སུ་སྒྱུང་བའི་ཤིས་པ་སྟེ་ཆེམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་
 པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་དོན་དུ་བསམས་ནས་རྫོག་ལུགས་གྱི་རས་བྱིས་རྣམས་ལའང་
 རིགས་བདག་ཞལ་སྒྱུར་དུ་མཛད་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་
 བསྐྱེད་པའི་དུས་སུ་ཐིག་ཚེད་གྱིས་བཀོད་པ་ཡང་། ཚིག་མང་པ་ཅུ་ལ་དགའ་བར་
 ཟད་གྱི་འཐད་པར་མཐོང་ཏེ། བྱིས་བྱའི་དགྱིལ་ལའོར་ལ་ཐིག་ཚེད་གྱིས་བཀོད་པ་
 གལ་ཆེའི། བསྒྲོམ་བྱའི་དགྱིལ་ལའོར་ལྷའི་ཞལ་ཕྱག་གི་གྲངས་དང་། ཕྱག་མཆོན་
 གྱི་རྣམས་པ་དང་། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་ལའོར་གྱི་ཁ་དོག་དང་། དབྱིབས་ལ་

སོགས་པའི་རྣམ་པ་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟོ་ལ་འཆར་བ་གལ་ཆེའི་ཐིག་ཚད་ཀྱི་ས་
 གཙོད་པའི་རྣམ་པ་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་བསྒྲུལ་པའི་ཆེ་སྟོ་ལ་འཆར་དགོས་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་ཏེ།
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱ་དང་སྤངས་ཚད་ལས་འདས་
 པའི་ཐིག་གིས་གཞལ་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔལ་མཆོག་དང་པོར། རྗེ་རྗེ་སེམས་
 པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ནམ་མཁའ་གར་བྱལ་དུ་གནས་པར་གསུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེ་
 རྗེ་འབྲེང་བར་ཡང་། གཙོ་བོ་གང་དུ་རྒྱ་བ་ཡི། དེ་ཡི་གནས་ནི་ནམ་མཁའི་ནིད། །
 ཅེས་པའི་དོན་ཡང་དེ་དང་གཅིག་པར་སྤང་རོ། །ཅེས་གསུངས་པ་འདི་ནི་འདུས་
 པའི་རྒྱལ་ཐབས་མདོར་བྱས་དང་རྣམ་གཞག་གི་ཁྲིམ་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་བྱང་
 ཟད་ཅམ་ཞུས་པ་ལ། རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཀུ་མ་ར་མ་ཉིའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་གནང་བ་
 ལགས་སོ། ། །དགོ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །

༥ སྤྲུགས་འཆར་ཀུན་དགའ་ལྷ་པའི་ཞུས་ལན། བྱང་པོ་གསུམ་པའི་མདོ་
 ལས། དམིགས་པ་ལ་གནས་ཏེ་བདག་གིས་སེམས་ཅན་མ་མཆིས་པ་ལ་སེམས་ཅན་
 དུ་འདུག་པའི་དང་། སེམས་ཅན་རྒྱ་མ་ལྟ་བུར་མ་འཆལ་ནས་སྤྲ་ན་མེད་པ་ཡང་
 དག་པར་རྗོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གང་ལགས་པ་དེ་འཆགས་སོ། །
 ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཤགས་པ་འདི་སོ་སོའི་སྟེ་བོའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཤགས་པ་ཡིན།
 རྒྱ་མཚན་མཚན་འཛིན་མདོན་ཞེན་གྱིས་བཅིངས་པའི་དགོ་བ་ཅི་བྱས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་རྒྱ་རྣམ་དག་དུ་མི་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་མཚན་འཛིན་གྱི་ཆ་འཆགས་པ་ཡིན་གྱི།
 དགོ་བའི་ཆ་འཆགས་པ་མ་ཡིན། འཆགས་པའི་དོན་ཡང་ཕྱིན་ཆད་དགོ་བ་ཅི་བྱེད་

སྒྲིང་ཉིད་གྱི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟེན་པར་བྱེད་ཅིང་། མཚན་འཛིན་ལས་ལྷོག་པར་དམ་
 བཅའ་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི། སྒྲིང་འཇུག་ལས། བདག་ཀྱང་འཇམ་དབྱངས་བཀའ་དྲིན་
 གྱིས། །ཞེས་སོགས་ས་མ་ཐོབ་བར་དུ། ཞེས་སོགས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་སྒྲིན་ལམ་
 འདེབས་པའི་རྒྱན་སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་ཁྱིམ་ན་འདོད་ཡོན་དང་རྣམ་གཡེང་གི་དབང་དུ་སོང་
 བས་བྱང་ཚུབ་གྱི་གོགས་སུ་འབྱུང་བ་ལ་དགོངས། ས་ཐོབ་ནས་གཞན་དོན་དུ་ཁྱིམ་
 བ་གནས་ཀྱང་། འདོད་ཡོན་དང་རྣམ་གཡེང་གི་དབང་དུ་འབྱུང་མི་སྲིད། ས་ཐོབ་
 བས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྟེན་གང་ལ་གནས་ན་
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འབྱུང་བ་དེ་ལ་གནས་གྱི་གཅིག་ཏུ་ཁྱིམ་པའམ་རབ་ཏུ་བྱུང་
 བའི་རྟེན་ལ་གནས་པའི་ངེས་པ་མེད། ལྷགས་དང་ལམ་ཐུན་གྱི་ལམ་བདེན་པ་མ་
 མཐོང་བར་ལ་ཐ་དད་ཅིང་། བདེན་པ་མཐོང་ཐུན་ཆད་ལམ་གཉིས་འདྲེས་མ་ཡིན་
 ཟེར་བའི་ལུགས་ལ། བདེན་མཐོང་ཐུན་ཆད་ལ་གཉིས་པོ་དོན་གཅིག་ན། ལྷགས་
 གྱི་བདེན་པ་མཐོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་པས་སྒྲུབ་ཡང་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་པ་གཉིས་
 སུ་ཚོགས་བསགས་ནས། སངས་རྒྱས་ཐོབ་དགོས་པར་འབྱུང་ཏེ། ལམ་ཐུན་ཐེག་
 བའི་ལམ་གྱིས་བདེན་པ་མཐོང་བའི་འཕགས་པ་རྣམས་གྱིས་གྲངས་མེད་གཉིས་
 པས་མ་དག་པ་བདུན་བཅོད་དགོས་ཤིང་། གྲངས་མེད་གསུམ་པས་དག་པ་ས་
 གསུམ་བཅོད་པར་ལམ་ཐུན་ཐེག་པ་ལས་བཤད་པའི་ཐུང་། ཡང་ན་ལམ་ཐུན་ལམ་
 གྱིས་བདེན་པ་མཐོང་བའི་འཕགས་པས་སྒྲེ་བ་འདིའམ། བར་དོའམ། སྒྲེ་བ་བདུན་
 བམ་བཅུ་དུག་ཚུན་ཆད་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འབྱུང་ཏེ། རྟོ་རྟེ་ཐེག་པ་ལས་

བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྤྲུལ་མས་འདོད། ཕྱི་མ་ལ་མ་ངེས་ཏེ། སྤྲུགས་ཀྱིས་ཆེ་
 འདི་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་སོགས་མཐོང་ལམ་ཅམ་ཐོབ་པ་ལ་དགོངས་པས་
 དྲང་དོན་ཡིན་གྱི་ངེས་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཆོགས་ཀྱིས་
 ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སངས་རྒྱས་ཆེ་གཅིག་ལ་འགྲུབ་པ་མི་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྤྲུལ་ན། འོ་ན།
 སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་ཆེ་འདི་ལ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ཡང་མི་སྤྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། བར་
 ཕྱིན་ཐེག་པ་ལས། སངས་པོ་བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་གཅིག་གིས་ཐོབ་པར་བཤད་
 པའི་ཕྱིར་དང་། བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་གཅིག་གི་ཆོགས་སྒྲེ་བ་གཅིག་ལ་རྫོགས་པ་
 མི་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་མཚུངས་སོ། །ཅི་སྟེ། ཐབས་མང་དཀའ་བ་མེད་པ་དང་།
 དབང་པོ་རྣོན་པོས་དབང་བྱས་ནས། །སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་བྱུང་པར་འཕགས། །ཞེས་
 སོགས་བཤད་པས་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་གདུལ་བྱ་ལས། སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་གདུལ་
 བྱ་ཆེས་དབང་པོ་རྣོན་བ་དང་། སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་ཐབས་མཁས་པ་དང་། དཀའ་བ་མེད་
 པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གྲངས་མེད་གཅིག་གི་ཆོགས་སྒྲེ་བ་གཅིག་ལ་
 རྫོགས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པས། ཏྲགས་ཕྱི་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། འོ་ན་རྗེ་སྐད་བཤད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོའི་སྒྲེ་བོའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་སྤྲུགས་དང་ཕར་
 ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་ལ་ཉི་རིང་གི་བྱུང་པར་དེ་ཅམ་ཡོད་ན། སྤྲུགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་
 བདེན་པ་མཐོང་བས་ཆེ་གཅིག་དང་སྒྲེ་བ་བཙུ་བྱུག་ཚུན་ཆད་དུ་གྲངས་མེད་གཉིས་
 ཀྱི་ཆོགས་རྫོགས་པ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སྤྲུགས་དང་ཕར་ཕྱིན་
 ཐེག་པའི་ཉི་རིང་གཏན་མེད་པར་ཁས་སྲུང་དགོས་ན་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། བྱུང་དང་

གིང་རྟ་ཆེན་པོའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་དུ་མ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ས་
 ཐོབ་ནས་ཀྱང་སྟགས་དང་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་ལ་ཉེ་རིང་གི་བྱང་པར་གིན་དུ་
 ཆེའོ། །འོན། ས་ཐོབ་ནས་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་སྟགས་གྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་
 འགྱུར་ཏེ། ལམ་དེ་ཉིད་སྟེ་བ་དང་བདེ་བ་དང་ལྷུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་འཕགས་
 པ་ཀྱན་སྟེ་བ་དེ་ཉིད་དམ་བཅུ་དྲུག་ཚུན་ཆད་དུ་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཞིང་། མདོ་
 ལས་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསག་དགོས་པར་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ།
 ཐབས་མཁས་པ་དང་དབང་པོའི་བྱང་པར་གྱིས་སྟེ་བ་གཅིག་ལ་སོགས་པར་གྲངས་
 མེད་གསུམ་གྱི་ཚོགས་འདུམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ཉིད་ལས་
 ཀྱང་། དག་པ་ས་གསུམ་གྲངས་མེད་ཐ་མས་རྫོགས་དགོས་པར་བཤད་ཀྱང་།
 གསང་ཆེན་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་མི་སྟེ་བའི་
 ཚོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པས་འདོད་ན་ཞག་བདུན་ནས་འཆར་རྒྱའོ་ཞེས་གསུངས་
 པས། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས་ལྷུང་དུ་སངས་རྒྱ་བར་འདོད་ན་ཞག་བདུན་གྱིས་
 གྲངས་མེད་གཅིག་འདུམས་པར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་དེད་དཔོན་ཐབས་ལ་མཁས་པས་མི་ནག་པོ་བསད་པ་དང་།
 བམ་ཟེའི་བྱེད་སྒོ་གོས་བཟང་པོས་ཆོང་དཔོན་གྱི་བུ་མོ་ལ་བཟོད་པ་སོགས་ཐབས་
 མཁས་གྱི་ལས་བྱ་རྫོགས་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེས་ཀྱང་བསྐྱལ་པ་སྟོང་དང་བྲི་ལ་
 སོགས་པའི་ཚོགས་འདུམས་པར་མདོ་ལས་ཀྱང་བཤད་པས་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལས་
 ཆེས་བྱང་པར་འཕགས་པའི་སྟགས་གྱི་ལམ་གྱིས་ཆེ་གཅིག་ལ་སོགས་པ་དུས་བྱང་

དུ་ལ་གངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཚོགས་འདུམས་པ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །ལམ་
སྒྲ་བ་དང་ལྷུང་བ་ལ་སོགས་ཀྱིས་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་
བར་ཡང་མ་ངེས་ཏེ། སོ་སོ་སྒྲུ་བོ་བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྷན་པ་དག་ལམ་སྒྲ་བ་
དང་ལྷུང་བ་དག་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་གྱི། འཕགས་པ་གཤམ་རབ་ཀྱིས་བདག་སྤྱོད་
བཅད་པ་རྣམས་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིང་རྗེའི་དབང་གིས་གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བ་
རི་སྤྱོད་བར་གནས་ཀྱང་སྒྲུ་བ་མེད་པས་ལྷུང་དུ་འཛང་རྒྱ་བ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བའི་
ཕྱིར་དང་། འདོད་ཡོན་ལ་སྤྱོད་པ་སྤངས་པས། འདོད་ཡོན་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་ལམ་
བདེ་བ་ལ་འདོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོན་སྒྲགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡང་བདེན་པ་མཐོང་ནས་སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་དེ་
ཉིད་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་འཇུག་ཅེན། དེ་ནི་སྒྲར་ལམ་དེ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་།
ལམ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོན་མ་མཐོང་ཞིང་ལམ་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལྷག་པོ་མ་མཐོང་བའི་
ཕྱིར། ལྷུང་གྱི་ལམ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱན་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སྒྲགས་
ཀྱི་ཐེག་པ་ནི། བདག་ཅག་གི་སྒྲོན་པ་འདི་ལྟ་བུ་འབའ་ཞིག་ཁོ་ནའི་སྒྲོན་ལམ་དང་
གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་གསུང་གི་སངས་རྒྱས་གཞན་གྱིས་ནི་མི་གསུང་བར་བཤད་
པས་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་འཇུག་བར་མ་ངེས་སོ། །རྣལ་
གསུམ་སྒྲོན་མེད། དོན་གཅིག་ན་ཡང་མ་སྒྲོངས་དང་། །ཞེས་དང་པར་ཕྱིན་ཐེག་
པའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་སུ་དོན་གཅིག་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་རྒྱུད་སྤྱི་སྤྱི་
རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་སུ་རིགས་ཅིག་པ་ཅམ་ལ་དགོངས་ཀྱི།

སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པ་སོགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དོན་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 མམ་བུ་ཏེར། སྒྱེ་བ་འདིར་སངས་རྒྱས་ཉིད་དམ་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཐོབ་པར་
 འགྱུར་ཏེ། གང་དག་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པའི་གནས་མ་ཐོབ་པ་དེ་ནི་བདེ་བར་
 གསེགས་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཡིན་ལ། མཚན་གཞི་མཚན་པ་ནི་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་
 ཡང་དག་པའོ། །ཞེས་གསུང་བས་པར་བྱིན་ཐེག་པའི་འབྲས་བུ་ནི་བཅུ་གཅིག་ཀྱང་
 དུ་འོད་གྱིས་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་མམ་བདེ་པར་གསེགས་པ་ཞེས་བྱའི་དོ་རྗེ་
 སེམས་དཔའ་ཞེས་མི་བྱ་ལ། སྤགས་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་ས་བཅུ་གསུམ་པ་དོ་རྗེ་སེམས་
 དཔའ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་སྤགས་གྱི་ཐེག་པའི་ལམ་བུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉི་ཟླ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཐོབ་གྱི་པར་བྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་མི་རུས་ཞེས་གསུང་བར་སྤང་།
 ཚུལ་གསུམ་སྒྲོན་མེའི་དགོངས་པ་སྤགས་དང་པར་བྱིན་ཐེག་པའི་འབྲས་བུ་དོན་
 གཅིག་པ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱ་གར་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་དུ་མའང་དེ་བཞིན་དུ་བཞིན། གོང་མ་
 རྣམས་གྱི་བཞིན་པ་དེ་ལ་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་སྤགས་གྱི་ཉི་ཟླ་ཁོ་ན་
 ལ་བརྟེན་དགོས་ན། འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་མི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་ཏེ།
 འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་ཉི་ཟླ་ཐུག་རྒྱ་བརྟེན་པ་མི་སྤྱིད་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་པར་
 བྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་མཐར་ཐུག་ཤེར་བྱིན་གྱིས་སྤང་མི་རུས་པའི་སྒྲོབ་པ་ཞིག་
 ཀྱང་ཁས་སྤང་དགོས་པར་སྤང་སྟེ་ཤིན་ཏུ་དགའ། འོན་ཀྱང་སམ་བུ་ཏེར་དགོངས་པ་རྗེ་
 ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྱིར་རྒྱུད་སྟེ་རྣམས་ལས་མི་བསྒྲོད་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་
 གསེགས་པ་ལྟ་དང་། ཐུག་ན་དོ་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་

ཉན་པ་པོའི་འཁོར་དང་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རྒྱུད་གསུང་པ་པོ་སྟོན་པའི་རྣམ་པར་
གདུལ་བྱའི་སྤང་རྩལ་ལ་སྟོས་ནས་གསུངས། སྤང་རྩལ་ལ་གཙོ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པ་
བྱུང་པ་ན་རྟོགས་པ་མཐོང་མན་གྱི་བྱུང་པར་སྤང་རྩལ་ལ་འབྱུང་། དེས་དོན་ལ་ནི་རྗེ་
རྗེ་སེམས་དཔའ་གཅིག་གི་རྣམ་འབྱུལ་ཡིན་པས་སྤངས་རྟོགས་མཐོང་མན་གྱི་བྱུང་
པར་མེད། དེ་ལ་སྤྲུགས་ཀྱི་ས་བཙུགས་ཀྱི་ས་ས་བཙུག་པ་མན་ཆད་ལ་གནས་པ་ལ་
བྱུང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དུག་ན་རྗེ་རྗེ་ལ་སྟོགས་པ་རྣམས་སོ། །ས་བཙུ་
གཅིག་པ་དང་བཙུག་ཉིས་པ་ལ་གནས་པ་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་མི་
བསྐྱོད་པ་ལ་སྟོགས་པའོ། །བཙུགས་ཀྱི་པ་ལ་ནི་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་
སྟེ་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའོ། །

དེའི་ཕྱིར་སྤྲི་བྱ་ཁེའི་དགོངས་པ་ནི། གདུལ་བྱའི་སྤང་རྩལ་གྱི་དབང་དུ་
བྱས་ནས་བདེ་བར་གཤེགས་པ་དང་། རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡང་སྤངས་རྟོགས་
མཐོང་མན་ཡོད་པ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། བར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་སངས་རྒྱས་དང་རྗེ་
རྗེ་སེམས་དཔའ་ལ་རྟོགས་པ་མཐོང་མན་ཡོད་པར་བཤད་པར་མི་སེམས་སོ། །སྤྲི་བ་
པ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཅི་ཞེས་པ། མཛོད་དུ། མཚམས་མེད་པ་ཡི་ལས་རྣམས་དང་། །
ཉན་མོངས་ཤས་ཆེ་ངན་འགྲོ་དང་། །སྤྲི་མི་སྟོན་སྤྲི་བ་གསུམ་དུ་འདོད། །ཅེས་
གསུངས་པས་མཚམས་མེད་པ་ལྷ་ལ་སྟོགས་པ་ཕྱི་མ་ལ་དཔུལ་བ་མྱོང་དེས་ཀྱི་ལུས་
ངག་གི་ལས་རྣམས་ལས་སྤྲི་བ་དང་། མ་ནིང་མཚན་གཉིས་པ་ལ་སྟོགས་པའི་རྒྱུད་
གྱི་ཉན་མོངས་པ་ལྷ་བྱ་གཉིན་པོ་སྤྲི་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པའི་ཆགས་སྟོགས་དུག་ལ་

ཡུན་རིང་དུ་འབྱུང་བ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། ངན་སོང་གསུམ་དང་སྒྲིམ་སྒྲན་གྱི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ལུས་ལྟ་བུ་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་འོ། །དེ་ལ་ལས་གྱི་སྒྲིབ་པས་ཆེ་འདི་དང་བྱི་མར་ཡང་འཕགས་ལམ་སྒྱེ་བའི་གོགས་བྱེད། སྒྲིབ་པ་གཞན་གཉིས་གྱིས་ཆེ་འདིར་འཕགས་ལམ་སྒྱེ་བའི་གོགས་བྱེད་པས་སྒྲིབ་པར་བཞག་གོ། །བྲམ་གོང་མ་དག་གིས། ལང་ག་ཤེགས་ལས། གཙང་མའི་རིགས་དག་སྤངས་པ་ཡིས། །འོག་མིན་ཞེས་བྱ་ཉམས་དགའ་བར། །ཡང་དག་ཇོགས་སངས་དེར་སངས་རྒྱས། །སྤྱལ་བ་པོ་ནི་འདིར་འཆང་རྒྱ། །ཞེས་གསུང་བའི་གནས་གཙང་མའི་གོང་གི་འོག་མིན་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བཅུ་པ་རྣམས་བཞུགས་པའི་གནས་ཡིན་གྱི། འོངས་སྒྱུའི་ཞིང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་འཛིག་པར་བྱེད་ཅིང་མི་རྟག་པ་ཡིན་ལ། འོངས་སྒྱུའི་ཞིང་འོག་མིན་སྒྱུག་པོ་བཞོད་པ་ནི་མི་འཛིག་སྟེ། རོ་རྩེ་ཅེ་མོ་ལས། འོག་མིན་སྒྱུག་པོ་ཉམས་དགའ་འདིར། །སྒྱུག་པོའི་ཞིང་ཁམས་འཛིག་མེད་པ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱི་ཆོས། །ཇོགས་པ་འོངས་སྒྱུ་ད་ཆུལ་འདི་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་ལ།

དེ་གང་ཡིན་ན་པལ་ཆེན་ནས་གསུངས་པའི་མི་མཛེད་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཆུད་པ་ནི། གཞི་དང་སྒྲིང་པོ་མེ་རྟག་གིས་བརྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལྟ་བུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཆུད་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམ་པར་སྤྲང་མཛེད་གངས་ཆེན་མཚོའི་ཕྱག་གི་མཐིལ་གྱི་སྒྲོས་ཆུའི་རྒྱ་མཚོ་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་། འོད་ཟེར་མཐའ་ཡས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དབུས་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བཞི་དང་མེ་

ཏོག་གིས་རྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཀུན་ནས་ཐུ་བཞིར་འདུག་པ། རྒྱར་འཛིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཞིང་གངས་མེད་གྱིས་བསྐྱོར་བ།
 དཔང་སྤྲོད་གསུམ་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྔ་བཅུ་གས་པའི་བཙུ་གསུམ་པ་ནི་མི་མཛེད་འདི་
 གནས་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་དབུས་ཀྱི་གླིང་བཞི་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་འཛམ་
 བུའི་གླིང་འདི་ན་བཙོམ་ལྷན་གྱུ་བྱུ་བྱུ་བ་འདི་བཞུགས་ཅེས་དང་། བཙོམ་ལྷན་
 འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་སྤྲུང་ཡེ་ཤེས་གངས་ཆེན་མཆོ་བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔའི་ལོ་ལོ་གྱིས་བསྐྱོར་བ་གང་ན་བཞུགས་པའི་ཞིང་དེ་ལོངས་སྤྱིའི་ཞིང་རྣམས་པོ་
 བཀོད་པ་ཡིན་ཞེས་པལ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་སྤངས་ནས། རྒྱད་སྟེ་སྟེ་རྣམས་སྤྱི་
 བཀོད་པ་དེ་ཆེན་དོན་གཉིས་ཀ་མ་དག་པར་སྤྲུང་། དེའི་རྒྱ་མཚན། པལ་ཆེན་ནས།
 གཞི་དང་སྤྱི་བོ་མེ་ཏོག་གིས་ཀུན་དུ་རྒྱན་པ་མེ་ཏོག་གིས་ཞེས་བཤད་པ་མེད། ཐུག་
 རྟོར་དཔང་སྤྲུང་བའི་རྒྱད་ལས། མི་མཛེད་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་སྤྲོད་
 གསུམ་རེ་རེ་ལ་གླིང་བཞི་པ་བྱེ་བ་ཐུག་བརྒྱ་བརྒྱ། སྤྲོད་གསུམ་གྱི་བྱེ་བ་ཐུག་བརྒྱ་ལ་
 རབ་འབྱམས་ཀྱི་རྒྱད་གཅིག་ དེ་བྱེ་བ་ཐུག་བརྒྱ་ལ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་འཆོམས་སྤྱོད།
 དེ་བྱེ་བ་ཐུག་བརྒྱ་ལ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་རྒྱད་བར་མ། དེ་བྱེ་བ་ཐུག་བརྒྱ་ལ་གཞི་དང་
 སྤྱི་བོ་ཀུན་དུ་བརྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་བདག་
 ཅག་གི་སྟོན་པ་འདིའི་སྤྱུ་ལ་པའི་སྤྱིའི་འཕྲིན་ལས་འདུག་པའི་ཞིང་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི།
 ལོངས་སྤྱིའི་ཞིང་དུ་མ་བསྟན། པལ་ཆེན་ནས་བསྟན་ཚུལ་ནི། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 རྒྱ་མཆོ་ཞེས་བྱ་བ་གང་དུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གངས་མེད་པ་ནང་དུ་རྒྱད་པའི་

འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྱི་སྤྱི་མིང་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དུ་མ་
 ཅིག་བཤད་ཅིང་། དེའི་ནང་ནས་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་འདི་སྟོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པའི་འཕྲིན་ལས་འཇུག་པའི་ཞིང་དུ་སྟོན་ལམ་བཟུང་ཅིང་།
 ཡོངས་སུ་སྤྱངས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྒྱ་མཚོ་ནི་སྟོན་འབྱུང་བའི་འཇིག་རྟེན་
 གྱི་ཁམས་རྒྱ་མཚོའི་དུལ་དྲི་མ་མེད་པ་ཕྱོགས་ཀྱན་ཏུ་སྤྱང་བ་ཞེས་གྲུབ་བྱ། བཅོམ་
 ལྷན་འདས་རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་གངས་ཆེན་ཡེ་ཤེས་མཚོའི་ཕྱག་གི་མཐིལ་གྱི་དུལ་
 བྲ་རབ་གྱི་སྤྱིང་པོ་ལ་གནས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན་ལ།
 དེའི་བཀོད་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐུག་བཟུའི་དུལ་བྲ་རབ་དང་མཉམ་པའི་
 དགྱེལ་འཁོར་གྱི་སྤྱིང་ན་སྟོས་ཆུའི་རྒྱ་མཚོ་དཔག་དུ་མེད་པ་ཡོད། དེའི་སྤྱིང་ན་བཞི་
 རིན་པོ་ཆེའི་བདུ་ཆེན་པོ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཁོར་ཡུག་ཆེན་པོས་སྒྲོར་བ། དེའི་ནང་ན་
 སྟོས་ཆུའི་རྒྱ་མཚོ་དཔག་དུ་མེད་པ་ཡོད་ཅིང་། དེ་རེ་རེ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 དཔག་དུ་མེད་པ་གནས། དེ་རྣམས་གྱི་ནང་གི་དབུས་མ་སྟོས་གྱི་ཆུའི་རྒྱ་མཚོ་ཡིད་དུ་
 འོད་ཞིང་འོད་ཟེར་མཐའ་ཡས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྤྱིང་གསུམ་རེ་རེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གྲངས་གྱིས་བསྒྲོར་བའི་སྤྱིང་གསུམ་ཉི་ཤུ་ཅུ་ཅིག་ཡོད་
 པའི་བཟུ་གསུམ་པ་མི་མཛད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ན་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་
 འདིའི་ཡོངས་སུ་རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་བཞུགས་པར་བཤད་ཅིང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་གཞན་དང་གཞན་ན་སངས་རྒྱས་གཞན་དང་གཞན་བཞུགས་པར་བཤད།
 རྣམ་སྤྱང་ཡེ་ཤེས་གངས་ཆེན་མཚོ་ཡང་སྤྱིང་པ་འདིའི་ཡོངས་སུ་མ་ཡིན་གྱི། གོང་དུ་

བཤད་པའི་ཡེ་ཤེས་གངས་ཆེན་མཆོའི་ཕྱག་གི་མཐིལ་གྱི་རྩལ་ཕྱ་རབ་ལ་གནས་པའི་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྒྱ་མཆོ་ནི་ནང་ཆོན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ན་བཞུགས་
 པར་བཤད། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་གཞན་ཞིག་གི་སྒྱལ་པའི་སྒྱུ་ཡིན་པར་མངོན། ཡེ་
 ཤེས་གངས་ཆེན་མཆོའི་ཕྱག་གི་མཐིལ་ན་བཞུགས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྒྱ་
 མཆོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་ཁམས་དེ་ལ་མིང་དེ་སྐད་བཏགས་པར་བྱད་གྱི་ཡེ་
 ཤེས་གངས་ཆེན་མཆོའི་ཕྱག་གི་རྩལ་ཕྱ་རབ་གཅིག་ལ་གནས་པ་ནི་མིན་ནོ། །ཕལ་
 ཆེན་གྱི་མདོའི་དགོངས་པ་སྟོན་གྱི་སྒྲ་མ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རི་བཞིན་མ་
 དགོངས་པར་འབྱུལ་བ་བག་རེ་བྱས། དེའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ད་ལྟ་ལྟ་ཁང་རྣམས་རྣམ་
 སྐྱང་གངས་ཆེན་མཆོའི་གཟུགས་བྲིས་ནས་དེའི་ཕྱག་གི་མཐིལ་གྱི་ལྗང་བཟེད་གྱི་
 བུ་ན་རྣམ་སྐྱང་བཞུགས་པར་མཆོན་པའི་མི་མགོ་དཀར་པོ་ཉུག་གི་བྲིས་ཡོང་བ་དེ་
 ཕལ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པར་བྱེད་པར་མངོན་ཏེ་ཤིན་ཏུ་འབྱུལ། དེ་བས་ན་ལང་ཀར་
 གཤེགས་པ་ནས་བཤད་པ་དང་། རྗེ་རྗེ་ཅེ་མོ་ནས་བཤད་པའི་འོག་མིན་གཉིས་པོ་
 དོན་གཅིག་ཅིང་། དེ་ཉིད་སྟོན་པ་འདིའི་འོངས་སྒྲའི་ཞིང་འོག་མིན་སྒྲུག་པོ་བཀོད་
 པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་གནས་གཙང་གི་འོག་མིན་གྱི་གོང་ན་ཡོད་ལ། འོངས་སྒྲུ་དངོས་ཀྱི་
 གདུལ་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བཙུ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་རང་ལུགས་པའི་
 སྒྲེས་པའི་གནས་ཡིན་པས། དབང་ཕྱག་ཆེན་པོའི་གནས་ཞེས་ཀྱང་བྱ། བརྟེན་པ་
 འོངས་སྒྲའི་འཁོར་བ་རི་སྤྱོད་བར་བཞུགས་པས་དེའི་རྟེན་ཞིང་དེ་ཡང་ནམ་ཡང་
 འཛིག་པ་མེད་པས་སྒྲུག་པོའི་ཞིང་ཁམས་འཛིག་མེད་ཅེས་ཀྱང་བཤད། གནས་

གཙང་གི་འོག་མིན་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་འཕགས་པ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བས་གནས་གཙང་མ་
 དང་། བྱི་རོལ་འབྱུང་བས་མི་འཛིགས་ཀྱང་སེམས་ཅན་དང་དེའི་གནས་གཞལ་མེད་
 ཁང་སྐྱེ་འཛིག་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པས་མི་རྟག་པ་སྟེ། མཛོད་དུ། བཞི་པ་ན་མེད་མི་
 གཡོའི་བྱིར། །མི་རྟག་དེ་ཡི་གཞལ་མེད་ཁང་། །སེམས་ཅན་བཅས་ཏེ་འབྱུང་འཛིག་
 བྱིར། །ཞེས་བཤད། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མདོ་སྟེར་གནས་གཙང་གི་འོག་མིན་གྱི་གོང་ན་
 འོག་མིན་གཞན་ཡོད་པར་མ་བཤད། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཉན་ཐོས་པ་ལ་སྐྱུལ་སྐྱུལ་ལས་
 མ་གཏོགས་པའི་ལོངས་སྐྱུ་མ་བཤད་པའི་བྱིར། དེ་བས་ན་ལོངས་སྐྱུའི་ཞིང་འོག་
 མིན་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པས་ཐེག་ཆེན་པའི་ལུགས་ལ་སྐྱུག་པོ་
 བཀོད་པ་ཡང་གཟུགས་ཁམས་སུ་འདུ་བས། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་འོག་མིན་དུ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། གནས་གཙང་གི་འོག་མིན་དང་སྐྱུག་པོ་བཀོད་པ་གཉིས་
 འོག་མིན་ཞེས་མིང་མཚུངས་ཀྱང་དོན་མི་འདྲ། འོག་མིན་ཞེས་པའི་མིང་དོན་
 བསགས་མཐའ་ཞེས་པ་གོང་ན་གཟུགས་ཅན་གྱི་གནས་གཞན་མེད་པ་ཅིག་གི་དོན་
 ཡིན། གནས་གཙང་མའི་གོང་མ་ལ་འོག་མིན་ཞེས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་དབང་
 དུ་བྱས་པ་ཡིན། ཐེག་ཆེན་ལྟར་ན། དེ་ལ་འོག་མིན་གྱི་མིང་དོན་ཡང་མེད་དོ། །དེའི་
 གོང་ན་གཟུགས་ཅན་གྱི་གནས་གཞན་ཡོད་པའི་བྱིར། སྐྱུག་པོ་བཀོད་པ་ཁོ་ན་འོག་
 མིན་ཡིན་ཏེ། དེའི་གོང་ན་གཟུགས་ཅན་གྱི་གནས་གཞན་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གོང་
 དུ་བཤད་པའི་ཡེ་ཤེས་གངས་ཆེན་མཆོའི་ཕུག་གི་མཐེལ་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྒྱ་
 མཆོ་དེའང་སྟོན་པ་འདིའི་སྐྱུལ་སྐྱུའི་འཕྲིན་ལས་འཇུག་པའི་ཞིང་ཡིན་ཅིང་། ལོངས་

སྒྲིའི་ཞིང་མ་ཡིན་ནོ། །ཕྱག་རྡོར་དབང་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པ་དང་། བལ་
 ཆེན་ནས་གསུངས་པ་གཉིས་ཚུལ་མི་འདྲ་བར་སྒྲུབ་སྟེ། གདུལ་བྱ་ཐ་དད་ཀྱི་བསམ་
 པའི་དབང་གིས་གསུང་བར་མཛོན། སར་གནས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསམ་
 བཞིན་དུ་སྒྲེ་བ་ལེན་པ་ལ་བསམ་གཏན་མཛོན་ཤེས་སོགས་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད།
 དེ་སྐད་དུ་ཡང་བརྒྱུ་བ་ལས། །གང་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །མཛོན་ཤེས་ལྷ་ཆར་
 ཡང་ཡོད་པ། །དེ་ཡིས་དམན་པ་དམན་ལྟའི་དངོས། །དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་བྱ་དགའ་བྱེད། །
 ཅེས་སྒྲེ་བ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསམ་གཏན་དང་མཛོན་ཤེས་
 སོགས་ལ་མ་ཉམས་བཞིན་དུ། གཞན་དོན་དུ་དུང་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲེ་བ་ལེན་
 པར་བཤད། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ཡུང་པོ་འདུས་བྱས་ཡིན། དྲི་བ་
 ལྷག་མ། དོན་སྒྲོག་ན་མོ་དང་སྟོ་རང་རིག་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་རྣམས་ཤིང་
 ཏྲ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་པ་ཕྱ་ཞིང་ཕྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྟོབས་བསྐྱར་ནས་གོ་དགོས་
 པས་བསྟན་ཀྱང་གཞན་གྱིས་ངེ་བཞིན་མི་གོ་དེ་ཙམ་གྱི་ཕྱ་ཞིབ་མ་གོ་ཡང་ཉམས་
 ལེན་གྱི་གོ་ཡུལ་ལ་མི་སྒྲིབ་པས་ཡི་གེར་མ་བཀོད། ཅེས་པ་འདི་སྒྲགས་འཆང་ཨ་
 བརྒྱ་ཙན་ནན་ཆེར་ཞུས་པའི་ལན་དུ་ཤུགས་འདི་དག་སྟོང་གཞོན་ལྷ་སྟོ་གྲོས་ཀྱིས་སྒྲས་
 པའི་ཡིག་གེ་བ་ནི་བསྒྲུབ་པ་དཔལ་ལོ། །བཀའ་བཞི་བ་དོན་རིན་དང་། དགོ་
 བཤེས་ཀྱན་དགའ་གཉིས་ཀྱི་ཞུས་ལན། མིག་ཤེས་འཛིན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་པ་
 འཛིན་པ་ལ་གཉིས། ཟློང་རིག་ཙམ་ལ་འཛིན་པར་བྱས་པ་དང་། ཡུལ་གཟུང་བ་
 འཛིན་པར་བྱས་པའི་འཛིན་པ་གཉིས་ལས་སྒྲ་མ་འཛིན་པ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན། བྱི་

མ་གྱིས་པའི་སྒྲོས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་མཆན་ཉིད་པ་མིན། དེས་ན་མིག་
ཤེས་སོགས་གཞན་དབང་མཆན་ཉིད་པ་ཡིན་གྱི་ཀུན་བཏགས་མིན་ནོ། །གཞན་
དབང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་རང་རིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་སུ་སྦྱང་ཡང་མེད་བཞིན་དུ་
གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་གཞན་དབང་གིས་སྒྲོག་པ་ལ་དེས་པ་འདྲེན་མི་
རུས་པས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བཞན་དག་པ་འཛིན་ཉིན་པའི་ཡེ་ཤེས་
གྱིས་དེ་ལ་སྦྱང་སྒྲོབས་གྱི་དེས་པ་འདྲེན་པས་འབགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་གྱི་ཡུལ་དུ་
བཞག་གོ།

དེ་རྣམ་བདེན་རྒྱུན་གྱི་ཡོངས་གྲུབ་གྱི་བྱུང་པར་མཐའ་གཅིག་དུ་དེས་པ་
མེད། སྒྲོབ་དཔོན་སོ་སོའི་བཞེད་ཚུལ་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད། ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་
གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་གྱིས་སྦྱང་བའི་སྦྱང་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་ལ་འགྱུར་མེད་
ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་བཞེད་པར་གསལ། ཐོགས་སྒྲུང་ཆོས་གྲགས་དང་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་
འབྲང་བའི་རྒྱན་ཆོས་མཆོག་ཤན་ཏི་པ་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་གྱི་ངོ་བོ་ཤེས་པའི་
གསལ་ཆ་ལ་བཞེད་པར་མཛོན་ཏེ། ཐ་མལ་བའི་ཤེས་པ་འདིའི་སྦྱང་ན་རང་གི་ཉིར་
ལེན་རིགས་འདྲ་སྒྲུ་མའི་རྒྱད་ལས་བྱུང་བའི་ཆ་སྦྱང་རིག་གསལ་ཙམ་རང་གི་ངོ་བོ་
གདོད་མ་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་ཏྲོག་གིས་མ་སྒྲུད་པའི་ཆ་ནས་ཤེས་པ་ཀུན་གྱི་
རང་བཞིན་ནམ་གནས་ལུགས་ཡིན་པས་གཉིན་བོས་སྒྲུང་མི་རུས་པས་ཡོངས་གྲུབ་
ཏུ་འདོད། བཤད་མ་ཐག་པའི་སྦྱང་རིག་དེ་ཉིད་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྒྱད་དེ་འོངས་
པའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་གྱི་རྒྱུན་ལས་གཉིས་སྒྲུང་གི་འབྲུལ་པར་སྐྱེས་པའི་

ཕྱོག་ཆ་ནི། གཞན་དབང་སློ་བུར་བ་གཉིན་པོས་སྤང་དུ་རུང་ཞིང་སེམས་ཀྱི་རང་
བཞིན་ལ་འབྲལ་དུ་རུང་བར་བཞེད་དེ། ཕྱོགས་འདི་ལ་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་
གྲུབ་རྗེས་གཅིག་ཅིང་། གསེར་དང་གཡའ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་སློ་བུར་བར་བཞེད་
བ་ཡིན་ནོ། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ལ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འདོད་བ་
ལ་མི་མཐུན་པ་མེད། འདི་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་མཐའ་དག་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་དགའ།
ཕྱོགས་མ་ལོག་ཅམ་བྱེད་རང་གཉིས་ཀའི་ལྷགས་ལ་བྱུང་གདའ། ཅེས་པ་འདི་ནི་
བཀའ་བཞི་པ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་དང་། དགོ་བཤེས་ཀུན་དགའ་གཉིས་ཀྱིས་ཞུས་
པའི་ལན་དུ་དགོ་སློང་གཞོན་རུ་སློ་གྲོས་ཀྱིས་སྒྲུས་པའོ།

༥ ཡང་དོན་ཀུན་གཉིས་ཀྱི་དྲིས་ལན། ཡང་དྲིས་ལན་གཅིག་ལ། བསྐྱོ་བ་
དང་སློན་ལམ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་བྱུང་བར་ནི་གང་། དེ་གཉིས་ལ་དངོས་པོ་ཞིག་
སློན་དུ་འགྲོ་དགོས་སམ་མི་དགོས་ཞེས་པ་ལ། བསྐྱོ་བའི་ངོ་བོ་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་
དགོ་ཅ་གང་རུང་འབྲས་སུ་བྱུང་བར་ཅན་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་སྒྱུར་བྱེད་ཡིན་ལ། ངོ་
བོའི་སློན་སྤྱོད་དེ། དགོ་ཅ་འབྲས་སུ་བྱུང་བར་ཅན་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སུ་
བསྒྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའི་ཀུན་སློང་གི་སེམས་
དང་། དུས་གསུམ་གསཤགས་པའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ཤེས་
རབ་དེས་ཟིན་པའི་ངག་གི་རིག་བྱེད་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་སེམས་གཙོ་ཆེ་ཞིང་
ངག་པལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་གྱི་སློན་སྤྱོད་བརྒྱ་བྱིན་དང་། ཚངས་པ་ལ་སོགས་
པའི་རྒྱར་བསྐྱོ་བ་ལྟ་བུ་མདོན་མཐོའི་སློ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱར་བསྐྱོ་བ་དེས་

ལེགས་ཀྱི་བསྐྱོ་བ་གཉིས་སོ། །ཕྱི་མ་ལ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་། རང་རྒྱལ་དང་།
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་བསྐྱོ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་སོ། །
 སྒྲོན་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ནི། མངོན་པར་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་བྱུང་བར་ཅན་ལ་རེ་འཆའ་
 ཞིང་དེ་ཐོབ་པར་འདོད་པའོ། །དེ་ལ་ངོ་བོའི་སྒྲོན་སྒྲིམ་དབྱེ་ན། འབྲས་བུ་བྱུང་བར་
 ཅན་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་འདུན་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའི་ཀུན་སྒྲིམ་གི་
 སེམས་དང་། །བསོད་ནམས་འདི་ཡིས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་ཉིད། །ཅེས་སོགས་
 འདུན་པ་དེས་ཟིན་པའི་རག་གི་རིག་བྱེད་གཉིས་སོ། །གཙོ་བལ་སྐྱ་མ་ལྟར་ལ།
 ཡུལ་གྱི་སྒྲོན་སྒྲིམ་དབྱེ་ན། བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་ཐོབ་པར་སྒྲོན་པ་མངོན་མཐོའི་སྒྲོན་
 ལམ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་སྒྲོན་པ་དེས་ལེགས་ཀྱི་སྒྲོན་ལམ་གཉིས་སོ། །ཕྱི་མ་
 ལ་ཡང་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་གསུམ་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་བར་ནི་བསྐྱོ་བ་
 ལ་ཤེས་རབ་གཙོ་ཆེ་ཞིང་། བསྐྱོ་རྒྱ་དུས་གསུམ་གྱི་དགོ་ཅུ་གང་རུང་གི་དངོས་པོ་
 ཞིག་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས་སོ། །སྒྲོན་ལམ་ལ་འདུན་པ་གཙོ་ཆེ་ཞིང་། དགོ་ཅུ་
 བསགས་ནས་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་པ་ཡང་ཡོད་ལ། མ་བསགས་པར་སྒྲོན་ལམ་
 འདེབས་པ་ཡང་སྤྱིད་པས་དངོས་པོ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བའི་དེས་པ་མེད་དོ། །ཅེས་པ་འདི་
 ཡང་སྒྲོབ་དཔོན་གཞོན་ནུ་བཟང་པོ་དང་ཀུན་དགའ་ལྷ་བ་གཉིས་ཀྱི་དྲིས་པའི་ལན་
 ས་སྐྱར་བྲིས་པའོ། ། །མརྒྱ་ལྡི་ལྟ་མཆོ།

༥ དགོ་བཤེས་མཆོག་བཟང་གི་ཞུས་ལན། དགོ་བཤེས་མཆོག་བཟང་
 གི་ཡི་གེ་བུ་རམ་གི་ཉེན་བཅས་འཕྲོད། ཉིད་གྱི་དྲི་བ། སེམས་གནས་ཡུན་རིང་དུ་

སྒྲོམས་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་ཉམས་ལ། འཁོར་འདས་སྟོང་པར་འདུག་སྒྲུམ་པ་ཡང་སྒྱེ་
བ་སྒྲིད་པས། དེ་ཙམ་གྱིས་སྒྲུར་གྱི་མཆན་འཛིན་འཛིག་མི་ལུས། སེམས་གནས་
པའི་ཞི་གནས་བརྟན་པོ་ལ་རྟེན་ནས། དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་
ཤེས་རབ་གྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་དབྱུང་དེ་བསྒྲོམས་པའི་སྟོང་བ་ཡིན་ན། སྒྲུར་བྱས་གྱི་
དགོ་བ་ལ་མངོན་ཞེན་གྱི་མཆན་འཛིན་ཞིག་པས་མེ་ལ་ཤིང་བསྐྱན་པ་ལྟར་སྟོབས་
ཆེར་འགྲོ་ཞིང་། མི་དགོ་བ་ལ་མཆན་འཛིན་ཞིག་པས་མེ་ལ་ཆུ་བཏབ་པ་ལྟར་རྣམ་
སྒྲིན་འབྱེན་མི་ལུས་པར་འགྱུར་རོ། །འཁོར་བའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་པའི་ངེས་འབྱུང་
དང་། སྒྲིད་ཞི་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། འགྲོ་ཀུན་པ་མར་སེམས་པའི་
བྱམས་པ་གསུམ། མ་གཡངས་དྲན་པས་རྟག་ཏུ་སྒྲོངས་ཅིག་ཨང་། །ལུ་ལེ་ནས་
དགོའོ།

༥ དགོ་བཤེས་རིན་ཆེན་དཔལ་གྱི་ལུས་ལན། དགོ་བཤེས་རིན་ཆེན་
དཔལ་གྱི་ཡིག་གོ་དང་ལན་འབྲོད། རྟེན་འབྲེལ་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་རྣམས་ཀྱི་
འདོད་ཚུལ། དངོས་པོར་སྒྲུབ་རྣམས་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱ་འབྲས་རྣམས་གྲུབ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་
དུ་འདོད་ཅིང་། རྟེན་འབྲེལ་བཏགས་ཡོད་དུ་སྒྲུབ་པའི་དབུམ་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྒྲུར་
པ་འདེབས་པའི་ཆད་ལྟའི་སྒྲོན་འདོགས་པར་བྱེད། དབུམ་པ་རྣམས་རྒྱ་འབྲས་རྣམས་
གྲུབ་ཏུ་སྒྲུབ་རྟག་ཆད་གྱི་མཐར་ལྷུང་བས། ཕྱི་ནང་གི་རྒྱ་འབྲས་བཏགས་ཡོད་སྒྲུམ་
ལྟ་བུ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་དུ་སྒྲུབ་ཞིང་། རྟེན་འབྲེལ་དང་སྟོང་པ་དང་མཐའ་བྲལ་རྣམས་
དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན། དངོས་པོར་སྒྲུབ་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་གྱི་

བདེན་པ་བཏགས་ཡོད་དོན་བྱེད་མི་རྣམས་པར་འདོད་ལ། དོན་དམ་བདེན་པ་རྗེས་
 ཡོད་དོན་བྱེད་རྣམས་པར་འདོད། འོག་མའི་དོན་དམ་གོང་མའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགྱུར་བ་
 སོགས་ནང་སེམས་གྱི་བྱེད་པར་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད། དབུ་མ་པའི་བདེན་གཉིས་གྱི་
 རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་གཟུང་འཛིན་གྱི་
 སྒྲོས་པ་རིགས་པས་བཀག་ནས་གཉིས་མེད་གྱི་ཤེས་པ་སྒྱུར་རིག་གསལ་ཅམ།
 མཐར་ཐུག་གི་ངེས་དོན་དང་། དེ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཉམས་ལེན་དུ་
 རྣམ་རིག་པ་འདོད། བྱིན་པ་ཉེན་འབྲེལ་ལ་བདེན་དངོས་གྱི་སྒྲོས་པ་རིགས་པས་
 བཀག་ནས་གཉིས་མེད་གྱི་ཤེས་པ་སྒྱུར་རིག་གསལ་ཅམ་རིགས་པས་ཀྱང་མི་འགོག་
 བདེན་པར་མི་ཞེན། སྒྱུར་པ་ཉིད་གྱིས་རྒྱས་བཏབ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དབུ་མ་པ་
 རྣམས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན། ཉེན་འབྲེལ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་དབུ་མའི་བྲིད་རིམས་
 སུ་བསྟན་པ་ལས་ལྷག་པ་གཞན་མེད། དག་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །

༥ རྒྱ་འདུས་པ་ཐུགས་རྗེ་རིན་ཆེན་གྱི་ཞུས་ལན། སྒྱུན་རས་གཟིགས་
 ཡིག་གི་དུག་མ་ཟ་མ་ཏྲོག་བཀོད་པ་ནས་གསུངས་པས། མདོ་ལུགས་ཡིན། དུ་རྒྱུད་
 གྱི་ལུགས་ཡིན་ཡང་འགལ་བ་མེད། དུ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་ཡེ་ཤེས་རྩོ་
 རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་གསུངས། སྒྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བདག་
 སྐྱེད་ཡོད་པར་ཡང་བཤད། དུ་སྒྲོབ་གྱི་རྒྱུད་ལ་རྫོགས་རིམ་དང་སྒྲོབ་བཅུད་ལྟར་
 བསྒྲོམས་པ་བཤད་པ་མ་མཐོང་། འགའ་ངེས་སྒྲ་མེད་གྱི་རྒྱས་བཀག་པས་རང་བཟོ་
 ཡིན་པ་འདྲ། གཏོང་ལེན་བསྒྲོམ་པ་ན་རང་ལྟར་བསྒྲོམས་པས་ཆོག་སེམས་ཅན་

ལྷ་ར་བསྟོམས་ན་སྟོང་རྗེ་གོ་ལོག་ཏུ་འགྲོ་བས་མི་ཉན། ཡིག་དྲུག་གི་ཆོག་དོན། ཡོ་
སྤྱུགས་ཀྱི་མགོ་འདྲེན། མ་ཁི་ཐབས་མཆོན་བྱེད་ནོར་བུ། དཔྱེ་ཤེས་རབ། རྩྭ་གཉིས་
སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས། མདོར་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱུགས་གཉིས་སུ་མེད་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཐབས་ཤེས་རབ་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་སྟོན་པའི་དོན་ཡིན། ཟྱེད་ཀྱི་དོན་
གཞན་ད་ལྟ་རེད་ལ་ལོང་མེད། ཡིག་ཆ་གཞན་སྟན་འདྲ་ན་ཕ་ལ་ཆེར་ཆེར་ཡོད་པས་
དེར་གཟིགས། ཅེས་པ་རྒྱ་འདུས་པ་སྤྱུགས་རྗེ་རིན་ཆེན་གྱིས་ཞུས་པ་ལ་གནང་
བའོ། ། །དགོ་ལོགས་འཕེལ་བར་གྱུར་ཅིག །

༥ དགོ་བཤེས་སངས་རྒྱས་སྟོ་གྲོ་ས་ཀྱི་ཞུས་ལན། །སྟོམ་པ་དང་ལྷན་
ཞིང་ཉིས་པས་མ་གོས་ཀྱང་ཡུལ་གཉན་པོ་ལ་སྟེག་བསགས་ན་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་
བར་མདོ་ལས་བཤད། དཔེར་ན་ཐེག་ཆེན་བཀའ་མིན་ཞེས་སྒྱུར་པ་འདེབས་པའི་
ཉན་ཐོས་སྟེ་པའི་དགོ་སྟོང་ཚུལ་ལྷན་ཞིག་སྤྱུགས་ཀྱི་ཅ་ལྟར་བྱུང་ཡང་སྒྲ་མ་མཆོན་
ཉིད་དང་ལྷན་པ་ལ་དབང་སྒྲངས་ན་སྒྲར་གྱི་ཉིས་པ་མ་བཤགས་ཀྱང་སྟོམ་པ་སྒྲངས་
པ་ཉིད་སྒྲར་སྟེག་པའི་སྟོབས་ཡིན་པས་རྣམ་སྟོན་འབྱེན་མི་རུས། བདག་འདུག་
སྒྲངས་པས་སྟོམ་པ་སོར་ཆུད། དེ་ལྟ་མིན་ན་བདག་འདུག་སྒྲངས་པ་དོན་མེད་དུ་
འགྱུར། ཡན་ལག་གི་ཉིས་པ་རྣམས་འདུལ་བ་བཞིན་མིང་རིགས་ཀྱི་སྟོ་ནས་
བཤགས་དགོས་པར་སྒྲ་མ་ཁ་གཅིག་བཞིད། སྟེ་བཤགས་ཀྱི་སྟོ་ནས་ཀྱང་འདག་
པར་སེམས། དགོ་འདུན་དབྱེན་གྱི་ལྷག་མ་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་གྱི་མཆོམས་མེད་ཀྱི་
སྟོར་པ་ཡིན་པས། བྱིར་བཙོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་ན་ལྟར་བ་དང་རྣམ་སྟོན་གཉིས་

ཀ་འདག་ཏུ་རུང་། རྣམ་པ་གོང་མ་གཉིས་ལེན་འདོད་གྱི་བསམ་པ་རྣམ་དག་ཡོད་ན་
 རི་ཙམ་སྤངས་པ་སྟེ། ཞེས་པ་དག་བཤེས་སངས་སྟོས་ཞུས་པའི་ལན་ནོ། ། །ཤུ་ཉི་
 མཐུ་སང་ཇ་ག་ཏྱི།

༥ རྒྱུད་གྲོང་དཔོན་པོ་བསོད་ནམས་དོན་གྲུབ་གྱི་ཞུས་ལན། ལྷང་བ་
 བདེན་པ་མེད་ཀྱང་། རི་རྒྱུད་བདེན་མེད་གྱི་དོན་མ་རྟོགས་གྱི་བར་དུ། དག་སྟོག་
 ལས་འབྲས་སྟེ་བ་མེད་པས་སྤང་དོར་ལ་གཟབ་དགོས། རྒྱབས་གནས་སེམས་གྱི་
 རྟོས་པ་ཡིན་ཡང་རྟོས་བྲལ་མ་རྟོགས་གྱི་བར་དུ་མོས་གུས་གྱིས། གསོལ་བ་བཏབ་
 པས་ཕན་ཡོན་འབྱུང་། བཟོ་མེད་པ་བཞག་པས་འཆར་སྟོ་སྟོ་ཚོགས་འབྱུང་བ་
 སེམས་འབྱུལ་པའི་ཉམས་སྤང་ཡིན། དེ་ལ་དགའ་སྟུག་ཏུ་གཟུང་རྒྱ་ཅི་ཡང་མེད།
 སེམས་འཕྲོ་ཚོད་དུ་སོང་ན་དམིགས་པ་ལ་གནད་དུ་བསྟུན། བར་དུ་བྱིང་རྟུགས་བྱུང་
 བ་ལྟ་སྤངས་དཔང་གཏོད། དུག་པ་ངར་བཏོན། སྤྲ་མ་ལ་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་གདབ།
 སྤྲ་མའི་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་ལུགས་ལ་ངེས་པ་སྟེས་པ་གོ་བ། དེ་ཅེ་གཅིག་
 ཏུ་བསྒྲོམས་པས་ནང་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟེས་པ་ཉམས་སྟོང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་
 བས་གནས་ལུགས་ལ་སྟོ་འདོགས་གཅོད་ཅིང་། ངེས་པ་སྟེས་པ་རྟོགས་པ། ཞི་ལྟག་
 ཀྱང་དེ་ཉིད་ཀ་ཡིན། ཅུ་ལ་མེད་ལྟན་གྲུབ་གྱི་ཉམས་འཆར་བ་ལ། སྤྲ་མ་བཟང་པོའི་
 མན་ངག་ཐོབ། ཚེ་སྟོས་བཏང་། ཚེ་དང་རྒྱབ་པ་སྟོམས་པ་གཅིག་དགོས་པ་ཡིན།
 རྒྱ་རེ་རྒྱ་གཉིས་གྱི་སྟུན་བསྒྲོམ་བྱས་པས་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་སྟོང་བ་མི་སྟེ།
 ད་ལྟ་སྤྲ་མའི་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཅིར་སྤང་འབྱུལ་པ་ཙམ་དུ་བསྒྲོམས་ན། ཉོན་

མོངས་དང་རྒྱུ་རྩི་ལྷ་ལྷ་པོའི་མགོ་གཞོན་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐར་པའི་ས་བོན་
 འཛིག་པའི་དགོས་པའི་དགོ་བ་ཡོད། སྤྱི་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཐེབས་པའི་མི་རྩི་ལ་
 ཐོས་པོ་སྒྲོམ་པ་ལ་ཕན་ཡོན་ཅུ་མ་མེད། མི་ལུས་བསྐྱེད་པ་ཅུ་མ་ལ་ཕན་ཡོན་ཡོད་ན།
 ལུ་མངས་ཀྱི་པ་མ་ཆོ་འཆོངས་སྟེ། པ་མས་ལུ་ཆ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་བསྐྱེད་
 ཅིང་གསོས་པ་ཡིན་པས་ཕན་ཡོན་ཅི་ཡང་མེད། ལུ་ཆ་ཆོས་པ་བཟང་པོ་བྱུང་ན་པ་མ་
 འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་པའི་ཕན་ཡོན་ཐོབ། མཐར་ཐུག་སྒྲུ་མ་ལྷ་བུའི་སྤྱི་བ་འདི་ཡང་
 རྒྱུ་མ་མཁའ་ལ་འཇའ་བཞིན་དེངས་ནས་སྒྲོས་བྲལ་ནས་མཁའ་ལྷ་བུ་ལ་གནས་པ་
 མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་ན། ཆོས་སྒྲུ་ཐོབ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ཡིན་
 གསུང་བ་འདི་མང་ཡུལ་སྤྱིད་གྲོང་གི་དཔོན་པོ་བསོད་ནམས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ཞུས་པ་
 ལ་གྱུང་ཐང་རྫོང་དཀར་དུ་གནང་བའོ། ། །ཕུ་ཧྲླ།

༥ མཁན་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་བ་དང་། དཔོན་པོ་རྒྱུ་མ་མཁའ་སྤྱི་བ་པོའི་ཞུས་
 ལན། དཔྱལ་བར་སྒྲུས་པའི་བར་སེམས་ཅན་ལ་བར་དོ་སྤྱིད་དམ་མི་སྤྱིད་ཅེས་པ།
 རྩི་བ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་གོས་དམར་པའི་རྩི་བ་དག དཔྱལ་བར་མ་ཟད་འགྲོ་
 བ་རིགས་རྒྱག་ཐམས་ཅད་འདི་ནས་གི་འཕོས་མ་ཐག་སྒྲུ་བ་ལེན་པས་བར་དོ་ཞེས་
 བྱ་བ་མེད་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་གྱིས་མཛོད་དུ། ལུང་དང་
 རིགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་དགག་པ་མཛད། དེ་ལ་རིགས་པ་ནི། འབྲས་བུའི་རྒྱུན་དང་
 ཆོས་མཐུན་ཕྱིར། །སྤྱིད་པ་ཆད་ལས་བྱུང་བ་མིན། །ཅེས་དང་། ལུང་ནི། མཁུར་
 རྒྱུ་མ་གསུངས་ཕྱིར་མདོ་དྲི་བ། །རྒྱུ་མ་གསུམ་འགྲོ་མདོ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་། །ཅེས་པའི་

ཐང་ཀར། བར་སྤྱོད་ཡོད་པའི་ལུང་མདོ་ནས་དྲངས་ཡོད་པས། མཛོད་འབྲེལ་དུ་
གཟིགས། སྤྱིར་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པ་བྱིན་པོ་ཁམས་འོག་མ་གཉིས་
ནས་གི་འཕྲོས་ནས། གཟུགས་མེད་དུ་སྒྲེབ་པ་ལ་བར་སྤྱོད་མི་འདོད་ཅིང་། མཛོད་དུ།
གཟུགས་མེད་དག་ཏུ་གི་བའོ། །ཅིས་གསུངས། དེ་ལས་གཞན་པའི་འགྲོ་བར་
རིགས་དུག་རྣམས་ལ་བར་སྤྱོད་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལགས། དཔྱལ་བའི་བར་སྤྱོད་
ནི། དཔྱལ་བ་པ་ནི་སྤྱི་ཚུགས་ཡིན། ཅིས་མཛོད་དུ་བཤད་པས། རྟོང་དུ་མ་མེས་
ཆིག་པ་ལྟ་བུ་སྤྱི་ཚུགས་མཐུར་ལ་བསྟན་ནས་འགྲོ་བར་གསུངས། བར་སྤྱོད་མེད་
པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྲང་། བར་སྤྱོད་མེད་པའི་མདོའི་ལུང་འགའ་ཡར་མཛོད་
འབྲེལ་ནས་དྲངས་ཡོད། མདོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་དོན་གཞན་དུ། སློབ་དཔོན་
དབྱིག་གཉིན་གྱིས་བཀྲལ་ལོ། །མཁན་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་བ་དང་། དཔོན་པོ་ནམ་
མཁའ་སྤྱོད་པོས་ཞུས་པ་ལ་གནང་བའོ། ། །དག་ལེགས་འཕེལ་བར་གྱུར་ཅིག །

༥ བཀའ་བཙུ་བ་བདེ་ལེགས་དཔལ་བའི་ཞུས་ལན། སློབ་དཔོན་
ལེགས་དཔལ་གྱི་གསུང་ཡིག་རྟོན་བཅས་འཕྲོད། བྱིད་དབུས་སྤྱོགས་ལ་ཐོན་པ་དེ་
གིན་ཏུ་ལེགས། སྤྱི་མ་བཀའ་བཞི་པ་ལ་ཡི་གེ་འདི་ལུལ། བྱིད་ཀྱི་དོན་ཡང་དེར་ཆང་
ཡོད། དྲི་བ་རྣམས་ལ་རྟོན་འབྲེལ་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པའི་སློབ་དེ་ཆང་མའམ་
ཆང་མིན་གང་། ཆང་མིན་གྱིས་བཞག་པའི་དོན་རང་ལུགས་ལ་རྟོག་ལྟན་སྤྱི་ཡང་
ཁས་མི་ལེན། ཆང་མ་ལ་མདོན་རྗེས་གཉིས་སུ་ངེས་པས་སོ་སྤྱོད་རྟོན་འབྲེལ་རང་
བཞིན་མེད་པར་ངེས་པ་མི་སྤྱོད། རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཡིན་ན། དེའི་རྟགས་ལ། སྤྱོད་

ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པས་བྱལ་བ་ངེས་པར་བྱེད་དེ། མདོན་སུམ་མམ་རྗེས་དཔག་
གང་ཡིན་དཔྱད་ན་མདོན་སུམ་མི་སྤྲིད་པར་སྤར་བསྟན་ཅིང་། རྗེས་དཔག་ལ་རྩོད་
བ་སྤར་མ་འཇུག་པས་གང་དུ་ཡང་དབུགས་མི་འབྱིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་དཔེ་སྤྱུ་མ་དང་མི་
ལམ་ལ་སོགས་པའི་སྟེང་དུ་བརྟེན་འབྲེལ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་བྱལ་བ་མདོན་
སུམ་གྱིས་ངེས་སོ་ཞེ་ན། ཅི་སྤྱུ་མ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་དེ་ཆོད་མ་ཡིན་ནམ། ཡིན་ན། ཆོད་
མིན་གང་ཡིན་སྒྲོས་ཤིག འོན་ཏེ་རྟགས་ཀྱི་རྩལ་ཆོད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་དེ་ལ་རྟེན་
ནས་རྗེས་སུ་དཔག་གོ་ཞེ་ན། རིགས་པ་ཤེས་པའི་རྩལ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ་ཞེས་སྒྲོས་
ཤིག གཞན་འགོག་པ་ན་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་སྟེན་ནས་འགོག་པ། གཞན་
གྱིས་དགག་བྱ་དང་དངོས་པོར་གྲུབ་པར་ཁས་སྤངས་པ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་
གཉིས་ལས་གཞན་དུ་སྤྱོད་མི་ས་པས་དེ་ལྟར་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། རང་ལུགས་ལ་རང་
བཞིན་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ངེས་པ་མ་ཡིན། རྟེན་འབྲེལ་རྒྱ་འབྲས་མ་བརྟགས་པའི་
ཐ་སྙད་འབྲུལ་ངོ་ཅམ་དུ་ཁས་ལེན་གྱི། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་སེམས་པ་ན་རྒྱ་
འབྲས་ཁས་ལེན་ན་དངོས་སྤྱོད་བ་དང་བྱུང་པར་ཅི་ཡོད། ཐལ་འབྱུར་བ་ལ་ཁས་ལེན་
མེད་ཟེར་བ། དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སེམས་པ་ན། ཆོད་མའི་གྲུབ་པའི་དོན་ཁས་
སྤངས་རྒྱ་མེད་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། མ་བརྟགས་པའི་ཐ་སྙད་ལ་འཇུག་པ་ན་ཡང་
ལུགས་པ་བཞིན་ཅི་ཡང་མི་ཟེར་བ་ལ་ཟེར་བ་མ་ཡིན་པར། རང་རྒྱུད་པས་དངོས་
པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སེམས་པ་ན་ཡང་བདེན་དངོས་བཀག་པའི་སྟེང་ཉིད་རང་བཞིན་
མེད་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་རྟགས་དང་། རྗེས་དཔག་ཆོད་མས་གྲུབ་པར་སྤྱོད་ཞེས་པ་

དཔོན་པོ་བདེ་ལེགས་དཔལ་བས་ཞུས་པ་ལ་གནང་བའོ།། །།ཕུ་ཉྱ།

༥ ལྷག་ཅེ་བ་དཔོན་པོ་དག་སྦྱོར་བདེ་ལེགས་དཔལ་བའི་ཞུས་ལན།
 ལྷགས་པར་བྱིན་གྱི་བྱད་པར་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཡོད་དམ་མེད་དང་། འདོད་ཡོན་སྦྱོར་
 བ་དང་ལམ་དུ་བྱེད་པ་གང་འཐད་ཟེར་བ། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་མི་ལྷན་ན་འདོད་
 ཡོན་ལམ་དུ་བྱེད་མི་ཞུས་པས། ལྷགས་སྒྲུ་བྱི་གཉིས་ལ་བྱད་པར་ཆེར་མེད། དེ་དག་
 གི་ལྷགས་གྱིས་པར་བྱིན་ཐེག་པས་ས་བརྩུ་ཐོབ་རྗེས། ལྷགས་བརྩུའི་དེ་བཞིན་
 ག་ཤེགས་པ་རྣམས་ལ་འོག་མིན་དུ་དབང་ནོད་ནས། རྣལ་འབྱོར་གྱིས་རྒྱུད་ལྷར་
 མངོན་བྱང་ལྷའམ། སྤྱ་མེད་ལྷར་ན་རྩོ་རྗེ་སེམས་དཔལ་ཁ་སྦྱོར་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་
 ཉེན་ནས་མཐར་ཐུག་གི་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པར་འདོད་པས་དེ་དག་གི་ལྷགས་གྱི་
 ལྷགས་མཚན་ཉིད་གཉིས་གྱི་བྱད་པར་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཡོད་མེད་གྱིས་འབྱེད་པ་
 ཤིན་ཏུ་གསལ། སྦྱོབ་དཔོན་དེ་རྣམས་གྱི་ལྷགས་གྱིས་ལམ་གྱི་འགོ་པར་བྱིན་ཐེག་
 པ་ནས་བརྩུ་མས་ནས། ལམ་གྱི་མཐུག་ལྷགས་གྱི་ཐེག་པས་མཐར་བྱིན་པའི་གང་
 ཟག་བདག་གི་སྦྱོན་པ་འདི་ལྷ་བྱུ་ཡང་ཡོད་དོ། །ལམ་གྱི་འགོ་ཚེགས་ལམ་ནས་རྩོ་རྗེ་
 ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་ནས། ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་མཐར་ཐུག་གི་རྣམ་མཁྱེན་མངོན་དུ་བྱེད་
 པའི་གང་ཟག་ཡང་ཡོད། དེ་ལྷ་བྱུའི་གང་ཟག་དེ་ཡང་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཐབས་ལ་
 མཁས་པ་ཁོ་ནས་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ལྷར་དུ་རྩོགས་པ་ཡིན་པས། རྒྱུད་སྒྲེ་གོང་མ་
 གཉིས་དང་པར་བྱིན་ཐེག་པ་གཉིས་གྱི་བྱད་པར་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཡོད་མེད་གྱིས་
 འབྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་འཐད་དེ། དེགས་ལྷའི་སྒྲོལ་གཟུང་གི་སྐབས་སུ་དེག་འཛིན་གྱི་

སྒྲོམ་པ་སྒྲེའམ། དབང་བསྐྱར་བ་ལ་སྒྲོམ་ཟེར་བ་རྒྱད་སྟེ་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་དབང་
 བསྐྱར་ཚད་ལ་རིག་འཛིན་གྱི་སྒྲོམ་པ་སྟེར་བ་མིན། སྒྲོབ་མའི་དབང་ཅམ་བསྐྱར་བ་
 ལ་ཐུན་མོང་གི་སྒྲོམ་པ་སྟེར། རྗེ་རྗེ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་རིག་འཛིན་གྱི་
 སྒྲོམ་པ་སྟེར་བར་སྒྲོབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྟེང་པོ་དང་། ཤན་ཏི་བ་སོགས་བཞེད་དེ་
 ཤིན་ཏུ་འབྱད། དེས་ན་རིགས་ལྡེའི་སྒྲོམ་གཟུང་གི་སྐབས་སུ་རིག་འཛིན་གྱི་སྒྲོམ་པ་
 མི་སྒྲེ་ན་རིགས་ལྡེའི་སྒྲོམ་གཟུང་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་བསམ་དགོས་ཤིང་།
 དཀྱིལ་མཆོག་ཚད་ལྡན་རྣམས་སུ་དབང་སྐྱར་པའི་སྒྲོན་དུ་རིག་ལྡེའི་སྒྲོམ་གཟུང་
 བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱད་ཀྱི་ཅ་ལྟར་གི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་ཞེས་པ། རྗེ་
 རྗེ་ཅེ་མོར། རིགས་ལྡེའི་སྒྲོམ་གཟུང་གི་རྗེས་སུ། དེ་ལས་གཞན་པ་བཙུ་བཞི་ནི། །
 བས་པམ་པར་ནི་རབ་ཏུ་བརྗོད། །ཅེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པར། སྒྲོབ་དཔོན་
 ཀུན་སྟེང་གིས། དེ་ལས་གཞན་པ་བཙུ་བཞི་ནི། །ཞེས་པ་རིགས་ལྡེའི་སྒྲོམ་གཟུང་གི་
 སྒྲོག་ཕྱོགས་པས་པམ་པ་བཙུ་བཞི་ལ་བཤད་པས། རྒྱད་སྟེ་འོག་མ་གཉིས་ཀྱི་ཅ་
 པའི་ལྟར་བ་གྲངས་དང་མི་འདྲ་ཞིང་། ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་པལ་ཆེར་འདྲ་ཞིང་། དམ་
 ཆོག་བསྟན་པར་མི་བྱེད་དང་། །ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་རང་བཞིན་བྱད་མེད་ལ། །
 ཞེས་པའི་ངོས་འཛིན་རྒྱད་སྟེ་ཕྱི་བྲག་གཉིས་གིས་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བར་སྒྲུང་།
 དེས་ན་རྒྱད་སྟེ་འོག་མ་གཉིས་ཀྱི་ཅ་ལྟར་དང་། དེ་སྒྲོབ་པའི་རིག་འཛིན་གྱི་སྒྲོམ་པ་
 འདྲ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱད། རྗེ་རྗེ་ཅེ་མོ་དང་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་རྗེ་རྗེ་
 མཁའ་འགྲོ་དང་། སམ་བུ་ཏི་རྣམས་ནས་རིགས་ལྡེའི་སྒྲོམ་གཟུང་འདྲ་བར་བཤད་

བ་ཡིན། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གཉིས་ལ་རྒྱུད་སྡེ་འོག་གྱིས་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པ་མི་
 འབྱུང་དམ་ཟེར་བ། བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་ཅིང་། སྦྱོང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་
 འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུད་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་ལས་བཤད། དེའི་རྗེས་སུ་
 འབྲངས་ནས། ཚོས་རྗེ་པས། བྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད། །ཅེས་གསུངས་
 མོད། རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ལ་མཁས་པ་སངས་རྒྱལ་གསང་བས། སྦྱོང་རྒྱུད་ཏུ་
 གྲགས་པ་རྣམས་སྤང་མའོན་ཀྱང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་བྱ་རྒྱུད་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་རྒྱུད་
 སྡེ་གསུམ་ཏུ་བཞེད་ཅིང་། བྱ་རྒྱུད་གྱི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་བརྟུལ་པོ་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་
 སྒོམ་མི་རྣམས་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་བཤད་ཅིང་། གདུལ་
 བྱ་དབང་པོ་རྣོན་པོ་རྣམས་ལ་རྣམས་སྤང་མའོན་ཀྱང་གི་ལུང་དྲངས་ནས་བདག་བསྐྱེད་
 ཡོད་པར་བཤད་པས། བྱ་གས་རེ་ཅམ་མཐོང་ནས་ཆོད་ལྷན་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་དེ་རྣམས་
 ལ་དགག་པ་བྱེད་པ་མི་ཉན། བྱ་སྦྱོང་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་གཞུག་སོགས་རྒྱུད་ནས་
 མ་བཤད་ཀྱང་ཆོད་ལྷན་གྱི་རྒྱ་གཞུང་མང་པོ་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་གཞུག་བཤད་
 སྤང་བས། རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་ལ་ཞུགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་ལྟའི་
 རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པ་ལ། དགོངས་པ་འདྲ། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་རུང་ཏེ། རང་གོང་
 མའི་ལྷག་པའི་ལྷ་གང་ཡིན་གྱི་ར་རྒྱལ་དང་མ་བྲལ་བའི་སྒྲོན་ནས། གང་བསྒོམས་པའི་
 ལྷ་དེའི་རྣམ་པར་བསྐྱུར་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གོང་མ་ལ་མ་ཞུགས་པ་རྣམས་
 གྱིས་རྒྱུད་སྡེ་ལས་མ་བཤད་པས་རང་བཟོར་འགྲོ་བའི་བྱིར་མི་ཉན། ལྷ་མེད་གྱི་
 དབང་གོང་མ་གཉིས། གྲོལ་ལམ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཆགས་ལམ་ལ་བརྟེན་པ་

གཉིས་གང་འབྲད་ཅེས་པ་ནི། དུས་འཁོར་མ་གཏོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་གཞན་རྣམས་ནས་
 དབང་གོང་མ་གཉིས་དངོས་དབང་མ་གཏོགས་ཆེག་ཙམ་གྱིས་བསྐྱར་བ་མ་བཤད།
 རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཕྱི་རབས་ཀྱི་འབྲེལ་བྱེད་དང་། སྒྲོ་བ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་དུས་སྐབས་ལ་
 ཉེས་ནས་ཆགས་ལམ་དང་གྲོལ་ལམ་ཅི་རིགས་པར་བཤད་སྟངས་། རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དམ་ཆེག་རྣམས་དང་། འདུལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་འགལ་
 བ་ལལ་ཆེ་བས། སྒྲོ་མ་གསུམ་མི་འགལ་བའི་གནད་མ་ཤེས་ན། སྒྲོ་མ་གསུམ་ལྟན་
 པའི་དག་སྒྲོང་རྗེ་རྗེ་འཛིན་པར་སྒྲོ་མ་པ་མིང་ཙམ་ཡིན། འདི་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་
 མང་སྟེ། ཐུན་མོང་དུ་བཤད་བྱ་མ་ཡིན། གསང་འདུས་ཀྱི་ཀར་མི་སྒྲོ་བ་པའི་བྱང་
 འཇུག་ས་བཅུ་པ་ནས་བཞག་པ་དང་། གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཐར་ཐུན་ཐེག་པས་
 བཏོད་པའི་བཅུ་གཅིག་ཀྱན་ཏུ་འོད་ཀྱི་ས་ལས་གོང་དུ། བཅུ་གསུམ་རྗེ་རྗེ་འཛིན་
 པའི་ས་ཡོད་ཟེར་བ་སྒྲོན་མཚུངས་ཅེས་པ། མི་སྒྲོ་བ་པའི་བྱང་འཇུག་ས་བཅུ་པར་
 བཞག་པ་མ་མཐའ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གོང་དུ་བཅུ་གསུམ་རྗེ་རྗེ་འཛིན་པའི་ས་མེད་
 ཟེར་བ་མ་ཡིན། དེའི་གོང་དུ་བཅུ་གསུམ་རྗེ་རྗེ་འཛིན་པ་ཡོད་ཀྱང་ལམ་གཞན་ལ་
 ཉེན་ནས་བཏོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་བྱང་འཇུག་དེ་ཉིད་ལ་གནས་ནས།
 ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་
 དང་། མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་འབྱུལ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་
 རོན་ཁོན་མཛད་དེ། མཐར་ཐུག་རྣམ་མཁུན་རང་གི་ངང་གིས་མདོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན།
 གནས་སྐབས་དེར་རང་གི་དོན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཙམ་ཡང་མེད་ཅིང་། གཞན་དོན་འབད་

མེད་ལྷན་གྱུ་བ་ཏུ་འབྱུང་བས་ལམ་གཞན་ལ་བསྐྱབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་མི་སྒྲོབ་པའི་
 ཕྱིར་ཟུང་འཇུག་ཅིས་བྱ། བཅུ་གཅིག་ཀྱུན་དུ་འོད་གྱི་སའི་གོང་དུ་སྒྲགས་གྱི་བགྲོད་
 བྱ་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་ལུགས་ལ། བར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་མཐར་ཐུག་ཤིང་
 ཕྱིན་གྱིས་སྒྲོང་མི་རྣམས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཁས་སྲུང་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་བཞེད་པར་ཡང་
 སྒྲུང་མོད། མཐར་ཐུག་རྣམས་མཁྱེན་ཐོབ་པ་དོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་ལྷོས་ཤིང་བར་ཕྱིན་ཐེག་
 པས་རྣམས་མཁྱེན་མི་ཐོབ་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་འང་བཅུ་གཅིག་ཀྱུན་
 ཏུ་འོད་གྱི་ས་ལས་གོང་ན་བཅུ་གསུམ་དོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ས་ཡོད་པར་མི་བཞེད། ས་
 བཅུ་པའི་བྱུང་པར་དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ལ་སྒྲགས་གྱི་ས་བཅུ་གཅིག་པ་
 དང་། བཅུ་གཅིག་པ་ཡེ་ཤེས་ལྷན་དང་། དཔེ་མེད་ཅན་དུ་བཞག་ནས་ཀྱུན་ཏུ་འོད་
 དང་དོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ས་དོན་གཅིག་ཏུ་བཞེད་པ་ཡིན། འདི་རྣམས་གྱི་ཤེས་བྱེད་གྱི་
 ལུང་རྣམས་མང་པས་མ་བྲིས། ཞེས་པ་སྒྲགས་ཅི་པ་དཔོན་པོ་དག་སྒྲོང་བདེ་ལེགས་
 དཔལ་བས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཀུ་མ་ར་མ་ཏིའི་ཞལ་སྒྲ་ནས་གནང་
 བ་དགོའོ།། །།ཕུ་ཤྱི།

༥ བཀའ་བཅུ་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཞུས་ལན། སྐུ་མ་ལ་སོགས་
 དཔེ་ཡིས་ནི། །གཞན་གྱི་དབང་ནི་ཡོངས་སུ་བསྟན། །ཅིས་གཞན་དབང་དག་པ་མ་
 ཡིན་པའི་སྐུ་མ་དང་མི་ལམ་གྱིས་དཔེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་སྐུ་མ་མཁན་གྱི་
 སྒྲགས་དང་སྒྲན་གྱིས་དབང་པོ་བསྐྱད་པ་ལས་ཏུ་སྤངས་སྒྲ་ཚོགས་སུ་སྒྲུང་བ་དེའི་ཆེ་
 ཡང་འཛིམ་དུམ་ལ་སོགས་པ་ནི། ཏུ་སྤངས་སོགས་གྱི་དོ་བོར་གཏན་མ་སྒྲིམ་ལ། སྒོ་

ལྟུང་ལ་པ་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ཅུ་ཟད་དེ། དེ་བཞིན་དུ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་
 དཔེན་པའི་གཞན་དབང་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་གཟུང་འཛིན་
 གཉིས་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་ཆོག་པ་ཡང་སྒྲུབ་པའི་ཆེ་དེ་ཉིད་ན་སྒྲུབ་པ་ལྟར་གྱི་ངོ་བོར་
 གདོད་མ་ནས་མ་སྒྲུབ་པ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་གནས་སོ། །དཔེར་ན་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུལ་
 གཞི་འཛིན་སོགས་དང་། རྟ་སྒྲུང་ལ་སོགས་པར་མེད་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པ་ལྟར་།
 གཞན་དབང་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ཡང་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་གཉིས་སྒྲུབ་
 མེད་བཞིན་དུ་དེ་སྒྲུབ་པའི་ཆ་ནས་སྒྲུབ་པའི་དཔེས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་སྒྲུབ་པར་
 སྒྲུབ་པའི་ཆ་དེ་ཉིད་ནས་གཞན་དབང་གི་དཔེར་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་
 སྒྲུལ་གཞི་རྟ་སྒྲུང་སོགས་མེད་བཞིན་དུ་དེར་སྒྲུབ་པའི་ཆ་ནས་སྒྲུབ་པ་གཞན་དབང་གི་
 སར་བྱེད་དེ། དབུ་མ་པ་འདུས་བྱས་ཀྱན་རྒྱན་པའི་དཔེར་སྒྲུབ་སོགས་འཛིན་པ་ནི་སྒྲུབ་
 མའི་སྒྲུལ་གཞི་འཛིན་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། རྟ་སྒྲུང་སོགས་སྒྲུབ་པ་དེ་སྒྲུབ་པ་ལྟར་མ་
 བྱུང་པའི་དཔེར་སྒྲུབ་པ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་ལས། མ་སྒྲུབ་པ་དང་མ་འགགས་
 པ་སོགས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ལ་རྣམ་རིག་པ་དག་གཞན་དབང་ཡང་དག་
 པར་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཡང་། རང་གི་ངོ་བོ་གཉིས་སྒྲུབ་པ་ལྟར་གདོད་
 བས་མ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་སྒྲུབ་པ་ལྟར་མ་འགགས་པའི་ཕྱིར་དང་། གདོད་མ་
 བས་མ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲུབ་ན་ལས་འདས་པར་འདོད་དོ། །རྣམ་
 བདེན་བརྒྱན་གཉིས་ཀ་གཟུགས་སྒྲུབ་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་མཚུངས་ཀྱང་
 རྣམ་བདེན་པ་རྣམས་གཟུགས་སྒྲུབ་ལ་སོགས་ཤེས་པ་ལ་སྒྲུབ་པའི་གཟུང་པའི་རྣམ་པ་

ཤེས་པའི་ངོ་བོར་བདེན་ཅིང་། དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་སོགས་ཤེས་པའི་ངོ་བོར་བདེན་
 པར་འདོད་ཅིང་། གཟུགས་སོགས་སྒྲིང་བའི་ཆ་ནས་ཤེས་པ་ལྟུལ་པར་མི་འདོད་ཀྱི།
 གཟུགས་རྣམས་ཕྱི་རོལ་དུ་ཆད་པ་ལྟར་སྒྲིང་ཞིང་། ཤེས་པ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་
 མྱོང་བའི་ངོ་བོ་རིག་པས་གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་ཐ་དད་པ་ལྟར་སྒྲིང་བའི་ཆ་ནས་
 ལྟུལ་པར་འདོད། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་གཉིས་
 སྒྲིང་གྱི་ལྟུལ་པ་མེད་པས། གཉིས་སྒྲིང་ལྟོག་ཀྱང་ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་སུ་བདེན་
 པས་ཡེ་ཤེས་རྣམ་བཅས་སུ་འདོད། རྣམ་རྒྱུན་པ་རྣམས་ནི། གཟུགས་སོགས་ལྟུལ་
 དུ་སྒྲིང་བ་རྣམས་རབ་རིབ་ཀྱི་དབང་གིས་སྒྲིབ་ཤད་སོགས་སྒྲིང་བ་ལྟར། མ་རིག་པའི་
 དབང་གིས་མེད་བཞིན་དུ་སྒྲིང་བར་བྱེད་ཀྱི། དོན་དང་ཤེས་པ་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ།
 དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་དུ་གཉིས་སྒྲིང་ལྟུལ་པས་རྣམ་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 འབའ་ཞིག་པར་འདོད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་རྣམ་པའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་
 ཚུལ་སྒྲིང་འབའ་ཞིག་པར་འདོད་ཅིང་། གཟུགས་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབ་དང་འཕྲིན་ལས་
 སོགས་གདུལ་བྱའི་གཞན་སྒྲིང་དུ། རྒྱུན་མཁན་པོ་ཤེས་ལྟུང་སྒྲིབ་པ་སོགས་ཁ་
 ཅིག་བཞེད། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་དང་ཤན་ཏི་པ་སོགས་ཚུལ་རྣམ་པར་མི་
 ཏྲོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་མེད་ཡིན་ཅིང་། རྗེས་ཐོབ་དག་པའི་འཛིན་ཏེན་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ལ་སྒྲིབ་དང་འཕྲིན་ལས་དག་པའི་སྒྲིང་བ་སྒྲིབ་ཚུགས་པ་ལྟུང་པར་བཞེད་ཅིང་། མི་
 ཏྲོག་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྟོས་ནས་སྒྲིང་བ་དང་བཅས་པའི་ལྟུལ་པ་ཡིན་ཡང་། ཤིན་ཏུ་
 ལྟུལ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་གཉིས་སྒྲིངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་རིག་པའི་ལྟུལ་

ཀྱིན་ལས་བྱང་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ལྷང་བ་རྒྱན་པ་ཡིན་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཤེས་
 པའི་བྱིར་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱད་ལས་བྱང་བའི་བྱིར་རོ། །སྤྲ་མ་
 རྣམས་རྣམ་ལ་རྣམ་རྒྱན་དྲི་མེད་པ་དང་། བྱི་མ་རྣམས་ལ་རྣམ་རྒྱན་དྲི་བཅས་པར་
 མཁས་པ་རྣམས་བཞེད་དོ། །ཞེས་པ་བཀའ་བཅུ་བ་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་ཞུས་
 པ་ལ་གནང་བའོ། ། །མརྒྱ་ལི་རྩ་ལྟན་ཏུ།

༥ དག་བཤེས་སེང་གོ་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་ཞུས་ལན། དག་བཤེས་སེང་གོ་
 རྒྱལ་མཆོན་གྱི་ཡི་གེ་འཕྲོད། བྱིད་ཀྱི་དྲི་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་རགས་རིམ་བྱིད་རང་གྱིས་
 གོ་ཚོད་དེ་ཡིན། རྒྱུ་མཆོན་ཉིད་ཞིབ་པ་ཡི་གེ་ཅུ་མ་གྱིས་མི་པན་རག་ལས་ཤེས་སོ། །
 བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཐོག་མར། །སྤྲ་མ་སྒྲིམ་ལ་གནས་ཤིང་མཁས། །ཞུས་དང་
 ལྷན་ལས་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་གསུང་བས། སྤྲ་མ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་ལས་ལེན་
 དགོས། བྱིས་ཅུ་ལྷུང་ཐོག་སྟེ་ཉམས་ན། བྱང་ས་དང་སྒྲིམ་པ་ཉི་ཤུ་བ་ལྟར་ན། །སྒྲིམ་
 པ་སྤྲར་ཡང་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་གསུང་བས་ཡུལ་རུང་བ་སྤྲ་མ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་
 པ་ཡོད་ན་དེ་ལ་ལེན། མེད་ན་རྟེན་གྱི་རྒྱུད་ལྷུང་ས་ཀྱང་སྒྲིམ་པར་བཤད། རྣམ་
 མཁའི་སྒྲིང་པོའི་མདོ་དང་། སྒྲིད་འཇུག་བསྐྱབ་བཅུས་ལྟར་ན། ཅུ་བའི་ལྷུང་བ་བྱུང་
 ཡང་། མི་ལམ་དུ་རྣམ་མཁའི་སྒྲིང་པོའི་མདུན་དུ་བཤགས་པའི་སོར་རྒྱད་པ་བཤད།
 རིག་འཛིན་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཅུ་ལྷུང་བྱུང་སྟེ་ཉམས་ན། སྤྲ་མ་ཉི་བཅུ་ཡོད་ན་སྤྲ་མ་ལ་ལེན་
 ཅིང་། མེད་ན་རང་གིས་བདག་འཇུག་སྤངས་པས་སྒྲིམ་པ་སོར་རྒྱད། དེ་ལྟར་མ་
 ཡིན་ན། བདག་འཇུག་སྤངས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར། སྒྲིམ་པ་གསུམ་ལྷན་གྱི་གང་

ཟག་གཅིག་པའི་རྒྱད་གྱི་སྒོམ་པ་གསུམ་པོ་འོག་མ་འོག་མ་རྣམས་བྱད་པར་དང་།
 གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་སྒྱི་ཡིན་པས། སྒོམ་པ་འོག་མ་རྣམས་གོང་མའི་ནང་དུ་འདུས་
 པས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་གྱི་འོག་མའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕ་ལྗང་བྱང་པས། གོང་
 མའི་སྒོམ་པ་ལས་མི་ཉམས་ཏེ། དགེ་སློང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་མི་ཚངས་སྒྱུད་
 གྱི་པམ་པ་བྱང་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕ་ལྗང་མ་བྱང་
 པས་བྱང་སེམས་གྱི་སྒོམ་པ་མི་གཏོང་བ་བཞིན་གལ་ཏེ་གཏོང་ན་བྱང་སེམས་རབ་ཏུ་
 བྱང་བ་དང་། བྱིས་པ་ལ་བྱང་སེམས་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བྱད་པར་
 མེད་པའི་བྱིར་བྱིས་པའི་བྱང་སེམས་ལ་ཡང་མི་ཚངས་སྒྱུད་ཡང་དགོས་པར་འགྱུར་
 པའི་བྱིར་རོ། །དེའི་འོག་མ་རྣམས་གོང་མའི་བྱེ་བྲག་དང་། གོང་མ་རྣམས་འོག་མའི་
 སྒྱི་ཡིན་པས་འོག་མ་རྣམས་གྱི་ཕ་བ་དང་། ཡན་ལག་གི་ལྗང་བ་རྣམས་གོང་མ་
 རྣམས་གྱི་ལྗང་བ་ཅི་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དགེ་སློང་དོ་རྩེ་འཛིན་པས་རྒྱད་ཕྱེ་ནས་
 བཤད་པའི་དམིགས་བསལ་མེད་པར་འོག་མ་གཉིས་གྱི་བཅས་པ་ལས་འདས་ན་
 རིག་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་གི་ལྗང་བར་འགྱུར་རོ། །

འོག་མ་གཉིས་གྱི་བཅས་པ་ལས། །དགོས་པ་མེད་པར་འདའ་བ་དང་། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེའི་ཤུགས་གྱིས་དགེ་སློང་དོ་རྩེ་འཛིན་པས་རྒྱད་ཕྱེ་
 བས་བཤད་པའི་དམིགས་བསལ་ཡོད་ན་འོག་མའི་ཕ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་ལྗང་བ་
 ཅི་རིགས་པ་ལས་འདས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་ལ། བྱང་སེམས་དགེ་སློང་གིས་པན་པ་
 ཆེན་པོ་མཐོང་ན་སོ་སོར་ཐར་པའི་ཡན་ལག་གི་ལྗང་བ་འགའ་ཞིག་སྒྱུད་ཀྱང་ཉེས་

པ་མེད་དོ། །གསེར་ལ་སོགས་པ་ཡེན་མི་བྱེད། །ཅིས་དང་། འགྲོན་པོས་བདག་གི་ར་མི་བྱེད་དང་། །ཅིས་སོགས་སོ་སོར་ཐར་པའི་ཡན་ལག་གི་ལྷང་བ་འགའ་ཞིག་སྤྱད་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་ཅིང་། མ་སྤྱད་ན་ལྷང་བར་འགྱུར་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྒྱིར་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དེ། དགོ་སྒྲོང་དོ་རྗེ་འཛིན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་འོག་མ་གཉིས་པོ་ཡང་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་ཕྱིན་ཆད་རིག་པ་འཛིན་པའི་སྒྲོམ་པའི་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་འོག་མ་གཉིས་ཀྱི་བཅས་པ་ལས་འདས་པས། རིག་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་གི་ལྷང་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྒྲ་མ་ལ་བརྟམས་པ་སོགས། ཕ་བའི་ལྷང་བ་བཅུ་བཞི་སྒྲོང་བ་ནི་རིག་འཛིན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ཏེ་རིག་འཛིན་གྱི་སྒྲོམ་པ་གཟུང་བ་ཁོ་ན་ལ་ཕ་ལྷང་དུ་འགྱུར་གྱི། གཞན་ལ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ལ་ཡང་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་སྒྲུངས་ཕྱིན་ཆད་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཡང་ཡིན་ལ། དེའི་རིགས་ཅན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་སྒྲོང་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱམས་ཆོས་དང་བསྐྱབ་བརྟམས་ནས་བཤད་པའི་ཕ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་ལྷང་བ་སྒྲོང་བ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་འདས་ན་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་སྒྲུངས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལྷང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

རི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲུབ་པ་གསུམ་ལྟན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུབ་གསུམ་སྒྱིད་དང་བྱེ་
 བྲག་ཡིན་པས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཡིན་གྱི། མེ་དང་ཆ་བ་ལྟར་གཅིག་ཐོབ་པས་ཀྱན་
 ཐོབ་པ་དང་། གཅིག་བཏང་བས་ཀྱན་བཏང་བའི་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 བས་ན་སྒྲུབ་པ་གོང་མའི་རྩ་བ་དང་། ཡན་ལག་གི་ལྷུང་བ་མ་བྱུང་ན་འོག་མའི་ལྷུང་
 བས་གོས་པར་མི་འགྱུར། སྒྲུབ་གསུམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ན་གོང་མའི་བསྐྱུང་སྒྲུབ་
 གཙོ་བོར་བྱས་ནས། འོག་མའི་སྒྲུབ་པ་ཡུལ་དུས་ཀྱི་དབང་གིས་བཏང་སྒྲུབ་སུ་
 འཛོག་དགོས་པར་མདོ་དང་རྒྱུད་སྡེ་མང་པོ་གཅིག་ནས་བཤད་དོ། །སེམས་ཅན་ལ་
 མ་དག་པའི་སྒྲུང་བ་དང་། །སངས་རྒྱས་ལ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་སེམས་ཅན་
 པའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགྲོ། ཐེག་བསྐྱུས་སུ།
 དཔྱལ་བ་ཡི་དྲགས་མི་རྣམས་དང་། །ལྟ་རྣམས་རི་ལྟར་རིགས་རིགས་སུ། །དངོས་
 གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་བྱིར། །དོན་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་ཡང་འགྲོ་བ་རིགས་མི་མཐུན་པ་རྣམས་ལ་སྒྲུང་ཚུལ་ཐ་དད་
 དུ་སྒྲུང་ཡང་། གང་ལ་གང་སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་དེ་དང་དེ་ལ་བདེན། འདི་བདེན་ལ་འདི་
 མི་བདེན་ཞེས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བཞག་པར་མི་རུས་པ་བཞིན་ནོ། །རྒྱུད་སྒྱིར་བྱས་
 དུས་ཀྱི་ཉམས་སྒྲུང་སྒྲུ་ཚོགས་འཆར་བ་རྩ་རྒྱུད་གི་བྱེད་པ་ཡིན། ལྟ་བས་མ་ཟིན་ན་
 ཐར་པའི་རྒྱུར་འགྲོ་བ་ལྟ་ཞོག མཐོ་རིས་ཀྱི་རྒྱུར་ཡང་འགྲོ་བ་དགའ། ལྟ་བ་རྣམས་
 དག་གིས་ཟིན་ཅིང་ཉམས་སུ་ལེན་ཤེས་ན་ལྟ་བའི་བོགས་འདོན་ཅུང་ཟད་ཡོང་།
 ཆོས་བཟང་པོ་ལ་གྲོ་ཅི་ནས་དགོའོ།

གིར་མ་བྱས་ན་ཉེས་པ་མེད། ཅེས་པ་དག་སྒོར་བརྩོན་འགྲུས་དཔལ་གྱིས་ཞུས་པ་
ལ་གནང་བའོ། ། །མདྲ་ལོ་ལྟ་ལྟ།

༥ སྒོར་དཔོན་གྲགས་རྒྱལ་གྱི་ཞུས་ལན། ལྷང་བ་སྡེ་ལྟ་ནི། བམ་པ་བཞི།
དག་འདུན་ལྟག་མ་བཅུ་གསུམ། སྤང་ལྷང་སུམ་ཅུ། ལྷང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་དག་
བཅུ། སོ་སོར་བཤགས་པ་བཞི། ཉེས་བྱས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་རྒྱུ་མ་སོ། །ལམ་
པའི་མཆན་ཉིད་ལྟག་མ་མེད་པའི་ལྷང་བ། ལྟག་མའི་མཆན་ཉིད། དག་འདུན་ལ་སྒོ་
དག་སོགས་ཆད་ལས་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་ལྷང་བར་བྱ་བའི་ལྷང་བ། སྤང་ལྷང་གི་
མཆན་ཉིད་གང་ལས་ལྷང་བ་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་དེ་ཞག་གཅིག་སྤངས་ནས་
བཤགས་པར་བྱ་བ། འབའ་ཞིག་པའི་མཆན་ཉིད། དངོས་པོ་སྤང་བ་ལ་མི་ལྟོས་
པར་ལྷང་བ་དེ་ཉིད། མིང་གིས་བཤགས་པར་བྱ་བ། སོར་བཤགས་གྱི་མཆན་ཉིད།
དག་འདུན་ལ་མི་རིགས་གྱི་སྒོ་ནས་སྒོ་སྤྲུགས་གྱི་ཚུལ་དུ་བཤགས་པར་བྱ་བ། ཉེས་
བྱས་གྱི་མཆན་ཉིད། འདས་པ་དང་བཅས་པའི་མིང་གིས་བཤགས་པར་བྱ་བ། ཤ་
ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ལུགས་ལ། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་མཐོ་བ་ཡིན། བྱང་སེམས་གྱི་
སྒོམ་པ་སྤངས་པ་ལ། བྱིམ་པ་ལ་ཉེས་བྱས། དག་སྒོར་ལ་འབའ་ཞིག་པ་ཡིན་པས་
བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་མཐོ་བ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་གྱི་དག་སྒོར་ལ་དམིགས་པའི་ཤ་
ཉེས་བྱས། རྒྱུ་གསུམ་དག་པའི་ཤ་ཉེས་མེད་ཡིན། འཆབ་སེམས་པལ་པའི་ཡན་
ལག་རྒྱ་མདོ་སྡེ་བ་འདོད། བྱེ་བྲག་སྒྲ་བ་མི་འདོད། བསྐྱབ་པ་ལུལ་བས་སྒོམ་པ་
གཏོང། །ཉམས་པས་མི་གཏོང་པམ་པ་དང་། བས་པམ་པ་བྱུང་བར་མེད། ཅེས་པ།

གངས་ཅན་རིག་བརྒྱད་ལས། རྩོམ་ཅན་རིག་མདའ་བ་གཞིན་ཅུ་སྟོ་གོས་ཞབས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་པོད་གསུམ་པ།

སྟོབ་དཔོན་གྲགས་རྒྱལ་གྱིས་ཞུས་པ་ལ་གནང་བའོ། །དགེའོ།

༥ ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་ལྷགས་སོ་སོའི་རི་ལྷོ་ལགས། ཞུས་པ་
དང་། ཉན་ཐོས་པ་དག་ནི་སངས་རྒྱུ་ཞི་གཉིས་ཏེ། གཞུགས་ཀྱི་སྐད་ཆོས་ཀྱི་སྐུའོ། །དང་པོ་ནི་སངས་
རྒྱུ་དགོན་མཆོག་ཏུ་མི་འདོད་ཏེ། གུན་སྒྲིལ་བ་ལ་ཤོག་གུ་སུམ་བརྒྱད་དང་དྲུག་ཅུ་རེ་བདུན་ཡོད། །

༣༡། །དབུ་མ་རྩ་བའི་འགྲེལ་བ་འཐད་པའི་སྒྲུང་བ་ཞེས་
བྱ་བ་བཞུགས་པ་ལགས་སོ། །

ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆེལ་ལོ།
།གང་གིས་ཏེན་འབྱུང་སྐྱེ་འགག་འགྲོ་འོང་སོགས། །སྤྱོད་པ་ཉེར་ཞི་བྱ་ངན་འདས་
པའི་ཚུལ། །མཆེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུང་ཅིག་གིས་གཟིགས་ནས། །ཕྱགས་རྗེས་གཞན་
ལ་སྟོན་པ་དེ་ལ་འདུད། །ལ་རོལ་ཚུ་རོལ་མཐའ་ལ་མི་གནས་ཤིང་། །ཆོགས་གཉིས་
རྒྱ་མཚོའི་འཛིང་ལ་གནས་བཅས་ཏེ། །གསུང་རབ་རིན་ཆེན་གླིང་ལ་དབང་བསྐྱུར་
བ། །ཡུ་སྐྱབ་ཡུ་ཡི་དབང་པོས་བདག་སྐྱོངས་ཤིག །མཆེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཆ་
ཤས་ཡོངས་སུ་རྫོགས། །བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཆོས་ཀྱི་རི་བོང་འཛིན། །ལེགས་
བཤད་འོད་དཀར་བྱེ་བའི་དཔལ་ཡོན་ཏན། །དཔལ་ལྷན་སྟོབ་པའི་ཞབས་ལའང་
གུས་བརྟུང་ནས། །ཏྲག་ཆད་མཐར་ཉེའི་སུན་པ་རྣམས་བསལ་ཏེ། །ཡང་དག་ལྟ་
བའི་སྒྲུང་བ་རྒྱས་བྱའི་ཕྱིར། །སྐལ་བཟང་སྟོབ་ལྷན་དོན་གཉིར་ཉན་པོ་རྣམས། །ཟབ་
མོའི་དེ་ཉིད་བཤད་ཀྱི་གུས་པས་ཉོན། །

འདིར་བདེ་བར་གསལ་བའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་པ་
རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཟབ་མོ་དཔུ་མའི་ལམ་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དཔུ་
མ་ཅུ་བ་ཤེས་རབ་ནི་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འབྲེལ་ཅི་ཞེ་ན། རི་རྒྱུད་དུ། ཆོག་གསལ་ལས།
སློབ་གང་གིས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཟབ་མོ་མ་རྟོགས་པ་དེས་རྟོགས་ཐུང་དང་། གང་
དག་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་གསུང་ལས་གཞན་དུ་དེ་ཉིད་བསྟན་པར་འདོད་པ་དང་། །
སློབ་མོས་ངན་པ་གཞན་གང་གསུང་རབ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འཆད་པར་བྱེད་བྱུར་པ། །
དེ་དག་གྱུར་ནི་བསྟོག་པར་བྱ་ཐུང་མཐའ་གཉིས་སེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་འདི་
མཛད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་མདོན་པའི་མདོར།
ལུང་ཁམས་སློབ་མཆོད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་དང་སྦྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་
ནས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། ཡང་མདོ་སྡེ་ཁ་ཅིག་ཏུ། མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་
འདུ་བྱེད་རྣམས། མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་འགག་ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ།
ཀྱེ་མ་འདུ་བྱེད་རྣམས་མི་རྟག་སློབ་ཞིང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན། སློབ་ནས་འཇིག་
པར་འབྱུར་བ་སྟེ། དེ་དག་ཐུར་དུ་ཞི་བ་བྱེད། ཅེས་སོགས་འདུ་བྱེད་རྣམས་སློབ་
འཇིག་ཅན་དུ་གསུངས་ཤིང་། ཡང་ཁ་ཅིག་ཏུ། དག་སྦྱོང་དག་འདི་ནི་བདེན་པ་
དམ་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྱི་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཅན་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའོ། །འདུ་
བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱུན་པ་སྤྱི་བའི་ཆོས་ཅན་ནོ་ཞེས་སོགས་འདུས་བྱས་རྒྱུན་པར་
གསུངས་པ་དང་། ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་དག་ལས། གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་

སྒྲིམ་པ་དེ་མ་སྒྲིམ། །དེ་ལ་སྒྲེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྒྱུན་ལ་རག་ལས་
 གང་ཡིན་སྟོང་པར་བཤད། །གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་
 དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་པ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་
 བའི་བར་དུ་སྟོང་ངོ་ཞེས་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་གསུངས་
 པ་ན། བསྟན་པ་དེ་དག་ལས་ངེས་པའི་དོན་ནི་གང་། དྲང་བའི་དོན་ནི་གང་ཞེས་
 གང་ཞིག་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་དང་། རང་གི་སྒྲེ་པ་བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་དང་། མདོ་སྒྲེ་པ་ལ་སོགས་པ་
 གང་དག་དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྒྲེ་དག་ལ་ངེས་པའི་དོན་དུ་བཟུང་ནས་བྱི་དང་ནང་
 གི་དངོས་པོ་རྣམས་བདེན་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། ཆོས་འདི་ལས་བྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་
 གངས་ཅན་དང་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སོགས་པ་དག །ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་གསུང་རབ་
 ལས་གཞན་དུ་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆོལ་ཞིང་། ཐར་པ་འདོད་ཀྱང་ལམ་ལོག་
 པར་ཞུགས་པ་དེ་དག་གི་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཆོམ་གྱི་དྲི་མ་བསལ་ཏེ། དྲང་བ་
 དང་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྒྲེ་དག་གི་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་
 ལམ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 འབྱུང་བའི་རྒྱར་གྱུར་པ་ཐོག་མར་མདོན་དུ་མཛད་ནས། མཐར་ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་
 རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཚུལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པ་སྟོབ་དཔོན་བདག་ཉིད་
 ཆེན་པོ་ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་རྗེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་
 དགོངས་པ་རྟག་ཆད་སྤངས་པ་དབུ་མའི་ཚུལ་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་

བཅོས་འདི་མཛད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། །

སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ནི། བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་སོགས་པ་སྒྲོབ་
 དཔོན་གྱི་གཞུང་རྣམས་ཤེར་བྱིན་ལ་སོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་དག་གི་དགོངས་
 འབྲེལ་དུ་འཆད་མོད། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཉིད་དུ་ཡང་། བཅོས་ལྷན་
 འདས་ཀྱིས་ཆོས་གང་ཞིག །བསྐྱུ་བ་དེ་ནི་རྩུན་ཞེས་གསུངས། །འདུ་བྱེད་ཐམས་
 ཅད་སྐྱུ་བའི་ཆོས། །དེས་ན་དེ་དག་རྩུན་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། བཅོས་ལྷན་དངོས་
 དང་དངོས་མེད་པ། །མཁུན་པས་ཀ་ཏ་ཡ་ན་ཡི། །གདམས་ངག་ལས་ནི་ཡོད་པ་
 དང་། །མེད་པ་གཉིས་ཀའང་དགག་པར་མཛད། །ཅིས་དང་། རིགས་པ་དུག་ཅུ་
 བར་ཡང་། ལྷ་ངན་འདས་པ་བདེན་གཅིག་སུ། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གང་གསུངས་
 པ། །དེ་ཆེ་ལྷག་མ་ལོག་མིན་ཞེས། །མཁས་པ་སུ་ཞིག་རྟོག་མི་བྱེད། །ཅིས་དང་།
 རིན་ཆེན་སྤངས་བར་ཡང་། ཐེག་པ་ཆེ་ལ་སྐྱེ་མེད་བསྟན། །གཞན་གྱི་ཟད་པ་སྟོང་པ་
 ཉིད། །ཟད་དང་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་ནི། །མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ནི་སྐྱེ་བ་དེན་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་
 པོ་རེ་རེ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་མཐམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་གི་མཐར་བྱིན་པས་སུང་པོ་མི་སྐྱེ་
 བར་ཤེས་པའོ། །ཟད་པ་ཤེས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་ཟད་པར་ཤེས་པའོ། །དེ་ཉིད་ལ་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་
 པའི་བྱང་རྒྱུ་བོ་ཞེས་སོ། །གཅིག་པས་དེ་བྱིར་བཟོད་པར་གྱིས། །ཞེས་སོགས་སྒྲོབ་དཔོན་
 གྱི་གཞུང་དུ་མས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་སྐྱེ་བ་
 མེད་པའི་དོན་ཅན་དུ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

དེ་ལྷར་གྱིན་དུ་ཟབ་པའི་དོན་ཅན་དབུ་མ་ཅུ་བའི་ཤེས་རབ་འདི་ནི་

བསྐྱུ་མ་པའི་དོན་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར། ཚུམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་
 ཡན་ལག འཇུག་བྱ་བསྟན་བཅོས་གྱི་རང་བཞིན། བྱ་བ་མཐར་ཐྱིན་པའི་ཡན་
 ལག་བཀའ་དྲིན་གྱི་ཐུག་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
 འབྱུང་། །ཞེས་སོགས་ཆོག་སྟེ་བཅུད་པ་གཉིས་ཏེ་འདི་ལ་དགོས་དོན། བསྐྱུ་མ་དོན།
 ཆོག་དོན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དམ་པ་རྣམས་ནི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཐོག་
 མར་འདོད་པའི་ལྟ་ལ་ཐུག་བྱེད་ཅིང་། སློབ་དཔོན་རང་ཉིད་ཀྱང་དམ་པའི་སློབ་པ་
 དང་རྗེས་སྟུ་མཐུན་པར་བྱ་བའི་ཐྱིར་དང་། རྗེས་འཇུག་གི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་
 ཀྱང་རང་དང་མཐུན་པར་ཡུལ་དམ་པ་ལ་ཐུག་བྱས་པས་དོན་ཆེན་པོར་འབྱུར་བར་
 དགོངས་ནས། བསྟན་བཅོས་ཚུམ་པའི་ཐོག་མར་རང་གི་སྟོན་པའི་ཆེ་བའི་ཡོན་
 ཏན་བརྗོད་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་གྱི་ཐུག་འཆལ་བ་ཚུམ་པར་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆོག་སྟེ་བཅུད་པ་འདི་དག་གིས་དངོས་སྟེ་སྤྱིད་པའི་སྟུག་
 བསྐྱུ་ལ་ཀུན་གྱི་ཙུ་བ་དངོས་པོར་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་གཉིན་
 པོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཐྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟུ་བ་པོ་
 གཞན་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྟོན་སྟེ་སངས་
 རྒྱུ་བཅོམ་ལྡན་ལ་ཐུག་འཆལ་བ་བསྟན་ལ། ཞར་ལ་བསྟན་བཅོས་གྱི་བརྗོད་བྱ་
 དང་། དགོས་པ་དང་། དགོས་པའི་དགོས་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ཁོ་ན་ཡོད་པ་རྣམས་
 གསུངས་སོ། །དེ་ལ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །ཞེས་པ་ནས། དོན་གཅིག་
 མིན་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དགག་པ་མེད་པ་ལ་

སོགས་པ་བྱུང་པར་བརྒྱུད་ཀྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་
བྱར་བསྟན་ལ། སྒྲོས་པ་ཉིར་ཞི་ཞི་བསྟན་པ། །ཞེས་པས་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་
སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉི་བར་ཞི་ཞིང་། ཞི་བའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ནི་དགོས་པའི་དགོས་
པ་བསྟན་ཏོ། །དགོས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ནི་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཏོ། །བརྗོད་བྱ་དེ་ལྟ་བུ་
རྟོགས་ནས་ཉིང་དགོས་དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་བསྟན་
བཅོས་རྩོམ་ཞེས་དོན་གྱིས་འཕངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་
ཅུ་ཉིང་དགོས་སུ་བསྟན་པ་ན། བསྟན་བཅོས་འདི་རིགས་ཅན་གསུམ་ཀའི་གང་
ཟག་གིས་འཇུག་དོགས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་གྱི་ཐེག་ཆེན་ཁོ་
ན་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ཉིང་དགོས་སུ་སྟོན་པ་རིགས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བོད་དག་གིས་དཔུ་མ་རིགས་པའི་ཆོགས་རྣམས་བཀའ་བར་
པ་ཁོ་ནའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་སྒྱུར་བ་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་།
ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་མཐུན་ཡང་ལུགས་དེ་མི་རིགས་པར་སྒྲར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ནི། གང་གིས་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །འགགས་པ་མེད་
པ་སྒྲེ་མེད་པ། །ཆད་པ་མེད་པ་རྟག་མེད་པ། །འོང་བ་མེད་པ་འགོ་མེད་པ། །ཐ་
དད་དོན་མིན་དོན་གཅིག་མིན། །སྒྲོས་པ་ཉིར་ཞི་ཞི་བསྟན་པ། །རྟོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་སྒྲུ་རྣམས་ཀྱི། །དམ་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆེལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕྱག་འཆེལ་
ལོ་ཞེས་དྲང་། གང་ལ་ཞེན། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིད་ཅིག་མ་
གཅིག་གིས་སྒྲེ་བ་མེད་པའི་ངང་དུ་མདོན་པར་རྟོགས་པ་བྱང་ཆུབ་པའི་རྟོགས་

པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ལོ། །སངས་རྒྱས་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱད་པར་ཅི་ཞིག་གཟིགས་
ནས་སློབ་དཔོན་དེ་ལ་ཕྱག་འཆེལ་བར་རྩོམ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་གང་གིས་རྟོན་ཅིག་
འབྲེལ་བ་འབྱུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པས་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྟོན་
ནས་འགགས་པ་མེད་པ་ནས། དོན་གཅིག་མིན་པའི་བར་བྱད་པར་བརྒྱད་གྱིས་
བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་དེ་ཉིད་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བརྗོད་བྱ་
རྗོད་བྱེད་སོགས་གྱི་སློབ་པ་ཉི་ལྔ་ཞེ་ཞིང་སེམས་སེམས་བྱུང་སོགས་གྱི་ཐ་སྙད་
ལོག་པའི་སློབ་ནས་སྐྱེ་བ་ན་འཆིའི་ཉེར་འཆོམ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཞི་བ་ཐོབ་པའི་
དོན་དུ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བསྟན་པའི་སློབ་ནས། ཐར་ལམ་སྐྱ་བོ་རྣམས་གྱི་ནང་
ནས་དམ་པ་སྟེ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པར་གཟིགས་པའི་བྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར། སློབ་དཔོན་
རང་ཉིད་གྱིས་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་ཕྱགས་སུ་ཆུད་པའི་
བྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉག་གཅིག་ཐར་ལམ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གསུང་བར་
གཟིགས་ཤིང་། ཆངས་པ་དང་དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་ཕ་རོལ་པོ་སྐྱ་བོ་ཐམས་ཅད་
བྱིས་པ་རྟོལ་ཐབས་སུ་སྐྱ་བོ་དང་འདྲ་བར་སྦྱང་པོ་མེད་པར་ཕྱགས་སུ་ཆུད་པའི་
བྱིར་རོ། །འདིར་རྟོན་འབྲེལ་ལ་བྱད་པར་མཐའ་ཡས་སུ་གཟིགས་ཀྱང་བྱད་པར་
བརྒྱད་ཁོན་བཀོད་པ་ནི། འདི་དག་ཁོན་ལ་རང་གཞན་གྱི་སྟེ་པ་དང་འཇིག་རྟོན་
པ་དག་མངོན་ཞེན་ཆེ་བས། གཙོ་བོར་རྩོད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བྱིར་རོ། །
འགག་པ་སྤར་བཀག་པ་ནི་སྐྱེ་འགགས་གཉིས་ལ་སྤྱི་བྱིའི་རིམ་པ་མ་དེས་པར་
བསྟན་པའི་བྱིར་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་སྤར་གྱུར་ལ། །ཆ་གི་བྱི་བ་ཡིན་

ན་ནི། སྐྱེ་བ་ཀྱི་མེད་པ་དང་། མ་གྱི་བར་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ཞེས་འཆད་པར་
འགྱུར་རོ། རྟེན་འབྲེལ་ལ་འགག་པ་སོགས་ཇི་ལྟར་མེད་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་མཐའ་
དག་གིས་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་འཇུག་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ། སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་
དམ་བཅའ་མདོར་བསྟན། སྐྱེ་མེད་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྒྱས་པར་དགག་སྐྱེ་མེད་
ལ་མི་འཐད་པའི་གྲུན་གསུང་། སྐྱེ་མེད་ཀྱི་བྱད་གཞི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོ་བོ། རྟེན་
འབྲེལ་རྟོགས་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་དང་ལྟའི། དང་པོ་ནི། ད་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་
རྟེན་འབྲེལ་འགག་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་འཕགས་པ་བསྟན་པར་
བཞེད་ནས་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་འགག་པ་ལ་སོགས་པ་དགག་པ་སྒྲུབ་པར་དགོངས་
ཤིང་། ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་དགག་པ་རྩོམ་པར་མཛད་དོ། སྐྱེ་བ་ཡང་གཞན་གྱིས་
བརྟགས་པ་ན། བདག་གམ་གཞན་ནམ་གཉིས་ཀའམ་རྒྱ་མེད་པ་ལས་རྟོག་གང་ན།
ཐམས་ཅད་མི་རིགས་ཏེ། འདི་ལྟར། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །
གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་མིན། །དངོས་པོ་གང་དང་གང་ན་ཡང་། སྐྱེ་བ་ནམ་
ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། གངས་ཅན་ལྟར། འབྲས་བུའི་རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་དང་
ནང་གི་དངོས་པོ་གང་དག་ཡུལ་དང་དུས་དང་གྲུབ་པའི་མཐའ་གང་ན་ཡང་སྐྱེ་བ་
ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་མ་གྲུབ་ན་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ལ། གྲུབ་
ན་སྐྱེ་མི་དགོས་པས་སྒྲུབ་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་ན་
རྟེན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནམ་ཡང་མ་ཆང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།

དུས་ལ་མི་ལྟོས་པས་གཤམ་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་
 ཕྱི་མཐའ་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་དབུ་མ་འདྲུག་པར། དེ་ནི་
 དེ་ལས་འབྱུང་ན་ཡོད་ཏན་འགའ་ཡང་མེད། །སྐྱེས་ཟིན་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བར་རིགས་
 བའང་མ་ཡིན་ཉིད། །ཅིས་སོགས་བཤད་པ་ལས་ངེས་པར་བྱའོ། །བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་
 དང་མདོ་སྐྱེ་བ་ལྟར་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ལས་དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་སྐྱེ་བ་ན་མ་
 ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། མེ་ལྷེ་ལས་ཀྱང་མུན་པ་
 མཐུག་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱ་དང་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ཀྱན་ལས་འབྲས་བུ་
 དང་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་བལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་།
 གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་ཞིག་འབྱུང་ན་ནི། །མེ་ལྷེ་ལས་ཀྱང་མུན་པ་མཐུག་པོ་
 འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་། །ཀྱན་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར། །སྐྱེད་
 བྱེད་མིན་པ་ཀྱན་ལའང་གཞན་ཉིད་མཚུངས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །
 གཅིར་བུ་པ་ལྟར་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་སྐྱེ་
 བ་ན་མ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་བརྗོད་པའི་ཉིས་པར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། གཉིས་ལས་སྐྱེ་བའང་རིགས་པ་མ་ཡིན་གང་གི་
 ཕྱིར། །བཤད་ཟིན་ཉིས་པ་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་ཉིད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །རྒྱང་འཕེན་
 ལྟར་རྒྱ་མེད་པ་ལས་ཀྱང་དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་སྐྱེ་བ་ན་མ་ཡང་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། ན་མ་མཁའི་མེ་ཏྲག་ལྟར་དངོས་པོ་འགའ་ཡང་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་
 བར་བལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བུའི་དོན་དུ་ཞིང་ལས་དང་ཆོང་ལས་ལ་སོགས་

པའི་རྒྱ་ལ་འབད་བ་བྱེད་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་འང་། གལ་ཏེ་
རྒྱ་མེད་ཁོ་ནར་སྒྲེ་བར་འགྱུར་ན་ནི། །འཇིག་རྟེན་པ་དག་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་བྱིར་ས་
བོན་སོགས། །བརྒྱ་ཕྱག་སྒྲོ་ནས་སྤྱད་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །

འདིར་སྒྲོ་བ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ནི། གཏན་ཆེགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་
པའི་དམ་བཅའ་ཅམ་གྱིས་ནི་སྒྲེ་མེད་དང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་སྒྲུབ་པར་མི་རུས་
ཤིང་། ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྒྲེ་བར་འགྱུར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐལ་བ་རྣམས་
གྱིས་བརྒྱུག་པ་འཕེན་ན་འགའ་ཞིག་ལས་འགའ་ཞིག་སྒྲེ་བ་སོགས་ཁས་སྤངས་
བས་དབུ་མ་པ་རང་གི་ཕྱོགས་དང་འགལ་ཞིང་། བརྒྱུག་པ་མི་འཕེན་ན་ཡང་ཐལ་
འགྱུར་ལ་བསལ་བ་མེད་པས་སུན་འབྱེན་དུ་མི་རིགས་སོ། །གཞན་ཡང་དབུ་མ་པ་
རང་ཉིད་གྱིས་སྒྲེ་མེད་དང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་འདི་ཆད་མས་ངེས་སམ་འོན་ཏེ་མ་
ངེས། གལ་ཏེ་མ་ངེས་ན་ནི། རང་ཉིད་གྱིས་མ་ངེས་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་སྟོན་པ་ནི་
མཁས་པའི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་ངེས་ན་ཡང་ཚུར་མཐོང་གི་
མངོན་སུམ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ཆད་མར་མི་རུང་བས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཁོ་
ནས་ངེས་དགོས་ལ། རང་གིས་གཏན་ཆེགས་དང་དཔེ་གང་གི་སྒྲོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ཆད་མའི་ངེས་པ་སྒྲེས་པའི་གཏན་ཆེགས་དང་དཔེ་དེ་ཉིད་གཞན་ལ་
ཡང་ཅིའི་བྱིར་མི་བརྗོད། ཅི་སྟེ་སེར་སྤྲིའི་བྱིར་མི་བརྗོད་ན་ནི། དམ་པ་མ་ཡིན་
པར་གྱུར་ཏོ། །གལ་ཏེ་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུང་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱོགས་འདི་ངེས་པ་ཡིན་ལ། ལུང་དེ་ཡང་རང་གཞན་གྱི་སྟེ་པ་དག་ཁས་མི་ལེན་

པའི་ཕྱིར་མ་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། བྱོད་གྱིས་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་ལུང་གི་དོན་ཚད་མས་
 གྲུབ་ནས་ཁས་སྤངས་སམ། འོན་ཏེ་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་ཁས་སྤངས། ཕྱོགས་ཕྱི་མ་
 ལྟར་ན། རང་ཉིད་སྟོན་པར་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། རྟོག་པ་སྟོན་དུ་སོང་བ་དག་ནི་ལུང་
 དོན་ལ་ཚད་མས་བརྟགས་ནས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ལུང་དོན་ཚད་མས་
 གྲུབ་ནས་ཁས་སྤངས་སོ་ཞེ་ན། རིགས་པ་གང་གིས་སྐྱེ་མེད་གྱི་ལུང་ཚད་མར་བྱེད་
 པའི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་གཞན་ལ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྟོན། དངོས་པོའི་སྟོབས་གྱིས་
 ཞུགས་པའི་རིགས་པ་འདོར་བ་ནི་མཁས་པ་སྟེ་ཡང་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་ཁོ་བོ་
 ཅག་གིས་ནི་རྣལ་འབྱོར་མཛོད་སུམ་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱོགས་འདི་ངེས་པ་ཡིན་ལ།
 དེ་ཡང་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཉིད་གྱིས་གཞན་ལ་བརྟན་པར་མི་རུས་སོ་
 ཞེ་ན། རྒྱ་མེད་རང་བྱུང་གི་རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་བྱོད་ཀྱང་མི་འདོད་པས། སྟོང་པ་ཉིད་
 གྱི་རྣལ་འབྱོར་དེ་རྒྱ་གང་ལས་འབྱུང་བའི་ཐབས་དེ་བརྗོད་དགོས་སོ། །

གལ་ཏེ་དང་པོར་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་དོན་དེ་
 ཉིད་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་སྐྱེའོ་ཞེ་ན།
 བདེན་མོད། དེ་ལྟར་ཡང་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་བསྐྱེམས་པས་ཡང་དག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དང་པོར་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཐོས་
 བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་
 པའི་ཕྱིར་ན། དེའི་རྒྱ་གཏན་ཆོགས་དང་དཔེ་དེ་ཉིད་གཞན་ལ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་
 སྟོན། དེ་བས་སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་གྱིས་ཐལ་བ་ཅམ་གྱི་སྟོན་ནས་དབུ་

མའི་གཞུང་འཆད་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་སུན་འབྱེན་ཏེ། །འོ་ན་ཅི་ཞེན། སྒྲོ་བ་དཔོན་
གྱིས་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་རང་གཞན་གྱི་སྒྲེ་བ་
རྗེས་སུ་དཔག་པ་གཙོ་བོར་འཛིན་པ་དག་གི་དངོས་འཛིན་གྱི་ལོག་ཏོག་སྒྲོག་ཅིང་།
སྒྲེ་མེད་དང་སྒྲོང་ཉིད་གྱི་ཕྱོགས་སྐྱབ་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིར་གྲོལ་རྗེས་སུ་
དཔག་པ་གཙོ་བོར་འཛིན་པ་དག་ནི། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་དང་དཔེ་ལ་སོགས་པ་
མ་བརྗོད་པར་དམ་བཅའ་ཙམ་དང་ཐལ་བ་ཙམ་གྱིས་ཡིད་ཆེས་པར་མི་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་གཞན་ཕྱོགས་སུན་འབྱེན་པ་ན་ཡང་ཐལ་བ་ཙམ་གྱིས་
སུན་མི་འབྱེན་གྱི། ཕྱིར་གྲོལ་དེ་ཉིད་ལ་གྲགས་པའི་རྟགས་དང་དཔེ་བརྗོད་པའི་
སྒྲོ་ནས་གཞན་གྲགས་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་ལོག་ཏོག་སྒྲོག་པར་བྱེད་ལ། རང་གི་
ཕྱོགས་སྒྲེ་མེད་དང་སྒྲོང་ཉིད་སོགས་སྐྱབ་པ་ན་ཡང་རང་དང་ཕྱིར་གྲོལ་གཉིས་ཀ་
ལ་གྲགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་དང་དཔེ་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་རང་རྒྱུད་གྱི་
རྟགས་ཁོ་ན་སྒྱུར་བར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན། དེ་ཡང་དབུ་མ་སྒྲིང་བོ་ལས། རི་སྐད་ཏུ། འདིར་ནི་ས་
ལ་སོགས་པ་དག་ །དོན་དམ་པར་ན་འབྱུང་བ་ཡི། །དོ་བོ་ཉིད་མིན་ཁྱབ་ཕྱིར་དང་། །རྒྱ་ལྗན་སོགས་ཕྱིར་གྲོས་
པ་བཞིན། །ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན། ས་ལ་སོགས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་འབྱུང་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
རང་ཉིད་འབྱུང་བའམ། གཞན་འབྱུང་བར་བྱེད་པས་འབྱུང་བ་དག་གོ། །བའི་དོ་བོ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དང་
ལྗན་པའི་ཕྱིར་དང་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཤམ་པ་བཞིན། །ཞེས་པ་ལྟ་
བུའོ། །འདི་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་དེས་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་གྱུབ་པའི་ཆོས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་རྟགས་མི་མཐུན་

ཐོགས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་པས་ཀྱང་ས་ལ་སོགས་
པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། རྒྱ་དང་ལྷན་པར་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིར་རྒྱལ་སྡེ་པ་
དག་གིས་ཀྱང་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཅི་སྟེ་རྒྱ་ལྷན་དང་འབྲུང་བ་འགལ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ལྷོག་པ་ལ་ཐེ་
ཚོམ་ཟའོ་ཞེན། རྒྱ་ལྷན་དུ་མཚུངས་པ་ལ་ས་སོགས་འབྲུང་བར་བདེན་ལ། ཤེས་
པ་མི་བདེན་པའི་རྒྱ་ཅི་ཡོད། ས་སོགས་འབྲུང་བར་འཛིག་རྟེན་པ་ལ་གྲགས་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེན། གྲགས་པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་གྱི་གྲགས་པ་ལྟར་དོན་དམ་པར་གྲུབ་
པ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དོན་དམ་པར་ས་སོགས་འབྲུང་བ་ཡིན་ལ་ཤེས་
པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར། ས་སོགས་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ཡང་རྒྱ་དང་
ལྷན་པའི་ཕྱིར་འབྲུང་བར་འགྱུར་བའོ། །ཡང་ན་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་ས་སོགས་ཀྱང་
རྒྱ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་འབྲུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཁས་སྒྲང་
དགོས་སོ། །རི་རྒྱན་དུ། བམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་སྟེ་རོལ་ན། །བམ་མཁའ་ཅུང་ཟད་
ཡོད་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་མཚན་ལས་སྟེ་གྱུར་ན། །མཚན་ཉིད་མེད་པར་ཐལ་བར་
འགྱུར། །ཞེས་སོགས་གཞུང་ལལ་ཆེར་དུ་ཐལ་བ་སྒྲུབ་པ་མཛད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན།
སྟོབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་ནི་དོན་ཆེན་པོ་ཅན་ཡིན་པས། །ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་དམ་བཅའ་དངོས་
སྟེ་བརྗོད་ནས་རྟགས་དང་དཔེ་བླགས་ལ་བསྟན་པར་བྱེད་ལ། །ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡང་རྟགས་
དང་དཔེ་དངོས་སྟེ་བརྗོད་ནས་དམ་བཅའ་བླགས་ལ་བསྟན་པར་བྱེད་པས་ཐམས་
ཅད་དུ་སྟོབ་པའི་དག་བསྟན་པའི་སྟོན་སྟེ་གཞུང་གི་རྗེས་སྟེ་

དཔག་པ་ཁོ་ན་སྒྲོར་བར་མཛད་དོ། །དེ་དག་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་གྱི་
བཞེད་པའི་ཚིག་རིས་ལ་མ་བརྟེན་པར་དོན་རིམ་བཞེན་བཞོད་པ་ཡིན་ནོ། །

དཔལ་ལྷན་སྒྲུབ་གྲགས་པ་ནི་འདི་ལྟར་བཞེད་དེ། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་
རང་རྒྱུད་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྒྲོར་བར་མི་རིགས་ཏེ། དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་
ཉེས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་གཞན་སྤྲུགས་སུན་འབྲེན་པ་ལ་རང་
རྒྱུད་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དོན་མེད་དེ། དབུ་མ་པས་གཞན་སྤྲུགས་སུན་འབྲེན་པ་
ནི་སྒྲོ་གསུམ་གྱིས་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་སྒྲུབ་བྱེད་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་རྣམས་པ་མེད་པ་དང་།
འགལ་བ་བརྗོད་པའི་ཐལ་འབྱུར་དང་། ཕྱིར་ཚོལ་རང་དང་འཇིག་རྟེན་སྤྱི་ལ་
གྲགས་པའི་རྟགས་དང་དཔེ་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་སོ། །དང་པོ་ནི། གངས་ཅན་གྱིས་
དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྒྲུའོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་ན། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་རྟགས་
དང་དཔེ་རང་དང་ཕྱི་ཚོལ་དབུ་མ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པ་འགོད་དགོས་ཏེ། སྒྲུབ་
བྱེད་མེད་པའི་དམ་བཅའི་ཚིག་ཅུང་གིས་མི་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་ཁོ་ན་ལ་
གྲུབ་པའི་རྟགས་དང་དཔེས་ཀྱང་ཕྱིར་ཚོལ་རིས་པ་བསྐྱེད་མི་རྣམས་ཤིང་། ཕྱི་ཚོལ་
ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པས་ཀྱང་རང་གི་དམ་བཅའ་འབྱུང་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པའི་རྟགས་དང་དཔེ་ཡང་རྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་
པ་ནི་དངོས་པོ་འགའ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེབ་ཁས་མ་སྤངས་པས་བདག་སྒྲེབ་
སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་བཞོད་པའི་རྟགས་དཔེ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པར་མ་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་བདག་ལས་སྒྲུའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཐད་པ་དང་བྲལ་བའི་

ཕྱོགས་ཁས་སྒྲངས་པས་བདག་ཉིད་སྤྱི་བར་བྱེད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ་ཞེས་པ་
འདི་ཙམ་གྱིས་སུན་འབྱེན་པར་ནུས་སོ། །

གཉིས་པ་འགལ་བ་བརྗོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ནི། བདག་ལས་སྐྱེའོ་ཞེས་
སྐྱས་པ་ན། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་རྒྱ་དང་། དེ་ཉིད་སྐྱེའོ་ཞེས་ཁས་
སྒྲངས་པས། འཛིན་གོང་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་བུམ་པ་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་
ཐལ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཛོན་པར་གསལ་བའི་བུམ་པ་བཞིན། རྟགས་བསལ་
དངོས་སུ་ཁས་སྒྲངས་གིང་། ཟུབ་པ་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་མི་འདོད་བཞིན་དུ་
ཁས་སྒྲངས་དགོས་ཏེ། མདུན་གྱི་བུམ་པ་ལ་སོགས་ཡོད་པ་རྣམས་སྐྱེ་བར་འཛིན་ཏེན་
ན་ནམ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོད་པ་ལ་སྐྱེ་མེད་གྱིས་ཟུབ་པ་དབུ་མ་
པས་ཀྱང་ཁས་སྒྲངས་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཁས་ལེན་མེད་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དབུ་
མ་པ་ཡོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་ན་དེ་ལ་སྐྱེ་མེད་གྱིས་ཟུབ་པ་ཇི་ལྟར་ཁས་
ལེན། ཡོད་པ་སྐྱེ་བར་འཛིན་ཏེན་ལ་མ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱིས་ཡོད་པ་སྐྱེ་
བར་སྤྱི་བར་ལ་འཛིན་ཏེན་དང་འགལ་བ་བརྗོད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་
འཛིན་ཏེན་ལ་མ་གྲགས་ཀྱང་རྗེས་སུ་དཔག་པས་འགྱུར་སྟེ། མེད་པ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་བ་ཡོད་ན་མེད་པ་མི་སྐྱེ་
བས་ཡོད་པ་སྐྱེ་དགོས་ན། དངོས་པོ་འགའ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པས་
ཡོད་པ་འམ་མེད་པ་གང་ཡང་མི་སྐྱེ་སྟེ། ཇི་ལྟར་མེད་པ་སྐྱེ་ན། རི་བོང་གི་རྩ་ལ་
སོགས་པའང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ལྟར། ཡོད་པ་སྐྱེ་ན་སྐྱེས་ཟིན་པ་དག་ཀྱང་སྐྱེ་བར་

འགྱུར་བས་ཉེས་པ་མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཐལ་བས་བསྒྲེག་པ་འཕེན་པའི་ཉེས་
 པ་ཡང་མེད་དེ། སྒྲ་རྣམས་ནི་སྒྲ་བ་པོས་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་
 གྱི་རང་དབང་དུ་མ་ཡིན་ལ། དབུ་མ་པས་ཐལ་བ་བརྗོད་པ་ཡང་ཕ་རོལ་པོའི་ཁས་
 གུངས་དང་འགལ་བའམ་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་བརྗོད་པར་འདོད་ནས་འཕངས་
 པར་བྱེད་གྱི་བསྒྲེག་པ་འཕེན་པར་མི་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་དབུ་མ་པས་
 འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་རྣམས་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་གང་རུང་ཕ་རོལ་པོས་ཁས་ལེན་
 ཅིང་། གང་རུང་གྲགས་པའམ་རིགས་པས་འགྱུར་ཅིང་། གྲགས་རིགས་དང་འགལ་
 བ་ཕ་རོལ་པོས་ཀྱང་སྤང་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རིགས་པའི་ལམ་དོར་བར་འགྱུར་
 བའི་བྱིར་རོ། །གྲགས་རིགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ཡང་དབུ་མ་པས་གཞན་དོར་
 ཁས་ལེན་གྱི་རང་ལྷགས་སུ་མ་ཡིན་ཏེ། གྲགས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཙམ་
 ཡིན་ལ། རིགས་པ་ནི་གྲགས་པ་དང་དངོས་པོ་ཁས་གུངས་པའི་ལྷགས་ཐོབ་གྱི་
 དོན་ཙམ་ཡིན་ལ། དབུ་མ་པ་ནི་གྲགས་པ་དང་དངོས་པོ་གང་ཡང་ཡང་དག་པར་
 ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་དབུ་མ་པ་ལ་ཁས་ལེན་མེད་པའི་ཐལ་འགྱུར་
 ཐམས་ཅད་ཕ་རོལ་པོའི་ཁས་ལེན་ཁོ་ན་ལ་སྒྱུར་ཞེས་སྒྲ་བ་དང་། འཁོར་གསུམ་
 གང་ཡང་རུང་བ་རང་ལྷགས་ཀྱི་ཚད་གྲུབ་ཏུ་བྱེད་དགོས་ཞེས་སྒྲ་བ་གཉིས་ཀ་ཡང་
 མི་ཤེས་པས་ཀྱན་ནས་བསྤང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རི་སྒྲ་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 རང་གི་རྣམ་གཞག་ནང་འགལ་བ་དང་། གྲགས་རིགས་དང་འགལ་བ་བརྗོད་པའི་
 ཐལ་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཕ་རོལ་པོ་སུན་འབྲིན་ནུས་སོ། །གལ་ཏེ་ལོག་རྟོག་དང་ཐེ་

ཚོམ་ནི་ཚད་མ་ཁོ་ནས་སྒྲོག་པར་བྱེད་ཀྱི་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་ངེས་
 བར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བསྟན་དགོས་སོ་ཞེན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་
 དོན་མེད་དེ། ཕྱིར་ཚོལ་རང་ངམ་འཇིག་རྟེན་སྒྲིལ་གྲགས་པའི་རྟགས་དང་དཔེ་
 བརྗོད་པ་ཉིད་གྱིས་སྒྲོག་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་གྲངས་ཅན་པ་དག་འཇིག་
 པའི་གོང་ལུ་ལ་མི་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་བུམ་པ་སྒྲེ་བར་འདོད་ཅིང་།
 མདུན་གྱི་མདོན་པར་གསལ་བའི་བུམ་པ་ཡང་སྒྲེ་བར་མི་འདོད་པ་ན་མདོན་པར་
 མི་གསལ་བའི་བུམ་པ་ཡང་སྒྲེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན་མདོན་པར་གསལ་བའི་བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་བཀོད་པ་ན་རྟགས་དང་དཔེ་
 དང་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་གྲངས་ཅན་ལ་སྒྲོན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་གྲངས་ཅན་
 བེ་ཡོད་པ་ཉིད་སྒྲེ་བར་འདོད་པས་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོག་པ་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེན། འོ་ན་སངས་
 རྒྱས་པས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སྒྲུ་ནི་མི་རྟག་སྟེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་
 ཞེས་བཀོད་པ་ན། ཕྱིར་ཚོལ་རུལ་ཕྱན་དང་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་དག་
 གྲང་རྟག་པར་འདོད་པས་རྟགས་མ་ངེས་པར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འགྲུབ། དེ་ལ་ནི་དཔེ་
 བུམ་པའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པ་ལ་མི་རྟག་པས་བྱུང་པ་སྒྲུབ་ནུས་པའི་ཕྱིར་མ་ངེས་པར་
 མི་འགྲུབ་རོ་ཞེན། འདིར་ཡང་ཡོད་པ་ལ་སྒྲེ་བ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་བྱུང་པ་མདུན་
 གྱི་བུམ་པ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་མི་ནུས། དེ་བས་ན་རྟགས་འདིའི་ཚུལ་གསུམ་ནི་གྲངས་
 ཅན་ཁོ་ན་ལ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་རྟགས་སྒྲོན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་ཕྱིར་ཚོལ་ལ་གྲུབ་གྲང་དཔུ་མ་པ་རང་ལ་ཚོས་ཅན་མ་གྲུབ་པས་

དམ་བཅའ་བསལ་བ་དང་རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེན། དབུ་མ་པས་
 རྟགས་དང་དཔེ་བཞོད་པ་ནི་ཕ་རོལ་པོའི་དམ་བཅའ་འགོག་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་
 ཡིན་གྱི། རང་གི་ཕྱོགས་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པས་ཆོས་ཅན་དང་གཏན་ཆོགས་སོགས་
 རང་ལ་མ་གྲུབ་པས་ཉེས་པ་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་རྒྱ་
 གྲུབ་པ་ནི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་རྒྱལ་བྱིར་
 རྒྱལ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན། དེ་ནི་རང་ལུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་
 གྲུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་ལྷོག་པ་ལ་ནི་རང་ལ་གྲུབ་པ་
 ཁོ་ན་གཙོ་ཡི། གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩོད་པའི་ཆེ་རང་ཆོག་དང་ཁས་
 གུངས་ནང་འགལ་བ་བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕ་རོལ་པོ་སུན་འབྱེན་རྒྱས་པའི་བྱིར་རོ། །
 དེ་ལྟར་རི་རྒྱན་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བརྗོད་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་བྱིར་རྒྱལ་བ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་གཙོ་བོར་འཛིན་པ་དག་མཁུ་བར་འགྱུར་
 བས། གཞན་ལུགས་སུན་འབྱེན་པ་ལ་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་སྒྱུར་བ་དོན་
 མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་གཞན་ཕྱོགས་སུན་འབྱེན་པ་ལ་མི་དགོས་ཀྱང་རང་གི་ཕྱོགས་
 སྐྱབ་པ་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་དཔེ་བརྗོད་དགོས་སོ་ཞེན། རང་ཕྱོགས་སྐྱབ་
 པ་ལ་ཡང་རང་རྒྱུད་དོན་མེད་དེ། དབུ་མ་པས་ནི་རང་ལུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཅི་ཡང་ཁས་མ་
 གུངས་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་རྟོགས་པ་སྒྲིན་དུ་སོང་བ་དག་ནི་རང་ཡིད་ཆེས་པའི་
 ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་ཁོ་ན་ཁས་ལེན་གྱི། ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་
 པ་སྒྲིན་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །དབུ་མ་པ་ནི་འཕགས་པའི་མཉམ་

གཞག་གི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་མི་སྤྱི་བའི་བྱིར། ཚད་མར་བྱེད་ཀྱི་འཛིན་རྟེན་དག་ལ་ཚད་
 མར་གྲགས་པའི་མདོན་སྤྱི་དང་རྗེས་སྤྱི་དཔག་པ་དག་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚད་མ་
 མིན་ཏེ། སྤྱི་བའི་བྱིར་དཔེར་ན་སྤྱི་གྲུ་ལ་རྩུ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་བཞིན། དེའི་
 བྱིར་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། མིག་དང་སྒྲ་དང་ན་བ་ཚད་མ་མིན། །ཕྱི་དང་
 ལུས་དང་ཡིད་ཀྱང་ཚད་མ་མིན། །གལ་ཏེ་དབང་པོ་དེ་དག་ཚད་ཡིན་ན། །འཕགས་
 པའི་ལམ་གྱིས་སྤྱི་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། །དེ་བྱིར་དབང་པོ་འདི་དག་ཚད་མིན་ཞིང་། །
 བེམས་པོ་ངོ་པོ་ཉིད་གྱིས་ལུང་མ་བསྟན། །དེ་བྱིར་མྱ་ངན་འདས་པའི་ལམ་འདོད་
 གང་། །དེས་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་བྱ་བ་བྱོས། །ཞེས་བཀའ་བསྟུན་ཏེ། །
 འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ཡང་རྩལ་སྟན་ཅམ་ཡང་མེད་ན། དབུ་
 མ་པས་ཅི་ཞིག་རང་གི་ཕྱོགས་སྤྱི་ཁས་ལེན་པར་བྱེད། གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་ཁས་
 ལེན་མེད་ཀྱང་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་རྒྱ་འབྲས་ལ་སོགས་པ་ཁས་སྦྱང་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་
 ཡིན་ན་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བའི་དོན་དག་ལ་སྤྱིར་པ་བཏབ་པས་ཆད་པ་ཆེན་
 པོར་ལུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཅི་དབུ་མ་པས་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་རྒྱ་འབྲས་སོགས་མེད་
 དོ་ཞེས་སྤྱིས་སམ། གང་གིས་ན་སྤྱིར་པ་བཏབ་པར་འགྱུར།

ཅི་སྟེ་མེད་དོ་ཞེས་མ་སྤྱིས་ཀྱང་ཡོད་པར་ཁས་མ་སྦྱངས་པའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན།
 ཡོད་པར་ཁས་མ་སྦྱངས་པས་ཆད་པར་འགྱུར་ན་ཡོད་པར་ཁས་སྦྱངས་ན་རྟག་
 པར་ཅིའི་བྱིར་མི་འགྱུར། བདེན་པ་གཉིས་ཀར་དུ་ཡང་ཆོས་གང་ལ་ཡང་ཡོད་པར་
 སྤྱི་མི་འདོགས་ཤིང་། མེད་པར་སྤྱིར་པ་མི་འདེབས་པའི་བྱིར་དབུ་མ་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ།

འོད་སྤང་གིས་ཞུས་པ་ལས། འོད་སྤང་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ །
 མེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ །དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་
 བརྟག་ཏུ་མེད་པ། ལྟར་མེད་པ། སྤང་དུ་མེད་པ་སྟེ། འདི་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཆོས་
 རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས།
 ཡོད་དང་མེད་པ་འདི་ཡང་མཐའ་ཡིན་ཏེ། །གཙང་དང་མི་གཙང་འདི་ཡང་མཐའ་
 ཉིད་ཡིན། །དེའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀའི་མཐའ་ནི་སྤངས་ནས་ནི། །མཁས་པས་དབུས་
 ལའང་གནས་པར་ཡོང་མི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་གང་ལའང་ཡོད་པའམ་
 མེད་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྒྲིབ་པ་ལ་ནི་དབུ་མ་པའི་དྲི་ཙམ་ཡང་བློ་རེ་སྐྱེ། འོ་ན་
 དབུ་མ་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ནམ། དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་
 ལས་ཉམས་པའི་ཕྱིར་དབུ་མ་པར་ཡང་རྗེ་ལྟར་འབྱུང་ཞེས། དབུ་མ་པ་ནི། འཛིག་
 ཏེན་གཞུག་པའི་དོན་དུ་འཛིག་ཏེན་གྱི་ངོར་འཛིག་ཏེན་ལ་རྗེ་ལྟར་གྲགས་པ་ལྟར་
 ཀུན་རྫོབ་ཁས་ལེན་གྱི། རང་ལྷགས་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། འཇུག་པ་ལས། རྗེ་
 ལྟར་བྱོད་གྱིས་གཞན་དབང་དངོས་འདོད་ལྟར། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ནི་བདག་གིས་
 ཁས་མ་བླངས། །འབྲས་ཕྱིར་འདི་དག་མེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས། །འཛིག་ཏེན་ངོར་
 བྱས་བདག་ནི་སྒྲིབ་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་དེ་ཡང་ཏེན་ཅིང་
 འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་དུ་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་གྱི། ཏུག་པའམ་ཆད་པའི་ཚུལ་
 དུ་མ་ཡིན་ཏེ། ཏེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ནི་ཏུག་ཆད་སྤངས་པ་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཏེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་རྟོང་

པ་ཉིད་དུ་བརྗོད། །དེ་ནི་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་སྟེ། །དེ་ཉིད་དབུ་མ་འི་ལམ་ཡིན་
 བོ། །ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དབུ་མ་པ་ལ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་
 གང་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། བརྒྱ་པ་ལས།
 ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས། །གང་ལ་ཕྱོགས་ནི་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་ཡུན་ནི་
 རིང་ཕོས་ཀྱང་། །ཀླན་ཀ་བརྗོད་པར་རྟུས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྟོབ་
 དཔོན་གྱིས་ཀྱང་བརྩོད་བརློག་ལས། གལ་ཏེ་ངས་དམ་བཅས་འགའ་ཡོད། །དེས་
 ན་ང་ལ་སྟོན་འདི་ཡོད། །ང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པས་ན། །ང་ནི་སྟོན་མེད་ཁོ་ན་
 ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་།

ཅིའི་ཕྱིར་དམ་བཅའ་མེད་ཅེ་ན། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པས། །
 དོན་གྱི་འགའ་ཞིག་དམིགས་ན་ནི། །སྟོབ་པའམ་བརློག་པར་བྱ་ན་དེ། །མེད་ཕྱིར་
 ང་ལ་ཀླན་ཀ་མེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་འགའ་
 ཞིག་ཡོད་ན། །དེའི་སྟེང་དུ་སྟོབ་ཆོས་འགའ་ཞིག་སྟོབ་པའམ་དགག་ཆོས་འགའ་
 ཞིག་བགག་པ་ལས་དམ་བཅའ་འབྱུང་བ་ཡིན་ན། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་
 འགའ་ཡང་མེད་ན། གཞི་གང་ལ་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་འགའ་ཞིག་དམ་བཅའ་བར་
 བྱེད་ཅེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་སྟེ་མེད་དང་སྟོང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དབུ་མ་པ་རང་ལུགས་
 ལ་ཁས་ལེན་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་དག་ཀྱང་གཞན་སྟེ་བ་བདེན་པ་
 བ་དག་དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྟོབ་པ་དག་དགག་པའི་ཕྱིར་གཞན་
 དོར་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་གྱི་རང་ལུགས་མ་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱ་སྟེ་བ་བདེན་པ་བ་

སོགས་མེད་ན་དེ་བཀག་པའི་དགག་པ་རྗེ་ལྟར་ཁས་ལེན། རི་བོང་གི་རྩ་བཅད་དུ་
 མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱིས། དགག་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་པས་ན། །
 ང་ནི་ཅི་ཡང་མི་འགོག་གོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་ལུགས་སྐྱབ་པ་ལ་
 ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོ་བ་དཔོན་མེད་དོ། །དབུ་མ་པ་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དུད་པག་པ་
 དཔོན་མེད་པར་མ་ཟད་ཉེས་པ་དང་བཅས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་
 པ་ཁས་ལེན་པས་ནི་ཕྱོགས་དང་རྟགས་དང་དཔེ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཆོད་མས་
 གྲུབ་པ་ཞིག་ཁོ་ན་དགོས་ན། གོང་དུ་རྗེ་སྒྲིབ་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རང་ལུགས་ཀྱི་
 ཆོད་མས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་འགའ་ཡང་མེད་པས་རང་ལ་དམ་བཅའ་བསལ་བ་
 དང་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་དབུ་མ་པས་ཀྱང་གཟུགས་སོགས་ཀྱན་རྗེ་བ་དུ་ཁས་ལེན་པས་དེ་
 ཉིད་ཆོས་ཅན་དུ་རིགས་སོ་ཞེ་ན། སྒྲོ་མེད་དང་སྒྲོང་ཉིད་སོགས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་
 སུ་བྱེད་པ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སེམས་པའི་སྐབས་ཡིན་ལ། གཟུགས་སོགས་ཀྱན་རྗེ་བ་
 རྣམས་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོ་བྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ཡོད་
 པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སེམས་པ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་
 པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་པར་མི་རིགས་ཏེ། དཔེར་ན་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྒྲུང་བའི་
 སྒྲིབ་ཤད་དང་ལྷ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་རབ་རིབ་མེད་པ་ལ་མི་སྒྲུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཅི་
 སྒྲེབ་དེན་གཉིས་སུ། རྒྱལ་བ་གཉིས་ཀའི་ཤེས་པ་ལ། རི་ཙམ་སྒྲུང་བའི་ཆ་ཡོད་པ། །
 དེ་ཙམ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། ཆོས་ཅན་ཆོས་ལ་སོགས་པར་རྟོག་ །དེ་ཆེ་རྗེས་སུ་

དཔག་པ་འབྱུང་། །ཞེས་པ་ལྟར་རྟོག་པའི་ཕྱི་རྟོག་གཉིས་ཀའི་ཤེས་པ་ལ་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་
 སྒྲུབ་པ་བརྟགས་པས་དབེན་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་
 གོ་ཞེན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དབུ་མ་པ་ནི་རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་ལ་སྒྲུབ་པའི་
 གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཤེས་པ་འབྱུང་པའི་སྒྲུབ་པ་ཅམ་ཡིན་པས། རབ་རིབ་
 ཅན་གྱི་སྒྲི་བཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཡོད་མེད་སོགས་མཐའ་གང་དུ་ཡང་ཁས་མི་
 ལེན་པས་རང་རྒྱུད་གྱི་དམ་བཅའི་ཆོས་ཅན་དུ་མི་རིགས་སོ། །སྒྲོབ་དབེན་ཀ་མ་
 ལ་གྱི་ལས། དངོས་ཆོས་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་པ་རྟགས་གྱི་
 སྒྲོན་ཡིན་གྱི། གཅིག་དང་དུ་བྲལ་སོགས་རྟགས་དགག་པ་བཀོད་པ་ལ་ནི་ཆོས་
 ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་པ་སྒྲོན་མ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་རྣམ་བཅད་ཅམ་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་པ་
 ལ་ཡང་སྒྲུབ་ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཞེད་མོད། རང་རྒྱུད་པ་སྒྲོབ་ཉིད་སོགས་དགག་
 པ་ཆད་མས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ་འདི་རིགས་ཀྱང་། ཐལ་འབྱུར་བ་དགག་སྒྲུབ་
 གང་ཡང་ཆད་མས་གྲུབ་པར་མི་འདོད་པ་ལ་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ཉིད་ཆད་མ་
 གང་གི་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ལྟར་ན་སྒྲོབ་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་རང་རྒྱུད་གྱི་རྟགས་
 སུ་རུང་། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རང་རྒྱུད་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མི་རིགས་
 སོ། །

འོ་ན་དབུ་མ་པས་སྒྲི་མེད་དང་སྒྲོབ་ཉིད་སོགས་ཆད་མ་གང་གིས་ཀྱང་མ་
 གྲུབ་ན་གཞན་ལ་ནི་ལྟར་སྒྲོན་ཞེན། དབུ་མ་པ་ནི་སྤྱིད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་ཙུ་བ་
 དེ་ཡང་གང་ལ་ཟེར་ན། དམིགས་ཡུལ་ཉེར་ལེན་སྒྲུབ་པོ་ལྟ་རང་གི་རང་གིས་འཛིགས་ཤིང་ཆད་དུ་མ་དམིགས་

གངས་ཅན་རིག་པ་ཅུང་ལས། རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་གཞོན་ཏུ་སྒྲོ་གྲོས་ཞབས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་པོད་གསུམ་པ།

པའི་རང་བཞིན་ལ་འཛིགས་ཚོགས་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་འཛིགས་ཤིང་ཚོགས་པའི་རང་ཅན་གྱི་ཡུལ་ལ་འཛིགས་
ཚོགས་མིན་པའི་རྣམ་པར་ལྟ་བུ་པས་དེའི་ཕྱིར་འཛིགས་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་ལ། འཛིག་ལྟ་དེ་ཡང་། ཀུན་
བཏགས་པ་དང་། ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་མ་རིག་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བཤེས་གཉིན་ངན་པས་བསྟན་པའི་
གྲུབ་མཐའ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལུང་པོ་དང་གཅིག་གམ་ཐ་དད་པའི་བདག་ཡོད་པར་བཟུང་
ནས། དེ་ཡང་རྟག་པའམ་ཆད་པའམ་ཡོན་ཏན་ཅན་ནས། ཡོན་ཏན་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོར་སྒྲོ་འདོགས་
པའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐ་ན་དུང་འགྲུའི་སྐྱེ་གནས་སུ་གྱུར་པ་དག་
ལ་ཡང་བདག་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག་སྟུག་བསྟུལ་བར་མ་གྱུར་ཅིག་སྟུག་པའི་སྒྲོ་རང་གི་རང་གིས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་
བར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས། བདེ་བར་གྱུར་པའམ་སྟུག་བསྟུལ་བར། །མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་
འདོད་པ་ན། །དེ་སྟུག་པའི་སྒྲོ་གང་དེ། །སེམས་ཅན་ལ་ལྟ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དང་པོ་ནི།
སྐྱེན་སྟོབས་ཀྱིས་ལྟན་ཅིག་ལ་འགྱུར་དུ་འབྱུང་བས། དེའི་ཕྱིར་ཀུན་བཏགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི།
ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས་དེའི་ཕྱིར་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་
ཞེས་བྱ་ལ། ཀུན་བཏགས་དང་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་མཐར་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅམ་ཁོ་
ན་འགོག་པར་བྱེད་གྱི། གཞན་ལ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
མི་སྟོན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ཚིག་གི་ཡུལ་ལས་འདས་པས་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་བསྟན་
པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་སྐད་དུ། བདེན་གཉིས་ལས། འཇམ་དབལ་གྱིས་ནི་
ཡང་དག་ཏུ་ནི། །རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་ཅང་མི་གསུང་། །མི་གསུང་བས་ན་རྒྱ་ཆེར་
བཀྲུལ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན། གཞན་ལས་ཤེས་མིན་ནི་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་དེ་ཁོ་ནའི་མཆོན་ཉིད་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས། དེས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ལ་གཞན་

དུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་བསལ་བའི་བྱིར་བསྟན་པར་ཟད་གྱི། དེའི་ངོ་བོ་ནི་རི་ལྟར་ཡང་
 བསྟན་མི་ལུས་སོ། །ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་བསྒྲོམ་པས་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་
 གྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་བྱིར་དབུ་མ་པ་ལ་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་རི་ལྟར་འབྱུང་ཞེ་ན།
 རིགས་པའི་ཚོགས་དག་གིས་མཐར་འཛིན་མ་ལུས་པ་བསལ་བ་ན། རྣམ་པར་དཔྱོད་
 པ་པོའི་སྒྲུའི་ངོར་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་མཐའ་གང་དུ་ཡང་གཟུང་དུ་མེད་ཅིང་། མ་
 རིག་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་འབྲུལ་པའི་སྒྲུང་བ་སྒྲུ་མ་ཙམ་ཞིག་ལུས་པར་འགྱུར་རོ། །
 སྒྲོ་བ་སྒྲུར་མཐའ་དག་གིས་དབེན་པའི་ཡུལ་སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་
 ཀྱི་རང་བཞིན་ངེས་པའི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་པས་
 སེམས་ཅེ་གཅིག་དུ་ཞི་གནས་དང་ལྟན་ཅིག་པའི་དྲན་པས་མ་བརྟེན་པར་ཡང་དང་
 ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱ་བ་ལས་བསྒྲོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན། སྒྲུང་བ་སྒྲུ་མ་ལྟ་
 བུ་དེ་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་དྲན་པ་དང་བཅས་པ་ནམ་
 མཁའ་ལ་འཇའ་ཡལ་བ་ལྟར་རང་གི་རང་གིས་དངས་ཤིང་ལུབ་པས་ཤེས་བྱ་ཤེས་
 བྱེད་གྱི་མཚན་མ་ཅི་ཡང་མི་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ། སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནམ་མཁའི་དགྱིལ་ལྟ་བུ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་ཡང་
 དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་ཐ་སྟད་བཏགས་སོད། ཡང་དག་པར་དེ་ཉིད་ཤེས་བརྟེན་
 ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

དེ་སྐད་དུ་ཡང་། འོད་སྒྲུང་གིས་ཞུས་པ་ལས། འོད་སྒྲུང་། དབེར་ན་ཤིང་
 གཉིས་རྒྱུང་གིས་བྱུང་བ་ལས་མེ་འབྱུང་རོ། །མེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཤིང་དེ་སྒྲིག་པར་བྱེད་

དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཡོད་ན་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 དབང་པོ་སྒྲེའོ། །ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོར་རྟོག་པ་སྟེག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་
 ཤིང་། འཇུག་པར་ཡང་། གང་ཆེ་སྒྲེ་མེད་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་སྒྲོ་ཡང་སྒྲེ་བ་དང་བྲལ་
 བ། །དེ་ཆེ་དེ་རྣམས་བརྟེན་ནས་དེ་ཡིས་དེ་ཡོངས་ཤེས་པར་བརྗོད་བྱ་སྟེ། །ཞེས་
 དང་། དཔུ་མ་སྟོང་པོར་ཡང་། ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་
 དང་། བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་པ་ལྷ་པོ་བསྟན་པ་དེ་དག་རྣམས་པ་
 ཐམས་ཅད་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་གང་ལ་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པའི་སྒྲོ་དམིགས་པ་མེད་པ་ཡང་སྒྲེ་
 བར་མི་འགྱུར་བའི་དོན་དམ་པ་དེ་ཉིད་གཞན་གྱི་བྱིང་མི་འཛོག་པ་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པ་ཞི་བ་མཆོན་ཉིད་མེད་
 པ་ཐ་དད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་སྒྲེ་འགག་མེད་པ། དངོས་པོ་མེད་པ་མངོན་པར་འདུ་བ་མེད་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པ།
 མཉམ་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པར་དེ་མཁྱེན་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གསུངས་སོ། །རྣམས་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་
 ཕྱིར། །གང་ལ་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པའི། །སྒྲོ་ཡང་སྒྲེ་བར་མི་འགྱུར་བ། །དེ་ཉིད་
 མཉམ་མེད་དེ་མཁྱེན་གསུང་། །ཞེས་དང་། བདེན་གཉིས་ལས་ཀྱང་། གང་ཆེ་
 གཟུགས་སོགས་རྣམས་པ་ལྷ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་ལྷ་དང་ཤེས་བྱ་སྟེ་འཇུག་ཡུལ་ལྷ་དང་། །
 བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བ། །དེ་ཆེ་མཆོན་མ་མི་འབྱུང་ཕྱིར། །གནས་པ་བསྟན་
 ཕྱིར་མི་བཞེངས་སོ། །ཞེས་དང་། སྒྲོ་དང་འཇུག་ལས་ཀྱང་། གང་ཆེ་ཤེས་དང་ཤེས་
 བྱ་དག །སྒྲོ་ཡི་མདུན་ན་མི་གནས་པ། །དེ་ཆེ་རྣམས་པ་གཉིས་ཡིན་དང་གཉིས་མིན་གྱི་སྤང་པོ་
 གསུམ་པ་གཞན་མེད་པས། །དམིགས་པར་བྱེད་པའི་ཐོ་མེད་པར་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བས་ན་ཁོ་བོས་རི་རྒྱན་བཤད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་

པའི་ཚུལ་འདི་ནི། བདེ་བར་གསེགས་པའི་དགོངས་པ་ལ་འབྱུལ་བ་མི་མངའ་བའི་
 འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གི་མན་ངག་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མངའ་བའི་དབུ་མ་པའི་སྒྲོབ་
 དཔོན་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་མཐུན་པར་བཞེད་པས། བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་དག་
 གིས་མོས་པ་མེད་ཀྱང་སྒྱུར་པ་མ་བཏབ་ན་ལེགས་སོ། །རི་སྐད་བཤད་པའི་སྒྱུར་
 བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཡང་དག་པར་མི་
 སྒྱུ་བའི་ཆད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་རྫོབ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། སྒྲིག་རྒྱུ་ལ་རྒྱུར་
 འཛིན་བཞིན། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཡང་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བུའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་
 མི་འགལ་ཏེ། རྣམ་པ་འགལ་བའི་བྱིར། དཔེར་ན་འགའ་ཞིག་ཐག་པ་ལ་སྒྱུལ་དུ་
 འབྱུལ་ཏེ། སྒྲིག་པ་སྒྲིས་པ་ན། འདི་ནི་སྒྱུལ་མ་ཡིན་གྱི། འབྲི་གིང་བསྒྲིགས་པའོ་
 ཞེས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་བསྒྲན་པ་ན་སྒྱུལ་དུ་འབྱུག་པ་ལོག་པ་བཞིན་ནོ། །

ཆད་མིན་དུ་མཚུངས་པ་ལ་སྒྲུང་གཉེན་དུ་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། དོན་འདི་ཉིད། དེ་
 བཞིན་གསེགས་པའི་མཛོད་གྱི་མདོ་ལས། སྒྲིས་ལུ་འགའ་ཞིག་མི་བདེན་པའི་དུག་གིས་གདུངས་པ་བསལ་
 བའི་དཔེ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་བསྩལ་བ། འོད་སྒྱུང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་
 སྒྲེ་བོ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པས་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་སྟོན་
 པར་མཛད་དོ། །གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་བདེན་པ་གསུང་བ་མ་ལགས་སམ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་
 རི་ལྟར་བདེན་པ་མ་ལགས་པ་གསུང་བར་མཛད། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་བསྩལ་བ། འོད་སྒྱུང་དེ་རི་
 སྒྱུལ་དུ་སེམས་བྱོད་བདེན་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་ལམ། བདེན་པ་མ་ཡིན་པས་ཡིན། གསོལ་བ་བདག་ནི་བདེན་
 པ་མ་ལགས་པས་གྲོལ་གྱི་བདེན་པས་ནི་མ་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སྒྲུང་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་མི་བདེན་པ་

གངས་ཅན་རིག་པ་རྒྱུད་ལས། རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་གཞོན་ལྷ་སྒྲོ་གྲོས་ཞབས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་པོད་གསུམ་པ།

ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་མུག་དག་གོ། །བཙམ་ལྷན་འདས་གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་བདེན་
པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ན་ནི། མི་སྤྱུག་པས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །བཙམ་ལྷན་འདས་ཞེ་སྤང་
ཡང་དག་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ན་ནི། བྱམས་པས་ཀྱང་ཞེ་སྤང་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །བཙམ་ལྷན་འདས་གལ་
ཏེ་གཉི་མུག་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ན་ནི། རྗེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བས་ཀྱང་གཉི་མུག་དང་འབྲལ་བར་
མི་འགྱུར་རོ། །བཙམ་ལྷན་འདས་གང་གི་སྤྱད་ཏུ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་མུག་ཡང་དག་པ་མ་ལགས་པ་
དེའི་སྤྱད་ཏུ་མི་སྤྱུག་པ་དང་བྱམས་པ་དང་རྗེན་འབྲེལ་བསྐྱེམས་པས་འབྲལ་བར་འགྱུར་བ་ལགས་སོ། །བཙམ་
ལྷན་འདས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡང་དག་པ་མ་ལགས་སོ། །ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་
བར་འགྱུར་རོ། །བཙམ་ལྷན་འདས། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཞིག་གང་གིས་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་བར་འགྱུར་
བ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་། ཡང་དག་པ་མ་ལགས་པ་བདེན་པ་མ་ལགས་པའི་སྤྱད་ཏུ། ཡང་དག་པ་མ་ལགས་པའི་
ཉོན་མོངས་པ་ཡང་དག་པ་མ་ལགས་པའི་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་འབྲལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོགས་
གསུངས་པ་བཞིན་སྤང་བྱ་མི་བདེན་པ་དེ་ཉིད་གཉིས་པོ་མི་བདེན་པས་སྤྱོད་བར་རུས་སོ། །དུངས་འབྱེན་
པའི་གཉིས་པོ་ནི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། འདི་ནི་མངོན་འགྱུར་མགོ་གཞོན་
པ་ཙམ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་ནི་རྣམ་པ་འགལ་བ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པས་དཔེ་དང་བཙམ་
ཏེ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །ཞར་ལ་འོངས་པས་ཆོག་གོ། །

གཉིས་པ་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྒྱས་པར་དགག་པ་ལ་རབ་བྱེད་ཉི་
ཤུ་ཅུ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་རྒྱུན་བརྟག་པ་ལ། རྒྱུན་དོན་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་
དང་། འབྲས་སུ་རྒྱུན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དགག་པ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ལ་ཕྱོགས་
སྒྲ་མ་བརྗོད། དེ་དགག་པ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ནི། རང་གི་སྐྱེ་བ་དག་ན་རེ། བདག་

དང་། གཉིས་ཀ་དང་། རྒྱ་མིང་པ་ལས་མི་སྐྱེའོ་ཞེས་སྒྲུ་པ་དེ་ནི་རིགས་ན། གཞན་
ལས་ཀྱང་མིན་ཞེས་སྒྲུ་པ་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་དང་
མདོན་པ་དག་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱུན་དག་ཁོ་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེད་
བྱེད་དུ་བསྟན་པའི་བྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར། རྒྱུན་རྣམས་བཞི་སྟེ་རྒྱ་དང་ནི། །དམིགས་
པ་དང་ནི་དེ་མ་ཐག །བདག་པོ་ཡང་ནི་དེ་བཞིན་ཏེ། །རྒྱུན་ལྷ་པ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །
རྒྱ་དང་། དམིགས་པ་དང་། དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་དང་། བདག་པོ་ཡང་ནི་རྒྱ་ལ་
སོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་
རྒྱུན་རྣམས་ནི་བཞི་པོ་འདི་དག་ཡིན་ནོ། །སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་འདོད་པའི་རྒྱུན་སྟར་ཡོད་
པ་དང་བྱིས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་འདི་རྣམས་སུ་འདུས་གིང་། གཞན་དག་དངོས་
པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་དུ་འདོད་པའི་དབང་ལྷག་ལ་སོགས་པ་ནི་རྒྱུན་མ་ཡིན་པས་རྒྱུན་
ལྷ་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན། དེའི་བྱིར་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྒྲུ་པ་ལ་རང་གི་ཁས་
སྒྲུངས་ཀྱིས་གཞོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྒྱུན་བཞི་སྟེར་དགག་ མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་དགག་ རྒྱུན་
ལས་འབྲས་སུ་ཡོད་མིང་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ལ་ཡང་།
རྒྱུན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་ བྱ་བ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་ སུན་འབྱེན་གྱི་ལམ་གཞན་བསྟན་
པ་དང་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། ཆོས་མདོན་པ་ལས་རྒྱུན་བཞི་གསུངས་པ་ནི་འཛིག་
རྟེན་ན་རི་ལྟར་གྲགས་པའི་ཐ་སྟོད་ལ་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ལ། བྱེད་ཀྱིས་
ནི་རྒྱུན་དང་རྒྱུན་ཅན་རྣམས་ཀྱུ་ཁོ་ནར་བརྟགས་པས། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། འཆད་

པར་འགྱུར་བའི་རིགས་པས་གཞོན་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་པས་གཞོན་པ་ཡང་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་མི་གསུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུན་གཞན་
 ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། རྒྱུན་ལ་
 སོགས་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། །བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་མིན་ན། །གཞན་དངོས་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་ནོ། །ལྷུ་གུ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པའི་བདག་
 གི་དངོས་པོ་རྒྱུན་མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ན་མེད་ན། རྒྱུན་རྣམས་ལས་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་
 ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་འབྲས་བུ་མིག་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་ལྷོས་ནས་རྒྱུན་
 མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བར་གདགས་པ་ཡིན་ན། འབྲས་བུ་མིག་ལ་སོགས་པའི་
 བདག་གི་དངོས་པོ་ནི་རྒྱུན་མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་
 ཕྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། རྒྱུན་མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་གང་ལ་ལྷོས་ནས་མིག་སོགས་གཞན་གྱི་དངོས་པོར་
 འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱུན་རྣམས་ལ་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་མེད་ལ་གཞན་པས་སྐྱེ་བའང་མེད་དོ། །
 རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་རྒྱུན་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་
 མ་འགྱུར་བའི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་དེ་དག་ལ་མི་
 ལྷོས་པས་ལྷུ་གུ་རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ས་བོན་གྱི་གནས་སྐབས་
 ན་ལྷུ་གུའི་བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མིན་ན་ས་བོན་ལྷུ་གུ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་
 པོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱམས་པ་དང་ཉིར་སྤྲས་ལྟ་བུ་དུས་མཉམ་པ་དག་ཁོ་ན་
 ལན་ཚུན་ལྷོས་ནས་གཞན་དུ་འགྱུར་ན། ས་བོན་དང་ལྷུ་གུ་ནི་དེ་ལྟར་དུས་མི་མཉམ་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་དུ་བསྐྱད་དུ་མེད་པས་གཞན་ལས་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བ་

མི་རིགས་སོ། །ཁ་ཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མིག་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་དག་
 དངོས་སུ་རྒྱུ་ཤིང་བྱེད་མ་ཡིན་གྱི་རྒྱུ་ཤིང་བྱེད་པའི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ལ།
 བྱ་བ་རྒྱུ་དང་ལྡན་པ་དེས་རྒྱུ་ཤིང་པར་བྱེད་དོ་ཞེས། བྱ་བ་རྒྱུ་དང་ལྡན་
 པ་མེད། །ཁ་ལ་ཏེ་བྱ་བ་ཡོད་ན་དེ་རྒྱུ་དང་ལྡན་པས་རྒྱུ་ཤིང་པར་བྱེད་ན་
 ཡང་བྱ་བ་མེད་དེ། རྒྱུ་ཤིང་བྱེད་པ་དང་། མ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུ་བཞིན་པ་གང་ལ་
 ཡང་བྱ་བ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་བྱེད་པ་ལ་བྱ་བ་མེད་དེ། རྒྱུ་ཤིང་བྱེད་
 ཡང་བྱེད་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་བྱེད་པ་ལ་ཡང་བྱེད་པའི་བྱ་བ་མེད་དེ། མ་བྱེད་
 པ་བྱེད་ཞེས་བརྗོད་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་བཞིན་པ་ལ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
 རྒྱུ་ཤིང་པ་དང་མ་བྱེད་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱུ་བཞིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་
 ཕྱིར་བྱ་བ་རྒྱུ་དང་ལྡན་པ་མེད་པས་དེ་ལས་བྱེད་པ་མི་རིགས་སོ། །ཁ་ལ་ཏེ་རྒྱུ་
 དང་མི་ལྡན་པའི་བྱ་བ་ལས་བྱེད་ཞེས། འདི་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱུ་དང་མི་ལྡན་བྱ་བ་
 མེད། །གང་ཆེ་བྱ་བ་རྒྱུ་ལྡན་མེད་པ་དེའི་ཆེ་རྒྱུ་དང་མི་ལྡན་པའི་བྱ་བ་མེད་དེ།
 བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པས་རྒྱུ་མེད་པར་འགྱུར་བས་སོ། །ཁ་ལ་ཏེ་དེ་
 ལྟར་བྱ་བ་མེད་ན་རྒྱུ་རྒྱུ་ཤིང་དངོས་པོའི་རྒྱུ་ཤིང་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས། བྱ་བ་
 མི་ལྡན་རྒྱུ་མ་ཡིན། །གང་གི་ཆེ་བྱ་བ་མེད་པ་དེའི་ཆེ་བྱ་བ་དང་མི་ལྡན་པ་རྒྱུ་ཤིང་
 ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་སུ་བྱེད་པའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་རྒྱུ་ཞེས་ཐ་སྙད་འདོགས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་ལྟར་རྒྱུ་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ན་རྒྱུ་ཤིང་ཡིན་ནོ་ཞེས། བྱ་བ་
 ལྡན་ཡོད་འོན་ཏེ་ན། རྒྱུ་ཤིང་པ་སྒྲུབ་པའི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་འདིར་ཡང་སྒྲུབ་ཞིང་།

འོན་ཏེ་ན་ཞེས་པ་ངས་བཟུང་སྟེ། རོན་ནི། རི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱ་བ་
མེད་པ་དེའི་ཆེ་བྱ་བ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱུན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་འོན་ཏེ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཞེས་
པའི་དོན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱུན་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་རྒྱུན་བྱ་བ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གྱི་དབྱུང་པ་ཞིབ་མོ་འདི་ཅི་ཞིག་
དགོས། མིག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་སྟེ་
བས་མིག་ལ་སོགས་པ་རྒྱུན་ཡིན་ཞིང་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལས་སྟོང་ཞེ་ན།
འདི་དག་ལ་བརྟེན་སྟེ་བས་ན། དེའི་ཕྱིར་འདི་དག་རྒྱུན་ཞེས་གྲགས། རི་སྐད་མི་
སྟེ་དེ་སྐད་དུ། །འདི་དག་རྒྱུན་མིན་རི་ལྟར་མིན། །གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པ་འདི་
དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་བས་ན་དེའི་ཕྱིར་མིག་ལ་སོགས་པ་འདི་
དག་དེའི་རྒྱུན་ཞེས་གྲགས་ན། རི་སྐད་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་མི་སྟེ་བ་དེ་སྐད་དུ་མིག་
ལ་སོགས་པ་འདི་དག་དེའི་རྒྱུན་མིན་པ་རི་ལྟར་མིན་ཏེ་རྒྱུན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ།
འབྲས་བུ་སྟེ་བ་ལ་ལྷོས་ནས་རྒྱུན་གྱི་ཐ་སྐད་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེ་མ་ལས་ཏིལ་
མར་བཞིན་དུ་རྒྱུན་མ་ཡིན་པ་ལས་ཀྱང་སྟེ་བར་མི་རིགས་སོ། །གཞན་ཡང་མིག་
ལ་སོགས་པ་འདི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་དུ་རྟོག་ན་འདི་ཡོད་པའམ་མེད་པ་ཞིག་
ལ་རྟོག་གང་། གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། མེད་དམ་ཡོད་པའི་དོན་ལ་ཡང་། །
རྒྱུན་ནི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །མེད་ན་གང་གི་རྒྱུན་དུ་འགྱུར། །ཡོད་ན་རྒྱུན་གྱིས་ཅི་
ཞིག་བྱ། །རྣམ་ཤེས་སོགས་འབྲས་བུ་མེད་དམ་ཡོད་པའི་དོན་ལ་ཡང་མིག་ལ་སོགས་
པ་དེ་སྟེ་བའི་རྒྱུན་དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །འབྲས་བུ་མེད་ན་གང་གི་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་ཏེ།

མེད་པ་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱེད་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རི་བོང་གི་རྩ་བ་ཞིན། འབྲས་བུ་ཡོད་ན་རྒྱུན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་སྟེ་བ་ཐོབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུས་ཟིན་པའི་ལྷ་གུ་བ་ཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་དགག་པ་ལ་བཞིའི། དང་པོ་རྒྱུ་རྒྱུན་གྱི་མཚན་ཉིད་དགག་པ་ནི། ཆོས་མངོན་པ་ལས་རྒྱུ་བ་པར་བྱེད་པ་ནི་རྒྱུ་ཞེས་གང་ཞིག་གང་གིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ས་བོན་གྱི་ངོ་བོར་གནས་པ་དེ་ནི་རྒྱུ་རྒྱུན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བརྗོད་དེ། མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་ལས་ནི་རྒྱུ་རྒྱུན་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར། གང་ཆེ་ཆོས་ནི་ཡོད་པ་དང་། །མེད་དང་ཡོད་མེད་མི་འགྲུབ་པ། །རི་ལྟར་རྒྱུ་བ་བྱེད་རྒྱུ་ཞེས་བྱ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་ཆོས་འགའ་ཞིག་རྒྱུ་ལས་འགྲུབ་ན། རྒྱུ་བ་པར་བྱེད་པ་རྒྱུ་རྒྱུན་དུ་རིགས་ན་ཡང་། འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཆེ་ཆོས་ཡོད་པ་མི་འགྲུབ་སྟེ། རྒྱུ་བ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། མེད་པ་མི་འགྲུབ་སྟེ། བསྐྱེད་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཡང་མི་འགྲུབ་སྟེ། བན་ཚུན་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་བརྗོད་པའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་འགའ་ཡང་མི་འགྲུབ་ན་རི་ལྟར་འབྲས་བུ་རྒྱུ་བ་པར་བྱེད་པ་རྒྱུ་རྒྱུན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་ཡོད་པས་རྒྱུ་རྒྱུན་ཡོད་དོ་ཞེས་སྒྲ་བ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་མི་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་དམིགས་རྒྱུན་དགག་པ་ནི། འདིར་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་གང་དག་ཅི་ན། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་པའི་ལུང་ལས་ན། རྒྱན་པོ་ལ་བར་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷང་བ་ལྟར་སེམས་སེམས་

བྱུང་སྐྱེ་བཞིན་པ་རྣམས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དམིགས་པ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་
 སྐྱེ་བ་རྣམས་དེའི་དམིགས་རྒྱུན་ལོ་ཞེ་ན། འདི་ཡང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་
 པའི་ཆོས་འདི་དམིགས་པ་ནི། མེད་པ་ཁོ་ན་ཉི་བར་བསྟན། ཅི་སྟེ་ཆོས་ནི་དམིགས་
 མེད་ན། དམིགས་པ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། དམིགས་རྒྱུན་འདི་ཡང་ཡོད་པའམ་
 མེད་པ་ཞིག་ལ་རྟོག་གྲང་ན། དམིགས་པའི་སྒྲུབ་ཡོད་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་ལ་
 དམིགས་རྒྱུན་རྟོག་པ་དོན་མེད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དམིགས་པ་མེད་བཞིན་དུ་
 དེའི་སྒྲུབ་གྲུབ་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་ནས་ཡོད་པའི་སེམས་སེམས་
 བྱུང་གི་ཆོས་འདི་དམིགས་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་བྱེད་གྱིས་རང་འདོད་གྱིས་དམིགས་པ་
 དང་བཅས་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཉི་བར་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བྱུང་གི། འདི་ལ་དམིགས་
 པ་འབྲེལ་བ་ཅུང་བྱུང་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པར་རྟོག་ན། ཅི་
 སྟེ་ཆོས་མེད་པ་ལ་ནི་དམིགས་པ་བྱེད་པ་མེད་ན་དེའི་དམིགས་པ་ཡོད་པར་ག་ལ་
 འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་དམིགས་རྒྱུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་
 པ་མིན་ལོ། །

གསུམ་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་མཚན་ཉིད་དགག་པ་ནི། ཡང་རྒྱ་འགགས་མ་
 ཐག་པ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་གྱི་
 མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་འདི་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཆོས་རྣམས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ན། །
 འགག་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། དེའི་ཕྱིར་དེ་མ་ཐག་མི་རིགས། །འགགས་
 ན་རྒྱུན་ཡང་གང་ཞིག་ཡིན། །སྒྲེབ་སྒྲུབ་གྱི་དབང་གིས་དེ་སྐད་གསུངས་པར་བྱེད་གི།

འཆད་པ་ནི། འགགས་ན་རྒྱུན་ཡང་གང་ཞིག་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་དེ་མ་ཐག་མི་རིགས། །
 ཞེས་འདོན་པ་བསྒྱུར་ཏེ་བཤད་དོ། །དེ་ལ་ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུའི་ཆོས་རྣམས་
 སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེན། རྒྱ་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་འགག་པ་འཐད་པར་མི་
 འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་འགག་པའི་རྒྱུན་ནི་འབྲས་བུ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་
 འབྲས་བུ་མ་སྐྱེས་པར་ས་བོན་འགགས་ནས་མེད་པར་འདོད་ན། ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་བའི་
 རྒྱུན་ཡང་གང་ཞིག་ཡིན། ས་བོན་འགག་པའི་རྒྱུན་ཡང་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་
 མེད་པའི་ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་བ་ཡང་མི་རིགས་ལ། ལྷ་གྲུ་མ་སྐྱེས་པའི་ས་བོན་འགག་པ་ཡང་
 མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་སྐྱེས་པ་ན་རྒྱུན་གྱིས་བྱ་བ་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་
 འགགས་མ་ཐག་པ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་ནི་ཞེས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་མཆོན་ཉིད་
 དུ་མི་རིགས་སོ། །ཡང་ན་བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ལྷ་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་
 ཆོས་རྣམས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ན་འགག་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འགགས་པ་ནི་
 སྐྱེ་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་འགགས་མ་ཐག་པ་འབྲས་བུ་
 སྐྱེ་བའི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་དུ་མི་རིགས་སོ། །གཞན་ཡང་འགགས་ན་རྒྱུན་ཡང་གང་
 ཞིག་ཡིན་ཏེ། བྱ་རོག་གི་ཟེན་པས་སྒྲིད་མི་འབྱིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་བཤད་པ་སྟེ་
 མ་ཉིད་སྒྱུར་རོ། །

བཞི་པ་བདག་རྒྱུན་གྱི་མཆོན་ཉིད་དགག་པ་ནི། འདིར་གང་ཞིག་ཡོད་
 པས་གང་འབྱུང་བ་དེ་ནི་དེའི་བདག་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བདག་རྒྱུན་གྱི་
 མཆོན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ན། འདི་ཡང་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་པ་མ་

ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་རྣམས་ཀྱི། ཡོད་པ་གང་ཕྱིར་ཡོད་མིན་ན། །
 འདི་ཡོད་པས་ན་འདི་འབྱུང་ཞེས། །བྱ་བ་འདི་ནི་འཐད་མ་ཡིན། །དངོས་པོ་རྣམས་
 རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲུ་མ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་མེད་པ་
 ཡིན་ལ། རང་བཞིན་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡང་གང་གི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་རྒྱ་འདི་ཡོད་པས་འབྲས་བུ་འདི་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་
 བདག་རྒྱུན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མཆོན་
 ཉིད་ལས་ཀྱང་རྒྱུན་བདེན་པ་བ་མི་འགྲུབ་པོ། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲུ་ལ་མ་སོགས་ལས་སྒྲུ་མ་བུ་སོགས་སྒྲེ་བར་དམིགས་
 པས་དེ་དག་དེའི་རྒྱུན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྒྲུ་ལ་མ་སོགས་ལས་སྒྲུ་མ་བུ་སོགས་སྒྲེ་བར་
 དམིགས་པ་ནི་རྟོག་པས་བརྟགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་གྱི། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 རྒྱུན་རྣམས་སོ་སོ་འདུས་པ་ལ། །འབྲས་བུ་དེ་ནི་མེད་པ་ཉིད། །རྒྱུན་རྣམས་ལ་ནི་
 གང་མེད་པ། །དེ་ནི་རྒྱུན་ལས་ཇི་ལྟར་སྒྲེ། །སྒྲུ་ལ་མ་དང་ཐག་བཟང་ལ་སོགས་
 པའི་རྒྱུན་རྣམས་སོ་སོ་བ་དང་འདུས་པ་གང་ལ་ཡང་འབྲས་བུ་སྒྲུ་མ་བུ་དེ་ནི་མེད་པ་
 ཉིད་དེ། མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་རྒྱུན་དེ་རྣམས་ལས་སྒྲུ་མ་བུ་
 རྒྱབ་པའི་ཕྱིར་ཐ་ག་བས་འབད་པ་བྱས་པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲུ་ལ་མ་སོགས་
 ཀྱི་རྒྱུན་རྣམས་ལ་གང་མེད་པའི་སྒྲུ་མ་བུ་དེ་ནི་རྒྱུན་དག་ལས་ཇི་ལྟར་སྒྲེ། ཅིའི་ཕྱིར་
 མི་སྒྲེ་ཞེ་ན། ཅི་སྒྲེ་འབྲས་བུ་དེ་མེད་ཀྱང་། །རྒྱུན་དེ་དག་ལས་སྒྲེ་འགྱུར་ན། །རྒྱུན་
 མིན་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ནི། །ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་སྒྲེ་མི་འགྱུར། །ཅི་སྒྲེ་འབྲས་བུ་སྒྲུ་མ་བུ་

དེ་མེད་ཀྱང་སྒྲུལ་མ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་དེ་དག་ལས་དེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན། སྒྲུལ་
 བུའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་འཇགས་མ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྒྲུལ་བུ་ཅིའི་ཕྱིར་
 བ་སྐྱེ་བ་མི་འགྱུར་ཏེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་སྒྲུལ་བུ་མེད་པར་མཆུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་རྒྱུ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་
 རྒྱུ་འབྲས་དོན་གཞན་ཡིན་ན། ཅི་རྒྱུ་དག་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་བསམ་
 པ་འཐད་པར་འགྱུར་ན། འབྲས་བུ་རྒྱུ་ལས་ཐ་དད་པ་མེད་གྱི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་
 ཡིན་ལོ་ཞེས། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། འབྲས་བུ་རྒྱུ་གྱི་རང་བཞིན་ན། རྒྱུ་རྒྱུ་མས་
 བདག་གི་རང་བཞིན་མིན། །བདག་དངོས་མིན་ལས་འབྲས་བུ་གང་། །དེ་ནི་རི་
 ལྷར་རྒྱུ་རང་བཞིན། །ཅི་སྟེ་འབྲས་བུ་སྒྲུལ་བུ་ནི་རྒྱུ་སྒྲུལ་མ་སོགས་གྱི་རང་བཞིན་
 བསམ་བདག་ཉིད་ཡིན་ལོ་ཞེས་འདོད་ན། སྒྲུལ་མ་སོགས་གྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་མས་ལ་ནི་བདག་གི་
 རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེ་དག་གི་རང་གི་ཆ་ཤས་རྒྱུ་མ་པར་སྐྱེ་
 བ་རང་བཞིན་ཅི་ཡང་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་དངོས་མིན་ལས་ཏེ།
 བདག་གི་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་དག་ལས་འབྲས་བུ་སྒྲུལ་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 ནི་རི་ལྷར་སྒྲུལ་མ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་ཉིད་ལ་
 རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་རྒྱུ་གྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་པའོ། །

འོན་ཏེ་འབྲས་བུ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་ལོ་ཞེས། རྒྱུ་
 མིན་རང་བཞིན་འབྲས་བུ་ནི། །ཡོད་མིན། གང་གི་ཆེ་སྒྲུལ་བུ་སྒྲུལ་མའི་རང་བཞིན་
 མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་རང་གི་རྒྱུ་མིན་པ་འཇགས་མ་སོགས་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་འབྲས་བུ་

སྒྲུལ་བུ་ནི་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཅི་སྟེ་རྒྱུན་དང་རྒྱུན་མ་ཡིན་པའི་
 རྒྱུན་དཔྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འབྲས་བུ་མེད་པས་ན། རྒྱུན་
 མིན་རྒྱུན་དུ་ག་ལ་འགྱུར། །གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་ཡོད་ན་འདི་ནི་འདིའི་རྒྱུན་ཡིན་ལ།
 འདི་ནི་འདིའི་རྒྱུན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ན་རྗེ་སྒྲིབ་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 འབྲས་བུ་མེད་པས་ན་རྒྱུན་མིན་དང་རྒྱུན་དུ་དཔྱེ་བ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ།
 དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྒྱུས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེབ་མེད་དོ། །དེ་སྒྲིབ་དུ་ཡང་འཕགས་
 པ་དགོན་མཆོག་འབྱུང་གནས་ཀྱི་མདོ་ལས། གང་ན་སྟོང་པ་རིག་པ་མེད་པ་ནི། །
 རྒྱུན་མ་ཁའ་བར་སྒྲུབ་བྱ་ཡི་རྗེས་དང་མཚུངས། །གང་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་འགའ་ཡོད་
 མིན། །དེ་ནི་རྒྱུན་ཡང་གཞན་གྱི་རྒྱུར་མི་འགྱུར། །གང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མི་རྟོན་པ། །
 རང་བཞིན་མེད་དེ་རྗེ་ལྟར་གཞན་གྱི་རྒྱུན། །རང་བཞིན་མེད་པ་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་
 བསྐྱེད། །རྒྱ་དེ་བདེ་བར་གསེགས་པས་བསྐྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
 དབུ་མ་རྩ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རབ་བྱེད་དང་པོ་རྒྱུན་བརྟག་པའི་འབྲེལ་པའོ། །

གཉིས་པ་འགྲོ་འོང་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་ལ། དགག་པ་རྒྱས་པར་བསྐྱེད་
 པ་དང་། རིགས་པ་བསྐྱེད་ཏེ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། གང་ལ་འགྲོ་
 བའི་ལས་དགག། གང་འགྲོ་བའི་བྱེད་པ་པོ་དགག། འགྲོ་བ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་བ་བྱེད་
 དགག། གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་ལ་དགག། སུན་འབྱེན་གྱི་ལམ་གཞན་བསྐྱེད་
 པ་དང་ལྷའི། དང་པོ་ལ། ལམ་སྒྲིལ་འགྲོ་བ་དགག། འགོ་མ་བཞིན་པ་ལ་འགྲོ་བ་
 དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲེབ་བཀག་པས་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་བྱེད་

བར་དགག་པ་མེད་པ་སོགས་གྲུབ་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་འགྲོ་འོང་མེད་
 པ་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རབ་དུ་གྲགས་པའི་འཐད་པ་འགའ་ཞིག་བརྗོད་དགོས་
 སོ་ཞེ་ན། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་མ་
 བརྟགས་ན་གྲགས་པས་འཛིག་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་
 ཅུམ་དུ་ཟད་གྱི་ནལ་འབྱོར་པ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཤེས་རབ་གྱིས་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
 རྣམ་པར་དབྱེད་ན་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ངེས་པ་
 ཞིག་ཡོད་ན། དེ་ཞིག་སོང་བའོ། མ་སོང་བའོ། འགོམ་བཞིན་པའི་ལམ་ལ་
 ཡོད་ཅེས་བརྟག་གང་། ཐམས་ཅད་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཞིག་སོང་ལ་མི་འགྲོ་སྟེ། །
 མ་སོང་བ་ལ་འགྲོ་བ་མིན། །སོང་དང་མ་སོང་མ་གཏོགས་པར། །འགོམ་པ་ཤེས་
 པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཞིག་སོང་བའི་ལམ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་འགགས་ཟིན་པ་ལ་མི་
 འགྲོ་སྟེ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་འགགས་ཟིན་པ་ལ་འགྲོ་འོ་ཞེས་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ད་ལྟར་
 བས་ཟིན་པ་བརྗོད་ན། འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་སོང་བ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མ་
 གྱེས་པ་ལ་ཡང་འགྲོ་བ་མིན་ཏེ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མ་གྱེས་པའི་མ་འོངས་པ་དང་འགྲོ་
 བའི་བྱ་བ་ད་ལྟ་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འགོམ་བཞིན་པའི་ལམ་ལ་ཡང་འགྲོ་བ་
 མེད་དེ། སོང་བ་དང་མ་སོང་བ་མ་གཏོགས་པར་འགོམ་པ་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་ཏེ། འདི་ན་འགྲོ་བ་པོས་བརྒྱལ་ཟིན་པའི་ཡུལ་ནི་སོང་བ་ཡིན་ལ། བརྒྱལ་མ་
 ཟིན་པའི་ཡུལ་ནི་མ་སོང་བ་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་ལས་ཐ་དད་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་
 གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འགོམ་པ་ལ་འགྲོ་བ་ཡོད་དེ། གང་ན་

གཡོ་བ་དེ་ན་འགྲོ། །དེ་ཡང་གང་ཕྱིར་འགོམ་པ་ལ། །གཡོ་བ་སོང་མིན་མ་སོང་
 མིན། །དེ་ཕྱིར་འགོམ་ལ་འགྲོ་བ་ཡོད། །དེ་ལ། གང་ནས་རྒྱུ་བ་བཏེག་པ་དེ་ནི་སོང་བ་ཡིན་ལ།
 གང་དུ་རྒྱུ་བ་འཛིག་པ་དེ་ནི་མ་སོང་བ་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་མ་གཏོགས་པའི་གསུམ་པ་འགོམ་
 པ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་བ་དེ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་པས། དེའི་ཕྱིར་འགོམ་པ་ལ་འགྲོ་བ་ཡོད་པར་མི་འཐད་དོ། །ལམ་
 གང་ན་འགྲོ་བ་པོའི་རྒྱུ་བ་འདེགས་འཛིག་གི་གཡོ་བ་ཡོད་པ་དེ་ན་འགྲོ་བ་ཡོད་
 ལ་གཡོ་བ་དེ་ཡང་གང་གི་ཕྱིར་འགོམ་པ་ལ་ཡོད་ཀྱི་གཡོ་བ་དེ་ནི་སོང་བ་ལ་ཡང་
 མིན། མ་སོང་བ་ལ་ཡང་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་འགོམ་པ་ལ་འགྲོ་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་
 ལྟར་བརྟག་གྲང་། འགོམ་ལ་འགྲོ་བ་ཡིན་པར་ནི། རི་ལྟ་བུར་ན་འཐད་པར་འགྱུར། །
 དེ་མི་འཐད་པ་ཁོ་ནའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་ཆེ་འགྲོ་བ་མེད་པ་ཡི། །འགོམ་པ་
 འཐད་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཆེ་བྱུང་གིས་འགྲོ་བའི་བྱ་བས་ཟིན་པའི་ལམ་ཉིད་
 འགོམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེའི་ཆེ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་པའི་འགོམ་པ་འཐད་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་དང་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཡང་གཅིག་ལས་མེད་ཅིང་། གཅིག་པོ་དེས་ལམ་
 འགོམ་པ་མཆོན་པར་བྱས་པས་འགྲོའོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འགྲོ་བའི་བྱ་བས་སྟོང་པའི་
 ཕྱིར་འགོམ་པ་ལ་འགྲོའོ་ཞེས་པའི་ངག་གི་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
 དེའི་ཕྱིར་འགོམ་པ་ལ་འགྲོ་བ་མི་འཐད་དོ། །ཅི་སྟེ་འགྲོའོ་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་འགྲོ་
 བའི་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བར་འདོད་ན། གང་གི་འགོམ་པ་ལ་འགྲོ་བ། །དེའི་འགོམ་
 ལ་འགྲོ་མེད་པར། །ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར། །འགོམ་ལ་འགྲོ་བ་ཡིན་
 ཕྱིར་རོ། །ཞོལ་བ་གང་གི་ཕྱོགས་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བས་སྟོང་པའི་འགོམ་པ་ལ་འགྲོ་

བར་འདོད་པ་དེའི་སྒྲིགས་ལ་འགོ་མ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲིའི་དོན་དུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་
 བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཅིག་པོ་དེ་ནི་འགྲོའི་ཞེས་
 པ་དེ་དང་འབྲེལ་བས་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བའི་འགོ་མ་པ་ཁོ་ན་ལ་འགྲོ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འགྲོའི་ཞེས་པ་འདི་ཙམ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་གྱི། འགོ་མ་པ་
 ཞེས་པ་དོན་གྱིས་སྟོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་འགོ་མ་པ་དང་འགྲོའི་ཞེས་པ་གཉིས་
 ཀ་ཡང་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བར་འདོད་ན། འགོ་མ་ལ་འགྲོ་བ་ཡོད་ན་ནི། །
 འགྲོ་བ་གཉིས་སུ་ཐལ་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་དེ་འགོ་མ་འགྱུར་བ་དང་། །དེ་ལ་འགྲོ་བ་
 གང་ཡིན་པའོ། །འགོ་མ་པ་དང་འགྲོ་བའི་ཞེས་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་
 ཡོད་ན། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འགྲོ་བ་གང་གིས་ལམ་དེ་
 འགོ་མ་པར་མཆོན་པར་འགྱུར་བ་ནི་གཅིག་ཡིན་ལ། གང་གིས་ལམ་དེ་བསྟོན་
 པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་འགོ་མ་པ་ལ་འགྲོ་བ་གང་ཡིན་པ་ནི་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །

འགྲོ་བ་གཉིས་ཡོད་མོད་སྒྲིན་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། འགྲོ་བ་གཉིས་སུ་ཐལ་
 འགྱུར་ན། །འགྲོ་བ་པོ་ཡང་གཉིས་སུ་འགྱུར། །འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཐལ་
 བར་འགྱུར་ན། འགྲོ་བ་པོ་ཡང་གཉིས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཕྱིར་འགྲོ་བོ་
 མེད་པར་ནི། །འགྲོ་བ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཕྱིར། །གང་གི་ཕྱིར་བྱ་བ་ནི་གདོན་མི་
 ཟ་བར་བྱེད་པ་པོ་ལ་སྟོས་པས་འགྲོ་བ་པོ་མེད་པར་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་འཐད་པར་མི་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟ་སྟེན་གཅིག་ལུ་ལམ་ལ་འགྲོ་བ་ན། འགྲོ་བ་པོ་གཉིས་
 མེད་པས་བྱ་བ་གཉིས་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་གང་འགྲོ་བའི་བྱེད་བ་པོ་དགག་པ་ལ། སྒྲིམ་དགག་པ་དང་།
 འགྲོ་བ་པོ་འགྲོ་བ་བྱེད་གཞི་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། ཅི་སྟེ་འགྲོ་བ་ཡོད་དེ།
 འགྲོ་བའི་རྟེན་འགྲོ་བ་པོ་ཡོད་པའི་སྒྲིམ་ཞེན། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་མེད་ཀྱང་ན། །འགྲོ་
 བ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །འགྲོ་བ་མེད་ན་འགྲོ་བ་པོ། །ཡོད་པ་ཉིད་དུ་གཤམ་
 འགྱུར། །གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་པོ་ཡོད་ན་འགྲོ་བ་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་འགྲོ་བ་པོ་མེད་
 པར་འགྱུར་ན་དེ་མེད་པའི་སྒྲིམ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་འགྲོ་བ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །
 ཅིའི་སྒྲིམ་འགྲོ་བ་པོ་མེད་ཅེ་ན། བྱེད་བ་པོ་ནི་བྱ་བ་ལ་ལྷོས་པས་རི་སྒྲིམ་བཤད་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་ན་དེའི་རྟེན་འགྲོ་བ་པོ་ཡོད་པར་གཤམ་འགྱུར།
 དེས་ན་འགྲོ་བ་དང་འགྲོ་བ་པོ་ལན་ཚུན་ལྷོས་པས་གཅིག་མེད་ན་གཅིག་ཤོས་མི་
 འགྱུར་བོ་ཞེས་པའོ། ཅི་སྟེ་འགྲོ་བ་ཡོད་དེ་དེའི་སྒྲིམ་དེ་དང་ལྡན་པར་བརྟེན་པའི་
 སྒྲིམ། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་མེད་ན་ལྷོས་སྒྲིམ་འགྲོའི་ཞེས་བརྟེན་པ་མི་རིགས་ཏེ། འཁར་
 བ་མེད་ན་འཁར་བ་ཅན་ཞེས་བརྟེན་དུ་མེད་པ་བཞིན་ལོ་ཞེན། ལྷོས་བྱིན་འགྲོ་
 ཞེས་བརྟེན་པ་འདི་ཡང་མ་བརྟགས་པའི་ཐ་སྟངས་ཅམ་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་པ་མིན་ཏེ།
 འདི་ལྟར། རེ་ཞིག་འགྲོ་བ་པོ་མི་འགྲོ་སྟེ། །འགྲོ་བ་པོ་མིན་འགྲོ་བ་མིན། །འགྲོ་བ་
 འགྲོ་བ་པོ་མིན་ལས་གཞན། །གསུམ་པ་གང་ཞིག་འགྲོ་བར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་འགྲོ་
 བ་ཡོད་ན་འགྲོ་བ་པོ་འཇམ། འགྲོ་བ་པོ་མིན་པའཇམ། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པ་ཞིག་
 འགྲོ་གང་། རེ་ཞིག་འགྲོ་བ་པོ་མི་འགྲོ་བ་དེ་ལྟར་ནི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འོག་མ་
 གསུམ་གྱིས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །འགྲོ་བ་པོ་མིན་པ་ནི་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་བྲལ་

བ་ཡིན་ལ། དེ་འགྲོ་བོ་ཞེས་བརྗོད་ན་དོན་འགལ་བས་དེའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་པོ་མིན་པ་
འགྲོ་བ་མིན་ནོ། །གང་ལ་འགྲོའོ་ཞེས་རྟག་པ་འགྲོ་བོ་དང་འགྲོ་བོ་མིན་པ་ལས་
གཞན་གསུམ་པ་གང་ཞིག་འགྲོ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་
ཕྱིར་འགྲོ་བ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་པོ་མིན་པ་མི་འགྲོ་ལ་གཉིས་ཀ་མ་གཏོགས་པ་
ཡང་མི་འགྲོ་ཞྩ། འོན་ཀྱང་འགྲོ་བ་པོ་ཁོ་ན་འགྲོའོ་ཞེ་ན། གང་ཆེ་འགྲོ་བ་མེད་པར་
ནི། །འགྲོ་བོ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ན། །རེ་གིག་འགྲོ་བོ་འགྲོའོ་ཞེས། །རི་ལྟར་འཐད་
པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །གང་གི་ཆེ་འགྲོ་བ་པོ་འགྲོའོ་ཞེས་པའི་ངག་འདིར་འགྲོ་བའི་བྱ་
བ་ནི་གཅིག་ཡིན་ལ། དེས་ཀྱང་འགྲོའོ་ཞེས་བརྗོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། འགྲོ་བ་པོ་
ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་ནི་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་
མེད་པར་འགྲོ་བ་པོ་ཞེས་པའི་ངག་དོན་ལྟར་དུ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ན། རེ་གིག་
འགྲོ་བོ་འགྲོའོ་ཞེས་པའི་ངག་འདི་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་རི་ལྟར་འཐད་པ་
ཉིད་དུ་འགྱུར། །འགྲོའོ་ཞེས་པ་དོན་དང་ལྟན་པ་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་འགྲོ་བ་པོ་ཞེས་
པ་དོན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་པོ་
འགྲོའོ་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱོགས་ལ་འགྲོ་བ་པོ། །འགྲོ་བ་དེ་ལ་འགྲོ་མེད་པའི། །
འགྲོ་སྒྲ་ཡིན་པར་ཐལ་འགྱུར་ཏེ། །འགྲོ་བོ་འགྲོ་བར་འདོད་ཕྱིར་རོ། །ཚོལ་བ་གང་
གི་ཕྱོགས་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་པོ་འགྲོ་བ་དེ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་
བ་མེད་པའི་འགྲོ་སྒྲ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་པ་མེད་

པའི་བྱིར་དང་། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་པོ་འགྲོ་བར་འདོད་པའི་
བྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕྱོགས་འདི་འགྲོ་བ་པོ་ཞེས་པ་དོན་དང་ལྡན་ཡང་། འགྲོ་ཞེས་པ་
དོན་གྱིས་སྟོང་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་འགྲོ་བ་པོ་འགྲོ་ཞེས་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་འགྲོ་
བའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པར་འདོད་ན། གལ་ཏེ་འགྲོ་པོ་འགྲོ་འགྱུར་ན། །འགྲོ་བ་གཉིས་
སུ་ཐལ་འགྱུར་ཏེ། །གང་གིས་འགྲོ་པོར་མངོན་པ་དང་། །འགྲོ་པོར་གྱུར་ནས་གང་
འགྲོ་བའོ། །གལ་ཏེ་འགྲོ་པོ་ཞེས་པ་དང་། འགྲོ་ཞེས་པ་གཉིས་ཀ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་
དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ན་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འགྲོ་བའི་
བྱ་བ་གང་གིས་འགྲོ་བ་པོར་མངོན་པ་ནི་གཅིག་ཡིན་ལ། འགྲོ་བ་པོར་གྱུར་ནས་
གང་འགྲོ་བ་དེ་ནི་བྱ་བ་གཉིས་པ་ཡིན་པས་སོ། །

གསུམ་པ་འགྲོ་བ་ཡོད་པའི་སྐབ་བྱེད་དགག་པ་ལ། ཚུམ་པ་ཡོད་པའི་
སྐབ་བྱེད་དགག་གཉིན་པོ་ཡོད་པའི་སྐབ་བྱེད་དགག་ལྷོག་པ་ཡོད་པའི་སྐབ་བྱེད་
དགག་པ་དང་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་ཡོད་དེ། འགྲོ་བ་ཚུམ་པ་
ཡོད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན། སོང་ལ་འགྲོ་བ་ཚུམ་མེད་དེ། །མ་སོང་བ་ལ་འགྲོ་ཚུམ་
མེད། །འགོམ་ལ་ཚུམ་པ་ཡོད་མིན་ན། །གང་དུ་འགྲོ་བ་ཚུམ་པར་བྱེད། །གལ་ཏེ་
འགྲོ་བ་ཚུམ་ན་སོང་བའི་ལམ་ལའམ། མ་སོང་བའམ། འགོམ་པ་ལ་ཚུམ་གྲང་།
རེ་གིག་སོང་བའི་ལམ་ལ་འགྲོ་བ་ཚུམ་པ་མེད་དེ། སོང་བ་ནི་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་འགགས་
པ་ཡིན་ལ། དེར་འགྲོ་བ་ད་ལྟར་བ་ཚུམ་པ་འགལ་བའི་བྱིར། མ་སོང་བའི་ལམ་
ལའང་འགྲོ་བ་ཚུམ་པ་མེད་དེ། མ་སོང་བ་ནི་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མ་སྐྱེས་པའི་མ་འོངས་

བ་ཡིན་ལ། མ་འོངས་བ་དང་ད་ལྟར་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར། འགོ་མ་བཞིན་བའི་ལམ་
 ལ་འགོ་བ་རྩྱུ་མ་བ་མེད་དེ། མོང་མ་མོང་ལས་ཐ་དད་བའི་འགོ་མ་བཞིན་བ་མེད་བའི་
 ཕྱིར་དང་། བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱེད་བ་པོ་ཡང་གཉིས་སུ་ཐལ་
 བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་བའི་རྩྱུ་མ་བ་མི་འཐད་བའི་
 ཕྱིར། ལམ་གང་དུ་འགོ་བ་རྩྱུ་མ་བར་བྱེད་ཅིས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་རིགས་
 བ་འདིས་ཀྱང་འགོ་བ་རྩྱུ་མ་བ་མི་འཐད་དེ། འདི་ལྟར། འགོ་བ་རྩྱུ་མ་བའི་སྤྲོ་རྩལ་
 ཅན། །གང་དུ་འགོ་བ་རྩྱུ་མ་འགྱུར་བ། །འགོ་མ་བ་མེད་ཅིང་མོང་བ་མེད། །མ་མོང་
 འགོ་བ་གལ་ཡོད། །ལྟས་བྱིན་འགོ་བ་རྩྱུ་མ་བའི་སྤྲོ་རྩལ་འདུག་བཞིན་བའི་ཆེ་ན་
 ལམ་གང་དུ་འགོ་བ་རྩྱུ་མ་བར་འགྱུར་བ་འགོ་མ་བའི་ལམ་མེད་ཅིང་མོང་བའི་ལམ་
 ཡང་མེད་དེ། འགོ་བའི་བྱ་བ་མ་བརྩམས་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་འགོ་བ་རྩྱུ་མ་བའི་སྤྲོ་
 རྩལ་ན་མོང་བ་དང་འགོ་མ་བ་མེད་མོད། མ་མོང་བའི་ལམ་ཡོད་དེ། དེར་འགོ་བ་
 རྩྱུ་མ་མོ་ཞེན། མ་མོང་བ་ན་འགོ་བའི་བྱ་བ་མ་སྐྱེས་ཤིང་འགོ་བའི་བྱ་བ་མ་བརྩམས་
 བ་ཡིན་ན། དེར་འགོ་བ་རྩྱུ་མ་ཞེས་བྱ་བ་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། མ་མོང་འགོ་བ་ག་
 ལ་ཡོད་ཅིས་བྱའོ། །གལ་ཏེ་མོང་བ་དང་མ་མོང་བ་དང་འགོ་མ་བ་ལ་འགོ་བ་རྩྱུ་མ་
 བ་མེད་མོད། མོང་བ་དང་མ་མོང་བ་དང་འགོ་མ་བ་ནི་ཡོད་ལ་འགོ་བ་མེད་ན་འདི་
 དག་ཀྱང་མི་རུང་ངོ་ཞེན། འགོ་རྩྱུ་མ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །སྤང་བ་མེད་བ་ཉིད་
 ཡིན་ན། །མོང་བ་ཅི་ཞིག་འགོ་མ་བ་ཅི། །མ་མོང་ཅི་ཞིག་རྣམ་པར་བརྟག། །གལ་ཏེ་
 འགོ་བའི་རྩྱུ་མ་བ་ཡོད་ན་གང་དུ་འགོ་བའི་བྱ་བ་འགགས་བ་ནི་མོང་བ་དང་། འགོ་

བའི་བྱ་བ་ཟེན་པ་ནི་འགོ་མ་པ་དང་། འགོ་བའི་བྱ་བ་མ་སྐྱེས་པ་ནི་མ་སོང་བ་ཞེས་
རྣམ་པར་བརྟག་ཏུ་རུང་ན། རི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགོ་ཚུལ་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་ཏུ་སྒྲུང་བ་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ། སོང་བའི་ལམ་ནི་ཅི་
ཞིག་འགོ་མ་པའི་ལམ་ནི་ཅི། མ་སོང་བའི་ལམ་ནི་ཅི་ཞིག་རྣམ་པར་བརྟག་ཏུས་
གསུམ་གྱི་ལམ་བརྟག་ཏུ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་དེའི་བརྗོད་པའི་རྒྱ་འགོ་བ་ཡང་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་འགོ་བ་ཡོད་དེ། དེའི་གཉིན་པོ་སྔོན་པ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། རེ་ཞིག་འགོ་བོ་མི་སྔོན་དེ། །འགོ་བ་པོ་མིན་སྔོན་པ་མིན། །འགོ་བོ་
འགོ་བོ་མིན་ལས་གཞན། །གསུམ་པ་གང་ཞིག་སྔོན་པར་འབྱུང་། །སྔོན་པ་འདི་
འགོ་བ་པོ་འཇམ། འགོ་བ་པོ་མ་ཡིན་པ་འཇམ། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པ་ཞིག་ལ་
བརྟག་གང་། རེ་ཞིག་འགོ་བ་པོ་རེ་ཞིག་འགོ་བ་པོ་ནི་མི་སྔོན་དེ་འགོ་བའི་བྱ་བ་དང་མ་བྲལ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །འགོ་བ་དང་བྲལ་བ་ལ་ནི་འགོ་བ་ལས་ལྷག་པའི་སྔོན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་ལྷར་མི་
སྔོན་པ་དེ་ལྷར་ནི་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ་ཕྱི་མས་སྟོན་པར་འབྱུང་རོ། །འགོ་བ་པོ་མིན་པ་
སྔོན་པ་མིན་ཏེ། འགོ་བ་པོ་མིན་པ་ནི་སྔོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྔོན་པ་འཇམ་གནས་པ་
གཞན་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྔོན་པ་པོ་སྔོན་ན་སྔོན་པའི་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་པར་
ཐལ་བའི་ཕྱིར་སྔོན་པ་པོ་ཡང་གཉིས་སུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འགོ་བོ་འགོ་བོ་མིན་
ལས་གཞན་གསུམ་པ་གང་ཞིག་སྔོན་པར་འབྱུང་ཏེ། དེ་འདྲ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་འགོ་བ་པོ་མིན་པ་མི་སྔོན་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་པ་ཡང་མི་སྔོན་གྱི་
འོན་ཀྱང་འགོ་བ་པོ་ཉིད་སྔོན་དོ་ཞེ་ན། གང་ཆེ་འགོ་བ་མེད་པར་ན། །འགོ་བོ་

འཐད་པར་མི་འགྱུར་ན། །རེ་ཞིག་འགྲོ་བོ་སྤྲོད་དོ་ཞེས། །རི་ལྟར་འཐད་པ་ཉིད་དུ་
འགྱུར། །གང་གི་ཆོའ་གྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་པར་འགྲོ་བ་པོ་ཡིན་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་
ལ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་སྤྲོད་པའི་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་
གྲུབ་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། རེ་ཞིག་འགྲོ་བོ་སྤྲོད་དོ་ཞེས་པའི་ངག་འདི་དོན་ལྡན་དུ་
རི་ལྟར་འཐད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བ་ཁོ་ནའོ། །

གསུམ་པ་ལྷོག་པ་ཡོད་པའི་སྐབ་བྱེད་དགག་པ་ལ། དངོས་དང་། གནས་
པ་ཡོད་པའི་སྐབ་བྱེད་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་ཡོད་དེ།
འགྲོ་བ་ལས་ལྷོག་པ་ན་གནས་པ་ཚུམ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དེ་ལས་ལྷོག་པ་
ཡོད་ན་འགྲོ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་དེ་ནི་མེད་དེ། འགོམ་ལས་ལྷོག་པར་མི་འགྱུར་
ཏེ། །སོང་དང་མ་སོང་ལས་ཀྱང་མིན། །དེ་ལ་འགྲོ་བ་པོ་འགོམ་བཞིན་པའི་ལམ་ལ་
འགྲོ་བ་ལས་ལྷོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་དེ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་
བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོང་བ་དང་མ་སོང་བའི་ལམ་ལས་ཀྱང་འགྲོ་བ་ལས་ལྷོག་
པ་མིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གནས་པ་
མེད་པས་འགྲོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ན། འོ་ན་འགྲོ་བ་སྐབ་པའི་ཕྱིར་གནས་པ་སྐབ་པར་
བྱ་སྟེ། གནས་པ་ཡོད་དེ། དེའི་འགྲན་སྒྲ་འགྲོ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འགྲོ་བ་དང་
ནི་འདྲུག་པ་དང་། །ལྷོག་པ་ཡང་ནི་འགྲོ་དང་མཚུངས། །འགྲོ་བ་ཡང་ནི་འགྲོ་དང་
མཚུངས། །ཞེས་ཆོག་རྣམ་པར་སྒྲུབ་རོ། །འདིར་གནས་པ་སྐབ་པའི་ཕྱིར་བཀོད་པའི་
འགྲོ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ལྟར་འགྲོ་བ་སྐབ་པའི་ཕྱིར་དགས་སུ་བཀོད་པའི་

གནས་པ་ལ་སུན་འབྱིན་པ། རེ་ཞིག་འགྲོ་བོ་མི་སྤྲོད་དེ། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་སུ་
 བཅད་པ་གཉིས་རི་སྐད་བརྗོད་པ་བཞིན་དུ་མཆུངས་ཏེ། འདི་ལྟར། རེ་གིག་གནས་པོ་
 མི་འགྲོ་སྟེ། །གནས་པ་པོ་མིན་འགྲོ་བ་མིན། །གནས་པོ་གནས་པོ་མིན་ལས་
 གཞན། །གསུམ་པ་གང་ཞིག་འགྲོ་བར་འགྱུར། །གང་ཆོག་གནས་པ་མེད་པར་ནི། །
 གནས་པོ་འབྲད་པར་མི་འགྱུར་ན། །རེ་ཞིག་གནས་པོ་འགྲོ་འོ་ཞེས། །རི་ལྟར་འབྲད་པ་
 ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཅེས་འདོན་པ་བསྒྱུར་ཏེ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཅི་སྟེ་གནས་པ་ཡོད་དེ།
 དེ་ཚུམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འཇུག་པ་ཡང་ནི་འགྲོ་དང་མཆུངས། །འདིར་
 གནས་པ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་བཀོད་པའི་འཇུག་པ་སྟེ། གནས་པ་ཚུམ་པ་ཡང་ནི། སྐར་
 འགྲོ་བ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་བཀོད་པའི། འགྲོ་བ་ཚུམ་ལ་སུན་འབྱིན་པ། །སོང་ལ་འགྲོ་
 བ་ཚུམ་མེད་དེ། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་བརྗོད་པ་དེ་དང་མཆུངས་
 ཏེ་འདི་ལྟར། གནས་ལ་གནས་པ་ཚུམ་མེད་དེ། །མི་གནས་པ་ལ་གནས་ཚུམ་མེད། །
 གནས་བཞིན་པ་ལ་ཚུམ་མེད་ན། །གང་དུ་གནས་པ་ཚུམ་པར་བྱེད། །གནས་པ་
 ཚུམ་པའི་སྐར་རོལ་ན། །གང་དུ་གནས་པ་ཚུམ་འགྱུར་བ། །གནས་བཞིན་མེད་ཅིང་
 གནས་པ་མེད། །མི་གནས་གནས་པ་ག་ལ་ཡོད། །གནས་ཚུམ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 དུ། །སྒྲུང་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན། །གནས་པ་ཅི་ཞིག་གནས་བཞིན་ཅི། །མི་གནས་
 ཅི་ཞིག་རྣམ་པར་བརྟག། ཅེས་འདོན་པ་བསྒྱུར་ཏེ་བཤད་དོ། །གལ་ཏེ་གནས་པ་
 ཡོད་དེ། གནས་པ་ལས་ལྷོག་པ་ན་འགྲོ་བ་ཚུམ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། །ལྷོག་པ་ཡང་ནི་
 འགྲོ་དང་མཆུངས། །འདིར་གནས་པ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་བཀོད་པའི་ལྷོག་པ་ཡང་ནི་

སྒྲུབ་འགྲོ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་བཀོད་པའི་ལྷོག་པ་ལ་སྒྲུབ་འབྱེན་པ། འགོ་མ་ལས་
ལྷོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །སོང་དང་མ་སོང་ལས་ཀྱང་མིན། །ཞེས་པ་དང་མཚུངས་ཏེ།
འདི་ལྟར། གནས་བཞིན་ལས་ལྷོག་མི་འགྱུར་ཏེ། །གནས་དང་མི་གནས་ལས་
ཀྱང་མིན། །ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟག་ལ་དགག་པ་ནི། གཞན་ཡང་འགྲོ་བ་
ཡོད་ན་འགྲོ་བ་པོ་དང་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཅེས་རྣམ་པར་དབྱེད་ན་མི་རིགས་ཏེ་
འདི་ལྟར། འགྲོ་བ་དེ་དང་འགྲོ་བ་པོ། །དེ་ཉིད་ཅེས་ཀྱང་བྱར་མི་རུང་། །འགྲོ་བ་
དང་ནི་འགྲོ་བ་པོ། །གཞན་ཉིད་ཅེས་ཀྱང་བྱར་མི་རུང་། །ཅིའི་ཕྱིར་དེ་གཅིག་ཏུ་མི་
རུང་ཞེ་ན། །གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ཉིད་འགྲོ་བ་ཡིན་གྱུར་ན། །བྱེད་པ་
པོ་དང་ལས་ཉིད་ཀྱང་། །གཅིག་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་འགྲོ་བའི་བྱ་
བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འགྲོ་བ་པོ་ཡིན་པར་འགྱུར་ན། གཅོད་པའི་བྱ་བ་དང་། གཅོད་
པ་པོ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་ཉིད་ཀྱང་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ།
དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་བྱ་བའོ། །འདི་ནི་བྱེད་པོའ་ཞེས་པའི་རྣམ་དབྱེ་མེད་པར་འགྱུར་
རོ། །གཞན་ཉིད་དུ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། གལ་ཏེ་འགྲོ་དང་འགྲོ་བ་པོ། །གཞན་པ་
ཉིད་དུ་རྣམ་བརྟགས་ནས། །འགྲོ་བ་མེད་པའི་འགྲོ་བ་དང་། །འགྲོ་བ་མེད་པའི་
འགྲོ་བ་པོ་འགྱུར། །གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་དང་འགྲོ་བ་པོ་གཞན་ཉིད་ཡིན་ན། ལུས་པ་
དང་སྒྲུལ་བྱ་ལྟར་འགྲོ་བ་པོ་མེད་པའི་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཡན་གར་བའོ། །འགྲོ་བའི་
བྱ་བ་མེད་པའི་འགྲོ་བ་པོ་ཡན་གར་བ་གཟུང་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ན། དེ་ཡང་མི་

རིགས་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་བྱ་བ་ལམ། བྱ་བ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་བྱེད་པ་པོ་
མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར། གང་དག་དངོས་པོ་གཅིག་པ་དང་། །དངོས་
པོ་གཞན་པ་ཉིད་དུ་ནི། །ཐུབ་པར་གྱུར་པ་ཡོད་མིན་ན། །དེ་གཉིས་ཐུབ་པ་རི་
ལྟར་ཡོད། །འགྲོ་བ་དང་འགྲོ་བ་པོ་གང་དག་གཅིག་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་ཐུབ་
པར་གྱུར་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་རང་གི་ངོ་བོས་ཐུབ་པ་རི་ལྟར་ཡོད།
དེའི་ཕྱིར་ཡང་འགྲོ་བ་དང་འགྲོ་བ་པོ་མེད་དོ། །

ལྟ་བུ་སྙན་འབྱོན་གྱི་ལམ་གཞན་བསྟན་པ་ནི། འདི་ན་ལྟས་བྱིན་འགྲོ་བ་
པོ་འགྲོའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་པོ་ཉིད་འགྲོ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་འགྲོ་བ་
གཉིས་སུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གང་གིས་ལྟས་བྱིན་འགྲོ་བ་པོར་
མངོན་པ་དེས་ལྟས་བྱིན་འགྲོ་བར་ཡང་འཛིག་གོ་ཞེ་ན། འདི་ཡང་མི་རིགས་ཏེ།
འགྲོ་བ་གང་གིས་འགྲོ་བོར་མངོན། །འགྲོ་བ་དེ་ནི་དེ་འགྲོ་མིན། །འགྲོ་བ་གང་
གིས་ལྟས་བྱིན་འགྲོ་བ་པོར་མངོན་ཅིང་འཛིག་པར་བྱེད་པའི་འགྲོ་བ་དེ་ནི་ལྟས་
བྱིན་དེ་འགྲོ་བར་འཛིག་བྱེད་མིན་ཏེ། གང་ཕྱིར་འགྲོ་བའི་སྣ་རོལ་མེད། །གང་
ཞིག་གང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར། །ལྟས་བྱིན་གང་ཞིག་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་གྲོང་
ངམ་གྲོང་བྱིར་གང་ཞིག་དུ་འགྲོ་བར་མཐོང་བ་ཡིན་ན། གང་གི་ཕྱིར་འགྲོ་བའི་བྱ་
བ་གང་གིས་ལྟས་བྱིན་འགྲོ་བ་པོར་འཛིག་པའི་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དེའི་སྣ་རོལ་དུ་
འགྲོ་བ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྟས་བྱིན་འགྲོ་བའི་སྣ་རོལ་དུ་འགྲོ་བ་པོར་གྱུབ་ན་འགྲོ་
བ་པོར་མཚོན་བྱེད་གྱི་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཉིད་གྱིས་ལྟས་བྱིན་འགྲོ་བར་ཡང་མཚོན་

པར་བྱེད་པ་ཞིག་ན། འགྲོ་བའི་སྤྱོད་ལ་དུ་འགྲོ་བ་མེད་པས་འགྲོ་བ་པོ་མ་གྲུབ་པོ་
 ཞེས་པའོ། །གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་གང་གིས་འགྲོ་བ་པོར་མཛོན་པ་དེས་མི་འགྲོ་ཡི། དེ་
 ལས་གཞན་འགྲོའི་སྒྲུལ་ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འགྲོ་བ་གང་གིས་འགྲོ་བ་པོར་མཛོན། །
 དེ་ལས་གཞན་པ་དེ་འགྲོ་མིན། །གང་ཕྱིར་འགྲོ་བོ་གཅིག་ཕུ་ལ། །འགྲོ་བ་གཉིས་
 སུ་མི་འཐད་དོ། །འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གང་གིས་ལྷས་བྱིན་འགྲོ་བ་པོར་མཛོན་ཅིང་མཆོན་
 པར་བྱེད་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་འགྲོ་བའི་བྱ་བས་ལྷས་བྱིན་དེ་འགྲོ་བར་མཆོན་པ་
 མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་འགྲོ་བ་པོར་མཆོན་པ་དང་། འགྲོ་བར་མཆོན་པའི་བྱ་བ་
 གཉིས་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་གང་གི་བྱིར་འགྲོ་བ་པོ་ལྷས་བྱིན་གཅིག་ཕུ་ལ་འགྲོ་བའི་
 བྱ་བ་གཉིས་སུ་མི་འཐད་པའི་བྱིར་ཏེ། འགྲོ་བ་པོ་ཡང་གཉིས་སུ་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རིགས་པ་བསྐྱས་ཏེ་བསྐྱན་པ་ནི། འགྲོ་བོ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ནི། །
 འགྲོ་རྣམས་གསུམ་དུ་འགྲོ་མི་བྱེད། །མ་ཡིན་པར་ནི་གྱུར་དེ་ཡང་། །འགྲོ་རྣམས་གསུམ་
 དུ་འགྲོ་མི་བྱེད། །ཡིན་དང་མ་ཡིན་གྱུར་པ་ཡང་། །འགྲོ་རྣམས་གསུམ་དུ་འགྲོ་མི་
 བྱེད། །འགྲོ་བ་པོ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་པ་ནི། འགྲོ་
 བའི་བྱ་བ་དང་ལྷན་པ་དང་མི་ལྷན་པ་དང་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་པ་གསུམ་
 དུ་འགྲོ་བར་མི་བྱེད། འགྲོ་བ་པོ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་མི་ལྷན་
 པ་དེ་ཡང་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པ་དང་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་པ་གསུམ་དུ་
 འགྲོ་བར་མི་བྱེད་དོ། །འགྲོ་བ་པོ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་པ་ཡང་། ཡིན་པ་
 དང་མ་ཡིན་པ་དང་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་པ་གསུམ་དུ་འགྲོ་བར་མི་བྱེད་

དོ། །འདི་དག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི། ཡིན་པར་གྱུར་ལ་བྱ་བ་མེད། །བྱེད་པོ་མེད་པའི་
ལས་སུའང་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་
རྣམ་པར་དབྱུད་ན་འགྲོ་བ་པོ་དང་། བགྲོད་པ་དང་། འགྲོ་བ་རྣམས་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པ། དེ་ཕྱིར་འགྲོ་དང་འགྲོ་པོ་དང་། །བགྲོད་པར་བྱ་བ་འང་ཡོད་མ་ཡིན། །
ཞེས་པ་མཐུག་བསྟུ་བའོ། །རྟེན་འབྲེལ་འགྲོ་འོང་དང་བྲལ་བ་དེ་ལྟར་ཡང་། འཕགས་
པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པ་བསྟན་པ་ལས། བཙུན་པ་ཤ་ར་དུ་ཉིའི་ལུ། འོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་
འདི་ནི་བསྟུ་བའི་ཆོག་གོ། །བཙུན་པ་ཤ་ར་དུ་ཉིའི་ལུ། འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་
གསལ་བའི་ཆོག་གོ། །གང་ལ་བསྟུ་བའི་ཆོག་མེད་པ་དང་གསལ་བའི་ཆོག་མེད་པ་
དེ་ལ་འོང་བ་ཡང་མེད། འགྲོ་བ་ཡང་མེད་དོ། །འོང་བ་དང་འགྲོ་བ་མེད་པ་ནི་
འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འགྲོ་བའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དབུ་མ་རྩ་བའི་ཤེས་རབ་ལས་
འགྲོ་འོང་བཟླ་བ་སྟེ་རབ་བྱེད་གཉིས་པའི་འབྲེལ་པའོ། །

གསུམ་པ་དབང་པོ་བཟླ་བའི་རབ་བྱེད་ལ། རྩོགས་སྒྲུ་མ་བརྗོད་པ་དང་།
དེ་དག་གི་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་དང་འགྲོ་བ་པོ་དང་བགྲོད་
པར་བྱ་བ་མེད་ཀྱང་། གསུང་རབ་ལས་བྱུང་བའི་ལྟ་བ་མིག་དང་བལྟ་བུ་གཟུགས་དང་
ལྟ་བ་པོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་དགོས་ཏེ།
ཆོས་མངོན་པ་ལས། ལྟ་དང་ཉན་དང་སྒྲོམ་པ་དང་། །ཟུང་བར་བྱེད་དང་རེག་བྱེད་
ཡིད། །དབང་པོ་དུག་སྟེ་དེ་དག་གི། །སྤྱོད་ཡུལ་ལྟ་བར་བྱ་ལ་སོགས། །ལྟ་བ་མིག་
དང་། ཉན་པ་རྣ་བ་དང་། །སྒྲོམ་པ་སྣ་དང་། །ཟུང་བར་བྱེད་པ་ལྟེ་དང་། །རེག་བྱེད་

ལུས་དང་ཡིད་དེ། དབང་པོ་དབང་པོ་དུག་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་ཡུལ་གྱི་བྲག་རྩ་འབྱེད་པའི་སྒོ་ནས་
 དབང་བྱེད་པས་དབང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དུག་པོ་དེ་དག་གི་སྒྲིབ་ཡུལ་བཟུ་བྱ་གཟུགས་དང་སོགས་
 བས་མཉན་བྱ་སྒྲིབ་དང་སྒྲོམ་བྱ་དྲི་དང་མུང་བྱ་རོ་དང་རེག་བྱ་རེག་པ་དང་གེས་བྱ་
 ཚོས་རྒྱུ་མས་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་
 ཡོད་དོ་ཞེས་རང་གི་སྒྲེ་པ་དག་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་དེ་དག་ག་པ་ལ། ལྟ་བུ་དག་ག་པ་དང་། ཚུལ་དེ་དབང་པོ་གཞན་
 ལ་ཡང་བསྒྲེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ་བྱེད་དག་ག་པ་དང་། ལྟ་བུ་པོ་དག་ག་པ། བཟུ་བྱ་
 ལྟ་བྱེད་གྱི་འབྲས་བྱ་དག་ག་པ་དང་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ལ་བཞིའི་དང་པོ་དག་ག་པ་
 དངོས་ནི། ལྟ་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ནི། །དེ་ལ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཉིད། །གང་ཞིག་
 བདག་ལ་མི་ལྟ་བུ། །དེ་གཞན་དག་ལ་རྗེ་ལྟར་ལྟ། །གལ་ཏེ་མིག་ལྟ་བུའི་རང་
 བཞིན་དུ་འདོད་ན་རང་ལ་ཡང་ལྟ་དགོས་ཏེ། རང་གཞན་ཀུན་ལ་མཚུངས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་མིག་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་དེ་ལ་ལྟ་བུ་
 མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་ཁས་མ་བླངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཞིག་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་མི་ལྟ་བུ་བ་དེ་ནི་སྒོར་པོ་ལ་སོགས་པ་
 གཞན་དག་ལ་རྗེ་ལྟར་ལྟ་བར་བྱེད་དེ། ལུས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་
 མིག་དེ་ལ་ལྟ་བུའི་མཐུ་ཡོད་ན། གཉིད་ལོག་པ་དང་ཕྱོས་པ་དང་གི་བ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་དག་དང་
 མུན་མུང་དང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ཐམས་ཅད་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་མི་མཐོང་ན་ནི་དེ་ལ་ལྟ་བུ་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཚད་མར་རྒྱུ་པར་བཞག་གོ།

གཉིས་པ་སྒྲོན་སྒྲོང་དགག་པ་ནི། དབེར་ན་མེ་ནི་གཞན་ཁོ་ན་བསྐྱེད་གི
 རང་གི་བདག་ཉིད་མི་བསྐྱེད་ས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་བས་ཀྱང་གཞན་ཁོ་ན་ལ་བལྟའི་
 རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལྷ་བ་རབ་ཏུ་སྐྱབ་པའི་བྱིར། །མེ་ཡི་དབེ་
 བྱི་རུས་མ་ཡིན། །བྱོད་ཀྱིས་ལྷ་བ་གཞན་ཁོ་ན་ལ་ལྷ་བ་རབ་ཏུ་སྐྱབ་པའི་བྱིར་དུ་
 བཀོད་པའི་མེའི་དབེ་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི་དངོས་ཀྱི་དོན་སྐྱབ་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 གང་གི་བྱིར། སྔོང་དང་མ་སྔོང་འགོ་མ་པ་ཡིས། །དེ་ནི་ལྷ་བྱས་ལན་བཏབ་བོ། །
 མེའི་དབེ་དེ་ནི་དངོས་ཀྱི་དོན་ལྷ་བ་དང་བཅས་པ་ལ་ལྷ་ན་ཅིག་ཏུ་ལན་བཏབ་བོ་སྟེ་
 སྐྱན་སྐྱུང་ངོ་། །གང་གིས་ཞེ་ན། སྔོང་བ་དང་མ་སྔོང་བ་དང་འགོ་མ་པའི་ལམ་ལ་རྗེ་
 ལྷ་ར་འགྲོ་བ་མེད་པར་སྐྱར་བསྐྱར་པའི་རིགས་པ་ཡིས་སོ། །འདི་ལྷ་ར། རེ་བྱིག་
 སྔོང་ལ་མི་འགྲོ་སྟེ། །ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རེ་བྱིག་བསྐྱེད་ས་པ་མི་བསྐྱེད་
 སྟེ། །མ་བསྐྱེད་ས་པ་ཡང་མི་བསྐྱེད་གོ། །བསྐྱེད་ས་དང་མ་བསྐྱེད་ས་མ་གཏོགས་
 པ། །སྐྱེད་བཞིན་གཤམ་པར་མི་འགྱུར་ངོ་། །ཞེས་དང་། རེ་བྱིག་བལྟས་པ་མི་བལྟ་
 སྟེ། །མ་བལྟས་པ་ལའང་མི་བལྟའོ། །བལྟས་དང་མ་བལྟས་མ་གཏོགས་པ། །ལྷ་
 བཞིན་གཤམ་པར་མི་འགྱུར་ངོ་། །ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བེད། ཡང་རྗེ་ལྷ་ར། རེ་བྱིག་
 འགྲོ་པོ་མི་འགྲོ་སྟེ། །ཞེས་བཤད་པ་བཞིན། རེ་བྱིག་སྐྱེད་པོ་མི་བསྐྱེད་སྟེ། །སྐྱེད་
 པ་པོ་མིན་བསྐྱེད་པ་མིན། །སྐྱེད་པོ་སྐྱེད་པོ་མིན་ལས་གཞན། །གསུམ་པ་གང་
 ཞིག་བསྐྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རེ་བྱིག་ལྷ་པོ་མི་བལྟ་སྟེ། །ལྷ་པོ་མིན་པ་མི་
 བལྟ་ཉིད། །ལྷ་པོ་ལྷ་པོ་མིན་ལས་གཞན། །གསུམ་པ་གང་ཞིག་བལྟ་བར་འགྱུར། །

ཅེས་འདོན་པ་བསྐྱར་ཏེ་སྟུན་འབྲིན་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱར་བ་ནི། གང་ཆེ་ཅུང་ཟད་མི་བལྟ་བ། །ལྟ་བར་བྱེད་པ་
མ་ཡིན་ནོ། །བལྟས་པས་ལྟ་བར་བྱེད་ཅེས་བྱར། །དེ་ནི་ཅི་ལྟར་རིགས་པར་འགྱུར། །
གང་གི་ཆེ་མིག་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རང་བཞིན་གང་ལ་ཡང་ཅུང་ཟད་
ཀྱང་མི་བལྟ་བ་དེའི་ཆེ་ཡང་དག་པར་ལྟ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ལྟ་བས་ན་
ལྟ་བར་བྱེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་མིག་དེ་ནི་ཇི་ལྟར་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ་ག་བ་ལ་སོགས་
པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་སྟུན་འབྲིན་གྱི་ལམ་གཞན་བསྟན་པ་ནི། གཞན་ཡང་འདི་
ལྟ་བས་ན་ལྟ་བར་བྱེད་པའོ་ཞེས་བརྗོད་ན། ལྟ་བའི་བྱ་བ་དང་མིག་ལྟ་བའི་རང་བཞིན་
ཅན་ཞིག་གསུམ། ལྟ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཞིག་འབྲེལ་བར་རྟོག་གྲང་།
གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་མི་རུང་སྟེ། ལྟ་བ་ལྟ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། །ལྟ་བ་མིན་པ་མི་བལྟ་
ཉིད། །ལྟ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ལྟ་བའི་བྱ་བ་དང་ལྟ་བ་ཡིན་ཡང་ལྟ་བ་ཉིད་དང་
འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱེད་པ་ཡང་
གཉིས་སུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་མིན་པའང་མི་ལྟ་བ་ཉིད་དེ།
ལྟ་བའི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལྟ་བ་པོ་དག་ག་པ་ནི། ལྟ་བ་བྱེད་པ་ཡོད་དེ། ལྟ་བ་པོ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྟ་བ་ཉིད་གྱིས་ལྟ་བ་པོ་འང་། །རྣམ་པར་བཤད་པར་གཤེས་པར་བྱ། །
གོང་དུ། ལྟ་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ནི། །དེ་ལ་ལྟ་བ་མ་ཡིན་ཉིད། །ཅེས་སོགས་ལྟ་བ་
ཉིད་ལ་སྟུན་འབྲིན་པ་ཉིད་གྱིས་ལྟ་བ་པོ་ལའང་སྟུན་འབྲིན་རྣམ་པར་བཤད་པར་

ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྟ་བོ་རང་གི་བདག་ཉིད་ནི། །དེ་ལ་ལྟ་བ་མ་ཡིན་ཉིད། །གང་
 ཞིག་བདག་ལ་མི་བལྟ་བ། །དེ་གཞན་དག་ལ་རྗེ་ལྟར་བལྟ། །ཞེས་སོགས་བརྗོད་
 པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ལྟ་བ་པོ་ཡོད་དེ། དེའི་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 བལྟ་བར་བྱ་བ་དང་ལྟ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བལྟ་བྱ་དང་ལྟ་བ་ནི་ལྟ་བ་པོ་ལ་
 ལྟོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དབྱུང་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་སྤངས་ལྟ་བོ་ཡོད་མིན་ཏེ། །
 ལྟ་བ་སྤངས་པར་གྱུར་གྱུར་ངོ་། །ལྟ་བ་པོ་གང་ཞིག་ཡོད་ན་ལྟ་བ་ལ་ལྟོས་པ་དང་
 བཅས་པའམ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་གྲང་། ལྟ་བ་མ་སྤངས་པ་དེ་ལ་ལྟོས་
 པ་དང་བཅས་པའི་ལྟ་བ་པོ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་བ་པོ་གྲུབ་པའམ་མ་གྲུབ་པ་
 གང་ཡང་ལྟ་བ་ལ་ལྟོས་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲུབ་པ་ནི་ལྟོས་མི་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། མ་གྲུབ་པ་ནི་མོ་གཤམ་གྱི་སྤྱུ་ལྟར་ལྟོས་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟ་
 བ་སྤངས་པར་གྱུར་པའི་ལྟ་བ་པོ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་ནི་བྱ་བ་ལ་
 ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར། ལྟ་བོ་མེད་ན་བལྟ་བྱ་དང་། །ལྟ་བ་དེ་དག་གལ་
 ཡོད། །རྗེ་སྤྱད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྟ་བ་པོ་མེད་ན། དེ་ལ་ལྟོས་པའི་བལྟ་བྱ་
 དང་ལྟ་བ་དེ་དག་གལ་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཡོད་པས་ལྟ་བ་པོ་ཡོད་པར་མི་
 འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་བལྟ་བྱ་ལྟ་བྱེད་ཀྱི་འབྲས་སུ་དགག་པ་ནི། རྗེ་ལྟར་ཕ་དང་མ་
 དག་ལ། །བརྟེན་ནས་སུ་ནི་འབྱུང་བར་བཤད། །དེ་བཞིན་མིག་དང་གཟུགས་བརྟེན་
 ནས། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བར་བཤད། །རྗེ་ལྟར་ཕ་དང་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སུ་

འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་བུ་མིག་དང་བལྟ་བུ་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་འབྱུང་ལ། གསུམ་འདུས་པ་ལས་རེག་པ། དེ་ལས་ཚོར་བ། དེ་ལས་སྤོང་
 བ་འབྱུང་བར་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤོང་བའི་ཡན་ལག་བཞི་པོ་བལྟ་བུ་ལྟ་བའི་རྒྱ་
 ཅན་དག་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བལྟ་བུ་བལྟ་བ་གཉིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། བལྟ་བུ་
 ལྟ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སོགས་པ་བཞི། ཡོད་མིན། འདི་ལྟར་ལྟ་
 བ་པོ་མེད་པས་བལྟ་བུ་ལྟ་བ་མེད་དོ་ཞེས་སྐར་བཤད་ཟེན་པའི་ཕྱིར་དེའི་རྒྱ་ཅན་
 གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་
 ཡོད་དེ། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ལེན་པ་ནས་རྒྱ་ཤིའི་བར་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 ཉེ་བར་ལེན་པ་སོགས། རི་ལྟ་བུར་ན་ཡོད་པར་འགྱུར། །གང་གི་ཆེ་བལྟ་བུ་དང་
 ལྟ་བ་མེད་པས་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་བཞི་མེད་པ་དེའི་ཆེ་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ཉེ་
 བར་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཡང་རི་ལྟ་བུར་ན་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་མེད་པ་ཁོ་
 བའོ། །

གཉིས་པ་ཚུལ་དེ་དབང་པོ་གཞན་ལ་བསྐྱེ་བ་ནི། ལྟ་བས་ཉན་དང་སྒྲོམ་
 པ་དང་། ལྟ་བར་བྱེད་དང་རེག་བྱེད་ཡིད། ཉན་པ་པོ་དང་མཉན་ལ་སོགས། །
 རྣམ་པར་བཤད་པར་ཤེས་པར་བྱ། ཉན་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ནི། དེ་ལ་ཉན་པ་
 མ་ཡིན་ཉིད། །གང་ཞིག་བདག་ལ་མི་ཉན་པ། དེ་གཞན་དག་ལ་རི་ལྟར་ཉན། །
 ཉན་པར་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། མེ་ཡི་དབེས་ནི་རྣམ་མ་ཡིན། །སོང་དང་མ་སོང་
 འགོམ་པ་ཡིས། དེ་ནི་ཉན་བཅས་ལན་བཏབ་པོ། །ཞེས་སོགས་ཐམས་ཅད་ཡིད་

ཀྱི་བར་ལ་སྐྱར་ནས་བཤད་པར་བྱའོ། །མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་དེ་དག་ཡང་
 དག་པར་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ཡང་བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཀྱིས། མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་མི་མཐོང་སྟེ། །ཡིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་མི་
 ཤེས་ཏེ། །གང་དུ་འཛིག་ཏེན་མི་འཇུག་པ། །འདི་ནི་བདེན་པའི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་སོགས་གསུངས། དཔུ་མ་རྩ་བའི་ཤེས་རབ་ལས་དབང་པོ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་
 བ་རབ་བྱེད་གསུམ་པའི་འགྲེལ་པའོ། ། །

བཞི་པ་སྐྱང་པོ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་ལ། བྱོགས་སྒྲ་མ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་
 དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དབང་པོ་རྣམས་ཡོད་དེ། སྐྱང་པོ་ལྷ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དག་གི་ཁོངས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན།
 དེ་དགག་པ་ལ། གཟུགས་སྐྱང་དགག་པ་དང་། ཚུལ་དེ་སྐྱང་པོ་གཞན་ལ་བསྐྱེ་བ་
 གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱིར་དགག་པ་དང་། རྒྱ་གཟུགས་
 བྱུང་པར་དུ་དགག་ བཀག་པའི་དོན་བསྟུ་བ། སུན་འབྱེན་གྱི་ལམ་གཞན་བསྟན་
 པ་དང་བཞིའི། དང་པོ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་ནི་མ་གཏོགས་པར། །གཟུགས་ནི་
 དམིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་མ་གཏོགས་པར། །གཟུགས་ཀྱི་
 རྒྱ་ཡང་མི་སྒྲུང་རོ། །གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་ནི་ས་ལ་སོགས་པའི་འབྲུང་བ་རྣམས་ཏེ་འབྲས་
 སུའི་གཟུགས་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་ནི་འབྲས་སུའི་གཟུགས་ཏེ།
 ཡུལ་ལྷ་དང་དབང་པོ་ལྷ་རྣམས་སོ། །གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་ས་ལ་སོགས་པའི་འབྲུང་བ་རྣམས་
 མ་གཏོགས་པར་ལོགས་སུ་འབྲས་སུའི་གཟུགས་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

འབྲས་བུའི་གཟུགས་གཟུགས་སྒྲ་སྒྲ་མ་གཏོགས་པར་ལོགས་སུ་གཟུགས་ཀྱི་
 རྒྱ་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་མི་སྤང་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་མི་མ་གཏོགས་
 པར། །གཟུགས་ན་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པར། །ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་དོན་གང་ཡང་། །
 རྒྱ་མེད་པར་ནི་གང་ནའང་མེད། །ཇི་ལྟར་བུམ་པ་ལས་དོན་གཞན་པའི་སྒྲུལ་བུ་ནི་
 དེའི་རྒྱ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལྟར་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་འབྱུང་བ་ལས་མ་གཏོགས་པར་དེ་ལས་
 ཐ་དད་པའི་འབྲས་བུའི་གཟུགས་ཡོད་ན་འབྲས་བུའི་གཟུགས་དེ་ནི་རྒྱ་མེད་པར་
 ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །འབྱུང་བ་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་པས་དེ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། རྒྱ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་གང་ཡང་རྒྱ་མེད་པ་ནི་གང་ནའང་མེད་དེ།
 ཏྲག་ཏུ་ཡོད་པའམ་ཡང་ན་ནམ་ཡང་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་
 ཀྱི་དེ་རྒྱ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་ཁས་མི་བྲུང་དོ། །

འབྲས་བུའི་གཟུགས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་འབྱུང་བ་ཡང་
 མེད་དེ། གལ་ཏེ་གཟུགས་ནི་མ་གཏོགས་པར། །གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི། །
 འབྲས་བུ་མེད་པའི་རྒྱར་འགྱུར་ཏེ། །འབྲས་བུ་མེད་པའི་རྒྱ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་འབྲས་
 བུ་གཟུགས་ལས་མ་གཏོགས་པར་དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་འབྱུང་བ་ཞིག་
 ཡོད་ན། དེའི་ཆེ་ཇི་ལྟར་སྒྲུལ་བུ་ལས་ཐ་དད་པའི་བུམ་པ་སྒྲུལ་བུའི་རྒྱ་ཅན་མ་ཡིན་
 པ་ལྟར་འབྲས་གཟུགས་ལས་ཐ་དད་པའི་རྒྱ་གཟུགས་ནི་དེའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པས་གཟུགས་ཀྱི་
 རྒྱ་འབྱུང་བ་ནི་འབྲས་བུ་མེད་པའི་རྒྱར་འགྱུར་ན། རྒྱའི་ཐ་སྤྲད་འཇུག་པའི་རྒྱ་ནི་
 འབྲས་བུ་ལ་ལྟོས་པས་འབྲས་བུ་མེད་པའི་རྒྱ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ས་སོགས་འབྱུང་བ་འདི་རྣམས་འབྲས་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱར་
 འདོད་ན་འབྲས་གཟུགས་ཡོད་པའམ་མེད་པ་ཞིག་ལ་འདོད་གང་། གཉིས་ཀ་ལྟར་
 ཡང་མི་རིགས་ཏེ། གཟུགས་ཡོད་ན་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་ནི། །རྒྱ་ཡང་འཐད་པར་མི་
 འགྱུར་ཉིད། །གཟུགས་མེད་ན་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་ནི། །རྒྱ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་
 ཉིད། །འབྲས་བུའི་གཟུགས་ཡོད་ན་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་འབྱུང་བ་དེ་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་
 འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་པ་ཐོབ་ཟེན་པས་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་
 བུའི་གཟུགས་མེད་ན་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་དེ་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།
 མེད་པ་སྒྲུབ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་མི་སྒྲིབ་མོད། འབྲས་
 བུའི་གཟུགས་ནི་ཡོད་དོ་སྟུམ་ན། རྒྱ་མེད་པ་ཡི་གཟུགས་དག་ནི། །འཐད་པར་མི་
 རུང་རུང་མིན་ཉིད། །གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་ཅི་ལྟར་བཤད་ཟེན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་མེད་
 པའི་འབྲས་བུའི་གཟུགས་དག་འཐད་པར་མི་རུང་རུང་མིན་ཉིད་དེ་མི་འཐད་པ་ཁོ་
 བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་མཐོང་པའི་ཕྱིར་དང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་རུང་རུང་
 མིན་ཉིད་ཅེས་ངེས་གཟུང་དང་བཅས་པའི་དགག་པ་གཉིས་སྒྲོམ་པ་ནི་རྒྱ་མེད་པ་
 ཤིན་ཏུ་ཐ་ཆད་པར་སྟོན་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་ །འགའ་ཡང་རྣམ་པར་
 བརྟག་མི་བྱ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གཟུགས་རྣམ་པར་དབྱུད་ན་རང་བཞིན་མེད་
 པ་དེའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་ཡོད་བསྟན་
 མེད་ཐོགས་བཅས་ཐོགས་མེད་འདས་མ་འདས་སྒྲོ་སེར་སོགས་གཟུགས་ལ་དམིགས་

པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འགའ་ཡང་རྣམ་པར་བརྟག་པར་མི་བྱའོ། །འདིར་ཆོས་
 མངོན་པ་བ་དག་གིས་སྒྲུབ་པ། འབྱུང་བ་རྣམས་རྒྱུར་བྱས་པ་ལ་ནི་ཁ་དོག་དང་
 དབྱིབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་
 རོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆོད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་ཀུན་རྟོག་
 གིས་བརྟགས་པ་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་དག་ཡང་དག་པ་
 ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་རྣལ་འབྱུང་བ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྒྲེ་མཆོད་དང་།
 རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྒྲེ་མཆོད་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་སྒྲོམ་
 པ་ལ་གནས་པ་དག་ཀྱང་རེ་ཞིག་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། ཐོགས་པའི་འདུ་
 ཤེས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱབ་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་།
 ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྒྲེ་མཆོད་དང་། ཟད་པར་གྱི་སྒྲེ་མཆོད་དག་སྒྲོམ་པ་གོམས་
 པའི་མཇུག་དུ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཡོད་པར་འགྱུར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྣལ་
 འབྱུང་བ་བསྐྱལ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་དངོས་པོའི་རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྒྲོམ་པ་
 སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྟོན་པ་མེད་པ་སྒྲོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་
 གནས་པ་རྣམས་གཟུགས་སུ་འཇིན་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཏེ་
 རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དབུ་མ་སྟོང་པོར་ཡང་། དེས་ན་ཁ་དོག་སྟོན་པོ་སོགས་དབྱིབས་སུ་བཞི་སོགས་
 དང་ནི། །བསགས་རྣམས་བརྒྱད་དང་ཕྱ་དང་རགས་སོགས་ཀྱིས། །དབྱིབས་གཟུགས་
 ཀྱི་མཚན་ཉིད་གང་། །རི་སྟོང་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་རྣམས། །རི་ལྟར་རིགས་པའི་

སྒྲོལ་བ་ཡིས། །བཀག་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ། ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་འབྱུང་བ་འདི་འབྲས་ཁུའི་གཟུགས་སྐྱབ་པར་བྱེད་ན་
 རང་དང་འདྲ་བའམ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་སྐྱབ་གྲང་། གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་དེ།
 འབྲས་ཁུ་ཆུ་དང་འདྲ་བ་ཞེས། །བྱ་བ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འབྲས་ཁུ་ཆུ་དང་མི་
 འདྲ་ཞེས། །བྱ་བའང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འབྲས་ཁུའི་གཟུགས་རྣམས་ཆུའི་
 གཟུགས་དང་འདྲ་བ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་སྤྲ་བ་དང་གཤེར་བ་
 དང་དྲོ་བ་དང་གཡོ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། འབྲས་གཟུགས་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་
 རྣམས་ནི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་གཟུགས་དང་བ་ཡིན་ལ། བྱི་རོལ་
 གཟུགས་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སོགས་ཀྱི་གཟུང་བྱའི་མཆོན་
 ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་མཆོན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འབྲས་ཁུ་ཆུ་དང་
 མི་འདྲ་ཞེས་བྱ་བའང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་དང་མུང་འདས་ལྟར་མཆོན་
 ཉིད་མི་འདྲ་བ་ཆུ་འབྲས་སུ་མི་རུང་བའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཚུལ་དེ་གཞན་ལ་བསྐྱེ་བ་ལ། དངོས་དང་། རིགས་པ་མཆུངས་
 པའི་ཆུ་མཆོན་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། ཆོར་དང་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་དང་། །
 སེམས་དང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། རྣམ་པ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །གཟུགས་
 ཉིད་ཀྱིས་ནི་རིམ་པ་མཆུངས། །ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་ལུང་པོ་ལྷག་མ་བཞི་པོ་དང་
 མཆོན་ཉིད་མཆོན་གཞི་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགག་པའི་རིམ་པ་གཟུགས་ལ་རྣམ་པར་དབྱུད་པའི་རིམ་པ་དང་

མཚུངས་པར་སྒྱུར་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར། ཚོར་བའི་རྒྱ་ནི་མ་གཏོགས་པར། ཚོར་
 བ་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ཕྱིར་ཚོར་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་ །
 འགའ་ཡང་རྣམ་པར་བརྟག་མི་བྱ། །ཞེས་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱུར་ཏེ་བཤད་དོ། །
 གཉིས་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ལུང་པོ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་གཟུགས་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་
 རིམ་པ་དང་མཚུངས་ཞེན། ལྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཅུད་བྱས་ཆོ། །གང་ཞིག་ལན་
 འདེབས་སྒྲ་བྱེད་པ། །དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་ལན་བཏབ་མིན། །བསྒྲུབ་པར་བྱ་དང་
 མཚུངས་པར་འགྱུར། །གང་དག་གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་པ། གཟུགས་
 ཀྱི་རྒྱ་ནི་མ་གཏོགས་པར་ཞེས་སོགས་ལྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཅུད་ཅིང་དགག་པ་བྱས་པ་
 དེའི་ཆོ། འགའ་ཞིག་གཟུགས་ཡོད་དེ། ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ལུང་པོ་གཞན་རྣམས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ལན་འདེབས་སྒྲ་བར་བྱེད་ན་དེའི་ཐམས་ཅད་ལན་བཏབ་
 པ་མིན་ཏེ། ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་གཟུགས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་
 མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར། རི་ལྟར་གཟུགས་རང་གི་རྒྱ་ལས་དེ་ཉིད་དང་
 གཞན་དུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཚོར་བ་དང་། རྣམ་ཤེས་དང་
 ལྟན་ཅིག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་
 རྒྱུན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་རང་གི་རྒྱ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་རྣམ་པར་དབྱེད་
 བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་ལྟར་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་འབྱེན་པ་ལ་ཚུལ་འདི་བརྗོད་
 པ་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་པ་བྱེད་པའི་ཆོ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ། ལྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 བཤད་བྱས་ཆོ། །གང་ཞིག་སྒྱུན་འདོགས་སྒྲ་བྱེད་པ། །དེ་ཡི་ཐམས་ཅད་སྒྱུན་འདོགས་

མིན། །བསྐྱབ་པར་བྱ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་པ་བྱས་
 པའི་ཆེ་སྒྲོབ་མ་ལྟ་བུ་གང་ཞིག་གཟུགས་ཡོད་དེ། ཆོར་བ་སོགས་གཞན་རྣམས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོགས་སྟོན་འདོགས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡི་ཐམས་ཅད་སྟོན་
 བཏགས་པ་མིན་ཏེ། ལྷ་མ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །དབུ་མ་པས་ནི། ཆོས་གཅིག་སྟོང་པར་སྒྲུབ་ན་ཐམས་ཅད་དེ་དང་མཚུངས་
 པའི་ཕྱིར་འགས་ཀྱང་ལན་བཏབ་པའམ་སུན་འབྱེན་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །
 དེ་ལྟར་ཡང་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་མདོ་ལས། ཆོས་གཅིག་གིས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་
 ཅད་སྒྲུམ་དང་། །མིག་རྒྱ་དང་འདྲ་གཟུང་བྱར་མེད་ཅིང་གསོག་དང་ནི། །རྩན་
 ཞིང་ཐེར་བྱག་མིན་པར་རྗེས་སུ་རྟོགས་གྱུར་པ། །དེ་ནི་རིང་པོར་མི་ཐོགས་བྱང་
 རྒྱུ་སྟོང་པོར་འགོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དབུ་མ་རྩ་བའི་གེས་རབ་ལས་
 སྤང་པོ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་བཞི་པའི་འགྲེལ་པའོ། །

ལྷ་པ་ཁམས་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་ལ། ཕྱོགས་སྒྲུམ་དང་། དེ་དགག་པ་
 གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ཁམས་རྣམས་ནི་ཡོད་དེ། བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་
 ཆེན་པོ་སྒྲེས་བུ་གང་ཟག་འདི་ནི་ཁམས་དྲུག་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་
 གསུང་རབ་ལས་འདོན་པ་ལགས་ན་ཁམས་བཞིན་དུ་སྤང་པོ་དང་སྒྲེ་མཆེད་ཀྱང་
 ཡོད་དོ་ཞེན། གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་ཁམས་དྲུག་རྒྱས་པར་དགག་ མཐར་འཛིན་
 ཀྱིས་མི་གྲོལ་བར་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། རྣམ་མཁའི་ཁམས་དགག་པ་
 དང་། རྒྱལ་དེ་གཞན་ལ་བསྒྲེ་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ་དགག་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་

བ་དང་། བཀག་པའི་མཇུག་བསྐྱ་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ་མཚན་མཚོན་དགག་པ་
 དང་། དངོས་དང་དངོས་མེད་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ་གསུམ་གྱི། མཚན་
 ཉིད་དགག་པ་ནི། དེ་ལ་ཁམས་ཐུག་ནི་ས་དང་རྩ་དང་མེ་དང་རླུང་དང་ནམ་མཁའ་
 དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །དེ་ལ་ནམ་མཁའ་རྣམས་གྲུབ་དགག་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 ཏེ་བཤད་པ། རྣམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་སྡེ་རྣམས་ན། རྣམ་མཁའ་ཅུང་ཟད་ཡོད་མ་
 ཡིན། །གལ་ཏེ་མཚན་ལས་སྡེ་གྲུར་ན། མཚན་ཉིད་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །
 འདིར་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་ནི་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ཡིན་ལ་དེའི་སྡེ་རྣམས་དུ་མཚན་
 གཞི་ནམ་མཁའ་ཡོད་ན་དེ་ལ་མཚན་ཉིད་འཇུག་པར་རིགས་ན་ཡང་། རྣམ་མཁའི་
 མཚན་ཉིད་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་སྡེ་རྣམས་མཚན་གཞི་ནམ་མཁའ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་མཚན་ཉིད་ལས་སྡེ་རྣམས་མཚན་གཞི་གྲུབ་པར་གྱུར་ན་མཚན་
 ཉིད་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་འདོད་པའམ་རིགས་པ་ཡང་
 མ་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་དངོས་པོ་ནི། །འགའ་ཡང་གང་ནའང་ཡོད་མ་
 ཡིན། །གལ་ཏེ་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས།
 མཚན་ཉིད་མེད་པའི་དངོས་མེད་ན། མཚན་ཉིད་གང་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར། །
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྡེ་རྣམས་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་མཚན་གཞིའི་དངོས་པོ་མེད་དོ་ཞེས་
 བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ན་མཚན་ཉིད་གང་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་མཚན་
 ཉིད་འཇུག་པ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་སྡེ་རྣམས་མཚན་གཞི་གྲུབ་ལ། ཕྱིས་མཚན་ཉིད་འཇུག་
 པར་འདོད་ན་ཡང་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ཅིག་ཅར་གྱུ་བ་བོ་ཞེན་ཡང་། རྩ་གཡས་གཡོན་བཞིན་དུ་ཕན་
 ཚུན་ལྷོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མཆན་མཆོན་དུ་མི་རིགས་སོ། །གཞན་ཡང་མཆན་ཉིད་
 འཇུག་པ་ན་མཆན་ཉིད་དང་བཅས་པའམ་མཆན་ཉིད་མེད་པ་ཞིག་ལ་འཇུག་གང་།
 གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་དེ། མཆན་ཉིད་མེད་ལ་མཆན་ཉིད་ནི། །མི་འཇུག་
 མཆན་ཉིད་བཅས་ལའང་མིན། །མཆན་ཉིད་མེད་པ་ལ་ནི་མཆན་ཉིད་མི་འཇུག་སྟེ།
 རི་བོད་གི་རྩ་བཞིན། མཆན་ཉིད་དང་བཅས་པ་ལ་ཡང་མཆན་ཉིད་མི་འཇུག་སྟེ།
 མཆན་ཉིད་དང་ལྷན་པར་གྱུ་བ་པ་ལ་ཡང་མཆན་ཉིད་འཇུག་པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཡ་ཏེ་འཇུག་ན་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་གཉིས་ལས་གཞན་ལ་འཇུག་
 གོ་ཞེན། མཆན་བཅས་མཆན་ཉིད་མེད་པ་ལས། །གཞན་ལའང་འཇུག་པར་མི་
 འགྱུར་རོ། །མཆན་ཉིད་དང་བཅས་པ་ཡང་མ་ཡིན་མཆན་ཉིད་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་
 པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མཆན་གཞི་དགག་པ་ནི། གཡ་ཏེ་
 མཆན་ཉིད་འཇུག་པ་མེད་ཀྱང་མཆན་གཞི་ཡོད་དོ་སྟུམ་ན། མཆན་ཉིད་འཇུག་པ་
 མ་ཡིན་ན། །མཆན་གཞི་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཆེ་མེད་བཤད་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་མཆན་ཉིད་འཇུག་པ་མེད་པ་དེའི་ཆེ་མཆན་གཞི་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།
 མཆན་གཞི་ནི་མཆན་ཉིད་འཇུག་པ་ལ་ལྷོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཡ་ཏེ་མཆན་ཉིད་འཇུག་པ་མེད་ཀྱང་མཆན་ཉིད་ནི་ཡོད་ལ་དེ་ཡོད་པས་
 མཆན་གཞི་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེན། མཆན་གཞི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ན། །མཆན་ཉིད་ཀྱང་
 ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །གང་གི་ཆེ་མཆན་ཉིད་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པས་མཆན་གཞི་འཐད་

བ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་མཆན་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། དེ་ཕྱིར་མཆན་གཞི་ཡོད་མིན་ཏེ། །མཆན་ཉིད་ཡོད་པ་
 ཉིད་མ་ཡིན། །གཉིས་པ་དངོས་དང་དངོས་མེད་དགག་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་མཆན་གཞི་
 དང་མཆན་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ནམ་མཁའ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡོད་
 དོ་ཞེ་ན། མཆན་གཞི་མཆན་ཉིད་མ་གཏོགས་པའི། །དངོས་པོ་ཡང་ནི་ཡོད་མ་ཡིན།
 །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མཆན་གཞི་དང་མཆན་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའི་མེ་ཏྲག་
 བཞིན་ནོ། །གཤམ་ཏེ་ནམ་མཁའ་དངོས་པོ་བ་མེད་ན་འོ་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡོད་དོ་
 ཞེ་ན། དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །དངོས་མེད་གང་གི་ཡིན་པར་འགྱུར། །གང་
 གི་ཆེ་ནམ་མཁའ་དངོས་པོ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་དངོས་པོ་མེད་པ་གང་གི་
 ཡིན་པར་བརྟག་སྟེ། དངོས་པོའི་གནས་སྐབས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་དངོས་པོ་མེད་
 པ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ནམ་མཁའ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་
 གཟུགས་མེད་པ་ཅུ་ལ་རྣམ་པར་བཞག་ལ། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་གཟུགས་
 མེད་ན་དེ་བཀག་པའི་ནམ་མཁའ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། གཤམ་ཏེ་དངོས་པོ་དང་
 དངོས་མེད་ཡོད་མེད་རྟོག་པར་བྱེད་པ་པོ་ཁྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་
 ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དངོས་དང་དངོས་མེད་མི་མཐུན་ཆོས། །གང་གིས་
 དངོས་དང་དངོས་མེད་ཤེས། །རྟོག་པར་བྱེད་པ་པོ་དེ་དངོས་པོ་འཇམ། དངོས་མེད་
 དམ། དེ་གཉིས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཆོས་གསུམ་པ་གང་གིས་དངོས་དང་དངོས་མེད་ཤེས།
 རེ་ཤིག་དངོས་པོའི་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མཆན་གཞི་མཆན་ཉིད་མ་གཏོགས་པ། །དངོས་

པོ་ཡང་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སུན་ཕུང་བས་སོ། །དངོས་པོ་མེད་པའི་མ་ཡིན་ཏེ།
དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །དངོས་མེད་གང་གི་ཡིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་
བས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་མི་མཐུན་ཆོས་ཀྱང་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་
པོ་དང་དངོས་མེད་ཉོག་པ་པོ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་བཀག་པའི་མཐུག་བསྐྱུ་བ་ནི།
དེ་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་དངོས་པོ་མིན། །དངོས་མེད་མ་ཡིན་མཚན་གཞི་མིན། །མཚན་
ཉིད་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཚུལ་དེ་གཞན་ལ་བསྒྲེ་བ་ནི། །ཁམས་ལྷ་པོ། །གཞན་གང་དག་
ཀྱང་ནམ་མཁའ་མཚུངས། །ས་དང་རྩ་དང་མེ་དང་རླུང་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་
ཁམས་ལྷ་པོ་གཞན་གང་དག་ཀྱང་ནམ་མཁའི་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་དང་མཚུངས་
པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། །འདི་ལྟར་ས་ཡི་མཚན་ཉིད་སྟེ་རོལ་ན། །ས་ནི་རྩ་ཟད་ཡོད་
མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནས། །དེ་ཕྱིར་ས་ནི་དངོས་པོ་མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་བར་བརྗོད་
པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་མཐར་འཛིན་གྱིས་མི་གྲོལ་བར་བསྟན་པ་ནི། །སྒྲོ་རྩ་གང་
དག་དངོས་རྣམས་ལ། །ཡོད་པ་ཉིད་དང་མེད་ཉིད་དུ། །ལྟ་བ་དེས་ནི་ལྟ་བུ་བ། །
ཉེ་བར་ཞི་བ་ཞི་མི་མཐོང་། །རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོ་རྩ་ཞིང་ཞན་པ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་མེད་
གྱི་མཐར་ཞེན་ཅིང་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ལམ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་མཐོང་བ་
ལས་ཉམས་པའི་རང་གཞན་གྱི་སྟེ་པ་གང་དག་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཡོད་
མེད་དུ་ལྟ་བ་དེས་ནི་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བལྟ་བར་བྱ་བ་ཉོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་
བྲལ་བས་ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་ལོག་པས་ཞི་བ་དོན་དམ་སྟོང་པ་ཉིད་

གྱི་རང་བཞིན་ཅན་མི་མཐོང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས། ཡོད་དང་མེད་ཅེས་བྱ་
བ་གཉིས་ཀ་མཐའ། །དག་དང་མ་དག་འདི་ཡང་མཐའ་ཡིན་ཏེ། །དེའི་ཕྱིར་གཉིས་
ཀའི་མཐའ་ནི་རྣམ་སྤངས་ནས། །མཁས་པས་དབུ་མ་ལའང་གནས་པར་ཡོད་མི་
བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དབུ་མ་རྩ་བའི་གེས་རབ་ལས་ཁམས་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་
བ་སྟེ་རབ་བྱེད་ལྟ་བུའི་འགྲེལ་བའོ། ། །

དུག་པ་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་ལ་གཉིས།
ཕྱོགས་སྒྲ་མ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་པོ་ཁམས་དང་སྟེ་
མཆེད་རྣམས་ནི་ཡོད་དེ། དེའི་རྟེན་ཅན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཀྱན་ནས་
ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་དགག་པ་ལ་འདོད་ཆགས་
དང་ཆགས་པ་དགག་ཚུལ། དེ་གཞན་ལ་ཡང་བསྐྱེ་བ་གཉིས་གྱི་དང་པོ་ལ། དགག་
པ་དངོས། ལུན་འབྱེན་གྱི་ལམ་གཞན་བསྟན། བཀག་པའི་མཐུག་བསྟུ་བ་གསུམ་
གྱི་དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་རྟོག་ན། རྟེན་ཆགས་
པ་ཡོད་པའམ་མེད་པ་ཞིག་ལ་རྟོག་གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། གལ་ཏེ་
འདོད་ཆགས་སྒྲ་རོལ་ན། །འདོད་ཆགས་མེད་པའི་ཆགས་ཡོད་ན། །དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་འདོད་ཆགས་ཡོད། །ཆགས་ཡོད་འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་འགྱུར། །འདོད་
ཆགས་ནི་ཡུལ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་ལ།
ཆགས་པ་ནི་དེའི་རྟེན་བདག་གམ་སེམས་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་གྱི་སྒྲ་
རོལ་ན་འདོད་ཆགས་མེད་ཅིང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་པའི་རྟེན་ཆགས་པ་ཞིག་

ཡོད་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཀྱི་སྒྲན་ཅིག་མ་དང་
པོ་ཡུལ་དང་ཆགས་པའི་རྣམ་པར་སྤྲད་པ་ན་ཆགས་པའི་རྣམ་པར་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལ་ཆགས་པ་ཞེས་ཉེ་བར་
གདགས་པར་ཟད་ཀྱི། དེ་ཆགས་པ་དེ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་དང་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་
བྲལ་བའི་བྱིར། དེས་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲན་ཅིག་མ་གཉིས་པའི་སྟོ་སྟེ་བ་དེ་ལ་ནི་རེ་གིག་ཡུལ་ཉེ་བར་
གནས་པ་མེད་དོ། །སེམས་ཀྱི་སྒྲན་ཅིག་མ་དང་པོའི་རྗེས་སུ་ཡོངས་སྟོན་པ་ཡང་ཐ་སྒྲན་གདགས་སུ་རུང་བ་མ་
ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ཡུལ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཆགས་པ་མེད་པའི་བྱིར། འདོད་ཆགས་རྟོག་པ་
ཀུན་རྫོབ་ཡིན། ཆགས་པ་ལ་མ་བརྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་
རྟེན་ཆགས་པ་ཡོད་ན་འདོད་ཆགས་ཡོད་པ་རིགས་པར་འགྱུར་ན། འདོད་ཆགས་
མེད་པའི་ཆགས་པ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་ཡང་འདོད་
ཆགས་ཡོད་པར་བྲལ་བའི་བྱིར་རོ། །

འོན་ཏེ་ཆགས་པ་མེད་པར་འདོད་ཆགས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཆགས་པ་ཡོད་པར་
མ་གྱུར་ནའང་། །འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །རྟེན་ཆགས་པ་ཡོད་པར་མ་
གྱུར་ནའང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། བེད་ཐོག་
མེད་པར་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲིན་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་ཡོད་དེ།
ཆགས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཆགས་པ་ཡོད་ན་འདོད་ཆགས་ཡོད་པའམ་མེད་
པ་ཞིག་ལ་རྟོག་གུང་ན། ཆགས་པ་ལའང་འདོད་ཆགས་ནི། །ཡོད་དམ་མེད་གུང་རིམ་
པ་མཚུངས། །ཆགས་པ་ལ་ཡང་དེའི་སྒྲ་རོལ་ཏུ་ཆགས་པ་མེད་པའི་འདོད་ཆགས་
ཡོད་དམ་མེད་པར་འདོད་གུང་རུང་སྟེ། གལ་ཏེ་ཆགས་པའི་སྒྲ་རོལ་ན། །ཆགས་

མེད་འདོད་ཆགས་ཡོད་ན་ནི། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་པ་ཡོད། །འདོད་ཆགས་
 ཡོད་ན་ཆགས་ཡོད་འགྱུར། །ཞེས་དང་། འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་མ་གྱུར་ན་འདྲ། །
 ཆགས་པ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཅེས་པའི་དགག་པའི་རིམ་པ་མཚུངས་པར་སྒྱུར་
 རོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ལས་སྒྲིན་འདིར་འགྱུར་བ་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་
 སྒྲིལ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་སྟེ། སེམས་དང་ལྟན་ཅིག་
 འབྱུང་བའི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་སེམས་ཆགས་པར་བྱས་པའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདོད་
 ཆགས་དང་ནི་ཆགས་པ་དག །ལྟན་ཅིག་ཉིད་དུ་སྒྲིལ་མི་རིགས། །ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན།
 འདི་ལྟར་འདོད་ཆགས་ཆགས་པ་དག །ཕན་ཚུན་ལྟོས་པ་མེད་པར་འགྱུར། །གལ་
 ཉི་དུས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་ན་རྩ་གཡས་གཡོན་བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་
 དག་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་ལྟན་ཅིག་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་གཅིག་
 བའམ་ཐ་དད་པ་གཅིག་ལ་རྟོག་གང་། གཅིག་ཉིད་ལྟན་ཅིག་ཉིད་མེད་དེ། །དེ་
 ཉིད་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་མིན། །འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ན་ལྟན་
 ཅིག་ཉིད་མེད་དེ། འདིར་ཆགས་པ་དེ་ཉིད་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་ཉིད་མིན་པ་མ་ཡིན་
 བའི་བྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཐ་དད་ཉིད་ཡིན་ན། །ལྟན་ཅིག་ཉིད་དུ་རིམ་ལྟར་འགྱུར། །ཅི་སྟེ་
 དེ་དག་ཐ་དད་ཡིན་ན་ཡང་སྒྲུང་བ་དང་སྒྲུན་པ་ལྟ་བུ་ཐ་དད་པ་དག་ལ་ལྟན་ཅིག་
 མ་མཐོང་བའི་བྱིར་ལྟན་ཅིག་ཉིད་དུ་རིམ་ལྟར་འགྱུར། གཞན་ཡང་། གལ་ཉི་གཅིག་
 ལྟ་ལྟན་ཅིག་ན། །གྲོགས་མེད་པར་ཡང་དེར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཉི་ཐ་དད་ལྟན་ཅིག་

ན། །གྲོགས་མེད་པར་ཡང་དེར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གཅིག་ཕུ་ཞིག་ལྟན་ཅིག་ཏུ་
 རྟོག་ན་སྒྲོགས་མེད་པར་ཡན་གར་དུ་གནས་པ་ཡང་ལྟན་ཅིག་པ་དེར་འགྱུར་རོ། །
 ཐ་དད་ཉིད་ལ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འདོད་ན། རྟེན་སྒྲོགས་མེད་པར་དེ་དང་ཡུལ་ཐ་དད་
 ན་གནས་པའི་བ་ལང་ཡན་གར་བ་ཡང་རྟ་དང་ལྟན་ཅིག་པ་དེར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དང་
 ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། གལ་ཏེ་ཐ་དད་ལྟན་ཅིག་ན། །ཅི་གོ་འདོད་
 ཆགས་ཆགས་པ་དག །ཐ་དད་ཉིད་དུ་གྱུབ་འགྱུར་རམ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་ལྟན་
 ཅིག་འགྱུར། །གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ལ་ལྟན་ཅིག་པ་
 ཉིད་དུ་རྟོག་ན། ཅི་གོ་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་དག་བ་ལང་དང་རྟ་བཞིན་དུ་
 བན་ཚུན་ལྟོས་མེད་ཀྱི་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་གྱུབ་པར་འགྱུར་རམ། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་
 བན་ཚུན་ལྟོས་མེད་ཀྱི་ཐ་དད་པར་གྱུབ་ན་དེས་ན་དེ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་པར་འགྱུར་
 ན་ཡང་། འདི་གཉིས་ནི་བན་ཚུན་ལྟོས་མེད་དུ་མ་གྱུབ་པས་དེས་ན་དེ་གཉིས་ལ་ལྟན་
 ཅིག་པ་ཉིད་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་ཐ་དད་པར་མ་གྱུབ་པ་ལ་ལྟན་ཅིག་མ་མཐོང་ནས།
 གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་ཆགས་པ་དག །ཐ་དད་ཉིད་དུ་གྱུབ་འགྱུར་ན། །སྟེ་གྱུབ་པར་
 ཁྱོད་རྟོག་ན། དེ་དག་ལྟན་ཅིག་ཉིད་དུ་ནི། །ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་ཡོངས་སུ་རྟོག །འདོད་
 ཆགས་དང་ཆགས་པ་གྱུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དེ་དག་ལྟན་ཅིག་ཉིད་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་
 ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་བྱེད་དེ། ཐ་དད་དུ་གྱུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དག་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཅི་སྟེ་ཡང་། ཐ་དད་གྱུབ་པར་མ་གྱུར་པས། །དེ་ཕྱིར་ལྟན་ཅིག་འདོད་བྱེད་ན། །
 འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་དག་ཐ་དད་པར་གྱུབ་པར་མ་གྱུར་པས་དེའི་ཕྱིར་འདི་

དག་ལྟན་ཅིག་ཉིད་དུ་འདོད་ན་དེ་ཡང་ཐ་དད་པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་མེད་པས། ལྟན་
 ཅིག་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་བྱིར། །ཐ་དད་ཉིད་དུ་ཡང་འདོད་དམ། །སྟེ་ཕན་ཚུན་ལྟོས་
 མེད་ཀྱི་ཐ་དད་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར། ཐ་དད་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པས། །
 ལྟན་ཅིག་དངོས་པོར་འགྲུབ་མི་འགྱུར། །འདི་ན་བ་ལང་དང་རྟ་རྟ་བུ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་
 ཐ་དད་པ་དག་ལྟན་ཅིག་པར་གྲགས་ཀྱི། ཕན་ཚུན་ལྟོས་མེད་ཀྱི་ཐ་དད་པའི་དངོས་
 པོར་མ་གྲུབ་པས་ལྟན་ཅིག་དངོས་པོར་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །འདིས་
 ལྟན་ཅིག་འགྲུབ་པ་ཐ་དད་ལ་ལྟོས་དགོས་པར་བསྟན་ཏེ། །

ཐ་དད་གྲུབ་པ་ལྟན་ཅིག་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་ཁས་སྒྲུངས་དང་སྦྱོར་བ་ནི།
 ཐ་དད་དངོས་པོར་གང་ཡོད་ན། །ལྟན་ཅིག་དངོས་པོར་འདོད་པར་བྱེད། །འདོད་
 ཆགས་དང་ཆགས་པ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་ཐ་དད་དུ་དངོས་པོ་གང་ཞིག་ཡོད་ན། ལྟན་
 ཅིག་པའི་དངོས་པོར་འདོད་པར་བྱེད་པ་ལྟན་ཅིག་པའི་དངོས་པོ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་
 ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཐ་དད་འགྲུབ་པ་ལྟན་
 ཅིག་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་པར་ཁས་སྒྲུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་གྲུབ་པ་ཕན་ཚུན་
 བརྟེན་པའི་བྱིར་གཉིས་ཀ་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་འདོད་
 ཆགས་ཆགས་པ་དག་ །ལྟན་ཅིག་ལྟན་ཅིག་མིན་མི་འགྲུབ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པར་
 དབྱུང་ན་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་དག་ལྟན་ཅིག་དང་ལྟན་ཅིག་མིན་པ་སྒྲུབ་བྱི་
 གང་དུ་ཡང་མི་འགྲུབ་པས་ཡང་དག་པར་དེ་གཉིས་མ་གྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་ཚུལ་
 དེ་གཞན་ལ་བསྒྲེ་བ་ནི། འདོད་ཆགས་བཞིན་དུ་ཚོས་རྣམས་ཀུན། །ལྟན་ཅིག་ལྟན་

ཅིག་མིན་མི་འགྲུབ། །རི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་
མ་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཞེ་སྤང་དང་སྤང་བ་དང་། གཏི་མུག་དང་སྤོངས་པ་ལ་
སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱན་ལྷན་ཅིག་ལྷན་ཅིག་མིན་པར་མི་འགྲུབ་པར་སྦྱར་
བར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས། གང་འདོད་ཆགས་དང་། གང་ལ་
འདོད་ཆགས་དང་། གང་གིས་འདོད་ཆགས་པ་དང་། གང་ཞེ་སྤང་བ་དང་། གང་
ལ་ཞེ་སྤང་བ་དང་། གང་གིས་ཞེ་སྤང་བ་དང་། གང་གཏི་མུག་པ་དང་། གང་ལ་
གཏི་མུག་པ་དང་། གང་གིས་གཏི་མུག་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་དེ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་
མི་མཐོང་ཞིང་ཆོས་དེ་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །དབུ་མ་རྩ་བའི་
ཤེས་རབ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ་སྟེ་དུག་
པའི་འགྲེལ་པའོ། ། །

བདུན་པ་འདུས་བྱས་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་ལ། འདུས་བྱས་མཆོན་ཉིད་
རྒྱས་པར་དགག་ ཞར་ལ་འདུས་མ་བྱས་པ་དགག་ དེ་ཉིད་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་
བ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ལ་སྦྱིར་དགག་པ་དང་། སོ་སོར་དགག་པ་གཉིས་གྱི། དང་
པོ་ནི། ལུང་ཁམས་སྒྲེ་མཆོད་འདུས་བྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དག་ཡོད་དེ། འདུས་
བྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་སྒྲེ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲེ་བ་ལ་སོགས་པ་
ནི་ཀྱན་རྫོབ་རྩ་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་གྱི། ཡང་དག་པར་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་
ཡང་དག་པར་སྒྲེ་བ་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ན་སྒྲེ་བ་དེ་འདུས་བྱས་སམ་
འདུས་མ་བྱས་གིག་མཆོན་ཉིད་དུ་འགྱུར་གང་། གལ་ཏེ་སྒྲེ་བ་འདུས་བྱས་ན། །དེ་

ལ་མཆན་ཉིད་གསུམ་ལྟན་འགྱུར། །གལ་ཏེ་སྒྲེ་བ་འདུས་བྱས་སུ་རྟོག་ན་དེ་ལ་ཡང་སྒྲེ་
བ་ལ་སོགས་པ་མཆན་ཉིད་གསུམ་དང་ལྟན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲེ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུམ་པོ་འདི་ནི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་བྱིར་རོ། །དེའི་བྱིར་
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་སྒྲེ་བ་མཆན་གཞིར་འགྱུར་གྱི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་
ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྒྲེ་སྒྲེ་བ་འདུས་མ་བྱས། །རི་ལྟར་འདུས་བྱས་མཆན་ཉིད་
ཡིན། །ཅི་སྒྲེ་སྒྲེ་བ་འདུས་མ་བྱས་སུ་རྟོག་ན། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་གསུམ་
དང་བྲལ་བའི་བྱིར། རི་ལྟར་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བ་ལང་རྟ་ཡི་
མཆན་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྒྲེ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་འདུས་
བྱས་སུ་རྟོག་ན་སོ་སོ་བའམ་འདུས་པ་ཞིག་མཆན་ཉིད་དུ་རྟོག་གང་། སྒྲེ་བ་ལ་སོགས་
སོ་སོ་ཡི། །འདུས་བྱས་མཆན་ཉིད་བྱ་བར་ནི། །རྣམ་མིན་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ། །
འདུས་པ་ཡང་ནི་རི་ལྟར་རུང་། །སྒྲེ་བ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོ་རེ་རེས་འདུས་བྱས་ཀྱི་
མཆན་ཉིད་བྱ་བར་མི་རྣམས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྒྲེ་བའི་དུས་ན་གནས་པ་དང་འཇིག་པ་མེད་པ་
དེའི་ཆོ། བམ་མཁའ་ལྟར་དེ་དག་དང་བྲལ་བའི་སྒྲེ་བ་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་
དུ་མི་འཐད་ལ། གནས་པའི་རྣམས་ན་སྒྲེ་འཇིག་མེད་ན་དེ་དག་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་
གནས་པ་ཡང་མེད་དེ། བམ་མཁའི་མེ་རྟོག་བཞིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་པའི་དུས་ན་གནས་པ་དང་སྒྲེ་བ་མེད་ན་དེ་དག་དང་
བྲལ་བ་ལ་འཇིག་པ་ཡང་མེད་དེ། དེའི་བྱིར་གསུམ་པོ་སོ་སོར་མཆན་ཉིད་དུ་མི་
རིགས་སོ། །གསུམ་པོ་འདུས་པ་ཡང་མཆན་ཉིད་དུ་མི་རུང་སྟེ། དངོས་པོ་གཅིག་

ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་གསུམ་ཀ་འདུས་པ་ཡང་ནི་རི་ལྷ་ར་རུང་སྟེ། ལྷ་ར་བ་དང་ལྷ་ར་བ་
 ལྷ་ར་ལན་ཚུན་འགལ་བའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་མཆན་
 ཉིད་གསུམ་ཡོད་ན་ཡང་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་དེ་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ན་ཡང་ཉེས་པ་
 ཅི་ཡོད་ཅི་ན། སྐྱེ་དང་གནས་དང་འཇིག་རྣམས་ལ། །འདུས་བྱས་མཆན་ཉིད་
 གཞན་ཞིག་ནི། །གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ཐུག་མེད་འགྱུར། །མེད་ན་དེ་དག་འདུས་བྱས་
 མིན། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་འཇིག་པ་རྣམས་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་འདུས་
 བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་གཞན་ཞིག་ཡོད་པར་འདོད་ན། དེ་དག་ལ་ཡང་མཆན་ཉིད་
 གཞན་ཡོད་པས་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱི་མཐའ་རྟོགས་
 པ་མེད་པའི་བྱིར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་འགྱུར་བ་མི་སྤྲོད་དོ། །ཅི་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་
 པ་དེ་དག་ལ་མཆན་ཉིད་མེད་ན་འདུས་བྱས་མིན་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟ་ན་འདུས་
 བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་མི་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོར་དགག་པ་ལ། སྐྱེ་བ་དགག་གནས་པ་དགག་འཇིག་
 པ་དགག་པ་དང་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ལ་ཐོགས་སྒྲ་མ་བརྗོད་པ་ནི། འདིར་མང་
 བོས་བཀྱར་བ་དག་ན་རེ། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་
 ཡོད་ཀྱང་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཅུ་བའི་མཆན་ཉིད་དང་རྗེས་
 མཐུན་གྱི་མཆན་ཉིད་རྣམས་ལན་ཚུན་སྐྱུ་བ་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཆོས་
 དག་བའམ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཞིག་སྐྱེ་བ་ན་བདག་ཉིད་དང་བཅོལ་སྐྱེ་སྟེ། ཆོས་དེ་
 ཉིད་དང་སྐྱེ་བ་དང་ལྷན་པ་དང་གནས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་།

གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན་ལོག་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། དག་པ་
 ༡ ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་དག་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་
 ༢ ན་དེའི་དེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། དེས་པར་མི་འབྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ན་དེའི་དེས་པར་
 ༣ མི་འབྱུང་བ་སྟེ་དེ་དག་ནི་འཁོར་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྟེ་བའི་སྟེ་བ་ནས་དེས་པར་འབྱུང་
 ༤ བ་མ་ཡིན་པའི་དེས་པར་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི་བར་བདུན་ནི་འཁོར་གྱི་འཁོར་ཡིན་ནོ། །
 ༥ དེ་ལ། རྩ་བའི་སྟེ་བས་སྟེ་བ་ཡི། །སྟེ་བའང་སྟེ་བ་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །སྟེ་བའི་སྟེ་
 ༦ བས་རྩ་བ་ཡི། །སྟེ་བ་འབའ་ཞིག་སྟེ་བ་པར་བྱེད། །རྩ་བའི་སྟེ་བས་ཚས་དེ་ཉིད་
 ༧ དང་རྩ་བའི་མཚན་ཉིད་དུག་རྗེས་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུག་སྟེ་བའི་སྟེ་བ་དང་
 ༨ བཅས་པའང་བསྟེ་བ་པར་བྱེད་ལ་སྟེ་བའི་སྟེ་བས་རྩ་བའི་སྟེ་བ་འབའ་ཞིག་སྟེ་བ་
 ༩ པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེས་པར་འབྱུང་མ་ཡིན་པས་ནི་ཚས་བཅུ་བཞི་དེས་པར་འབྱུང་
 ༡༠ བར་མི་བྱེད་ལ། དེས་པར་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི་དེས་པར་འབྱུང་མ་ཡིན་པས་ནི་དེས་པར་འབྱུང་མ་
 ༡༡ ཡིན་པ་ཁོ་ན་དེས་པར་མི་འབྱུང་བར་བྱེད་དོ། །དེའི་སྤྱིར་སྤྱུག་མེད་དུ་མི་འབྱུང་རོ་
 ༡༢ ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་དག་གཤམ་པ་ལ། དག་པ་པ་དངོས་དང་། བཤད་ཟིན་དུན་པ་ལ་
 ༡ སྒྱུར་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ་སྟེ་བ་གཞན་གྱིས་བསྟེ་བ་དག་གཤམ་སྟེ་བ་རང་གིས་
 ༢ བསྟེ་བ་དག་གཤམ་སྟེ་བ་འབྱེན་གྱི་ལམ་གཞན་བསྟེ་བ་དང་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི།
 ༣ གལ་ཏེ་ཁྱོད་གྱིས་སྟེ་བའི་སྟེ་བ། །རྩ་བའི་སྟེ་བ་སྟེ་བ་བྱེད་ན། །ཁྱོད་གྱི་རྩ་བས་མ་
 ༤ བསྟེ་བ་དེས། །དེ་ནི་རི་ལྟར་སྟེ་བ་པར་བྱེད། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་གྱིས་ལྟར་ན་སྟེ་བའི་སྟེ་

བས་ཅ་བའི་སྒྲེ་བ་སྒྲེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ད་ནི་ཅ་བས་མ་བསྒྲེད་པའི་སྒྲེ་བའི་
སྒྲེ་བ་དེས་ཅ་བའི་སྒྲེ་བ་དེ་ནི་རི་ལྷར་སྒྲེད་པར་བྱེད་དེ། སྒྲེ་བའི་སྒྲེ་བ་འབྲུབ་པ་ཅ་
བའི་སྒྲེ་བ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཅ་བ་ཡིས། །བསྒྲེད་པ་དེ་
ཡིས་ཅ་བསྒྲེད་ན། །དེས་མ་བསྒྲེད་པའི་ཅ་བ་དེས། །དེ་ནི་རི་ལྷར་སྒྲེད་པར་བྱེད། །
གལ་ཏེ་ཉེས་པ་དེ་སྤང་བར་འདོད་ནས་ཅ་བ་ཡིས་བསྒྲེད་པའི་སྒྲེ་བའི་སྒྲེ་བ་དེ་
ཡིས་ཅ་བ་བསྒྲེད་ན་སྒྲེ་བའི་སྒྲེ་བ་དེས་མ་བསྒྲེད་པའི་ཅ་བ་དེས་སྒྲེ་བའི་སྒྲེ་བ་དེ་ནི་
རི་ལྷར་སྒྲེད་པར་བྱེད་དེ། ཅ་བའི་སྒྲེ་བ་འབྲུབ་པ་སྒྲེ་བའི་སྒྲེ་བ་ལ་རག་ལས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཅ་བའི་སྒྲེ་བ་སྒྲེ་བཞིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲེ་བའི་སྒྲེ་བ་སྒྲེད་པར་བྱེད་ལ།
དེས་ཅ་བའི་སྒྲེ་བ་བསྒྲེད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མ་སྒྲེས་པ་དེ་ཡིས། །དེ་བསྒྲེད་པར་ནི་
བྱེད་ཀྱིས་ན། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲེ་བཞིན་པ་དེ་ཡིས། །དེ་བསྒྲེད་པར་ནི་འདོད་ལ་རག། སྒྲེ་
བཞིན་པ་ནི་མ་འོངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྒྲེས་པ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་མ་སྒྲེས་པ་ཡིས་མ་
སྒྲེས་པ་དེ་བསྒྲེད་པར་བྱེད་ཀྱིས་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཅ་བའི་སྒྲེ་བ་སྒྲེ་བཞིན་པ་དེ་ཡིས་སྒྲེ་
བའི་སྒྲེ་བ་དེ་སྒྲེད་པར་འདོད་ལ་རག་པ་ཞིག་ན། མ་སྒྲེས་པས་ནི་མ་སྒྲེས་པ་གཞན་
བསྒྲེད་པར་མི་ཀྱས་ཏེ། མོ་གཤམ་གྱི་བུས་རི་བོང་གི་རྩ་མི་བསྒྲེད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཕྱོགས་སྒྲ་མ་བརྗོད་པ་ནི། གང་ལས་བྱུག་མེད་དུ་འབྱུང་བ་
སྒྲེ་བ་ལ་ནི་སྒྲེ་བ་གཞན་མེད་དོ། །འོན་ཅི་ཞེ་ན། རི་ལྷར་མར་མེ་རང་དང་གཞན། །
སྤང་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྒྲེ་བའང་རང་དང་གཞན་གྱི་དངོས། །གཉིས་ཀ་
བསྒྲེད་པར་བྱེད་ཡིན་ན། །རི་ལྷར་མར་མེ་སྤང་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་

གི་བདག་ཉིད་དང་བུམ་པ་ལ་སོགས་གཞན་ཡང་སྤང་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་
 བ་ཡང་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་དང་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་གཉིས་ཀ་
 བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས། གཉིས་པ་དེ་དག་པ་ལ་དབེ་དག་པ་དོན་དག་པ་
 གཉིས་གྱི་དང་པོ་ནི། མར་མེ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་གསལ་བྱེད་མིན་ཏེ། མར་
 མེ་དག་ནི་གང་དག་ན། །དེ་འདྲུག་པ་ན་མུན་པ་མེད། །མར་མེས་ཅི་ཞིག་སྤང་བར་
 བྱེད། །མུན་པ་སེལ་བས་སྤང་བྱེད་ཡིན། །མར་མེ་ནི་མུན་པ་སེལ་བས་སྤང་བྱེད་
 ཅིས་གསལ་བ་ཡིན་ན། མུན་པ་གང་སེལ་བས་རང་གི་བདག་ཉིད་གསལ་བྱེད་དུ་
 འགྱུར་བ་རེ་ཞིག་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་མུན་པ་མེད་དེ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མུན་
 པ་གང་སེལ་བས་མར་མེ་གཞན་གསལ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་མར་མེ་ཡུལ་གང་ན་
 འདྲུག་པ་དེ་ན་ཡང་མུན་པ་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་མར་མེས་རང་གཞན་གྱི་བདག་ཉིད་
 ཅི་ཞིག་སྤང་བར་བྱེད་དེ་མི་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ལོ། །གལ་ཏེ་མར་མེས་མུན་པ་མི་སེལ་ཞེས་
 བརྗོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། མར་མེ་སྐྱེ་བཞིན་པས་མུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས། གང་ཆོ་
 མར་མེ་སྐྱེ་བཞིན་པ། མུན་པ་དང་ནི་ཤད་མེད་ན། །ཇི་ལྟར་མར་མེ་སྐྱེ་བཞིན་པས། །
 མུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། །གང་གི་ཆོ་མར་མེ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ནི་མ་འོངས་པ་
 ཡིན་ལ། མུན་པ་ནི་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པས་དུས་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཤད་པ་མེད་ན་ཇི་
 ལྟར་མར་མེ་སྐྱེ་བཞིན་པས་མུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། །གལ་ཏེ་མིག་གིས་གཟུགས་
 མ་ཤད་པ་མཐོང་བ་ལྟར་མར་མེས་མ་ཤད་པའི་མུན་པ་སེལ་ལོ་ཞེས། མར་མེས་
 ཤད་པ་མེད་པར་ཡང་། །གལ་ཏེ་མུན་པ་སེལ་བྱེད་ན། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་ན་གནས་

པའི་མུན། །འདི་ན་གནས་པ་དེས་སེལ་འགྱུར། །གལ་ཏེ་མར་མེས་ཐུད་པ་མེད་
 པར་ཡང་མུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་ན་འཛིག་རྟེན་ཀྱན་ན་གནས་པའི་མུན་པ་ཀྱན་
 ཡུལ་འདི་ན་གནས་པའི་མར་མེ་དེས་སེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། མ་ཐུད་པར་མཆུངས་
 པའི་ཐྱིར་ཉེ་བ་ན་གནས་པ་བཞིན། ཚུལ་འདི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མ་རིག་པ་འཇོམས་
 པ་དང་། མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་། རྗེར་བུ་ཁབ་ལེན་གྱིས་མ་ཐུད་པར་
 ལྷགས་འདྲེན་པ་སོགས་ལའང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཐ་སྙད་དུ་ནི་འཛིག་རྟེན་ལ་རི་
 ལྟར་གྲགས་པ་ལྟར་ཐུད་མ་ཐུད་ཀྱི་དབྱུད་པ་མེད་པར་མར་མེས་མུན་པ་སེལ། ཡེ་
 ཤེས་ཀྱིས་མ་རིག་པ་འཇོམས་ཞེས་སོགས་ཁས་སྤང་ངོ་། །གཞན་ཡང་། མར་མེས་
 རང་དང་གཞན་གྱི་དངོས། །གལ་ཏེ་སྤང་བར་བྱེད་གྱུར་ན། །མུན་པའང་རང་དང་
 གཞན་གྱི་དངོས། །སྒྲིབ་པར་འགྱུར་བ་ཐེ་ཚོམ་མེད། །གལ་ཏེ་མར་མེས་རང་
 གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྤང་བར་བྱེད་ན། །འགལ་ལྗོངས་ཀྱི་པའི་ཐྱིར་མུན་པས་གྱང་
 རང་གཞན་གཉིས་ཀ་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་ངོ་། །གལ་ཏེ་མུན་པས་བདག་ཉིད་བསྒྲིབས་
 ན་སྒྲིབ་པའི་ཐྱིར་མི་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་བདག་བསྐྱེད་པ་དགག་གཞན་བསྐྱེད་པ་དགག་སྐྱེ་བཞིན་
 པ་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་འདིས་རང་གི་བདག་
 ཉིད་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན། སྐྱེས་པ་ཞིག་གམ་མ་སྐྱེས་པ་ཞིག་གིས་བསྐྱེད་གྲང་། སྐྱེ་བ་
 འདི་ནི་མ་སྐྱེས་པས། །རང་གི་བདག་ཉིད་རི་ལྟར་བསྐྱེད། །ཅི་སྟེ་སྐྱེས་པས་སྐྱེད་
 བྱེད་ན། །སྐྱེས་ན་ཅི་ཞིག་སྐྱེད་དུ་ཡོད། །སྐྱེ་བ་མ་སྐྱེས་པས་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་

ཇི་ལྟར་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། བསྐྱེད་ན་ནི་ནམ་མཁའི་མེ་ཏྲེག་གྲང་རང་གི་བདག་ཉིད་
 སྐྱེད་པར་བྱེད་པར་འབྱུང་རོ། །ཅི་སྟེ་སྐྱེ་བ་སྐྱེས་པས་རང་གི་བདག་ཉིད་སྐྱེད་པར་
 བྱེད་ན་སྐྱེས་ཟིན་ན་ཡང་བསྐྱེད་དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། སྐྱེས་ཟིན་སྐྱེ་བར་མི་རིགས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱེས་དང་མ་སྐྱེས་སྐྱེ་བཞིན་པ། ཇི་ལྟ་བུར་ཡང་མི་
 བསྐྱེད་པ། །དེ་ནི་སྔོང་དང་མ་སྔོང་དང་། །བགོམ་པས་རྒྱམ་པར་བཤད་པ་ཡིན། །
 འབྲས་བུ་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དང་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཇི་ལྟ་བུར་ཡང་སྐྱེ་བས་མི་
 བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་སྔོང་བ་དང་མ་སྔོང་བ་དང་འགོམ་པའི་ལམ་ལ་འགོ་བ་མེད་པར་
 བརྟན་པས་རྒྱམ་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེ་སྟེ། སྐྱེས་པ་ནི་སྐྱེ་
 པའི་བྱ་བ་འགགས་པ་ཡིན་ལ། སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱ་བ་ད་ལྟར་བས་ཟིན་པ་ཡིན་ལ།
 སྐྱེས་པ་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་ན་འདས་ད་ལྟར་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མ་སྐྱེས་པ་ཡང་
 མི་སྐྱེ་སྟེ། མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡང་མི་
 སྐྱེ་སྟེ། སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྐྱེ་བཞིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེ་ཡི། འོན་ཀྱང་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཁོ་
 བ་སྐྱེའོ། །འདི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དང་ལྟན་པ་ལ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཞེས་བརྗོད་ལ། སྐྱེ་
 བཞིན་པ་དེ་ཡང་སྐྱེ་བས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། གང་ཆེ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ན། སྐྱེ་
 བཞིན་འདི་འབྱུང་མེད་པའི་ཆོ། ཇི་ལྟར་སྐྱེ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། སྐྱེ་བཞིན་པ་ཞེས་
 བརྗོད་པར་བྱ། །གང་གི་ཆེ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ན་འདིའི་སྐྱེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བཞིན་པ་

འདི་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་ངེས་པར་རྟུག་ན་ཡང་། རི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་སྒྲེ་
 བ་མེད་པ་དེའི་ཆེ་རི་ལྟར་སྒྲེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲེ་བཞིན་པ་འདི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་
 བརྗོད། དེ་བས་ན་སྒྲེ་བཞིན་པ་སྒྲེ་ལ་དེ་ཡང་སྒྲེ་བས་སྒྲེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་མི་རིགས་
 སོ། །འདིར་སྒྲུས་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས། འདི་ཡོད་པས་འདི་འབྱུང་། འདི་
 སྒྲེས་པས་འདི་སྒྲེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བརྟན་
 པ་ནི། རྒྱ་མེད་པ་དང་། མི་མཐུན་པ་རྒྱུར་སྒྲེ་བ་རྣམས་བསལ་ནས་དངོས་པོ་རྣམས་
 ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། བྱོད་ཀྱིས། སྒྲེས་དང་མ་སྒྲེས་སྒྲེ་
 བཞིན་པ། རི་ལྟ་བུར་ཡང་སྒྲེ་མི་འབྱུང་། །ཞེས་པས་སྒྲེ་བ་བཀག་པ་ན་རྟེན་ཅིང་
 འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མེད་པར་སྒྲེ་བ་བྱོད་
 དང་རྩྱུང་པས་ཆོག་གོ་ཞེ་ན། བདག་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ཉམས་པར་བྱེད་པ་
 མ་ཡིན་གྱི། བྱོད་ཉིད་རྟེན་འབྲེལ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་
 ཀྱིས། འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་ཞེས་གསུངས་པ་ན་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་
 གསལ་བར་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་
 ཀྱིས་ཞི། །རྟེན་འདི་པ་ཅུ་གྱི་རྒྱ་རྟེན་ལ་བརྟེན་ཅིང་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱ་
 མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་སྒྲོས་པ་ཉི་བར་ཞི་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། །ཁོ་བོ་ཅག་
 གིས་ས་བོན་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་ལས་སྒྲུ་གུ་ཞེས་བྱ་བའི་འབྲས་བྱ་འབྱུང་ལ་དེ་གཉིས་
 ཀ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲོས་པ་ཉི་བར་ཞི་བར་སྟོན་པ་ན་རྟེན་འབྲེལ་གསལ་བར་བྱས་
 པར་འབྱུང་གྱི། བྱོད་དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྒྲེ་བས་ནི་རྟེན་འབྲེལ་

ལ་གཞོན་པ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པས་རྟེན་འབྲེལ་
 ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཕྱིར་སྐྱེ་བཞིན་ཉིད་དང་ནི། །སྐྱེ་བ་ཡང་ནི་ཞི་བ་ཉིད། །
 གང་གི་ཕྱིར་རྟེན་འབྲེལ་ནི་སྒྲོས་པ་ཉི་བར་ཞི་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བཞིན་པ་དང་
 སྐྱེ་བ་ཡང་སྒྲོས་པ་ཉི་བར་ཞི་བ་ཡིན་ལོ། །གལ་ཏེ་བྱམ་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་
 བྱམ་པ་སྐྱེ་བཞིན་པར་འགྱུར་ལ། སྐྱེ་བཞིན་པ་དེ་ཡང་སྐྱེ་བས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན།
 དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མ་སྐྱེས་པ། །འགའ་ཞིག་གང་ན་འང་ཡོད་
 འགྱུར་ན། །དེ་ནི་སྐྱེ་འགྱུར་དངོས་པོ་དེ། །མེད་ན་ཅི་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་
 སྐྱེ་བའི་སྐྱ་རོལ་ན་བྱམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་མ་སྐྱེས་པ་འགའ་ཞིག་ཡུལ་གང་
 ན་ཡོད་པར་གྱུར་ན། དེ་ནི་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན།
 མ་འོངས་པའི་བྱམ་པའི་དངོས་པོ་དེ་ནི་རུང་བ་ཀྱང་མེད་ན་ཅི་ཞིག་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་
 ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་འགྱུར།

གསུམ་པ་སྐྱེན་འབྱེན་གྱི་ལམ་གཞན་བསྟན་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་དེ་ཡིས་
 བློ། །སྐྱེ་བཞིན་པ་ནི་སྐྱེད་བྱེད་ན། །སྐྱེ་བ་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ལྟ། །གང་ཞིག་གིས་ནི་སྐྱེད་
 བར་བྱེད། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་དེས་སྐྱེ་བཞིན་པ་དེ་མ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ན་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་སྐྱེ་
 བ་གཞན་གང་ཞིག་གིས་བསྐྱེད་པར་བརྟེན་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་གཞན་ཞིག་
 གིས། །དེ་བསྐྱེད་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར། །འདིའི་དོན་ནི་བཤད་ཟེན་ཏོ། །ཅི་སྟེ་
 སྐྱེ་བ་མེད་སྐྱེ་ན། །ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཅི་སྟེ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་གཞན་
 མེད་པར་སྐྱེ་ན་སྐྱེ་བས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱེ་བ་དེ་

བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་བཤད་ཟིན་དུན་པ་ལ་སྐྱུར་
བ་ནི། གཞན་ཡང་སྐྱེ་བས་རང་དང་གཞན་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་པའི་ཕྱོགས་འདི་ལ་ད་
ལྟ་བདག་ཅག་གིས་སུན་འབྱེན་བརྗོད་མི་དགོས་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཕྱོགས་འདི་སུན་
འབྱེན་པ། རེ་ཤིག་ཡོད་དམ་མེད་པ་ཡང་། །སྐྱེ་བ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། །ཡོད་
མེད་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཞེས། །གོང་དུ་བསྟན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྗེ་ལྟར་ཞེན། །ཡོད་
དམ་མེད་པའི་དོན་ལ་ཡང་། །སྐྱེན་ནི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་དང་། གང་ཆེ་ཆོས་
ནི་ཡོད་པ་དང་། །མེད་དང་ཡོད་མེད་མི་འགྱུར་པ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་སྐྱེ་བ་
བཀག་པ་ན་སྐྱེ་བས་སྐྱེ་བཞིན་པ་སྐྱེད་པ་དང་། རང་དང་གཞན་གྱི་བདག་ཉིད་སྐྱེད་དོ་
ཞེས་བྱ་བའི་རྟོག་པ་མི་འཇུག་གོ། །གཞན་ཡང་སྐྱེ་བ་འདི་བརྟགས་པ་ན་དངོས་པོ་
འགག་བཞིན་པའམ་འགག་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ལ་རྟོག་གྲང་། གཉིས་ཀ་མི་
རིགས་ཏེ། དངོས་པོ་འགག་བཞིན་ཉིད་ལ་ནི། །སྐྱེ་བ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །
གང་ཞིག་འགག་བཞིན་མ་ཡིན་པ། །དེ་ནི་དངོས་པོར་མི་འཐད་དོ། །དངོས་པོ་ད་
ལྟར་བ་མི་རྟག་པ་དང་འབྲེལ་བ་འགག་བཞིན་པ་ལ་ནི་སྐྱེ་བ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།
ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདས་མ་འོངས་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་གང་འཇིག་པ་དང་བྲལ་བ་
འགག་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དངོས་པོར་མི་འཐད་དེ་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་
དང་མི་ལྟན་པའི་ཕྱིར་དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བར་མི་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་གནས་པ་དགག་པ་ནི། འདིར་སྒྲུས་པ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་
བ་ཡོད་དེ། དེ་ཡོད་ན་ཡོད་པའི་ཆོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་ནི་གནས་

བ་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པས་གནས་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གནས་པ་ཡང་ཐ་
 ལྷན་པ་ཡིན་གྱི། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་གནས་པ་མི་གནས་ཏེ། །དངོས་
 པོ་མི་གནས་གནས་པ་མིན། །གནས་བཞིན་པ་ཡང་མི་གནས་ཏེ། །མ་སྐྱེས་གང་
 ཞིག་གནས་པར་འགྱུར། །དངོས་པོ་གནས་པ་མི་གནས་ཏེ། དེ་ལ་གནས་པའི་བྱ་
 བ་འགགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་མི་གནས་པ་ཡང་གནས་པ་མིན་ཏེ་གནས་
 པའི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་བཞིན་པ་ཡང་མི་གནས་ཏེ། གནས་པ་
 གཉིས་སུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། གནས་པ་དང་མི་གནས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་གནས་
 བཞིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སྤྱར་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར་མ་སྐྱེས་པའི་
 དངོས་པོ་གང་ཞིག་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། རི་བོང་གི་རྩ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་
 གནས་པ་འདི་འགག་བཞིན་པའམ་འགག་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ལ་རྟོག་གང་།
 གཉིས་ཀ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དངོས་པོ་འགག་བཞིན་ཉིད་ལ་ནི། །གནས་པ་འཐད་
 བར་མི་འགྱུར་རོ། །གང་ཞིག་འགག་བཞིན་མ་ཡིན་པ། །དེ་ནི་དངོས་པོར་མི་
 འཐད་དོ། །རེ་གིག་དངོས་པོ་འགག་བཞིན་པ་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་ལ་
 ནི་དེ་དང་འགལ་བའི་གནས་པ་ཡོད་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གང་ཞིག་འགག་
 བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་འགག་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་ནི་དངོས་པོར་འཐད་པར་མི་འགྱུར་
 ན་དེ་ལ་གནས་པ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། གཞན་ཡང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དུས་
 ཀུན་ཏུ། །རྒྱ་དང་འཆི་བའི་ཆོས་ཡིན་ན། །གང་དག་རྒྱ་དང་འཆི་མེད་པར། །གནས་
 པའི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་ཡིན། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དུས་ཀུན་ཏུ་གནས་པ་དང་

འགལ་བ་རྒྱ་བ་དང་འཆི་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན། གང་དག་རྒྱ་བ་དང་འཆི་བ་མེད་
 བའི་གནས་པའི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱིར་གནས་པ་མེད་དོ། །གཞན་
 ཡང་གནས་པ་འདི་གནས་པའི་ཆེད་དུ་གནས་པ་གཞན་ཞིག་ཏྱིག་གས། འོན་ཏེ་
 རང་ཉིད་གྱིས་གནས་པར་བྱེད། གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། གནས་པ་
 གནས་པ་གཞན་དང་ནི། །དེ་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་གནས་པ་མི་རིགས། །རྗེ་ལྟར་སྒྲོ་བ་རང་
 དང་ནི། །གཞན་གྱིས་སྒྲོད་པ་མ་ཡིན་བཞིན། །གནས་པ་གནས་པ་གཞན་དང་
 གནས་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་གནས་པ་མི་རིགས་པ་ནི། རྗེ་ལྟར་སྒྲོ་བ་རང་དང་གཞན་
 གྱིས་བསྒྲོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཤམ་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར། སྒྲོ་བ་འདི་ནི་མ་
 སྒྲོས་པས། །རང་གི་བདག་ཉིད་རྗེ་ལྟར་བསྒྲོད། །ཅེས་སོགས་བཞིན་དུ། གནས་
 པ་འདི་ནི་མི་གནས་པས། །རང་གི་བདག་ཉིད་རྗེ་ལྟར་གནས། །གལ་ཏེ་གནས་པ་
 གནས་བྱེད་ན། །གནས་པ་ཅི་ཞིག་གནས་སུ་ཡོད། །ཅེས་སྒྱུར་རོ། །ཡང་། གལ་ཏེ་
 སྒྲོ་བ་གཞན་ཞིག་གིས། །དེ་བསྒྲོད་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་པ་
 བཞིན་དུ། གལ་ཏེ་གནས་པ་གཞན་ཞིག་གིས། །དེ་གནས་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར། །
 ཞེས་བརྗོད་དོ། །

གསུམ་པ་འགག་པ་དགག་པ་ནི། འདིར་སྒྲུས་པ། སྒྲོ་བ་དང་གནས་པ་ནི་
 ཡོད་དེ། དེ་ཡོད་ན་ཡོད་པའི་ཆོས་འགག་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། མི་རྟག་པ་ཡང་
 ཐ་སྙད་པ་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། འགགས་པ་འགག་པར་མི་
 འགྱུར་ཏེ། །མ་འགགས་པ་ཡང་འགག་མི་འགྱུར། །འགག་བཞིན་པ་ཡང་དེ་བཞིན་

མིན། །མ་སྐྱེས་གང་ཞིག་འགག་པར་འགྱུར། །མི་རྟག་པ་འདི་ཡོད་ན་དངོས་པོ་
འགགས་པའམ། མ་འགགས་པའམ་འགག་བཞིན་པ་ཞིག་ལ་འགྱུར་ན། དངོས་
པོ་འགགས་པ་ནི་འགག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འདས་པ་དང་ད་ལྟར་པ་འགལ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །མ་འགགས་པ་ཡང་འགག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འགག་པ་དང་བྲལ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །འགག་བཞིན་པ་ཡང་མི་འགག་སྟེ། འགག་བཞིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་
འགག་པ་གཉིས་སུ་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སྤྱར་སྟེ་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར་མ་
སྐྱེས་པས་གང་ཞིག་འགག་པར་འགྱུར་ཏེ། རི་བོང་གི་རྩ་མི་འགག་པ་བཞིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་འགག་པ་འདི་དངོས་པོ་གནས་པའམ་མི་གནས་པ་ཞིག་ལ་
འགྱུར་གྲང་། གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། རི་ཞིག་དངོས་པོ་གནས་པ་ལ། །
འགག་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རི་ཞིག་དངོས་པོ་མི་འཇིག་པར་གནས་པ་ལ་
ནི་དེ་དང་འགལ་བའི་འགག་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དངོས་པོ་མི་གནས་པ་
ལ་ཡང་། །འགག་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དངོས་པོ་མི་གནས་པ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པ་ལ་འགག་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་འགག་པ་འདི་ཡོད་ན་
གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་འགག་གམ་འོན་ཏེ་གཞན་ཀྱིས་གཞན་འགག་
གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་མི་རུང་སྟེ། གནས་སྐབས་དེ་ཡིས་གནས་སྐབས་ནི། །དེ་ཉིད་
འགག་པ་ཉིད་མི་འགྱུར། །གནས་སྐབས་གཞན་ཀྱིས་གནས་སྐབས་ནི། །གཞན་
ཡང་འགག་པ་ཉིད་མི་འགྱུར། །རི་ཞིག་འོ་མའི་གནས་སྐབས་དེ་ཡིས་འོ་མའི་གནས་
སྐབས་དེ་ཉིད་འགག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རང་ཉིད་རང་ལ་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་

རོ། །ཞོའི་གནས་སྐབས་གཞན་གྱིས་འོ་མའི་གནས་སྐབས་གཞན་ཡང་འགག་པར་
མི་འགྱུར་ཏེ། འོ་མའི་གནས་སྐབས་ན་ཞོའི་གནས་སྐབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་རང་དང་གཞན་གྱིས་འཇིག་པར་མི་བྱེད་
མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་འོ་མའི་གནས་སྐབས་ལ་འགག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྒྲེ་བ་ཡང་
ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གྱེ་མ་བྱོད་ནི་གིན་ཏུ་སྒྲུབ་པར་མཛོན་པ་ཞིག་སྟེ། སྤར་བཤད་པའི་
ཚུལ་གྱིས། གང་ཆེ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སྒྲེ་བ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་བ། །
བཤད་པ། དེ་ཆེ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །འགག་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །
ཞེས་གསལ་བར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནམ། གཞན་ཡང་འགག་པ་ཡོད་ན་དངོས་པོ་
ཡོད་པའམ་མེད་པ་ཞིག་ལ་ཡོད་གང་། རེ་ཞིག་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལ། །འགག་པ་
འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཅིག་ཉིད་ན་ནི་དངོས་པོ་དང་། །དངོས་པོ་མེད་པ་
འཐད་པ་མེད། །དངོས་པོ་ཡོད་པ་རང་བཞིན་མ་ཉམས་པ་ལ་ནི་འགག་པ་འཐད་
པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འགག་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ལ། གཅིག་ཉིད་ལ་དངོས་
པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ཅིག་ཅར་འཐད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་ལྟར་དངོས་པོ་
ཡོད་པ་ལ་འགག་པ་མི་འཐད་པ་ལྟར། དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལའང་། །འགག་
པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལའང་
འགག་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། མགོ་གཉིས་པ་ལ་རི་ལྟར་ནི། །བཅད་དུ་མེད་
པ་དེ་བཞིན་ནོ། །མགོ་གཉིས་པ་མེད་པར་གྲགས་པ་ལ་བཅད་དུ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་འགག་པ་ཞེས་བྱ་བས་དངོས་པོ་རྣམས་འགག་པར་བྱེད་ན། འགག་པ་
 ལ་འགག་པ་གཞན་འདོད་དམ་འོན་ཏེ་མི་འདོད། འགག་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །
 ཡོད་མིན་འགག་པ་གཞན་གྱིས་མིན། །རི་ལྟར་སྒྲེ་བ་རང་དང་ནི། །གཞན་གྱིས་
 བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་བཞིན། །འགག་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་འགག་པ་གཞན་
 གྱིས་འགག་པར་བྱེད་པ་མིན་པ་ནི་རི་ལྟར་སྒྲེ་བ་རང་དང་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་མ་
 ཡིན་པ་དེ་བཞིན་གཤམ་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར། སྒྲེ་བ་འདི་ནི་མ་སྒྲེས་པས། །རང་གི་
 བདག་ཉིད་རི་ལྟར་བསྐྱེད། །ཅིས་སོགས་བཞིན་དུ། འགག་པ་འདི་ནི་མ་འགགས་
 པས། །རང་གི་བདག་ཉིད་རི་ལྟར་འགོག། ཅི་སྟེ་འགགས་པས་འགོག་བྱེད་ན། །
 འགགས་ན་ཅི་ཞིག་དགག་ཏུ་ཡོད། །ཅིས་སྐྱར་རོ། །གལ་ཏེ་སྒྲེ་བ་གཞན་ཞིག་
 གིས་ཞེས་སོགས་བཤད་པ་བཞིན་དུ། གལ་ཏེ་འཇིག་པ་གཞན་ཞིག་གིས། །དེ་
 འཇིག་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར། །ཅི་སྟེ་འཇིག་མེད་དེ་འཇིག་ན། །ཐམས་ཅད་དེ་
 བཞིན་འཇིག་པར་འགྱུར། །ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་རིགས་པས་
 རྣམ་པར་དབྱེད་ན། །བྱོད་ལ་ཡང་སྒྲེ་བ་ལ་སོགས་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་
 མེད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རྣམ་པར་དབྱེད་ན་འཇིག་མོད། ཉེས་པ་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཁོ་བོ་ཅག་གི་སྒྲེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་འཇིག་ཏེན་ལ་རི་ལྟར་གྲགས་
 པ་ལྟར་ཁས་སྐྱངས་ཀྱི་ཡང་དག་པར་ཁས་མ་སྐྱངས་པའི་བྱིར་རོ། །འཇིག་ཏེན་རྣམས་
 ནི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྐྱང་བའི་བདག་ཉིད་ལ་སྒྲེ་བ་དང་
 འཇིག་པར་མཛོན་པར་ཞེན་ནས་སྒྲེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྐྱད་འདོགས་གིང་།

དབུ་མ་པས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ངོར་དེ་དག་གི་ཐ་སྙད་རི་ལྷ་བ་བཞིན་ཁས་བླངས་
བ་ཅམ་དུ་ཟད་དོ། །

གལ་ཏེ་སྒྲེ་བ་ལ་སོགས་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྒྲིའི་མཆན་ཉིད་བཀག་ཀྱང་སྒྲ་
བ་ལ་སོགས་པ་དང་སྒྲོག་གལ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་བར་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་འདུས་བྱས་ཡོད་དོ་ཞེན། སྒྲེ་དང་གནས་དང་འཛིག་པ་རྣམས། །མ་གྲུབ་ཕྱིར་
ན་འདུས་བྱས་མེད། །རི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲེ་དང་གནས་དང་འཛིག་པ་
ལ་སོགས་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དག་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་འདུས་བྱས་མེད་ལ།
འདུས་བྱས་མེད་པའི་ཕྱིར་དེའི་བྱུང་བར་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར།
གཉིས་པ་ཞར་ལ་འདུས་མ་བྱས་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་འདུས་བྱས་ཡོད་དེ། དེའི་
གཉིན་པོ་འདུས་མ་བྱས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། འདུས་བྱས་རབ་རྩ་མ་གྲུབ་པས། །
འདུས་མ་བྱས་ནི་རི་ལྷ་ར་འགྲུབ། །རི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདུས་བྱས་རབ་
རྩ་མ་གྲུབ་པས་འདུས་མ་བྱས་གཞན་དག་འདོད་པའི་ནམ་མཁའ་དང་སོ་སོར་
བརྟགས་འགོག་དང་། བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་
པ་རི་ལྷ་ར་འགྲུབ་སྟེ། འགལ་ལྷོ་འདུས་བྱས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱེ་བླ་མ་ལྷ་བའི་
གཞུང་ལས། འདུས་མ་བྱས་ནི་འགོག་གཉིས་དང་། །ནམ་མཁའ་དང་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད། །ཅིས་པའི་སོ་སོར་
བརྟགས་ཏེ་འགོག་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་སོ་སོར་བརྟགས་ཏེ་འགོག་པ་
ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་སྟེ། དེ་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་འགོག་ལ་བྱལ་བར་བྱེད་
པས་ཡང་དག་པ་ཡིན་ནོ། །སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་ནི་འགའ་ཞིག་གིས་དངོས་པོ་འགོག་ལ་མི་འབྲལ་བ་

གང་ཡིན་པའོ། །ནམ་མཁའ་ནི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། མི་སྒྲིབ་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་
 ཉིད་ནི་སྒྲ་ནས་མེད་པ་དང་ཞིག་ནས་མེད་པ་དང་། གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པ་དང་། གཏན་མེད་པ་དག་གིས་
 མཚན་པ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་དག་ཀྱང་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། དབུ་མ་སྟོང་
 པོར། མ་སྒྲིབ་པའི་འགོག་པ་ཡང་། །ཡང་དག་དུ་ན་འགོག་པ་མིན། །མ་སྒྲིབ་པའི་འགོག་ཡིན་ཕྱིར། །སོ་
 སོར་བརྟགས་མིན་འགོག་པ་བཞིན། །འདུས་བྱས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་མེད་ན། མ་སྒྲིབ་
 སམ་སྒྲིབ་པ་གང་ཞིག་འགོག་པར་འདོད། དེ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་རྩལ་དེས་བཀག་
 པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་
 པ་མེད་ན་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། དགོ་སྟོང་དག་འདུས་བྱས་ནི་སྒྲིབ་པར་ཡང་མཛོན།
 འཛིག་པ་དང་གནས་པ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡང་མཛོན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་
 ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིན། མི་ལམ་ནི་བཞིན་སྒྲིབ་པ་བཞིན། །དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ནི་བཞིན་
 དུ། །དེ་བཞིན་སྒྲིབ་དང་དེ་བཞིན་གནས། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་འཛིག་པར་གསུངས། །
 ནི་ལྟར་མི་ལམ་དང་སྒྲིབ་པ་དང་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དག་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྒྲིབ་པ་
 ཡིན་ཡང་འཛིག་རྟེན་ན་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་བརྗོད་ཅིང་ཐ་སྟོང་བྱེད་པ་ཅི་ལྟ་
 བ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་པ་དང་གནས་པ་དང་འཛིག་པ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་ཡང་འཛིག་རྟེན་ལ་ནི་ལྟར་གྲགས་པ་ཙམ་གྱི་སྟོན་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་པར་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་རྩལ་པོ་ལས། དགས་རྒྱས་ག་
 རུས་སྒྲེལ་བ་འདི་བདག་གིས། །རྒྱུང་མ་ཡིན་སྙམ་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ནས་ནི། །བྱིས་

པ་མྱོངས་རྣམས་འདོད་ཆགས་སྐྱེད་བྱེད་ཅིང་། །སྐྱུ་མ་རི་བཞིན་བྱུང་མེད་མི་ཤེས་
 མོ། །རི་ལྟར་བྱུ་མོ་གཞིན་རྒྱུ་མི་ལམ་ན། །བྱུ་པོ་བྱུང་ཞིང་གི་བ་དེ་མཐོང་ནས། །
 བྱུང་ན་དགའ་གིང་གི་ན་མི་དགའ་ལྟར། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་
 བར་གྱིས། །རི་ལྟར་བྱུ་མོ་ཐོང་བྱེད་སྒྲིག་རྒྱུ་དང་། །སྐྱུ་མ་རི་བཞིན་མི་ལམ་རི་
 འདྲ་བར། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་བྱ་སྟེ། །མཚན་མ་བསྒྲུལ་བ་དོ་
 བོ་ཉིད་གྱིས་སྟོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དབུ་མ་རྩ་བའི་ཤེས་རབ་ལས་
 འདུས་བྱས་བརྟག་པ་སྟེ་རབ་བྱེད་བདུན་པའི་འབྲེལ་པའོ། །

བརྒྱད་པ་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་ལ། བྱུགས་སྐྱུ་མ་བརྗོད་
 པ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་
 ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱ་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་པའི་བྱུར་རོ། །འདི་ལྟར། བཙུམ་ལྟན་
 འདས་གྱིས། མ་རིག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་གང་ཟག་འདི་ནི་བསོད་ནམས་
 མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ཡང་བྱེད། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་མི་གཡོ་བ་མངོན་
 བར་འདུ་བྱ་བ་ཡང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ་ཞེ་ན། འདི་དགག་པ་ལ་བྱེད་པ་
 པོ་དང་ལས་དགག་པ་དང་། ཚུལ་དེ་གཞན་ལ་བསྒྲེབ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། དགག་
 པ་དངོས་དང་། བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ་ཡ་གྲུལ་
 བྱེད་པོ་ཡིན་པ་དགག་ བྱུང་གསུམ་བྱེད་པོ་ཡིན་པ་དགག་ དང་པོ་ལ། དམ་བཅའ་
 བརྗོད་པ་དང་། རྒྱལ་བྱེད་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་
 ཀྱང་ཐ་སྙད་ཅུ་ཡོད་ཀྱི་ཡང་དག་པར་མེད་དེ། འདི་ལྟར། བྱེད་པོ་ཡིན་པར་

གྱུར་བ་དེ། །ལས་སྤྱུ་གྱུར་བ་མི་བྱེད་དོ། །བྱེད་པོ་མ་ཡིན་གྱུར་བ་ཡང་། །ལས་སྤྱུ་མ་
གྱུར་མི་བྱེད་དོ། །བྱེད་པོ་ཡིན་པར་གྱུར་བ་དེ་བྱ་བ་དང་ལྡན་པས་ནི། །ལས་སྤྱུ་གྱུར་
བ་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་མི་བྱེད་དོ། །བྱེད་པོ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་བ་བྱ་བ་དང་བྲལ་བ་
ཡང་ལས་སྤྱུ་མ་གྱུར་བ་བྱ་བ་དང་བྲལ་བ་མི་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་དམ་བཅའ་དང་པོའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཤད་པ་ནི། ཡིན་པར་གྱུར་
ལ་བྱ་བ་མེད། །བྱེད་པོ་མེད་པའི་ལས་སྤྱུ་འདྲ་གྱུར། །བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པར་གྱུར་བ་
ལ་ནི་བྱ་བ་གཞན་མེད་དེ། བྱེད་པ་པོ་ལ་བྱ་བ་ནི་གཅིག་དུ་ཟེད་ལ་དེས་བྱེད་པ་
པོར་མཆོན་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱེད་པ་པོར་གྱུར་ནས་གང་གིས་ལས་བྱེད་
པའི་བྱ་བ་གཉིས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཆོ་བ་བྱེད་པ་གཉིས་པ་མེད་པས་བྱེད་
པ་པོ་ལས་མི་བྱེད་པ་དེའི་ཆོ་བ་བྱེད་པ་པོ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ལས་སྤྱུ་འགྱུར་ན་སྤྱིར་
བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མོ་གཤམ་གྱི་བྱས་བྱམ་པ་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱེད་
པོ་ཡིན་པར་གྱུར་པས་ལས་མི་བྱེད་དོ། །ལས་ཡིན་པར་གྱུར་བ་ཡང་བྱེད་པ་པོས་
བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་པར་འགྱུར་ལ་བྱ་བ་མེད། །ལས་མེད་བྱེད་པ་པོར་ཡང་
འགྱུར། །ལས་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ནི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། བྱ་བའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་
ལས་ཀྱི་བརྗོད་པ་ཐོབ་ཐེན་པ་དེ་ལ་ནི་གཞོད་ཡང་གང་གིས་ལས་བྱེད་པར་གྱུར་
པའི་བྱ་བ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཆོ་ལས་ལས་བྱ་བ་གཉིས་མེད་པས་
མི་བྱེད་པ་དེའི་ཆོ་ལས་དེའི་བྱེད་པ་པོ་ནི་ལས་མེད་པ་སྟེ། ལས་མི་བྱེད་བཞིན་དུ་
བྱེད་པ་པོར་འགྱུར་ན་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། མཆོམས་མེད་ཀྱི་ལས་མ་བྱས་པ་ལ་ནི་

མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་པོར་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དམ་བཅའ་གཉིས་པའི་
 རྒྱལ་བྱེད་བཤད་པ་ནི། གལ་ཏེ་བྱེད་པོར་མ་གྱུར་པ། །ལས་སུ་མ་གྱུར་བྱེད་ན་ནི། །
 ལས་ལ་རྒྱ་ནི་མེད་པར་འགྱུར། །བྱེད་པ་པོ་ཡང་རྒྱ་མེད་འགྱུར། །གལ་ཏེ་བྱེད་པ་
 པོར་མ་གྱུར་པ་བྱ་བ་དང་བྲལ་བས་ལས་སུ་མ་གྱུར་པ་བྱ་བ་དང་བྲལ་བ་བྱེད་ན་
 ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་གཉིས་ཀ་རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་གཉིས་
 ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་རྒྱ་ནི་བྱ་བ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དཔེར་ན་འཆོད་པའི་བྱ་བ་དང་ལྷན་པར་མཐོང་ནས་ལྷས་བྱིན་འབྲས་
 འཆོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །རྒྱ་མེད་པར་ཁས་ལེན་ན་ཡང་རིགས་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མེད་ན་ནི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། རྒྱ་མེད་
 ན་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་འཛིམ་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། འཛིམ་པ་དང་
 འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་བུམ་པའི་རྒྱ་ཡིན་པར་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་མེད་ན་
 ནི་བྱ་བ་དང་། བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་མི་རིགས། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དེ་མེད་ན་འཛིམ་པ་
 བུམ་པར་རྒྱུར་བའི་བྱ་བ་དང་རྒྱ་མཁན་དེའི་བྱེད་པ་པོ་དང་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་
 བྱེད་པར་མི་རིགས་སོ། །བྱ་བ་ལ་སོགས་མི་རིགས་ན། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་ཡོད་
 མ་ཡིན། །འདི་ན་ལྷས་བྱིན་སྟོག་གཙོད་སྟོང་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དེའི་
 ཆོ་དེ་ལ་ཆོས་ཉི་བར་སྟེ་བར་འགྱུར་ལ། སྟོག་གཙོད་ལ་སོགས་པ་མི་དགེ་བ་བཙུ་
 བྱེད་པ་དེའི་ཆོ་ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། གང་གི་ཆོ་བྱ་བ་དང་བྱེད་
 པ་དང་བྱེད་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་མི་རིགས་པ་དེའི་ཆོ་སྟོག་གཙོད་སྟོང་བ་ལ་སོགས་

བའི་ཚེས་དང་། སྟོག་གཅིད་པ་ལ་སོགས་པ་ཚེས་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
 ཚེས་དང་ཚེས་མིན་མེད་ན་ནི། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་མེད། །ཟུ་ཚེས་དང་
 ཚེས་མ་ཡིན་པ་གཉིས་མེད་ན་དེ་གཉིས་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་འདོད་མི་འདོད་
 གྱི་རྣམ་སྒྲིན་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འབྲས་བུ་མེད་ན་ཐར་པ་དང་། །མཐོ་རིས་
 གྱུར་པའི་ལམ་མི་འཐད། །གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འབྲས་བུ་བསམ་གཏན་
 གཟུགས་མེད་སོགས་ཡོད་ན་དེའི་དོན་དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་བསྒྲོམ་པ་འཐད་
 ཅིང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་མུང་འདས་ཡོད་ན། དེའི་དོན་
 དུ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་བསྒྲོམ་པ་འཐད་པ་ཞིག་ན། གང་གི་ཚེ་འབྲས་
 བུ་མེད་པ་དེའི་ཚེ་མུང་འདས་ཐར་པའི་དོན་དུ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་
 དང་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ལ་སོགས་པ་མཐོ་རིས་གྱི་དོན་དུ་འཇིག་རྟེན་
 བའི་ལམ་བསྒྲོམ་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། བྱ་བ་དག་ནི་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་། །དོན་མེད་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་མེད་ན། ཞིང་
 ལས་དང་ཚོང་ལས་དང་སྤྲ་བའོལ་གྱི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱ་བ་གང་དག་འབྲས་
 བུའི་དོན་དུ་རྩོམ་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ན་དེ་
 དག་ནི་དོན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མཐོ་རིས་དང་བྱུང་གྲོལ་ལ་སྦྱར་པ་
 འདེབས་པ་ཉིས་པ་མ་ལུས་པའི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་
 པར་གྱུར་པས་ལས་སུ་མ་གྱུར་པ་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྟོགས་འདི་ནི་ཐ་ཆད་པ་ཁོ་
 ན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྤང་གསུམ་བྱེད་པོ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་མཐུན་
 པའི་ཕྱོགས་ལ་སྒྲོན་བརྗོད་པ་ནི། བྱེད་པ་པོར་གྱུར་མ་གྱུར་པ། གྱུར་མ་གྱུར་པ་མི་
 བྱེད་དེ། བྱེད་པ་པོར་གྱུར་པ་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། མ་གྱུར་པ་བྱ་བ་དང་མི་ལྡན་
 པས་ལས་ཡིན་པར་གྱུར་པ་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་ལས་ཡིན་པར་མ་གྱུར་པ་བྱ་བ་དང་
 མི་ལྡན་པ་མི་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར། ཡིན་དང་མ་ཡིན་གྱུར་གཅིག་ལ། །ཕན་ཚུན་
 འགལ་བ་ག་ལ་ཡོད། །དངོས་པོ་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་དུ་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་
 པ་དང་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་ག་ལ་ཡོད་དེ། ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་ཕྱིར།
 སྤང་བ་དང་མུན་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་སྒྲོན་བརྗོད་པ་ལ་
 གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ཆོག་རེ་རེར་དབྱེད་པའི་སྒྲོན་སྒྲོན་བརྗོད་པ་ནི། བྱེད་པ་པོར་
 བྱུར་པ་ཡི། མ་གྱུར་ལས་ནི་མི་བྱེད་དེ། མ་གྱུར་པས་ཀྱང་གྱུར་མི་བྱེད། བྱེད་
 པ་པོར་གྱུར་པས་ལས་སུ་མ་གྱུར་པ་མི་བྱེད་དེ། འདིར་ཡང་སྒྲོན་དེར་ཐལ་བར་
 འགྱུར། བྱེད་པོ་ཡིན་པར་གྱུར་པས་ལས་བྱེད་པ་ལ། ཡིན་པར་གྱུར་ལ་བྱ་བ་མེད།
 བྱེད་པོ་མེད་པའི་ལས་སུ་འང་འགྱུར། ཅེས་པའི་སྒྲོན་དེར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་དང་། ལས་སུ་མ་གྱུར་པ་ཡང་མི་བྱེད་དེ། རྒྱ་མེད་ན་ནི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱ་
 ཡང་འབྲད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་སྒྲོན་དེར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 བྱེད་པ་པོར་མ་གྱུར་པ་ལས་སུ་གྱུར་པ་མི་བྱེད་དེ། བྱེད་པོ་མིན་པས་བྱེད་པ་ལ་ནི།
 རྒྱ་མེད་ན་ནི་འབྲས་བུ་དང་ཞེས་པའི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། ལས་སུ་གྱུར་པ་བྱེད་པ་
 ལ་ནི། ཡིན་པར་གྱུར་ལ་བྱ་བ་མེད། །ལས་མེད་བྱེད་པ་པོར་ཡང་འགྱུར། །ཞེས་

པའི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཆོག་རེ་རེ་ལ་ཆོག་གཉིས་གཉིས་དབྱུང་པའི་སྒྲོན་སྒྲོན་བརྗོད་
 པ་ནི། བྱེད་པ་པོར་ནི་གྱུར་པ་དང་། །བཅས་པས་ལས་ནི་མ་གྱུར་དང་། །གྱུར་མ་
 གྱུར་པ་མི་བྱེད་དེ། །གཏན་ཆོག་སྔོན་གོང་དུ་བསྟན་བྱིར་རོ། །བྱེད་པ་པོར་གྱུར་པ་
 དང་བཅས་པས་ལས་མ་གྱུར་པ་དང་གྱུར་མ་གྱུར་པ་མི་བྱེད་དེ། །ཡིན་པར་གྱུར་ལ་
 བྱ་བ་མེད། །ཅིས་པས་གཏན་ཆོག་སྔོན་གོང་དུ་བསྟན་པའི་བྱིར་རོ། །ལས་སུ་མ་གྱུར་
 པ་ཡང་མི་བྱེད་དེ། །ལས་ལ་རྒྱ་ནི་མེད་པར་འགྱུར། །རྒྱ་མེད་ན་ནི་འབྲས་བུ་དང་། །
 །ཞེས་སོགས་གཏན་ཆོག་སྔོན་གོང་དུ་བསྟན་པའི་བྱིར་རོ། །ལས་སུ་གྱུར་པ་དང་མ་གྱུར་
 པ་མི་བྱེད་དེ། །ཡིན་དང་མ་ཡིན་གྱུར་ཅིག་ལ། །ཕན་ཚུན་འགལ་བས་ག་ལ་ཡོད། །
 ཅིས་གཏན་ཆོག་སྔོན་གོང་དུ་བསྟན་པའི་བྱིར་རོ། །བྱེད་པ་པོར་ནི་མ་གྱུར་པ། །ལས་
 ནི་གྱུར་དང་བཅས་པ་དང་། །གྱུར་མ་གྱུར་པ་མི་བྱེད་དེ། །གཏན་ཆོག་སྔོན་གོང་དུ་
 བསྟན་བྱིར་རོ། །བྱེད་པ་པོར་མ་གྱུར་པས་མི་བྱེད་པ་ནི། །རྒྱ་མེད་ན་ནི་འབྲས་བུ་
 དང་། །ཞེས་པས་གཏན་ཆོག་སྔོན་གོང་དུ་བསྟན་པའི་བྱིར་རོ། །ལས་སུ་གྱུར་པ་དང་
 བཅས་པ་མི་བྱེད་པ་ནི། །ཡིན་པར་གྱུར་ལ་བྱ་བ་མེད། །ཅིས་པས་སྒྲོན་བསྟན་ཆེན་
 པའི་བྱིར་རོ། །ལས་ཡིན་པར་གྱུར་པ་དང་ཡིན་པར་མ་གྱུར་པ་མི་བྱེད་པ་ནི། །ཡིན་
 དང་མ་ཡིན་གྱུར་ལ་གཅིག་ ཅིས་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །བྱེད་པ་པོར་གྱུར་མ་གྱུར་
 ཉིད། །ལས་སུ་གྱུར་དང་མ་གྱུར་པ། །མི་བྱེད་འདི་ཡང་གཏན་ཆོག་ནི། །གོང་དུ་
 བསྟན་པར་གསུངས་པར་བྱ། །བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་དང་། །ཡིན་པར་མ་གྱུར་

པ་ཉིད་མི་བྱེད་པ་ནི། ཡིན་དང་མ་ཡིན་གྱུར་གཅིག་ལ། །ཕན་ཚུན་འགལ་བས་ག་
 ལ་ཡོད། །ཅིས་པས་གཏན་ཆོག་ས་གོང་དུ་བསྟན་པར་གཤམ་པར་བྱའོ། །ལས་སྤྱ་
 གྱུར་པ་མི་བྱེད་དེ། །ཡིན་པར་གྱུར་ལ་བྱ་བ་མེད། །ལས་མེད་བྱེད་པ་པོར་ཡང་
 འགྱུར། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་སྤྱ་མ་གྱུར་པ་ཡང་མི་བྱེད་དེ། རྒྱ་མེད་ན་
 བོ་འབྲས་སྤྱད་དང་། །ཞེས་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་མཐུན་པ་
 དང་མི་མཐུན་པ་དག་ལ་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གྲུབ་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་
 རིགས་སོ། །གཉིས་པ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བྱེད་
 པ་པོ་དང་ལས་ལ་སོགས་པ་མེད་ན་དངོས་པོ་རྣམས་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲ་བ་ཡིན་ནམ་
 ཞེ་ན། དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྒྲ་བ་ལ་དངོས་པོ་དང་བྲལ་བ་ལས་
 ཐམས་ཅད་དུ་སྒྱུར་པ་འདེབས་པ་བྱིད་ཀྱི། །ཁོ་པོ་ཅག་དངོས་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས་
 འབྱུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲ་བ་ལ་ནི་གང་ཞིག་ལ་སྒྱུར་པ་འདེབས་པར་
 འགྱུར། རི་སྐད་དུ། རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས། སྒྲིག་རྒྱུ་ལ་ནི་འདི་ཚུ་ཞེས། །བསམས་
 ཏེ་དེར་ནི་སོང་བ་ལས། །གལ་ཏེ་ཚུ་དེ་མེད་དོ་ཞེས། །འཛིན་པ་དེ་ནི་སྒྲུན་པ་ཉིད། །
 དེ་བཞིན་སྒྲིག་རྒྱུ་ཚུ་ལྟ་བུ། །འཛིག་ཏེན་བདེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་ཅིང་འམ་བདེན་པའི་
 རང་བཞིན་དུ་མེད་པ་ཞེས། །འཛིན་པ་དེ་ནི་མྱོངས་པ་སྟེ། །མྱོངས་པ་ཡོད་ན་མི་གྲོལ་
 ལོ། །མི་གཤམ་པ་ལས་སྒྲུར་དངོས་པོ་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་བརྟགས་གིང་། །ཕྱིས་ནས་དེ་
 །ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ངེས་པ་ན། །གང་གི་ཆོ་གོང་དུ་རི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མ་
 དམིགས་པ། །དེའི་ཆོ་དངོས་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་

བྱིར་དངོས་པོ་ཀུན་རྫོབ་པ་སྒྲིག་རྒྱུ་འི་ཚུ་དང་མཚུངས་པ་རྣམས་ནི་རྒྱུན་འདི་པ་ཅམ་
 བྱི་རྟེན་ཅིང་འབྱུང་བ་ཁས་སྤངས་པ་ཁོ་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་ཏེ།
 འདི་ལྟར། བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་བྱས་གིང་། །ལས་ཀྱང་བྱེད་པོ་དེ་ཉིད་ལ། །
 བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པ། །འབྱུང་བའི་རྒྱ་ནི་མ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་ལས་
 ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པ་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་བྱེད་པ་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་
 པ་ཡིན་ཞིང་། བྱེད་པ་པོས་བྱེད་བཞིན་པ་ཉིད་ལས་སུ་བརྫོད་པའི་བྱིར་ལས་ཀྱང་
 བྱེད་པ་པོ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པ་དེ་གཉིས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་
 གཞན་མ་མཐོང་ངོ་། །གཉིས་པ་རྒྱལ་དེ་གཞན་ལ་བསྐྱེ་བ་ནི། དེ་བཞིན་ཉེར་ལེན་
 ཤེས་པར་བྱ། །ལས་དང་བྱེད་པོ་བསལ་བྱིར་ངོ་། །རྫི་ལྟར་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ཕན་
 ཚུན་ལྟོས་པས་འབྱུང་གྱི་ངོ་པོ་ཉིད་གྱིས་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་
 'ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཡང་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པས་འབྱུང་གྱི་ངོ་པོ་ཉིད་གྱིས་མིན་ནོ་ཞེས་
 ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ངོ་པོ་ཉིད་གྱིས་འབྱུང་བ་སྤྲར་བསལ་བའི་
 བྱིར་དང་ཉེར་ལེན་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡང་ལས་དང་བྱེད་པ་པོའི་ཁོངས་སུ་
 གཏོགས་པའི་བྱིར་ངོ་། །བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དག་གིས། །དངོས་པོ་ལྷག་མ་ཤེས་
 པར་བྱ། །ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་རྣམས་ངོ་པོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་
 བཀག་སྟེ་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པས་བྱུང་བར་བསྟན་པའི་རིགས་པ་དག་གིས་བྱེད་པ་པོ་
 དང་ལས་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་
 ལྷག་མ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་བལྟ་བྱ་ལྟ་བྱེད་མཚན་ཉིད་མཚན་བྱ་ཡན་ལག་ཅན་

དང་ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་སྟོན་པས་བྱུང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
 མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས། སེམས་
 དཔྱལ་འཛིགས་པ་ང་ཡིས་བསྟན་བྱས་ཏེ། །སེམས་ཅན་སྟོང་ཕྱག་དུ་མ་སྟོབྱས་
 ཀྱང་། །གང་དག་གི་འཕོས་ངན་སོང་རྟག་འགྲོ་བའི། །འགྲོ་བ་དེ་དག་ནམ་ཡང་
 ཡོད་མ་ཡིན། །གང་དག་རལ་གྱི་མདའ་ཆེན་མཆོན་འབྱེན་པའི། །གཞོན་པ་བྱེད་
 པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །རྟོག་པའི་དབང་གིས་ངན་སོང་དེ་དག་ན། །ལུས་ལ་འབབ་
 མཐོང་དེ་ནི་མཆོན་ཆ་མེད། །སྒྲ་ཆོགས་ཡིད་འོང་མེ་རྟོག་ཁ་བྱེ་ཞིང་། །གསེར་གྱི་
 ཁང་མཆོག་འབར་བ་ཡིད་འོང་བ། །འདི་ན་དེ་ལའང་བྱེད་པ་འགའ་མེད་དེ། །དེ་
 དག་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན། །རྟོག་པའི་དབང་གིས་འཛིག་རྟོན་རྣམ་
 བརྟགས་ཏེ། །འདུ་གཤེས་འཛིན་པས་བྱིས་པ་རྣམ་པར་བྱེ། །འཛིན་དང་འཛིན་མེད་
 དེ་ཡང་འབྱུང་མ་ཡིན། །ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་སྒྲུ་མ་སྒྲིག་རྒྱ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 དབུ་མ་རྩ་བའི་གཤེས་རབ་ལས་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ་སྟེ་
 བརྒྱད་པའི་འགྲེལ་པའོ། ། །

དགུ་པ་སྒྲ་རོལ་ན་གནས་པ་དགག་པ་ལ། དགག་པ་རྒྱས་པར་བསྟན།
 བཀག་པའི་མཐུག་བསྟུ་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་དགག་ཉེ་བར་
 ལེན་པ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། ཕྱོགས་སྒྲ་མ་བརྗོད་པ་ནི། འདིར། དེ་
 བཞིན་ཉེར་ལེན་གཤེས་པར་བྱ། །ལས་དང་བྱེད་པོ་བསལ་བྱིར་རོ། །ཞེས་གང་སྒྲས་
 པ་དེ་མི་རིགས་ཏེ། ལྟ་དང་ཉན་ལ་སོགས་པ་དང་། །ཆོར་སོགས་དང་ཡང་དབང་

བྱས་པ། །གང་གི་ཡིན་པ་དེ་དག་གི། །སྤྱོད་པ་དེ་ཡོད་ཁ་ཅིག་སྤྱོད། །རི་ལྟར་ལྟས་
 བྱིན་ནོར་གྱི་སྤྱོད་པ་ན་གནས་པས་ནོར་སོག་པ་བྱེད་པ་ལྟར། །གཟུགས་ལྟ་བུ་དང་།
 སྤྱོད་པ་དང་། རྒྱུ་ལྟར་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། རོ་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་བར་
 ལེན་པོ་གང་གི་ཡིན་པའི་གང་ཟག་དེ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་དེ་དག་གི་སྤྱོད་པ་ན་ཡོད་
 རོ་ཞེས་མང་པོས་བསྐྱར་བ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་སྤྱོད་པ་ཁ་ཅིག་སྤྱོད། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་
 ཞེན། དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །ལྟ་ལ་སོགས་པ་རི་ལྟར་འབྱུར། །དེ་ཕྱིར་དེ་
 དག་སྤྱོད་པ་ན། །དངོས་པོ་གནས་པ་དེ་ཡོད་དོ། །མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མེད་པས་ནོར་
 མི་སོག་པ་ལྟར་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པས་སྤྱོད་པ་ན་གང་ཟག་གནས་པ་མ་ཡིན་ན་དེས་
 ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་རི་ལྟར་ཉེ་བར་ལེན་པར་འབྱུར། དེའི་ཕྱིར་ནོར་གྱི་སྤྱོད་པ་ན་
 ཡོད་པའི་ལྟས་སྤྱིན་ནོར་སོག་པ་ལྟར་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་སྤྱོད་པ་ན་གང་
 ཟག་གི་དངོས་པོ་གནས་པ་དེ་ཡོད་དོ་ཞེན། གཉིས་པ་དེ་དག་གི་པ་ལ། ཀུན་གྱི་སྤྱོད་
 རོ་ལ་ན་གནས་པ་དག་གི་དེ་དག་གི་སྤྱོད་པ་ན་གནས་པ་དག་གི་སྤྱོད་པ་ན་གནས་
 པའི་སྤྱོད་པ་བྱེད་གཞན་དག་གི་པ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། ལྟ་དང་ཉན་ལ་སོགས་པ་
 དང་། །ཚོར་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ནི། །སྤྱོད་པ་དངོས་པོ་གང་གནས་པ། །དེ་ནི་
 གང་གིས་གདགས་པར་བྱ། །གང་ཟག་ཅིས་བྱ་བ་ནི་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་
 བས་འདོགས་པ་ཡིན་ན། ལྟ་བུ་དང་ཉན་པ་དང་། སྤྱོད་པ་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་
 པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ན་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོའི་དངོས་པོ་གང་གནས་
 པའི་གང་ཟག་དེ་ནི་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟས་པ་མེད་པ་ཡིན་ན་ཉེ་བར་ལེན་པ་

གང་གིས་གང་ཟག་ཏུ་གང་གས་པར་བྱ། གང་ཞིག་རང་གི་རྒྱལ་ལ་མི་ལྷོས་པ་དེ་ནི་ནོར་
 ལ་མི་ལྷོས་པའི་ནོར་ཅན་ལྟར་མེད་དོ་སྙམ་དུ་དགོངས་སོ། །གཞན་ཡང་། ལྷ་ལ་
 སོགས་པ་མེད་པར་ཡང་། །གལ་ཏེ་དེ་ནི་གནས་གྱུར་ན། །དེ་མེད་པར་ཡང་དེ་
 དག་ནི། །ཡོད་པར་འགྱུར་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད། །གལ་ཏེ་ལྷ་ལ་སོགས་པ་དག་གི་སྒྲ་
 རོལ་ན་ལྷ་བ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་ཡང་གང་ཟག་དེ་ནི་གནས་པར་གྱུར་པས་
 དེས་ལྷ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉི་བར་ལེན་པར་བྱེད་དོ་སྙམ་དུ་སེམས་ན། གང་ཟག་དེ་
 མེད་པར་ཡང་ལྷ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཡོད་པར་འགྱུར་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད་དེ།
 ལུམ་པ་དང་སྙམ་བུ་ལྟར་དེ་གཉིས་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉི་བར་ལེན་པ་
 མེད་པའི་ཉི་བར་ལེན་པ་པོ་དང་། ཉི་བར་ལེན་པ་པོ་མེད་པའི་ཉི་བར་ལེན་པ་ཡང་
 མེད་དེ། ཅི་ཡིས་གང་ཞིག་གསལ་བར་བྱེད། །གང་གིས་ཅི་ཞིག་གསལ་བར་བྱེད། །
 ཅི་མེད་གང་ཞིག་ག་ལ་ཡོད། །གང་མེད་ཅི་ཞིག་ག་ལ་ཡོད། །འདི་ནི་འདིའི་ཉི་
 བར་ལེན་པའོ། །ཞེས་བྱ་བར་ལྷ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉི་བར་ལེན་པ་ཅི་ཡིས་ཉི་བར་
 ལེན་པ་པོའི་གང་ཟག་གང་ཞིག་མདོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་ལ། འདི་ནི་འདིའི་ཉི་
 བར་ལེན་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་ཉི་བར་ལེན་པ་པོའི་གང་ཟག་གང་གིས་ལྷ་བ་ལ་
 སོགས་པའི་ཉི་བར་ལེན་པ་ཅི་ཞིག་མདོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ། བན་
 རྩོན་ལྷོས་ནས་ཉི་བར་ལེན་པ་དང་ཉི་བར་ལེན་པ་པོ་དག་གྲུབ་པ་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར་
 ལྷ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉི་བར་ལེན་པ་ཅི་ཞིག་མེད་པར་ཉི་བར་ལེན་པ་པོའི་གང་
 ཟག་གང་ཞིག་ག་ལ་ཡོད། ཉི་བར་ལེན་པ་པོའི་གང་ཟག་གང་ཞིག་མེད་པར་ཡང་

ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཉི་བར་ལེན་པ་ཅི་ཞིག་ག་ལ་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་
པ་ལས་ཐ་དད་པར་ཉི་བར་ལེན་པ་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་མི་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སྤྱོད་ལ་གང་ཞིག་ཡོད་
པ་མིན། །ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཞིག་གིས། །གཞན་གྱི་ཆོན་གསལ་བར་བྱེད། །
གལ་ཏེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་ན་གནས་སོ་ཞེས་ཁས་སྤངས་ན་
ཉིས་པ་འདིར་འགྱུར་ཡང་། ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཉི་བར་ལེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་
ལ་ན་བདག་གང་ཞིག་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། རེ་རེའི་སྤྱོད་ལ་ན་ཡོད་
པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ་དང་ཉན་པ་དང་སྒྲོམ་པ་དང་སྒྱུར་བ་དང་རྟོག་པར་བྱེད་
པ་དག་ལས་ལྟ་བུ་དང་ཉན་པ་ལ་སོགས་གཞན་ཞིག་གིས་གཞན་གྱི་ཆོན་ལྟ་བུ་
པོའི་ཉན་པ་པོའི་ཞེས་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་ལ། གང་གི་ཆོན་ལྟ་བུ་པོ་ཞེས་ལྟ་
བས་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེའི་ཆོ། ཉན་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ཉི་
བར་གདགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་གང་གིས་གདགས་པར་བྱ་ཞེས་
པའི་ཉིས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སྤྱོད་ལ་གང་ཏེ་ཡོད་
མིན་ན། །ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་ཡི། །སྤྱོད་ལ་དེ་ནི་རི་ལྟར་ཡོད། །གལ་ཏེ་ལྟ་བུ་
སོགས་པ་ཉི་བར་ལེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་ན་ཡོད་པ་མིན་ན་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་
རེ་རེའི་སྤྱོད་ལ་ན་གང་ཟག་དེ་ནི་རི་ལྟར་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་གིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་
ལ་ན་ནགས་མེད་པ་དེའི་ཆོ་རེ་རེའི་སྤྱོད་ལ་ན་ཡང་མེད་ལ། བྱེ་མ་ཐམས་ཅད་
ལ་ཏིལ་མར་མེད་ན་རེ་རེ་ལ་ཡང་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །རེ་རེའི་སྤྱོད་ལ་ན་ཡོད་ན་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོ་རྩལ་ན་ཡང་ཡོད་པར་ཁས་སྒྲངས་དགོས་ཏེ། རེ་རེ་ལས་མ་
 གཏོགས་པའི་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །འདིའི་བྱིར་ཡང་རེ་རེའི་སྒྲོ་རྩལ་ན་
 ཡོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། ལྷ་པོ་དེ་ཉིད་ཉན་པོ་དེ། །གལ་ཏེ་ཆོར་པོ་འང་དེ་ཉིད་ན། །
 རེ་རེའི་སྒྲོ་རྩལ་ཡོད་འགྱུར་ན། །དེ་ནི་དེ་ལྷར་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་ལྷ་
 བ་པོ་དེ་ཉིད་སྒྲོ་ཉན་པ་པོ་དང་རོ་ཆོར་བ་པོ་འང་དེ་ཉིད་ཡིན་ན། དེའི་ཆེ་ལྷ་བ་ལ་
 སོགས་པ་རེ་རེའི་སྒྲོ་རྩལ་ན་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་ཡང་ལྷ་བ་པོ་དེ་ནི་ཉན་པ་པོ་ཡང་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དེ་ལྷར་ནི་མི་རིགས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་ལྷ་བའི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བའི་
 ཉན་པ་པོ་ཡང་ལྷ་བ་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། ཉན་པ་པོའི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བའི་ལྷ་བ་
 པོ་ཡང་ཉན་པ་པོར་འགྱུར་ན་དེ་ལྷ་བྱ་མ་མཐོང་བའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ལྷ་པོ་གཞན་
 ཡིན་ལ། ཉན་པ་པོ་གཞན་ཆོར་གཞན་ན། །གལ་ཏེ་ལྷ་བ་པོ་ཡང་གཞན་ཡིན་ལ།
 ཉན་པ་པོ་ཡང་གཞན་ཆོར་པ་པོ་ཡང་གཞན་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་རི་སྒྲིད་བཤད་པའི་
 ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། ལྷ་པོ་ཡོད་ཆེ་ཉན་པོར་འགྱུར། །བདག་ཀྱང་མང་པོ་ཉིད་དུ་
 འགྱུར། །རྗེ་ལྷར་དོན་གཞན་པའི་བ་ལང་དང་རྟ་ནི་དུས་ཅིག་ཅར་ཡོད་པ་མི་འགལ་
 བ་བཞིན་དུ། ལྷ་བ་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཉན་པ་པོ་ནི་ལྷ་བ་པོ་ཡོད་པའི་ཆེ་ཡང་
 ཉན་པ་པོ་ཡོད་པར་འགྱུར་ན། དེ་ནི་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་འཛིན་དང་གཟུགས་
 འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ཅིག་ཅར་སྒྲེ་བར་མི་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །བདག་ཀྱང་མང་པོ་
 ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ལྷ་བ་པོ་དང་ཉན་པ་པོ་དང་ཆོར་བ་པོ་རྣམས་སོ་སོར་
 གྲུབ་པར་ཁས་སྒྲངས་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལྷ་བ་ལ་སོགས་པ་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲ་རྩལ་ན་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་གང་གི་གདགས་པ་བྱ་སྒྲུལ་ན།
 ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་རྩལ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་གང་ལས་རིམ་
 གྱིས་མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་སྒྲེ་མཆེད་དུག་ཅེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་དང་ཉན་པ་
 ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བར་འབྱུང་བའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ཡོད་དེ། དེའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ་
 ལ་སོགས་པ་སྒྲ་རྩལ་ན་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞིའི་ཉེར་ལེན་ཅན་གྱི་བདག་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།
 ལྟ་དང་ཉན་ལ་སོགས་པ་དང་། ཆོར་བ་དག་ལ་སོགས་པ་ཡང་། །གང་ལས་
 འབྱུང་བའི་འབྱུང་དེ་ལའང་། །དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བུ་དང་ཉན་པ་དང་
 སྒྲུལ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཆོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་རྣམས་གང་
 ལས་འབྱུང་བར་འབྱུང་བའི་འབྱུང་བ་དེ་ལའང་བདག་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 གལ་ཏེ་ཉེར་ལེན་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་སྒྲ་རྩལ་དུ་བདག་གྲུབ་ན། དེས་འབྱུང་བ་ཆེན་
 པོ་ཉེ་བར་ལེན་པར་འབྱུང་ན། དེ་ལྟ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་
 ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེས་ནི་རི་ལྟར་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ཉེ་བར་ལེན་པར་འབྱུང་།
 དེའི་ཕྱིར་འབྱུང་བ་ལ་ཡང་བདག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཉེར་ལེན་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་ཡོད་དེ། ལྟ་བུ་ལ་སོགས་
 པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐམས་པ་ལ་སོགས་པ་བདག་གི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་
 ནི་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལྟ་དང་ཉན་ལ་སོགས་པ་
 དང་། ཆོར་བ་དག་ལ་སོགས་པ་ཡང་། །གང་གི་ཡིན་པ་གལ་ཏེ་མེད། །དེ་དག་
 ཀྱང་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ལྟ་བུ་དང་ཉན་པ་དང་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ཉེ་བར་ལེན་པ་

པོ་གང་གི་ཡིན་པའི་བདག་དེ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་པ་དེའི་ཆེ་ལྷ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉི་
བར་ལེན་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསལ་བར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་
ནམ། དེའི་ཕྱིར་ལྷ་བ་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་བདག་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་བཀག་པའི་མཛུག་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྷ་ར་རྣམ་པར་དབྱེད་ན་མ་
གྲུབ་པའི་བདག་དེ་ནི་ཡོད་པའམ་མེད་པ་གང་དུ་ཡང་བརྟག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
འདི་ལྷ་ར། གང་ཞིག་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ཡི། །སྤྱོད་ལ་ད་ལྷ་ཕྱི་ན་མེད། །དེ་ལ་ཡོད་དོ་
མེད་དོ་ཞེས། །རྟོག་པ་དག་ནི་ལྷོག་པར་འགྱུར། །བདག་ནི་ལྷ་བ་ལ་སོགས་པའི་
སྤྱོད་ལ་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གསལ་པའི་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ད་ལྷ་ལྷ་ན་
ཅིག་དུ་ཡང་མེད་དེ། སོ་སོར་མ་གྲུབ་པ་དག་ལ་ལྷ་ན་ཅིག་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ལྷ་བ་
ལ་སོགས་སྤྱོད་ལ་མ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་ལས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེ་ལྷ་ར་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་ན་བདག་གང་ཞིག་ལྷ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ལ་ན་
ཡང་མེད་ད་ལྷ་ལྷ་ན་ཅིག་དུ་ཡང་མེད། ལྷ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་ལ་ཅིང་བདག་ཕྱི་
ནས་གྲུབ་པ་ཡང་མེད་པ་དེའི་ཆེ་དམིགས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དེ་ལ་ཡོད་
དོ་ཞེས་སམ། མེད་དོ་ཞེས་མཐའ་གཅིག་དུ་རྟོག་པ་དག་ནི་ལྷོག་པར་འགྱུར་རོ། །
དེའི་ཕྱིར་ཉི་བར་ལེན་པ་དང་ཉི་བར་ལེན་པ་པོ་གཉིས་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་བཞིན་
དུ་པན་ཚུན་ལྷོས་པས་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་
གནས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། དེ་ཆེ་སྤྱི་མེད་སྤྱོད་ལ་བཙུ་
མའའ་བ་ཡི། །རྒྱལ་བ་དེ་ནི་ཉིང་འཛིན་མཆོག་འདི་འཆད། །སྤྱིད་པའི་འགྲོ་བ་མི་

ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདི་ལ་སྤྱ་ཡང་མི་འཆི་སྟེ་བ་མེད། །སེམས་ཅན་མིང་དང་སྟོག་
 ཀྱང་མི་རྟོག་དེ། །ཆོས་འདི་རྣམས་ནི་དབུ་བ་རྒྱ་གཞི་ཡང་། །སྤྱ་མ་ལྟ་བུ་ནམ་མཁའི་
 སྟོག་འདྲ་སྟེ། །རྒྱ་ཡི་རྒྱ་བ་འདྲ་ཞིང་སྟོག་རྒྱ་བ་ཞིན། །མི་འགའ་འཛིག་རྟོག་འདིར་
 ཡང་གི་ནས་ནི། །འཛིག་རྟོག་ག་ཞན་དུ་འཕོ་ཞིང་འགྲོ་མེད་ཀྱང་། །ལས་བྱས་རྣམས་
 ནི་རྣམ་ཡང་རྒྱད་མི་བ། །འཁོར་བ་ན་ཡང་དཀར་ནག་ལས་འབྲས་སྟོན། །ཞེས་
 སྟོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དབུ་མ་རྩ་བའི་ཤེས་རབ་ལས་སྤྱོད་ལ་ན་གནས་པ་
 བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་རབ་རྩ་བྱེད་པ་དགུ་པའི་འགྲེལ་བའོ། ། །

བརྟག་པ་མེད་དང་བྱུང་གིང་བརྟག་པ་ལ། མཐར་ལྟ་བུ་པར་དགག་མཐར་
 འཛིན་ཅན་བསྟན་དོན་ལ་མི་མཁས་པར་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ་དགག་
 པ་རྒྱས་པར་བསྟན། བགག་པའི་མཛུགས་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ་གཅིག་དང་
 ཐ་དད་གྲུབ་པ་དགག་ ཡན་རྒྱུན་ལྟོས་པས་གྲུབ་པ་དགག་ མཛོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་གཅིག་རྩ་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། ཐ་དད་
 རྩ་གྲུབ་པ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། འདིར་སྒྲིམ་པ། ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་ཉེ་
 བར་ལེན་པ་པོ་དག་ཡན་རྒྱུན་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པོ་
 ཞེས་སྒྲ་བ་མི་རིགས་ཏེ། དངོས་པོ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་དང་
 བཅས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མེད་དང་བྱུང་གིང་ཡན་རྒྱུན་ལྟོས་པ་ཡིན་ཡང་
 རང་བཞིན་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེན། མེད་དང་བྱུང་གིང་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་གཅིག་གམ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་གྲང་། བྱུང་གིང་གང་དེ་

མེ་ཡིན་ན། །བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་འགྱུར། །བྱེད་ཤིང་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་
ལས་ཡིན་ལ། མེ་ནི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བསྐྱེད་པར་
བྱེད་ཤིང་གང་ཡིན་པ་དེ་མེ་ཡིན་ན་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་
ན་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། རྩོམ་པ་མཁན་དང་བུམ་པ་འཕམ་གཅིག་བྱ་དང་གཅིག་པ་པོ་ཡང་
གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་ཁས་མ་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་དགག་པ་དངོས། རྩོམ་སྒྲིང་དགག་སུན་འབྱེན་གྱི་ལས་
གཞན་བསྐྱེད་པ་དང་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཤིང་ལས་མེ་གཞན་ན། །ཤིང་
མེད་པར་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་བྱེད་ཤིང་ལས་མེ་གཞན་ཡིན་ན་དེའི་
ཆེ་བྱེད་ཤིང་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་མེ་དམིགས་པར་འགྱུར་རོ། །བུམ་པ་ལས་དོན་
གཞན་དུ་གྱུར་བའི་སྐྱམ་སྐྱེད་ཤིང་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པ་མིན་པ་
བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། རྩོམ་ཏུ་འབར་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །འབར་བྱེད་རྒྱ་ལས་མི་
འབྱུང་ཞིང་། །ཚུམ་པ་དོན་མེད་ཉིད་དུ་འགྱུར། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ལས་ཀྱང་མེད། །
མེ་དང་བྱེད་ཤིང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན་མེ་ནི་རྩོམ་ཏུ་འབར་བར་འགྱུར་ཞིང་། འབར་
བྱེད་རྒྱ་ལས་མི་འབྱུང་བ་དང་། འབར་བའི་ཆེད་དུ་ཚུམ་པ་དོན་མེད་པ་དང་། དེ་
ལྟ་ཡིན་ན་ལས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དོན་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི། གཞན་
ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །འབར་བར་བྱེད་རྒྱ་ལས་མི་འབྱུང་། །རྩོམ་ཏུ་འབར་བ་
ཡིན་ན་ནི། །ཚུམ་པ་དོན་མེད་ཉིད་དུ་འགྱུར། །གལ་ཏེ་མེ་དང་བྱེད་ཤིང་གཞན་
ཡིན་ན། གང་གཞན་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་དང་སྐྱམ་སྐྱེད་

བཞིན། དེའི་ཕྱིར་མེ་ནི་འབར་བྱེད་རྒྱ་ལྟར་གྱིང་ལས་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་
ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འབར་བར་བྱེད་པ་རྒྱ་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པའི་མེ་ནི་
ལྟར་གྱིང་མེད་ན་འཆི་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། གང་གི་ཆེ་འབར་བར་བྱེད་པ་རྒྱ་ལ་
ལྟོས་པ་མེད་པ་དེའི་ཆེ་འཆི་བའི་རྒྱུ་མ་ཚད་བའི་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་འབར་བ་ཉིད་ཏུ་
འགྱུར་རོ། །རྟག་ཏུ་འབར་བ་ཡིན་ན་མི་འཆི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལྟར་གྱིང་ཉེ་བར་
ལེན་པ་དང་། སྤར་བ་ལ་སོགས་པའི་རྩོམ་པ་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ལྟར་
གྱིང་མེད་བཞིན་ཏུ་ཡང་མེ་འབར་བ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན། ལས་མེད་བཞིན་ཏུ་ཡང་མེ་ནི་
བྱེད་པ་པོར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ལྟར་གྱིང་ལས་མེ་གཞན་ཏུ་མི་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་གལ་ཏེ་འདི་སྒྲུལ་དུ། སློག་བཞིན་ལྟར་གྱིང་ཡིན་
སེམས་ན། །གལ་ཏེ་གྱིང་ལས་མེ་གཞན་ན། །གྱིང་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་བར་
འགྱུར། །ཞེས་སུན་འབྱེན་སྒྲུལ་པ་དེ་ལ་གལ་ཏེ་འདི་སྒྲུལ་དུ། མེ་དང་ལྟར་གྱིང་
གཞན་ཡིན་ཡང་གྱིང་མེད་པར་མེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབར་བར་གྱུར་པའི་དོན་
མེས་སློག་བཞིན་པ་ཉིད་ལྟར་གྱིང་ལྟར་གྱིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སེམས་ན་དེ་ཡང་མི་
འབྲད་དེ། གང་ཆེ་དེ་ཙམ་དེ་ཡིན་ན། །གང་གིས་ལྟར་གྱིང་དེ་སློག་བྱེད། །གང་གི་
ཆེ་འབར་བར་གྱུར་པའི་དོན་སློག་བཞིན་པ་དེ་ཙམ་ལྟར་གྱིང་ལྟར་གྱིང་པ་དེའི་ཆེ་མེ་གང་
གིས་ལྟར་གྱིང་དེ་བསློག་པར་བྱེད་དེ། འབར་བར་གྱུར་པ་སློག་བཞིན་པ་ནི་ལྟར་
གྱིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་མེ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཞན་ཕྱིར་མི་འབྲད་ལྟར་མེད་ན། སློག་པར་མི་འགྱུར་

མི་སྤྲེལ་ན། །འཆི་བར་མི་འགྱུར་མི་འཆི་ན། །རང་རྟགས་དང་ཡང་ལྷན་པར་གནས། །
གལ་ཏེ་མི་དང་ཐ་དད་ཅིང་གིང་གཞན་ཡིན་ན། །གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤང་བ་དང་
སྤོང་བ་བཞིན་དུ་མི་ཕྱད་པར་འགྱུར་རོ། །ཕྱད་པ་མེད་ན་ཡང་མེས་བུད་གིང་བསྤྲེལ་
བར་མི་འགྱུར་ཏེ། བསྐྱལ་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པའི་མེས་མདུན་གྱི་བུད་གིང་མི་བསྤྲེལ་
བ་བཞིན་ནོ། །མི་བསྤྲེལ་ན་ཡང་བུད་གིང་མེད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འཆི་བར་མི་འགྱུར་ཏེ།
འགྱུར་བ་བུད་གིང་ལ་མི་ལྷོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་འཆི་ན་ཡང་མི་ནི་རྟག་ཏུ་རང་རྟགས་
འབར་བ་དང་ལྷན་པར་གནས་པ་འགྱུར་ཏེ། འཆི་བའི་རྒྱུན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་
ཏེ་གཞན་ཕྱིར་མི་ཕྱད་ཅེས་སྒྲུས་པ་མི་རིགས་ཏེ། སྒྲེས་པ་དང་བུད་མེད་གཞན་ཡིན་
ཡང་ཕྱད་པར་མཐོང་ལ་མི་དང་བུད་གིང་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རི་ལྷར་
བུད་མེད་སྒྲེས་པ་དང་། །སྒྲེས་པའང་བུད་མེད་ཕྱད་པ་བཞིན། །གལ་ཏེ་གིང་ལས་
མི་གཞན་ན། །གིང་དང་ཕྱད་པར་རུང་བར་འགྱུར། །རི་ལྷར་སྒྲེས་པ་དང་བུད་མེད་
ཕན་ཚུན་ལྷོས་མེད་གྱི་གཞན་ཡིན་པས་བུད་མེད་སྒྲེས་པ་དང་ཕྱད་པ་དང་སྒྲེས་
པའང་བུད་མེད་དང་ཕྱད་པ་བཞིན་དུ་གལ་ཏེ་གིང་ལས་མི་ལྷོས་མེད་གྱི་གཞན་
ཡིན་ན་མི་ཡང་གིང་དང་ཕྱད་པར་རུང་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་དེ་ནི་མི་རུང་སྟེ། འདི་
ལྷར། གལ་ཏེ་མི་དང་གིང་དག་ནི། །གཅིག་གིས་གཅིག་ནི་བསལ་གྱུར་ན། །གིང་
ལས་མི་གཞན་ཉིད་ཡིན་ཡང་། །གིང་དང་ཕྱད་པར་འདོད་ལ་རག། །གལ་ཏེ་མི་
དང་གིང་དག་གཅིག་གིས་གཅིག་ནི་བསལ་བར་འགྱུར་ན་སྟེ་བྱེད་པ་པོ་དེ་དང་
ལས་སུ་མ་འབྲེལ་ཞིང་། ཕན་ཚུན་ལྷོས་པ་མེད་པ་ཡིན་ན། བུད་མེད་དང་སྒྲེས་པ་

ལྷ་མོ་ཤིང་ལས་མེ་གཞན་ཡིན་ཡང་མེ་ནི་ཤིང་དང་ཕྱད་པར་འདོད་ལ་རག་པ་ཞིག་ན།
 མེ་ལ་མ་ལྷོས་པའི་ཤིང་ངམ་ཤིང་ལ་མ་ལྷོས་པའི་མེ་ཡོད་པ་དེ་ལྷ་བྱ་ནི་མི་སྤྱིད་དོ། །
 དེའི་ཕྱིར་བྱད་མེད་དང་སྐྱེས་པ་དཔེར་བཞོད་པ་ནི་དོན་མེད་དེ། བན་ཚུན་ལྷོས་
 བཅས་ཀྱི་གཞན་ཡིན་པ་ཞིག་དང་ཕྱད་པ་དཔེར་བཞོད་པར་རིགས་ན་དེ་ལྷ་བྱ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལན་ཚུན་ལྷོས་པས་ཐུབ་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་མེ་དང་བྱད་
 ཤིང་དག་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་ཐུབ་སྟེ། བན་ཚུན་ལྷོས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་པ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་དང་བྱ་མོ་དག་ནི་ལན་ཚུན་ལྷོས་པ་དང་བཅས་པར་
 མ་མཐོང་ངོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཤིང་ལྷོས་མེ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་མེ་ལྷོས་ཤིང་ཡིན་ན། །
 གང་ལྷོས་མེ་དང་ཤིང་འགྱུར་བས། །དང་པོར་ཐུབ་པ་གང་ཞིག་ཡིན། གལ་ཏེ་
 བྱད་ཤིང་སྐྱེག་པར་བྱེད་པས་ན་མེའོ་ཞེས་ཤིང་ལ་ལྷོས་ནས་མེར་འཛོག་པ་ཡིན་
 ཞིང་། མེས་བསྐྱེག་པར་བྱ་བས་ན་བྱད་ཤིང་ངོ་ཞེས་མེ་ལ་ལྷོས་ནས་ཤིང་རྣམ་པར་
 འཛོག་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཆོ་གང་ལ་ལྷོས་ནས་མེ་དང་ཤིང་དུ་འགྱུར་བ་དེ་གཉིས་ལས་
 དང་པོར་ཐུབ་པ་གང་ཞིག་ཡིན། གལ་ཏེ་བྱད་ཤིང་ལ་ལྷོས་ནས་མེར་འགྱུར་བས་
 བྱད་ཤིང་སྐྱར་ཐུབ་པོ་ཞེས་རྟོག་ན་མི་རིགས་ཏེ། མེ་ལ་མ་ལྷོས་ཤིང་བསྐྱེག་བྱ་མ་
 ཡིན་པ་ནི་བྱད་ཤིང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་བྱད་ཤིང་
 དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཅི་སྟེ་དང་པོར་མེ་ཡིན་ལ་ཕྱིས་བྱད་ཤིང་ཐུབ་པོ་ཞེ་ན། དེ་
 ཡང་མི་རིགས་ཏེ། བྱད་ཤིང་མེད་པའི་མེ་རྒྱ་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིས་

ལྷོས་པ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཤིང་ལྷོས་མེ་ཡིན་ན། །མེ་གྲུབ་པ་ལ་
 གྲུབ་པར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་སྒར་གྲུབ་པའི་ཤིང་ལ་ལྷོས་ནས་མེ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ་
 ཞེ་ན། དེ་ལྷོ་ན་མེ་གྲུབ་ཟིན་པ་ལ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་ཡོད་ཅིང་གྲུབ་
 པའི་ངོ་བོ་ཅན་ཞོན་ལྷོས་པ་རིགས་ཀྱི། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ལྷོས་བྱིན་གྱི་བྱིས་འགའ་
 ལ་ཡང་མི་ལྷོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མེ་ཡོད་པར་ཁས་སྒྲངས་དགོས་ལ། དེ་ལྷོ་
 ན་འདི་བྱད་ཤིང་ལ་ལྷོས་པ་དོན་མེད་དེ། གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་།
 བྱད་པར་བྱ་བའི་ཤིང་ལ་ཡང་། །མེ་མེད་པར་ནི་འགྱུར་བ་ཡིན། །གལ་ཏེ་ཤིང་ལ་
 ལྷོས་ནས་མེར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྟོག་ན། མེའི་སྒར་ཤིང་གྲུབ་དགོས་ཏེ། མ་གྲུབ་པ་
 ལ་ལྷོས་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱད་པར་བྱ་བའི་ཤིང་མེ་ལ་ལྷོས་པ་མེད་
 པར་འགྱུར་ན་དེ་ཡང་མི་རིགས་སོ། །

གལ་ཏེ་དུས་གཅིག་ཞོན་ར་མེ་ལ་ལྷོས་ནས་བྱད་ཤིང་གྲུབ་ཅིང་བྱད་ཤིང་
 ལ་ལྷོས་ནས་མེ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་གང་རུང་གཅིག་ཀྱང་སྒར་གྲུབ་པར་ཁས་མ་
 གྲངས་པར། གང་ལྷོས་མེ་དང་ཤིང་གྲུབ་པ། །དང་པོར་གྲུབ་པ་གང་ཞིག་ཡིན། །
 ཞེས་པའི་སློན་མེད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་གང་ལྷོས་གྲུབ། །དེ་ནིང་ལ་ཡང་
 ལྷོས་ནས་ནི། ལྷོས་བྱ་གང་ཡིན་དེ་འགྲུབ་ན། །གང་ལ་ལྷོས་ནས་གང་ཞིག་འགྲུབ། །
 གལ་ཏེ་མེ་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་བྱད་ཤིང་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་གང་
 ཞིག་ལ་ལྷོས་ནས་འགྲུབ་ལ། མེ་དེ་ནིང་ལ་ཡང་ལྷོས་ནས་བྱད་ཤིང་གི་དངོས་པོ་
 མེའི་ལྷོས་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་འགྲུབ་ན། ད་ནི་གང་ལ་ལྷོས་ནས་གང་ཞིག་འགྲུབ་

པར་འགྱུར་བ་ལྟོས་ཤིག དེ་བཞིན་དུ་བྱད་ཤིང་གི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་མེད་དངོས་
 པོ་གང་ཞིག་ལ་ལྟོས་ནས་འགྱུར། བྱད་ཤིང་དེ་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་བྱད་ཤིང་གི་ལྟོས་
 གྱུ་གང་ཡིན་པ་དེ་འགྱུར་ན་དེ་ནི་གང་ལ་ལྟོས་ནས་གང་ཞིག་འགྱུར་པ་སྒྲི་དགོས་
 མོ། །གལ་ཏེ་བྱད་ཤིང་ལ་ལྟོས་ནས་མེ་འགྱུར་ན། མེ་མེད་པར་བྱད་ཤིང་མེད་
 པས་དེའི་ཕྱིར་མེ་ཡང་མི་འགྱུར་བོ། །འོན་ཏེ་མེ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱད་ཤིང་འགྱུར་ན།
 བྱད་ཤིང་མ་གྱུར་པར་མེ་མི་འགྱུར་པས་དེའི་ཕྱིར་བྱད་ཤིང་ཡང་མི་འགྱུར་བོ། །འདིའི་
 ཕྱིར་ཡང་མེ་དང་བྱད་ཤིང་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་མེད་དེ། འདི་ལྟར། དངོས་
 པོ་ལྟོས་གྲུབ་གང་ཡིན་པ། །དེ་མ་གྲུབ་ན་རི་ལྟར་ལྟོས། །ཅི་སྟེ་གྲུབ་པ་ལྟོས་ཞེན། །
 དེ་ནི་ལྟོས་པ་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་བྱད་ཤིང་ལ་ལྟོས་ནས་མེ་གྲུབ་ན་མེ་གྲུབ་པའམ་
 མ་གྲུབ་པ་ཞིག་བྱད་ཤིང་ལ་ལྟོས་གང་། མེའི་དངོས་པོ་བྱད་ཤིང་ལ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་
 པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མ་གྲུབ་ན་ནི། རི་ལྟར་བྱད་ཤིང་ལ་ལྟོས་ཏེ་བོད་བུའི་རྩ་བཞིན་
 བོ། །

ཅི་སྟེ་མེ་གྲུབ་པ་ལྟོས་སོ་ཞེན། གྲུབ་ཟིན་པ་དེ་ནི་ཡང་འགྱུར་པར་བྱ་བ་
 མ་ཡིན་པས་ལྟོས་པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་བྱད་ཤིང་ལ་ལྟོས་པ་མི་རིགས་སོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་བྱད་ཤིང་ཡང་གྲུབ་པའམ་མ་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མེ་ལ་ལྟོས་པ་མི་རིགས་སོ། །
 དེའི་ཕྱིར། ཤིང་ལ་ལྟོས་པའི་མེ་མེད་དེ། །ཤིང་ལ་མ་ལྟོས་མེ་ཡང་མེད། །མེ་གྲུབ་
 པའམ་མ་གྲུབ་པ་གང་ཡང་ཤིང་ལ་ལྟོས་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤིང་ལ་མི་
 ལྟོས་ན་ཡང་མེ་རྒྱ་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ། མེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཤིང་

མེད་དེ། །གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པ་གང་ཡང་ལྟོས་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་ལ་
 མ་ལྟོས་ཤིང་ཡང་མེད། །ཅེས་པའི་རྩ་བ་ཆད། །མི་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ཤིང་ཡང་མེད་དེ་རྒྱ་མེད་དུ་
 ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་ནི། །འདིར་
 སྒྲས་པ། དབྱུང་བ་ཞིབ་མོ་འདིས་ཅི་བྱ་སྟེ། །ཁོ་བོ་ཅག་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་
 མེས་བུད་ཤིང་སྤྲེག་བཞིན་པ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་མེ་དང་བུད་ཤིང་དག་ཡོད་དོ་
 ཞེས་སྒྲུའོ་ཞེ་ན། མེས་བུད་ཤིང་སྤྲེག་ཅེས་པའང་ཐ་སྙད་ཅུ་མ་ཡིན་གྱི། ཡང་དག་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། །འདི་ལྟར་གལ་ཏེ་ཤིང་ལ་མེ་ཡོད་ན་དེས་བུད་ཤིང་བསྤྲེག་པར་འགྱུར་ན།
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མེ་ནི་གཞན་ལས་མི་འོང་སྟེ། །ཤིང་ལའང་མེ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །རེ་
 ཤིག་མེ་ནི་བུད་ཤིང་ལས་གཞན་ལས་མི་འོང་སྟེ། མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་
 མེད་པས་བུད་ཤིང་དང་བྲལ་བའི་མེ་ལ་འོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བུད་ཤིང་དང་
 བཅས་པ་འོང་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་ཡང་། རྒྱལ་ཞིང་བརྟག་པ་
 མཚུངས་པས་བྱག་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤིང་ལའང་མེ་ནི་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་
 དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པས་ཆོག་ཅུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་
 ཡང་། དེ་བཞིན་ཤིང་གི་ལྟག་མ་ནི། །སོང་དང་མ་སོང་བགོམ་པས་བསྟན། །མེས་
 བུད་ཤིང་སྤྲེག་བཞིན་པ་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཤིང་གི་སུན་འབྱིན་པ་ལྟག་མ་ནི།
 སོང་དང་མ་སོང་འགོམ་པ་ལ་འགོ་བ་ལ་སྒྲར་སུན་སྒྲུང་བ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་བཞིན་
 ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རེ་ཤིག་བསྤྲེགས་པ་མི་བསྤྲེག་སྟེ། །མ་བསྤྲེགས་པ་ཡང་བསྤྲེག་

བ་མེད། །བསྐྱེད་པ་དང་མ་བསྐྱེད་པ་མ་གཏོགས་པ། །སྐྱེད་པ་ཞིན་ཤིས་པར་མི་
འགྱུར་རོ། །ཞིས་སྐྱེད་པ་འདོན་པ་བསྐྱུར་ཏེ་ཤིས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བཀག་པའི་མཐུག་བསྐྱུ་བ་ནི། ཤིང་ཉིད་མེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། །
ཤིང་ལས་གཞན་པའི་མེ་ཡང་མེད། །མེ་ནི་ཤིང་དང་ལྡན་མ་ཡིན། །མེ་ལ་ཤིང་
མེད་དེར་དེ་མེད། །ཤིང་ཉིད་མེ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་ཤིང་གང་དེ་མེ་ཡིན་ན། །བྱེད་པ་
པོ་དང་ལས་གཅིག་འགྱུར། །ཞིས་པ་འདིས་མེ་དང་ལུང་ཤིང་གཅིག་ཡིན་པ་བཀག་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤིང་ལས་གཞན་པའི་མེ་ཡང་མེད་དེ། གལ་ཏེ་ཤིང་ལས་མེ་གཞན་
ན། །ཤིང་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞིས་པས་གཞན་ཉིད་བཀག་པའི་
ཕྱིར་རོ། །མེ་ནི་ཤིང་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་བཀག་པ་
ཉིད་གྱིས་ཐ་དད་དང་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ལྡན་པ་གང་ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མེ་ལ་
ཤིང་བརྟེན་པ་མེད་ལ། ཤིང་དེར་མེ་བརྟེན་པ་ཡང་མེད་དེ། ལའང་གཞོང་དང་རྒྱ་
ཤུག་ལྟ་བུ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ན། མེ་དང་ལུང་
ཤིང་དག་ནི་གཞན་ཉིད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེ་ལྟར་རྣམ་པ་ལྟར་བརྟགས་ན་མེ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། མེ་དང་ཤིང་གིས་བདག་དང་ནི། །ཉེ་བར་ལེན་
པའི་རིམ་པ་ཀུན། །ལུས་སྣམ་སྐྱེད་པ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ། །མ་ལུས་པར་ནི་རྣམ་པར་
བཤད། །མེ་དང་ཤིང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་སྐྱེན་འབྱེན་སྐྱར་བསྐྱེན་པ་དག་
གིས་ཉེ་བར་ལེན་པོ་བདག་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལུང་པོ་ལྟ་དགག་པའི་རིམ་པ་
གཅིག་དང་ཐ་དད་དང་ལྡན་པ་དང་ཕན་ཚུན་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དགག་པའི་ཕྱོགས་

ལྷ་པོ་ཀུན་དང་། འདི་དག་སྟོན་པ་ལ་འབྲུག་པའི་ཚུལ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་གྱི་སྟོགས་
གཉིས་དགག་པ་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པར་རྣམ་པར་བཤད་པར་གཤམ་པར་བྱའོ། །
དེ་ལ་ཉེར་ལེན་ཡིན་པ་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་མི་རིགས་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་དང་
ལས་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་གཞན་
ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་དང་ལུང་པོ་ཐ་དད་པར་དམིགས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
གཅིག་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་བཀག་པའི་ཕྱིར་བདག་ལུང་པོ་དང་ལྷན་པ་ཡང་མ་
ཡིན་ནོ། །གཞན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་བདག་ལ་ལུང་པོ་བརྟེན་པ་དང་ལུང་པོ་ལ་བདག་
བརྟེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་ལྷན་བདག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ལྷན་བདག་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་གཉིས་པན་ཚུན་སྟོས་པས་
གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་གནས་སོ། །བདག་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་དགག་པའི་
རིམ་པ་དེ་ཡང་འདི་གཉིས་ཁོ་ན་མ་ཡིན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེན། ལུམ་པ་དང་སྒྲུམ་བུ་
ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་རྣམ་པར་བཤད་པར་གཤམ་པར་
བྱའོ། །དེ་ལ་ལུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་ལུང་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་
ཅན་ནམ། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞིའམ། ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ཏུ་
གྱུར་པ་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ། མེ་དང་ལུང་གི་ལྷན་དགག་
པའི་རིམ་པ་ཀུན་མ་ལུས་པར་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་མཐར་འཇིག་ཅན་བསྟན་
དོན་ལ་མི་མཁས་པར་བསྟན་པ་ནི། གང་དག་བདག་དང་དངོས་པོ་རྣམས། །དེ་
བཅས་ཉིད་དང་ཐ་དད་པར། །སྟོན་པ་དེ་དག་བསྟན་དོན་ལ། །མཁས་པའོ་སྒྲུམ་

དུ་མི་སེམས་སོ། །དེ་ལྟར་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ལྟར་བདག་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་
 ལུ་མ་སྒྲུ་མ་ལ་སོགས་པ་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པས་གྲུབ་པར་རྒྱུ་པར་བཞག་པ་ལ་མི་
 བརྟེན་པར། ལུ་སྒྲེགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ཉེ་བར་བརྟེན་པའི་དོན་ལ་གསུང་
 རབ་ཀྱི་དོན་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྫོམ་ནས། རང་གི་སྡེ་པ་དངོས་པོར་སྒྲུབ་གང་
 དག་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོའི་བདག་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་ལུ་མ་སྒྲུ་མ་ལ་སོགས་པའི་
 དངོས་པོ་རྒྱུ་མས་དེ་བཅས་ཉིད་དེ་གཅིག་དང་ཉེར་ལེན་ཡང་གཞན་ལ་བདག་གུང་
 གཞན་ནོ་ཞེས་སོགས་ཐ་དད་པར་སྟོན་པ་དེ་དག་བདེ་བར་གསེགས་པའི་བསྟན་
 པའི་དོན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མཆོག་ཏུ་ཟབ་པ། རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བ།
 བརྟེན་ནས་གདགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མཁས་པའོ་སྒྲུ་མ་དུ་སྒྲོབ་
 དཔོན་མི་སེམས་ཤིང་མི་དགོངས་སོ། །

དེ་ལྟར་རྒྱལ་འབྱོར་པ་མེ་དང་བུད་ཤིང་བརྟག་པས་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ལུས་ནི་དུས་མཐའི་མེའམ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་
 པའི་མེ་དག་གིས་མི་འཆོག་གོ་དེ་སྐད་དུ་ཡང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། བསྐྱལ་
 པ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོར་རབ་བསྐྱེགས་གུང་། །ནམ་མཁའ་སྟོན་ཆད་ནམ་ཡང་མི་འཆོག་
 བཞིན། །ཆོས་རྒྱུ་མས་ནམ་མཁའ་མཆོངས་པར་ནམ་རིག་པས། །དེ་ནི་གཞར་ཡང་
 མེ་ནང་ཡོང་མི་འཆོག་ །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཞིང་རྒྱུ་མས་འབར་འབྱུར་ལ། །འབར་
 པ་འདི་དག་མ་ལུས་ནི་ཤོག་ཅིས། །ཏིང་འཛིན་གནས་ནས་སྟོན་ལམ་འདི་བཏབ་
 བ། །སྒྲུ་མས་ཤིག་གུང་དེ་ལ་འབྱུར་བ་མེད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དབུ་

མ་རྩ་བའི་གེས་རབ་ལས་མེ་དང་བྱད་གིང་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་བཙུ་བའི་
འགྲེལ་པའོ།། །།

བཙུ་གཅིག་པ་སྟོན་དང་བྱི་མའི་མཐའ་དགག་པ་ལ། འཁོར་བའི་སྟོན་
མཐའ་དགག་པ་དང་། རྩལ་དེ་གཞན་ལ་བསྐྱེ་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། དགག་པ་
དངོས་དང་། ཞར་ལ་སྐྱེ་འཆིའི་རིམ་པ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། འདིར་
སྐྱས་པ། བདག་ནི་ཡོད་དེ་འཁོར་བ་ཡོད་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་བདག་ཡོད་པར་མ་
གྱུར་ན། འགྲོ་བ་ལྟའི་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་
པ་གང་ཞིག་འཁོར་བར་འགྱུར། དེའི་བྱིར་འཁོར་བ་ཡོད་པས་འཁོར་བ་པོ་ཡོད་ལ།
དེ་ཡང་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེན། འཁོར་བ་ཡོད་ན་བདག་ཀྱང་ཡོད་པར་འགྱུར་ན། འཁོར་
བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་སྙད་པ་ཡིན་གྱི། ཡང་དག་པར་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར།
སྟོན་མཐའ་མངོན་ནས་ཞེས་ཞུས་ཆོ། །ཐུབ་པ་ཆེན་པོས་མིན་ཞེས་གསུངས། །
འཁོར་བ་ཐོག་མ་མཐའ་མེད་དེ། །དེ་ལ་སྟོན་མེད་བྱི་མ་མེད། །གལ་ཏེ་འཁོར་བ་
ཞེས་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་ངེས་པར་སྟོན་
དང་བྱི་མའི་མཐའ་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུ་སྟེགས་ཅན་གྱིས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འཁོར་བའི་སྟོན་གྱི་མཐའ་མངོན་ནས་ཞེས་ཞུས་པའི་ཆོ།
ཐུབ་པ་ཆེན་པོས་མིན་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དག་སྟོང་དག་སྐྱེ་བ་དང་ག་
གིའི་འཁོར་བ་ནི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་དོ་ཞེས་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་
མེད་པར་གསུངས་པ་ན། འཁོར་བ་དེ་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཅོམ་

ལྷན་འདས་གྱིས་གསལ་བར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་དེ་ལ་
 ལྷན་གྱི་མཐའ་མེད་ཅིང་། ཕྱི་མའི་མཐའ་ཡང་མེད་པ་དེའི་ཆེ་འཁོར་བ་མེད་དེ།
 ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། འགལ་མའི་འཁོར་ལོ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བར་གནས་སོ། །
 གལ་ཏེ་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མཐའ་མེད་པ་དེ་ལྷན་ཡང་མ་བཞག་པའི་ཕྱིར་དབུས་
 ཡོད་དེ། དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གང་ལ་ཐོག་མ་ཐ་མ་མེད། །དེ་ལ་
 དབུས་ནི་གལ་ཡོད། །འཁོར་བ་གང་ལ་རི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐོག་མ་དང་
 ཐ་མ་མེད་པ་དེ་ལ་དེ་གཉིས་གྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དབུས་ནི་གལ་ཡོད།
 དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་
 མིང་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་མཐུག་བསྟུ་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། དེ་ཕྱིར་
 དེ་ལ་སྤྱི་བྱེད་དང་། །ལྷན་ཅིག་རིམ་པ་མི་འཐད་དོ། །གང་གི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་
 མ་དང་ཐ་མ་དང་དབུས་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འཁོར་བ་མེད་པ་དེ་ལ་སྤྱི་བ་སྤྱི་ལ་
 ཀ་གི་ཕྱི་བ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་རིམ་པ་མི་འཐད་དོ། །རི་ལྟར་མི་འཐད་པ་དེ་ལྟར་
 ལྷན་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱི་བ་སྤྱི་གྱུར་ལ། །ཀ་གི་ཕྱི་བ་ཡིན་ན་ནི། །སྤྱི་བ་ཀ་གི་མེད་པ་
 དང་། །མ་གི་བར་ཡང་སྤྱི་བར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་སྤྱི་བ་སྤྱི་ལ་ཀ་གི་ཕྱི་བ་ཡིན་ན་སྤྱི་
 བ་ཀ་གི་མེད་ཅིང་དེ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ན་དེ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་སུ་
 ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཀ་གི་མེད་པའི་སྤྱི་བ་ཡོད་པར་རྟོག་ན་ལྷས་བྱིན་
 ཆེ་རབས་གཞན་དུ་མ་གི་བར་འདིར་སྤྱི་བར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ལ་

བར་བྱེད།

གཉིས་པ་རྩུལ་དེ་གཞན་ལ་བསྐྱེ་བ་ནི། འཁོར་བ་འབའ་ཞིག་སྒྲོན་གྱི་
 མཐའ། ཡོད་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད་གྱི། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དང་ནི། མཚན་
 ཉིད་དང་ནི་མཚན་གཞི་ཉིད། ཚོར་དང་ཚོར་པོ་ཉིད་དང་ནི། རྟོན་ཡོད་གང་དག་
 ཅི་ཡང་རུང་། རང་སྐྱུ་ལྷ་སྐྱུ་ཐམས་ཅད་ཉིད་ལ་ཡང་། སྒྲོན་དང་བྱི་མ་ཡོད་མ་
 ཡིན། འཁོར་བ་འབའ་ཞིག་ལ་སྒྲོན་གྱི་མཐའ་མེད་པར་མ་ཟད་གྱི་རྒྱ་དང་འབྲས་
 བུ་མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་ཚོར་དང་ཚོར་པོ་ཉིད་དང་གཤམ་བྱ་གཤམ་བྱེད་གཞལ་བྱ་
 འཇལ་བྱེད་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན། ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་སོགས་
 པ་དོན་ཡོད་གང་ཅི་ཡང་རུང་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སྒྲོན་དང་བྱི་མའི་
 མཐའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། གལ་ཏེ་རྒྱ་སྒྲུ་ལ་འབྲས་བུ་བྱི་ན་ནི་འབྲས་བུ་
 མེད་པའི་རྒྱ་རྒྱ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། ཅི་སྟེ་འབྲས་བུ་སྒྲུ་ལ་རྒྱ་བྱི་ན་ཡང་། རྒྱ་
 མེད་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་ན་
 ཡང་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པ་མེད་པས་གཉིས་ཀ་རྒྱ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། རེ་བཞིན་
 དུ་གཞན་རྒྱུ་ལ་ཡང་གཤམ་པར་བྱའོ། རེ་ཉིད་ཀྱི་བྱི་ཕྱིར། འཕགས་པ་དགོན་མཚོག་
 སྒྲིན་ལས། ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ན། གཞོད་ནས་ཞི་ཞིང་མ་སྐྱེས་པ། རང་
 བཞིན་མུ་ངན་འདས་པ་ཡི། ཚོས་རྒྱུ་མཐོན་པོ་བྱོད་གྱིས་བསྐྱོན། ཞེས་གསུངས་
 མོ། རྒྱ་མ་རྩ་བའི་གཤམ་རབ་ལས་སྒྲོན་དང་བྱི་མའི་མཐའ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་
 རབ་བྱེད་བཅུ་གཅིག་པའི་འགྲེལ་པའོ། །

བཙུ་གཉིས་པ་བདག་གིས་བྱས་པ་དང་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་བརྟག་པ་ལ།
 ལྷག་བསྐལ་མཐའ་བཞིས་བསྐྱེད་པ་དགག་ རྩལ་དེ་གཞན་ལ་བསྐྱེ་བ་གཉིས་ཀྱི།
 དང་པོ་ལ་དམ་བཅའ་བརྗོད་པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། འདིར་
 སྐྱས་པ། བདག་ནི་ཡོད་དེ། དེའི་རྟེན་ཅན་ལྷག་བསྐལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷག་
 བསྐལ་ཉར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་ལྷ་ནི་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་དགོས་ལ། དེའི་རྟེན་ཡང་
 བདག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ལྷག་བསྐལ་ཡོད་ན་དེའི་རྟེན་བདག་གྱུང་ཡོད་པ་
 ཡིན་ན་ཡང་ལྷག་བསྐལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། ཁ་ཅིག་ལྷག་བསྐལ་བདག་
 གིས་བྱས། གཞན་གྱིས་བྱས་དང་གཉིས་ཀས་བྱས། རྒྱ་མིད་པ་ལས་འབྱུང་བར་
 འདོད། ཁོ་ནི་བྱ་བར་མི་རུང་དོ། གངས་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ནི་ལྷག་བསྐལ་
 ཉར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་ལྷ་ནི་བདག་གིས་བྱས་སོ་ཞེས་འདོད་དོ། བྱེ་བྲག་པ་དང་རང་
 གི་སྒྲེ་པ་དག་ནི་གཞན་གྱིས་བྱས་པར་སྐྱ་ལ། གཅེར་བྱ་བ་ནི་གཉིས་ཀས་བྱས་པར་
 འདོད་ལ། རྒྱང་འཕེན་པ་ནི་རྒྱ་མིད་ལས་འབྱུང་བར་འདོད་དོ། ཁོ་ལྟར་འདོད་
 པའི་ལྷག་བསྐལ་དེ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱ་བར་ཏེ་བསྐྱེད་པར་མི་རུས་སོ། །

གཉིས་པ་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་བཤད་པ་ལ་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་བདག་གིས་
 བྱས་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་གིས་བྱས་གྱུར་ན། ཁོ་ཕྱིར་བརྟེན་ནས་འབྱུང་
 མི་འགྱུར། གང་ཕྱིར་སྤང་པོ་འདི་དག་ལ། བརྟེན་ནས་སྤང་པོ་དེ་དག་འབྱུང་། །
 གལ་ཏེ་ལྷག་བསྐལ་བདག་གིས་བྱས་པར་གྱུར་ན་ལྷག་བསྐལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་
 བྱས་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་

དང་རྒྱུན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བྱིར། འདི་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ཡང་ཡིན་ཏེ། གང་གི་བྱིར་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་སྤང་པོ་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་ཆར་གཏོགས་པའི་སྤང་པོ་དེ་དག་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །དེའི་བྱིར་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བདག་གིས་བྱས་པ་མི་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་དངོས་ནི། གལ་ཏེ་འདི་ལས་དེ་གཞན་ཞིང་། གལ་ཏེ་དེ་ལས་འདི་གཞན་ན། །སྐྱུག་བསྐྱེལ་གཞན་གྱིས་བྱས་འགྱུར་ཞིང་། གཞན་དེ་དག་གིས་དེ་བྱས་འགྱུར། །གལ་ཏེ་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་སྤང་པོ་འདི་ལས་སྐྱེ་བའི་ཆར་གཏོགས་ཀྱི་སྤང་པོ་དེ་གཞན་ཡིན་ཞིང་སྐྱེ་བའི་ཆར་གཏོགས་ཀྱི་སྤང་པོ་དེ་ལས་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་སྤང་པོ་འདི་གཞན་ཡིན་ན། སྐྱེ་བའི་ཆར་གཏོགས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ནི་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གཞན་གྱིས་བྱས་པར་འགྱུར་ཞིང་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གཞན་དེ་དག་གིས་སྐྱེ་བའི་ཆར་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དེ་བྱས་པར་འགྱུར་ན། དེ་དག་ལ་ནི་གཞན་ཉིད་མ་མཐོང་སྟེ། སྤང་བ་དང་སྐྱུན་པ་བཞིན་དུ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་བ་གནས་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །དེའི་བྱིར་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་གང་ཟག་བདག་གིས་བྱས་པ་དགག་པ་ནི། ཅི་སྟེ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱིས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བྱས་པ་དེའི་བྱིར་བདག་གིས་བྱས་སོ་ཞེས་མི་སྒྲིའི། འོན་ཀྱང་གང་ཟག་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བདག་གི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་གྱིས་བྱས་ནས་འབྱེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེའི་བྱིར་བདག་གིས་བྱས་སོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་གང་ཟག་བདག་གིས་ནི། སྐྱུག་བསྐྱེལ་བྱས་ན་གང་བདག་

གིས། །སྤྱག་བསྐྱལ་བྱས་པའི་གང་ཟག་དེ། །སྤྱག་བསྐྱལ་མ་གཏོགས་གང་ཞིག་
ཡིན། །གལ་ཏེ་མིའི་གང་ཟག་བདག་གིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཉེར་ལེན་གྱི་
སྤང་པོ་བྱས་སོ་ཞེས་རྟོག་ན། །གང་བདག་གིས་སྤྱག་བསྐྱལ་བྱས་པའི་གང་ཟག་དེ་
རྟོག་ལ་རག་མོད། །སྤྱག་བསྐྱལ་དེ་ནི་འདི་ཡིན་ལ་འདིའི་བྱེད་པ་པོ་ནི་འདི་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེ་སྟེ་བརྗོད་དགོས་ན། །བརྗོད་པར་རྣམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། །སྤྱག་
བསྐྱལ་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་གང་ཟག་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་མེད་
པའི་བྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་གང་ཟག་བདག་གིས་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་བྱས་ཞེས་མི་
སྤོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། །མིའི་གང་ཟག་གིས་ཀྱང་ལྟའི་སྤྱག་བསྐྱལ་བྱས་ནས་ལྟའི་
གང་ཟག་ལ་སྟེར་བར་བྱེད་ཅིང་། །ལྟའི་སྤྱག་བསྐྱལ་དེས་ཀྱང་ལྟའི་གང་ཟག་ཏུ་
འདོགས་པར་བྱེད་པ་དེའི་བྱིར་སྤྱག་བསྐྱལ་དེ་ནི་གང་ཟག་གཞན་ལས་འབྱུང་བ་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། །གལ་ཏེ་གང་ཟག་གཞན་ལས་ནི། །སྤྱག་བསྐྱལ་འབྱུང་ན་གཞན་
ཞིག་གིས། །སྤྱག་བསྐྱལ་དེ་བྱས་གང་སྦྱིན་དེ། །སྤྱག་བསྐྱལ་མ་གཏོགས་རི་ལྟར་
རུང་། །གལ་ཏེ་མིའི་གང་ཟག་གཞན་ལས་ལྟའི་སྤྱག་བསྐྱལ་འབྱུང་ཞིང་། །དེས་
ཀྱང་ལྟའི་གང་ཟག་ལ་སྟེར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། །མིའི་གང་ཟག་གཞན་ཞིག་གིས་
ལྟའི་སྤྱག་བསྐྱལ་དེ་བྱས་ནས་གང་ལ་སྦྱིན་པའི་ལྟའི་གང་ཟག་དེ་ལྟའི་སྤྱག་བསྐྱལ་
ལས་མ་གཏོགས་པར་རི་ལྟར་རུང་། །དེ་ལྟར་ན་རེ་གིག་གང་ཟག་གཞན་ལས་འབྱུང་
པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ལེན་པ་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ད་ནི་གང་ཞིག་སྦྱིན་པར་བྱེད་

བ་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་གང་ཟག་གཞན་སྟུག་བསྐྱེལ། །འབྱུང་ན་
 གང་གིས་དེ་བྱས་ནས། །གཞན་ལ་སྟེར་བའི་གང་ཟག་གཞན། །སྟུག་བསྐྱེལ་མ་
 གཏོགས་གང་ཞིག་ཡིན། །གལ་ཏེ་མིའི་གང་ཟག་གཞན་ལས་ལྟའི་སྟུག་བསྐྱེལ་
 འབྱུང་ན། མིའི་གང་ཟག་གང་གིས་སྟུག་བསྐྱེལ་དེ་བྱས་ནས་ལྟའི་གང་ཟག་གཞན་
 ལ་སྟེར་བའི་མིའི་གང་ཟག་གཞན་དེ་ཡང་མིའི་སྟུག་བསྐྱེལ་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་མ་
 གཏོགས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་པར་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གཞན་ལས་འབྱུང་བའི་
 སྟུག་བསྐྱེལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར། བདག་གིས་བྱས་པར་མ་གྲུབ་པས། །
 སྟུག་བསྐྱེལ་གཞན་གྱིས་གལ་བྱས། །གཞན་གྱིས་སྟུག་བསྐྱེལ་གང་བྱེད་པ། །དེ་
 བྱི་དེ་ཡི་བདག་བྱས་འགྱུར། །གལ་ཏེ་མིའི་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ལྟའི་གང་ཟག་ལ་
 སྟེར་བའི་ཆེད་དུ་སྟུག་བསྐྱེལ་གང་བྱེད་པའི་སྟུག་བསྐྱེལ་དེ་ནི་མིའི་གང་ཟག་དེའི་
 བདག་གིས་བྱས་པར་འགྱུར་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་གང་ཟག་
 བདག་གིས་ནི། །སྟུག་བསྐྱེལ་བྱས་ན་གང་དག་གིས། །སྟུག་བསྐྱེལ་བྱས་པའི་གང་
 ཟག་དེ། །སྟུག་བསྐྱེལ་མ་གཏོགས་གང་ཞིག་ཡིན། །ཞེས་སྟེར་སྟུག་བསྐྱེལ་ལས་
 མ་གཏོགས་པའི་རང་ངམ་གཞན་གྱི་སྟུག་བསྐྱེལ་བྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག་མེད་པར་
 བཤད་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་གི་ཆོ་ལྟའི་སྟུག་བསྐྱེལ་མིའི་གང་ཟག་བདག་
 གིས་བྱས་པར་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཆོ་ལྟའི་སྟུག་བསྐྱེལ་དེ་ནི་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་
 བྱས་པར་གལ་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་ཡང་སྟུག་བསྐྱེལ་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་མེད་དོ། །
 གཉིས་པ་ཕྱོགས་གཉིས་དགག་པའི་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པ་ནི། རེ་

ཞིག་སྤྱུག་བསྐྱལ་བདག་བྱས་མིན། །དེ་ཉིད་གྱིས་ནི་དེ་མ་བྱས། །གལ་ཏེ་གཞན་
བདག་མ་བྱས་ན། །སྤྱུག་བསྐྱལ་གཞན་བྱས་གལ་འབྱུང་། །དེ་ཞིག་སྤྱུག་བསྐྱལ་
བདག་གིས་བྱས་པ་མིན་ཏེ། །དེ་ཉིད་གྱིས་དེ་ཉིད་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །རང་ཉིད་
རང་ལ་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་གྱིས་བྱང་མ་བྱས་ཏེ། །གང་གི་ཕྱིར་
བྱེད་དོ་ཞེས་བརྟགས་པའི་གཞན་དེ་ཉིད་བདག་མ་བྱས་ཏེ། །བདག་ཉིད་གྱིས་མ་
བྱུང་སྟེ། །རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་བདག་ཉིད་གྱིས་མ་བྱུང་པ་དེ་ནི་
གཞན་བྱེད་པར་མི་འབྱུང་ཏེ། །བོད་བུའི་རུ་བཞིན་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྱུག་བསྐྱལ་
གཞན་བྱས་གལ་འབྱུང་ཏེ། །དེ་ནི་མི་རིགས་སོ། །

གསུམ་པ་གཉིས་ཀས་བྱས་པ་དགག་པ་ནི། །གལ་ཏེ་དེ་དེས་བྱས་བྱུང་ན། །
སྤྱུག་བསྐྱལ་གཉིས་ཀས་བྱས་པར་འབྱུང་། །གལ་ཏེ་བདག་དང་གཞན་དེ་དེས་སྤྱུག་
བསྐྱལ་བྱས་པར་བྱུང་ན། །སྤྱུག་བསྐྱལ་གཉིས་ཀས་བྱས་པར་འབྱུང་ན་ཡང་དེ་ནི་
དེ་དེས་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །བཤད་ཟིན་པའི་སྒྲིན་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་
རྒྱ་མེད་དགག་པ་ནི། །རྣམ་པ་གཞན་དུ་ན་བདག་གིས་མ་བྱས་ཏེ། །རྒྱེན་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་
གྱིས་མ་བྱས་ཏེ་ས་བོན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་ཀས་མ་བྱས་ཏེ། །གཉིས་ཀ་གཡོ་བ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་མེད་ལས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །ས་བོན་དང་རྒྱེན་གཉིས་ཀ་ལ་རྣམས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་
ས་བོན་ལས་ཏེ་གཞན་ལས་མིན། །དེ་ལ་ལྟོས་ཕྱིར་བདག་གིས་བྱས་མ་ཡིན། །གཡོ་བ་མེད་ཕྱིར་གཉིས་གྱིས་
མ་བྱས་ལ། །དེ་ནི་རྣམས་པ་རྒྱ་མེད་འབྱུང་མ་ཡིན། །བདག་གིས་མ་བྱས་གཞན་མ་བྱས། །སྤྱུག་
བསྐྱལ་རྒྱ་མེད་གལ་འབྱུང་། །རི་རྒྱུད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བདག་གིས་མ་བྱས།

གཞན་གྱིས་མ་བྱས་པ་དེའི་ཆེ་སྟུག་བསྐྱེལ་རྒྱ་མེད་དུ་ཡོད་པར་ག་ལ་འབྱུང་ཏེ།
ནམ་མཁའི་མེ་ཏྲག་གི་དྲི་ཁྱིམ་པོ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟུག་བསྐྱེལ་མེད་པས་དེའི་
རྟེན་དུ་བྱུང་པའི་བདག་ཀྱང་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ཚུལ་དེ་གཞན་ལ་བསྐྱེལ་བ་ནི། སྟུག་
བསྐྱེལ་འབའ་ཞིག་རྣམ་པ་བཞི། །ཡོད་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་མ་ཟད་གྱི། །དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་དག་ལ་ཡང་ཕྱི་རོལ་དངོས་པོ་དག་ལ་ཡང་། །རྣམ་པ་བཞི་པོ་ཡོད་མ་ཡིན། །
སྟུག་བསྐྱེལ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་འབའ་ཞིག་ལ་བདག་དང་། གཞན་དང་། གཉིས་
ཀ་དང་། རྒྱ་མེད་པ་རྣམ་པ་བཞི་ལས་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཕྱི་རོལ་གྱི་
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སྐྱེ་བའི་མཐའ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེ་མ་བཞིན་དུ་བྱུང་བར་བྱའོ། །

གལ་ཏེ་སྟུག་བསྐྱེལ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་རྣམ་པ་བཞིར་མེད་ན། འོ་ན་
རྣམ་པ་གང་གིས་འབྱུང་བ་ཅེ་ན། གལ་ཏེ་འདི་དག་ལ་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་ཡོད་ན་
རྣམ་པ་བཞི་པོ་གང་རུང་གིས་འབྱུང་ན། འདི་དག་ལ་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
མེད་གྱི་ཐ་སྙད་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ཡོད་པར་རྣམ་པར་བཞག་
པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་དུ་འདི་དག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཚོལ་བ་
ནི་རི་རྒྱུད་སྤྲེལ་པའི་ཕྱོགས་བཞི་རྣམ་པར་བསལ་ནས་རྟེན་འདི་པ་ཙམ་གྱི་རྟེན་
ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁས་སྐྱེད་བར་བྱའོ། །དེ་རྒྱུད་དུ་ཡང་སློབ་
དཔོན་གྱིས། སྟུག་བསྐྱེལ་བདག་གིས་བྱས་པ་དང་། །གཞན་གྱིས་བྱས་དང་གཉིས་
ཀས་བྱས། །རྒྱ་མེད་རྟོག་གི་པ་ཡིས་འདོད། །ཁྱོད་གྱིས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་

གསུངས། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
 བྱི་རྒྱལ་བས་ཆོས་བཤད་དེ། །འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་དེ་ལྟར་ལྟོས། །ཡང་
 དག་ཉིད་དུ་བདག་དང་གཞན་མེད་དེ། །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་མཆན་ཉིད་འདི་འདྲའོ། །
 དག་དང་ནག་པོའི་ལས་རྣམས་མི་འཛིག་སྟེ། །བདག་གིས་བྱས་པ་བདག་གིས་
 མྱོང་བར་འགྱུར། །ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འཕོ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །རྒྱ་མེད་པར་ཡང་
 མྱོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །སྤྱིད་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་དབང་མེད་པ། །གསོག་དང་གསོབ་
 དུ་གྱུར་པ་དབུ་བ་བཞིན། །སྐྱུ་མ་སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུར་རྟག་ཏུ་སྤྱོད་། །ཞེས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དབུ་མ་རྩ་བའི་ཤེས་རབ་ལས་བདག་གིས་བྱས་པ་དང་གཞན་གྱིས་
 བྱས་པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་པའོ། ། །

བཅུ་གསུམ་པ་འདུ་བྱེད་བརྟག་པ་ལ། འདུ་བྱེད་སྤྱོད་པར་ལུང་གིས་སྒྲུབ།
 ལུང་དོན་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་
 གང་ཞིག །སྤྱི་བ་དེ་ནི་རྩུན་ཞེས་གསུངས། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བསྐྱུ་བའི་ཆོས། །
 དེས་ན་དེ་དག་རྩུན་པ་ཡིན། །སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གློག་ཏུ་མ་
 གྱུར་པ་མདའ་བ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པ་དུངས་སྤྱུང་བ། །སེམས་ཅན་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་སྒྲུབས་མེད་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲོབ་པར་
 མཛད་པའི་སྤྱད་དུ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟོན་པ་ལྟར་མཛད་པ་
 ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མདའ་བ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས། དག་སྤྱོད་དག་
 འདུས་བྱས་སྤྱི་བའི་ཆོས་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྩུན་པ་ཡིན་ལ། མི་སྤྱི་བའི་ཆོས་

ཅན་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདེན་པ་དམ་པའོ་ཞེས་དང་། འདི་
 བོ་སྤྱ་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་ནོ། །འདི་ནི་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ནོ་ཞེས་ཆོས་གང་
 ཞིག་སྤྱ་ཞིང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་དེ་ནི་རྩུན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་།
 གང་གི་བྱིར་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱར་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བདག་དང་གཞན་
 དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱ་མིད་པ་ལས་སྤྱེ་བ་མིད་ཅིང་། སྤྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་
 གཞན་མིད་པས་རང་བཞིན་མིད་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ཡང་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་
 གྱིས་སྒོ་གོས་གྱི་མིག་ཉམས་པ་རྣམས་ལ་སྤྱེ་བའི་ངོ་བོར་ཡང་སྤྱང་བའི་བྱིར་། སྤྱེ་
 མའི་ཏྲ་དང་སྤྱང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པས་དེ་མི་ཤེས་པ་རྣམས་འབྲིད་པ་ལྟར་གྱིས་པ་
 རྣམས་སྤྱ་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་དེས་ན་འདུ་བྱེད་དེ་དག་ནི་སྤྱི་གྱུ་
 བཞིན་དུ་རྩུན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་བདེན་པ་དེ་ནི་སྤྱ་བའི་ཆོས་ཅན་མ་
 ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་རི་སྤྱང་བསྟན་པའི་
 ལུང་དང་རིགས་པ་ལས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མིད་པར་གྱུ་བ་སྟེ། ཤེས་རབ་
 གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྱང་པ་སྟེ་རང་བཞིན་མིད་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་སོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་སྤྱ་བའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་གྱིས་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རྩུན་པ་
 ཉིད་དུ་བསྟན་ན་དེ་ལྟ་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མིད་པས་སྤྱར་པ་འདེབས་པའི་
 འོག་པའི་ལྟ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེན། གལ་ཏེ་བསྤྱེ་ཆོས་གང་ཡིན་པས། །དེ་རྩུན་དེ་
 ལ་ཅི་ཞིག་སྤྱ། །གང་གི་ཆོ་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་སྤྱ་བའི་ཆོས་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྩུན་

གཞན་དུ་འགྱུར་བར་སྒྲུབ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མི་གནས་པ་ཉིད་
མདོའི་དོན་ཡིན་ནོ། །འདིའི་ཕྱིར་ཡང་དེ་ནི་དེ་ལྟ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
མེད། །གང་ཕྱིར་དངོས་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད། །འདི་ལྟར་དངོས་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
དེ་ནི་མེད་དེ། །གང་གི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་བའི་ཆོས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་
བྱ་བ་དེ་ནི་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཅན་མེད་པར་དེ་ལ་བརྟེན་བའི་ཆོས་ཀྱང་མི་
འཐད་པས་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ། །གཞན་ཡང་། །གལ་
ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ན། །གཞན་དུ་འགྱུར་བ་གང་གི་ཡིན། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་
ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ན་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་
དེ་ཆོས་ཅན་གང་གི་ཡིན་ཞེས་རང་གི་སྒྲེ་བ་དག་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི། དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དགག་སྟོང་ཉིད་
དངོས་པོའི་རྟེན་ཅན་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། །གལ་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་ན། །ཇི་ལྟ་
སྒྲུབ་ན་གཞན་དུ་འགྱུར། །ཆོས་གང་ཞིག་དངོས་པོ་གང་ལ་མི་འབྱུལ་བ་དེ་ནི་དེའི་
རང་བཞིན་ཞེས་བསྟན་དེ། དཔེར་ན་ཆ་བ་མེ་ལ་མི་འབྱུལ་བས་མེའི་རང་བཞིན་
དུ་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རང་བཞིན་ནི་འབྱུལ་བ་མེད་དགོས་པ་
དེའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་གཅིག་
ཡོད་ན་དེ་ནི་འབྱུལ་བ་མེད་པས་ཇི་ལྟར་ན་གཞན་དུ་འགྱུར་ཏེ། །མེ་གང་བར་མི་
འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་ཡང་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་། །གང་དམིགས་པས་

དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་འདི་ནི་མི་སྤྱིད་དེ།
 འདི་ལྟར། དེ་ཉིད་ལ་ནི་གཞན་འགྱུར་མེད། །གཞན་ཉིད་ལ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །
 གང་ཕྱིར་གཞོན་ནུ་མི་ཆ་སྟེ། །གང་ཕྱིར་ཆས་པའང་མི་ཆ་ལོ། །རེ་ཞིག་དངོས་པོ་
 སྤྱི་གནས་སྐབས་ན་གནས་པ་དེ་ཉིད་ལ་ནི་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་དེ། གང་
 གི་ཕྱིར་ཡང་འཆོའི་གནས་སྐབས་ཉིད་ལ་གནས་པའི་གཞོན་ནུ་ནི་མི་ཆ་སྟེ་ཆས་པ་
 ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཆས་པའི་གནས་སྐབས་མ་ཐོབ་པ་ལ་
 གཞོན་ནུ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་གནས་སྐབས་གཉིས་པན་ཚུན་འགལ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །གནས་སྐབས་གཞན་ཐོབ་པ་ཉིད་ལ་ཡང་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཆས་པའང་མི་ཆ་སྟེ། ཆས་པ་ནི་ཡང་ཆས་པ་དང་འབྲེལ་བ་
 ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་གཞན་འགྱུར་ན། །
 འོ་མ་ཉིད་ནི་ཞོར་འགྱུར་རོ། །

གལ་ཏེ་སྤྱི་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་གཞན་དུ་འགྱུར་ན་འོ་ན་འོ་མ་ཉིད་
 ཞོར་འགྱུར་ན། འོ་མ་ཉིད་ཞོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། པན་ཚུན་འགལ་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འོ་མའི་གནས་སྐབས་བཏང་ནས་ཞོའི་གནས་སྐབས་སུ་འགྱུར་
 རོ་ཞེ་ན། འོ་མ་ལས་གཞན་གང་ཞིག་ནི། །ཞོའི་དངོས་པོ་ཡིན་པར་འགྱུར། །འོ་མ་
 ཞོར་མི་འགྱུར་ན་འོ་མ་ལས་གཞན་ས་ཁུ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་ཞོའི་
 དངོས་པོ་ཡིན་པར་འགྱུར་རམ། དེའི་ཕྱིར་གཞན་ཞོའི་དངོས་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
 བྱ་བ་མ་འབྲེལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པས་དེ་སྤྱི་བ་ལས། དངོས་

པོ་རྣམས་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་གི་
 རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ།
 འདི་ལྟར། གལ་ཏེ་སྟོང་མིན་ཅུང་ཟད་ཡོད། །སྟོང་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པར་འགྱུར། །
 མི་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། །སྟོང་པ་འང་ཡོད་པར་གལ་འགྱུར། །གལ་ཏེ་སྟོང་
 པ་མིན་པའི་དངོས་པོ་ཅུང་ཟད་ཡོད་ན། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོང་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་
 པར་འགྱུར་ཞིང་། སྟོང་པའི་རྟེན་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་ན།
 སྟོང་པ་ཉིད་དང་བདག་མེད་པ་དག་ཆོས་རྣམས་གི་སྒྲིའི་མཆོན་ཉིད་དུ་ཁས་སྤངས་
 པ་དེའི་ཆེ་མི་སྟོང་པ་སྟེ། སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་པའི་
 ཕྱིར། གཉིན་པོ་ལ་ལྟོས་པ་དང་བྲལ་བས་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་གི་སྤང་བ་ལྟར་སྟོང་
 པ་འང་ཡོད་པར་གལ་འགྱུར་ཏེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེས་པར་བྱའོ། །གང་གི་ཆེ་
 སྟོང་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་དེའི་རྟེན་དངོས་པོ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

འདིར་སྒྲུས་པ། སངས་རྒྱུས་བཙུམ་ལྟན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་གསུལ་བྱ་རྣམས་
 གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་གསུམ་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཆོན་
 མ་མེད་པ་དང་སྟོན་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་
 བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ད་ལྟ་བྱོད་གིས། མི་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། །
 སྟོང་པ་ཡོད་པར་གལ་འགྱུར། །ཞེས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་སྟོང་པར་རྩོམ་པ་ཡིན་པས་
 མཐོ་རིས་དང་བྱང་གྲོལ་གི་ལམ་རྒྱན་གཙོད་པར་བྱེད་པ་བྱོད་རྩད་པས་ཆོག་གོ་ཞེ་ན།
 གྱེ་མ་གྱེ་རྟུང་། རང་ཉིད་སྐལ་བ་དམན་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་བྱིར་དུ་

འགྲོ་བའི་ལམ་ནི་བ་དྲང་པོ་པོར་ནས་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲུལ་གྱིས་
 དྲིས་པ། འཁོར་བའི་འབྲེག་དགོན་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་ལ་ཐར་པའི་ལམ་དུ་སྒྲོམ་པ་
 བྱོད་ནི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ཞེན་དུ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་
 དབང་གིས་དམ་པ་རྣམས་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཞེས་སྟེ། འདི་ལྟར། རྒྱལ་བ་རྣམས་
 ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད། །ལྟ་ཀྱན་ངེས་པར་འབྱུང་བར་གསུངས། །གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་
 ལྟ་བ། །དེ་དག་སྒྲུབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས། །ཉོན་མོངས་པའི་ནད་མ་ལུས་པ་གསོ་
 བར་མཛད་པའི་སྤྲན་པའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་
 དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་ཀྱན་ངེས་པར་འབྱུང་བར་
 བྱེད་པའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ཡིན་ན། སྟོ་གྲོས་དམན་པ་གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་
 ལ་ཡང་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་ལྟ་བ་དེ་དག་ནི་སྤྲན་པས་པོར་བའི་ནད་
 པ་ལྟར་གཉེན་པོ་ཅི་ཡང་སྒྲུབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་འགའ་ཞིག་ལ།
 བྱོད་ལ་ཟོང་ཅི་ཡང་མི་སྟེར་རོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ན། བདག་ལ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཟོང་དེ་
 བྱིན་ཅིག་ཅེས་སྒྲུ་ན། དེ་ཟོང་མེད་པར་ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་འཛིན་དུ་བཞུགས་མི་
 ཅུས་པ་དེ་བཞིན་དུ་གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཡང་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་
 དག་གི་མངོན་ཞེན་དེ་ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་བསྟོན་མི་ཅུས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་གསོ་
 བར་མཛད་པའི་མཆོག་སྤྲན་པ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་
 པོར་བ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས། གང་སྟོང་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། གང་

མཚན་མ་མེད་པས་ཚས་རྣམས་ཚད་མ་མེད་པར་མི་བྱེད་དེ། ཚས་རྣམས་ཉིད་མཚན་
 མ་མེད་པ་དང་། གང་སྟོན་པ་མེད་པའི་ཚས་རྣམས་སྟོན་པ་མེད་པར་མི་བྱེད་དེ།
 ཚས་རྣམས་ཉིད་སྟོན་པ་མེད་པ་གང་དག་དེ་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་པ་དེ་དག་ནི། འོད་
 གྱུང་དབུ་མའི་ལམ་ཚས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། འོད་
 གྱུང་གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རྟོག་པ་དེ་དག་ནི། ངས་
 གསུང་རབ་འདི་ལས་ཉམས་རབ་དུ་ཉམས་པ་ཞེས་བཤད་དོ། འོད་གྱུང་གང་ཟག་
 དུ་ལྟ་བུ་རི་རབ་ཅིམ་ལ་གནས་པ་ནི་སྒྲའི་མདོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་
 བ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། འོད་གྱུང་ལྟ་བུ་བར་འགྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འབྱུང་བ་
 ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ན། འོད་གྱུང་གང་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ནར་ལྟ་བུ་དེ་ནི་གསོར་མི་རུང་ངོ་
 ཞེས་ངས་བཤད་དོ། འོད་གྱུང་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་ནད་པ་ཞིག་ཡོད་ལ། སྒྲན་
 པས་དེ་ལ་སྒྲན་བཏང་ནས་སྒྲན་དེས་ནད་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་དེ་སྒྲན་ལྟོ་ན་འདུག་
 པ་དེ་ཉིད་མི་འབྱུང་ན། འོད་གྱུང་འདི་རི་སྒྲམ་དུ་སེམས། མི་དེ་བྱོ་ནད་དེ་ལས་
 ཐར་བར་འགྱུར་རམ། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མི་འགྱུར་ལགས་ཏེ།
 གང་སྒྲན་དེས་ནད་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ནས་སྒྲན་ལྟོར་མཆིས་པ་ཉིད་མི་འབྱུང་ན་མི་
 དེ་བྱོ་ནད་གིན་དུ་ཚབས་ཆེ་བར་འགྱུར་ལགས་སོ། འོད་གྱུང་ལྟ་བུ་གྱུར་པ་ཐམས་
 ཅད་ལས་འབྱུང་བ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་ན། འོད་གྱུང་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ནར་ལྟ་
 བ་དེ་ནི་གསོར་མི་རུང་ངོ་ཞེས་ངས་བཤད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། རྒྱན་རྒྱལ་

པོ་བཀོད་པ་ལས་ཀྱང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་ཐོས་ཀྱང་། །ལ་ལའི་ལྷ་བ་མ་ཞིག་ན། །
གསོར་མི་རུང་བའི་ལྷ་ཅན་དེ། །སྒྲན་པས་བོར་བའི་ནད་པ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །དབུ་མ་ཅུ་བའི་ཤེས་རབ་ལས་འདུ་བྱེད་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་
བཅུ་གསུམ་པའི་འགྲེལ་པའོ། ། །

བཅུ་བཞི་པ་ཕྱད་པ་བརྟག་པ་ལ། དགག་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་དང་། བཀག་
པའི་མཛུག་བསྟུ་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ་ཕྱད་པ་དགག་པ་དངོས། ཞར་ལ་དོན་
གཞན་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། དམ་བཅའ་བརྗོད་པ་དང་། རྒྱབ་བྱེད་
བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། འདིར་སྒྲས་པ། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་དེ། དེ་དགག་པ་ཕྱད་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་མེད་པ་དེ་ལ་ནི་ཕྱད་པ་མེད་དེ།
མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་དང་བྱ་མོ་བཞིན། མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་སོགས་ཕྱད་པ་བསྟན་པ་ལགས་ན་དངོས་པོ་རྣམས་
ཡོད་ངོ་ཞེ་ན། མིག་སོགས་སོ་སོའམ་འདུས་པ་དག་ཡུལ་དང་ཕྱད་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། མིག་གིས་
མིག་ལ་མི་ལྷ་བ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་ཡིད་ལ་མི་ལྷ་སྟེ་རང་ཉིད་ལ་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ལ་མི་ལྷ་བ་
དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱུང་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་ལ་རྗེ་ལྷ་རྣམས་བརྟེད་དེ་མི་བྱེད་པ་ཁོ་ནའོ། །གལ་ཏེ་མིག་དེ་
ལ་ལྷ་བའི་མཐུ་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ནི། གཉིད་ལོག་པ་དང་ཚྭས་པ་དང་གི་བ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་དག་
དང་། ལུན་ཁུང་དང་རུས་ཐམས་ཅད་རུ་ཡང་ཐམས་ཅད་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་མི་མཐོང་ན་ནི་དེ་ལ་
ལྷ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ཚད་མར་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པས་མཐོང་ངོ་ཞེ་ན།
དཔུས་ལོང་གིས་ཀྱང་གཟུགས་མཐོང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བཅས་པའི་

མིག་གིས་མཐོང་ངོ་ཞེན། དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཀུན་གྱི་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་མཐོང་བའང་གཟུགས་དང་
 རྣམ་མཁའ་དང་སྒྲུང་བ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཚོགས་པ་ལ་རག་ལུས་བའི་བྱིར། དེ་དག་གྱང་རྣམ་པར་དབྱེད་
 ར་རང་བཞིན་མེད་པའི་བྱིར་སྤྱད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་སྒྲུས་པ། གྲངས་ཅན་དག་ཡིད་མ་གཏོགས་
 བའི་དབང་པོ་ལྟ་བུ་དག་གི་ཡུལ་དང་སྤྱད་རྣམ་འཛིན་པར་འདོད་ཅིང་། ཚོས་མངོན་པ་བ་བདག་ན་རེ། མིག་
 དང་། རྣ་བ་དང་ཡིད་ནི་ཡུལ་མ་སྤྱད་པ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་མིག་དང་རྣ་བ་ནི་ཐག་རིང་པོས་བསྐྱལ་
 བའི་གཟུགས་དང་སྒྲུ་ཡང་འཛིན་ལ་ཡིད་གྱང་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ཐག་རིང་བ་དང་ཉེ་བའི་དོན་
 རྣམས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཛིན་པའི་བྱིར་རོ། །སྒྲ་དང་ལྟེ་དང་ལུས་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་བྱིར་ཡུལ་
 སྤྱད་པ་ཁོ་ན་འཛིན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་གི་འདོད་པ་བསལ་བའི་བྱིར། རི་སྐད་དུ། དབུ་མ་སྒྲིང་
 པོར། ལྟ་སོགས་ཡུལ་སྤྱད་འཛིན་མི་འདོད། །བྱི་དོན་མངོན་སུམ་འཛིན་བྱིར་དང་། །འདས་དང་མ་འོངས་མི་
 འཛིན་བྱིར། །དཔེར་ན་མིག་གི་དབང་པོ་བཞིན། །མིག་རྣ་ཡིད་གྱི་མཚན་ཉིད་གྱང་། །ཡུལ་དང་མ་སྤྱད་འཛིན་
 པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །བལྟ་བུ་ལྟ་བུ་བལྟ་བུ་པོ། །གསུམ་པོ་དེ་དག་གཉིས་གཉིས་དང་། །
 ཐམས་ཅད་གྱང་ནི་ཕན་ཚུན་དུ། །སྤྱད་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་མ་ཡིན། །བལྟ་བུ་གཟུགས་
 དང་ལྟ་བུ་མིག་དང་ལྟ་བུ་པོ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་
 མིག་དང་གཟུགས་སམ། མིག་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའམ། རྣམ་ཤེས་དང་གཟུགས་
 ལྟ་བུ་གཉིས་གཉིས་དང་ཕན་ཚུན་སྤྱད་པར་གྱུར་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པོ་
 ཐམས་ཅད་གྱང་ཕན་ཚུན་སྤྱད་པར་གྱུར་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་འདོད་
 ཆགས་ཆགས་པ་དང་། །ཆགས་པར་བྱ་བ་ཉོན་མོངས་པ། །ལྟག་མ་རྣམས་དང་སྒྲེ་
 མཆེད་གྱི། །ལྟག་མའང་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་སོ། །རི་ལྟར་བལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་པོ་

རྣམས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་སྤྲད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། དེ་བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་
དང་ཆགས་པ་དང་། ཆགས་པ་བྱ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ལྷག་མ་ཞི་སྤང་དང་།
སྤང་བ་དང་། སྤང་བར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྦྱི་མཆོད་ཀྱི་ལྷག་མ་ཉན་པ་དང་།
ཉན་པ་པོ་དང་། མ་ཉན་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་གཉིས་གཉིས་དང་ཐམས་
ཅད་དེ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་སྤྲད་པར་གྱུར་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། ཅིའི་
ཕྱིར་འདི་དག་ལ་སྤྲད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེན། གཞན་དང་གཞན་དུ་སྤྲད་གྱུར་ན། །
གང་ཕྱིར་བལྟ་བུ་ལ་སོགས་ལ། །གཞན་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཕྱིར་སྤྲད་པར་
མི་འགྱུར་རོ། །འདི་ན་སྦྱིས་པ་དང་བུད་མེད་ལྟ་བུ་གཞན་དང་གཞན་དུ་སྤྲད་པར་
མཐོང་བའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་ལྟ་བར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཕན་ཚུན་གཞན་ཉིད་
ཡོད་ན། དེའི་ཆོ་ཁུ་དང་འོ་མ་གཉིས་བཞིན་དུ་ཕན་ཚུན་སྤྲད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་
གང་གི་ཕྱིར་བལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་གཞན་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་
སྤྲད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་གཞན་ལ་སྤྲད་པ་དག་ག། ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་གཞན་
དག་ག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ་དམ་བཅའ་འགོད་པ་ནི། བལྟ་བུ་ལ་སོགས་འབའ་
ཞིག་ལ། །གཞན་ཉིད་མེད་པར་མ་ཟེད་ཀྱི། །གང་ཡང་གང་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །
གཞན་པ་ཉིད་དུ་མི་འཐད་དོ། །བལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་སྐྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་
པོར་གནས་པ་རྣམས་འབའ་ཞིག་ལ་གཞན་ཉིད་མེད་པར་མ་ཟེད་ཀྱི་བུམ་པ་དང་
སྐམ་བུ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་སྒྲ་བོ་གང་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གཞན་པ་

ཉིད་མི་འཐད་དོ། །སྒྲུབ་བྱེད་བཤད་པ་ནི། གཞན་ནི་གཞན་ལ་བརྟེན་ཏེ་གཞན། །
 གཞན་མེད་པར་གཞན་གཞན་མི་འགྱུར། །གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་
 དེ་ལས་གཞན་མི་འཐད། །སྒྲུབ་བྱེད་ལས་གཞན་པའི་བུམ་པ་ནི་གཞན་སྒྲུབ་བྱེད་
 བརྟེན་ཏེ་དེ་ལས་གཞན་དུ་བརྟེན་པ་དེའི་ཆོ། གཞན་སྒྲུབ་བྱེད་པར་སྒྲུབ་བྱེད་ལས་
 གཞན་པའི་བུམ་པ་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་བྱེད་ལས་
 གཞན་པའི་བུམ་པ་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་
 པའི་ཕྱིར། གང་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་དེ། ས་
 བོན་དང་ལྷ་གྲུའམ་རིང་པོ་དང་ཐུང་དུ་བཞིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་སྒྲུབ་བྱེད་བུམ་པ་ལས་གཞན་ཡིན་ལ། ཐ་དད་པར་གྱུར་པའི་སྒྲུབ་
 བྱེད་ལ་ལྟོས་ནས་བུམ་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། གལ་ཏེ་གཞན་
 ནི་གཞན་ལས་གཞན། །དེ་ཆོ་གཞན་མེད་པར་གཞན་འགྱུར། །གཞན་མེད་པར་ནི་
 གཞན་འགྱུར་པ། །ཡོད་མིན་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་མེད། །གལ་ཏེ་སྒྲུབ་བྱེད་ལས་གཞན་པའི་
 བུམ་པ་ནི་གཞན་སྒྲུབ་བྱེད་ལས་གཞན་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་གཞན་སྒྲུབ་བྱེད་པར་ཡང་
 དེ་ལས་གཞན་པའི་བུམ་པ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བ་
 ལང་མེད་པར་ཡང་རྟ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་སྒྲུབ་བྱེད་པར་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་ལས་
 གཞན་དུ་གྱུར་པའི་བུམ་པ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་བུམ་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ལས་གཞན་
 ཞེས་པ་ཐ་སྟོན་ཅུ་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་པར་གཞན་དུ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདིར་བྱེད་བྲག་པ་ན་རེ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་གཞན་དངོས་པོ་

གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་གཞན་གྱི་སྒོ་འབྲུང་ན་རྩིས་པ་ལྟར་པའི་ཉེས་པར་འབྱུང་ན།
 ཁོ་བོ་ཅག་དེ་སྐད་མི་སྒྲིལ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། གཞན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་སྒྲིལ་ཡང་ཡིན་
 ལ་ཁྱད་པར་ཡང་ཡིན་པ་ཞིག་ཡོད་ལ། དེ་གང་ལ་འདྲ་བ་དེ་ལ་དངོས་པོ་གཞན་
 ལ་མི་ལྟོས་པར་གཞན་ཞེས་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། གཞན་ཉིད་དེ་གཞན་ནམ་གཞན་མ་
 ཡིན་པ་ཞིག་ལ་རྟོག་གྲང་། གཞན་ཉིད་གཞན་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། །གཞན་མ་ཡིན་
 ལ་འདྲ་ཡོད་མ་ཡིན། །གཞན་ཉིད་དེ་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། གཞན་ཉིད་རྟོག་པ་ནི་གཞན་དུ་བརྗོད་པ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ན།
 གཞན་དུ་བརྗོད་པ་རྟོག་པའི་དངོས་པོ་གཞན་ལ་གཞན་ཉིད་རྟོག་པ་དོན་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གཞན་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་མ་ཡིན་པ་ནི་
 གཅིག་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ནི་གཞན་ཉིད་དང་འགལ་བའི་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་
 ཕྱིར་གཞན་ཉིད་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་གཞན་ནི་རེ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ཉིད་
 མེད་པར་གཞན་ཡོད་པར་འོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གཞན་ཉིད་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།
 གཞན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །གཞན་ནམ་དེ་ཉིད་ཡོད་མ་ཡིན། །གང་གི་ཆེ་སྒྲར་
 གཞན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་དེའི་ཆེ། གཞན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 པར་དེས་མཆོན་པའི་གཞན་ནམ་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་དེ་ཉིད་དེ་གཞན་མ་ཡིན་པ་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བཀག་པའི་མཆོག་བསྟན་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་
 པ་ཡིན་ཏེ། རེག་པ་ནི་གསུམ་འདྲུས་གིང་ཆོགས་པའི་ཞེས་པས་དེ་དག་ལ་ཕྱད་པ་

ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ལྷ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་གཞན་མེད་པའི་
 ཕྱིར་བྱད་པ་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་ཟིན་མོད། རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 བྱི་དེ་དང་བྱད་པ་མེད། །གཞན་དང་གཞན་ཡང་བྱད་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
 གལ་ཏེ་ལྷ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་བྱད་པ་ཡིན་ན་དེ་དག་གཅིག་ཉིད་དམ་གཞན་ཉིད་
 ཏུ་བརྟག་གང་། གཅིག་ཡིན་ན། དེ་བྱི་དེ་དང་བྱད་པ་མེད་དེ། ཚུ་ལ་ལྷོས་པ་མེད་
 པའི་འོ་མ་གཅིག་ཕུ་ལ་ནི་ཚུ་དང་བྱད་པ་ཞེས་མི་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་དད་པ་
 ཡིན་ན་ཡང་གཞན་དང་གཞན་ཡང་བྱད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཚུ་ལས་ཐ་དད་ཏུ་གནས་
 པའི་འོ་མ་ལ་ནི་ཚུ་དང་བྱད་པ་ཞེས་མི་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ལྷ་བ་ལ་
 སོགས་པ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ན་བྱད་པ་མི་འཐད་དེ། མིག་གཅིག་ཕུ་ལ་ཡང་བྱད་པ་
 ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན། དེ་ལྷ་ན་ཡང་བྱད་པ་མི་
 འཐད་དེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་སོ་སོར་གྱུར་པའི་མིག་གཅིག་ཕུ་ལ་ཡང་
 བྱད་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱད་པ་མེད་པས་ལྷ་བ་ལ་སོགས་
 པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་གྲུབ་པོ། །གལ་ཏེ་བྱད་པ་མེད་ཀྱང་བྱད་བཞིན་པ་དང་བྱད་
 པ་དང་བྱད་པ་པོ་ཡོད་དེ། དེ་དག་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱད་པ་མེད་པར་ཡང་
 དེ་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བྱད་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། བྱད་བཞིན་པ་དང་
 བྱད་པ་དང་། བྱད་པ་པོ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །གང་གི་ཆོ་བྱད་པ་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་
 པ་དེའི་ཆོ་ད་ལྷར་བ་བྱད་པའི་རྒྱུ་བྱེད་ལས་སུ་གྱུར་པ་བྱད་བཞིན་པ་དང་བྱད་
 པའི་བྱ་བ་བརྗོད་པ་ཅན་བྱད་པ་དང་བྱེད་པ་པོ་བྱ་བ་རྗོགས་པ་ལ་རང་དབང་ཏུ་

རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་ཟིན་པའི་མུ་གུ་ལ་སོགས་པ་བཞིན། གལ་
 ཏེ་གང་ལས་རྒྱ་དང་རྒྱུན་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་བའི་སྤྱོད་ལ་དུ་དངོས་པོ་
 འགའ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་སྤྱོད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་
 རང་བཞིན་ཁོ་ན་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱ་
 དང་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །ཅི་སྟེ་རང་བཞིན་
 བྱས་པ་ཅན་དུ་ཐལ་བ་ནི་འདོད་པ་ཁོ་ན་འོ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་ཞེས་
 བྱར། །རི་ལྟ་བུར་ན་རུང་བར་འགྱུར། །བྱས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་རང་བཞིན་ཡང་ཡིན་
 རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཐན་ཚུན་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར། དངོས་པོ་རྒྱུན་
 གྱིས་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་རང་བཞིན་ཞེས་མི་བརྗོད་དེ། ཚུའི་
 ཚ་བ་བཞིན་ནོ། །གང་ཞིག་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱུན་གྱིས་མ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ།
 མེད་ཚ་བ་བཞིན་ནོ། །ཚ་བ་མེད་རང་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་
 པ་ཅམ་དཔེར་བརྗོད་པར་བྱད་གྱི། ཡང་དག་པར་ན་ཚ་བ་ཡང་མེད་རང་བཞིན་མ་
 ཡིན་ཏེ། རྒྱབ་གྱིང་རྒྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་ཚུའི་
 ཚ་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མེ་ལ་སོགས་པའི་ཚ་བ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་
 ན་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ནི་གང་ཡིན། མཚན་ཉིད་ཀྱང་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་
 དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་། །གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །མེ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་
 པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དག་ནི་དུས་གསུམ་དུ་ཡང་མི་འབྱུལ་བ་གཞུག་མའི་ངོ་བོ་
 བཅོས་མ་མིན་པ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། །དེ་

ལྷ་བུའི་རང་བཞིན་དེ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་
 མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཉན་པ་པོ་རྣམས་སྒྲག་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་
 ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །རི་སྐད་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས། ཡི་གེ་
 མེད་པའི་ཆོས་ལ་ནི། ཉན་པ་གང་ཡིན་སྟོན་པ་གང་། སྒྲོ་བཏགས་པ་ལས་ཡི་གེ་
 མེད། །དེ་ནི་ཉན་ཅིང་སྟོན་པའང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷ་བུའོ། །གལ་ཏེ་སྒྲོ་
 བཏགས་པ་ལས་བརྗོད་ན་དེའི་རང་བཞིན་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོས་རྣམས་
 ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་གདོད་མ་ནས་སྒྲུབ་པ་མེད་པ་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་
 བྲལ་བའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས་པ་དེ་ཉིད་
 བཅོམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ལ་ལྷོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མེ་ལ་སོགས་པའི་
 དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

གཉིས་པ་གཞན་དངོས་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་
 བཞིན་མེད་ཀྱང་གཞན་དངོས་ཡོད་དེ། མ་བགག་པའི་ཕྱིར། གཞན་དངོས་ཡོད་ན་
 རང་བཞིན་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །གཞན་གྱི་དངོས་པོ་
 ག་ལ་ཡོད། །གཞན་གྱི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ནི། །གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་ཞེས་
 བརྗོད། །གང་གི་ཆེ་རྒྱ་པར་དབྱུད་པ་ན་དངོས་པོ་འགའ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ག་ལ་ཡོད། །འཇིག་རྟེན་ན་མེ་ལ་སོགས་
 པའི་གཞན་གྱི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཆ་བ་ལྷ་བུ་གཤེར་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ཚུལ་
 སོགས་པ་གཞན་ལ་ལྷོས་ནས་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་གྲགས་

པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་
 དངོས་པོ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་དང་གཞན་དངོས་མེད་ཀྱང་དངོས་པོ་
 ནི་ཡོད་དེ། མ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་ཡོད་ན་ཡང་རང་བཞིན་ནམ་གཞན་
 དངོས་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་
 དང་ནི་གཞན་དངོས་དག །མ་གཏོགས་དངོས་པོ་ག་ལ་ཡོད། །རང་བཞིན་དང་ནི་
 གཞན་དངོས་དག །ཡོད་ན་དངོས་པོ་གྲུབ་པར་འགྱུར། །རང་བཞིན་དང་གཞན་
 གྱི་དངོས་པོ་དག་ཡོད་ན་དངོས་པོ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་དེ་གཉིས་ཀྱང་
 སྒར་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་དང་གཞན་
 དངོས་དག་མ་གཏོགས་པའི་དངོས་པོ་ག་ལ་ཡོད་དེ། ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་ངེས་
 བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དངོས་མེད་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་བཀག་ཀྱང་དངོས་
 མེད་ནི་ཡོད་དེ། མ་བཀག་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་འགལ་བློ་ཡོད་པས་དངོས་པོ་ཡང་
 ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མ་གྲུབ་ན། །དངོས་མེད་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །
 དངོས་པོ་གཞན་ཏུ་འགྱུར་བ་ནི། །དངོས་མེད་ཡིན་པར་སྒྲེ་བོ་སྒྲ། །གལ་ཏེ་དངོས་
 པོ་ཞེས་བྱ་བ་འགལ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་གཞན་ཏུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་ཡོད་
 པ་ཞིག་ན་སྒར་ངེ་སྒླད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དངོས་པོ་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཚེ། དེ་ལ་
 ལྟོས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ད་ལྟར་
 བའི་གནས་སྐབས་ལས་ཉམས་ཤིང་གྱོ་མོ་ལ་སོགས་པ་གནས་སྐབས་གཞན་ཐོབ་

བར་འབྱུང་བ་ནི་དངོས་མེད་ཡིན་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྒྲེ་བོ་རྣམས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་མེད་དོ། །གསུམ་པ་མཐར་ལྷས་དེ་ཉིད་མི་མཐོང་
 བར་བསྟན་པ་ནི། གང་དག་རང་བཞིན་གཞན་དངོས་དང་། །དངོས་དང་དངོས་
 མེད་ཉིད་ལྟ་བུ། །དེ་དག་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ལ། །དེ་ཉིད་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ལྟར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་རང་བཞིན་དང་གཞན་དངོས་དང་དངོས་པོ་དང་
 དངོས་མེད་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི་
 མིག་ཉམས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་གང་དག་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་
 གཟུགས་སུ་རུང་བའོ། །ཚོར་བ་ནི་སྤྱིང་བའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡུལ་སོ་སོར་
 རྣམ་པར་རིག་པའོ་ཞེས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། གཟུགས་ཀྱང་གཞན་
 ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པའང་གཞན་ནོ་ཞེས་གཞན་དངོས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་
 སོགས་པ་ད་ལྟར་བ་རྣམས་ནི་དངོས་པོ་དང་འདས་པར་གྱུར་པ་རྣམས་དངོས་པོ་
 མེད་པར་ལྟ་བུ་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་
 ཟབ་མོ་རྟག་ཆད་སྤངས་པའི་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །
 གང་གི་ཕྱིར་རང་བཞིན་དང་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡོད་པ་ཉིད་
 ནི་རི་རྒྱད་བཤད་པའི་འཐད་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་
 ནི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་འཐད་པ་དང་འགལ་བ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་
 ཀྱིས་དངོས་པོ་མ་ལུས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བྱགས་སུ་རུང་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མཁས་པ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་རྣམས་

ཁོ་ནའི་གསུང་ཚད་མར་བཟོད་པར་བྱེད་དེ། འཐད་པ་དང་བཅས་པས་མི་སྐྱ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལུང་གིས་དགག་པ་ནི། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། རྒྱུ་དུ་རྟོགས་པ་
དངོས་པོ་ལ། ཡོད་དང་མེད་པར་གང་རྟོགས་པ། ལུ་སྟེགས་ལྟ་བུ་ཅན་དག་ནི། བསྟན་ལས་རིང་དུ་འགྱུར་
པར་གཤམ། ཞེས་དང་། དའི་བསྟན་པ་སྟན་འབྱེན་པ། རུར་སྒྲིག་དག་གིས་གོས་བགོས་གིང་། འབྲས་ལུ་
ཡོད་དང་མེད་སྟུང་། མ་འོངས་པ་ཡི་དུས་ན་འབྱུང་། ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། བཅོམ་ལྡན་
དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། མཁྱེན་པས་ཀྱ་རྩ་ཡ་ན་ཡི། གདམས་ངག་ལས་ནི་ཡོད་
པ་དང་། མེད་པ་གཉིས་ཀའང་དགག་པ་མཛད། གང་གི་ཕྱིར་རང་བཞིན་དང་
གཞན་དངོས་དང་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་ལྟ་བུ་དག་མདོ་ལས། གང་གིས་ཡོད་
ཉིད་སྐྱབ་པ་ཡི། རྒྱུ་ཉིད་གང་ཕྱིར་མེད་པ་ལ། ལྟ་ངན་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་ཡི། མེད་དང་ཡོད་པར་རབ་རྩ་
བསྟན། རྟེན་བཞིན་ཡོད་མེད་ཡོད་མེད་མིན། གང་ཆེ་འཇིག་རྟེན་འདི་མཐོང་བ། རྟེན་ཆེ་སེམས་ནི་ལྷོག་གྱུར་
ནས། བདག་མེད་པར་ནི་རྟོགས་པར་བྱ། ཞེས་སོ། རིགས་པ་དང་འགལ་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོ་ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་འཕགས་པ་ཀྱ་རྩ་ཡ་ན་ཡི་གདམས་ངག་ལས་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་
གཉིས་ཀའང་དགག་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། རི་ལྟར་ཞེན། ཀྱ་རྩ་ཡ་ན་གང་གི་ཕྱིར་
འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་ཕལ་ཆེར་ཡོད་པ་ཉིད་དང་མེད་པ་ཉིད་ལ་མདོན་པར་ཞེན་ཏེ་
དེས་ན་སྐྱེ་བ་དང་རྒྱ་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བ་དང་མྱ་ངན་དང་། སྐྱེ་སྐྱུགས་འདོན་
པ་སྐྱུག་བསྐྱལ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་འབྲུགས་པ་དག་ལས་གྲོལ་བར་མི་

འགྱུར། འགྲོ་བ་ལྔ་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར། འཆི་བས་གསུང་བའི་
 ལྷག་བསྐལ་ལས་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིས་དངོས་སུ་ཡོད་
 མེད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་འཁོར་བའི་རྒྱུར་བསྟན་ནས། འཇགས་ལ་འཁོར་བ་ལས་
 གྲོལ་བའི་ཐབས་སུ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་དགག་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ལུང་འདི་
 ཡང་སྡེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདོན་པས་དེའི་ཕྱིར་འདི་ཉིད་ཁུངས་སུ་མཛད་དོ།
 །བཙུམ་ལྷན་འདས་ཅིས་ཁུང་བར་དུ་བྱས་པ་ཞིག་གིས་ཞེན། དངོས་པོ་དང་དངོས་
 པོ་མེད་པའི་རང་བཞིན་རྗེ་ལྷ་བ་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཁྱེན་པས་སོ། །གང་
 གི་ཕྱིར་བཙུམ་ལྷན་འདས་དངོས་དང་དངོས་མེད་མཁྱེན་པས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་
 གཉིས་ཀ་དགག་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་ལྷ་བ་དེ་ཁོ་
 ན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་སྐྱེང་བར་མི་རིགས་སོ། །

གསུམ་པ་སུན་འབྱེན་གྱི་ལམ་གཞན་བསྟན་པ་ནི། འདིར་སྒྲུས་པ། གལ་
 ཏེ་མེ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ཉེས་པ་ཅིར་འགྱུར་ཞེན། རྒྱ་དང་རྒྱེན་
 ལས་སྒྱེས་པ་ཡི། །རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །
 གཞན་ཡང་། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། །དེ་ནི་མེད་ཉིད་མི་འགྱུར་རོ། །
 གལ་ཏེ་མེ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དེ་ནི་ནམ་
 ཡང་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། །
 ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་མི་སྒྲིབ་པ་ནམ་ཡང་གཞན་
 དུ་མི་འགྱུར་པ་དེ་བཞིན་དུ་མེ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་གཞན་དུ་

འགྲུར་ཞིང་རྒྱན་ཆད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འཛིག་པ་ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྲུར་
 བ་ཞིག་ན། འདི་འཛིག་ཅིང་རྒྱན་ཆད་པར་ཡང་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་
 འདི་དག་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་
 ཡིན་ན་གཞན་དུ་འགྲུར་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དུ་འགྲུར་བ་དམིགས་
 པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། རང་བཞིན་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་ན། །གཞན་དུ་འགྲུར་བ་གང་གི་ཡིན། །ནམ་མཁའི་མེ་ཏྲོག་ལྟར་རང་བཞིན་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་གནས་སྐབས་གཞན་དུ་འགྲུར་བ་གང་གི་ཡིན་པར་འགྲུར།
 དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་གཞན་དུ་འགྲུར་བ་མ་དམིགས་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་དུ་གྱུར་བ་ཉིད་ཀྱང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རང་
 བཞིན་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་། །གཞན་དུ་འགྲུར་བ་ཇི་ལྟར་རུང་། །ད་ལྟ་བ་བཞིན་
 དུ་རང་བཞིན་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་གཞན་དུ་འགྲུར་བ་ཇི་ལྟར་རུང་།
 དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གང་ལ་ཡང་གཞན་དུ་འགྲུར་བ་མི་འཐད་
 པའི་ཕྱིར་གཞན་དུ་འགྲུར་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྤྱིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་
 བོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དངོས་བོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 གཏན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་ཤེས་རབ་ཅན་སུ་ཞིག་དངོས་བོ་རྣམས་ལ་ཡོད་
 པའམ་མེད་པར་རྟོག་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་རྟོག་པ་དེ་ལ་ནི་ངེས་པ་ཁོ་ནར། ཡོད་ཅིས་
 བྱ་བ་རྟོག་པར་འཛིན། །མེད་ཅིས་བྱ་བ་ཆད་པར་ལྟ་བར་ཐལ་བར་འགྲུར་རོ། །

གཉིས་པ་མཐར་འཛིན་ལ་མི་གནས་པར་གདམས་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་

རྟག་པ་དང་ཆད་པར་ལྟ་བུ་འདི་ཡང་མཐོ་རིས་དང་བྱང་གོལ་གྱི་ལམ་གྱི་བར་དུ་
གཅོད་བྱེད་ཡིན་པས་དོན་མ་ཡིན་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ། དེ་ཕྱིར་ཡོད་དང་མེད་པ་ལ། །
མ་ཁས་པས་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་
ལྟ་བུ་ཡོད་ན་རྟག་པ་དང་ཆད་པར་ལྟ་བུ་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞེན། གང་ཞིག་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ། །དེ་ནི་མེད་པ་མིན་པས་རྟག་ །སྒྲོན་བྱུང་ད་ལྟར་མེད་ཅེས་པ། །
དེས་ན་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དེ་ནི་ནམ་
ཡང་མེད་པ་མིན་ཏེ། རང་བཞིན་ལ་ལྷོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱངས་ན་རྟག་པར་ལྟ་བུ་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །
སྒྲོན་བྱུང་བའི་གནས་སྐབས་སུ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཁས་སྐྱངས་ནས་ད་ལྟར་
ཕྱིས་ཤིག་ནས་མེད་ཅེས་ཁས་སྐྱངས་ན་ཆད་པར་ལྟ་བུ་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །

གང་གི་དབུ་མ་སྒྲུབ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་བརྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཉིད་
གྱིས་སྒྲུབ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པར་ཁས་སྐྱངས་པ་དེ་ལ་ནི་རྟག་པ་དང་ཆད་པར་
ལྟ་བུ་པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གལ་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་རྟག་པར་ལྟ་བུ་པ་མེད་ཀྱང་ཆད་པར་ལྟ་བུ་པར་
ཅིའི་ཕྱིར་མི་འགྱུར་ཞེན། གང་ཞིག་སྒྲུབ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཁས་སྐྱངས་ནས་
ཕྱིས་དེ་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ལ་ནི། སྒྲུབ་གྱི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལ་སྒྲུབ་པ་བཏབ་
པས་ཆད་པར་ལྟ་བུ་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་གྱི། རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ནི་གནས་
སྐབས་གང་དུ་ཡང་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཁས་མ་སྐྱངས་ན་གང་ལ་

སྒྲུབ་པ་བཏབ་པས་ཆད་པར་ལྟ་བར་འགྱུར། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་
 བོར་མངོན་ཞེན་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་དམིགས་པའི་སྒྲུབ་པ་དག་
 ལ་རབ་རིབ་མེད་པ་ལྟར་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་མོད། དེ་ལྟ་
 ན་ཡང་ཆད་པར་ལྟ་བར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དགག་བྱ་ཅི་ཡང་མ་དམིགས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །རི་སྐད་དུ། མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་གིས་སྒྲུབ་འདོད་ཆགས་
 དང་ཞེ་སྒྲུབ་དང་གཉི་མུག་དག་དངོས་པོར་མངོན་ཞེན་གྱིས་སྒྲུབ་ནས། ཕྱིས་
 འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྒྲུབ་དང་གཉི་མུག་དག་དངོས་པོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུབ་
 བ་དེ་ནི་མེད་པ་པར་འགྱུར་ལགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དབུ་མ་རྩ་བའི་
 ཤེས་རབ་ལས་རང་བཞིན་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅོམ་ལྡན་པའི་འགྲེལ་
 པའོ། ། །

བཅུ་དྲུག་པ་བཅེངས་པ་དང་ཐར་པ་བརྟག་པ་ལ། འཁོར་བ་དང་སྒྲུབ་
 འདས་དགག་བཅེང་པ་དང་ཐར་པ་དགག་ཐར་འདོད་སྒྲུབ་བྱུར་བསྟན། འཁོར་
 འདས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་བཞིའི། དང་པོ་ལ། འཁོར་བ་དགག་
 སྒྲུབ་འདས་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་འདུ་བྱེད་འཁོར་
 བ་དགག་པ་ནི། འདིར་སྒྲུས་པ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་ཡོད་དེ། འཁོར་
 བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་ན་སྒྲུབ་ཞིག་འགྲོ་བ་
 ནས་འགྲོ་བ་གཞན་དུ་འགྲོ་ཞིང་འཁོར་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཐ་
 སྐད་ཅུ་མ་ཡིན་གྱི། རི་སྐད་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འཁོར་བ་འདོགས་པར་མཛད་ཀྱང་དེར་འགའ་

གངས་ཅན་རིག་བཅུད་ལས། རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་གཞིན་ལུ་སྒྲོ་གྲོས་ཞབས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་པོད་གསུམ་པ།

ཡང་འཁོར་བ་མེད་ལ། དེ་བཞིན་གསེགས་པས་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟོན་པར་མཛད་ཀྱང་དེར་འགའ་ཡང་
མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ། ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་
ཏེ་འཁོར་བ་ཡོད་ན་ངེས་པར་འདུ་བྱེད་དམ་སེམས་ཅན་ཞིག་དེར་འགྱུར་གྲང་།
གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་འཁོར་ཞེ་ན། །དེ་དག་རྟག་ན་མི་འཁོར་སྟེ། །མི་རྟག་ན་ཡང་
འཁོར་མི་འགྱུར། །གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་དག་འཁོར་རོ་ཞེ་ན། ཅི་རྟག་པའམ་མི་རྟག་
པ་ཞིག་འཁོར་གྲང་། འདུ་བྱེད་དེ་དག་རྟག་ན་མི་འཁོར་སྟེ། རྟག་པ་ནི་འགྲོ་འོང་
གི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་པ་ལ་སོགས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོན་བྱ་བ་དང་བཅས་
པར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་རྟག་ན་ཡང་འཁོར་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། མི་རྟག་པ་
ནི་སྒྲིམ་མ་ཐག་རྟུ་འཛིག་པས་འགར་ཡང་འཕུན་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདུ་
བྱེད་རྒྱ་དང་འབྲས་ལུ་གཅིག་དུ་རིམ་པ་རྒྱན་མི་འཆད་ཅིང་རྒྱན་ཆགས་སུ་འཇུག་
པ་མི་རྟག་པར་འགྱུར་བ་དག་ཁོན་འཁོར་རོ་སྟམ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རེ་
ཞིག་འབྲས་ལུ་སྒྲེ་བ་ལ་ནི་འཁོར་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་བའི་
ཕྱིར་དང་གར་ཡང་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་ཞིག་པ་ལ་ཡང་འཁོར་བ་མེད་དེ། རྒྱ་
མཚན་སྒྲ་མ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐད་ཅིག་མ་ཕྱི་མ་སྒྲིམ་པ་ན་སྒྲ་མ་འཁོར་རོ་
ཞེ་ན། གལ་ཏེ་སྐད་ཅིག་སྒྲ་ཕྱི་གཉིས་གཅིག་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་འགྱུར་ན་གཅིག་ཉིད་
དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དང་འབྲས་ལུ་འོ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིག་དང་
གཟུགས་དང་མིག་གི་རྣམ་པར་སྤེས་པ་བཞིན། གལ་ཏེ་སྐད་ཅིག་སྒྲ་ཕྱི་གཞན་
ཡིན་ན། ཕྱི་མ་སྒྲིམ་པས་སྒྲ་མ་འཁོར་བར་མི་འཐད་དེ། སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་འཁོར་བར་སྒྲེ་

བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དག་བཙུམ་པ་རྣམས་ཀྱང་འཁོར་བར་འགྱུར་ལ། མར་མེ་གཞན་
འབར་བ་ན་གི་བའི་མར་མེ་འབར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ རྒྱན་
འཁོར་བ་མི་འཐད་པས་འདྲུ་བྱེད་མི་རྟག་པ་རྣམས་ལ་འཁོར་བ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་གང་ཟག་འཁོར་བར་དགག་པ་ནི། འདིར་གནས་མ་སྤྱི་སྡེ་པ་དག་
ནི་སྤང་པོ་དང་། ཁམས་དང་སྡེ་མཆོད་རྣམས་ལས་གཞན་པའི་གང་ཟག་འཁོར་བ་དང་ཐར་པ་འདོད་པ་ཁ་
ཅིག་ནི་འཐད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་འདྲུ་བྱེད་མི་འཁོར་གྱི་བདག་འཁོར་རོ་ཞེ་ན།
སེམས་ཅན་ལ་ཡང་རིམ་འདི་མཚུངས། །གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་འཁོར་རོ་ཞེ་ན། ཅི་
འདི་རྟག་པའམ་མི་རྟག་པ་ཞིག་འཁོར་ཞེས་རྣམ་པར་དབྱུད་ན། འདྲུ་བྱེད་འཁོར་
བར་མི་འཐད་པའི་རིམ་པ་འདི་ནི་སེམས་ཅན་འཁོར་བར་འདོད་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་
པས་དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཡང་འཁོར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འདྲུ་བྱེད་འཁོར་བ་
མི་འཐད་པའི་ཚུལ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་མཚུངས་པར་འོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདྲུ་བྱེད་
ལྟར་དུ་བདག་དེ་ནི་རྟག་པའམ་མི་རྟག་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་བདག་
དེ་སྤང་པོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལྟར་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་
པར་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་གང་ཟག་འཁོར་ཞེ་ན། །སྤང་
པོ་སྡེ་མཆོད་ཁམས་རྣམས་ལ། །དེ་ནི་རྣམ་པ་ལྷན་བཙུལ་ན། །མེད་ན་གང་ཞིག་
འཁོར་བར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་དཔུ་མ་སྤྱི་བོར་ཡང་གང་ཟག་ཡང་དག་ཉིད་དུ་ནི། །འཁོར་དང་ཐར་
བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །གདགས་བྱ་ཡིན་ཕྱིར་ཁང་པ་བཞིན། །བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཕྱིར་ཁང་པ་བཞིན། །བརྗོད་བྱ་ཡིན་
ཕྱིར་བྱི་དང་འདྲ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེར་ན་རྩ་དང་གི་དང་ས་དང་སྤྱིག་མ་དང་། མོ་ལག་ལ་སོགས་པ་རིགས་

གངས་ཅན་རིག་པ་རྒྱུད་ལས། རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་གཞིན་རྒྱ་མཚོ་ཞབས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་པོད་གསུམ་པ།

ཁང་བར་གདགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྤང་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་དུ་བདགས་པར་བྱས་པའི་དེ་
དག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅོངས་པ་དང་ཐར་བ་མེད་དོ། །
བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་འཁོར་བར་འདོད་ན། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
གལ་ཏེ་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་འཁོར་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
གང་གི་ཕྱིར་སྤང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྒྲེ་མཆེད་རྣམས་ལ་གང་ཟག་དེ་ནི་རྣམ་པ་
ལྡན་བཅའ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེ་ལྟར་ཞེ་ན། ཤིང་ཉིད་མེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་
ལས་གཞན་ལ་མེ་ཡང་མེད། མེ་ནི་ཤིང་དང་ལྡན་མ་ཡིན། མེ་ལ་ཤིང་མེད་དེར་
དེ་མེད། མེ་དང་ཤིང་གི་བདག་དང་ནི། ཉེ་བར་ལེན་པའི་རིམ་པ་ཀྱན། ཅེས་པ་
དེ་བཞིན་དུ་བདག་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་ལས་
ཐར་དང་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། དེ་དག་དང་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། བདག་ལ་སྤང་
པོ་ལ་སོགས་པ་མེད་ཅིང་། སྤང་པོ་སོགས་ལ་ཡང་བདག་མེད་དོ་ཞེས་དེ་ལྟར་སྒྲུར་
བཤད་པའི་རྣམ་པ་ལྡན་བཅའ་ན་བདག་མེད་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བདག་གང་
ཞིག་འཁོར་བར་འགྱུར། དེ་ལྟར་བདག་ལ་ཡང་འཁོར་བ་མེད་དེ། མོ་གཤམ་གྱི་
བྱ་ལྟར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བདག་འདི་འཁོར་ན། ཉེ་བར་ལེན་ནས་ཉེ་
ལེན་པར། འཁོར་ན་སྤིད་པ་མེད་པར་འགྱུར། སྤིད་མེད་ཉེ་བར་ལེན་མེད་ན། །
དེ་གང་ཅི་ཞིག་འཁོར་བར་འགྱུར། །འདིར་མིའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ནས་ལྟའི་ཉེ་བར་
ལེན་པར་འགྲོ་ཞིང་འཁོར་ན་མིའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་བཏང་ནས་འགྲོ་འམ་འོན་ཏེ་མ་
བཏང་བར་ཡིན་གྲང་། དང་པོ་ལྟར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པ་སྒྲུ་མ་བཏང་བའི་ཕྱིར་དང་།

ཕྱི་མ་མ་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་བར་དུ་བདག་དེ་ལ་སྤྱིད་པ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་
 བོ་ལྷ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱིད་པ་མེད་ཅིང་ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པའི་བདག་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་བདག་ཏུ་བཏགས་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་བདག་དེ་ནི་གང་སྟེ་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ཅི་
 ཞིག་ལའོར་བར་འགྱུར་ཏེ་གང་དུ་ཡང་ལའོར་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་སྤྱི་མ་མ་བཏང་
 བར་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། སྤྱི་མ་མ་བཏང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་མ་
 བཟུང་བའི་ཕྱིར་བདག་གཅིག་བདག་གཉིས་སུ་འགྱུར་ན་དེ་ཡོད་པ་མི་འདོད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་སྤྱིད་པ་སྤྱིའི་བར་ན་སྤྱིད་པ་བར་དོའི་ཕྱང་བོ་ཡོད་པས་སྤྱིད་པ་
 མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། སྤྱིད་པ་བར་དོའི་
 ཕྱང་བོ་ལའོར་བ་ལ་ཡང་སྤྱིད་པ་སྤྱི་མ་གཏོང་བ་དང་མི་གཏོང་བའི་སྒོ་ནས་ཐལ་བ་
 མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་ཅིག་ཅར་གཏོང་བ་དང་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན།
 ཕྱོགས་གཅིག་གིས་ཉེ་བར་ལེན་པ་སྤྱི་མ་གཏོང་ཞིང་། ཕྱོགས་གཅིག་གིས་སྤྱིད་པ་
 བར་དོའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་རྒྱུའམ། འོན་ཏེ་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡིན་གྲང་།
 དང་བོ་ལྷར་ན། བདག་གཉིས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྷར་ན་ཡང་སྤྱི་
 མ་བཏང་ཞིང་ཕྱི་མ་མ་སྒྲངས་པའི་བར་དེ་ཉིད་དུ་སྤྱིད་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་
 པ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྷར་འདུ་བྱེད་དང་བདག་ལ་ལའོར་བ་མི་འཐད་པའི་
 ཕྱིར་ལའོར་བ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་མྱང་འདས་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལའོར་བ་

ཡོད་དེ། དེའི་འགལ་ལྷ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མྱ་ངན་ལས་
 འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ཐ་སྙད་ཅུ་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་པར་མེད་དེ། འདྲ་བྱེད་མྱ་
 ངན་འདའ་བར་ནི། །རྗེ་ལྷ་བྱུང་ཡང་མི་འཐད་དོ། །སེམས་ཅན་མྱ་ངན་འདའ་བར་
 ཡང་། །རྗེ་ལྷ་བྱུང་ཡང་འཐད་མི་འགྱུར། །གལ་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡོད་ན།
 འདྲ་བྱེད་རྟག་པའམ་མི་རྟག་པ་ཞེས་ལ་རྟོག་གང་། འདྲ་བྱེད་རྟག་པའམ་མི་རྟག་
 པ་གང་ཡང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྗེ་ལྷ་བྱུང་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྟག་པ་འགྱུར་བ་
 མེད་པ་ལ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པས་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་རྟག་
 པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལའང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པས་བྱ་བ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཅི་སྟེ་སེམས་ཅན་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་རྟོག་གོ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྟག་
 པའམ་མི་རྟག་པ་གང་ཡང་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་རྗེ་ལྷ་བྱུང་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་
 བར་ཡང་འདྲ་བྱེད་དང་མཚུངས་སོ། །གལ་ཏེ་རྟག་པའམ་མི་རྟག་པར་བརྗོད་དུ་
 མེད་པ་ཞེས་ལ་རྟོག་ན། བདག་དེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དུས་ན་ཡོད་དམ་མེད།
 གལ་ཏེ་ཡོད་ན་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། མེད་ན་མི་རྟག་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་
 གང་ཟག་ནི་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པར་བརྗོད་དུ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །
 གཉིས་པ་བཅིངས་པ་དང་ཐར་པ་དགག་པ་ལ། སྦྱིར་དགག་པ་དང་། གྲོལ་བ་བྱེ་
 བྲག་ཏུ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། སུན་འབྱེན་གྱི་ལམ་གཞན་
 བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འཁོར་འདས་མེད་ཀྱང་བཅིངས་པ་དང་
 ཐར་པ་ནི་ཡོད་ལ། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།

བཅེངས་པ་དང་ཐར་པ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲེ་འཛིག་
 ཚེས་ཅན་འདུ་བྱེད་རྣམས། །མི་འཆིང་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །སྒྲེ་མ་བཞིན་དུ་
 སེམས་ཅན་ཡང་། །མི་འཆིང་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །འདི་ན་འདོད་ཆགས་ལ་
 སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་རྣམས་ཁམས་གསུམ་ལས་
 འདེམ་བར་མི་བྱེད་པའི་བྱིར་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་འཆིང་བ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་ན།
 འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་འཆིང་བ་ཉིད་དུ་བརྟགས་པའི་བཅེངས་པ་དེ་ནི་སྒྲེ་བ་
 དང་འཛིག་པའི་ཚེས་ཅན་གྱི་འདུ་བྱེད་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་ལ་མི་སྤྲིད་དེ། སྒྲེས་མ་ཐག་
 དུ་འཛིག་ཅིང་བརྟགས་པ་རྣམས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་
 ན་དེ་དག་མི་འཆིང་རོ། །དེ་དག་ལ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་འཆིང་བ་ཆད་པའི་
 མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་གྲོལ་བའི་ཐར་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་སྒྲེ་མ་ཉིད་གྱི་
 བྱིར་རོ། །རི་ལྟར་སྒྲེ་བ་གད་པའི་རྣམ་པས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་བཅེངས་པ་དང་
 ཐར་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་སྒྲེ་མ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཡང་མི་འཆིང་གྲོལ་
 བར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྒྲེ་མ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི།
 གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་དང་སེམས་ཅན་ལ་བཅེངས་པ་མེད་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདོད་ཆགས་
 ལ་སོགས་པ་འཆིང་བ་ནི་ཡོད་ལ། དེ་ཡོད་པས་བཅེངས་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གལ་
 ཏེ་ཉེ་བར་ལེན་འཆིང་ན། །ཉེ་བར་ལེན་བཅས་འཆིང་མི་འགྱུར། །ཉེ་བར་ལེན་
 མེད་མི་འཆིང་སྟེ། །གནས་སྐབས་གང་ཞིག་འཆིང་བར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་འདོད་
 ཆགས་ལ་སོགས་པས་ཉེ་བར་ལེན་པ་འཆིང་བ་ཡིན་ན། །ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་བཅས་

པའམ། ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པ་ཞིག་འཆིང་གང་། རེ་ཞིག་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་
 བཅས་པ་འཆིང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་བཅས་པ་ནི་བཅིངས་པར་
 གྱུར་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འཆིང་བ་དང་འབྲེལ་བ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཉེ་
 བར་ལེན་པ་མེད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་མི་འཆིང་སྟེ། འཆིང་བ་དང་
 བྲལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉེ་བར་ལེན་མེད་པ་འཆིང་བ་དང་བྲལ་བ་འཆིང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་
 ཡང་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པར་བརྟག་པ་ན། ཉེ་བར་ལེན་དང་
 བཅས་པ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་མེད་པ་གང་ཡང་འཆིང་བ་མི་འཐད་པ་ནི་དེ་གཉིས་ལས་
 གཞན་པའི་གནས་སྐབས་གང་ཞིག་འཆིང་བར་འགྱུར། གཞན་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། གལ་ཏེ་བཅིང་བྱའི་སྒྲ་རོལ་ན། །འཆིང་བ་ཡོད་ན་
 འཆིང་ལ་རག་ །དེ་ཡང་མེད་དེ། འདི་ན་འཆིང་བ་ལྷགས་སྒྲོག་ལ་སོགས་པ་བཅིང་
 བྱའི་སྒྲར་གྱུབ་པར་གྱུར་པས་བཅིང་བྱ་ལྷས་བྱིན་འཆིང་བར་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་
 གལ་ཏེ་བཅིང་བྱ་འདུ་བྱེད་རྣམས་སམ་གང་ཟག་གི་སྒྲ་རོལ་དུ་འཆིང་བ་འདོད་
 ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་སྒྲར་གྱུབ་པ་དེས་འདུ་བྱེད་རྣམས་སམ་གང་ཟག་
 འཆིང་ལ་རག་ན་དེ་ཡང་མེད་དེ། ཉེན་མེད་པས་སྒྲར་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་
 པ་མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲར་འཆིང་བ་གྱུབ་པ་ལ་བྱིས་བཅིང་བྱ་དང་ལྷན་ཅིག་
 འབྲེལ་བ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཆིང་བ་ལས་ཐ་དད་པར་གྱུབ་པའི་བཅིངས་
 པ་ལ་ཡང་འཆིང་བ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷག་མ་ནི། སོང་དང་མ་སོང་
 འགོམ་པས་བརྟན། །འདིར་སྒྲན་འབྱིན་པ་འཕྲོར་གྱུར་པ་ལྷག་མ་ནི་ཆོགས་སུ་བཅད་

བ་འདོན་པ་གོ་བསྟོར་ཏེ་སོང་དང་མ་སོང་འགོམ་པས་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ།
 རེ་ཤིག་བཅིངས་པ་མི་བཅིང་སྟེ། །མ་བཅིངས་པ་ཡང་བཅིང་མི་འགྱུར། །བཅིངས་
 དང་མ་བཅིངས་མ་གཏོགས་པ། །འཆིང་བཞིན་ཤེས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་
 སྟུར་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བྱོད་གྱིས་འཆིང་བ་བཀག་མོད། དེ་ལྟ་ན་
 ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཚུལ་བྲིམས་དང་ཏིང་
 རེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གྱི་སྤང་པོ་གསུམ་གང་གི་དོན་དུ་བསྟན་པའི་ཐར་པ་དེ་ནི་
 ཡོད་ལ། མ་བཅིངས་པ་ལ་ཡང་ཐར་པ་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་བཅིངས་པ་ཡང་ཡོད་ཞེན།
 འདིར་ཐར་པ་རྟོག་ན་བཅིངས་པ་འམ་མ་བཅིངས་པ་ཞིག་ལ་རྟོག་གང་། རེ་ཞིག་
 བཅིངས་པ་མི་གྲོལ་ཏེ། །མ་བཅིངས་པ་ཡང་གྲོལ་མི་འགྱུར། །བཅིངས་པ་གྲོལ་
 བཞིན་ཡིན་གྱུར་ན། །བཅིངས་དང་གྲོལ་བ་དུས་གཅིག་འགྱུར། །རེ་ཞིག་བཅིངས་
 པ་ནི་མི་གྲོལ་ཏེ། བཅིངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་བཅིངས་པ་ཡང་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ།
 དེ་ནི་གྲོལ་བ་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་ལ་ཡང་གྲོལ་བ་དང་འབྲེལ་བ་དགོས་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མ་བཅིངས་པ་ལ་ཐར་པ་མི་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར་བཅིངས་བཞིན་པ་
 ཉིད་གྲོལ་བཞིན་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། དེ་ལྟ་ན་བཅིངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 དང་གྲོལ་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བཅིངས་པ་དང་གྲོལ་བ་དག་དུས་གཅིག་པར་
 འགྱུར་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། བན་ཚུན་འགལ་བའི་ཕྱིར་སྤང་བ་དང་སྟན་པ་
 བཞིན། དེ་ལྟར་བཅིངས་པ་དང་མ་བཅིངས་པ་དག་ལ་ཐར་པ་མེད་ལ། ཐར་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་བཅིངས་པ་ཡང་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ཐར་འདོད་སྤང་བྱར་བསྟན་པ་ནི། འདིར་བྱོད་གྱིས་འཁོར་བ་
 དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་བཀག་ཅིང་། བཅིངས་པ་དང་ཐར་པ་དག་གྱུང་བཀག་
 བས་འཁོར་བའི་འབྲེག་དགོན་པ་ཆེན་པོ་ལས་རྒྱལ་ནས་ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་
 གྱིས་དགོ་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་པ་ཆེན་པོས་བདག་ནམ་ལེན་པ་མེད་པར་མྱ་ངན་
 ལས་འདའ་བར་འགྱུར། མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་བདག་གིར་ནམ་ཞིག་ན་འགྱུར་
 སྟམ་པ་གང་ཡིན་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་དགོ་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་
 པ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་གྱིས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་སྦྱིན་པ་དང་རྩལ་
 བྲིམས་ལ་སོགས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དགོས་པ་ཅན་རྣམས་གྱུང་དོན་མེད་
 པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྦྱུ་མ་དང་འདྲ་
 བ་རྣམས་ལ་ང་དང་ངའི་ཞེས་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པས་འཛིག་ཆོག་ས་སུ་ལྟ་བ་བསྐྱེད་པ་དེ་
 ཉིད་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའི་གོག་ས་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། བདག་ནི་ལེན་
 མེད་མྱ་ངན་འདའ། །མྱང་འདས་བདག་གིར་འགྱུར་རོ་ཞེས། །དེ་ལྟར་གང་དག་
 འཛིན་དེ་ཡི། །ཉིར་ལེན་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ཡིན། །བདག་ནི་ལེན་པ་མེད་ཅིང་ལེན་
 པ་དང་བྲལ་བའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་
 པ་དེར་ཞུགས་ནས་བདག་གི་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ཐར་པ་འདོད་པ་
 གང་དག་འཛིན་ཅིང་རྫོམ་པ་དེ་དག་ལ་ནི་བདག་དང་བདག་གི་བར་ལྟ་བའི་མཚན་
 ཉིད་ཅན་གྱི་འཛིག་ཆོག་ས་སུ་ལྟ་བ་ཉི་བར་ལེན་པ་དེ་ཉིད་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་
 ལ། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པ་དེ་སྤྲིད་ཏུ་ཞི་བ་ཡོད་

པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཛིན་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་ཁོ་ན་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་
 སྒྲིད་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཟུང་ན་ལས་
 འདས་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་སོགས་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་སྒྲིད་དུ་ཐབས་མ་ཡིན་པས་ཟུ་
 ངན་ལས་འདས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱི་རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་དོན་
 མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐར་པ་འདོད་པས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་གཏང་
 བར་བྱུང་། །

བཞི་པ་ལའོར་འདས་སྤང་སྤང་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཡང་མདོ་ལས། རིགས་
 ཀྱི་བྱ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་ལའོར་བ་སེལ་བར་མི་མཛད་ལ། ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་སྤྱབ་པར་ཡང་མི་
 མཛད་དེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། འདི་ལྟར་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་ལའོར་བར་འགྱུར་བ་ཡང་མེད། ཟུང་ན་ལས་འདའ་
 བར་འགྱུར་བ་ཡང་མེད། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མེད། རྣམ་པར་བྱང་བར་འགྱུར་བ་ཡང་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དག་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ལ་ཟུང་ན་འདས་བསྐྱེད་མེད། །
 ལའོར་བ་བསལ་བའང་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་ལའོར་བ་ཅི་ཞིག་ཡིན། །ཟུང་ན་འདས་
 པའང་ཅི་ཞིག་བརྟག། །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གང་ལ་ཚོས་གང་ཡང་མ་དམིགས་
 པས་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་བསྐྱེད་པ་སྟེ་སྟོབ་ཏགས་པ་མེད་ཅིང་། ལའོར་བ་བསལ་
 བ་སྟེ་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལ་གང་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
 བརྟགས་པ་ལའོར་བ་ཅི་ཞིག་ཡིན། གང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྟགས་པ་ཟུང་ན་
 ལས་འདས་པའང་ཅི་ཞིག་བརྟག་སྟེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བརྟག་པར་མི་རིགས་སོ། །ལའོར་
 འདས་གང་དུ་ཡང་མི་རྟོག་པ་ནི་ལའོར་བའི་འབྲོག་དགོན་པ་ལས་འདའ་ཞིང་ཟུ་

ངན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་དུ་ཡང་བྱིན་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིས། འཕགས་
 པ་བདུད་བརྟུལ་བའི་མདོ་ལས། དེ་ནས་དེའི་ཆེ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་
 པས་རི་ལྟར་བདུད་སྒྲིག་ཅན་སྒྲོ་མོའི་ཐེམ་པའི་འཆིང་བས་བཅིངས་པ་ལྟར། སའི་
 སྒྲིང་དུ་འགྲེལ་ནས་ང་ནི་འཆིང་བ་དམ་པོས་བཅིངས་སོ། །ང་ནི་འཆིང་བ་དམ་པོས་
 བཅིངས་སོ་ཞེས་ཆོ་ངེས་འདེབས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་སུ་བསམས་
 སོ། །ཞེས་པ་ནས། སྒྲིག་ཅན་གང་ཞིག་བཏང་བས་བྱོད་སུས་བཅིངས། སྒྲུས་པ།
 འཇམ་དཔལ་བདག་སུས་བཅིངས་པ་མི་ཤེས་སོ། །སྒྲུས་པ། སྒྲིག་ཅན་རི་ལྟར་
 བྱོད་མ་བཅིངས་པ་ལ་བཅིངས་པར་འདུ་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་
 ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་འདུ་ཤེས། ཞེས་པ་ནས། གཞན་ཡང་སྒྲིག་ཅན་
 གང་བྱོད་གྲོལ་བར་འགྱུར་ན་གང་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར། སྒྲུས་པ། བདག་ནི་གང་
 ལས་ཀྱང་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །སྒྲུས་པ། སྒྲིག་ཅན་གང་དག་གྲོལ་བར་གྱུར་པ་
 དེ་དག་ཀྱང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་
 མ་གཏོགས་པ་གང་ལས་ཀྱང་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་མེད་དེ། དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་ན་
 གྲོལ་བ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ལུང་འདི་ལས་ན། ཡང་དག་པ་མ་
 ཡིན་པའི་བྱིས་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོག་པ་ཙམ་གྱི་འཆིང་བའི་འབྲི་ཤིང་རྣམ་པར་ཆད་པ་ལ་
 ཐར་པ་ལྟ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མི་ལམ་དུ་དམིགས་པའི་མེ་འབར་བ་རྒྱ་
 དག་གིས་བསད་པ་བཞིན་ནོ། །དབུ་མ་རྩ་བའི་ཤེས་རབ་ལས་བཅིངས་པ་དང་ཐར་
 པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་རབ་རྒྱ་བྱེད་པ་བཙུ་རྟུག་པའི་འགྲེལ་པའོ། ། །

བཅུ་བདུན་པ་ལས་བརྟུན་པ་ལ། རྩོགས་སྡེ་མ་འགོད་པ་དང་། དེ་དག་གི་
 པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། འདིར་སྒྲུབ་པ། འཁོར་བ་ཡོད་དེ། ལས་དང་འབྲས་
 སུའི་འབྲེལ་བའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྒྲེ་བ་དང་འཆི་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་
 ཏུ་བརྒྱད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འཁོར་བ་ཡོད་ན། ཆོ་འདིར་བྱས་པའི་ལས་ཆོ་རབས་
 གཞན་དུ་རྒྱུ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་སུ་དང་འབྲེལ་བར་རིགས་ཀྱི། རི་སྐད་བཤད་
 པའི་འཁོར་བ་མེད་ན་སེམས་ནི་སྒྲེ་མ་ཐག་ཏུ་འཛིག་པའི་ཕྱིར་དང་། ལས་འཕྲོན་པའི་
 ཏུས་ན་རྒྱུ་སྒྲིན་མེད་པའི་ཕྱིར་ལས་དང་འབྲས་སུ་འབྲེལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །
 ལས་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཡིན་ཞིང་དེའི་འབྲས་སུ་ཡང་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་ལས་
 ཀྱི་ངོ་པོ། དབྱེ་བ། ཚུད་པ་སྤང་བ་དང་གསུམ་ཀྱི། དང་པོ་ནི། བདག་ཉིད་ལེགས་
 པར་སྒྲུབ་པ་དང་། །གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་བྱམས་སེམས་གང་། །དེ་ཆོས་དེ་ནི་
 འདི་གཞན་དུ། །འབྲས་སུ་དག་གི་ས་བོན་ཡིན། །བདག་ཉིད་ལེགས་པར་སྒྲུབ་པ་
 སྒྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པའི་འཇུག་པ་ལས་བརྒྱུག་པའི་སེམས་དང་། བསྐྱུ་བའི་
 དངོས་པོ་བཞི་དང་འཛིགས་པ་ལས་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་གཞན་ལ་ཕན་
 འདོགས་པའི་སེམས་དང་། མཛེས་བཤེས་ལས་བྱུང་ཞིང་སེམས་ཅན་རྒྱུ་པར་
 འགལ་བ་མེད་པ་བྱམས་པའི་སེམས་ཏེ་སེམས་གསུམ་པོ་དེ་ནི་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་
 ལས་འཛིན་པར་བྱེད་པས་ཆོས་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ནི་གསུང་རབ་ལས་གསུམ་
 དུ་གྲགས་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་དོན་དང་། འགྲོ་བ་ངན་འགྲོ་ལས་འཛིན་
 པའི་དོན་དང་། འགྲོ་བ་ལྔའི་འཁོར་བ་ལས་འཛིན་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །འདིར་ནི་

བར་མ་གཟུང་ངོ། །ཆོས་མ་ཡིན་པ་ནི་དེ་ལས་བསྒྲེག་སྟེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
 སེམས་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་ནི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དག་གི་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ས་བོན་ཡིན་ནོ། །དུས་གང་གི་ཆེ་འབྲས་བུ་སྐྱབ་
 པར་བྱེད་ཅེ་ན། ལས་བྱས་པའི་མཐོང་ཆོས་འདི་ལས་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་འབྲས་
 བུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། རོ་བོའི་དབྱེ་བ་དང་། རྣམ་པའི་དབྱེ་
 བ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། དྲང་སྤྱོད་མཆོག་གི་ལས་རྣམས་ནི། །སེམས་པ་དང་ནི་
 བསམ་པར་གསུངས། །དོན་དམ་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པས་ན་དྲང་སྤྱོད་། ཉན་ཐོས་
 དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་སྤུལ་དུ་བྱུང་བས་ན་མཆོག་སངས་རྒྱས་བཙུན་
 ལྟན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་ལས། ལས་རྣམས་ནི་དགོ་མི་དགོའི་ལུས་ངག་གི་ལས་
 ཀྱན་ནས་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་སེམས་པའི་ལས་དང་། དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་པའི་ལུས་
 ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་བསམ་པའི་
 ལས་གཉིས་སུ་གསུངས་སོ། །ལས་གཉིས་པོ་དང་པོ་ནི། སེམས་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡིད་
 ཀྱི་ལས་ཏེ། དབྱེ་ན་འདོད་པའི་བདེ་འགྲོའི་རྒྱ་བསོད་ནམས་དང་། རན་འགྲོའི་རྒྱ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་
 དང་། །ཁམས་གོང་མའི་རྒྱ་མི་གཡོ་བའི་ལས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་ཏེ་མི་དགོ་བ་
 བཅུ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་དགོ་བ་བཅུའོ། །དེ་ཡང་རྗེ་ལྷ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ལས་གང་སེམས་པ་
 ཞེས། །གསུངས་པ་དེ་ནི་ཡིད་ཀྱི་འདོད། །བསམ་པ་ཞེས་ནི་གང་གསུངས་པ། །
 དེ་ནི་ལུས་དང་ངག་གིར་འདོད། །ལས་གཉིས་གསུངས་པ་དེ་ལ་སེམས་པའི་ལས་
 ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི། ལུས་ངག་གི་འཇུག་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཡིད་ཀྱི་

སྒོ་ནས་དེ་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བའི་སྤྱིར་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་མཚུངས་པར་
 ལྟན་པའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་དག་མི་དགའི་ལས་ཀྱན་ནས་སྒྲོང་བར་བྱེད་པ་
 ཡིད་ཀྱི་ལས་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་དོ། །བསམ་པའི་ལས་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི་
 ལུས་དང་དག་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་དང་། དེ་དག་གི་སྒོ་ནས་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བའི་
 སྤྱིར་ལུས་དང་དག་གི་ལས་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །ལུས་དང་དག་གིས་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་
 འདུག་པར་བྱའོ་ཞེས་སེམས་ཀྱིས་བསམས་ནས་གང་ཞིག་བྱེད་པ་དེ་ནི་བསམ་
 པའི་ལས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་
 འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ལས་དེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་ནི། རྣམ་པ་དུ་མར་ཡོངས་སུ་
 བསྒྲགས། །ལས་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་ནི་རྣམ་པ་དུ་མར་བཅོམ་ལྟན་འདས་
 ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྒྲགས་སོ། །རི་ལྟར་ཞེན། དག་དང་བསྐྱོད་དང་མི་སྒྲོང་བའི། །
 རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་ཞེས་བྱ་གང་། །སྒྲོང་བའི་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་པ། །གཞན་དག་
 ཀྱང་ནི་དེ་བཞིན་འདོད། །ཡོངས་སྒྲོད་ལས་བྱུང་བསོད་ནམས་དང་། །བསོད་
 ནམས་མ་ཡིན་ཚུལ་དེ་བཞིན། །སེམས་པ་དང་ནི་ཆོས་དེ་བདུན། །ལས་སུ་མངོན་
 པར་འདོད་པ་ཡིན། །དག་པ་དང་མི་དག་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཀྱན་
 ནས་སྒྲོང་བར་བྱེད་པའི་དག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དག་པ་དང་
 མི་དག་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཀྱན་ནས་སྒྲོང་བའི་བསྐྱོད་པ་ལུས་ཀྱི་
 རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་། དེང་ནས་བཟུང་སྟེ་བདག་གིས་སེམས་ཅན་བསད་ཅིང་
 ཆོས་ཀྱན་བྱས་པས་འཆོ་བར་བྱའོ་ཞེས་སྟེག་པའི་ལས་ཁས་བླངས་པའི་དུས་ནས་

བཟུང་སྟེ་དེ་མི་བྱེད་པའི་དུས་ན་ཡང་དྲག་པར་རྒྱན་མི་ཆད་པར་མི་དག་བའི་རྣམ་
 པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་མི་སྟོང་བ་སྟེ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་
 རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་། དེང་ནས་བཟུང་སྟེ་སྟོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོང་ངོ་
 ཞེས་ཁས་བླངས་པའི་དུས་ནས་བཟུང་སྟེ་དུས་ཕྱིས་ཕྱིས་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་
 སྐབས་ན་ཡང་དག་བའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་སྟེ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟོང་བ་
 སྟོམ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་། དག་འདུན་གྱི་ཆེད་དུ་
 གཙུག་ལག་ཁང་རྩིག་པ་དང་། དེར་གནས་མལ་དང་། ཁ་ཟས་ནར་མ་འབུལ་བ་
 ལ་སོགས་པ་དེ་དག་རི་ལྷ་རི་ལྷར་དག་འདུན་གྱིས་ཡོངས་སྟོན་པ་དེ་ལྷ་དེ་ལྷར་
 བྱེད་པ་པོའི་རྒྱད་ལ་བསོད་ནམས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་ཡོངས་སྟོན་ལས་བྱུང་བའི་
 བསོད་ནམས་གྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་། གང་དུ་སྟོག་ཆགས་དག་བསོད་
 པའི་ལྷ་ཁང་ལ་སོགས་པ་རྩིག་པ་ལྷ་བུ་རི་ལྷ་རི་ལྷར་སྟོག་ཆགས་དག་གསོད་པ་དེ་
 ལྷ་དེ་ལྷར་བྱེད་པ་པོའི་རྒྱད་ལ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་ཡོངས་
 སྟོན་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་།
 ཡིད་གྱི་ལས་གྱི་མཆན་ཉིད་ཅན་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་སེམས་པ་དང་
 ཆོས་དེ་བདུན་པོ་ནི་ལས་གྱི་མཆན་ཉིད་ཅན་དུ་མངོན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ལ་དང་པོ་དྲུག་ནི་བསམ་པའི་ལས་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་རྣམས་སེམས་པའི་ལས་སོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། རང་ཀུན་སྟོང་གི་སེམས་རིག་
 པར་བྱེད་པས་ན་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དོ། ཅིའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་

ཞེས་བྱ་ཞེན། གཞུགས་དང་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཡང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་བཞིན་དུ་
 རང་ཀུན་སྒྲོང་གི་སེམས་གཞན་ལ་རྣམ་པར་རིག་པར་མི་བྱེད་པས་ན་རྣམ་པར་
 རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའོ། །གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། རྩོད་པ་དགོད་པ་དང་།
 ལན་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་སྟོན་པ་ནི། ལས་རྣམ་པ་
 མང་པོ་བཤད་པ་དེ་ལ། ཅི་ལས་དེ་དག་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་དུས་ཀྱི་བར་དུ་རང་གི་
 རོ་བོ་གནས་པ་ཞིག་གམ། འོན་ཏེ་སྒྲིས་མ་ཐག་ཏུ་འཛིག་པའི་ཕྱིར་མི་གནས་པ་ཞིག་
 ཡིན་གྲང་། གལ་ཏེ་སྒྲིན་པའི་དུས་བར་དུ། གནས་ན་ལས་དེ་རྟག་པར་འགྱུར། །
 གལ་ཏེ་འགགས་ན་འགགས་འགྱུར་བས། །རི་ལྟར་འབྲས་བུ་སྦྱེད་པར་བྱེད། །
 གལ་ཏེ་ལས་སྒྲིས་ནས་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་བར་དུ་རང་གི་རོ་བོས་གནས་ན་དུས་
 དེའི་བར་དུ་ལས་དེ་རྟག་པར་འགྱུར་ཏེ། འཛིག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིས་
 འཛིག་པའི་ཕྱིར་རྟག་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟར་འཛིག་པ་
 དང་བྲལ་བ་ནི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཕྱིས་ཀྱང་འཛིག་པ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྒྲིས་མ་ཐག་ཏུ་འཛིག་པས་འགག་པར་ཁས་ལེན་ན། འགགས་
 པར་གྱུར་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རི་ལྟར་འབྲས་བུ་བསྦྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་
 འགྱུར་བ་ཁོ་ནའོ་ཞེན། གཉིས་པ་དེའི་ལན་བསྟན་པ་ལ་མི་འཐད་པའི་ཕྱོགས་དགག་
 འཐད་པའི་ཕྱོགས་དགོད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ་ཕྱོགས་སྒྲུ་མ་དགོད་པ་ནི། འདི་
 ལ་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་ལན་འདེབས་པ་ནི། རེ་གིག་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ལས་རྟག་པའི་ཉིས་
 པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྒྲིས་མ་ཐག་ཏུ་འཛིག་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འགགས་ན་འགགས་

གུར་པས། །རི་ལྟར་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད། །ཅིས་པའི་སྒྲོན་ཡང་མེད་དེ། ལྷ་གུ་
 ལ་སོགས་རྒྱན་གང་ནི། །ས་བོན་ལས་ནི་མདོན་པར་འབྱུང་། །དེ་ལས་འབྲས་བུ་
 ས་བོན་ནི། །མེད་ན་དེ་ཡང་འབྱུང་མི་འགྱུར། །འདིར་ས་བོན་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཡང་
 ལྷ་གུ་དང་སྒྲོང་བུ་དང་། ལྷ་བས་འཆོས་པ་དང་། ལོ་མ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་འབྱུང་
 བར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་ནི་དངོས་པོར་གུར་ནས་འགག་པ་ཡིན་ལ། ལྷ་གུ་ལ་སོགས་
 པའི་རྒྱན་གང་ས་བོན་ལས་མདོན་པར་འབྱུང་བ་དེ་ལས་ནི་རྒྱ་རྒྱུ་དུ་ཡིན་དུ་ཟེན་
 གང་རིམ་གྱིས་ལྷ་ན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་མ་ཆད་བ་མེད་པས་འབྲས་བུའི་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་
 པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ས་བོན་མེད་ན་ལྷ་གུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་དེ་ཡང་འབྱུང་བར་
 མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ས་བོན་ལྷ་གུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་རྒྱུ་དུ་མ་གུར་པར་
 འགགས་པར་གུར་ན། ཆད་པར་བལ་བར་འགྱུར་ན། གང་ཕྱིར་ས་བོན་ལས་རྒྱན་
 དང་། །རྒྱན་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་། །ས་བོན་འབྲས་བུའི་སྒྲོན་འགོ་བ། །
 དེ་ཕྱིར་ཆད་མིན་རྟག་མ་ཡིན། །གང་གི་ཕྱིར་ས་བོན་ལས་རྒྱན་དང་རྒྱན་ལས་འབྲས་
 བུ་འབྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར་ས་བོན་རྒྱན་ཆད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་ས་བོན་མི་འགག་
 ཅིང་ལྷ་གུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་འབྱུང་ན་ས་བོན་རྟག་པར་འགྱུར་ན་ས་བོན་ནི་འབྲས་
 བུ་སྐྱེ་བའི་སྒྲོན་དུ་འགོ་ཞིང་འགག་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །རི་
 ལྟར་ས་བོན་ལ་ཚུལ་རི་ལྟར་སྒྲས་པ་དེ་བཞིན་དུ། སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ནི་གང་ཡིན་པ། །
 སེམས་ལས་མདོན་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར། །དེ་ལས་འབྲས་བུ་སེམས་ལྟ་ཞིག །
 མེད་ན་དེ་ཡང་འབྱུང་མི་འགྱུར། །སེམས་པ་དག་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་

སེམས་ལས་དེའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་གང་ཡིན་པ་དེ་མངོན་པར་འབྱུང་བར་
 འགྱུར་ལ། སེམས་དགེ་བས་ཡོངས་སུ་བསྒྲེས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་དེ་ལས་ལྷན་
 ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱན་ཉི་ལ་ན་འབྲས་སུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ལྷ་
 ཞིག་མེད་ན་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་དེ་ཡང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གང་ཕྱིར་སེམས་ལས་
 རྒྱན་དང་ནི། རྒྱན་ལས་འབྲས་སུ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་། ལས་ནི་འབྲས་སུ་འོས་
 འགྲོ་བ། །དེ་ཕྱིར་ཆད་མིན་རྟག་པ་ཡིན། །གལ་ཏེ་དག་བཅོམ་པ་ཐ་མའི་སེམས་
 ལྷར་དགེ་བའི་སེམས་ལས་རྒྱན་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་རྒྱུད་པ་མི་འབྱུང་ཞིང་འགག་
 བར་འགྱུར་ན་ཆད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། གང་གི་ཕྱིར་དགེ་བའི་སེམས་ལས་དེའི་
 རྒྱ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་འབྱུང་ཞིང་རྒྱན་ལས་འབྲས་སུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་འབྱུང་
 བར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་ཆད་པ་མིན་ཞིང་། གལ་ཏེ་སེམས་དེ་འབྲས་སུ་སྒྲིན་པའི་
 བར་དུ་མི་འཇིག་ན་རྟག་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། སེམས་དགེ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་
 ལས་ནི། འབྲས་སུ་སྒྲིན་པའི་དུས་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་འཇིག་པ་དེའི་ཕྱིར་རྟག་པ་
 ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ལས་སྐད་ཅིག་མར་ཁས་སྒྲུངས་ཀྱང་རྟག་པ་དང་ཆད་
 བའི་ཉེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དཀར་པོ་ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་པོ། །ཆོས་སྒྲུབ་པ་ཡི་
 ཐབས་ཡིན་ཏེ། །ཆོས་ཀྱི་འབྲས་སུ་འདི་གཞན་དུ། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལྟོ། །

ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་འདིར་དགེ་བ་བཅུ་འུ་ལས་
 ཀྱི་ལམ་ཡང་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཀྱི་གསུམ་དང་དག་གི་བཞི། །དག་དང་བསྐྱོད་
 དང་མི་སྦྱོང་བའོ། །རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་ཞེས་བྱ་གང་། །ཞེས་སོགས་བཤད། ཡིད་

ཀྱི་གསུམ་པོ་ནི། སེམས་པ་དང་ནི། ཞེས་པས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དཀར་
 པོ་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་། བདག་ཉིད་ལེགས་པར་སྒྲུལ་བ་
 དང་། །གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་བྱམས་སེམས་གང་། །དེ་ཆོས་ཞེས་པའི་མཆན་
 ཉིད་ཅན་གྱི་ཆོས་སྐྱབ་པའི་ཐབས་སམ་རྒྱ་ཡིན་ལ། ཆོས་དེའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་
 ལུ་ནི། ཆོ་འདི་ལ་དཔྱད། ཆོ་རབས་གཞན་དུ་གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་བྲི་དང་རོ་དང་
 རེག་བྱ་སྟེ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་ལྷ་པོ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་
 དག་དགག་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཁ་ཅིག་གིས་བརྒྱད་པའི་ལན་བཏབ་པ་ན། གཞན་དག་
 གིས་དེ་ལ་སྒྲིན་བརྗོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་བརྟག་པ་དེར་གྱུར་ན། ཉེས་པ་ཆེན་པོ་མང་
 པོར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་ས་བོན་གྱི་རྒྱན་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་སྒྲོ་ནས་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་
 ལ་རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་ཉེས་པ་སྤོང་བའི་བརྟག་པ་དེར་གྱུར་ན། དེའི་ཆོ་གཞན་
 གྱི་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་དང་གྲངས་
 ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །རྗེ་ལྟར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ས་བོན་གྱི་རྒྱན་དང་ཆོས་
 མཐུན་ན་རྗེ་ལྟར་སྤྱ་ལུའི་ས་བོན་ལས་སྤྱ་ལུའི་སྤྱ་གུ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་མཐུན་
 པའི་རྒྱན་ཁོན་འབྱུང་གི་རིགས་མི་མཐུན་པ་མི་འབྱུང་བ་དང་། སྤྱ་ལུའི་སྤྱ་གུ་ལ་སོགས་
 པའི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་སྤྱ་ལུའི་འབྲས་ལུ་ཁོན་འབྱུང་གི་རིགས་མི་མཐུན་པ་ནིམ་པའི་
 འབྲས་ལུ་སོགས་མི་འབྱུང་བ་ལྟར་དགེ་བའི་སེམས་ལས་ཀྱང་དགེ་བའི་སེམས་ཀྱི་
 རྒྱན་ཁོན་འབྱུང་གི་མི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་རིགས་མི་མཐུན་པའི་སེམས་མི་འབྱུང་
 བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བཟུན་གྱི་སེམས་ལ་ཡང་རིགས་མཐུན་པ་

ཁོ་ན་འབྱུང་གི་རིགས་མི་མཐུན་པ་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། འདོད་པ་ལ་སོགས་
པ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ལ་ཡང་རིགས་མཐུན་པ་ཁོ་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར་གྱི་
རིགས་མི་མཐུན་པ་མི་འབྱུང་བ་དང་། མིའི་སེམས་ལས་ཀྱང་མིའི་སེམས་ཁོ་ན་
འབྱུང་བར་འགྱུར་གྱི་འགོ་བ་གཞན་གྱི་སེམས་མི་འབྱུང་བ་སོགས་སུ་འགྱུར་ལ།
དེ་ལྟ་ན་གང་ཞིག་མི་ཡིན་པ་དེ་མི་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཞིང་། གང་ཞིག་ལྟ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་
ཁོ་ནར་འགྱུར་ན་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་བརྟག་པ་དེ། །འདིར་
ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་ས་བོན་གྱི་རྒྱན་དང་ཆོས་མཐུན་ན་ཉེས་པ་
ཆེན་པོ་མང་པོར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུས་ན་ས་བོན་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་བརྟག་པ་དེ་
ལས་འབྲས་གྱི་འབྲེལ་བ་སྟོན་པའི་སྐབས་འདིར་མི་འཐད་དོ། །

གཉིས་པ་འཐད་པའི་ཕྱོགས་འགོད་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་རྣམས་དང་རང་
རྒྱལ་དང་། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པའི། །བརྟག་པ་གང་ཞིག་འདིར་
འཐད་པ། །དེ་ནི་རབ་རྒྱ་བརྗོད་པར་བྱ། །བརྟག་པ་དེ་ཡང་གང་ཞིག་། དཔང་རྒྱ་རི་ལྟ་
དེ་བཞིན་རྒྱད། །མི་ཟ་ལས་ནི་བྱ་ལོན་བཞིན། །དེ་ནི་ཁམས་ལས་རྣམ་པ་བཞི། །
དེ་ཡང་རང་བཞིན་ལུང་མ་བརྟན། །འདིར་ལས་ནི་སྒྲིམ་མ་ཐག་རྒྱ་འཛིག་པ་དེ་འགགས་
བས་འབྲས་བྱ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཆོ་ལས་སྒྲིམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་བྱེད་
པ་པོའི་རྒྱད་ལ་རྒྱད་མི་ཟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་ན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་བྱ་ལོན་གྱི་དཔང་
རྒྱ་དང་འདྲ་བ་ཞིག་སྒྲིམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དཔང་རྒྱ་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་རྒྱ་
རྒྱད་མི་ཟ་བ་རིག་པར་བྱ་ལ། གང་ལ་རྒྱད་མི་ཟ་བ་སྒྲིམ་པའི་ལས་ནི་བྱ་ལོན་བཞིན་རྒྱ་

རིག་པར་བྱ་སྟེ། རི་ལྷར་བྱ་ལོན་གྱི་དཔང་རྒྱ་བཞག་ནས་ནོར་སྤྱད་ཀྱང་ནོར་བདག་གི་
 ནོར་རྒྱུད་མི་ཟ་ཞིང་། དུས་གཞན་གྱི་ཆོ་སྤྱོད་དང་བཅས་པའི་ནོར་གྱི་ཕུང་པོ་འགྲུགས་
 པ་དེ་བཞིན་དུ་ལས་ཞིག་དུ་ཟེན་ཀྱང་རྒྱུད་མི་ཟ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་གཞན་གནས་
 པས་བྱེད་པ་པོ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་བྱ་ལོན་གྱི་
 དཔང་རྒྱ་ནོར་བདག་ལ་ནོར་བཀྲུག་ནས་རོར་གྱུར་པ་ནི་ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་རུང་
 སྤར་ནོར་འགྲུག་མི་རུས་པ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་མི་ཟ་བ་ཡང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་སྤྱད་ནས་
 ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་རུང་སྟེ། བྱེད་པ་པོ་རྣམ་སྒྲིན་དང་འབྲེལ་བར་བྱེད་མི་རུས་སོ། །

རི་སྒྲིབ་བཤད་པའི་རྒྱུད་མི་ཟ་བ་དེ་ནི་འདོད་པ་དང་། གཟུགས་དང་།
 གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱེ་བ་ལས་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ།
 འདོད་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་མི་ཟ་བ་ནི་འདོད་ཁམས་པ་ཡིན་ལ། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་
 ཀྱི་རྒྱུད་མི་ཟ་བ་ཡང་ཟག་མེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་འོ། །དེ་ནི་དག་མི་དག་ར་
 བད་མི་སྟོན་པའི་བྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་མི་
 དག་བ་རྣམས་ཀྱི་མི་དག་བ་ཡིན་ན་འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་
 བྱིས་པ་རྣམས་ལ་མི་དག་བའི་རྒྱུད་མི་ཟ་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དག་བ་རྣམས་
 ཀྱི་དག་བ་ཡིན་ན་དག་བའི་རྩ་བ་ཆད་པ་རྣམས་ལ་དག་བའི་རྒྱུད་མི་ཟ་བ་མེད་
 པར་བྲལ་བའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། སྟོང་བས་སྤང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །བསྒྲུམས་
 པས་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན། །འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱང་སོ་སོའི་སྟེ་བོའི་ལས་དང་
 ལྷན་པར་འགྱུར་དུ་འོང་བས་མཐོང་ལམ་གྱིས་སོ་སོའི་སྟེ་བོའི་ལས་སྟོང་གི་སོ་

སྒྲེའི་ལས་མཐོང་ལམ་གྱིས་སྒྲོང་བས་དེའི་ཆུད་མི་ཟ་སྒྲོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སྒྲེའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་མི་སྒྲོང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་
 ཆུད་མི་ཟ་དེ་ནི་བསྒྲོམ་པས་སྒྲོང་བ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །ཀྱང་ཞེས་པས་ཁམས་ལས་
 ཡང་དག་པར་འདེའ་བས་ཀྱང་སྒྲོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། །གང་གི་ཕྱིར་ལས་
 ཞིག་ཀྱང་མི་འཇིག་ཅིང་ལས་སྒྲོངས་ཀྱང་མི་སྒྲོང་བ། དེ་ཕྱིར་ཆུད་མི་ཟ་བ་ཡི། །
 ལས་ཀྱི་འབྲས་ཐུ་བསྒྲེད་པར་བྱེད། །གལ་ཏེ་ཆུད་མི་ཟ་བ་འདི་སྒྲོང་བས་སྒྲོང་བ་
 དང་། ལས་འཕོ་བས་འཇིག་པར་གྱུར་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། གལ་ཏེ་སྒྲོང་བས་
 སྒྲོང་བ་དང་། །ལས་འཕོ་བ་ཡིས་འཇིག་འགྱུར་ན། །དེ་ལ་ལས་འཇིག་ལ་སོགས་
 པའི། །སྒྲོན་རྣམས་ཐུ་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་མཐོང་ལམ་གྱིས་སོ་སོའི་སྒྲེ་
 བོའི་ལས་སྒྲོང་བས་དེའི་ཆུད་མི་ཟ་ཡང་སྒྲོང་བ་དང་ལས་གཞན་ལ་འཕོ་ཞིང་
 མཛོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིས་ལས་སྒྲོ་མའི་ཆུད་མི་ཟ་འཇིག་པར་འགྱུར་ན་ཕྱོགས་དེ་ལ་
 ལས་འཇིག་ཅིང་བྱས་པ་ཆུད་ཟོས་པ་དང་མ་བྱས་པའི་ལས་ལས་འབྲས་ཐུ་འབྱུང་
 བ་ལ་སོགས་སྒྲོན་རྣམས་ཐུ་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་གལ་ཏེ་སོ་སོ་སྒྲེ་བོའི་
 ལས་བཞིན་དུ་མཐོང་ལམ་གྱིས་ཆུད་མི་ཟ་བ་སྒྲོང་ན་ལས་འཇིག་པའི་ཕྱིར་འཕགས་
 པ་རྣམས་ལ་སྒྲོན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བ་སྒྲོང་
 བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། གལ་ཏེ་སྒྲོང་ན་ཡང་མ་བྱས་པའི་ལས་ལ་འབྲས་ཐུ་འབྱུང་
 བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལས་འཕོ་བ་ལ་ཡང་སྒྱུར་རོ། །ཁམས་མཆུངས་པ་
 ལས་ཆ་མཆུངས་དང་། །ཆ་མི་མཆུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །དེ་ནི་ཉིང་མཆམས་

སྒྲོལ་བའི་ཆོ། །གཅིག་ཕུ་ཁོ་ན་སྒྲེ་བར་འགྱུར། །འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་
 གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་མཚུངས་པའི་ལས་རྣམས་ནི་དགོ་མི་དགོར་རིགས་མཐུན་
 པ་ཆ་མཚུངས་པ་དང་རིགས་མི་མཐུན་པ་ཆ་མི་མཚུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆུད་མི་
 ཟ་བ་དེ་ནི་ཁམས་གསུམ་དུ་ཉིང་མཆམས་སྒྲོལ་བའི་ཆོ་སྒྲུབ་ལས་རྗེ་སྟེད་པའི་ཆུད་
 མི་ཟ་དེ་སྟེད་ཡོད་པ་ཀུན་བཞིག་ནས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆུད་མི་ཟ་གཅིག་པོ་ཁོ་ན་སྒྲེ་
 བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ཁམས་མཚུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་གྱི། མི་མཚུངས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་མ་ཡིན་ནོ། །མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་རྣམ་གཉིས་པོ། །ཐམས་ཅད་ལས་དང་
 ལས་ཀྱི་དེ། །ཐ་དད་པར་ནི་སྒྲེ་འགྱུར་ཞིང་། །རྣམ་པར་སྒྲིན་ཀྱང་གནས་པ་ཡིན། །
 མཐོང་བའི་ཆོས་ཆོ་འདི་ལ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཆུད་མི་ཟ་རྣམ་
 པ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་སེམས་པ་དང་བསམ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ལས་དང་ལས་
 ཀྱི་ཆུད་མི་ཟ་ལས་རྗེ་སྟེད་པའི་ཐ་དད་པ་རེ་རེ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཆུད་མི་ཟ་དེ་
 ནི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ལྷུང་ཟེན་ཀྱང་མི་འགག་པར་གནས་པ་ཡིན་ལ། ཡོད་དུ་ཟེན་
 ཀྱང་དཔང་རྒྱ་རོར་གྱུར་པ་དང་འདྲ་བར་རྣམ་སྒྲིན་འབྱེན་མི་རུས་སོ། །དེ་ནི་འབྲས་
 བུ་འཕོ་བ་དང་། །ཤི་བར་འགྱུར་ན་འགག་པར་འགྱུར། །དེ་ཡི་རྣམ་དབྱེ་ཟག་མེད་
 དང་། །སྒྲིབ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཅེས་པ་ཟག་པའི་སྟོན་ཀྱང་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་དང་། །འདོད་པ་མིན་པ་
 མ་རིག་པ་ལྟ་བུའི་ཟག་པ་སྒྲངས་མ་སྒྲངས་དང་ཤེས་སྒྲིབ་སྒྲངས་མ་སྒྲངས་ཀྱིས་འཛོག་ལ། །ཟག་པའི་སྟོན་ཀྱང་ནི།
 ཀུན་ལས་བརྒྱུས་སུ། །ཟག་དང་བཅས་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཆུད་མི་ཟ་དེ་ནི་
 འགག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ངེས་ཏེ། རྒྱན་ཞུགས་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་བཞི་པོ་

སྒྲ་མ་ནས་ཕྱི་མར་འཕོ་བ་དང་གི་བར་གྱུར་པ་ན་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །

འབྲས་ལུ་འཕོ་བ་ན་འགག་པ་ནི། བསྒྲོམ་པས་སྤང་བ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་
ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །གི་བ་ན་འགག་པ་ནི། དེ་ནི་ཉིང་མཚམས་སྒྱུར་བའི་ཆོ། །
གཅིག་པོ་ཁོ་ན་སྒྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཁུད་མི་ཟ་དེ་ཡི་རྣམ་དཔེ་
ཟག་པ་མེད་པ་དང་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། ཆོས་ཟག་
མེད་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཟག་མེད་ཡིན་ལ། ཟག་བཅས་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཟག་བཅས་ཡིན་ནོ། །
དེ་ལྟར་ན། སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་ཆད་མེད་དང་། །འཕོར་བ་དང་ནི་རྟག་མིན་དང་། །
ལས་རྣམས་ཁུད་མི་ཟ་བའི་ཆོས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན། །གང་
གི་ཕྱིར་ལས་ནི་བྱས་ནས་འགག་གི་རང་བཞིན་གྱིས་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་སྒྲོང་པ་
ཉིད་དུ་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟ་ན་ལས་མི་གནས་པས་ཆད་པར་ཐལ་བ་མེད་དེ། ཁུད་མི་ཟ་བའི་
ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁུད་མི་ཟ་བའི་ཆོས་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་པོན་གྱི་རྒྱན་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ཉེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
འགྲོ་བ་དང་རིགས་དང་སྒྱེ་གནས་དང་། །ཁམས་སྤྱོད་ཆོགས་པའི་དཔེ་བས་བྱེ་བའི་
འགྲོ་བ་ལྟའི་འཕོར་བ་བཀྲ་བ་ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ལས་རང་གི་ངོ་བོས་མི་གནས་
པའི་ཕྱིར་རྟག་པ་ཡང་མིན་ལ། ཁུད་མི་ཟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ལས་རྣམས་ཁུད་མི་ཟ་བ་
ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་འདི་མ་རིག་པའི་གཉིད་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བས་སང་
པར་གྱུར་པ་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྟར་འདས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར། གལ་

ཏེ་སྒྲིན་པའི་དུས་བར་དུ། །གནས་ན་ལས་ཏེ་རྟག་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
ཉེས་པ་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ལ་མི་འབྱུང་ཞིང་། །ཁོ་བོ་ཅག་གིས་བརྗོད་པའི་རྟག་
པ་ཁོ་ན་རིགས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་ལས་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན། རང་བཞིན་
མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་རུང་བ་དཔེས་བསྟན་པ་དང་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ་ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་
དགག་ རྒྱ་དགག་ འབྲས་བུ་དགག་ རྣམ་སྒྲིན་ཟ་བ་པོ་དགག་པ་དང་བཞིའི། དང་
པོ་ནི། ལས་ཉིད་ཀྱང་མི་འཐད་ན་དེའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་ཚུད་པ་བྱེད་
པ་ཁྱོད་ནི་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ར་བ་འགྲེལ་གྱིས་དོགས་པས་ཆེས་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་
དེ་བསྐྱུང་བའི་ངལ་བས་ཆོགས་ཆེར་གྱུར་པ་ལྟར་མཁས་པས་བཞད་གད་དུ་བྱ་བ་
ཞིག་སྟེ། གལ་ཏེ་ལས་རང་གི་ངོ་བོས་སྒྲེ་བར་འགྱུར་ན། དེ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་
བར་དུ་གནས་པས་རྟག་པ་དང་འཇིག་པས་ཆད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། གང་སྒྲིབ་
ལས་ནི་སྒྲེ་བ་མེད། །འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་དེའི་སྒྲིབ། །གང་གི་སྒྲིབ་ལས་ནི་
རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེ་བ་མེད་དེ། འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་ཅིང་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་པ་
དེའི་སྒྲིབ། གང་གི་ཆོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་པས་སྒྲེ་བ་མེད་པ་དེའི་ཆོ་གང་ལས་
དབྱུད་པ་འདིར་འགྱུར་བ་ལས་གནས་པའམ་འཇིག་པ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར།
གལ་ཏེ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་པས་མི་སྒྲེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། ཡང་ན་
འདིའི་དོན་འདི་ཡིན་ཏེ་རི་སྒྲིབ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་དགོ་བའམ་མི་དགོ་བ་
ལས་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་རྒྱུད་མི་ཟ་བ་ལ་དགོངས་ནས། ལུས་ཅན་རྣམས་

གྱི་ལས་རྣམས་ནི། །བསྐྱལ་བ་བརྒྱུར་ཡང་ཅུད་མི་ཟ། །ཆོག་མ་གྲིང་དུས་ལ་བབ་
 པ་ན། །འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་སྒྲིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ཅི་ཞེ་ན། །གང་ཕྱིར་
 དེ་ནི་མ་སྒྲིས་པ། །དེ་ཕྱིར་ཅུད་ཟར་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ལས་གྱི་ངོ་བོ་སྤར་ཡོད་
 པ་ཕྱིས་མེད་པར་གྱུར་ན་ཅུད་ཟ་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། །གང་གི་ཕྱིར་ལས་དེ་ནི་
 རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་མེད་པར་གྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་
 ཅན་གྱི་ཅུད་ཟ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། །དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་
 དེས་ཁོ་བོ་ལ་མི་གཞོད་དོ། །ལས་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་གདོན་མི་
 ཟ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། །གཞན་དུ་ན། །གལ་ཏེ་ལས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད། །རྟག་
 པར་འགྱུར་བ་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ལས་ནི་བྱས་པ་མ་ཡིན་འགྱུར། །རྟག་ལ་བྱ་བ་མེད་
 ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ལས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་ལས་ནི་རྟག་པར་འགྱུར་བར་ཐེ་ཆོམ་
 མེད་དེ། །རང་བཞིན་ནི་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ལས་ནི་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། །རྟག་པ་ལ་བྱ་བ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། །རྟག་པ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ལ་ཡོད་པ་ལ་རྒྱུན་གྱི་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་
 སྟེ་ལས་ནི་མ་བྱས་ན། །མ་བྱས་པ་དང་ཐུད་འཇིག་འགྱུར། །ཆངས་སྒྲོན་གནས་པ་
 མ་ཡིན་པའང་། །དེ་ལ་སྒྲོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཅི་སྟེ་ལས་དེ་མ་བྱས་ན། །དེའི་
 ཆེ་གང་གིས་སྒྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་མ་བྱས་པ་དེ་ལ་ཡང་ལས་དེ་མ་བྱས་ཀྱང་
 ཡོད་པས་མ་བྱས་པ་དང་ཐུད་པའི་འཇིགས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །འགའ་ཡང་ཆངས་
 སྒྲོན་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་པའང་སྒྲོགས་དེ་ལ་སྒྲོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། །ཆངས་

སྟོན་ལ་གནས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་རྣམས་ལ་ཡང་མི་ཚངས་སྟོན་མ་བྱས་པར་ཡང་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འགའ་ཡང་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །
 གཞན་ཡང་། ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཉིད་དང་ཡང་། །འགལ་བར་འགྱུར་བ་ཐེ་ཚོམ་
 མེད། །བསོད་ནམས་དང་ནི་སྡིག་བྱེད་པའི། །རྣམ་པར་དབྱེ་བའང་འཐད་མི་
 འགྱུར། །གང་དག་ཞིང་མོ་བ་དང་ཚོང་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་འབྲས་བུའི་དོན་དུ་རྩོམ་པ་
 ཀྱན་གྱང་མ་བྱས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩོམ་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ལ། བུམ་པ་
 བྱིས་ཤིག་སྣམ་བུ་ཐོགས་ཤིག་ཅས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཐམས་
 ཅད་དང་ཡང་འགལ་བར་འགྱུར་བ་ཐེ་ཚོམ་མེད་དེ། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་
 ཅད་མ་བྱས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་བསོད་ནམས་བྱས་པའོ། །འདི་ནི་
 སྡིག་པ་བྱས་པའོ་ཞེས་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བའང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བསོད་
 རྣམས་དང་སྡིག་པ་བྱེད་པ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་མ་བྱས་གྱང་བསོད་ནམས་དང་
 སྡིག་པ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། དེ་ནི་རྣམ་པར་སྒྲིན་གྱུར་པ། །ཡང་
 དང་ཡང་དུ་སྒྲིན་པར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་ནི། །གང་ཕྱིར་ལས་
 གནས་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ལས་དེ་ནི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་སྒྲིན་ཟེན་གྱང་ཡང་དང་ཡང་དུ་
 རྣམ་པར་སྒྲིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་སྒྲིན་མ་ཐུང་བའི་གནས་སྐབས་ལྟར་རང་གི་ངོ་
 བོ་མ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་ལས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་ཁས་
 ལེན་ན། །གང་གི་ཕྱིར་རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་ལས་རྣམ་པར་གནས་པ་དེའི་
 ཕྱིར་རི་སྐད་བཤད་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ལས་ལ་རང་བཞིན་མེད་

ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་སྒྲིན་དུ་མི་
 འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་རྒྱ་མེད་དེ། རུས་སྤལ་གྱི་སྤྱི་གོས་བཞིན། ལས་ཀྱི་
 རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་ཡོད་དེ། མ་རིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ། །
 ལེན་པའི་རྒྱུ་གྱིས་སྤྱིད་པའོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ།
 ལས་འདི་ཉོན་མོངས་བདག་ཉིད་ལ། ཉོན་མོངས་དེ་དག་ཡང་དག་མིན། །གལ་
 ཏེ་ཉོན་མོངས་ཡང་དག་མིན། །ལས་ནི་ཡང་དག་ཇི་ལྟར་ཡིན། །ལས་འདི་ཉོན་མོངས་
 བདག་ཉིད་ལས་ཏེ་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་དེ་དག་ཡང་དག་
 པར་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་གང་དག་སྤྲུག་དང་མི་སྤྲུག་དང་། །ཕྱིན་ཅི་ལྷག་ལ་བརྟེན་
 འབྱུང་བ། །དེ་དག་རང་བཞིན་ལས་མེད་དེ། །དེ་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཡང་དག་མེད། །
 ཅེས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་དག་
 མིན་པ་དེའི་ཆོ་དེའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་ལས་ནི་ཡང་དག་ཇི་ལྟར་ཡིན་པར་འགྱུར། དེའི་
 ཕྱིར་ལས་ལ་རང་བཞིན་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཡོད་དེ། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་
 ལུས་ཞེས་བྱ་བ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ལས་དང་ཉོན་
 མོངས་པ་དག་ནི། །ལུས་རྣམས་ཀྱི་ནི་རྒྱུ་དུ་བསྟན། །གལ་ཏེ་ལས་དང་ཉོན་
 མོངས་པ། །དེ་སྟོང་ལུས་ལ་ཇི་ལྟར་བརྟེན། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་དག་ནི་ཐ་སྟོང་
 ཅུ་ལུས་ཀྱི་རྒྱུ་དུ་བསྟན་གྱི་ཡང་དག་པར་མ་ཡིན་ཏེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་

དེ་དག་རི་ལྷར་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ལྷར་ནི་སྤར་བསྟན་ཟིན་ལ། གལ་ཏེ་ལས་
དང་ཉོན་མོངས་པ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་དེ་དག་གི་འབྲས་
བུ་ལུས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་རི་ལྷར་བརྗོད་དུ་ཡོད་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་
དུ་དགོངས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ལས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་དེ། དེའི་འབྲས་བུ་ཟ་བ་པོ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྷར། མ་རིག་བསྒྲིབས་པའི་སྒྱེ་བོ་གང་། སྤོང་ལྷན་དེ་ནི་
ཟ་བ་པོ། །དེ་ནི་བྱེད་ལས་གཞན་མིན་ཞིང་། །དེ་ཉིད་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཉོན་
མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པས་བསྒྲིབས་པའི་སྒྱེ་བོ་གང་སྤོང་པའི་ཀུན་དུ་སྦྱར་བ་
དང་ལྷན་པ་དེ་ནི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཟ་བ་པོ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་སྤྲིག་པའི་ལས་འདི་
ནི་རང་གི་བྱས་པ་ཡིན་ལ། འདིའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ནི་རང་ཉིད་གྱིས་སོ་སོར་ཉམས་སུ་
སྦྱང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཡང་ལས་བྱེད་པ་པོ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་ཉིད་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ཟ་བ་པོ་
ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ལས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་དེའི་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་ཟ་བ་པོ་ཡོད་
པར་གལ་འབྱུང་ཏེ། འདི་ལྷར། གང་གི་ཕྱིར་ན་ལས་འདི་ནི། རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་
མ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱུན་མེད་ལས་འབྲུང་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ཕྱིར་བྱེད་པ་པོ་ཡང་མེད། །
གལ་ཏེ་ལས་དང་བྱེད་མེད་ན། །ལས་སྒྲིས་འབྲས་བུ་གལ་ཡོད། །ཅི་སྟེ་འབྲས་བུ་
ཡོད་མིན་ན། །ཟ་བ་པོ་ལྷ་གལ་ཡོད། །གལ་ཏེ་ལས་ཡོད་ན་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བའམ་
རྒྱུན་མ་ཡིན་པ་ལས་འབྲུང་བ་ལ་རྟོག་གང་། །དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱུན་བརྟག་

པར་བཤད་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱ་མེད་ན་ནི་འབྲས་
 ལུ་དང་། །རྒྱ་ཡང་ཞེས་སོགས་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་བརྟག་པར་བཤད་ཟེན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་རི་སྐད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལས་འདི་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་
 ཞིང་། རྒྱུན་མིན་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར། འདིའི་བྱེད་པ་པོ་
 མེད་ལ། གང་གི་ཆོ་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་དེའི་ཆོ་ལས་ལས་སྐྱེས་པའི་འབྲས་
 ལུ་རྒྱ་མེད་པ་ག་ལ་ཡོད། ཅི་སྟེ་འབྲས་ལུ་ཡོད་པ་མིན་ན་ཟ་བ་པོ་ཡང་ལྷ་ག་ལ་ཡོད་དེ།
 འདི་ལྟར་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཤམ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པ་དཔེས་སྟོན་པ་ནི། དེ་
 ལྟར་བྱེད་གྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྣམས་པར་བཞག་པ་ན་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས། རང་གིས་བྱས་པའི་ལས་གྱི་རྣམས་པར་སྒྲིན་པ་རང་ཉིད་
 གྱིས་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཚུལ་འདིས་བསལ་བར་འགྱུར་ལ།
 ལས་དང་འབྲས་ལུ་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པའི་ཕྱིར་བྱེད་ནི་མེད་པ་པ་རྣམས་གྱི་གཙོ་
 བོར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་མེད་པ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་
 གཉིས་སུ་སྒྲིབ་བ་བསལ་ནས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ལས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་
 ཟབ་མོ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་དུ་འགྲོ་བ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཁོ་བོ་ཅག་ནི་ལས་དང་འབྲས་ལུ་དང་བྱེད་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མེད་དོ་ཞེས་
 མི་སྒྲུའོ། །འོན་ཀྱང་འདི་དག་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་རྣམས་པར་འཛོག་གོ། ཅི་སྟེ་
 རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་སོན་འདུག་གོ་སྟུམ་ན། དེ་

ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་ལ་བྱ་བ་མ་མཐོང་བའི་བྱིར་དང་
 རང་བཞིན་མེད་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་བྱ་བ་མ་མཐོང་བའི་བྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་བུམ་པ་ལ་
 མོགས་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་དག་ཁོ་ན་འཇིག་རྟེན་ན་ཆུ་སྐྱོར་པ་ལ་མོགས་པ་རང་
 གི་བྱ་བ་བྱེད་པར་དམིགས་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་
 བྱེད་རུང་བ་འདི་ནི་དཔེ་ཆེས་གསལ་བ་འདི་ལས་ངེས་པར་བྱ་སྟེ། རི་ལྟར་སྟོན་པས་
 རྒྱལ་པ་ནི། །རྩ་འབྲུལ་ལུན་ཆོགས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཞིང་། །རྒྱལ་པ་དེ་ཡང་རྒྱལ་པ་ན། །
 རྒྱར་ཡང་གཞན་ནི་རྒྱལ་པ་ལྟར། །རི་ལྟར་སྟོན་པ་བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་རྩ་འབྲུལ་
 ལུན་ལུམ་ཆོགས་པའི་མཐུས་རང་དང་འདྲ་བའི་རྒྱལ་པ་རྒྱལ་ལ། རྒྱལ་པ་དེས་རྒྱར་
 ཡང་རྒྱལ་པ་གཞན་ཞིག་རྒྱལ་པར་བྱེད་པ་ན། རྒྱལ་པ་གང་ཞིག་རྒྱལ་པ་གཞན་
 རྒྱལ་པ་པོ་ནི་སྟོང་ཞིང་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་གང་ཞིག་རྒྱལ་པས་རྒྱལ་
 པའི་རྒྱལ་པ་གཞན་དེ་ཡང་སྟོང་ཞིང་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་
 རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱལ་པ་དེ་རྣམས་བྱ་བ་དང་བྱེད་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ལ་
 མོགས་པའི་ཐ་སྙད་ཡོད་པ། དེ་བཞིན་བྱེད་པོ་དེས་ལས་གང་། །བྱས་པའང་རྒྱལ་
 པའི་རྣམ་པ་བཞིན། །དཔེར་ན་རྒྱལ་པས་རྒྱལ་གཞན་ཞིག་ །རྒྱལ་པ་མཛད་པ་དེ་
 བཞིན་ནོ། །འདིར་ལས་བྱེད་པ་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱལ་པའི་རྣམ་པ་བཞིན་ཏེ་
 རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་མེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་དེས་བྱས་པའི་
 ལས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པས་རྒྱལ་པ་
 གཞན་ཞིག་རྒྱལ་པ་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །རྒྱལ་པའི་དཔེས་རང་

བཞིན་མེད་པར་ལྟ་བུ་འབྲས་པར་མ་ཟད། དཔེ་འདི་དག་གིས་ཀྱང་དངོས་པོ་རྣམས་
 རང་བཞིན་མེད་པར་གསལ་བར་གྲེས་པར་བྱ་སྟེ་འདི་ལྟར། ཉོན་མོངས་ལས་དང་
 ལུས་རྣམས་དང་། བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་སུ་དག གྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ལྟ་བུ་དང་། །
 སྒྲིག་རྒྱ་མི་ལམ་འདྲ་བ་ཡིན། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་།
 བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམ་མ་ཡིན་པ་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་དང་། ལུས་ཁོག་
 པ་དང་། བྱེད་པ་པོ་བདག་དང་། འབྲས་སུ་རྣམ་སྒྲིན་དང་། བདག་པོ་དང་རྒྱ་
 མཐུན་པ་དག་ནི་ཡུལ་དང་དུས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་བར་སྐྱང་དུ་ཁང་བཟང་དང་སྒྲིས་
 པ་དང་སྤྱད་མེད་སོགས་ཀྱི་སྐྱང་བ་འབྱུང་བ་གྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་། ཉི་ཟེར་རྒྱང་
 གིས་བསྐྱོད་པ་ལས་རྒྱ་གིན་ཏུ་དྲངས་པའི་སྐྱང་བ་འབྱུང་བ་སྒྲིག་རྒྱ་དང་། མི་ལམ་
 ལྟར་གྲེས་པ་འབྲུལ་པའི་སྐྱང་བ་ལ་བདེན་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་རང་
 བཞིན་མེད་པར་གྲེས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་དང་བཅས་
 པར་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡང་ཁས་མ་སྒྲངས་པས་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་རྟག་པ་དང་ཆད་
 པར་ལྟ་བུ་གཉིས་སུ་ཐལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་གྲེས་པར་བྱའོ། །དབུ་མ་རྩ་བའི་
 གྲེས་རབ་ལས་ལས་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་བདུན་པའི་འགྲེལ་
 པའོ། །

བཅོ་བརྒྱད་པ་བདག་བརྟག་པ་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་ཚུལ། དེ་ལ་
 ལུང་འགལ་སྒྲང་བ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་རིམ་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་བ་དང་ལྡེ། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། དེའི་འབྲས་སུ་བྱུང་

འདས་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། འདིར་སྒྲུས་པ། གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་
 དང་ལས་དང་ལུས་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་རྣམས་དྲི་ཟའི་གྲོང་བྱེར་ལ་སོགས་པ་
 དང་འདྲ་བར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སྒྲུང་
 བ་ཡིན་ན། ཡང་འདིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གང་ཞིག་ཡིན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་
 ཡང་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེན། བྱང་དང་བྱེ་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་
 བས་དེ་དག་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་པ་འདི་
 བྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ནི། དཔུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཉོན་
 མོངས་སྟོན་རྣམས་མ་ལུས་འཛིག་ཚོགས་ལ། །ལྟ་ལས་སྤྱང་བར་སློབ་ཡིས་མཐོང་
 གྱུར་ཅིང་། །བདག་ནི་འདི་ཡི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། །རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་བདག་
 འདི་འགོག་པར་བྱེད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་འདི་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ལ་འཇུག་པར་འདོད་ཅིང་། ཉོན་མོངས་དང་སྟོན་མ་ལུས་པ་སྤྱང་བར་འདོད་པས་
 བྱི་དང་པོར་འཁོར་བ་འདི་ཅིའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་ཞེས་རྟོག་པར་བྱེད་ལ་དེ་ལྟར་བརྟགས་
 བ་ན། འཁོར་བ་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རྩ་བ་ཅན་དུ་མཐོང་ཞིང་། བདག་ནི་འཛིག་
 ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་དམིགས་པར་ཡང་མཐོང་ལ། བདག་མ་དམིགས་པས་འཛིག་
 ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་སྤྱང་ཞིང་། དེ་སྤྱངས་པས་ཉོན་མོངས་དང་སྟོན་མ་ལུས་པ་ལྟོག་
 པར་མཐོང་བས། གང་ཞིག་བདག་དུ་འཛིན་པའི་ཡུལ་བདག་ཅིས་བྱ་བ་འདི་ཅི་
 ཞིག་ཅིས་ཐོག་མར་བདག་ཁོ་ན་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །བདག་དེ་ཡང་བརྟགས་པ་ན།
 སྤང་པོའི་རང་བཞིན་ནམ་སྤང་པོ་ལས་ཐ་དད་པ་ཞིག་དུ་འགྱུར་གང་། གལ་ཏེ་སྤང་

པོ་བདག་ཡིན་ན། སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། གལ་ཏེ་སྤང་པོ་རྣམས་བདག་གི་
 རང་བཞིན་དུ་རྟོག་ན་བདག་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྤང་པོ་ནི་
 སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་ནི་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཉེས་པ་དུ་མར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར། མ་གྱུང་བ་ལས་གྱུང་མིན་ཏེ། འདི་
 ལ་སྐྱོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར། །བདག་ནི་བྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། །འབྱུང་བ་རྒྱ་
 མེད་ཅན་དུ་འདྲ་འགྱུར། །དེ་བཞིན་དུ། ཉེ་བར་ལེན་ཉིད་བདག་མ་ཡིན། །དེ་
 འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་ཡིན། ཉེ་བར་སྤངས་པ་ཇི་ལྟ་བུར། ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡིན་
 པར་འགྱུར། །ཞེས་འཆད་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤང་པོ་བདག་མ་ཡིན་ནོ། །སྤང་
 པོ་ལས་ཐ་དད་པ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། གལ་ཏེ་སྤང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན། སྤང་པོའི་
 མཆན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར། །

གལ་ཏེ་བདག་སྤང་པོ་རྣམས་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་བ་ལང་
 ལས་གཞན་པའི་རྟ་བ་ལང་གི་མཆན་ཉིད་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་
 ལ་སྤང་པོ་སྐྱེའི་མཆན་ཉིད་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་དང་གནས་པའི་མཆན་ཉིད་མེད་
 པར་འགྱུར་རོ། །གང་ཞིག་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རམ་འདུས་
 མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ལྟར་བདག་ཏུ་བརྗོད་པ་རྟོན་པར་མི་
 འགྱུར་ཞིང་། བདག་འཇིན་གྱི་ཡུལ་དུ་འདྲ་མི་རིགས་སོ། །ཡང་ན་འདིའི་དོན་གཞན་
 ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་བདག་སྤང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན་ཡིན་ན། སྤང་པོ་ལྷ་ནི་གཟུགས་
 སྤྱུང་བ་དང་། ཉམས་སྤྱུང་བ་དང་། མཆན་མར་འཇིན་པ་དང་། མདོན་པར་

འདུ་བྱེད་པ་དང་། ཡུལ་སོ་སོར་རྒྱུ་པར་རིག་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ན། བདག་ནི་
རི་རྒྱན་བཤད་པའི་ཡུང་པོའི་མཆན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། མཆན་ཉིད་ཐ་དད་
པར་གྱུ་བ་པར་འགྱུར་ལ། མཆན་ཉིད་ཐ་དད་པར་གྱུ་བ་པ་ནི་གཟུགས་ལས་སེམས་
ལྟར་གཟུང་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་འཛིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡུང་པོ་ལས་ཐ་
དད་པར་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཐར་པ་འདོད་པ་རྒྱུ་ས་ཀྱིས་ཡུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་
བཏགས་པའི་བདག་འདི་ཡུང་པོའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ནམ། ཡུང་པོ་ལས་ཐ་དད་པ་
ཞིག་ཅེས་རྒྱུ་པར་དཔྱོད་པ་ན་རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དེ་
རྒྱུ་ས་ལ། བདག་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །བདག་གི་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །
ཡུང་པོ་རྒྱུ་ས་ལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་པའི་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་བདག་ཏུ་
བཏགས་པའི་རྒྱ་ཡུང་པོ་ལྟའི་དངོས་པོ་བདག་གི་བ་ཡོད་པ་ག་ལ་འགྱུར། རི་ལྟར།
གིང་རྟ་ཆོག་ན་དེའི་ཡན་ལག་ཀྱང་ཆོག་པས་མི་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་གང་གི་ཆོ་
བདག་གི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་ཡུང་པོ་ལྟའི་དངོས་པོ་བདག་གི་
བ་ཡང་བདག་མེད་པར་ངེས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །རི་རྒྱན་དུ། རིན་ཆེན་
ཐེང་བ་ལས། དར་འཛིན་ལས་བྱུང་ཡུང་པོ་རྒྱུ་ས། །དར་འཛིན་དེ་ནི་དོན་དུ་རྒྱན། །
གང་གི་ས་བོན་རྒྱན་དེ་ཡི། །སྟེ་བ་བདེན་པ་ག་ལ་ཡིན། །ཡུང་པོ་དེ་ལྟར་མི་བདེན་
པར། །མཐོང་ནས་དར་འཛིན་སྟོང་བར་འགྱུར། །དར་འཛིན་པ་དག་སྤངས་ནས་
ནི། །ཕྱིས་ནི་ཡུང་པོ་འབྱུང་མི་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་དོ། །བདག་དང་བདག་གི་བ་
མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་མཐོང་བ་དང་། ཉེ་བའི་རྒྱལ་འབྱོར་པ་ནི་ངེས་

པར། བདག་དང་བདག་གི་ཞི་བའི་ཕྱིར། །ངར་འཛིན་ང་ཡིར་འཛིན་མེད་འགྱུར། །
 ངར་འཛིན་གྱི་ཡུལ་བདག་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་ཡུལ་བདག་གི་བ་ལུང་པོ་ལ་
 སྐྱེས་པ་ཞི་བ་སྟེ་མ་སྟེས་ཤིང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ངར་འཛིན་
 པ་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གང་ལ་ངར་འཛིན་པ་དང་
 ང་ཡིར་འཛིན་པ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ཡོད་ན་བདག་
 དང་ལུང་པོ་ཡང་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། ངར་འཛིན་ང་ཡིར་འཛིན་མེད་གང་། །དེ་ཡང་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ངར་འཛིན་ང་ཡིར་འཛིན་མེད་པར། །གང་གིས་མཐོང་བས་མི་
 མཐོང་ངོ་། །རི་རྒྱད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བདག་དང་ལུང་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 ཏུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་གང་ཞིག་ངར་འཛིན་པ་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་མེད་པར་
 འགྱུར་བ་བདག་དང་ལུང་པོ་ལས་ཐ་དད་པར་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ངར་འཛིན་པ་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་མེད་པར་
 གང་གིས་མཐོང་བ་དེས་ནི་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་
 མཐོང་ངོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རི་རྒྱད་ཏུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས། རང་གི་བདག་
 ཉིད་སྟོང་པར་ལྟོས། །ཕྱི་རོལ་གྱུར་པ་སྟོང་པར་ལྟོས། །གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་སྟོམ་
 བྱེད་པ། །དེ་ཡང་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཕྱིར། རང་དང་ཕྱི་རོལ་ཉིད་དག་ལ། །བདག་དང་
 བདག་གི་སྒྲིམ་ཟད་ན། །ཉེ་བར་ལེན་པ་འགག་འགྱུར་ཞིང་། །དེ་ཟད་པས་ན་སྟེ་
 བ་ཟད། །ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རྩ་བ་ཅན། །འཛིག་

ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་ཀུན་འབྱུང་བ་ཅན། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རྒྱ་ཅན་ནོ་ཞེས་
 མདོ་ལས་གསུངས་ལ། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་ཡང་ནང་དང་སྤྱི་རོལ་གྱི་དངོས་
 པོ་ལྷུང་པོ་ཁམས་དང་སྒྲིམ་ཆེད་དག་ལ་བདག་དང་བདག་གི་སྒྲུལ་ཟད་ཏེ། བདག་
 དང་བདག་གི་བ་འདིའི་དོན་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲོ་གྲོས་བརྟན་པས་གྲངས་ཅན་སོགས་
 བདག་ཤེས་པར་འདོད་པ་རྣམས་མིང་བཞིའི་ལྷུང་པོ་རྣམས་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་ཞིང་
 གཟུགས་སོགས་ལ་བདག་གིར་ལྟ་ལ། བྱེ་བྲག་པ་སོགས་བདག་བེམ་པོར་འདོད་
 པ་རྣམས་གཟུགས་ལྷུང་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་ཞིང་། གཞན་བཞི་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་བྱེད་
 ཅེས་བཤད་ཅིང་། གང་ཏུ་འཇིགས་ཚོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ཉི་ཤུ་བཤད་པ་དེར་གཟུགས་
 བདག་ཡིན་པ་རྣམས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདག་ཡིན་སོགས་ལྟ་བདག་ཏུ་ལྟ་ཞིང་ལྟ་ག་
 མ་བདག་གཟུགས་དང་ལྟན་པ་སོགས་བཙོ་ལྟ་ནི་བདག་གིར་ལྟ་བ་རྣམས་མ་
 དམིགས་པས་སྒྲོང་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་སྤངས་པས་ཀྱང་འདོད་པའི་ཉི་བར་ལེན་
 པ་ལ་སོགས་པ་ཉི་བར་ལེན་པ་བཞི་པོ་འགག་པར་འགྱུར་ལ། ཉི་བར་ལེན་པ་ཟད་
 པས་ནི་ཡང་སྤྱིད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་སྒྲིབ་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་སྤྱིར་སྒྲིབ་
 བ་ལྟོག་པའི་རིམ་པ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེའི་སྤྱིར་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་
 ཟད་པས་ཐར། །འདི་ལྟར་ཉི་བར་ལེན་པ་ཟད་ན་དེའི་རྒྱུན་ཅན་གྱི་སྤྱིད་པ་འབྱུང་
 བར་མི་འགྱུར་ལ། ཉི་བར་ལེན་པ་དང་སྤྱིད་པ་འགག་ན་སྒྲིབ་པ་དང་རྒྱ་གི་སོགས་
 མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་པས་ཐར། །ཞེས་བྱ་བར་
 གནས་སོ། །

འོ་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཟད་པས་ཟད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ལས་
 དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་ལས། །དེ་དག་སྒྲིམ་ལས་སྒྲིམ་པ་ནི། །སྒྲིང་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 འགག་པར་འགྱུར། །བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་དང་འདོད་
 ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཚུལ་
 བཞིན་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་འབྱུང་སྟེ། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྒྲིང་གཏི་མུག་
 རྣམས། །ཀྱན་ཏུ་རྟོག་ལས་འབྱུང་བར་གསུངས། །ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་ཞིང་།
 མདོ་ལས་ཀྱང་། འདོད་པ་སྒྲིང་གི་རྩ་བ་ནི། །ཤེས་ཏེ་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་ལས་སྒྲི། །སྒྲིང་
 ལ་རྟོག་པར་མི་འགྱུར་བ། །དེ་ཕྱིར་ང་ལ་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་
 པར་རྟོག་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད། ལུས་པ་དང་
 ལྷམ་བུ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་པ་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པའི་མཆོན་
 ཉིད་ཅན་ལས་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་ངོ་། །འཇིག་རྟེན་གྱི་སྒྲིམ་པ་དེ་ཡང་མ་ལུས་པར་དངོས་
 པོ་ཐམས་ཅད་སྒྲིང་པ་ཉིད་ཏུ་ལྟ་བུས་འགག་པར་འགྱུར་ངོ་། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་
 སྒྲིང་པ་ཉིད་སྒྲིམ་པ་མ་ལུས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིམ་
 པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། སྒྲིམ་པ་དང་བྲལ་བས་ཀྱང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལྡོག་
 ཅིང་རྣམ་རྟོག་ལོག་པས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལྡོག་ལ། དེ་དག་ལོག་པས་སྒྲིབ་པ་
 ལྡོག་པ་དེའི་ཕྱིར་སྒྲིང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་སྒྲིམ་པ་ཐམས་ཅད་ལོག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་
 ཡིན་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ། །རི་རྒྱུད་དུ། བརྒྱ་པ་ལས། མདོར་ན་
 ཆོས་ནི་མི་འཆོ་བར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །སྒྲིང་ཉིད་ལྟ་

ངན་འདས་པ་སྟེ། །འདིར་ནི་དེ་གཉིས་འབའ་ཞིག་གོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་ལུང་འགལ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་ནང་དང་སྤྱི་རོལ་དག་ལ་
བདག་དང་བདག་གི་སྒྲུལ་ཟད་པ་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ན། འོ་ན་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱི།
བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་གྱི། །གཞན་ནི་སྤྱི་ཞིག་མགོན་དུ་འགྱུར། །བདག་
ཉིད་ལེགས་པར་དུ་ལ་བས་ནི། །མཁས་པས་མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཅེས་
དང་། གནག་དང་དགར་པོའི་ལས་རྣམས་འཛིག་མི་འགྱུར། །བདག་གིས་བྱས་པ་
མྱོང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་དང་རྗེ་ལྟར་མི་འགལ་ཞེ་ན།
འདི་ན་བདག་དང་སེམས་ཅན་མེད། །ཆོས་འདི་དག་ནི་རྒྱ་དང་བཅས། །ཞེས་དང་།
དེ་བཞིན་དུ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་དོ་ཞེས་དེ་སྒྲུང་དུ་ཡང་བཙུམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་ཅིའི་སྤྱིར་མ་གསུངས། དེའི་སྤྱིར་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བསྟན་པའི་
དགོངས་པ་བཙུམ་པར་བྱའོ། །བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ནི་སྤྱིར་གསུང་རབ་ལས།
བདག་གོ་ཞེས་ཀྱང་བརྟགས་གྱུར་ཅིང་། །བདག་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན་པར་འགྱུར། །
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་དང་ནི། །བདག་མེད་འགའ་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན། །
དགོངས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་གདུལ་བྱ་དམན་པ་
དང་འབྲིང་དང་མཆོག་རྗེས་སུ་གཟུང་བར་བཞེད་པ་བྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མདའ་བ་
རྣམས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་དམན་པ་གང་དག་ལྟ་བུ་ངན་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི་
མིག་བཀལ་བས་སྒྲོན་གྱི་མཐའ་དང་སྤྱི་མའི་མཐའ་ལ་སྒྱུར་པ་འདེབས་པར་ཞུགས་
པ་འཛིག་ཏེན་འདི་ཡང་མེད། །ལེགས་པར་བྱས་པ་དང་ཉེས་པར་བྱས་པའི་ལས་

རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཡང་མེད། སེམས་ཅན་བརྒྱུ་ཏེ་སྒྲེ་བ་ཡང་
 མེད་དོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དང་བདག་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་
 པར་བྱེད་པ་མཐོ་རིས་དང་བྱང་གོལ་གྱི་ལམ་ལ་རྒྱབ་གྱིས་ཕྱོགས་པ་རྟག་པར་རྒྱན་
 ཏུ་སྒྲིག་པ་མི་དགོ་བ་བྱེད་པ་རྣམས་མི་དགོ་བ་ལས་བརྒྱུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
 འགའ་ཞིག་དུ། བདག་ནི་བདག་གི་མགོན་ཡིན་གྱི། །གཞན་ནི་སུ་ཞིག་མགོན་དུ་
 འགྱུར། །ཞེས་བདག་གོ་ཞེས་ཀྱང་བརྟགས་པར་འགྱུར་ཅིང་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །
 གང་དག་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་དང་ལྷན་པས་དགོ་བ་བྱེད་ཅིང་མི་
 དགོ་བ་ལས་ལོག་ཀྱང་། བདག་དུ་ཡང་དག་པར་ལྷ་བའི་སྤང་བུས་དམ་དུ་བཅིངས་
 པས་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་ནས་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་ནི་བར་
 འགོ་མི་རྣམས་པ་གདུལ་བྱ་བར་མ་དེ་དག་འཇིག་རྟེན་ལ་ལྷ་བ་ལ་མཛོན་པར་
 ཞེན་པ། ལྷོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་འདུན་པ་བསྐྱེད་
 པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འགའ་ཞིག་དུ། འདི་ན་བདག་དང་སེམས་ཅན་མེད། །ཆོས་
 འདི་རྒྱ་དང་བཅས་ཤེས་བྱ། །ཞེས་བདག་མེད་ཅེས་ཀྱང་བརྟན་པར་གྱུར་ཏོ། །གང་
 དག་སྒྲོན་གོམས་པའི་བྱེད་པར་གྱིས་ཟབ་མོའི་ཆོས་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་རྗེས་སུ་
 འབྲེལ་བའི་ས་བོན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ཐོབ་པ་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉི་བར་གནས་པ།
 བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་
 ན་ཉིད་མཆོག་དུ་ཟབ་པའི་གཏིང་དཔོག་པར་རྣམས་པ་གདུལ་བྱ་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་
 དེ་དག་གི་ལྷག་པར་མོས་པའི་བྱེད་པར་ངེས་པར་བཟུང་ནས། ཇི་ལྟར་བདག་དུ་

ལྟ་བ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེའི་གཉིན་པོར་གྱུར་པ་བདག་མེད་པར་
 ལྟ་བ་ཡང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་གཞིགས་ནས། འོད་སྤང་། བདག་ཅེས་བྱ་བ་
 འདི་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ། བདག་མེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། མཐའ་
 དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཞུགས་མེད་པ་བསྟན་དུ་མེད་པ་རྟེན་མེད་
 པ་སྤང་བ་མེད་པ་རྣམས་པར་རིག་པ་མེད་པ། གནས་མེད་པ་སྟེ། འོད་སྤང་འདི་ནི་
 དབུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་སངས་
 རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་འགའ་ཡང་མེད་ལ། བདག་མེད་པ་འགའ་ཡང་མེད་ཅེས་
 ཀྱང་བསྟན་ཏོ། རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་བདག་དང་བདག་མེད་པ། །
 ཡང་དག་ཇི་བཞིན་དམིགས་སུ་མེད། བདག་དང་བདག་མེད་ལྟ་བ་ནི། དེ་ཕྱིར་
 ཐུབ་པ་ཆེན་པོས་བསྐྱོད། མཐོང་དང་ཐོས་སོགས་ཐུབ་པ་ཡིས། བདེན་མིན་རྒྱན་
 པ་མིན་པར་གསུངས། བྱོགས་ལས་མི་མཐུན་བྱོགས་གྱུར་པས། དེ་དག་གཉིས་
 ཀ་དོན་དུ་མིན། ཞེས་གསུངས་སོ། གང་གི་ཕྱིར་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོ་དམན་པ་དང་
 བར་པ་དང་མཆོག་གི་བསམ་པ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་དང་བདག་མེད་པ་དང་
 དེ་གཉིས་ཀ་དགག་པའི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྟན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་
 བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པ་དེའི་ཕྱིར་དབུ་མ་པ་རྣམས་ལ་ལྷང་གིས་གཞོད་པ་མེད་དོ། དེ་
 ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། འཕགས་པ་ལྟས། བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་པོར་བསྐྱོད། བར་དུ་
 བདག་ནི་བསྐྱོད་པ་དང་། བྱིས་ནས་ལྟ་གཞི་ཀུན་བསྐྱོད་པ། གང་གིས་ཤེས་དེ་
 མཐས་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྤྲོ་ནས་ཀྱང་། བད་སློབ་པ་དག་

རི་ལྷ་ལུང་། །ཡི་གེའི་ཕྱི་མོ་གྲོག་འཇུག་ལྷ་པ། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱལ་གདུལ་བྱ་ལ། །
 རི་ཅམ་བཟོད་པའི་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཁ་ཅིག་ལ་ནི་སྒྲིག་པ་ལས། །རྣམ་པར་བརྒྱུག་
 ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཁ་ཅིག་བསོད་ནམས་གྲུབ་བྱའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་
 བསྟན་པ། །ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་མི་བསྟན། །ཟབ་མོ་ཁུ་འཕྲིག་ཅན་འཛིགས་པ། །
 སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་སྟོང་པོ་ཅན། །བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་ཁ་ཅིག་ལ་འོ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྷ་པོ། །ཡང་ན་འདི་ནི་དོན་གཞན་ཡིན་ཏེ། འདུ་བྱེད་སྒྲིད་ཅིག་མ་རྣམས་ལ་
 ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མེད་པར་བལྟས་ནས་གྲངས་ཅན་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་
 ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་རྟོན་བདག་གོ་ཞེས་ཀྱང་བརྟགས་པར་གྱུར་ཅིང་། འཐད་
 པའི་འཁོར་བ་པོའི་བདག་མ་མཐོང་ཞིང་། རྒྱུད་འཕྲུལ་དག་གིས་རི་ཅམ་དབང་པོའི་
 སྟོན་ཡུལ་པ། །སྒྲིམ་ཁུངས་དེ་ཅམ་ཁོ་ནར་བཟད། །བཟང་མོ་མང་ཐོས་གང་སྒྲུབ། །
 དེ་དག་སྒྲུབ་གིའི་རྗེས་དང་མཆུངས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བདག་མེད་ཅེས་
 ཀྱང་བསྟན་པར་འགྱུར་ལ། རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་དམིགས་པའི་སྒྲུབ་ཤད་དག་ལ་རབ་
 རིབ་མེད་པ་ལྷ་པོ་དངོས་པོ་གྱིས་པའི་སྒྲུབ་པོས་བརྟགས་པ་བདག་དང་བདག་མེད་
 པ་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་གཟིགས་པ་སངས་རྒྱལ་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱིས། བདག་དང་ནི། བདག་མེད་འགའ་མེད་ཅེས་ཀྱང་
 བསྟན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་དང་བདག་མེད་
 གཉིས་མ་བསྟན་ན། འོ་ན་ཅི་ཞིག་བསྟན་ཞེ་ན། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལྷོག་པ་སྟེ། །
 སེམས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་ལྷོག་པས་སོ། །མ་སྒྲིམ་པ་དང་མ་འགགས་པའི། །ཆོས་ཉིད་

མྱ་ངན་འདས་དང་མཆུངས། །འདིར་བརྗོད་བྱ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་སྟོན་པར་འགྱུར་
བ་ཞིག་ན། གང་གི་ཆེ་དོན་དམ་པ་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལྷོག་ཅིང་ཆོག་གི་ཡུལ་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསྟན་ཏོ། །ཅིའི་
ཕྱིར་བརྗོད་བྱ་མེད་ཅེ་ན། གལ་ཏེ་སེམས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན། དེར་
རྒྱ་མཚན་འགའ་ཞིག་སྟོང་བྱ་གས་ནས་ཆོག་འཇུག་ན། སེམས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་ལྷོག་
པས་དེའི་ཕྱིར་ཆོག་མི་འཇུག་གོ། ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་མེད་ཅེ་ན། མ་
སྟེས་པ་དང་མ་འགག་པའི་ཆོས་ཉིད་དེའི་རང་བཞིན་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་
མཆུངས་པར་བཞག་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་སེམས་མི་འཇུག་གོ།

གསུམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་རིམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་མ་སྟེས་པ་དང་མ་
འགགས་པའི་ཆོས་ཉིད་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་མཆུངས་པས་དེ་ལ་དག་དང་
སེམས་མི་འཇུག་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་མ་བསྟན་ན་གདུལ་བུའི་སྟེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་
ཤེས་པར་མི་རུས་པས་གདུལ་བུའི་སྟེ་བོ་རྣམས་དེ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
གདོན་མི་ཟ་བར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་ལྷོས་ནས་ངེ་ཞིག་ལྟར་དེ་བསྟན་པའི་
རིམ་པ་བརྗོད་དགོས་སོ་ཞེ་ན། འདིར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བདུད་
ཅི་ལ་འཇུག་པའི་བསྟན་པའི་རིམ་པ་ནི་འདི་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཐམས་ཅད་
ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། །ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཉིད། །ཡང་དག་མིན་མིན་
ཡང་དག་མིན། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་རྗེས་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ། གང་ཞིག་གང་གང་
ལ་དགའ་བ། །དེ་ཡི་དེ་དེ་སྤར་དབྱུང་བ། །ཉམས་པར་གྱུར་པ་དམ་ཆོས་ཀྱི། །

སྒོ་དེ་ནི་ཅིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། རི་ལྟར་གྲུ་གྲོ་སྐད་གཞན་གྱིས། །
གཟུང་བར་མི་རུས་དེ་བཞིན་དུ། །འཛིག་རྟེན་པ་ཡིས་མ་གཏོགས་པ། །འཛིག་
རྟེན་གཟུང་བར་རུས་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས།
བདག་ཉིད་ལ་འདི་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ། །འཛིག་རྟེན་
གྱི་འབྱུང་ཚུལ་མ་ལུས་པ་མཁྱེན་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་འཛིག་རྟེན་གྲུས་པ་བསྐྱེད་བར་
བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལྟ་བུ་ལ་ལྟོས་ནས་སྒོ་དེ་བཅུད་གྱི་འཛིག་རྟེན་དག་
གི་འབྱུང་བ་དང་འཛིག་པ་དང་གནས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ལུང་པོ་དང་ཁམས་
དང་སྒྲེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཅན་དག་གིས་བདེན་པར་བརྟགས་
པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ཆེས་པ་ན་
ལའོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་རེ་
རེར་འཛིག་པའི་ཕྱིར། །ཡང་དག་མིན་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །གཏུལ་བྱ་ཁ་ཅིག་ལ་ནི།
བྱིས་པའི་སྒྲེ་པོ་ལ་ལྟོས་ནས་འདི་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་ཡིན་ལ། །འཕགས་པའི་
ཡེ་ཤེས་ལ་ལྟོས་ནས་འདི་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། དེ་དག་གིས་
དེ་ལྟར་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་ལྟ་བུ་ལ་ཡུན་རིང་པོ་ནས་གོམས་
པ་སྒྲིབ་པ་ཅུང་ཟད་ཅམ་མ་གྲོལ་བ་ཁ་ཅིག་ལ་ནི་དེ་དག་ ཡང་དག་མིན་མིན་ཡང་
དག་མིན། །ཞེས་བསྟན་ཏོ། སྒྲིབ་པ་ལྟག་མ་ཅུང་ཟད་ཅམ་པོ་དེ་ཡང་སྤང་བར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རི་ལྟར་བཤད་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་

གདུལ་བྱ་ལམ་གོལ་བ་ལས་བསྒྲེག་ནས་ལམ་བཟང་པོ་ལ་འགོད་པའི་རྗེས་སུ་
བསྟན་པའི་རིམ་པའོ། །འདི་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བདུད་རྩི་ལ་འཇུག་པའི་
ཐབས་ཉིད་དུ་རྒྱུ་པར་གནས་སོ། །དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་རྒྱུ་མ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ཀྱི་བདུད་རྩི་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་སུ་མ་གྱུར་པ་མི་གསུངས་ཏེ། བད་དང་མཐུན་པར་
སྒྲུབ་སོགས་ལྟར་གདུལ་བྱ་དང་འཆོམ་པར་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པའི་བྱིར་རོ། །རྗེ་
སྐད་དུ། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་དང་། །གཉིས་ཀ་མིན་ཞེས་གྲུང་བསྟན་ཏེ། །
བད་ཀྱི་དབང་གིས་ཐམས་ཅད་ནི། །སྒྲུབ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་མིན་ནམ། །ཞེས་
བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

བཞི་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ལ། འཇགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་།
བྱིས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། གང་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་བྱིར་བསྟན་པ་
འདི་དག་སྟོན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཅི་ཞེ་ན། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལྷོག་
པས་ཏེ། །སེམས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་ལྷོག་པས་སོ། །ཞེས་སྐར་བཤད་ཟེན་པ་མ་ཡིན་
ནམ། དེ་ལ་ཅི་ཞེས་བྱིར་ཡོད། དེ་ལྟ་ཡིན་མོད་འོན་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པའི་རྩི་
སྟོང་བཏགས་ནས་དེའི་མཆོན་ཉིད་བརྗོད་དགོས་སོ་ཞེ་ན། གཞན་ལས་ཤེས་མིན་
ཞེ་བ་དང་། །སྟོས་པ་རྒྱུ་མ་སྟོས་པ། །རྒྱུ་རྟོག་མེད་དོན་ཐ་དད་མིན། །
དེ་ནི་དེ་ཉིད་མཆོན་ཉིད་དོ། །གཞན་གྱིས་བསྟན་པས་རྟོགས་བྱ་མ་ཡིན་གྱི། རང་
ཉིད་ཀྱི་བསྟོམ་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་མ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་
ཡིན་པས་ན། གཞན་ལས་ཤེས་མིན་དང་། རང་བཞིན་མེད་པས་ན་ཞེ་བ་དང་།

ངག་གི་ཡུལ་ལས་འདས་པས་ན་སྒྲོས་པ་ངག་རྒྱམས་ཀྱིས་མ་སྒྲོས་པ་དང་སེམས་
 ཀྱི་རྒྱ་བ་དང་བྲལ་བས་ན་རྒྱམ་ཏྲེག་མེད་པ་དང་། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྒྱམ་
 བྱང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདིར་སྒྲོང་བ་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པས་ན་དོན་ཐ་དད་པ་
 མིན་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་རྒྱམ་པ་བཞི་པོ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་གང་འབྱུང་བ། །དེ་ནི་རེ་ཞིག་དེ་ཉིད་
 མིན། །དེ་ལས་གཞན་པའང་མ་ཡིན་ཕྱིར། །དེ་ཕྱིར་ཆད་མིན་རྟག་པ་མིན། །ས་
 བོན་ལ་བསྟེན་ནས་ཐུ་གུ་འབྱུང་བ་ལྟར་རྒྱ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་ཐུ་གང་
 འབྱུང་བ་དེ་ནི་རེ་ཞིག་དེ་ཉོན་མིན་ཏེ། བསྐྱེད་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་གཅིག་ཉིད་དུ་ཐལ་
 བར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་དེ་ལས་འབྲས་ཐུ་དེ་གཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ས་
 བོན་མེད་པར་ཡང་ཐུ་གུ་འབྱུང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་གང་འབྱུང་
 བ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན། གཞན་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་དེ་ནི་ཆད་པ་ཡང་
 མ་ཡིན་ལ་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །རི་རྒྱུད་དུ། ས་བོན་ཡོད་ན་ཐུ་གུ་རི་བཞིན་ཏེ། །
 ས་བོན་གང་ཡིན་ཐུ་གུ་དེ་ཉིད་མིན། །དེ་ལས་གཞན་མིན་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་
 ལྟར་རྟག་མིན་ཆད་མིན་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལྷ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་བ་ནི། དེ་ལྟར་རི་རྒྱུད་བཤད་པའི་རྩལ་གྱིས། སངས་
 རྒྱུ་འཇིག་རྟེན་མགོན་རྒྱམས་ཀྱི། །བསྟན་པ་བདུད་རྩིར་གྱུར་པ་དེ། །དོན་གཅིག་
 མ་ཡིན་ཐ་དད་མིན། །ཆད་པ་མ་ཡིན་རྟག་པ་མིན། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱུ་འཇིག་རྟེན་སྒྲོབ་པ་མེད་པའི་སྒྲོབ་པ་མགོན་མེད་པའི་མགོན་འཇིག་

ཉེན་མགོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་པ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བ་དང་འཆི་བ་གཏན་གཅོད་
 པའི་བདུད་རྩིས་གྲུབ་པ་དེ་ནི་རི་རྒྱུད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དོན་གཅིག་མ་ཡིན་
 ཞིང་ཐ་དད་པ་ཡང་མིན་ལ། ཆད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་རྟག་པ་ཡང་མིན་པར་གཤམ་པར་
 བྱའོ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བདུད་རྩི་འདི་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲུལ་
 གསུམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་ཞུགས་པ་ན། ཚུལ་བྱིས་སྐད་ཉིད་དེ་འཛིན་དང་གཤམ་རབ་
 ཀྱི་མུང་པོ་གསུམ་གྱི་བདུད་རྩི་ཉི་བར་སྒྱུད་པའི་ཕྱིར་ངེས་པར་ཀྱི་ཟེད་པའི་མུང་
 འདས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་དགོ་པའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་མ་སྒྲིན་པས་འདི་
 ཉིད་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བདུད་རྩི་ཐོས་སུ་ཟེན་ཀྱང་ཐར་པ་མི་འཐོབ་ན། སྟེ་བ་གཞན་
 ཏུ་སྒྲོན་གྱི་རྒྱུ་ཉི་མོ་ལས་ངེས་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། རི་རྒྱུད་ཏུ། བརྒྱ་པ་
 ལས། དེ་ཉིད་གཤམ་པས་གལ་ཏེ་འདིར། མྱ་ངན་འདས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་། སྟེ་བ་
 ཕྱི་མར་འབད་མེད་པར། །ངེས་པར་ཐོབ་འགྱུར་ལས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་
 ལྟར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་སྟེ་བ་གཞན་ཏུ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་དང་མ་ཐུང་ན་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་མུང་འདས་རི་ལྟར་འགྱུར་ཅི་ན། རྩོགས་སངས་
 རྒྱས་རྣམས་མ་ཐུང་ཞིང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་ཟེད་པ་ན། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཡེ་གཤམ་ནི། །བསྟན་པ་མེད་ལས་རབ་ཏུ་སྟེ། །གང་གི་ཆེ་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 རྣམས་འཛིག་ཉེན་ཏུ་མ་ཐུང་ཞིང་། དེའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་ཟེད་པར་གྲུབ་པ་
 དེའི་ཆེ་འཕགས་པའི་ལམ་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མ་ཆད་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྟོན་ཆེ་རབས་
 གཞན་ཏུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཐོས་པའི་རྒྱུ་ཉི་མོ་ལས་འཛིག་ཉེན་འདིའི་ཉི་བར་

བསྟན་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་དག་བའི་བཤེས་
 གཉན་ལ་བསྟན་པ་མེད་པར་རྒྱུན་ལུས་དང་སེམས་དབེན་པ་ཙམ་བསྟན་པ་ལས་
 སྒྲིབ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་བའི་དུས་སུ་རང་སངས་རྒྱས་
 རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འབྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་སྟན་པའི་རྒྱལ་པོས་གསུངས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བདུད་རྩི་
 རི་སྐད་བཤད་པ་དེ་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཙན་
 རྣམས་ཀྱིས་སྟོག་གྲང་བཏང་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཙལ་བར་འོས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་རྟག་ཏུ་དུས་བཙོམ་ལྡན་འདས་མ་རིམ་ལྡན་བཙལ་བ་བཞིན་ནོ། །རི་
 སྐད་དུ། འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། བཙོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྟག་ཏུ་དུས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་རི་
 ལྟར་ཡོངས་སུ་བཙལ་བ་ལགས། བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་
 འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་བསྩལ་ཏོ། །རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྟག་ཏུ་དུས་སྟོན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ཡོངས་
 སུ་ཆོལ་བ་ན། ལུས་ལ་ཆེར་ཆེར་མི་བྱེད། སྟོག་ལ་མི་ལྟ། རྟོན་པ་དང་། བཀྱར་སྟེ་
 དང་། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལ་མི་གནས་པར་ཡོངས་སུ་བཙལ་བས་ཡོངས་སུ་བཙལ་
 ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དབུ་མ་རྩ་བའི་ཤེས་རབ་ལས་བདག་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་
 རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཙོ་བརྒྱད་པའི་འགྲེལ་པའོ། ། །

བཅུ་དགུ་པ་དུས་བརྟག་པ་ལ། དུས་རྣམས་ཀྱི་བདག་ག་ བརྟོན་ནས་བཏགས་

པའི་དུས་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ་ངོ་བོ་དགག་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི།
 དང་པོ་ལ་ཡང་། ད་ལྟར་བ་དང་མ་འོངས་པའི་དུས་དགག་ཚུལ་དེ་གཞན་ལ་བསྐྱེ་
 བ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། འདིར་སྒྲུས་པ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་ཡོད་དེ།
 དུས་གསུམ་དུ་གདགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདས་པ་ལ་སྐྱེས་པའི་དུས་གསུམ་
 པོ་ནི་དངོས་པོའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་སྐྱེས་ལ་འགགས་པ་ལ་
 ནི་འདས་པ་ཞེས་བསྟན་ལ། སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་ནི་ད་ལྟར་བ་ཡིན་ཞིང་བདག་
 གི་དངོས་པོ་མ་རྟོན་པ་ནི་མ་འོངས་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས། དུས་གསུམ་པོ་དག་གྲང་བཏགས་
 པ་ཅུ་མ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། ད་ལྟར་བྱུང་དང་མ་
 འོངས་པ། །གལ་ཏེ་འདས་ལ་ལྟོས་གྱུར་ན། །ད་ལྟར་བྱུང་དང་མ་འོངས་པ། །
 འདས་པའི་དུས་ན་ཡོད་པར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་ད་ལྟར་བ་དང་མ་འོངས་པའི་དུས་
 དག་ཡོད་ན་དེ་དག་འདས་པའི་དུས་ལ་ལྟོས་སམ། མ་ལྟོས་པར་གྱུར་གྲང་། གལ་
 ཏེ་ད་ལྟར་བྱུང་དང་མ་འོངས་པ་འདས་པའི་དུས་ལ་ལྟོས་ན་ད་ལྟར་བ་དང་མ་འོངས་པ་
 གཉིས་འདས་པའི་དུས་ན་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཞིག་གང་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 པ་དེ་ནི་དེ་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རང་གི་བྱ་མོ་མོ་གཤམ་ལ་མི་
 ལྟོས་པ་བཞིན། དེ་དག་འདས་པའི་དུས་ན་ཡོད་ན་འདས་པའི་རང་གི་བདག་ཉིད་
 ལྟར་དེ་དག་གྲང་འདས་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་འདས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ།
 གང་གི་ཕྱིར་ད་ལྟར་བ་ལས་འདས་པ་ནི་འདས་པ་ཡིན་ལ། མ་ཐོབ་པ་ནི་མ་འོངས་
 པ་ཡིན་ན། གང་ལ་འདས་པས་འདས་པར་འགྱུར་བ་ད་ལྟར་བ་དང་མ་འོངས་པ་

མེད་པའི་བྱིར། ཅི་སྟེ་ཉེས་པ་དེ་སྤྲོད་བར་འདོད་ནས། ད་ལྟར་བྱུང་དང་མ་འོངས་
 པ། །གལ་ཏེ་དེ་ནི་མེད་གྱུར་ན། །ད་ལྟར་བྱུང་དང་མ་འོངས་པ། །རི་ལྟར་དེ་ལ་
 ལྟོས་པར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་ད་ལྟར་འབྱུང་བ་དང་མ་འོངས་པ་འདས་པའི་དུས་དེ་
 ན་མེད་པར་གྱུར་ན། དེའི་བྱིར་ད་ལྟར་བྱུང་དང་མ་འོངས་པ་ནམ་མཁའི་ཡུལ་
 ལྟར་རི་ལྟར་འདས་པ་དེ་ལ་ལྟོས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྟོས་པ་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་
 དུས་སྤྱི་བའི་ལྟར་ན། དུས་ནི་རྩ་སྤྱི་ཡོད་པས་ལྟོས་པ་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་
 ན་ཡང་། འདས་པ་ལ་ནི་མ་ལྟོས་པར། །དེ་གཉིས་གྲུབ་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་བྱིར་ད་
 ལྟར་བྱུང་བ་དང་། །མ་འོངས་དུས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །འདས་པ་དང་མ་འོངས་
 པའི་དུས་གཉིས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདས་པ་ལ་མ་ལྟོས་
 པའི་བྱིར་བོད་བྱུང་བ་བཞིན། གང་གི་བྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར་ད་ལྟར་བྱུང་བ་
 དང་མ་འོངས་པའི་དུས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རིམ་པའི་ཚུལ་ནི་འདི་
 གཉིས་ཀྱིས། །ལྷག་མ་གཉིས་པོ་བསྒྲོར་བ་དང་། །མཚོག་དང་ཐ་མ་འབྲིང་ལ་
 སོགས། །གཅིག་ལ་སོགས་པའང་ཤེས་པར་བྱ། །ད་ལྟར་འབྱུང་བ་དང་། མ་
 འོངས་པ་འདས་པ་ལ་ལྟོས་སམ། མ་ལྟོས་ཀྱང་རུང་སྟེ། མ་གྲུབ་པའི་རིམ་པའི་
 ཚུལ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་དུས་ལྷག་མ་གཉིས་པོ་སྒྲོན་དབྱུང་བ་ཡང་གོ་བསྒྲོར་ཏེ་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །རི་ལྟར་ཞེ་ན། འདས་པ་དང་ནི་མ་འོངས་པ། །གལ་ཏེ་ད་ལྟར་བྱུང་
 ལྟོས་ན། །འདས་པ་དང་ནི་མ་འོངས་པ། །ད་ལྟར་དུས་ན་ཡོད་པར་འགྱུར། །
 འདས་པ་དང་ནི་མ་འོངས་དུས། །གལ་ཏེ་དེ་ན་མེད་གྱུར་ན། །འདས་པ་དང་ནི་མ་

འོངས་དུས། །རི་ལྟར་དེ་ལ་ལྟོས་པར་འགྱུར། །ད་ལྟར་ལ་ནི་མ་ལྟོས་པར། །དེ་
 གཉིས་གྲུབ་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འདས་པ་དང་། །མ་འོངས་དུས་ན་ཡོད་མ་ཡིན། །དགུས་
 ལུ་བྱིས་ཀྱང་ཡོད་པར་འདྲའོ། །ཆོག་གསལ་རང་ན་འད་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དུས་བསྐྱོར་བ་
 གཅིག་གོ། །འདས་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནི། །གལ་ཏེ་མ་འོངས་ལྟོས་གྱུར་ན། །འདས་
 པ་དང་ནི་ད་ལྟར་བྱུང་། །མ་འོངས་དུས་ན་ཡོད་པར་འགྱུར། །འདས་དང་ད་ལྟར་
 བྱུང་བ་ནི། །གལ་ཏེ་དེ་ན་མེད་གྱུར་ན། །འདས་པ་དང་ནི་ད་ལྟར་བྱུང་། །རི་ལྟར་
 དེ་ལ་ལྟོས་པར་འགྱུར། །མ་འོངས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར། །དེ་གཉིས་གྲུབ་པ་ཡོད་མ་
 ཡིན། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འདས་པ་དང་། །ད་ལྟར་དུས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་
 དུས་བསྐྱོར་བ་གཉིས་པའོ། །རི་ལྟར་དུས་གསུམ་རྣམ་པར་དབྱེད་ན་མ་གྲུབ་པ་དེ་
 བཞིན་དུ། མཆོག་དང་། ཐ་མ་དང་། འབྲིང་དང་སོགས་པས་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་
 བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དང་། སྒྲེ་བ་དང་། གནས་པ་དང་། འཛིག་པ་དང་།
 འདོད་པ་དང་། གཞུགས་དང་གཞུགས་མེད་པ་དང་། གཅིག་དང་གཉིས་དང་མང་
 པོ་སྒྲོན་གྱི་མཐའ་དང་། དབུས་ཀྱི་ཆ་དང་། ཕྱི་མའི་མཐའ་རྣམས་དང་། སྒྲོབ་པ་དང་། མི་སྒྲོབ་པ་དང་། སྒྲོབ་
 པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་སྒྲོབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ། ཉིན་མོ་དང་མཚན་མོ་དང་། རྒྱ་བ་བྱེད་དང་། རྒྱ་བ་དང་ཉི་མ་ལྟར་
 བ་དང་ལོ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་གསུམ་དང་འབྲེལ་བ་ཐམས་ཅད་དུས་གསུམ་རྣམ་
 པར་བཤད་པས་བཤད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མཆོག་དང་འབྲིང་དང་ཐ་མ་ལ་ལྟོས་
 སམ་མ་ལྟོས་པར་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་སོགས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་ནི། །གལ་ཏེ་དུས་ནི་ཡོད་དེ། །སྐད་ཅིག་དང་།

ཐང་ཅིག་དང་། ཡུད་ཅམ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་ཚད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན།
 དུས་ནི་ཚད་དང་ལྡན་པར་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་
 ལྟར། མི་གནས་དུས་ནི་འཛིན་མི་བྱེད། །གང་ཞིག་གཟུང་བར་བྱ་བའི་དུས། །
 གནས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། །མ་བཟུང་དུས་ནི་རི་ལྟར་གདགས། །གལ་ཏེ་དུས་
 ཞེས་བྱ་བ་སྐད་ཅིག་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཐེར་ཟུག་དུ་གནས་པ་ཞིག་
 ཡོད་ན། དེ་སྐད་ཅིག་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཚད་དང་ལྡན་པར་འཛིན་པ་ཞིག་ན།
 དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཐེར་ཟུག་དུ་མི་གནས་པའི་དུས་ནི་སྐད་ཅིག་ལ་
 སོགས་པའི་ཚད་དང་ལྡན་པར་འཛིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །

གལ་ཏེ་དུས་རྟག་པ་གནས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
 སྐད་ཅིག་ལ་སོགས་པས་མཛོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དུས་
 གྱིས་འབྱུང་བ་སྒྲིན་པར་བྱེད། །དུས་གྱིས་སྒྲི་བྱ་སྤྱད་པར་བྱེད། །དུས་གྱིས་གཉིད་
 ལོག་སད་པར་བྱེད། །དུས་ལས་འདའ་བ་དཀའ་བ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བས་དེ་ལྟ་
 ཟུང་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་དུས་རྟག་པ་ཡོད་དོ་ཞེན། དེ་ལྟར་ཡང་གང་ཞིག་སྐད་
 ཅིག་མ་ལ་སོགས་པས་མཛོན་པར་གསལ་ཞིང་གཟུང་བར་བྱ་བའི་དུས་རྟག་པར་
 གནས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐ་དད་པར་མ་བཟུང་
 བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མི་གནས་གིང་མ་བཟུང་བའི་དུས་ནི་རི་ལྟར་སྐད་ཅིག་ལ་སོགས་
 པས་གདགས་པར་རྒྱས་ཏེ་མི་རྒྱས་པ་ཁོ་ནའོ། །གཉིས་པ་བརྟེན་ནས་གདགས་པའི་
 དུས་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་དུས་ཞེས་བྱ་བ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་

རྟག་པ་འགའ་ཞིག་མེད་པ་ནི་བདེན་མོད། འོན་ཀྱང་འདུ་བྱེད་གཟུགས་ལ་སོགས་
 པ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་དུས་ནི་སྐད་ཅིག་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་འཛིན་
 པར་བྱེད་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དུས་ནི་དངོས་བརྟེན་ཏེ། དངོས་མེད་
 དུས་ནི་གལ་ཡོད། གལ་ཏེ་དུས་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ཏེ་རྣམ་པར་འཛིན་ན། གང་
 གི་ཆེ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དེའི་ཆེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་
 དུས་གལ་ཡོད། དེའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་འགའ་ཡང་ཡོད་མིན་ན། དུས་ལྟ་ཡོད་པར་
 གལ་འགྱུར། གོང་དུ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་དགག་པ་འཆད་པར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་དུས་ལྟ་ཡོད་པ་གལ་
 འགྱུར། དུས་མེད་པས་དེའི་ཆེ་སྐད་ཅིག་ལ་སོགས་པ་ཡང་མེད་དོ། དེའི་ཕྱིར་ཆད་
 དང་ལྡན་པ་ཉིད་གྱིས་དུས་མ་གྲུབ་ལ། དུས་མེད་པས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 ཡང་མ་གྲུབ་པོ། འཕགས་པ་སྤང་པོའི་རྩལ་གྱི་མདོ་ལས། གལ་ཏེ་ཆོས་རྣམས་
 རང་བཞིན་འགའ་ཡོད་ན། རྒྱལ་བ་ཉན་ཐོས་བཅས་པས་དེ་མཁྱེན་འགྱུར། ཐེར་
 ཟུག་ཆོས་རྣམས་སྤང་ན་འདའ་མི་འགྱུར། མཁས་པ་ནམ་ཡང་སྟོས་པ་མེད་མི་འགྱུར། །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །དབུ་མ་རྩ་བའི་ཤེས་རབ་ལས་དུས་བརྟག་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་
 པ་བཅུ་དགུ་པའི་འགྲེལ་བའོ། །

ཉི་ཤུ་པ་ཆོགས་པ་བརྟག་པ་ལ། ཆོགས་པས་བྱས་པའི་འབྲས་སྤྱད་གག་
 ཆོགས་མིན་བྱས་པའི་འབྲས་སྤྱད་གག་ བཀག་པ་དེའི་མཐུག་བསྟུ་བ་དང་གསུམ་གྱི།
 དང་པོ་ལ། རྒྱས་པར་བསྟན་པ་དང་། དོན་བསྟུ་བ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ལ། འབྲས་

ཐུ་ཡོད་མེད་བརྟགས་ལ་དགག་གིན་དང་མ་གྱིན་བརྟགས་ལ་དགག་གིན་ཅིག་སྟེ་
 རོལ་གནས་པ་དགག་གིན་གནས་སྐབས་འཕོ་བ་དགག་གིན་གནས་པ་དང་མ་འགགས་
 བརྟགས་ལ་དགག་གིན་མཐོང་དང་མ་མཐོང་བརྟགས་ལ་དགག་གིན་ཐུང་དང་མ་ཐུང་
 བརྟགས་ལ་དགག་གིན་སྟོང་དང་མི་སྟོང་བརྟགས་ལ་དགག་གིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་
 ལ་དགག་གིན་རོ་བོ་ཡོད་མེད་བརྟགས་ལ་དགག་གིན་བཅུ་འེད་དང་ཕོ་ནི། གལ་ཏེ་དུས་ནི་
 ཡོད་དེ། འབྲས་སུ་འབྱུང་བ་ལ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལྷན་པའི་ཕྱིར། འདི་ན་སྟེ་
 གུ་གང་ཞིག་ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་གི་ཚོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་། དུས་ཀྱི་ཐུང་
 པར་མི་ཉི་ལམ་མི་སྟེ་བཞིན་ནོ། །རི་ལྷར་ཕྱི་རོལ་བཞིན་དུ་ནང་གི་བདག་ཉིད་རྣམས་
 ལ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས། ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་རྣམས་ནི། །
 བསྐྱལ་བ་བརྒྱུ་ཡང་ཅུད་མི་ཟ། །ཚོགས་ཤིང་དུས་ལ་བབ་པ་ན། །འབྲས་སུ་ཉིད་
 དུ་སྒྲིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །

དེའི་ཕྱིར་འབྲས་སུ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུར་པའི་དུས་ཡོད་དོ་ཞེས། འབྲས་
 ཐུ་ཡོད་ན་དུས་དེའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུར་བཞིག་ན། ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་
 ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་གི་ཚོགས་པ་ལས་སྟེ་གུ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་སུ་སྟེ་
 བར་རྟོག་ན། ཚོགས་པ་ལ་གནས་པ་ཞིག་གམ་འོན་ཏེ་མི་གནས་པ་ཞིག་དེ་ལས་
 སྟེ་གང་། གལ་ཏེ་རྒྱ་དང་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི། ཚོགས་པ་ཉིད་ལས་སྟེ་འགྱུར་ཞིང་། །
 ཚོགས་ལ་འབྲས་སུ་ཡོད་ན་ནི། །རི་ལྷར་ཚོགས་པ་ཉིད་ལས་སྟེ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་རྒྱུ་
 གི་ཚོགས་པ་ཉིད་ལས་འབྲས་སུ་སྟེ་ཞིང་ཚོགས་པ་ཉིད་ལ་འབྲས་སུ་ཡོད་ན། ཚོགས་

བ་ལ་ཡོད་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ནི་རི་ལྷོ་རྩེ་ཆོག་པ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། འཁར་གཞོང་ན་ཡོད་པའི་ཞོ་ནི་འཁར་གཞོང་གིས་མི་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཆོག་པ་ལ་འབྲས་བུ་མེད་དོ་ཞེས་ཏྲུག་ན། གལ་ཏེ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་རྒྱུ་ཀྱི། ཆོག་པ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་། ཆོག་པ་ལ་འབྲས་བུ་མེད་ན་ནི། རི་ལྷོ་རྩེ་ཆོག་པ་ཉིད་ལས་སྐྱེས། གལ་ཏེ་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་ཆོག་པ་ལ་འབྲས་བུ་མེད་ན། འོ་ན་རི་ལྷོ་རྩེ་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་ཆོག་པ་ཉིད་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱེ་མ་དག་གི་ཏིལ་མར་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། གལ་ཏེ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་རྒྱུ་ཀྱི། ཆོག་པ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་ན་ནི། ཆོག་པ་ལ་གཟུང་དུ་ཡོད་རིགས་ན། ཆོག་པ་ཉིད་ལ་གཟུང་དུ་མེད། གལ་ཏེ་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་ཆོག་པ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་ན་འཁར་གཞོང་ལས་ཞོ་བཞིན་དུ་ཆོག་པ་ལ་འབྲས་བུ་གཟུང་དུ་ཡོད་པར་རིགས་ན་ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་པ་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་ནི་གཟུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅི་སྟེ་གང་ཞིག་གང་ན་མེད་པ་དེ་ནི་དེ་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། ཕྱེ་མ་དག་ལ་ཏིལ་མར་བཞིན་ནོ། །

འབྲས་བུ་ནི་ཆོག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཆོག་པ་ལས་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་རྗེས་སུ་དཔག་གོ་ཞེ་ན། གང་ཞིག་གང་ན་ཡོད་པ་དེ་ནི་དེ་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་འཁར་གཞོང་ལས་ཞོ་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན་ཞེས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་འདི་ལས་ཆོག་པ་ལས་འབྲས་བུ་མེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་ཅི་སྟེ་མི་གཟུང་། ཅི་སྟེ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རི་ལྷོ་རྩེ་ཡོད་པ་མི་རིགས་པ་

བཞིན་དུ་མེད་པ་ཡང་མི་རིགས་སོ་སྟེན་ན། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་འདི་མེད་པ་སྐྱབ་པ་མ་
 ཡིན་གྱི། དབུ་མ་སྟོང་པོ་ལས་ཀྱང་། འདི་ནི་ཡོད་ཉིད་འགོག་པ་དང་། མེད་ཉིད་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མིན། །
 མེད་པོ་མིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིས། །དཀར་པོ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་དམ་ཅི། །ཞེས་གསུངས་པའི་གཉིས་ཀའི་སྒྲིམ་
 པ་མ་ལུས་པ་སྒྲུང་བ་ནི་བའི་བདེ་བ་འཕྲོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་གྱིས་མེད་པ་ཉིད་དུ་བརྟགས་པ་
 འགོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་འདི་ཡོད་པ་ཉིད་སྐྱབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་གྱི། གཞན་གྱིས་
 མེད་པ་ཉིད་དུ་བརྟགས་པ་སེལ་བ་ཡིན་ཏེ། མཐའ་གཉིས་བསལ་ནས་དབུ་མའི་
 ལམ་སྐྱབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་སྐད་དུ། བརྒྱ་པ་ལས། འབྲས་བུ་ཡོད་པར་
 གང་འདོད་དང་། །འབྲས་བུ་མེད་པར་གང་འདོད་པ། བྱིས་གྱི་དོན་དུ་ཀ་བ་སོགས། །
 བརྒྱན་པའི་དོན་ཡང་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚོགས་པ་ལ་
 ཡོད་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་དང་རྒྱེན་རྣམས་གྱི། །ཚོགས་ལ་
 འབྲས་བུ་མེད་ན་ནི། །རྒྱ་རྣམས་དང་ནི་རྒྱེན་དག་ཀྱང་། །རྒྱ་རྒྱེན་མ་ཡིན་མཚུངས་
 པར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་རྒྱ་རྒྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་སེམས་ན།
 རི་ལྟར་མེ་དང་སོལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྷུ་གུ་མེད་པ་རྣམས་དེའི་རྒྱར་མི་འགྱུར་བ་
 བཞིན་དུ། ས་བོན་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་རྒྱེན་དུ་མཛོན་པར་འདོད་པ་དག་ཀྱང་ལྷུ་གུའི་
 རྒྱ་རྒྱེན་མ་ཡིན་པ་དང་མཚུངས་པར་དེའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ལ་ལྷུ་
 གུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་རྒྱེན་མ་ཡིན་པ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མི་རིགས་ཏེ།
 དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ལས་ཉེས་པ་འདིར་འགྱུར་
 བ་ཚོགས་པ་ལ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་མེད་གྱི། །འོན་ཀྱང་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུ་

བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་ཡོད་ལ། ཚེགས་པས་ནི་རྒྱ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ཅམ་ཞིག་བྱེད་ལ།
 རྒྱ་དེས་ནི་འབྲས་ལུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱེད་རྒྱ་བྱིན་ནས་དགག་པར་འགྱུར་
 ཅིང་རྒྱ་དེས་ཕན་བདགས་པའི་འབྲས་ལུ་ཡང་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་རྒྱས་ནི་
 འབྲས་ལུ་ལ། རྒྱ་བྱིན་ནས་ནི་འགག་འགྱུར་ན། གང་བྱིན་པ་དང་གང་འགག་
 པའི། རྒྱ་ཡི་བདག་ཉིད་གཉིས་སུ་འགྱུར། གལ་ཏེ་རྒྱས་འབྲས་ལུ་བསྐྱེད་པའི་
 ཕྱིར་བྱེད་རྒྱ་བྱིན་ནས་འགག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྟོག་ན། དེ་ལྟ་ན་རྒྱའི་ཆ་གང་
 འབྲས་ལུ་ལ་བྱིན་པ་དང་གང་འགག་པའི་རྒྱའི་བདག་ཉིད་གཉིས་སུ་འགྱུར་ན། དེ་
 ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཕྱིད་རྟག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིད་མི་རྟག་པར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་དང་། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཕན་ཚུན་འགལ་བ་དག་ཀྱང་གཅིག་ལ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། གལ་ཏེ་རྒྱས་ནི་འབྲས་ལུ་ལ། རྒྱ་མ་བྱིན་པར་འགག་འགྱུར་ན། །
 རྒྱ་འགགས་ནས་ནི་སྐྱེས་པ་ཡི། འབྲས་ལུ་དེ་ནི་རྒྱ་མེད་འགྱུར། གལ་ཏེ་རྒྱའི་
 བདག་ཉིད་གཉིས་སུ་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་དེ་སྤོང་བར་འདོད་ནས། རྒྱས་འབྲས་ལུ་
 ལ་བྱེད་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བྱིན་པར་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འགག་པར་རྟོག་
 བ་དེ་ལྟ་ན་རྒྱ་འགགས་ནས་སྐྱེས་པའི་འབྲས་ལུ་དེ་ནི་རྒྱ་མེད་ཁོ་ནར་གྱུར་ན། རྒྱ་
 མེད་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་རྟོག་པ་དེ་ཡང་མི་རིགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། གང་ལ་ཉེས་པ་འདིར་འགྱུར་བ་རྒྱ་འགག་ནས་འབྲས་ལུ་
 སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཚེགས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འབྲས་ལུ་ཁོ་ན་བསྐྱེད་པར་
 བྱེད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཚེགས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ། འབྲས་ལུ་ཡང་ནི་སྐྱེ་འགྱུར་ན། །

སྒྱེད་པར་བྱེད་དང་བསྒྱེད་བྱ་གང་། །རྟུ་མ་གཅིག་པར་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར། །གལ་
 ཏེ་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་ཚོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྲས་བུ་སྒྱེ་བར་འགྱུར་ན། སྒྱེད་བྱེད་
 བསྒྱེད་བྱ་རྟུ་མ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ན་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། བ་ལང་གི་རྩ་གཡས་
 གཡོན་བཞིན་དུ་རྟུ་མ་གཅིག་པ་དག་ལ་བསྒྱེད་བྱ་སྒྱེད་བྱེད་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 འདིར་བྱེ་བྲག་སྒྲ་བ་རྣམས་ན་རེ། དངོས་པོ་རྣམས་མ་ཐུང་བ་ལས་ཐུང་བ་མ་ཡིན་
 ཏེ་སྒྲོ་བར་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གྲི། འོན་ཀྱང་འབྲས་བུ་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་ཚོགས་
 བའི་སྒྲ་རོལ་མ་འོངས་པའི་གནས་སྐབས་ན་གནས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་ཚོགས་
 བས་ནི་ད་ལྟ་བའི་གནས་སྐབས་སུ་བསྒྱེད་པ་ཡིན་གྱི་རྒྱས་ནི་གནས་པ་ཉིད་དོ་
 ཞེས་ཟེར་རོ། །གལ་ཏེ་ཚོགས་པའི་སྒྲ་རོལ་ཏུ། །འབྲས་བུ་སྒྱེས་པར་གྱུར་ན་ནི། །
 རྒྱ་དང་རྒྱུན་རྣམས་མེད་པ་ཡི། །འབྲས་བུ་རྒྱ་མེད་འབྱུང་བར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་རྒྱ་
 རྒྱུན་གྱི་ཚོགས་པའི་སྒྲ་རོལ་དུ་འབྲས་བུའི་རང་གི་རོ་བོ་སྒྱེས་པར་གྱུར་ན་དེ་རྒྱ་
 རྒྱུན་ལ་ལྷོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་ལྷོས་པ་མེད་པའི་འབྲས་བུ་རྒྱ་
 མེད་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། རི་བོང་གི་རྩ་ལ་སོགས་པ་
 ཡང་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲར་གྱུ་བ་ཟེན་པ་ལ་ཡང་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་ལྷོས་པ་དགོས་
 པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་མི་རིགས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། གྲངས་ཅན་པ་ན་རེ། རྒྱ་བྱིན་ནས་འགག་གམ་འོན་ཏེ་མ་བྱིན་
 བར་འགག་ཅིས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པར་འགྱུར་བ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་མ་ཡིན་གྱི།
 རྒྱ་ཉིད་འགགས་ནས་འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གནས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་

ལྟ་ན། གཡ་ཏེ་རྒྱ་འགགས་འབྲས་བུ་ན། རྒྱ་ནི་ཀུན་ཏུ་འཕོ་བར་འགྱུར། རྩོན་
 གྲེས་པ་ཡི་རྒྱ་ཡང་ནི། ཡང་སྟེ་བར་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར། གཡ་ཏེ་རྒྱ་འགགས་ནས་
 འབྲས་བུ་སྟེ་ལ་འབྲས་བུ་དེ་ཡང་རྒྱ་འབྲས་པོད་ཀྱི་ཡིན་ན། རི་ལྟར་སྟོས་གར་མ་ལན་ཆ་
 བྱད་གཞན་བྱང་ནས་ཆ་བྱད་གཞན་ལེན་པ་ལྟར་རྒྱ་འབྲས་བུ་འབྲས་སྐབས་
 སུ་ཀུན་ཏུ་འཕོ་བ་ཅུ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་གྱི། འབྲས་བུ་སྟེ་ན་མེད་པ་སྟེ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །
 དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་ནི་རྟག་པར་འགྱུར་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། བརྒྱ་པ་ལས། གང་ཞིག་
 གང་ནའང་ནམ་གྱི་ཆེའང་། མ་བརྟེན་པར་ནི་ཡོད་ཅིང་མེད། དེས་ན་ནམ་ཡང་
 གང་ཞིག་དུ། རྟག་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་བཤད་དོ། གཞན་ཡང་
 རྩོགས་འདི་ལ་སྟོན་སྟེས་པའི་རྒྱ་ཡང་ཡང་སྟེ་བར་འགྱུར། སྟེས་ཟེན་སྟེས་ཡང་སྟེ་
 བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་བྱུག་པ་མེད་པ་ཐལ་བར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྟ་བུ་ནི། གཡ་ཏེ་རྒྱ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ན་འགགས་པའམ་མ་འགགས་
 པ་ཞིག་བསྐྱེད། འབྲས་བུ་འབྲས་བུ་འམ་མ་སྟེས་པ་ཞིག་བསྐྱེད་གྲང་། གཡ་ཏེ་
 རྒྱ་འགགས་པས་འབྲས་བུ་སྟེས་པ་བསྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། འགགས་པ་རྒྱལ་བར་འགྱུར་
 པ་ཡིས། འབྲས་བུ་སྟེས་པ་རི་ལྟར་སྟེ། རྒྱ་འགགས་ཤིང་རྒྱལ་པ་ཡིས་འབྲས་
 བུ་སྟེས་ཤིང་ཡོད་པ་རི་ལྟར་སྟེ་དེ། རྒྱ་འགགས་པས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ན་མོ་གཤམ་
 གྱིས་ཀྱང་བསྐྱེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་འབྲས་བུ་སྟེས་ཟེན་རྒྱ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་
 བའི་ཕྱིར་རོ། གཡ་ཏེ་རྒྱ་པ་མེད་པས་རྒྱ་འགགས་པས་འབྲས་བུ་མི་བསྐྱེད་གྱི།

རྒྱ་གནས་པ་ཁོ་ནས་བསྐྱེད་དོ་སྙམ་ན། འབྲས་བུ་དང་ནི་འབྲེལ་བའི་རྒྱ། གནས་
 པས་ཀྱང་ནི་རི་ལྟར་སྐྱེད། འབྲས་བུ་ཡོད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་རང་གི་དོ་བོ་མ་འགྱུར་
 ཞིང་གནས་པས་ཀྱང་འབྲས་བུ་རི་ལྟར་བསྐྱེད་དེ། རྒྱ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ན། འ
 གཞན་ནི་རྒྱ་རྩ་འགྱུར་བ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བས་འབྲས་བུ་སྐྱེས་པས་ན་རྒྱ་གདོན་མི་
 ཟ་བར་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་
 ཡང་བསྐྱེད་མི་རྣམས་པས་འབྲས་བུ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་ཁོ་ནས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་
 དོ་ཞེ་ན། ཅི་སྟེ་རྒྱ་འབྲས་མ་འབྲེལ་ན། འབྲས་བུ་གང་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད། ཅི་
 སྟེ་རྒྱ་འབྲས་བུ་དང་མ་འབྲེལ་བ་ཞིན་དུ་རྒྱ་རྩ་གང་དེ་ནི་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་སྐྱེད་
 པར་བྱེད་དེ། མ་འབྲེལ་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་དང་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་
 པ་ཀྱན་སྐྱེད་པའམ། ཡང་ན་འབྲས་བུར་འདོད་པ་ཡང་མི་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ།
 འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་དུ་དགོངས་སོ། །ཐུག་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱས་འབྲས་
 བུ་བསྐྱེད་ན་དེས་འབྲས་བུ་མཐོང་ནས་སམ་མ་མཐོང་བར་བསྐྱེད་གང་། གཉིས་
 ཀ་ལྟར་ཡང་མི་རུང་སྟེ། རྒྱས་ནི་མཐོང་དང་མ་མཐོང་བར། འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་
 མི་བྱེད་དོ། རྒྱས་ནི་མཐོང་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ཡོད་
 པ་ཁོ་ན་མཐོང་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་བསྐྱེད་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། འབྲས་བུ་མ་མཐོང་བར་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་དེ། འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་
 བསྐྱེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། བདུན་པ་ནི། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་རྒྱ་འབྲས་པན་
 ཚུན་ཐུང་པ་ཡོད་ན་དེའི་ཆེ་དེ་གཉིས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་རིགས་གྱི། ཐུང་པ་

མེད་ན་སྤང་བ་དང་སྤྱོད་པ་ལྟར་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མི་རིགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་
 དང་འབྲས་ལུ་གཉིས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པས་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་
 སྤང་བར་ཁས་སྤངས་དགོས་ན། དེ་ཡང་དབྱེད་ན་དུས་གསུམ་ཀར་དུ་མི་རིགས་ཏེ།
 འདི་ལྟར། འབྲས་ལུ་འདས་པ་སྐྱེ་འདས་དང་། །མ་སྐྱེས་པ་དང་སྐྱེས་པ་དང་། །
 ལྟན་ཅིག་སྤང་བར་འགྱུར་བ་ནི། །ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འབྲས་ལུ་འདས་
 པ་སྐྱེ་འདས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་སྤང་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་ཡང་
 འདས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་ལུ་འདས་པ་སྐྱེ་མ་སྐྱེས་པ་
 དང་སྤང་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཉིས་
 ཀ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་དུས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་ལུ་འདས་པ་སྐྱེ་
 སྐྱེས་པ་ད་ལྟར་བ་དང་སྤང་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་
 དང་འབྲས་ལུ་ཞིག་པ་ནི་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེ་ལྟར་འབྲས་ལུ་
 འདས་པ་སྐྱེ་དུས་གསུམ་དང་སྤང་བ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། འབྲས་ལུ་ད་ལྟར་བ་སྐྱེ་མ་སྐྱེས་
 པ་དང་། འདས་པ་དང་། ད་ལྟར་བ་སྐྱེ་དུས་གསུམ་དང་ལྟན་ཅིག་སྤང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་ལུ་
 སྐྱེས་པ་སྐྱེ་མ་སྐྱེས་། །འདས་པ་དང་ནི་སྐྱེས་པ་དང་། །ལྟན་ཅིག་སྤང་བར་འགྱུར་
 བ་ནི། །ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འབྲས་ལུ་སྐྱེས་པ་ད་ལྟར་བ་ནི་སྐྱེ་མ་སྐྱེས་པ་
 དང་འདས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་སྤང་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་ཐ་དད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །འབྲས་ལུ་ད་ལྟར་བ་ནི་སྐྱེ་སྐྱེས་པ་ད་ལྟར་བ་དང་སྤང་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་དང་འབྲས་ལུ་ཅིག་ཅར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་ལུ་ཡོད་ཟིན་

བ་རྒྱ་དང་ཕྱད་པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་རི་ལྷོ་འབྲས་ཁུ་མ་འོངས་པ་ཡང་རྒྱ་
 ཏུས་གསུམ་དང་རྒྱ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྷོ་འབྲས་པ་དང་ལྷོ་ཕྱག་ཅིག་ཕྱད་པ་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་ཁུ་མ་སྒྲེས་རྒྱ་སྒྲེས་དང་། །མ་སྒྲེས་པ་དང་འདས་པ་དང་། །
 ལྷོ་ཕྱག་ཅིག་ཕྱད་པར་འགྱུར་པ་ནི། །ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འབྲས་ཁུ་མ་སྒྲེས་
 བ་མ་འོངས་པ་ནི་རྒྱ་སྒྲེས་པ་ད་ལྷོ་པ་དང་འདས་པ་དང་ལྷོ་ཕྱག་ཅིག་ཕྱད་པར་གྱུར་
 བ་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཏུས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་མ་སྒྲེས་པ་མ་འོངས་
 བ་དང་ཡང་ཕྱད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱད་པ་ཡོད་
 བ་མ་ཡིན་ན། །རྒྱས་ནི་འབྲས་ཁུ་རི་ལྷོ་སྒྲེད། །གང་གི་ཆེ་དེ་ལྷོ་རྒྱ་དང་འབྲས་
 ཁུ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཕྱད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་རྒྱས་ནི་འབྲས་ཁུ་རི་
 ལྷོ་སྒྲེད་པར་བྱེད་དེ་མི་བསྒྲེད་དོ་སྒྲམ་ཏུ་དགོངས་སོ། །ཅི་སྒྲེ་ཉེས་པ་དེ་སྒྲོང་བར་
 འདོད་ནས་རྒྱ་དང་འབྲས་ཁུ་ཕྱད་པར་འདོད་ན། དེ་ལྷོ་ན་ཡང་། ཕྱད་པ་ཡོད་པ་
 ཡིན་ན་ཡང་། །རྒྱས་ནི་འབྲས་ཁུ་རི་ལྷོ་སྒྲེད། །རྒྱ་དང་འབྲས་ཁུ་ཕྱད་པ་ཡོད་ན་
 ལྷོ་ཕྱག་ཅིག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཕྱད་པ་མེད་པས་རྒྱས་ནི་འབྲས་ཁུ་རི་ལྷོ་སྒྲེད་དེ། །རྒྱ་
 དང་ལྷོ་ཕྱག་ཅིག་པའི་འབྲས་ཁུ་སྒྲེ་བ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྒྱད་པ་ནི། གལ་ཏེ་
 འབྲས་ཁུ་སྒྲོང་པའི་རྒྱས། །རི་ལྷོ་འབྲས་ཁུ་སྒྲེད་པར་བྱེད། །གལ་ཏེ་འབྲས་ཁུ་
 མི་སྒྲོང་རྒྱས། །རི་ལྷོ་འབྲས་ཁུ་བསྒྲེད་པར་བྱེད། །རྒྱ་གང་ཞིག་འབྲས་ཁུ་སྒྲེད་
 པར་བྱེད་པ་དེ། དེས་སྒྲོང་པའམ་མི་སྒྲོང་པ་ཞིག་གིས་འབྲས་ཁུ་བསྒྲེད་གང་། འབྲས་
 ཁུ་སྒྲོང་ཞིང་བལ་བའི་རྒྱས་རི་ལྷོ་འབྲས་ཁུ་བསྒྲེད་པར་བྱེད་དེ། །རྒྱ་མ་ཡིན་པ་

ལྟར་འབྲས་བུས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུས་མི་སྟོང་པའི་རྒྱས་ཀྱང་འབྲས་བུ་རི་
 ལྟར་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། འབྲས་བུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡོད་པའི་ལྟས་བྱིན་བཞིན་ནོ། །
 ཡང་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་སྐྱེ་བ་དེ་ཡང་སྟོང་པའམ་མི་སྟོང་པ་ཞིག་སྐྱེ་གང་། འབྲས་
 བུ་མི་སྟོང་སྐྱེ་མི་འགྲུར། །མི་སྟོང་འགག་པར་མི་འགྲུར་རོ། །མི་སྟོང་དེ་ནི་མ་འགགས་
 དང་། །མ་སྐྱེས་པར་ཡང་འགྲུར་བ་ཡིན། །འབྲས་བུ་མི་སྟོང་པ་ནི་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་
 མ་ཡིན་ཞིང་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་སྐྱེ་བར་མི་འགྲུར་
 ཞིང་འགག་པ་ཡང་མི་འགྲུར་ཏེ། རང་བཞིན་ལ་སྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་
 ཕྱིར་མི་སྟོང་པར་འདོད་ན་འབྲས་བུ་དེ་ནི་མ་འགག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པར་ཡང་
 འགྲུར་ན་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་དེ་ནི་མི་སྟོང་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ་སྐྱེ་བ་དང་འགགས་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་སྟོང་པ་དེ་ནི་
 ཡང་དག་པར་ན་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པར་མི་འཐད་དེ། འདི་ལྟར། སྟོང་པ་རི་ལྟར་སྐྱེ་
 འགྲུར་ཞིང་། །སྟོང་པ་རི་ལྟར་འགག་པར་འགྲུར། །སྟོང་པ་དེ་ཡང་མ་འགགས་
 དང་། །མ་སྐྱེས་པར་ཡང་ཐལ་བར་འགྲུར། །དེ་ལ་སྟོང་པ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་
 བརྟེན་ལ། སྟོང་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་ཡང་རི་ལྟར་སྐྱེ་བར་འགྲུར་ཞིང་།
 རི་ལྟར་འགག་པར་འགྲུར་ཏེ། ནམ་མཁའ་ལ་སྟོགས་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ནི་སྐྱེ་
 བའམ་འཛིག་པ་མ་མཐོང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་དེ་སྟོང་པར་འདོད་ན་སྟོང་པ་
 དེ་ཡང་མ་འགགས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པར་ཐལ་བར་འགྲུར་རོ། །

དགྲུ་བ་ནི། གཞན་ཡང་རྒྱས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ན། དེ་འབྲས་བུ་ལས་ཐ་

དད་པ་ལམ་ཐ་མི་དད་པ་ཞིག་གིས་སྐྱེད་གང་། གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱ་
 དང་འབྲས་ལུ་གཅིག་ཉིད་དུ། །ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་དང་འབྲས་
 ལུ་གཞན་ཉིད་དུ། །ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དམ་བཅས་པ་འདི་རི་
 ལྟར་འགྱུར་ཅི་ན། རྒྱ་དང་འབྲས་ལུ་གཅིག་ཉིད་ན། །བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གཅིག་ཏུ་
 འགྱུར། །རྒྱ་དང་འབྲས་ལུ་གཞན་ཉིད་ན། །རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་མཚུངས་པར་འགྱུར། །
 གལ་ཏེ་རྒྱ་དང་འབྲས་ལུ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གཅིག་ཏུ་
 འགྱུར་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། བ་དང་ལུ་དང་མིག་དང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 དང་ས་བོན་དང་ལྷ་གྲ་དག་གྲང་གཅིག་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་
 དང་འབྲས་ལུ་གཞན་ཡིན་ན་འབྲས་ལུ་རྒྱ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བན་ཚུན་གཅིག་ཉིད་དང་གཞན་
 ཉིད་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན། རྒྱ་དང་འབྲས་ལུ་དེ་དག་ལ་ནི་གཞན་ཉིད་དུ་ཡང་མི་
 འཐད་དེ། ལྷ་གྲའི་རྒྱ་ས་བོན་དང་རྒྱ་མིན་པ་མེད་དང་སོལ་བ་ལ་སོགས་པ་གཉིས་
 ཀ་ལྷ་གྲའི་ལས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་གཉིས་ཀ་ལྷ་གྲའི་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པ་ལམ་
 ཡང་ན་གཉིས་ཀ་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཅུ་པ་ནི། གལ་
 ཏེ་རྒྱ་ས་འབྲས་ལུ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ན། འབྲས་ལུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ལམ་མེད་
 པ་ཞིག་བསྐྱེད། གཉིས་ཀ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། འབྲས་ལུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་ན། །རྒྱ་ས་
 བོ་ཅི་ཞིག་བསྐྱེད་པར་བྱེད། །འབྲས་ལུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ན། །རྒྱ་ས་བོ་ཅི་ཞིག་བསྐྱེད་
 པར་བྱེད། །འབྲས་ལུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་དེའི་ཆེ་རྒྱ་ས་བོ་ཅི་ཞིག་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དེ།
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ལམ་པ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །འབྲས་ལུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་གང་

ཡིན་པ་དེ་ཡང་རྒྱས་ཅི་ཞིག་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། བོད་བྱའི་རུ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྒྱས་འབྲས་བུ་བཀག་མོད་དེ་ལྟ་ན་
ཡང་རྒྱ་ནི་ཡོད་ལ། རྒྱ་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་ཡང་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་མེད་པའི་རྒྱ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། རྒྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ན། རྒྱ་ཉིད་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

རི་རྒྱན་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱས་འབྲས་བུ་རྒྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་
དེའི་ཚེ། རྒྱའི་རྒྱ་ཉིད་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལས་རྒྱ་ཉིད་དུ་
རྣམ་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་མེད་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་འབྲས་བུ་ནི་ཡོད་ལ།
རྒྱ་མེད་པར་ཡང་འབྲས་བུ་མེད་པས་རྒྱ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེན། རྒྱ་ཉིད་འཐད་པ་ཡོད་
མིན་ན། འབྲས་བུ་གང་གི་ཡིན་པར་འགྱུར། གང་གི་ཚེ་བསྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་ལ་
རྒྱའི་བདག་ཉིད་འཐད་པ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེའི་ཚེ་འབྲས་བུ་གང་གི་ཡིན་པར་
འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ཡང་མེད་དོ། །གཉིས་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། གཞན་ཡང་
གལ་ཏེ་རྒྱས་འབྲས་བུ་རྒྱེད་པར་བྱེད་ན། ཅི་རྒྱ་དེའི་བདག་ཉིད་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་
ཞིག་གསུམ། འོན་ཏེ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡིན་གྲང་། དང་པོ་མི་རུང་སྟེ། བདག་གི་དངོས་པོ་མ་རྟོན་
པ་ནི་རབ་ཏུ་སྒྲོར་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་མཐོང་པའི་ཕྱིར་གདོན་མི་ཟ་བར་ཚོགས་པས་བདག་གི་དངོས་པོ་རྟོན་
པར་འགྱུར་དགོས་ལ། བདག་གི་དངོས་པོ་རྟོན་པ་ནི་བདག་ཉིད་བདག་སྐྱེད་པ་ལ་རབ་ཏུ་སྒྲོར་བ་ཉིད་དུ་མི་
རིགས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཚོགས་པས་རང་གི་བདག་ཉིད་མི་བསྐྱེད་དོ། །སྟོགས་དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ་
འདི་ལྟར། རྒྱ་རྣམས་དང་ནི་རྒྱེན་དག་གི། ཚོགས་པ་གང་ཡིན་དེ་ཡིས་ནི། བདག་
གིས་བདག་ཉིད་མི་བསྐྱེད་ན། འབྲས་བུ་རི་ལྟར་བསྐྱེད་པར་བྱེད། ལ་བོན་ལ་

སོགས་པ་རྒྱ་དང་རྒྱུ་གྱི་ཚོགས་པ་དེ་ཡིས་བདག་གི་བདག་ཉིད་མི་བསྐྱེད་དེ། བདག་
 ཉིད་ལ་བྱེད་པ་འགལ་བའི་བྱིར་དང་བདག་ཉིད་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །
 གང་ཞིག་བདག་ཉིད་མི་བསྐྱེད་པ་དེས་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། མོ་
 ག་ཤམ་གྱི་བྱས་བདག་ཉིད་མི་བསྐྱེད་པ་དེས་བྱ་བསྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །
 དེའི་བྱིར་ཚོགས་པས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ཚོགས་
 པས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་མེད་ན། འོ་ན་ཚོགས་པ་མ་ཡིན་པས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་
 ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཚོགས་མིན་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་མེད། །གང་གི་ཆེ་ཚོགས་པས་བྱས་
 པའི་འབྲས་བུ་མེད་པ་དེའི་ཆེ་ཇི་ལྟར་ཚོགས་པ་མ་ཡིན་པས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་འང་
 ག་ལ་ཡོད་དེ། དེའི་བྱིར་ཚོགས་པ་མིན་པས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་མེད་དོ། །
 གཉིས་པ་བཀག་པའི་མཐུག་བསྟུ་བ་ནི། ཅི་སྟེ་འབྲས་བུ་མེད་པ་དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱ་
 རྒྱུ་གྱིས་ཚོགས་པ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡོད་པས་འབྲས་བུ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།
 འབྲས་བུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །རྒྱུ་གྱི་ཚོགས་པ་ག་ལ་ཡོད། །གང་གི་ཆེ་ཇི་སྐྱད་
 བཤད་པའི་རིགས་པས་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་རྒྱ་མཆན་མེད་པས་
 རྒྱུ་གྱི་ཚོགས་པ་དག་ཀྱང་ག་ལ་ཡོད་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟུ་འདྲ་དགོངས་སོ། །
 འཕགས་པ་རྒྱ་ཆེ་རོལ་པ་ལས། མཐུ་དང་ལྷོག་མ་རྒྱན་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །ཕྱེ་
 བསྐྱར་བ་ལས་ཡི་གེའི་སྒྲ་འབྱུང་ཡང་། །ལྷོག་མར་བརྟེན་ནས་མ་ཡིན་རྒྱན་ལས་
 མིན། །རེ་རེ་ལ་ནི་ཡི་གེ་དམིགས་སུ་མེད། །ཚོགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ངག་དེ་ནི། །
 ཡིད་གྱི་སྒྲོ་ཡི་དབང་གིས་འབྱུང་མོད་ཀྱི། །ཡིད་དང་ངག་ནི་མི་སྣང་གཟུགས་མེད་དེ། །

ནང་དང་ཕྱི་རོལ་དག་ནང་དམིགས་སུ་མེད། །མཁས་པས་དག་སྒྲིབ་སྒྲིབ་དང་དབྱངས་
ནམས་ཀྱི། །སྒྲིབ་དང་འཛིག་པ་རྣམ་པར་བརྟག་བྱས་ན། །དེ་ཆེ་དག་ཀྱན་བྲག་ཆ་ལྟ་
བུ་དང་། །སྒྲིབ་ཅིག་པ་དང་སྒྲིབ་པོ་མེད་པར་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
དབུ་མ་རྩ་བའི་ཤེས་རབ་ལས་ཆོགས་པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་རྩ་བྱེད་པ་ནི་
ཤུ་པའི་འགྲེལ་པའོ། ། །

ནི་ཤུ་རྩ་གཅིག་པ་འབྱུང་འཛིག་བརྟག་པ་ལ། འབྱུང་འཛིག་སྒྲིབ་དགག་
པ་དང་། སྒྲིབ་བྱེད་བྲག་རྩ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། མཐོང་བ་
དང་འགལ་བ་སྒྲིབ་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ་ལྟན་ཅིག་སོ་སོར་གྲུབ་པ་དགག་ ཟད་
དང་མ་ཟད་བརྟགས་ལ་དགག་ སྒྲིབ་དང་མི་སྒྲིབ་བརྟགས་ལ་དགག་ གཅིག་དང་
ཐ་དད་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་བཞིའི། དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད།
དོན་བསྟུ་བ་དང་གསུམ་ཀྱི། དང་པོ་ནི། འདིར་སྒྲུས་པ། དུས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་དེ། འབྱུང་བ་དང་འཛིག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ན་ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་
དུས་ཀྱི་བྱེད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་ལྟོས་ནས་འབྱུང་ཞིང་། འགའ་ཞིག་ལ་ལྟོས་ནས་
འཛིག་པར་འགྱུར་གྱི་རྒྱ་རྒྱེན་གྱི་ཆོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་ཕྱིར་དུས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་འབྱུང་བ་དང་འཛིག་པ་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་ན་དུས་དེའི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་པ་འབྱུང་བ་མེད་པར་
རམ། །ལྟན་ཅིག་ཡོད་པ་ནི་དམ་ཡིན། །འབྱུང་བ་འཛིག་པ་མེད་པར་རམ། །ལྟན་
ཅིག་ཡོད་པ་ནི་དམ་ཡིན། །གལ་ཏེ་འབྱུང་བ་དང་འཛིག་པ་དག་ཡོད་ན་ཕན་ཚུན་

ལྷོས་པ་མེད་པར་སོ་སོར་རམ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། རྣམ་པར་དབྱུང་ན་
གཉིས་ཀ་ལྷར་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། རི་ལྷར་ཞེན། འཇིག་པ་འབྱུང་བ་ལ་ལྷོས་པ་མེད་པར་
རམ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། འབྱུང་བ་འཇིག་པ་དང་ལྷོས་པ་
མེད་པར་རམ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། གཉིས་པ་ནི། དམ་བཅའ་
བཟོད་པ་འཇིག་པ་འབྱུང་བ་མེད་པར་ནི། རི་ལྷ་བྱར་ན་ཡོད་པར་འགྱུར། རྒྱེ་བ་
མེད་པར་ཐལ་བ་རྒྱབ་པ་འཆི་བར་འགྱུར། ། འཇིག་མཇུག་བསྐྱུས་པ་པ་འབྱུང་བ་མེད་པར་
མེད། ། འཇིག་པ་ནི་འབྱུང་བ་མེད་པར་རི་ལྷར་བྱར་ན་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་
པར་མི་རིགས་སོ། ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། རྒྱེ་བ་མེད་པར་འཆི་བར་འགྱུར་ན་མ་རྒྱེས་
པར་འཆི་བ་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེའི་ཕྱིར་འཇིག་པ་འབྱུང་བ་མེད་པར་
མེད་དོ། ། དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་པ་འབྱུང་བ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
འཇིག་པ་འབྱུང་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། རི་ལྷར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། ། འཆི་བ་རྒྱེ་
དང་དུས་གཅིག་ཏུ། ཡོད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འཇིག་པ་ནི་འབྱུང་བ་དང་དུས་
ཅིག་ཅར་རམ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རི་ལྷར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ་གལ་ཏེ་ཡོད་ན་འཆི་བ་
དང་རྒྱེ་བ་དག་དུས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ན། འཆི་བ་དང་རྒྱེ་བ་དག་ནི་སྤང་བ་དང་ལྷན་
པ་ལྷར་ཕན་ཚུན་འགལ་བས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེའི་
ཕྱིར་འཇིག་པ་འབྱུང་བ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡང་མེད་དོ། །

རི་ལྷར་འཇིག་པ་འབྱུང་བ་མེད་པར་རམ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་
དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་ཡང་འཇིག་པ་མེད་པར་རམ། ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

འདི་ལྟར། འབྲུང་བ་འཛིག་པ་མེད་པར་ནི། རི་ལྟ་བུར་ན་ཡོད་པར་འགྱུར། །
 དངོས་པོ་རྣམས་ལ་མི་རྟག་ཉིད། རྣམ་ཡང་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། འབྲུང་བ་འཛིག་
 པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་རི་ལྟ་བུར་ན་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་པར་མི་རིགས་སོ། །
 གང་གི་ཕྱིར་དངོས་པོ་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་རྣམ་ཡང་མེད་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དུས་ཀྱན་ཏེ། རྒྱ་དང་འཆི་བའི་ཆོས་ཡིན་ན། གང་དག་རྒྱ་དང་འཆི་
 མེད་པར། གནས་པའི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མི་
 རྟག་པ་དང་རྟག་ཏུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་རོ། རྟེན་གྱིས་འབྲུང་བ་འཛིག་
 པ་མེད་པར་མེད་དོ། འབྲུང་བ་འཛིག་དང་ལྟན་ཅིག་ཏེ། རི་ལྟ་བུར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་
 འགྱུར། སྐྱེ་བ་འཆི་དང་དུས་གཅིག་ཏེ། ཡོད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། འབྲུང་བ་ནི་
 འཛིག་པ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏེ་རི་ལྟ་བུར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་སྐྱེ་བ་
 དང་འཆི་བ་དུས་གཅིག་ཏེ་ཡོད་པར་འགྱུར་ན། སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བ་ནི་ཕན་ཚུན་འགལ་
 བས་དུས་གཅིག་ཏེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟེན་གྱིས་འབྲུང་བ་དང་འཛིག་
 པ་ལྟན་ཅིག་ཏེ་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་དོ། གསུམ་པ་ནི། གང་དག་ཕན་ཚུན་ལྟན་ཅིག་
 གས། ཕན་ཚུན་ལྟན་ཅིག་མ་ཡིན་པར། གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། རྟེན་གྱིས་
 གྲུབ་པ་རི་ལྟ་བུར་ཡོད། སྐྱེ་བ་དང་འཛིག་པ་གང་དག་ཕན་ཚུན་ལྟན་ཅིག་གས་ལྟན་
 ཅིག་མ་ཡིན་པར་སོ་སོར་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་
 གྲུབ་པ་རི་ལྟ་བུར་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་དང་གཞན་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱོགས་གཞན་
 མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ཟད་དང་མ་ཟད་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ནི། གཞན་ཡང་འབྱུང་
 བ་དང་འཇིག་པ་འདི་དག་དངོས་པོ་ཟད་པའི་ཆོས་ཅན་ནམ་མ་ཟད་པའི་ཆོས་ཅན་
 ཞིག་ལ་རྟོག་གྲང་། གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཟད་པ་འབྱུང་བ་ཡོད་མ་
 ཡིན། །མ་ཟད་པ་ལའང་འབྱུང་བ་མེད། །ཟད་ལ་འཇིག་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །མ་ཟད་
 པ་ལའང་འཇིག་པ་མེད། །དངོས་པོ་ཟད་པའི་ཆོས་ཅན་ནི། ཞིག་ནས་མེད་པ་ཡིན་
 ལ་དེ་ལ་ནི་དེ་དང་འགལ་བ་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མ་ཟད་པ་ནི་
 མི་འཇིག་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་དངོས་པོའི་མཆོན་ཉིད་དང་མི་ལྟན་པས་འབྱུང་བ་མེད་དེ།
 བོང་བྱའི་རྩ་བ་ཞིན་ནོ། །ཟད་པ་ལ་འཇིག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རྟོན་མེད་
 པས་འཇིག་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ཟད་པ་ལ་ཡང་འཇིག་པ་མེད་དེ། དངོས་
 པོའི་མཆོན་ཉིད་དང་མི་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལ་འཇིག་པ་ཡོད་
 པར་ག་ལ་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་འབྱུང་བ་དང་
 འཇིག་པ་ཡོད་དེ། དེ་དག་གི་རྟོན་ཆོས་ཅན་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་
 དངོས་པོ་ཡོད་ན་དེ་ལ་བརྟན་པའི་ཆོས་གཉིས་པོ་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་དག་ཡོད་
 པར་འགྱུར་ན་བཤད་ཟིན་པ་དང་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་པས། དངོས་པོ་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར། །འབྱུང་དང་འཇིག་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །རྟོན་མེད་པས་བརྟན་པ་མ་གྲུབ་པོ་
 ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། འབྱུང་དང་འཇིག་
 པ་མེད་པར་ནི། །དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་ནི་འབྱུང་འཇིག་ཡོད་ན་ཡོད་པ་ཉིད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྙམ་ཏུ་དགོངས་པའོ། །འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་དག་ནི་དངོས་པོའི་མཆོན་

ཉིད་ཡིན་ལ་དེ་དག་གྲུང་བཀག་ཟེན་ཏེ། །གང་གི་ཆེ་བཀག་པ་དེའི་ཆེ་དངོས་པོའི་
མཚན་ཉིད་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་མེད་པར་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་སྟོང་དང་མི་སྟོང་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ནི། གཞན་ཡང་འབྱུང་
བ་དང་འཇིག་པ་དག་དངོས་པོ་སྟོང་པའམ་མི་སྟོང་པ་ཞིག་ལ་རྟོག་གྲང་། དེ་ལ་རེ་
ཤིག་སྟོང་ལ་འབྱུང་དང་འཇིག་པ་དག །འཐད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྟོན་མེད་
པའི་ཕྱིར་སྟོང་ལ་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁའི་རིམ་བཞིན་
དེ་བཞིན་དུ། མི་སྟོང་པ་ལའང་འབྱུང་འཇིག་དག །འཐད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མི་
སྟོང་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །བཞི་པ་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ནི། གཞན་ཡང་འབྱུང་འཇིག་
དག་ཡོད་ན་དེ་དག་གཅིག་ཉིད་དམ་གཞན་ཉིད་དུ་ཡོད། འབྱུང་བ་དང་ནི་འཇིག་
པ་དག། གཅིག་ཉིད་དུ་མི་འཐད་དོ། །འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་དག་སྒྲུང་བ་དང་
སྒྲུན་པ་ལྟར་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་ཕྱིར་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་མི་འཐད་དོ། །འབྱུང་བ་
དང་ནི་འཇིག་པ་དག །གཞན་པ་ཉིད་དུ་མི་འཐད་དོ། །འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་
དག་གཞན་ཉིད་དུ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འབྱུང་བ་དང་བྲལ་བའི་འཇིག་པའམ་འཇིག་པ་
དང་བྲལ་བའི་འབྱུང་བ་མ་མཐོང་བས་གཉིས་ཀ་ཕན་ཚུན་མི་འབྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་མཐོང་བ་དང་འགལ་བ་སྒྲུང་བ་ལ་དངོས་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་བཤད་པ་གཉིས་
ཀྱི་དང་པོ་ནི། ཅི་སྟེ་ཞིབ་མོར་དབྱེད་པ་འདིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་འབྱུང་
བ་དང་འཇིག་པ་དག་ནི་སྟེ་པོ་བ་ལང་རྗེ་ཡན་ཆད་གྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཡོད་དེ།

ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ནི་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ་སྟུང་ན། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར། འབྱུང་
 བ་དང་ནི་འཛིག་པ་དག། མཐོང་ངོ་སྟུང་དུ་བྱོད་སེམས་ན། །འབྱུང་བ་དང་ནི་འཛིག་
 བ་དག །གཏི་མུག་ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་བ་ཡིན། །གལ་ཏེ་འབྱུང་བ་དང་འཛིག་པ་དག་
 གྱེ་བོ་བ་ལང་རྩི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་མཐོང་བའི་བྱིར་ཡོད་དོ་སྟུང་དུ་བྱོད་སེམས་ན།
 འདི་ནི་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་དང་གང་འཛིག་ཏེན་པས་མཐོང་བ་དེ་དང་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རི་
 ལྟར་གྱེ་བོ་བ་ལང་རྩི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་དྲི་ཟའི་གྲོང་བྱིར་དང་སྐྱ་
 མ་དང་མི་ལམ་དང་སྒྲིག་རྒྱུའི་རྩ་ལ་སོགས་སྒྲ་ཤད་སྒྲ་མ་དང་སྒྲ་བུ་མཆུ་རིང་བ་མཐོང་བ་
 ཡིན་ཏེ་དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་དང་འཛིག་པ་དག་ཀྱང་མེད་བཞིན་དུ་མི་ཤེས་པའི་གཏི་
 མུག་གི་རབ་རིབ་ཀྱིས་སྒྲོའི་མིག་བལྟེངས་པར་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི།
 གང་དག་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་མིག་སྒྲན་གྱིས་མ་རིག་པའི་ལིང་ཏྲག་བསལ་བའི་འཕགས་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྩིས་ཐོབ་དུ་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱ་མ་དང་འདྲ་བར་ཁོང་དུ་རྒྱད་
 པ་ན་གྱེ་བ་དང་འཛིག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པར་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་
 བོ། ཅི་སྟེ་འབྱུང་བ་དང་འཛིག་པ་དག་མེད་བཞིན་དུ་གཏི་མུག་ཁོ་ནས་མཐོང་ངོ་
 ཞེས་བྱ་བར་རི་ལྟར་ངེས་ཞེ་ན། འདི་ནི་རིགས་པ་ལས་ངེས་ཏེ། འདི་ལྟར་གལ་ཏེ་
 འབྱུང་བའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་དངོས་པོ་འམ་དངོས་
 པོ་མེད་པ་ལས་སྐྱེ། དེ་བཞིན་དུ་འཛིག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་
 བྱ་བ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡང་དེ་དངོས་པོ་འམ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་གང་ན།
 གཉིས་ཅར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དངོས་པོ་དངོས་ལས་མི་སྐྱེ་སྐྱེ། །དངོས་པོ་དངོས་

མེད་ལས་མི་སྟེ། །དངོས་མེད་དངོས་མེད་མི་སྟེ་སྟེ། །དངོས་མེད་དངོས་ལས་མི་
 སྟེའོ། །འབྲུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ནི་དངོས་པོ་ལས་མི་སྟེ་སྟེ། །རྒྱ་དང་
 འབྲས་སུ་དུས་གཅིག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྟེ་བ་རྟེན་ཟིན་པ་ལ་ཡང་སྟེ་བ་
 རོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལས་ཀྱང་མི་སྟེ་སྟེ། །དངོས་
 པོ་མེད་པ་ནི་འཛིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དངོས་པོ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་
 པོ་མེད་པ་ནི། །དངོས་པོ་མེད་པ་ལས་མི་སྟེ་སྟེ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མེད་པ་ལས་
 དངོས་པོ་མེད་པ་འབྲུང་བར་འགྱུར་ན་ནི། །དེའི་ཆེ་མོ་གཤམ་གྱི་སུ་མོ་ལས་ཀྱང་སུ་
 སྟེ་བར་འགྱུར་ན་དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། །དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་དངོས་པོ་ལྷག་པའི་རང་
 བཞིན་ཡིན་པས་འབྲས་སུ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །གལ་ཏེ་ཡོད་ན་སྟེ་
 ངན་ལས་འདས་པས་ཀྱང་འབྲས་སུ་སྐྱེད་པར་འཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་མེད་
 པ་དངོས་པོ་ལས་ཀྱང་མི་སྟེ་སྟེ། །དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་དངོས་པོ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ན།
 དེ་རྗེ་ལྟར་དངོས་པོ་ལས་འབྲུང་། །གལ་ཏེ་འབྲུང་ན་སྒྲོན་མ་ལས་ཀྱང་སུན་པ་འབྲུང་
 བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དབྱེད་ན་འབྲུང་བ་དང་འཛིག་
 པ་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་གཏི་མུག་ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཤམ་
 པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ། སྟེ་བ་བྱེ་བྲག་རྩ་དགག་པ་ལ། །དགག་པ་དངོས། །དངོས་པོ་
 ཡོད་པའི་ཉེས་པ། །དེའི་སྒྲོན་སྒྲོང་དགག་པ་གསུམ་གྱི། །དང་པོ་ནི། །གལ་ཏེ་དངོས་
 པོ་འགལ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་སྟེས་གཤམ་ཟེད་པ་དང་ལྡན་པས་འབྲུང་བ་དང་འཛིག་པར་

འགྲུར་ན་དངོས་པོ་འགྲུའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་བོང་གི་རྩ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར། དངོས་པོ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། །གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཉིད་མ་ཡིན། །བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ནི། །ཡོད་མིན་རི་ལྟར་སྐྱེ་བར་འགྲུར། །དངོས་པོ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དང་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ གུན་ལས་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་དང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཉེས་པ་གཉིས་ཀར་དུ་འགྲུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རི་སྐྱད་བཤད་པའི་ རྣམ་པས་སྐྱེ་བ་མེད་ན་དེ་ནི་རི་ལྟར་སྐྱེ་བར་འགྲུར་ཏེ། སྐྱེ་བར་མི་འགྲུར་བ་ཉིད་དོ་ སྣམ་དུ་དགོངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་ན། །རྟག་དང་ ཆད་པར་ལྟ་བར་ནི། །ཐལ་བར་འགྲུར་ཏེ་དངོས་དེ་ནི། །རྟག་དང་མི་རྟག་འགྲུར་ ཕྱིར་རོ། །གང་ཞིག་དངོས་པོའི་རྣམ་གཞག་རི་སྐྱད་བཤད་པ་ལས་འདས་ནས་དངོས་ པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་ན་གསུང་རབ་དང་གིན་ཏུ་འགལ་བ་རྟག་ པའམ་ཆད་པར་ལྟ་བར་ཐལ་བར་འགྲུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དངོས་པོ་དེ་ནི་བརྟགས་པ་ ན་རྟག་པའམ་མི་རྟག་པ་ཞིག་ཏུ་འགྲུར་དགོས་ལ། གལ་ཏེ་རྟག་ན་ནི་རྟག་པར་སྐྱ་ བར་འགྲུར་ལ་མི་རྟག་པ་ཡིན་ན་ནི་ཆད་པར་སྐྱ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་ པ་ལ་སྐྱོན་སྐྱོང་དངོས་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་ཡོད་ པར་ཁས་སྤངས་ཀྱང་། །ཆད་པར་མི་འགྲུར་རྟག་མི་འགྲུར། །འབྲས་བུ་རྒྱ་ཡི་ འབྲུང་འཛིག་གིས། །རྒྱན་དེ་སྤྱིད་པ་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་

བར་ཁས་སྤངས་ཀྱང་ཁོ་པོ་ཅག་ལ་ཆད་པ་དང་རྟག་པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ།
 གལ་ཏེ་རྒྱ་འགགས་ཤིང་དེའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་འབྲས་ལུ་མི་སྒྲིལ་ན་དེའི་ཆེ་ཆད་པར་འགྱུར་
 ལ་རྒྱ་མི་འགག་ཅིང་རང་གི་ངོ་བོས་གནས་ན་རྟག་པར་འགྱུར་ན་དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་
 ཡིན་གྱི། འདྲ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་དང་རྒྱ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་
 པའི་རྒྱན་རྣམ་པར་ཆད་པ་མེད་པར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྤྱིད་པའམ་
 འཁོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་རྟག་ཆད་སྤྱིད་
 མི་རྣམས་པར་བརྟན་པ་ནི། གལ་ཏེ། འབྲས་ལུ་རྒྱུའི་འབྱུང་འཇིག་གི་རྒྱན་དེ་སྤྱིད་
 པ་ཡིན་གྱུར་ན། འཇིག་ལ་ཡང་སྒྲིལ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ནི་ཆད་པར་ཐལ་བར་
 འགྱུར། གལ་ཏེ་འབྲས་ལུ་འབྱུང་བ་དང་རྒྱ་འཇིག་པའི་རྒྱན་དེ་སྤྱིད་པ་ཡིན་པར་
 འགྱུར་ན། རྒྱའི་སྐད་ཅིག་མ་འཇིག་པ་དང་ལྷན་པ་དེ་ཡང་སྒྲིལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱན་
 ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ཅིའི་ཕྱིར། ཉིས་པ་འདི་ཁྱོད་ལ་ཡང་ཐལ་བར་མི་
 འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། གང་ཞིག་དངོས་པོ་ཁས་ལེན་པ་དེ་ལ་ཉིས་པ་འདི་འགྱུར་གྱི།
 ཁོ་བོས་ནི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཁས་མ་སྤངས་ན་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲིལ་
 བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞོད་དུ། གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་གང་འབྱུང་བ། དེ་ནི་རེ་ཤིག་དེ་ཉིད་མིན། དེ་ལས་གཞན་
 པའང་མ་ཡིན་ཕྱིར། དེ་ཕྱིར་ཆད་མིན་རྟག་པ་མིན། ཞེས་བཤད་པ་དེར་ཡང་ཁོ་བོས་རྩལ་འདིས་དངོས་པོ་
 རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་དངོས་པོ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་ན་ནི་ས་བོན་
 དང་ལྷ་སྤྱད་གཞན་ཉིད་དུ་རྗེ་ལྟར་མི་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་ཐལ་བ་འདིས་ཁོ་བོ་ལ་གཞོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
 ཅིའི་ཕྱིར་སྤྲུལ་ཡོད་པ་ཕྱིས་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཆད་པའི་ཉིས་པར་འགྱུར། གཞན་

ཡང་དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཁས་སྒྲུངས་ན་ཆད་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བར་མ་ཟད་རྟག་
 པའི་ཉེས་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར། དངོས་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་ན། དངོས་མེད་
 འགྱུར་བར་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་ན་དེ་ནི་ཕྱིས་དངོས་
 པོ་མེད་པར་འགྱུར་བ་མི་རིགས་ཏེ། རང་བཞིན་ལ་ལྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེའི་ཕྱིར་རྟག་པར་ལྟ་བུར་ཐལ་བ་སོ་ན་འདུག་གོ། །གཞན་ཡང་། ལྷ་པོ་འདས་
 པའི་དུས་ན་ཆད། སྤྱིད་རྒྱན་རབ་ཏུ་ཞི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་དང་འབྲས་ཁུའི་འབྲུང་
 འཇིག་གི་རྒྱན་འདུག་པས་རྟག་ཆད་དུ་ལྟ་བ་སྤོང་ན། དེ་ལྟར་ཡང་གང་དུ་རྒྱན་དེ་
 ཡང་འབྲུང་བར་མི་འགྱུར་བ་ལྷ་པོ་འདས་པའི་དུས་དེར་ངེས་པར་ཆད་པར་ལྟ་
 བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་འབྲུང་འཇིག་གི་སྤྱིད་པའི་རྒྱན་དེ་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཆད་པར་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་འབྲུང་འཇིག་འཁོར་བར་མི་འཐད་པ་ནི། གཞན་ཡང་། འབྲས་
 ཁུ་རྒྱུའི་འབྲུང་འཇིག་གི། རྒྱན་དེ་སྤྱིད་པ་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྒྲུས་པ་དེ་ཡང་མི་
 རིགས་ཏེ། རི་ལྟར་ཞེན་འདིར་སྤྱིད་པ་ཐམས་ཅད་ལྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ལ། དང་པོ་ནི་འགྲོ་བ་ཉིད་
 མཚན་སྤྱོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་སྤྱིད་པ་ཐམས་ཅད་འགག་བཞིན་པ་ནི་རྒྱ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཡིན་ལ་སྤྱོད་
 པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་སྤྱིད་པ་དང་པོ་ནི་འབྲས་ཁུའི་དངོས་པོར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིད་པ་དེ་གཉིས་ལ་ནི་
 འཁོར་བ་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་འདི་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། གང་ལས་རྒྱ་དང་འབྲས་
 ཁུའི་རྒྱན་གྱིས་འཁོར་བར་འགྱུར་བ་སྤྱིད་པ་དང་པོ་ཉིད་མཚན་སྤྱོད་པའི་མཚན་
 ཉིད་ཅན་འབྲས་ཁུའི་ངོ་བོར་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཅི་སྤྱིད་པ་ཐམས་ཅད་ལྟོག་པའི་

དེ་ལ་སྒྲེ་བའང་འབྱུང་འབྱུར་རམ། །གང་གི་ཆེ་སྒྲིད་པ་ཐ་མ་འགགས་པ་ན་སྒྲིད་པ་
 དང་པོ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ལ། ཐ་མ་མ་འགགས་པ་ན་ཡང་སྒྲིད་པ་དང་པོ་འབྱུང་བ་
 མ་ཡིན་ཞིང་། འགག་བཞིན་པ་དང་སྒྲེ་བཞིན་པ་དག་ལྟ་ཅིག་ཏུ་ཡང་འབྱུང་བ་
 རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ། ད་ཅི་སྤང་པོ་གང་ལ་གནས་ནས་འཆི་བར་འབྱུར་བ་
 དེ་ལ་སྒྲེ་བ་འབྱུང་བར་འབྱུར་རམ་སྟེ་འཆི་བཞིན་པ་སྒྲེའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་འགལ་
 བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དུས་གསུམ་དག་ཏུ་ཡང་། །སྒྲིད་པའི་རྒྱན་ནི་མི་རིགས་ན། །
 དུས་གསུམ་དག་ཏུ་གང་མེད་པ། །དེ་ནི་རི་ལྟར་སྒྲིད་པའི་རྒྱན། །གང་གི་ཕྱིར་སྒྲིད་
 པ་ཐ་མ་འགགས་པ་དང་། མ་འགགས་པ་དང་། འགག་བཞིན་པ་ན་སྒྲིད་པ་དང་
 པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དུས་གསུམ་དག་ཏུ་ཡང་སྒྲིད་པའི་རྒྱན་
 འབྱུང་བ་མི་རིགས་པ་དེའི་ཆེ་གང་ཞིག་དུས་གསུམ་དག་ཏུ་མེད་པ་དེ་ནི་རི་ལྟར་
 སྒྲིད་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲིད་པའི་རྒྱན་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་རྒྱུའི་འབྱུང་འཇིག་གི་ །རྒྱན་དེ་སྒྲིད་པ་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གང་སྒྲུས་པ་དེ་
 མི་རིགས་པ་སྒྲུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་ན་རྟག་པ་དང་
 ཆད་པར་ལྟ་བར་ཐལ་བར་འབྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་སྒྲེ་བ་མེད་དོ་
 ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་པོ། །བཙོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་། སྒྲིད་གསུམ་རྗེ་ལམ་དང་འདྲ་
 སྒྲིང་པོ་མེད། །ལྟར་དུ་འཇིག་ཅིང་མི་རྟག་སྒྲུ་མ་བཞིན། །འོང་བ་མེད་ཅིང་འདི་ནས་
 འགྲོ་བའང་མེད། །རྒྱན་རྣམས་རྟག་ཏུ་སྒྲོང་ཞིང་མཆོན་མ་མེད། །ཅིས་གསུངས་སོ། །
 དབུ་མ་རྩ་བའི་ཤེས་རབ་ལས་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་རབ་ཏུ་

བྱེད་པ་ནི་ཤུ་རྩ་གཅིག་པའི་འབྲེལ་པའོ།།   །།

ཉེར་གཉིས་པ་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་བརྟག་པ་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་
 ཉེན་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། ལྷོད་གྱི་འཛིག་ཉེན་རང་བཞིན་མེད་
 པར་བསྟན་པ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ལ་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་ལ་མཐར་འཛིན་པ་
 དགག་ དེ་ཉིད་མཐར་ཐུག་ལ་དུ་བསྟན་པ་གཉིས་གྱི་དང་པོ་ལ། དེ་ཉིད་དང་གཞན་
 གྱི་ལྷོགས་དགག་པ་དང་། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ལྷོགས་དགག་པ་གཉིས་གྱི་དང་པོ་ནི།
 འདིར་སྒྲུས་པ། སྤྱིད་པའི་རྒྱུན་ཡོད་དེ། དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་
 བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་སོགས་པར་བར་ཆད་མེད་
 པར་བརྟོན་པས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་གཉིས་ལ་གོམས་པར་མཛད་
 པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་ཏེ། ཚོས་རྣམས་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་
 ལུས་པ་ཐུགས་སུ་རྟུང་ཅིང་མཁྱེན་པས་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

གལ་ཏེ་སྤྱིང་པའི་རྒྱན་མེད་ན་སྒྲེ་བ་གཅིག་གིས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་
བརྟེས་པར་མི་སྤྱོད་དོ་ཞེ་ན། གང་གི་མི་གསེས་པ་གིན་ཏུ་ཆེན་པོ་རིགས་པའི་སྤང་བ་
སྤྱ་ཆོགས་པས་བསྒྲེག་ཏུ་ཟེན་གྱང་གིན་ཏུ་ཡུན་རིང་པོ་ནས་གོམས་པས། དེ་ད་
ལྟར་དུ་ཡང་མི་ལྷོག་ཅིང་མི་འཇིག་པ་བྱོད་གྱི་མི་གསེས་པ་གིན་ཏུ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་
སྤྱིང་པའི་རྒྱན་ནམ་པར་ཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དང་ཆེས་རིང་བར་གོ་བར་བྱེད་
པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་ན། ཅི་སྟེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤང་པོ་དག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་ནམ། སྤང་པོ་

ལས་དེ་གཞན་ཡིན་ནམ། དེ་ལ་སྤང་པོ་ཡོད་པའམ། སྤང་པོ་དག་ལ་དེ་ཡོད་པའམ།
 ལྷ་སྦྱིན་ནོར་དང་ལྷན་པ་ལྷར་དེ་སྤང་པོ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་གྲང་། རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་དུ་དབྱུང་ན་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤང་མིན་སྤང་པོ་ལས་གཞན་མིན། །དེ་ལ་
 སྤང་མེད་དེར་དེ་མེད། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་སྤང་ལྷན་མིན། །དེ་བཞིན་གསེགས་
 པ་གང་ཞིག་ཡིན། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་སྤང་པོ་ཉིད་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་མིན་ཏེ། བྱེད་
 པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་སྤང་པོ་བཞིན་དུ་སྦྱོ་བ་དང་འཛིག་
 པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤང་པོ་ལས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་གཞན་པ་
 ཡང་མིན་ཏེ། ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་སྤང་པོ་འཛི་
 མཚན་ཉིད་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེ་ལ་
 སྤང་པོ་བརྟེན་པ་མེད་ལ། སྤང་པོ་དེར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བརྟེན་པ་ཡང་མེད་དེ།
 འབར་གཞོང་དང་རྒྱ་ཁྱུག་ལྷར་གཞན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་
 གསེགས་པ་སྤང་པོ་དང་ལྷན་པ་ཡང་མིན་ཏེ། དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་མེད་པས་ལྷན་
 པའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོགས་ལྷ་པོ་འདི་དག་དངོས་སུ་ན་དེ་ཉིད་དང་གཞན་གྱི་
 ཕྱོགས་གཉིས་སུ་འདུས་ཀྱང་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བའི་འཇུག་ཚུལ་ལ་ལྷོས་ནས་
 ཕྱོགས་ལྷ་འགོད་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྷར་རྣམ་པ་ལྷས་དབྱུང་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེ་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ། འགའ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་
 དགོངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་རང་བཞིན་དང་གཞན་དངོས་དགག་ ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་དང་ཉེ་

བར་ལེན་པ་དགག་པ་གཞག་པ་འཛི་མཐུག་བསྐྱེད་པ་དང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། འདིར་
 རང་གི་སྡེ་པ་གང་ཟག་དུ་སྒྲུབ་པ་རྣམས་ན་རེ། རི་སྐད་བཤད་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་
 བས་སུང་པོ་ཉིད་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་མི་སྒྲུ། སུང་པོ་ལས་ཐ་
 དད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་སུང་པོ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན།
 སུང་པོ་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་སུང་
 པོ་དང་ལྷན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། སུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་
 གསེགས་པ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཞིག་རྣམ་པར་འཛོགས་སྟེ། དེའི་
 བྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་རི་སྐད་བཤད་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་
 སུང་པོ་ལ། །བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་ལས་ཡོད་མིན། །རང་བཞིན་ལས་ནི་གང་
 མེད་པ། །དེ་གཞན་དངོས་ལས་གལ་ཡོད། །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་
 འདས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཞིག་སུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་ན།
 བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གཟུགས་བརྙན་ལྟར་རང་བཞིན་ལས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །

གང་ཞིག་རང་བཞིན་ལས་ཏེ་རང་གི་དོ་བོ་ལས་གང་མེད་པ་དེ་ནི་རི་ལྟར་
 སུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ལས་གལ་ཡོད་དེ། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་
 མོ་གསལ་གྱི་བུ་ནི་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་ལྷོས་ནས་ཡོད་པར་མི་རིགས་སོ། །ཅི་སྟེ་
 གཟུགས་བརྙན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་བཞིན་དང་མེ་ལོང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོད་
 པ་ལྟར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཡང་སུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན།

གང་ཞིག་གཞན་གྱི་དངོས་བརྟེན་ནས། །དེ་བདག་ཉིད་དུ་མི་འབྲད་དོ། །གང་ཞིག་
 བདག་ཉིད་མེད་པ་དེ། །ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་གསེགས་པར་འགྱུར། །གང་ཞིག་གཟུགས་
 བརྟེན་ལྟར་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འདོད་ན་དེ་
 ལྟར་ན་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེ་བདག་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་མི་
 འབྲད་དོ། །གང་ཞིག་གཟུགས་བརྟེན་ལྟར་བདག་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་དེ་ཇི་
 ལྟར་ན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ལམ་ནས་གསེགས་པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པར་
 འགྱུར་སྐྱམ་དུ་དགོངས་སོ། །གཞན་ཡང་། །འདི་ན་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་རང་
 བཞིན་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་དེའི་རང་བཞིན་ལ་ལྟོས་ནས་སྤང་བའི་རང་བཞིན་གཞན་
 གྱི་དངོས་པོར་འགྱུར་ལ། །གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གསེགས་
 པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། །གང་གི་ཆེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་སྤང་བོ་གཞན་གྱི་དངོས་པོར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་སྟོན་
 པ་ནི། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་ཡོད་མིན་ན། །གཞན་དངོས་ཡོད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །
 །གང་གི་ཆེ་དེ་ལྟར་རང་དངོས་དང་གཞན་དངོས་དག་མེད་པ་དེའི་ཆེ། །རང་བཞིན་
 དང་ནི་གཞན་དངོས་དག་ །མ་གཏོགས་དེ་བཞིན་གསེགས་དེ་གང་། །དངོས་པོ་
 ཡིན་ན་རང་བཞིན་དང་གཞན་དངོས་དག་ཏུ་འགྱུར་གྱི་དེ་གཉིས་ལས་མ་གཏོགས་
 པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གང་ཞིག་ཡོད། །དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གསེགས་
 པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། །གལ་ཏེ་སྤང་བོ་མ་བརྟེན་པར། །དེ་
 བཞིན་གསེགས་པ་འགའ་ཡོད་ན། །དེ་ནི་ད་གཤོད་བརྟེན་འགྱུར་ཞིང་། །བརྟེན་

ནས་དེ་ནས་འགྱུར་ལ་རག། །རི་ལྟར་སྒར་ནོར་ལས་ཐ་དད་པར་གྱུ་བ་པའི་ལྟས་
 ཕྱིན་ནི་ནོར་ལེན་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། གལ་ཏེ་སྒར་སྒང་པོ་ལ་མ་བརྟེན་པར་དེ་
 བཞིན་གསེགས་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་ནི་གདོད་སྒང་པོ་ལ་བརྟེན་པར་འགྱུར་
 ཞིང་། སྒང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ནས་དེ་བཞིན་གསེགས་པར་འགྱུར་ལ་རག་ན།
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དབྱེད་ན། སྒང་པོ་རྣམས་ལ་མ་བརྟེན་པར། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འགའ་
 ཡང་མེད། །ཅིས་པའི་རྩ་བ་ཆད། །སྒང་པོ་རྣམས་ལ་མ་བརྟེན་པར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་
 འགའ་ཡང་མེད་དེ་རྒྱ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཞིག་མ་
 བརྟེན་ཡོད་མིན་ན། །དེས་ནི་རི་ལྟར་ཉེར་ལེན་འགྱུར། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་
 གང་ཞིག་སྒང་པོའི་སྒར་སྒང་པོ་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཡོད་པ་མིན་པ་དེས་ནི་རི་ལྟར་
 སྒང་པོ་ཉེ་བར་ལེན་པར་འགྱུར། དེ་ལྟར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་ལེན་པ་དེའི་ཆེ་སྒང་པོ་
 ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གསེགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་མི་འཐད་དོ། །

དེ་ལྟར་ན། །ཉེ་བར་སྒྲངས་པ་མ་ཡིན་པ། །ཉེ་བར་ལེན་པར་ཅིས་མི་
 འགྱུར། །གང་གི་ཆེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྒར་པོ་ལ་དུ་མེད་པས་
 ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་ལེན་པ་དེའི་ཆེ་སྒང་པོ་རྣམས་སྒྲངས་ཀྱང་ཉེ་བར་སྒྲངས་པ་མ་ཡིན་
 པས་ཉེ་བར་ལེན་པར་ཅིས་མི་འགྱུར་ཉེ་ཉེ་བར་ལེན་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་
 བའོ། །ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པ་ཡི། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འགའ་ཡང་མེད། །གང་
 གི་ཆེ་སྒྲངས་ཀྱང་མ་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་ལེན་པར་མི་འགྱུར་བ་དེའི་ཆེ་ཉེ་བར་
 ལེན་པ་མེད་པས་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེ་

ལྟར། རྣམ་པ་ལྷན་ནི་བཅའ་བྱས་ན། །གང་ཞིག་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་དུ། །མེད་
 བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ། །ཉེ་བར་ལེན་པས་རྩི་ལྟར་གདགས། །དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་གང་ཞིག་རྩི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པར་དབྱུང་ན་མུང་པོ་
 དག་ལས་དེ་ཉིད་གཅིག་དང་གཞན་ཐ་དད་པར་མེད་ལ། དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་
 མེད་པས་ཕན་ཚུན་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དང་དེ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པ་ལྷན་
 བཅའ་ན་གཏན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཉེ་བར་ལེན་པས་རྩི་
 ལྟར་གདགས་པར་བྱས། དེའི་ཕྱིར་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་
 མེད་དོ། །རྣམ་པར་དབྱུང་པ་འདིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབའ་ཞིག་མེད་པ་མ་
 ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་། གང་ཞིག་ཉེ་བར་སྤང་བ་དེ། །དེ་ནི་རང་བཞིན་ལས་ཡོད་མིན། །
 གང་ཞིག་ཉེ་བར་སྤང་བ་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་མུང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་ནི་རང་
 བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། མུང་
 པོ་བརྟག་པ་ལས་རྒྱས་པར་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་ཉེ་བར་སྤང་བ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ཡང་རྒྱ་དང་རྒྱུན་
 གཞན་ལས་ཡོད་པར་འབྱུང་རོ་སྟུམ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བདག་གི་དངོས་
 ལས་གང་མེད་པ། །དེ་གཞན་དངོས་ལས་ཡོད་རེ་སྟུན། །མོ་གཤམ་གྱི་བུ་བདག་གི་
 དངོས་པོ་ལས་མེད་པ་ནི་གཞན་གྱི་དངོས་པོས་གདགས་པར་མི་བྱས་པ་བཞིན་ནོ། །
 དེའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་སྤང་བ་མེད་དོ། །ཡང་ན། གང་ཞིག་ཉེ་བར་སྤང་བ་དེ། དེ་ནི་རང་
 བཞིན་ལས་ཡོད་མིན་ཏེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་མ་ལྟོས་

པའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉིད་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཉེ་བར་སྒྲངས་པ་དེ་རང་བཞིན་
 གྱིས་མེད་ཀྱང་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱུང་བོ་ཞེ་ན། བདག་གི་དངོས་
 ལས་གང་མེད་པ། །དེ་གཞན་དངོས་ལས་ཡོད་རེ་སྟུན། །ཉེ་བར་སྒྲང་བ་གང་ཞིག་
 བདག་གི་དངོས་པོ་ལས་གང་མེད་པ་དེ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་
 ལས་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། དེའི་བྱིར་ཉེ་བར་སྒྲང་བ་ཡང་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི།
 དེ་ལྟར་ཉེ་སྒྲང་ཉེར་ལེན་པོ། །རྣམ་པ་ཀུན་གྱིས་སྟོང་བ་ཡིན། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་གྱིས་དབྱུད་པ་ན་ཉེ་བར་སྒྲང་བ་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་རྣམ་པ་ཀུན་
 གྱིས་སྟོང་ཞིང་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར། སྟོང་པས་དེ་བཞིན་གསེགས་
 སྟོང་པ། །ཇི་ལྟར་བུར་ན་འདོགས་པར་འགྱུར། །ལུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པས་
 དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཇི་ལྟར་འདོགས་པར་འགྱུར། དེའི་
 བྱིར་ལུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འདོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་མི་འཐད་
 དོ། །

གཉིས་པ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་མཐའ་བྲལ་དུ་བསྟན་པ་ལ། དངོས་དང་།
 མཐར་འཇིག་གི་ཉེས་པ་བསྟན་པ་དང་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། ཨེ་མ་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་
 གཞེགས་ཟན་དང་རྐང་མིག་ལ་སོགས་པ་མཐོ་རིས་དང་བྱང་གོལ་གྱི་ལམ་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལུ་སྟེགས་ཅན་དག་གི་གཞུང་ལུགས་ལ་དགའ་བ་དོར་ནས།
 མཐོ་རིས་དང་བྱང་གོལ་གྱི་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་པོ་བཅོམ་ལུན་འདས་
 དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་སྒྱུབས་སུ་སོང་ནས་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་ན། ད་

ལྟ་ནི། དེ་ལྟར་ཉེར་སྒྲུང་ཉེར་ལེན་པོ། །རྣམ་པ་ཀུན་གྱིས་སྟོང་བ་ཡིན། །སྟོང་བས་
 དེ་བཞིན་གསེགས་སྟོང་བ། །རི་ལྟ་བུར་ན་འདོགས་པར་འགྱུར། །ཞིས་པ་ལ་
 སྟོགས་པས་དེ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲུས་པ་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཐར་པའི་རེ་ཐག་བཅད་
 བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཅི་སྒྲན་ཆེན་པོའི་སྟོན་གིང་ཅད་
 རྣམ་འདོན་པ་བྱོད་དང་བཅུད་པས་ཆོག་གོ་ཞེ་ན། །བྱོད་ནི་ཐར་པ་འདོད་པས་སྟ་
 སྟོགས་ཅན་ལ་དགའ་བ་དོར་ནས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་སྒྱབས་སྟ་སོང་ཡང་
 བདག་མེད་པ་སོང་གའི་སྒྲ་མཆོག་ཏུ་ཟབ་པ་སྟ་སྟོགས་ཅན་གྱི་སྒྲ་བ་དང་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པ་མི་བཟོད་པ་ན། རང་གི་ལྟག་པར་མོས་པ་དམན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་བ་ངན་
 པ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་སྒྲུལ་གྱིས་དགྲུགས་པ་སྒྲེ་བོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བགྲོད་པ་འཁོར་
 བའི་འབྲོག་དགོན་པ་མི་བཟོད་པ་དང་རྗེས་སྟ་མཐུན་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་ནས་སོང་
 བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་རྣམ་ཡང་བདག་དང་ཐུང་བོ་རྣམས་ཡོད་པར་མི་
 གསུང་སྟེ། རི་སྐད་དུ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་སངས་རྒྱས་ཀྱང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་མི་
 ལམ་ལྟ་བུ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་
 མི་ལམ་ལྟ་བུའོ། །ཞིས་གསུངས་སོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ལ་གང་ལ་སྒྱུར་བ་བཏབ་པས་རི་
 སྐད་བཤད་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་སྟོས་པ་མེད་པའི་བདག་
 ཉིད་ཅན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དོ་ཞེས་མི་སྒྲུའོ། །

གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་སྟོས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་
 ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དོན་བརྗོད་པར་འདོད་པས་ནི། སྟོང་དོ་ཞེས་ཀྱང་མི་བརྗོད་དེ། །

མི་སྟོང་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་མི་བྱ། །གཉིས་དང་གཉིས་མིན་མི་བྱ་སྟེ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེན།
 བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལྟོག་པ་སྟེ། །སེམས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་ལྟོག་པས་སོ། །ཞེས་རྒྱ་མཚན་
 ལྟར་བཤད་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་མ་བརྗོད་ན་རྟོགས་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རི་ལྟར་གནས་
 པའི་རང་བཞིན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་མི་རུས་པས། །གདགས་པའི་དོན་དུ་བརྗོད་པར་
 བྱ། །དེའི་བྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་གདགས་པའི་དོན་དུ་སྟེ། །ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་
 ལྟོས་ནས་གདུལ་བྱའི་སྒྲེ་བོའི་དོར་ལྟག་པར་སྒྲོ་བདགས་ནས་སྟོང་ཞེས་དང་། མི་
 སྟོང་ཞེས་དང་སྟོང་པ་ཡིན་མི་སྟོང་པ་ཡང་ཡིན་ཞེས་དང་། སྟོང་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་སྟོང་
 པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དགོངས་པ་གདགས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་
 སོགས་པ་གསུངས་པ་དེ་ནི་བདག་བརྟག་པར་བཤད་པ་ལྟར་གཤེས་པར་བྱའོ། །རི་
 རྒྱུད་དུ། མདོ་ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་འགྲོ་འདི་སྐྱ་མ་ལྟ་བུ་དང་། །ཁྱོས་གར་ལྟ་དང་མི་
 ལམ་ལྟ་བུ་དང་། །བདག་མེད་སེམས་ཅན་མེད་ཅིང་སྟོག་འགྲོ་མེད། །ཆོས་རྣམས་
 སྟོག་རྒྱ་སྐྱ་མ་ལྟ་བུར་མཁྱེན། །སྟོང་པ་ཞི་བ་སྒྲེ་བ་མེད་པའི་ཚུལ། །མ་གཤེས་པས་
 བ་འགྲོ་བ་འབྱུང་པར་འགྱུར། །དེ་དག་ཐུགས་རྗེ་མངའ་བས་ཐབས་ཚུལ་དང་། །
 རིགས་པ་བརྒྱ་དག་གིས་ནི་འཇུག་པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྟོང་མི་སྟོང་སོགས་བཞི་མི་མངའ་བ་འབའ་
 ཞིག་དུ་མ་ཟད་ཀྱི། །གཞན་ཡང་། རྟག་དང་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཞི། །ཞི་བ་འདི་ལ་
 ག་ལ་ཡོད། །མཐའ་དང་མཐའ་མེད་ལ་སོགས་བཞི། །ཞི་བ་འདི་ལ་ག་ལ་ཡོད། །
 འདིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་དངོས་པོ་བཙུ་བཞི་གསུངས་

བ་འདི་ལྟ་སྟེ། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རྟག་གོ། མི་རྟག་གོ། རྟག་ཀྱང་རྟག་ལ་མི་རྟག་
 ཀྱང་མི་རྟག་གོ། རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་
 བརྟེན་པ་བཞི་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་ཚན་དང་པོ་འོ། །བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན།
 མཐའ་དང་མི་ལྡན། མཐའ་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཡིན་ལ་མི་ལྡན་པ་ཡང་ཡིན། མཐའ་
 དང་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་རྟེན་པ་བཞི་འོ་
 གཉིས་པའོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་གྲོངས་པ་ཆད་ཡོད་དོ། །མེད་དོ། །ཡོད་
 ཀྱང་ཡོད་ལ་མེད་ཀྱང་མེད་དོ། །ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ཕྱང་
 འདས་ལ་རྟེན་པ་བཞི་འོ་གསུམ་པའོ། །ལུས་དེ་ཉིད་སྟོན་ཡིན། ལུས་ཀྱང་གཞན་སྟོན་
 ཀྱང་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ལུས་སྟོན་གཉིས་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་སྟེ། དང་པོ་རྣམས་གྲངས་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་
 གཡོ་བ། གཉིས་པ་རྣམས་རྒྱང་འཕྲེན་གྱི་ལྟ་བ་འདྲ་བ། གསུམ་པ་རྣམས་གཅིང་བྱ་བའི་ལྟ་བ་བཀྲམ་པ།
 བཞི་པ་རྣམས་གནས་མ་བྱ་བའི་ལྟ་བ་བཅུ་པ་སྟེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་དངོས་པོ་བཅུ་བཞི་པོ་ནི་རྣམས་ལྟ་བུའི་ལུང་
 པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའོ། དེ་དག་གི་ཡུལ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ལུས་ལས། དེ་བཞིན་གསེགས་
 བས་ལུས་འདི་ལ་བརྟེན་ཏེ་སེམས་ཅན་པ་འོ་པོ་རྣམས་དང་། གང་ཟག་པ་འོ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་གཡོ་བ་
 དང་འདྲ་བ་དང་བཀྲམ་པ་དང་། བཅུ་པ་པ་ཡང་དག་པ་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་རབ་རྟེ་གས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 དངོས་པོ་བཅུ་བཞི་པོ་འདི་དག་མཐའ་གཅིག་རྟེན་བརྟེན་སྟེ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས་
 བ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་རྗེ་སྒྲིབ་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 སྟོང་མི་སྟོང་ལ་སོགས་པ་བཞི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་ཞིང་ངོ་བོ་
 ཉིད་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་མི་མངའ་བ་དེ་བཞིན་དུ། རྟག་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཡང་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་ཞིང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་འདི་ལ་གང་
 ལ་ཡོད་དེ་མི་མངའོ། །མཐའ་དང་མཐའ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཡང་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཞིང་ཞི་བ་འདི་ལ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མི་མངའོ། །མི་
 མངའ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མོ་གཤམ་གྱི་བུའི་སྒོ་སངས་དང་དཀར་གཤམ་ལྟར་འདི་
 དག་འཛིག་རྟེན་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་
 རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་མི་མངའ་བ་དེ་བཞིན་དུ་གྲོངས་པན་ཆད་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་
 ལ་སོགས་པ་ཡང་མི་མངའ་སྟེ། གང་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་ཡོད་ཅེས། །འཛིན་
 པ་སྟུག་པོས་བཟུང་གུར་པ། །དེ་ནི་ཕྱ་ངན་འདས་པ་ལ། །མེད་ཅེས་རྣམ་རྟོག་རྟོག་
 པར་བྱེད། །གང་གི་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཆེན་པོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་བཞིན་
 གྱིས་ཡོད་ཅེས་འཛིན་པ་སྟུག་པོས་བཟུང་ཞིང་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་བསྐྱེད་པ་ནི་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་གྲོངས་པན་ཆད་མེད་ཅིང་རྒྱན་ཆད་
 རོ་ཞེས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་རྟོག་པ་དེ་ནི་རྟག་པའམ་ཆད་
 པའི་མཐར་ལུང་བར་འགྱུར་རོ། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྟོང་དེ་ལ། །སངས་རྒྱས་ཕྱ་
 ངན་འདས་ནས་ནི། །ཡོད་དོ་ཞེའམ་མེད་དོ་ཞེས། །བསམ་པ་འཐད་པ་ཉིད་མི་
 འགྱུར། །གང་གིས་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་གནས་སྐབས་འགར་
 ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱོགས་ལ་སངས་རྒྱས་ཕྱ་ངན་
 ལས་འདས་ནས་ཡོད་དོ་ཞེའམ་མེད་དོ་ཞེས་མཐའ་གང་དུ་ཡང་བསམ་པ་འཐད་
 པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་དག་སངས་རྒྱས་སྟོས་འདས་གིང་། །ཟད་

བ་མེད་ལ་སྒྲོ་བྱེད་པ། །སྒྲོ་བ་པས་ཉམས་པ་དེ་ཀུན་གྱིས། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་
མཐོང་མི་འགྱུར། །གང་དག་སྒྲོ་ཞན་པ་ཉིད་གྱིས་སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྡན་འདས་
རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་ཞིང་རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་སྒྲོ་
བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གཞན་དུ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཟད་པ་
མེད་པ་ལ་རྟག་མི་རྟག་ཡོད་མེད་སྟོང་མི་སྟོང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་མི་མཁྱེན་ལ་སོགས་
པར་རྟོག་པས་སྒྲོ་བར་བྱེད་པ་དེ་དག་གིས་ནི་རང་གི་སྒྲོ་བ་དག་གིས་ཉམས་
པས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལུས་སུ་མཆོགས་པ་སྒྲོག་དུ་གྱུར་པས།
དེའི་ཕྱིར་རོ་དང་འདྲ་བ་དེ་དག་ཀུན་གྱིས་གསུང་རབ་འདི་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་
པ་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔུ་མ་ཡོང་གིས་ཉི་མ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
བཙུང་ལྡན་འདས་གྱིས། གང་དག་ང་ལ་གཟུགས་སུ་མཐོང་། །གང་དག་ང་ལ་
སྒྲུབ་ཤེས་པ། །ཡོག་པའི་སྟོང་བར་ཞུགས་པ་སྟེ། །སྒྲོ་བོ་དེ་ཡིས་ང་མི་མཐོང་། །
སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཆོས་ཉིད་ལྟ། །འདྲེན་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ། །ཆོས་ཉིད་ཤེས་
བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ནི་ཤེས་པར་རུས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་
བཞིན་གསེགས་པ་བརྟག་པ་འདིར་སེམས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་རང་བཞིན་མེད་པར་
བརྟག་པ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ནི། སེམས་
ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ནི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ལྟར་སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཡང་རང་
བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་རང་བཞིན་གང་། །དེ་ནི་འགྲོ་

འདིའི་རང་བཞིན་ཡིན། །དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་རང་བཞིན་མེད། །འགྲོ་བ་འདི་
 ཡི་རང་བཞིན་མེད། །རྗེ་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་རང་
 བཞིན་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འགྲོ་བ་སྒྲོད་ཀྱི་འཇིག་
 རྟེན་འདིའི་རང་བཞིན་ཡང་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྗེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རང་
 བཞིན་མེད་པ་དེ་ལྟར་འགྲོ་བ་འདིའི་རང་བཞིན་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་གཤམ་
 བར་བྱ་སྟེ། འགྲོ་བ་རྗེ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ལྟར་ནི་རྟེན་བརྟག་པ་ལ་སོགས་
 པ་དག་གིས་བརྟན་ཏོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མདོ་ལས། རྟག་ཏུ་སྒྲོ་མེད་ཆོས་ནི་དེ་
 བཞིན་གསེགས། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་ཀྱང་དེ་བཞིན་གསེགས་དང་འདྲ། །བྱིས་པའི་
 སྒྲོ་ཅན་མཆོན་མར་འཛིན་པ་རྣམས། །འཇིག་རྟེན་དག་ན་མེད་པའི་ཆོས་ལ་སྒྲོད། །
 དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་ཡི། །དག་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་
 སྟེ། །འདི་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་མེད། །འཇིག་རྟེན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་ནི་གཟུགས་བརྟན་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དབུ་མ་ཅུ་བའི་གཤམ་
 རབ་ལས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཉིར་གཉིས་
 པའི་འགྲེལ་པའོ། ། །

ཉིར་གསུམ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བརྟག་པ་ལ་ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་གྲུབ་པ་
 དགག་ ཉོན་མོངས་གཉོན་པོས་སྒྲོང་བ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། ཉོན་
 མོངས་ཀྱི་ངོ་བོ་དགག་ རྟེན་དགག་ རྒྱ་དགག་པ་དང་གསུམ་ཀྱི་དང་པོ་ནི། འདིར་
 སྒྲུལ་པ། སྒྲིད་པའི་རྒྱན་ནི་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱ་འདོད་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་

མོངས་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་ཅན་སྟེ་བ་དག་
 འཆི་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པ་ནི་སྤྱི་བའི་རྒྱན་ཡིན་ལ་དེའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་
 བོ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་རྣམས་ལ་དེ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ་ཞེན། གལ་ཏེ་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་དག་ཡོད་ན་སྤྱི་བའི་རྒྱན་ཡང་ཡོད་པ་ཞིག་ན་
 དེ་དག་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་གང་
 ཞིག་དེ་བྱུང་བས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་མུག་
 རྣམས། །བདག་རྒྱུན་ཀུན་ཏུ་རྟོག་ལས་འབྱུང་བར་གསུངས། །སྟུག་དང་དམིགས་རྒྱུན་མི་
 སྟུག་ཕྱིན་ཅི་ལོག། །བརྟེན་པ་ཉིད་ལ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས།
 འདོད་པ་བྱོད་གྱི་རྩ་བ་ནི། །ཤེས་ཏེ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་ལས་སྟེ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
 འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་མུག་རྣམས་མི་སྟུག་པ་ལ་སྟུག་པ་འཛིན་པ་སོགས་ཚུལ་བཞིན་མ་
 ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ལས་འབྱུང་བར་གསུངས་
 སོ། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དམིགས་རྒྱུན་
 སྟུག་པ་དང་མི་སྟུག་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་སྟེ། འདི་ལྟར།
 སྟུག་ལས་འདོད་ཆགས་དང་། མི་སྟུག་པ་ལས་ཞེ་སྤང་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་
 གཏི་མུག་འབྱུང་ངོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒྲིའི་བདག་རྒྱུན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་
 བོ་གསུམ་ཆར་གྱི་རྒྱ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར། གང་དག་སྟུག་དང་མི་སྟུག་
 དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་རྟེན་འབྱུང་བ། །དེ་དག་རང་བཞིན་ལས་མེད་དེ། །དེ་
 ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཡང་དག་མེད། །གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་

པ་གང་དག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་སྤྱག་མི་སྤྱག་སོགས་ལ་མི་ལྟོས་པ་ཞིག་ན།
 དེ་རྣམས་ནི་སྤྱག་པ་དང་མི་སྤྱག་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡང་
 ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་པ་
 མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་བདག་དགག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་དགག་
 པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་། བདག་གི་ཡོད་ཉིད་མེད་ཉིད་ནི། །རི་ལྷ་
 ལུང་ཡང་གྲུབ་པ་མེད། །དེ་མེད་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་ནི། །ཡོད་ཉིད་མེད་ཉིད་རི་
 ལྷ་ལྷ་འབྱུང་། །བདག་གི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་མེད་པ་ཉིད་རི་ལྷ་ལུང་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་
 པ་དེ་ལྷ་ལྷ་ནི་སྤྱར་རྒྱས་པར་བསྟན་ཟེན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་དེ་མེད་པ་ན་དེ་ལ་
 བརྟེན་པའི་ཆོས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་ཉིད་མེད་ཉིད་རི་ལྷ་ལུང་འབྱུང་པར་
 འབྱུང་ཏེ། ཕྱིག་པ་མེད་ན་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རི་མོ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་
 བདག་མེད་ན་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་མེད་པར་འབྱུང་ཞེན། ཉོན་མོངས་འདི་དག་
 གང་གི་ཡིན། །དེ་ཡང་གྲུབ་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །འགའ་མེད་པར་ནི་གང་གི་ཡང་། །
 ཉོན་མོངས་པ་དག་ཡོད་མ་ཡིན། །ཉོན་མོངས་པ་འདི་དག་ནི་ཕྱིག་ངོས་ཀྱི་རི་མོ་འཕ་
 འབྲས་ལུ་སྒྲིན་པ་ལྷ་ལྷ་དུ་རྟེན་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་ལ། རྟེན་དེ་ཡང་བརྟགས་པ་ན་བདག་
 གམ་སེམས་ཞིག་ཡིན་ན། དེ་དག་ནི་སྤྱར་བཀག་ཟེན་པའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་འདི་
 དག་གང་ཡིན་པའི་རྟེན་དེ་ཡང་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྟེན་འགའ་ཡང་མེད་
 པར་ནི་རྟེན་གང་གི་ཡིན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཡ་ཏེ་ཉོན་མོངས་པའི་རྟེན་སྒར་གྲུབ་པའི་བདག་ནི་འགའ་
 ཡང་མེད་གྱི། འོན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམས་
 སྐྱེ་ལ། སེམས་དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་
 རིགས་ཏེ། རང་ལུས་ལྟ་བཞིན་ཉོན་མོངས་རྣམས། ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པས་ན་ཉོན་མོངས་
 པ་རྣམས་སོ། ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་ཉོན་མོངས་པར་བྱ་བས་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་རྣམ་ལྟར་མེད། །
 རང་ལུས་ལྟ་བཞིན་ཉོན་མོངས་ཅན། ཉོན་མོངས་རྣམས་ལ་རྣམ་ལྟར་མེད། །རང་
 ལུས་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུང་པོ་ལྟ་ལ་བདག་དང་བདག་གི་བར་ལྟ་བའི་རྣམ་
 པར་ཞུགས་པ་བདག་དེ་རྣམ་པ་ལྟས་བཅའ་ན་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་
 རྣམས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ལ་རྣམ་པ་ལྟར་བཅའ་ན་མེད་དེ། འདི་ལྟར་ཉོན་
 མོངས་ཅན་དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱེག་པ་པོ་དང་བསྤྱེག་བྱ་ཡང་
 གཅིག་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། གཞན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་རྣམས་ཉོན་
 མོངས་ཅན་གྱི་རྒྱ་ལས་མི་འབྱུང་བར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། ཁོ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་
 དུ་མེད་པའི་བྱིར་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དང་དེ་དང་ལྷན་པའི་སྤྱེགས་ཉིད་ཀྱང་མི་
 རིགས་སོ། །རང་ལུས་ལྟ་བཞིན་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡང་ཉོན་མོངས་རྣམས་ལ་རྣམ་
 པ་ལྟར་མེད་དེ། འདིར་ཉོན་མོངས་ཉིད་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་
 དང་ལས་གཅིག་དུ་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། གཞན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཐལ་
 བའི་བྱིར་རོ། ཁོ་ཉིད་ལན་ཚུན་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་ཡང་མེད་ལ། ཉོན་མོངས་
 རྣམས་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་ལྷན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རྒྱ་དགག་པ་ལ་སྦྱིར་དགག་པ་དང་། མོ་མོར་བྱེ་སྦྱེ་དགག་པ་
གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། དམིགས་པ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།
གལ་ཏེ་ཁྱོད་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་བཀག་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་སྦྱག་པ་
དང་མི་སྦྱག་པ་དང་བྱིན་ཅི་ལོག་དག་ནི་རེ་ཤིག་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡོད་པས་ཉོན་
མོངས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྦྱག་དང་མི་སྦྱག་བྱིན་ཅི་ལོག་ །རང་བཞིན་
ལས་ནི་ཡོད་མིན་ན། །སྦྱག་དང་མི་སྦྱག་བྱིན་ཅི་ལོག་ །བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་
གང་དག་ཡིན། །སྦྱག་དང་མི་སྦྱག་བྱིན་ཅི་ལོག་དེ་དག་ཀྱང་ནི་རང་བཞིན་ལས་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་དགག་པ་འཆད་པར་འགྱུར་
བའི་བྱིར་རོ། །གང་གི་ཆེ་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་སྦྱག་
དང་མི་སྦྱག་བྱིན་ཅི་ལོག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་དེ་དག་གང་དག་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་
གི་རྒྱ་སྦྱག་པ་དང་མི་སྦྱག་པ་དང་བྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་དགོངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཡོད་དེ། དེ་དག་གི་དམིགས་པ་
གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་དུག་ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་སྒྲ་རོ་དང་རེག་
པ་དང་། །དྲི་དང་ཆོས་དང་རྣམས་དུག་ནི། །གཞི་སྟེ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྟངས་དང་། །
གཏི་སྦྱག་གི་ནི་ཡིན་པར་བརྟགས། །གཟུགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་བར་ཡུལ་རྣམ་པ་དུག་
ནི་གཞི་སྟེ་དམིགས་པ་ཡིན་པར་བྱེད་གྱིས་བརྟགས་སོ། །གང་གིས་ཞེ་ན། འདོད་
ཆགས་ཞེ་སྟངས་གཏི་སྦྱག་གི་འོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་སྦྱག་པའི་རྣམ་པར་

སྒྲོ་བཏགས་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་། མི་སྤྱུག་པའི་རྣམ་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལས་ཞེ་
 སྤང་དང་། རྟག་པ་དང་བདག་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྣམ་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལས་
 གཏི་མུག་སྒྲེའོ། །ཡུལ་དུག་པོ་འདི་ཉོན་མོངས་པ་དག་གི་དམིགས་པར་དོན་ལ་གནས་
 སམ་ཞེན། གཟུགས་སྒྲོ་རོ་དང་རེག་པ་དང་། གྲི་དང་ཆོས་དག་འབའ་ཞིག་སྟེ། །
 རི་ལྟར་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་གཟུགས་སྒྲོ་
 ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཁྱོད་གྱིས་
 འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པར་བརྟགས་པ་འབའ་ཞིག་དུ་ཟད་
 གྱི་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་ན། འོ་ན་རི་
 ལྟར་དམིགས་པ་ཡིན་ཞེན། གྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲིག་རྒྱ་མི་ལམ་འདྲ་བ་
 ཡིན། །ཡུལ་དུག་པོ་དེ་དག་ནི་གྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲ་བར་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་ལས་དམིགས་པ་བཞག་པ་འབའ་ཞིག་དུ་ཟད་དོ། །གང་གི་ཆོ་དེ་ལྟར་ཡིན་
 པ་དེའི་ཆོ། རྒྱ་མའི་སྒྲིམ་བུ་ལྟ་བུ་དང་། གཟུགས་བརྟན་འདྲ་བ་དེ་དག་ལ། སྤྱུག་
 པ་དང་ནི་མི་སྤྱུག་པ། འབྱུང་བར་ཡང་ནི་ག་ལ་འབྱུར། འདིས་ནི་རྟོན་ལོག་པ་ལས་
 བྱུང་བའི་སྤྱུག་པ་དང་མི་སྤྱུག་པའི་མཚན་མ་དག་ཀྱང་རྟུན་པ་ཉིད་དུ་བརྟན་ཏོ། །
 རི་སྐད་དུ། རང་འཛིན་ལས་བྱུང་བུང་པོ་རྣམས། རང་འཛིན་དེ་ནི་དོན་དུ་རྟུན། །
 གང་གིས་ས་པོན་རྟུན་དེ་ཡི། སྒྲིབ་བདེན་པ་ག་ལ་ཞིག ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་དགག་པ་ལ། ཆགས་སྤང་གི་རྒྱ་སྤྱུག་མི་སྤྱུག་དགག་
 གཏི་མུག་གི་རྒྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་རིགས་

བ་འདིས་ཀྱང་སྤྲུག་མི་སྤྲུག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་བརྟེན་
 བས་སྤྲུག་པ་ཞེས། །གདགས་པར་བྱ་བ་མི་སྤྲུག་པ། །སྤྲུག་ལ་མ་ལྟོས་ཡོད་མིན་
 བས། །དེ་ཕྱིར་སྤྲུག་པ་འཐད་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་སྤྲུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་
 ཡོད་ན་དེ་ནི་ངེས་པར་མི་སྤྲུག་པ་ལ་ལྟོས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། མི་སྤྲུག་པ་གང་
 ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲུག་པ་ཞེས་གདགས་པར་བྱ་བ་ལྟོས་བྱ་མི་སྤྲུག་པ་དེ་ཡང་སྤྲུག་པ་
 ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡོད་པ་མིན་པས། དེའི་ཕྱིར་སྤྲུག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
 འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྗེ་ལྟར་སྤྲུག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལྟར་མི་སྤྲུག་པ་ཡང་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་བརྟེན་ནས་མི་སྤྲུག་པར། །གདགས་པར་བྱ་བ་སྤྲུག་པ་ནི།
 མི་སྤྲུག་མ་ལྟོས་ཡོད་མིན་པས། །དེ་ཕྱིར་མི་སྤྲུག་འཐད་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་མི་སྤྲུག་
 པ་ཞེས་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་འབྲེལ་བ་ཅན་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ངེས་པར་
 རིང་ཐུང་ངམ། བ་རོལ་ཚུ་རོལ་ལྟར་སྤྲུག་པ་ལ་ལྟོས་པར་འགྱུར་ན། སྤྲུག་པ་གང་
 ལ་བརྟེན་ནས་མི་སྤྲུག་པ་གདགས་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པར་བཞག་པར་བྱ་བ་སྤྲུག་པ་
 ནི་ལྟོས་པར་བྱ་བ་མི་སྤྲུག་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་
 ལྟར་ན། མི་སྤྲུག་པར་གདགས་པ་ལྟོས་པར་བྱ་བ་སྤྲུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འབྲེལ་བ་ཅན་
 གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་མི་སྤྲུག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འཐད་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སྤྲུག་པ་དང་མི་སྤྲུག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།
 སྤྲུག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །མི་སྤྲུག་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་ན། །ཞེ་སྦང་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །སྤྲུག་པ་དང་མི་སྤྲུག་པའི་མཚན་

མ་མེད་ན། རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྤྲུག་པ་དང་མི་སྤྲུག་པའི་མཚན་མའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་འདོད་
ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ངོ་བོ་དག་ག་ རྟེན་དག་ག་ སྤྱན་འཕྱེན་གྱི་
ལམ་ག་ཞན་བསྟན་པ་དང་། བཀག་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པ་དང་བཞིའི་དང་པོ་ནི།
ད་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པར་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་གཏི་མུག་ཀྱང་མེད་པར་སྟོན་པ་ནི།
གལ་ཏེ་མི་རྟག་རྟག་པ་བདག་རྒྱུན་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་འཛིན་པ་སོགས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་
ཡིད་ཅུང་ཞེས། །དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ལོག་ཡིན་ན། །སྟོང་ལ་མི་རྟག་ཡོད་མིན་པས། །
འཛིན་པ་རི་ལྟ་ལོག་མ་ཡིན། །འདི་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་བཞི་སྟེ། སྤང་པོ་ལྟ་སྤྱད་
ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་འཛིན་ཅིང་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་གོ་སྟུམ་དུ་འཛིན་པ་དང་། མི་རྟག་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་བ་ཡིན་ལ་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་རྟག་པ་ཡིན་
ཏེ་དེའི་ཕྱིར་སྤང་པོ་ལྟ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ལ་བདེའོ་སྟུམ་དུ་འཛིན་པ་
དང་། །ཁུ་སྤྲུག་སྤྱད་པའི་ས་བོན་ཅན། །བཤང་དང་གཅི་བས་བསྐྱེད་གྱུར་ཅིང་། །མི་གཙང་རང་བཞིན་གཤམ་
བཞིན་དུ། །འདོད་པ་གང་གིས་དེ་ལ་ཆགས། །ཞེས་པ་ལྟར། ལུས་མི་གཙང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་
ལ་སྟོངས་པས་གཙང་བ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་དང་། སྤང་པོ་ལ་ལྟ་བ་བདག་དང་བདག་
གི་བས་སྟོང་པ་ལ་བདག་ཏུ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམས་སོ། །ཕྱིན་ཅི་
ལོག་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་གཏི་མུག་གི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་སྤང་པོ་རྟག་པས་
སྟོང་པའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་རྟག་པ་ཞེས་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ན་སྤང་
པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་པས། དེ་དང་འགལ་བ་

རྟག་པར་འཛིན་པ་རྗེ་ལྷར་བྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར། དེའི་བྱིར་རྟག་པ་བྱིན་
 ཅི་ལོག་མེད་དེ། དེའི་གཉེན་པོ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །རྗེ་ལྷར་རང་
 བཞིན་གྱིས་མ་སྒྲིམ་པའི་ལུང་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མི་རྟག་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ་སྒྲིག་
 བསྐྱེལ་དང་། མི་གཙང་བ་དང་། བདག་མེད་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དེ་
 དག་གི་མི་མཐུན་སྟོགས་བདེ་བ་དང་གཙང་བ་དང་། བདག་ཀྱང་བྱིན་ཅི་ལོག་དུ་
 མེད་དོ། །གང་གི་བྱིར་བྱིན་ཅི་ལོག་དག་མེད་པ་དེའི་བྱིར་དེའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་མ་རིག་
 པ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །རྗེ་སྐད་དུ། བཅོམ་ལྷན་འདས་
 ཀྱིས། མ་རིག་པ་དང་མ་རིག་རྒྱུན་འབྱུང་གང་། །ནམ་ཡང་ཡོད་པར་གྱུར་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། །མ་རིག་པ་དེ་འཛིན་རྟོན་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ཡི་བྱིར་ན་ངས་འདི་མ་རིག་
 གསུངས། །ཞེས་པ་ལྷར་རོ། །གཞན་ཡང་། གལ་ཏེ་མི་རྟག་རྟག་གོ་ཞེས། །དེ་ལྷར་
 འཛིན་པ་ལོག་ཡིན་ན། །སྟོང་ལ་མི་རྟག་པའོ་ཞེས། །འཛིན་པའང་རྗེ་ལྷར་ལོག་མ་
 ཡིན། །གལ་ཏེ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་གོ་ཞེས་དེ་ལྷར་
 འཛིན་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ན། །ལུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་
 ཀྱང་མེད་པས་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་འཛིན་པའང་རྗེ་ལྷར་བྱིན་ཅི་ལོག་པ་མ་ཡིན།
 གང་གི་ཆོ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་གང་ཞིག་བྱིན་ཅི་མ་
 ལོག་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ལས་ཐ་དད་པ་གསུམ་པ་མེད་ལ་གང་གི་ཆོ་བྱིན་ཅི་མ་
 ལོག་པ་མེད་པ་དེའི་ཆོ། ཅི་ལ་ལྷོས་ནས་བྱིན་ཅི་ལོག་དུ་འགྱུར། དེའི་བྱིར་རིགས་
 པ་འདིས་ཀྱང་བྱིན་ཅི་ལོག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པའི་བྱིར་མ་རིག་པ་

མེད་དོ། །གལ་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་ཀྱང་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པ་དེ་ནི་ཡོད་པ་
 ཡིན་ལ། དེ་ཡོད་ན་གང་གིས་འཛིན་པར་བྱེད་པ་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་དང་།
 འཛིན་པ་པོ་བདག་གམ་སེམས་ཀྱང་རུང་བྱེད་པ་པོ་དང་གཟུང་བར་བྱ་བ་གཟུགས་
 ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀྱང་ཡོད་དགོས་པས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། འདི་ཡང་མི་
 རིགས་ཏེ། གང་གིས་འཛིན་དང་འཛིན་གང་དང་། །འཛིན་པ་པོ་དང་གང་གཟུང་
 བ། །ཐམས་ཅད་ཉི་བར་ཞི་བ་སྟེ། །དེ་ཕྱིར་འཛིན་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །གང་གིས་
 འཛིན་པའི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་མེད་པ་དེ་ལྟར་ན། གལ་ཏེ་མི་རྟག་རྟག་
 པ་ཞེས། །དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ལོག་ཡིན་ན། །ཞེས་པས་བསྟན་ཏོ། །འཛིན་པ་པོ་ཇི་
 ལྟར་མེད་པ་ནི། བདག་གི་ཡོད་ཉིད་མེད་ཉིད་ནི། །ཇི་ལྟ་བུར་ཡང་གྲུབ་པ་མེད། །
 ཅེས་པས་བསྟན་ཏོ། །གང་གཟུང་བར་བྱ་བ་མེད་པར་ཡང་། གཟུགས་སྒྲ་རོ་དང་
 རིག་པ་དང་། །དྲི་དང་ཚོས་རྣམས་འབའ་ཞིག་སྟེ། །ཞེས་པས་བསྟན་ཏོ། །དེའི་
 ཕྱིར་གང་གིས་འཛིན་པའི་བྱེད་པ་དང་འཛིན་པའི་ངོ་བོ་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དང་
 འཛིན་པ་པོའི་བྱེད་པ་པོ་དང་གང་གཟུང་བར་བྱ་བ་ལས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་
 རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྦྱས་པའི་ཕྱིར་ཞི་བ་སྟེ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་
 གི་ཕྱིར་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་དང་ལས་དག་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་འཛིན་པ་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དག་ཡོད་དེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ལྡན་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ལོག་པའམ་ཡང་དག་ཉིད་དུ་ནི། །འཛིན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །

གང་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡོད་ཅིང་། །གང་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་ཡོད། །འདིར་བྱེད་པ་
དང་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་རྣམས་མེད་པས་འཛིན་པ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དོ་
ཞེས་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་བཤད་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ། རྟེན་གང་ལ་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་ཡོད་ཅིང་གང་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་དོ། །
གཞན་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འདི་འགའ་ཞིག་ལ་འདོད་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་
གསུང་པ་གྱུར་པ་ཞིག་གསུང་པ་ཞིན་པ་གཅིག་ལ་བརྟག་གྲང་། ཐམས་ཅད་དུ་
མི་འཐད་དེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དག་མི་སྤྲོད་དོ། ཕྱིན་ཅི་
ལོག་ཏུ་མ་གྱུར་ལ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དག་མི་སྤྲོད་དོ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཞིན་
ལ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དག་མི་སྤྲོད་དོ། །གང་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤྲོད་པ། །བདག་ཉིད་
ཀྱིས་ནི་རྣམས་པར་དཔྱོད། །དེ་ལ་རེ་ཤིག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
དག་མི་སྤྲོད་དེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་ཟིན་པ་ཡིན་ན།
ཡང་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་འབྲེལ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་
ཏུ་མ་གྱུར་པ་ལ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དག་མི་སྤྲོད་དེ། མི་ཤེས་པའི་གཉིད་དང་བྲལ་
བས་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་སྒྲིག་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡོད་པར་ཐལ་
པའི་ཕྱིར་རོ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་བ་ཞིན་པ་ལ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དག་མི་སྤྲོད་དེ།
གང་ཞིག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་མ་གཏོགས་པ་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཞིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འགའ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་

ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་མ་གྱུར་པ་དང་འགྱུར་བཞིན་པ་གང་ལ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་མི་སྲིད་པ་ན་ད་ནི་གང་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྲིད་ཅེས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གཟུ་བོའི་
 གྲོས་རྒྱུ་པར་དཔྱད་ཅིག་གཞན་ཡང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྒྱུ་མ་སྐྱེས་ན། །རི་ལྟ་
 ལུང་ན་ཡོད་པར་འགྱུར། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྒྱུ་མེད་ན། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅན་ག་
 ལ་ཡོད། །ཅིའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྒྱུ་མ་སྐྱེ་ཞེ་ན། །དངོས་པོ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་
 ཞེ། །གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཉིད་མ་ཡིན། །བདག་དང་གཞན་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན། །
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅན་ག་ལ་ཡོད། །དངོས་པོ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བ་སོགས་ནི་སྤར་བཤད་
 ཟེན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅན་ག་ལ་ཡོད། །དེའི་ཕྱིར་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡོད་དེ། །དེ་དང་ལྡན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གང་སྐྱུས་པ་མི་རིགས་
 སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་པོ་ཅུང་ཟད་གཅིག་ཡོད་པར་ཁས་
 ལེན་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཞག་མི་རུས་ཏེ། །འདི་ལྟར། གལ་ཏེ་བདག་དང་གཅེང་
 བ་དང་། །རྟག་དང་བདེ་བ་ཡོད་ན་ནི། །བདག་དང་གཅེང་དང་རྟག་པ་དང་། །
 བདེ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་བདག་དང་གཅེང་བ་དང་རྟག་པ་དང་བདེ་
 བ་དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛོག་ན། །དེ་དག་ཡོད་པའམ་མེད་པ་ཞིག་གལ་ཏེ་དེ་
 ཡོད་ན་ནི་བདག་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་ཏེ། །ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདག་
 མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བདག་དང་གཅེང་བ་དང་། །རྟག་དང་
 བདེ་བ་མེད་ན་ནི། །བདག་མེད་མི་གཅེང་མི་རྟག་དང་། །སྐྱུ་བ་སྐྱུ་ལ་ཡོད་པ་མ་

ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མི་སྤྲིད་པ་བདག་དང་གཙང་བ་དང་རྟག་
 པ་དང་བདེ་བ་མེད་ན། འོ་ན་ནི་བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་དག་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་པར་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱ་མེད་ན་བཀག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གལ་ཏེ་བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་དེའི་ཆོ། དེ་དག་གྲང་བདག་ལ་སོགས་
 པ་ལྟར་ཇི་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མི་འགྱུར་དེའི་ཕྱིར་ཐར་པ་འདོད་པ་དག་གིས་ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་དེ་དག་བརྒྱད་ཅར་ཡང་སྤང་བར་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམ་
 པར་དབྱེད་པ་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་འདི་ནི་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྲོད་པའི་རྒྱ་ཉིད་
 ཡིན་པས་དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། དེ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འགགས་པས། །
 མ་རིག་པ་ནི་འགག་པར་འགྱུར། །མ་རིག་འགགས་པར་གྱུར་ན་ནི། །འདྲ་བྱེད་ལ་
 སོགས་འགག་པར་འགྱུར། །གང་གི་ཆོ་རྣལ་འབྱོར་པས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་
 པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་དམིགས་པ་དེའི་ཆོ་དེ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འགགས་པས་དེའི་རྒྱ་
 ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །མ་རིག་པ་འགག་པར་གྱུར་པ་ན་མ་རིག་
 པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་འདྲ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་གཤིའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཆོས་རྣམས་འགག་
 པར་འགྱུར་ཏེ། མ་རིག་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོགས་མཐའ་དག་དང་སྟེ་བ་ལ་སོགས་
 པའི་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ལུས་ཀྱི་དབང་པོའི་རྒྱ་ཅན་
 གྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་འགགས་ན་འགག་པར་
 འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཉོན་མོངས་གཉིན་པོར་སྤྲོད་བ་དགག་པ་ནི། འདིར་སྒྲུས་པ།

གལ་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འགགས་པས་མ་རིག་པ་འགག་ན་རིགས་པ་ཡོད་དེ། དེ་འགག་
 པའི་ཐབས་ཚོལ་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་དེའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྤྱིད་པའི་
 རྒྱན་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་
 སྤྱོད་བ་ཡོད་ན། དེ་སྤྱོད་བའི་ཐབས་ཚོལ་བ་ཞིག་ན། དེ་དག་སྤྱོད་བ་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་དག་སྤྱོད་ན་ཡོད་པ་ཞིག་གམ་འོན་ཏེ་མེད་པ་ཞིག་སྤྱོད་གང་།
 ཕྱགས་དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། འདི་ལྟར། གལ་ཏེ་ལ་ལའི་ཉོན་མོངས་པ། །གང་
 དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། །རི་ལྟ་བུར་ན་སྤྱོད་བར་འགྱུར། །ཡོད་པ་སུ་ཞིག་
 སྤྱོད་བར་བྱེད། །གལ་ཏེ་གང་ཟག་ལ་ལའི་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་
 གང་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། དེ་རི་ལྟ་བུར་གཉེན་པོས་སྤྱོད་བར་འགྱུར་ཏེ་སྤྱོད་
 བར་མི་རྣམས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡོད་པ་སུ་གིས་སྤྱོད་བར་བྱེད་དེ། རང་
 བཞིན་བསྐྱོག་པར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་མི་སྒྲིབ་པ་བསྐྱོག་ཏུ་
 མེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དོ་ཞེས་ཏྲོག་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ།
 གལ་ཏེ་ལ་ལའི་ཉོན་མོངས་པ། །གང་དག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན། །རི་ལྟ་བུར་
 ན་སྤྱོད་བར་འགྱུར། །མེད་པ་སུ་ཞིག་སྤྱོད་བར་བྱེད། །གལ་ཏེ་གང་ཟག་ལ་ལའི་
 མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན། དེ་རི་ལྟ་
 བུར་ན་སྤྱོད་བར་འགྱུར་ཏེ། མེད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་བསྐྱོག་པ་ལ་སུ་ཡང་མི་
 བརྩོན་པ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་འདི་རྣམས་ཀྱང་མེད་ན་སུ་ཞིག་སྤྱོད་བར་བྱེད་དེ་
 སུས་ཀྱང་སྤྱོད་བར་མི་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱོད་བ་མེད་ལ། སྤྱོད་བ་

མེད་པའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་སྤྲོད་པའི་ཐབས་ཆོལ་བ་ཡང་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་
ལས། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་ལུང་པོའི་སྤྲོད་ཉིད་མཁུན། །མཁུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམས་
དང་མི་འགོགས་ཏེ། །བརྗོད་པ་ཅམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བརྗོད་བྱ་ཞིང་། །མྱ་ངན་འདས་
བཞིན་འཇིག་རྟེན་འདིར་དབྱུང་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དབུ་མ་རྩ་བའི་ཤེས་རབ་
ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་རྩ་བྱེད་པ་ནི་བྱ་རྩ་གསུམ་པའི་
འགྲེལ་པའོ། ། །

གསུམ་པ་སྒྲེ་མེད་ལ་རྩྭ་དང་པ་སྤྲོད་པ་ལ་དམིགས་ཡུལ་བདེན་བཞི་མི་
འཐད་པའི་རྩྭ་དང་པ་སྤྲོད་། ཐོབ་བྱ་མྱ་ངན་འདས་མི་འཐད་པའི་རྩྭ་དང་པ་སྤྲོད་པ་དང་
གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ་རྩྭ་དང་པ་འགོད་པ་དང་། དེ་དག་གི་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ།
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཐ་སྤྲོད་མི་འཐད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྤྲོད་མི་
འཐད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།
གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀུན་སྤྲོད་ན། །འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །འཕགས་པའི་
བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས། ཁྱེད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་རིགས་
པས་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་དག་ཀུན་སྤྲོད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་
ཞེས་སྒྲུབ་ན། དེ་ལྟར་ན་ཁྱེད་ལ་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་དང་མང་པོར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །
ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་སྤྲོད་པ་ཡིན་ན། དེའི་ཆེ་གང་སྤྲོད་པ་
དེ་ནི་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བཞིན་དུ་སྒྲེ་བ་དང་འགག་པ་མེད་
པས་དངོས་པོ་གང་ཡང་འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་

ན་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས་མེད་པར་ཐལ་བར་འབྱུང་ཏེ། འདི་ལྟར་
 འདི་ནི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་ལྷ་པོ་སྤར་གྱི་རྒྱས་བསྐྱེད་ཅིང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
 འབྱུང་བ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་སྤྲུལ་གསུམ་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་
 དང་གཞོན་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ནི་འཕགས་
 པ་རྣམས་ཁོ་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེད་དུ་མཐུན་གྱི་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ཡིན་པས་དེའི་
 ཕྱིར་སྤྲུག་བསྐྱེད་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །རི་རྒྱན་དུ། ལག་མཐིལ་སྤྱ་
 ཉག་གཅིག་འདུག་པ། མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མི་རྟོགས་པ། །དེ་ཉིད་མིག་ཏུ་སྤྲོད་བན། །
 མི་བདེ་བ་དང་གཞོན་བསྐྱེད་ལྟར། །བྱིས་པ་ལག་མཐིལ་འདྲ་བ་ཡིས། །འདུ་བྱེད་
 སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤྱ་མི་རྟོགས། །འཕགས་པ་མིག་དང་འདྲ་བས་ནི། །དེ་ཡིས་གིན་ཏུ་
 ཡིད་ཀྱང་འབྱུང་། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །སྤྲུག་བསྐྱེད་དེ་ཡང་འདུ་བྱེད་འབྱུང་
 བ་དང་འཇིག་པ་ཡིན་ན་རིགས་གྱི། །གང་གི་ཆེ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་ཅུང་ཟད་སྤྱོད་བ་དང་
 འཇིག་པ་མེད་པ་དེའི་ཆེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡོད་པར་ག་ལ་འབྱུང་། སྤྲུག་བསྐྱེད་མེད་ན་
 ཀྱན་འབྱུང་ཡང་མེད་དེ། འདི་ལྟར་རྒྱ་གང་ལས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱན་འབྱུང་ཞིང་སྤྱོད་བ་
 ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་རྒྱ་དེ་ལ་ཀྱན་འབྱུང་ཞེས་བྱ་ན། །གང་
 གི་ཆེ་འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་མེད་པ་དེའི་ཆེ་འབྲས་བུ་མེད་པའི་རྒྱ་མི་འཐད་པས་ཀྱན་
 འབྱུང་ཡང་མེད་དོ། །སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་ཞིང་མི་སྤྱོད་བ་ནི་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་ན།
 །གང་གི་ཆེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་མེད་པ་དེའི་ཆེ་གང་འགགས་པས་འགོག་པར་འབྱུང་། དེའི་
 ཕྱིར་འགོག་པ་ཡང་མེད་དོ། །སྤྲུག་བསྐྱེད་འགོག་པ་མེད་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་འགོག་པར་

འགྲོ་བ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱང་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། དེའི་
ཕྱིར་ལམ་ཡང་མེད་དོ། །

དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་སྟོང་པར་སྒྲུབ་བ་བྱོད་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་
མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་པའི། དང་པོ་དག་འདུན་དགོན་མཆོག་མི་འཐད་
པ་ལ་ཡང་གསུམ་གྱི། བདེན་བཞི་ཤེས་པའི་བྱ་བ་མི་འཐད་པ་ནི། བདེན་བཞི་
མེད་ན་ཉེས་པ་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་མེད་པས། །ཡོངས་
སྒྲུ་ཤེས་དང་སྤང་བ་དང་། །བསྒྲོམ་དང་མངོན་དུ་བྱ་བ་དག །འཐད་པར་འགྱུར་བ་
མ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས་མེད་ན་དེའི་ཆེ་མི་རྟག་པ་ལ་
སོགས་པའི་རྣམ་པས་སྟུག་བསྐྱལ་ཡོངས་སྒྲུ་ཤེས་པ་དང་། སྟུག་བསྐྱལ་ཀྱན་འབྱུང་
སྤངས་པ་དང་། སྟུག་བསྐྱལ་འགོག་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་བསྒྲོམ་པ་དང་། སྟུག་
བསྐྱལ་འགོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་དག་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མི་འཐད་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྟུག་བསྐྱལ་
ཡོངས་སྒྲུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། དེ་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
པས། །འབྲས་བུ་བཞི་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །གང་གི་ཆེ་སྟུག་བསྐྱལ་ལ་སོགས་པའི་
བདེན་པ་བཞི་ཡོངས་སྒྲུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་དེའི་ཆེ། འབྲས་བུ་བཞི་པོ་
རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་དང་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དབྱ་བཅོམ་
པའི་འབྲས་བུ་དག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་

གྱི་སྤངས་པ་སྒྲིམ་པས་འབྲས་བུའི་མིང་ཐོབ་སྟེ། འདི་ལྟར། ཐར་པའི་གོགས་གྱི་
གཙོ་བོ་འཇིག་ལྟ་དང་། ཚུལ་བྱིས་ས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཇིག་དང་། ཐེ་
ཆོམ་སྟེ་ཀུན་སྒྱུར་གསུམ་པོ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་དེ་ཉིད་བདེན་པ་མཛོན་རྟོགས་
སྐད་ཅིག་མ་བརྟུ་བྱུག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་
བྱའོ། །དེའི་སྟེང་དུ་འདོད་པའི་སྒྲིམ་སྤང་འབྲིང་གི་ཚུང་དུ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
ལ་སྤངས་པ་གང་ཡོད་པ་དེ་ནི་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་
སྟེང་དུ་འདོད་པའི་སྒྲིམ་སྤང་ཚུང་དུ་ཚུང་དུ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་སྤངས་པ་
གང་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་སྟེང་དུ་སྤྱིད་པའི་རྩ་
མོའི་ཉོན་མོངས་པ་ཚུང་དུ་ཚུང་དུ་སྤངས་པས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་སྤངས་པ་གང་
ཡོད་པ་དེ་ནི་དག་བཙུག་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱའོ། །གལ་ཏེ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཡོངས་སུ་
ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་འདི་དག་འཐད་པ་ཞིག་ན། གང་
གི་ཆེ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་མེད་ན་རྒྱ་མེད་པས་འབྲས་
བུ་བཞི་ཡང་མི་འཐད་དོ། །

གསུམ་པ་ཞུགས་གནས་མི་འཐད་པ་ནི། འབྲས་བུ་བཞི་མེད་ན་ཉེས་པ་
ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། འབྲས་བུ་མེད་ན་འབྲས་གནས་མེད། །ཞུགས་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་
མ་ཡིན། །འབྲས་བུ་བཞི་པོ་དེ་དག་མེད་ན་འབྲས་བུ་དེ་དག་ལ་གནས་པའི་འཕགས་
པའི་གང་ཟག་བཞི་པོ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་
མི་འོང་བ་དང་། དག་བཙུག་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འབྲས་

ལུ་བཞི་པོ་དག་ལ་ཞུགས་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན།
འདི་ལྟར། བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་གི་དང་པོ་བཙོ་ལྷ་
ནི་བདེན་པ་སྒྲུར་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ལ། བཅུ་དུག་
པ་ལམ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ནི་མཐོང་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་པའི་
ལམ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་མཐོང་ལམ་གྱི་སྒྲུར་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་གཏན་མ་སྤངས་པའམ་
རྣམ་པ་ལྟའི་བར་དུ་སྤངས་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་གནས་པ་ནི། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་
འབྲས་ལུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བཙོན་པས་ན་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་
ཉིད་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་པ་ལ་གནས་པ་ན་རྒྱུན་དུ་
ཞུགས་པའི་འབྲས་ལུ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཉིད་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་དུག་
པ་སྤོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པ་ནི་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་ལུ་
ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་པས་ན། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཉིད་དུག་པ་སྤངས་
པའི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་གནས་པ་ན་འདོད་པའི་ལྷ་འམ་མིར་སྒྲེ་བ་གཅིག་ལེན་
སྤྱད་པའི་ཕྱིར་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཉིད་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་
དགུ་པ་སྤོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཆོ། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་ལུ་
ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བཙོན་པས་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཉིད་དགུ་པའི་རྣམ་
གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པ་ན་གང་དུ་སྒྲེས་པ་དེར་སྒྲེ་བ་གཉིས་པ་མི་ལེན་ཅིང་བྱེད་
པར་དུ་འགོ་བས་ན་ཕྱིར་མི་འོང་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཉིད་སྤྱད་པའི་རྩེ་མོའི་ཉོན་མོངས་

བ་དགྲ་བ་སྤྲོད་བའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ལ་གནས་པ་ན་དགྲ་བཙུག་པའི་
 འབྲས་ལུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བརྩོན་པས་ན་དགྲ་བཙུག་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཉིད་
 གླིང་ཅེའི་དགྲ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པ་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་
 སྤངས་པས་མཆོད་པར་འོས་པའི་ཕྱིར་དགྲ་བཙུག་པའི་ཞེས་བྱའོ། །ཞིབ་པར་གཞན་
 ཏུ་གཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཞུགས་པ་བཞི་དང་འབྲས་ལུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་
 བཞི་སྟེ་སྟེས་ལུ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་པོ་ཡོན་གནས་སུ་འོས་པ་དེ་དག་ནི་རྟོགས་པའི་ཆོས་
 མཛོན་ཏུ་གྱུར་པས་བདུད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཙུག་ལྟར་འདས་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
 དག་འདུན་ཞེས་གསུངས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དེ་ལ་བརྒྱ་ཕྱིན་ལྟ་ཡི་རྒྱལ། །དབང་སྐུར་
 ཀྱིས་ནི་ཞུས་པ་དང་། རྟོག་ཆགས་ཞིང་པ་རྒྱལ་འགྱུར་ཞིང་། །དད་ལྟར་བསོད་
 རམས་དག་འདོད་པ། །རྩལ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་རམས་ནི། །རྟག་ཏུ་བྱེད་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ཞིང་། །གང་ལ་སྤུལ་ན་འབྲས་ཆེ་བ། །བཟང་པོ་རབ་ཏུ་བཤད་བྱ་སྟེ། །
 རིགས་དང་ཞབས་སུ་ལྟན་པ་ཡི། །སྦྱོན་གནས་གྱུར་ཅིང་དག་འདུན་ཆེ། །ཞུགས་པ་
 རྣམ་པ་བཞི་དང་ནི། །འབྲས་ལ་གནས་པ་བཞི་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 དེའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྟེས་ལུ་གང་ཟག་བརྒྱད། །དེ་དག་མེད་ན་དག་འདུན་མེད། །
 གལ་ཏེ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་དང་དེ་དག་ཡོངས་སུ་གཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་ན།
 བདེན་པ་མཐོང་བ་མེད་པས་འབྲས་ལུ་མེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་རི་སྐད་བཤད་པའི་ཞུགས་
 པ་དང་གནས་པའི་སྟེས་ལུ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་པོ་དག་མེད་པས་དག་འདུན་མེད་པར་
 འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་དགོན་མཆོག་མི་འབྲང་པ་ནི། འཕགས་པའི་བདེན་རྒྱུ་མས་
མེད་པའི་བྱིར། །དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡིན། །ཆོས་ནི་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཏེ། ལུང་
གི་ཆོས་དང་རྟོགས་པའི་ཆོས་སོ། །དེ་ལ་འགོག་པ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་རྟོགས་
པའི་ཆོས་ཡིན་ལ། དེ་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྡེ་སྡོད་གསུམ་ནི་ལུང་གི་ཆོས་སོ། །འཕགས་
པའི་བདེན་པ་རྒྱུ་མས་མེད་ན་དེའི་ཁོངས་སུ་འདུ་བས་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་
ཉིད་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་སངས་རྒྱུ་དགོན་མཆོག་མི་འབྲང་པ་ནི། ཆོས་དང་དགོ་འདུན་
ཡོད་མིན་ན། །སངས་རྒྱུ་ཅི་ལྟར་ཡོད་པར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་ཅི་སྐད་བཤད་པའི་
ཆོས་ཡོད་ན། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྐྱབ་པ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་
པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཛོན་པར་རྟོགས་པར་བྱགས་སུ་རྒྱུད་པའི་བྱིར་སངས་རྒྱུ་ཡོད་
དོ་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། གལ་ཏེ་དགོ་འདུན་ཡོད་པ་ཡིན་ན་དེའི་
ཉེ་བར་བསྟན་པ་དག་གིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་བསགས་གིང་དེ་ལ་དབུལ་བ་དང་
རིམ་འགོ་དང་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་
བསགས་པ་ན་རིམ་གྱིས་སངས་རྒྱུ་སུ་འགྱུར་ན། གང་གི་ཆེ་ཅི་སྐད་བཤད་པའི་
ཚུལ་གྱིས་ཆོས་དང་དགོ་འདུན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་ཆོགས་གཉིས་ལས་བྱུང་
བའི་སངས་རྒྱུ་ཅི་ལྟར་ཡོད་པར་འགྱུར། དེའི་བྱིར། དེ་སྐད་སྡོད་པ་ཉིད་སྟུན། །
དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གཞོན་པ་ནི། །བྱེད་ཅིང་། སྡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་སྐད་དུ་
སྟུན་པ་ན་ཉིད་པ་དགའ་བའི་བྱིར་དང་། དེས་འགའ་ཞིག་ན་འབྱུང་བའི་བྱིར་དང་།

བསོད་ནམས་ཆུང་བ་རྣམས་དེ་དང་མི་ཕྱད་པའི་ཕྱིར་དང་། རིན་ཐང་ཆེ་བའི་ཕྱིར་
 རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཐུན་པས་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་
 དགོ་འདུན་ཞེས་བྱ་བ་དག་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་
 ལྷན་མི་འཐད་པ་ནི། འབྲས་བུ་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་མ་ཡིན་དང་ཆོས་ཉིད་དང་། །
 འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཐ་ལྷན་ནི། གུན་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན། །གལ་ཏེ་འདི་ཐམས་
 ཅད་སྟོང་ཞིང་མེད་པ་ཡིན་ན། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་སྟོག་གཅོད་
 པ་ལ་སྟོགས་པའི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་། སྟོག་གཅོད་པ་སྟོང་པ་ལ་སྟོགས་པའི་ཆོས་
 ཉིད་དང་། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ཡོད་དུ་འོང་མི་འོང་དག་ཀྱང་མེད་ལ། འཇིག་རྟེན་
 པའི་ཐ་ལྷན་གྱིས་ཤིག་ ཆོས་ཤིག་ ཟོ་ཞིག་ འདུག་ཅིག་ སོང་ཞིག་ཅིས་བྱ་བ་ལ་
 སྟོགས་པ་གུན་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 སྟོང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་རིགས་ཤིང་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐམས་
 ཅད་སྟོང་པར་སྒྲ་བ་འདི་ནི། མི་ལེགས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་དག་ག་པ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་
 གྱི་དང་པོ་ནི། དེ་ལ་བཤད་པ་བྱོད་གྱིས་ནི། སྟོང་ཉིད་དགོས་དང་སྟོང་ཉིད་དང་། །
 སྟོང་ཉིད་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པས། དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གཞོད་པ་ཡིན། དེ་སྐད་གོ་ལ་བ་
 དེ་ལ་ལན་བཤད་པ། དངོས་པོར་སྒྲ་བ་བྱོད་གྱིས་གང་གི་ཆེད་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་
 པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་དགོས་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་མཆོན་ཉིད་དང་། གང་ལ་སྟོང་
 པ་ཉིད་གྱི་སྒྲ་འདུག་པ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་སྒྲའི་དོན་རྣམས་མ་རྟོགས་པས་དེའི་ཕྱིར་

ཁྱོད་ནི་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་མེད་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་སྟོབ་བཏགས་
ནས། གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀུན་སྟོང་ན། །འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །ཅིས་
སྐྱབས་སྐྱོན་ཀ་སྟོབ་ཞིང་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཆེར་ཡིད་འབྱུང་བར་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་ན།
ཁྱོད་ཉིད་ལ་གཞོན་པ་ཡིན་ནོ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་གང་ཡིད་པ་དེ་ནི་ཁོ་
བོ་ཅག་གི་བསྟན་བཅོས་འདིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་མ་སྟོས་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོང་
པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་ཤེས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་མི་ཤེས་ཤིང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དགོས་
པ་ཡང་མི་ཤེས་སོ། །དེས་ན་འདིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་ཅི་ཞེ་ན། འདི་ན།
ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་པས་ཐར། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་ལས། །དེ་
དག་སྟོས་ལས་སྟོས་པ་ནི། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་དགག་པར་འབྱུང་། །ཞེས་སྟར་
བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེའི་བྱིར་སྟོས་པ་མ་ལུས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་བྱིར་སྟོང་པ་
ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མེད་པར་རྟོག་ཅིང་སྟོས་པའི་དྲ་
བ་ཁོ་ན་སྟེལ་བ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་པ་ཉིད་
གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་། གཞན་ལས་ཤེས་མིན་ཞི་བ་དང་། །སྟོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་
སྟོས་པ། །རྣམ་རྟོག་མེད་དོན་ཐ་དད་མིན། །དེ་ནི་དེ་ཉིད་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་
བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེའི་བྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་ལོག་པའི་རང་བཞིན་
ཅན་ལ་མེད་པ་ཉིད་ག་ལ་ཡོད། དེའི་བྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་མི་ཤེས་སོ། །
དོན་གང་ཉེ་བར་བཟུང་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོབ་འཇུག་པ་དེ་ཡང་། ཉོན་ཅིང་འབྲེལ་
བར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །དེ་ནི་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་

སྟེ། །དེ་ཉིད་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
བར་འབྱུང་བའི་སྒྲིའི་དོན་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིའི་དོན་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་མེད་པའི་
དོན་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིའི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིའི་དོན་
ཡང་མི་ཤེས་སོ། །མི་ཤེས་བཞིན་དུ་གྲུན་ཀ་ཚོལ་བས་ནི་བྱེད་ཉིད་ལ་གཞོད་དོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཞར་བྱུང་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
དགྲུས་མ་གྲུན་ཀ་སྤང་བ། རྟེན་འབྲེལ་མཐོང་བས་བདེན་པ་རྟོགས་པར་བརྟན་པ་
དང་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། དབུ་མ་པ་ལ་རི་སྐད་སྒྲིམ་པའི་གྲུན་ཀ་ཚོལ་བ་དེ་སྟེ་
ཞེས་ཅེ་ན། གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་ཤེས་པར་གཞུང་
ཅུམ་འདོན་པ་ལྟར་བྱེད་པ་རང་གི་སྟེ་པ་དངོས་པོར་སྒྲིབ་བ་དག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོབ་
དཔོན་གྱིས་གཞན་གྱིས་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསྒྲེག་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་རེ་ཤིག་བཅོམ་ ལྟན་ འདས་ ཀྱིས་ གསུང་ རབ་ ལས་ བརྟན་ པའི་ བདེན་ པ་
གཉིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། སངས་རྒྱས་
རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བརྟན་པ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །འཛིག་རྟེན་
ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། །དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལ་
སྒྲིའི་དོན་དང་ཡན་ལག་གི་དོན་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། རོ་བོ་དོས་གཟུང་བ་དང་།
སོ་སོའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། དབུ་མ་ལ་འཇུག་
པར། དངོས་པོ་རྣམས་བདེན་པར་མཐོང་བ་དང་། རྟེན་པར་མཐོང་བའི་ཡུལ་གྱི་རོ་བོ་གཉིས་འཛིན་པའི་
ཕྱིར་གཉིས་སུ་སངས་རྒྱས་དང་འཕགས་པ་རྣམས་བཞེད་དེ། དངོས་ཀྱན་ཡང་དག་བརྟེན་པར་

མཐོང་བ་ཡིས། །དངོས་རྟོག་ངོ་བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། །ཡང་དག་མཐོང་
 ཡུལ་གང་ཡིན་དོན་དམ་སྟེ། །མཐོང་བ་རྒྱུན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འདོད། །ཅིས་
 བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དངོས་པོ་འདི་དག་ལ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་བདེན་པ་གཉིས་
 སུ་དབྱེ་བ་ནི་མེད་ཀྱི། །འདི་རྣམས་ལ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྒྲུབ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་ཡིས་རྟོག་ཚུལ་
 དང་། །འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་ཚུལ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བདེན་པ་གཉིས་
 སུ་རྣམ་པར་འཛིན་གོ། །དེ་ལ་བྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་དག་ལ་བྱིས་པ་རྣམས་
 ཀྱི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
 རང་དག་འབས་མཛོན་པར་ཞེན་ཅིང་ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཀ་བ་
 ལུམ་པ་སྒྲེས་པ་བུད་མེད་སོགས་འཛིན་རྟོག་གྲགས་པའི་ཐ་སྙད་རྗེ་སྟེད་བཏགས་
 པ་རྣམས་ནི་འཛིན་རྟོག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་
 པ་ཉིད་ཀྱི་མིག་སྒྲུབ་ཀྱིས་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་སྦྱངས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཅི་ཡང་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་གཟིགས་པ་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་
 པ་མཐའ་གང་དུ་ཡང་མི་གནས་པ་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་རང་བཞིན་གཏན་
 ལ་དབབ་པ་ནི། །འཛིན་རྟོག་ནི་གང་། ཀུན་རྫོབ་ནི་གང་། ཅིའི་བྱིར་བདེན་པ་ཞེས་
 བྱ་ཞེན། དེ་ལ། །འཛིན་རྟོག་སྦྱང་པོར་རབ་གྲགས་པ། །དེ་ལ་འཛིན་རྟོག་ངེས་པར་
 བརྟེན། །ཞེས་གསུངས་པས་ན་སྦྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟག་པའི་གང་ཟག་ལ་འཛིན་

རྟེན་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཀུན་ནས་སྒྲིབ་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། འདིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པས་ན་དངོས་པོར་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་མཚན་ཉིད་གྱི་ཉོན་མོངས་
 ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱའོ། །ཀུན་རྫོབ་དེས་བདེན་པར་ཞེན་ཅིང་ཐ་
 སྟད་བྱས་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། དོན་ལ་གནས་གིང་མི་སྒྲུབས་ནི་
 མ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་སྐད་དུ།
 འཇུག་པ་ལས། མ་རིག་རང་བཞིན་སྒྲིབ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། །དེས་གང་བཅོམ་པ་
 བདེན་པར་སྒྲུང་དེ་ནི། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་ཞེས་སྟབ་པ་དེས་གསུངས་ཏེ། །བཅོམ་
 མར་གྱུར་པའི་དངོས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །སྒྲོབ་དཔོན་
 ལེགས་ལྟན་འབྱེད་ནི། ཀུན་རྫོབ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟད་དེ། དེས་རྣམ་པར་བཞག་
 པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་བཞེད་ལ། རོ་བོ་ངོས་འཛིན་སྒྲུར་དང་འདྲའོ། །གང་ལ་
 ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་ཐ་སྟད་བཏགས་པའི་ཡུལ་དེ་གང་ཞེན། འཇུག་པ་ལས།
 གཞོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དུག་རྣམས་ཀྱི། །གཟུང་བ་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱིས་
 རྟོག་སྟེ། །འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ལྟག་མ་ནི། །འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་
 ལོག་པར་རྣམ་པར་བཞག། །ཅེས་བཤད་པ་ལྟར། དབང་པོ་དུག་པོ་ཕྱི་ནང་གི་
 འབྱུལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པའི་སྒྲུང་བ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
 ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་པར་ཞེན་ཅིང་ཐ་སྟད་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །འབྱུལ་རྒྱས་བསྐྱད་པ་ལས་བྱུང་
 བའི་ཤེས་པ་འབྱུལ་པའི་སྒྲུང་བ་སྒྲུ་མ་དང་མི་ལམ་དང་། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ཤད་

ལ་སོགས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་པ་དག་བདེན་པར་ཐ་སྐད་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཀུན་
རྩོམ་ཅམ་ཡིན་གྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོ་མ་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་དེ་
དག་ཀྱང་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཀུན་རྩོམ་ཅམ་ཡིན་གྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་
མ་དང་འདྲ་བར་བྱགས་སུ་རྒྱུད་པས་བདེན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་
ཕྱིར་ཀུན་རྩོམ་བདེན་པ་ནི་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྒྲུབ་ཁོ་ཁོ་ན་ལ་ལྟོས་ནས་རྣམ་པར་འཛིག་གི་
འཕགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཀུན་རྩོམ་གྱི་བདེན་པ་མི་མངའོ་ཞེས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་
བྱའོ། །

འོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་ཀུན་རྩོམ་གྱི་བདེན་པ་འཛིག་
རྟེན་ལ་རི་ལྟར་གྲགས་པ་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་པར་མཛད་ཅེ་ན། དེ་ནི་རི་སྐད་དུ།
རི་ལྟར་གྲ་གྲོ་སྐད་གཞན་གྱིས། །གཟུང་བར་མི་རུས་དེ་བཞིན་དུ། །འཛིག་རྟེན་པ་
ཡིས་མ་གཏོགས་པ། །འཛིག་རྟེན་གཟུང་བར་རུས་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར། འཛིག་
རྟེན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་གཞུག་པའི་ཐབས་སུ་ཀུན་རྩོམ་འཛིག་རྟེན་ལ་རི་ལྟར་གྲགས་
པ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ངོར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ཡིན་གྱི།
རང་ཉིད་གྱིས་ཀུན་རྩོམ་གཟིགས་ནས་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་རི་སྐད་པར་
ཆོས་ཀྱི་སྒྲུལ་བཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་འགའ་ཡང་མ་
གཟིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར། ཤར་གྱི་སྒྲེ་པའི་ཡུང་ལས། གལ་ཏེ་འཛིག་
རྟེན་རྣམ་འདྲན་རྣམས། །འཛིག་རྟེན་མཐུན་པར་མི་འཇུག་ན། །སངས་རྒྱས་ཆོས་
ཉིད་གང་ཡིན་དང་། །སངས་རྒྱས་སུས་ཀྱང་ཤེས་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་

གསུངས་སོ། ཁོན་མོངས་ཅན་དེ་ལ་ཁོན་མོངས་པ་ཅན་ནི། བདག་ཏུ་ར་རྒྱལ་བ་དང་། བདག་ཏུ་
 མོངས་པ་དང་། བདག་ལ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གྱི་མ་རིག་པ་མ་སྤངས་པའི་འཕགས་པ་
 སློབ་པ་རྣམས་ལ་རྗེས་སྐྱོབ་ཏུ་རི་མོ་མཁན་རང་གིས་བྲིས་པའི་གཟུགས་ལ་གཞོན་
 གྱིན་དུ་འབྱུལ་བ་ལྟར། སྐབས་འགར་དངོས་པོར་མངོན་ཞེན་གྱི་མཚན་མ་ཅུང་བྱང་
 འབྱུང་ཡང་རྒྱལ་ལ་རི་མོ་བྲིས་པ་ལྟར་སྤྱད་དུ་ལྷོག་ཅིང་། ཁོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་
 པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་དང་། བྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ས་ལ་
 གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དངོས་པོར་
 མངོན་ཞེན་གྱི་མཚན་མ་མི་འབྱུང་ཞིང་། ཐ་སྙད་ལ་འཇུག་པའི་དུས་སུ་འཇིག་རྟེན་
 ལ་རི་ལྟར་གྲགས་པ་ལྟར་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ནི་གཞན་གཞུག་པའི་དགོས་པ་
 ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་པོ་ནི། རི་ལྟར་
 སྤང་བ་འདི་ཁོ་ན། གྲུན་རྫོབ་ཅེས་མཁས་པ་ནས་བྲིས་པའི་བར་ལ་ཐུན་མོང་དུ་
 སྤང་ཞིང་གྲགས་པའི་ཤེས་བྱར་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་གྲུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའོ་ཞེས་
 འཇིག་ཅིང་། ཅིའི་བྱིར་གྲུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་ཞེན། གང་ཞིག་གིས་སམ་
 གང་དག་ལ། །ཡང་དག་སྒྲིབ་བྱེད་དེ་གྲུན་རྫོབ། །དེས་ན་འདི་གྲུན་བདེན་པ་སྟེ། །
 དམ་པའི་དོན་དུ་བདེན་མ་ཡིན། །ཞེས་སྟོ་གང་ཞིག་གིས་སམ། སྟོ་གང་ཡོད་
 ན་ཡང་དག་པ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་གྲུན་རྟོག་གིས་བསྐྱུས་
 པའི་སེམས་སེམས་བྱང་རྣམས་ནི་གྲུན་རྫོབ་ཡིན་ལ། དེས་འདི་གྲུན་བདེན་པར་
 བཞག་པས་གྲུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །

ཀུན་རྫོབ་དེ་ཡང་གཉིས་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། ཡང་དག་པ་
མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཡང་དག་པར་
སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་ལ་སོགས་པར་སྒྲོ་བརྟགས་པས་དབེན་པ། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་
བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ། རི་ལྷར་སྤང་བ་ལྷར་དོན་བྱེད་པ་ལ་མི་སྤྱུ་བ་ཡིན་ལ། གཉིས་
པ་ནི། ཡང་དག་པར་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་ལ་སོགས་པར་རྟོག་པས་སྒྲོ་བརྟགས་པ་
སྒྲུའི་ཡུལ་སྒྲུའི་མཚན་ཉིད་ཅན་རྣམས་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། བརྟགས་པའི་དོན་
ཁྲིས་དབེན་གྱུར་པ། །དངོས་ཅམ་བརྟེན་ནས་གང་སྐྱེས་པ། །ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་
ཤེས་པར་བྱ། །ཡང་དག་མིན་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའོ། །ཞེས་པ་ལྷར་རོ། །ཡང་རྟོག་
མེད་ཤེས་པའི་སྤང་བ་ལ་ཡང་ཡང་དག་པ་དང་། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སུ་
འབྱེད་དེ། དང་པོ་ནི། འབྲུལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པའི་སྤང་བ་མེད་དང་རྒྱ་ལ་
སོགས་པ་རི་ལྷར་སྤང་བ་ལྷར་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་
པ་འབྲུལ་པའི་སྤང་བ་སྤྱུ་མ་དང་མི་ལམ་དང་སྒྲིག་སྤྱུ་ལ་སོགས་པ་རི་ལྷར་སྤང་བ་
ལྷར་དོན་བྱེད་མི་རྣམས་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། སྤང་དུ་འདྲ་ཡང་དོན་བྱེད་དག །
རྣམས་པའི་ཕྱིར་དང་མི་རྣམས་ཕྱིར། །ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
ནི་དབྱེ་བ་བྱས། །ཞེས་བཤད་དོ། །སྒྲོ་བ་དཔོན་འདིའི་བཞེད་པ་ལྷར་ན་ཡང་དག་
ཀུན་རྫོབ་དུ་འདོད་པའི་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་སྒྲོས་བརྟགས་པ་ལ་མ་
ལྷོས་པར་རང་གི་ངོ་བོས་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་ཅིང་དོན་བྱེད་པ་ལ་མི་སྤྱུ་བར་འདོད་པར་
སྤང་སྟེ། དེ་ལྷར་ན་དངོས་པོ་སྤྱུ་བ་ལྷར་རྟེན་འབྲེལ་རང་རྒྱད་དུ་གྱུ་བ་པར་ཁས་སྤངས་

བའི་ཕྱིར། གུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་བ་མིང་ཙམ་དུ་འགྱུར་གྱི། འོན་དམ་པར་ཁས་སྤངས་
 པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱུད་ན་བདེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་
 གུན་རྫོབ་ཡིན་ནོ་ཞེན། རྟེན་འབྲེལ་རང་རྒྱུད་དུ་སྐྱེ་བར་ཁས་སྤངས་ནས་དེ་རིགས་
 པས་སྐྱེ་མེད་དུ་བཤེགས་པ་ནི། ལུས་པ་ཐོ་བས་བཙུམ་པ་ལྟར་ཆད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་
 དུ་འགྱུར་གྱི། ཡང་དག་པའི་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། འཇུག་པ་ལས།
 གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བརྟེན་འབྱུང་ན། །དེ་ལ་བསྐྱར་བས་དངོས་པོ་འཇིག་
 པའི་ཕྱིར། །སྟོང་ཉིད་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་རྒྱར་འགྱུར་ན། །དེ་ནི་རིགས་མིན་དེ་
 ཕྱིར་དེ་ཡོད་མིན། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །མདོ་ལས་གྲང་། འོད་སྤང་། སྟོང་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་
 སོགས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་ནི་སྟོ་
 འབྲུལ་པ་ལ་སྤྱང་ཙམ་ཡིན་པས་རང་རྒྱུད་དུ་གྲུབ་པར་ཁས་མི་ལེན་ནོ་ཞེན། འོན་
 ནི་རི་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་དང་དོན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་
 པ་ཤེས་པ་འབྲུལ་པ་ལ་སྤྱང་བ་ཙམ་ཡིན་པ་ལྟར། སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཤེས་པ་
 འབྲུལ་པ་ལ་སྐྱེ་འཇིག་དང་དོན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པར་སྤྱང་བའི་ཕྱིར། རི་ལྟར་ན་
 དེ་དག་ལ་ཡང་དག་པ་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དབྱེ་བ་བྱེད། གལ་ཏེ་གཉིས་
 ཀ་ཡང་ཤེས་པ་འབྲུལ་པའི་སྤྱང་བར་མཚུངས་གྲང་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྤྱང་བ་ལྟར་
 དོན་བྱེད་པ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བར་ཞེན་ཅིང་ཐ་སྙད་བྱས་པས་དེའི་ཕྱིར་ཡང་དག་
 པ་དང་ལོག་པའི་དབྱེ་བ་བྱས་སོ་ཞེན། དེ་ལྟར་གུན་རྫོབ་བདེན་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་

བད་དང་ཐ་སྟད་ཀྱིས་སློབ་ཏུ་གསུངས་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་གྱི། བརྟགས་པའི་དོན་གྱིས་
དཔེན་གྱུར་པ། །དངོས་ཅམ་བརྟེན་པ་གང་སྟེས་པ། །ཡང་དག་ཀུན་རྗེ་བ་ཅེས་བྱ་
བར་མི་རིགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་སྟིང་པོའི་ལུགས་འདི། སློབ་དཔེན་ཞི་བ་
འཆོ་དང་། མེད་གོ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞེད་མོད། ཕྱོགས་འདི་ནི་མ་མེད་པ་
མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དོན་དམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི། ཀུན་རྗེ་བ་དང་དོན་
དམ་པའི་བདེན་པ་བརྟན་པའི་མདོ་ལས། ལྟའི་བྱ་གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལུས་དང་
བག་དང་ཡིད་ཀྱི་སྒྱུད་ལུལ་དུ་གྱུར་ན། དོན་དམ་པའི་གངས་སུ་མི་འགོ་ཞིང་། ཀུན་རྗེ་བ་ཀྱི་བདེན་པ་ཉིད་དུ་
འགྱུར་རོ། །ལྟའི་བྱ་འོན་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ཐ་སྟད་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་དང་། ཡང་དག་
པར་མ་སྟེས་པ་དང་། མ་འགག་པ་དང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ་རྗེ་སྟིང་
དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཉིད་དང་ལྟན་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུལ་ལས་འདས་པ་ནི་
དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །

རྗེ་སྟིང་དུ། འཇུག་པར། རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་སྒྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ། །འོ་
པོ་ལོག་པ་གང་ཞིག་རྣམ་བརྟགས་པ། །དེ་ཉིད་བདག་ཉིད་གང་དུ་མིག་དག་པས། །
མཐོང་དེ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་འདིར་ཤེས་གྱིས། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། རྗེ་ལྟར་རབ་
རིབ་ཀྱིས་མིག་བསྟན་པ་དག་ལ་ཁམ་པོར་ལ་སོགས་པའི་ནང་དུ་སྒྲ་ཤད་དང་སྒྲ་
བྱ་མཆུ་རིང་ལ་སོགས་པ་སྒྲ་ཆོགས་སུ་སྒྲ་ཞིང་དེའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཁ་དོག་དང་
དབྱེབས་ཀྱི་བྱུད་པར་དུ་མ་སློབ་ཏུ་གསུངས་ནས་དེ་དག་སེལ་བའི་ཆོགས་ཐོབ་པ་ན།

རབ་རིབ་མེད་པས་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་དམིགས་པའི་ཡུལ་དེར་མིག་གཏད་ཏེ་
བལྟས་ཀྱང་། སྒྲ་གད་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་ཅི་ཡང་མི་མཐོང་བ་ལྟར་
མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་གྱིས་སྒྲོ་ཉམས་པར་བྱས་པའི་བྱིས་པ་རྣམས་གྱིས་ལུང་པོ་
ཁམས་དང་སྒྲི་མཆེད་ལ་སོགས་པ་སྒྲ་ཆོགས་པར་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་འཕགས་པ་
རྣམས་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཅི་ཡང་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས་པ་ནི་ཆོས་
རྣམས་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་
ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱུ་བ་མེད་ཅིང་
དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་སྒྲོས་ཤེས་པའམ་སྒྲས་བརྗོད་པར་རྟེན་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལྟོག་པ་སྟེ། །སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཡུལ་
ལྟོག་པས་སོ། །ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྒྲུང་བ་མེད་ཅིང་
མཐའ་གང་དུ་ཡང་མི་གནས་པ་འདི་ནི་དབུ་མ་པ་ཐམས་ཅད་བཞེད་པ་མཐུན་ཏེ།
སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྟན་འབྱེད་གྱིས། དབུ་མ་སྒྲིབ་པོར། རབ་རིབ་བྲལ་བར་གྱུར་
པའི་མིག། རྣམ་དག་དྲི་མ་མེད་པ་ལ། །སྒྲ་དང་སྒྲུང་བུ་སྒྲ་གཉིས་དང་། །མ་བྱའི་
མདོངས་དག་མི་སྒྲུང་ལྟར། །མཁས་པ་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ཡི། །སྒྲིབ་ཀྱན་རབ་
རིབ་བྲལ་གྱུར་ཅིང་། །ཡང་དག་མཁུན་སྒྲུན་དྲི་མེད་ལའང་། །དེ་བཞིན་ཅི་ཡང་
སྒྲུང་བ་མེད། །ཅིས་གསུངས་ཤིང་། །སྒྲོབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་པོས་ཀྱང་། །ཡོད་
མེད་དངོས་པོ་མཁུན་པ་པོ། །ཀྱན་མཁུན་གྱིས་ཀྱང་ཅང་མི་གཟིགས། །དེ་ཡི་

ལས་བརྩམས་ཏེ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེན་པ་གཉིས་པོ་དེའི་རང་བཞིན་ནི། སྒར་
 བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་དག་བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི། །རྣམ་དབྱེ་རྣམ་
 བར་མི་ཤེས་པ། །དེ་དག་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ནི། །ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་རྣམ་མི་ཤེས། །
 གང་གི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པ་རི་སྟེང་པ་ནི་བརྗོད་བྱ་བདེན་པ་
 གཉིས་བསྟན་པ་ལས་བརྩམས་ནས་འཇུག་པ་དེའི་ཕྱིར་འཇགས་པ་གྲུ་སྒྲུབ་ཀྱི་
 ལུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མི་འཇུག་པའི་དངོས་པོ་སྒྲུབ་གང་དག་རི་སྟེང་བཤད་པའི་
 བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་རྣམ་བར་མི་ཤེས་པ་དེ་དག་གིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 བསྟན་པའི་ཟབ་མོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་བར་མི་ཤེས་ཏེ། རི་སྟེང་དུ། འཇུག་པ་
 ལས། སྒྲོབ་དཔོན་གྲུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱི་ལམ་ལས་ནི། །ཕྱི་རོལ་གྱུར་ལ་ཞི་བའི་ཐབས་
 མེད་དོ། །དེ་དག་གུན་རྗོད་དེ་ཉིད་བདེན་ལས་ཉམས། །བདེན་གཉིས་ཉམས་ལ་
 ཐར་པ་གྲུབ་ཡོད་མིན། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་དམ་
 སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་བསྟན་པར་རིགས་མོད།
 ལུང་པོ་ཁམས་དང་སྒྲེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་མ་ཡིན་པ་བསྟན་པས་ཅི་ཞིག་
 བྱ་ཞེན། དེ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་། ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་
 དོན་ནི་བསྟན་མི་རུས། །དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར། །ལྷ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་
 མི་འགྱུར། །ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་
 སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་མ་བརྟེན་ཅིང་དེ་ཁས་མ་སྒྲངས་པར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
 བསྟན་པར་མི་རུས་ལ། མ་བསྟན་པར་རྟོགས་པར་མི་རུས་ཤིང་དམ་པའི་དོན་ཀྱི་

བདེན་པ་མ་རྟོགས་པར་ཡང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་
 བྱིར་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་བྱིར་རྒྱ་འདོད་པས་སྟོད་ལྟར་
 ཐོག་མར་གདོན་མི་བྱ་བར་ཀུན་རྫོབ་རྗེ་ལྟར་གནས་པ་ལྟར་ཁས་སྤངས་ནས་
 བསྟན་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། དེའི་བྱིར་རྒྱ་ལ་འབྱོར་པ་རྗེ་སྤྲད་བཤད་པའི་བདེན་
 པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཤེས་པ་ནི་མཐའ་གཉིས་སུ་
 ལྟར་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཅི་ཡང་ཁས་མ་སྤངས་
 པས་སྤར་ཡོད་པ་བྱིས་མེད་དོ་ཞེས་འགའ་ཡང་སྤྱར་པ་མི་འདེབས་ཤིང་། འཇིག་
 རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་གཟུགས་བརྟན་དང་འདྲ་བ་ལ་གཞོན་པ་མ་བྱས་པས་ལས་དང་
 ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་ཚོས་དང་ཚོས་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཁས་ལེན་པའི་
 བྱིར་དང་། དོན་དམ་པའི་དངོས་པོར་སྟོ་འདོགས་པར་ཡང་མི་བྱེད་དེ། དངོས་པོ་
 རང་བཞིན་མེད་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་ལས་དང་འབྲས་བུ་སོགས་མཐོང་བའི་བྱིར་དང་།
 དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་ལ་ལས་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་བ་མི་འཐད་
 ཅིང་རྟེན་འབྲེལ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་འཐད་པའི་བྱིར་རོ། །གང་དག་
 བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་ཤེས་པར་སྟོང་པ་ཉིད་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་
 ལྟ་བ་ངན་པའི་གཡང་དུ་ལྟར་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཉེས་ན། །
 ཤེས་རབ་རྒྱུ་རྣམས་སྤང་བར་བྱེད། །རྗེ་ལྟར་སྤྱུལ་ལ་བཟུང་ཉེས་དང་། །རིགས་
 སྤྲུགས་ཉེས་པར་བསྐྱབ་པ་བཞིན། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྟ་བ་ཉེས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། སྟོང་
 པ་ཉིད་དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོག་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་དངོས་པོ་བདེན་པའི་ངོ་

བོར་རྟོག་པའོ། །དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོག་པ་དེ་ནི། ཡང་
 ན་ནི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཐམས་ཅད་ལ་
 སྒྱུར་པ་འདེབས་པའི་ལོག་པའི་ལྟ་བར་ལྟར་བར་འགྱུར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། རིན་ཆེན་
 ཐེང་བར། ཆོས་འདི་ལོག་པར་གཟུང་གྱུར་ན། །མི་མཁས་རྣམས་ནི་ཆུད་ཀྱང་ཟ། །
 འདི་ལྟར་མེད་པར་ལྟ་བུ་ཡི། །མི་གཙང་དེར་ནི་བྱིང་བར་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་དོ། །
 གལ་ཏེ་འདི་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱུར་པ་འདེབས་པ་མི་འདོད་ན་ཡང་། སྟོང་པ་ཉིད་
 མེད་པའི་དོན་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པའི་
 མདོ་སྡེ་དག་ལ་འདི་དག་ནི་ཆུད་པར་ལྟ་བུ་སྟོན་པའོ་ཞེས་སྟོང་པ་ཉིད་སྒྲུངས་པས་
 ཆོས་ཀྱིས་ཐོངས་པའི་ལས་ཀྱིས་ངས་པར་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་འགྱུར་ཏེ། རི་སྐད་དུ།
 གཞན་ཡང་འདི་ནི་ལོག་གཟུང་ན། །བྱུན་པོ་མཁས་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན། །སྟོང་བས་
 མ་རུང་བདག་ཉིད་ཅན། །མནར་མེད་པར་ནི་སྟེ་ཚུགས་འགྲོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །
 དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་སྟོང་པ་ཉིད་དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་དུ་བཟུང་བས་ནི་
 འཛིན་པ་པོ་སྤང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཅོ། །གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་དངོས་པོ་བདེན་པ་བའི་ངོ་
 བོར་མཛོན་པར་ཞེན་པ་ནི་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལོག་པར་ཞུགས་པས་
 སྟོན་པས་བོར་བའི་ནད་པ་བཞིན་དུ་གསོར་མི་རུང་བའི་ལྟ་བུ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་
 སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་པ་འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས། ཀུན་
 རྟོག་ཐམས་ཅད་གཞོམ་པའི་ཕྱིར། །བྱིང་གིས་སྟོང་ཉིད་བདུད་ཅི་བསྟན། །གང་
 དག་དེ་ལ་འང་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་ནི་བྱིང་གིས་སྤང་པར་མཛད། །ཅེས་བཤད་དོ། །

དེའི་ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་དངོས་པོར་འཛིན་ན་ཡང་འཛིན་པ་པོ་སྤང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་
 ལྟར་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་བཟུང་ནས་ལྟ་ཉེས་པ་ན་
 འཛིན་པ་པོ་ཤེས་རབ་རྒྱུ་བ་རྣམས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤང་བར་བྱེད་
 པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཕན་འདོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་བཟུང་ན་ཕན་
 འདོགས་པར་མ་གྱུར་མོད། གཞོན་པ་བྱེད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་
 དཔེའི་སློབ་ནས་སྟོན་པ་ནི། ཇི་ལྟར་སྒྲུལ་ལ་བཟུང་ཉེས་དང་། །རིགས་སྒྲགས་ཉེས་
 བར་བསྒྲུབ་པ་བཞིན། །ཇི་ལྟར་སྒྲུལ་སྒྲན་དང་སྒྲགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་མན་ངག་ཇི་
 ལྟ་བ་བཞིན་བཟུང་ན་ནོར་གྱི་སྤང་པོ་སྟེར་བར་བྱེད་ལ། ཉེ་བར་བསྟན་པའི་མན་
 ངག་པོར་ནས་གྱ་ཚོམ་དུ་བཟུང་ན་བཟུང་ཉེས་པས་འཛིན་པ་པོ་སྤང་བར་བྱེད་པ་
 དང་། ཇི་ལྟར་མན་ངག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་སྒྲགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་པོ་
 ལ་ཕན་འདོགས་ལ། མན་ངག་ཉམས་ཏེ་རིགས་སྒྲགས་ཉེས་པར་བསྒྲུབས་པས་ནི་
 སྒྲུབ་པ་པོ་བརྒྱུག་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཉེ་བར་
 བསྟན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་བཟུང་ན། འཛིན་པ་པོ་སྤང་བར་ལས་འདས་
 པའི་བདེ་བ་མཆོག་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་ལ། ཇི་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན་པ་པོར་ནས་བཟུང་ན།
 ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པ་པོ་སྤང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བ་ནི། དེ་
 ཕྱིར་ཞན་པས་ཚོས་འདི་ཡི། །གཏིང་རྟོགས་དཀའ་བར་མཁྱེན་གྱུར་ནས། །ཐུབ་
 པའི་ཐུགས་ནི་ཚོས་བསྟན་ལས། །རབ་དུ་བརྒྱུག་པར་གྱུར་པ་ཡིན། །གང་གི་ཕྱིར་
 སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བཟུང་ཉེས་པས་འཛིན་པ་པོ་སྤང་བར་བྱེད་ལ། ཤེས་རབ་ཞན་པ་

དག་གིས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་འཛིན་མི་རྒྱས་པ་དེའི་ཕྱིར་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པ་སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་
ཀྱི་ཁམས་དང་ཆོས་གིན་ཏུ་ཟབ་པ་ལ་གཟིགས་ནས་སྒྲོ་ཞན་པ་དག་གིས་ཆོས་
འདིའི་གཏིང་རྫོགས་པར་དཀའ་བར་མཆིན་པར་གྱུར་ནས། ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྷན་
འདས་ཀྱི་ཐུགས་ནི་ཆོས་བསྟན་པ་ལས་བསྒྲིག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

རི་རྒྱན་དུ། མདོ་ལས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་མངོན་པར་རྫོགས་
པར་སངས་རྒྱས་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པར་འདི་སྙམ་དུ་དགོངས་ཏེ། ངས་ཆོས་ཟབ་
མོ་ཟབ་པར་སྦྱང་བ་བརྟག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་རྫོག་གའི་སྦྱོང་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་
ཞིབ་མོ་མཁས་གིང་མཛངས་པས་རིག་པར་བྱ་བ་ཐུགས་སུ་ཆུད་དེ། དེ་གལ་ཏེ་
ངས་གཞན་ལ་བསྟན་ན་གཞན་གྱིས་ངའི་དེ་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར། དེས་ང་ལ་གཞོད་
པར་འགྱུར་ཞིང་ཞུས་པར་འགྱུར། ཐུགས་མི་སྒྲོ་བར་འགྱུར་བས་གང་བདག་ཉིད་
གཅིག་ལུ་དགོན་པ་རབ་ཏུ་དབེན་པར་མཐོང་བར་ཆོས་ལ་བདེ་བ་ལ་རིག་པར་
གནས་པ་ཐོབ་པས་གནས་པར་བྱའོ་ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་དགྲུས་མ་གྲུན་ཀ་སྤང་བ་ལ། གྲུན་ཀ་དབུ་མ་པ་ལ་མི་འཇུག་
པར་བསྟན། དངོས་སྒྲུ་རང་ལ་འཇུག་པར་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ་ཡང་
གྲུན་ཀ་མི་འཇུག་ཚུལ་དངོས་དང་། རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་པར་བསྟན་པ་
གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། སྦྱོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ནི། །སྦྱོང་ལ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པས།
ཁྱོད་ནི་སྦྱོང་ཉིད་སྦྱོང་བྱེད་པ། །གང་དེ་ང་ལ་མི་འཐད་དོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཁྱོད་གྱིས་

ཁོ་བོ་ཅག་ལ། གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀྱན་སྟོང་ན། །འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །
 ཅེས་སོགས་སྒྲོན་ཆེན་པོར་ཐལ་བ་ཉི་བར་བཀོད་པ་དེ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་
 གཞག་མ་ཤེས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
 དགོས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པས་བཀོད་པ་ཡིན་པས་ཁོ་བོ་ཅག་སྟོང་
 པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲོན་དེ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་བྱིར་མི་འཐད་པ་དེའི་བྱིར་
 བྱོད་དོན་གང་ཉི་བར་བཟུང་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཉེས་པར་ཐལ་བ་བརྗོད་ཅིང་།
 སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ང་ལ་སྟོང་ཉིད་
 ཀྱི་དོན་དུ་མི་འཐད་དེ། འདི་ལྟར། བྱོད་ཀྱིས་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་སྟོང་པ་
 ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་ཐལ་བ་བརྗོད་པ་ཡིན་ན། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་དངོས་པོ་
 མེད་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་མི་འཆད་ཀྱི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་
 ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་འཆད་དོ། །དེའི་བྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་སྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲུན་འབྱེན་
 པ་མི་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་གི་བྱོགས་ལ་ཇི་སྐད་སྒྲུས་པའི་སྒྲོན་མི་འཇུག་
 བར་མ་ཟད་བདེན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་ཆེས་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་
 ལྟར། གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར། །གང་ལ་
 སྟོང་ཉིད་མི་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མི་རུང་འགྱུར། །གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་
 བ་དེ་ལ་བདེན་པ་ལ་སོགས་པ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་རུང་
 བར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཉིད་

སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྒྲིལ། དེའི་ཕྱིར་གང་ལ་སྟོང་ཉིད་རུང་བ་དེ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་རུང་ལ།
 གང་ལ་རྟེན་འབྲེལ་རུང་བ་དེ་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ།
 འདི་ལྟར་གང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དེ་སྟུག་བསྐྱེལ་དུ་འགྱུར་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་
 མ་ཡིན་པ་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །སྟུག་བསྐྱེལ་ཡོད་ན་སྟུག་བསྐྱེལ་ཀྱན་འབྱུང་བ་དང་
 སྟུག་བསྐྱེལ་འགོག་པ་དང་སྟུག་བསྐྱེལ་འགོག་པར་འགོ་བའི་ལམ་རྣམས་རུང་
 བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟུག་བསྐྱེལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནས་ལམ་བསྐྱོམ་པའི་
 བར་དུ་ཡང་རུང་རོ། །སྟུག་བསྐྱེལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡོད་
 བ་འབྲས་སུ་བཞི་ཡང་རུང་རོ། །འབྲས་སུ་ཡོད་ན་འབྲས་སུ་ལ་གནས་པ་དང་ཞུགས་
 པ་དག་ཀྱང་རུང་ལ། དེ་དག་ཡོད་ན་དགོ་འདུན་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །འཕགས་
 པའི་བདེན་པ་རྣམས་ཡོད་ན་དམ་པའི་ཆོས་རུང་ཞིང་། ཆོས་དང་དགོ་འདུན་ཡོད་ན་
 སངས་རྒྱས་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དགོན་མཆོག་གསུམ་རུང་བར་འགྱུར་
 རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བྱུང་བར་རྟོགས་
 པ་ཐམས་ཅད་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དེའི་འབྲས་སུ་དང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་
 རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟར་ན་གང་ལ་སྟོང་ཉིད་རུང་བ་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར་ལ།
 གང་ལ་སྟོང་ཉིད་མི་རུང་བ་དེ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་
 མི་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་མི་རུང་བ་དེ་ལྟར་ནི་འོག་ནས་རྒྱས་པར་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་

པོ་ནི། ཁྱོད་ནི་རང་གི་སྟོན་རྣམས་ནི། །ང་ལ་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བྱེད་པ། །རྟ་ལ་
མངོན་པར་ཞོན་བཞིན་དུ། །རྟ་ཉིད་བརྗེད་པར་འགྱུར་བ་བཞིན། །དེ་ལྟར་ན་ཁོ་
པོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་དང་མི་འགལ་
བ་ཡིན་པ་དང་། རང་གི་ཕྱོགས་རགས་པ་སྟོན་དང་ལྷན་ཞིང་རྣམ་གཞག་འགལ་
བ་ཡིན་ཡང་གིན་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་དང་སྟོན་མ་མཐོང་བ་ཁྱོད་ནི་རང་
ལ་འཇུག་པའི་སྟོན་རྣམས་ང་ལ་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བར་བྱེད་པ་ན། རི་ལྟར་འགའ་
ཞིག་རྟ་ལ་མངོན་པར་ཞོན་བཞིན་དུ་གང་ལ་ཞོན་པའི་རྟ་ཉིད་བརྗེད་དེ། དེ་ཕྱོགས་
པའི་ཉེས་པས་གཞན་ལ་གྲུན་ཀ་ཆོལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་ཁས་
ལེན་པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་རྟ་ལ་ཞོན་བ་ཡིན་
བཞིན་དུ་ལྟ་བ་ངན་པས་རྣམ་པར་གཡོངས་པས་དེའི་དོན་མ་དམིགས་པ་ན་ཁོ་པོ་
ཅག་ལ་གྲུན་ཀ་ཆོལ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་རང་བཞིན་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱ་བྱེད་སོགས་མི་རུང་བ་དང་། འཛིག་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཐ་སྙད་མི་རུང་བ་དང་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་མི་རུང་བ་
གསུམ་གྱི། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། སྟོང་པ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བའི་འཐད་པ་
གཉིས་གྱི། དང་པོ་ནི། གང་མ་དམིགས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་གྲུན་ཀ་ཆོལ་
བའི་གཞན་གྱི་སྟོན་དེ་གང་ཡིན་ཞེན། གལ་ཏེ་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་ལས། །
ཡོད་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བྱེད་ན། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་རྣམས། །རྒྱ་རྒྱེན་མེད་པར་
ཁྱོད་ལྟོ། །གལ་ཏེ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་རྗེས་སུ་

ལྷ་བར་བྱེད་ན། དེའི་ཆེ་རང་བཞིན་རྒྱ་དང་རྒྱེན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་
 རྒྱ་རྒྱེན་མེད་པར་བྱོད་ལྷ་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མེད་པ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ན་ཡང་། འབྲས་
 ལུ་དང་ནི་རྒྱ་ཉིད་དང་། བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་དང་བྱ། སྐྱེ་བ་དང་ནི་འགག་པ་དང་། །
 འབྲས་ལུ་ལ་ཡང་གཞོན་པར་བྱེད། །ཁ་ལ་ཉེ་བུམ་པ་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་
 བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། དེའི་རྒྱ་འཛིམ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བྱེད་པ་པོ་རྣམས་ལ་ཁན་དང་
 བྱེད་པ་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་དང་བུམ་པ་བྱེད་པའི་བྱ་བ་དག་མེད་པར་འགྱུར་
 བྱིང་། དེ་དག་མེད་པས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་དག་ཀྱང་མེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་འབྲས་
 ལུ་བུམ་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་འབྲས་ལུ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་
 ཅད་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་
 ཁས་ལེན་ན་ཐམས་ཅད་མི་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་སྟོང་པ་ཉིད་
 དུ་སྐྱེ་བ་ལ་ནི་འདི་ཐམས་ཅད་རུང་སྟེ། འདི་ལྟར། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་
 གང་། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །དེ་ནི་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་སྟེ། །དེ་ཉིད་
 དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན་ལྷ་གྲ་དང་རྣམ་པར་གཤམ་པ་ལ་སོགས་
 པ་ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་རྒྱ་དང་རྒྱེན་ལ་ལྟོས་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ། གང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་
 སྐྱེས་པ་དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཅོམ་ལུན་འདས་གྱིས་བཤད་དེ། རི་སྐད་དུ། མདོ་
 ལས། གང་ཞིག་རྒྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་
 ཡིན། །རྒྱེན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་བཤད། །གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་གཤམ་དེ་

བག་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་འཁོར་ལོ་ལ་
 སོགས་པ་གིང་རྟེན་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་གིང་རྟེན་འདོགས་པ་ལྟར། རྒྱ་དང་
 རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་གདགས་པར་རྣམ་པར་བཞག་ལ། གང་བརྟེན་ནས་གདགས་
 པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཞིང་གང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་
 སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྟོང་
 པ་དེ་ཉིད་ནི་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དབུ་མའི་ལམ་དུ་རྣམ་
 པར་བཞག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་དང་དབུ་མའི་
 ལམ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་
 ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་རྟེན་འབྲེལ་གང་ཡིན་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གང་ཕྱིར་
 རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། །དེ་ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་མ་
 ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རི་སྐད་དུ། བརྒྱ་པ་ལས། གང་ཞིག་
 གང་ན་རྣམ་གྱི་ཆེའང་། །མ་བརྟེན་པར་ནི་ཡོད་ཉིད་མེད། །དེས་ན་རྣམ་ཡང་
 འགའ་ཞིག་ཏུ། །རྟག་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། མདོ་ལས།
 མཁས་པས་རྟེན་འབྱུང་ཆོས་རྣམས་རྟོགས་འགྱུར་ཏེ། །མཐར་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་པར་
 ཡོང་མི་བྱེད། །རྒྱ་དང་བཅས་གིང་རྒྱུ་བཅས་ཆོས་ཤེས་གྱིས། །རྒྱ་མེད་རྒྱུ་མེད་
 ཆོས་ཉིད་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གང་གི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་
 མ་ཡིན་པའི་ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ཡང་སྟོང་པ་
 ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་

ཕྱིར་ཁོ་པོ་ཅག་ལྟར་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཉིད་སྟོང་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་
པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཐ་སྟད་མི་འཐད་པ་ལ། སྒྲུབས་
གནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་མི་རུང་བ། སྒྲུང་དོར་གྱི་ཡུལ་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་མི་
རུང་བ་གཉིས་གྱི་དང་པོ་ལ། དགོ་འདུན་དང་། ཆོས་དང་། སངས་རྒྱུ་མི་འཐད་
པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་རྒྱུ་བཤད་གཉིས་གྱི་དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་
འདི་ཀྱན་མི་སྟོང་ན། །འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །དངོས་པོ་རང་བཞིན་
དང་བཅས་པར་སྒྲུབ་པ་ཁྱོད་གྱིས་ལྟར་ན། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་འདི་ཀྱན་མི་སྟོང་ན་
རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད་
པར་འགྱུར་ལ། གང་གི་ཆེ་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་མེད་པ་དེའི་ཆེ་ངེས་པར། འཕགས་
པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས། ཁྱོད་ལ་མེད་ཅིང་ཐལ་བར་འགྱུར། །འདི་རྒྱུ་པར་
བཤད་པ་ལ། དམིགས་ཡུལ་བདེན་བཞི་མི་འཐད་པ་དང་། བདེན་བཞིའི་འབྲས་
བྱ་མདོན་རྟོགས་མི་འཐད་པ་དང་། མདོན་རྟོགས་གྱི་འབྲས་བྱ་ཞུགས་གནས་མི་
འཐད་པ་དང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་འབྱུང་འཇིག་མེད་ན་འཕགས་པའི་
བདེན་པ་བཞི་པོ་མེད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་མ་ཡིན་ན། །སྟུག་
བསྐྱལ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །མི་རྟག་སྟུག་བསྐྱལ་གསུངས་པ་དེ། །རང་བཞིན་
ཉིད་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། །གང་རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་དེ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་
མ་ཡིན་ཞིང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་མ་ཡིན་ན་སྟུག་བསྐྱལ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ།

རྟེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པ་ནི་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ལ། སྟུག་བསྐྱལ་ཡང་མི་རྟག་པ་ཡིན་
 པར་ནི་གང་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་སྟུག་བསྐྱལ་ལོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་
 ཤིང་། བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། མི་རྟག་པ་ལ་ངེས་པར་གཞོད། །གང་ལ་གཞོད་ཡོད་དེ་
 བདེ་མིན། །དེ་ཕྱིར་གང་ཞིག་མི་རྟག་པ། །དེ་ནི་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱལ་འབྱུང་། །
 ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྟུག་བསྐྱལ་དེ་ནི་དངོས་པོ་
 རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་དང་བཅས་
 པར་སྒྲུབ་པ་ལ་སྟུག་བསྐྱལ་མི་རུང་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་གྱི་ཀྱན་འབྱུང་ཡང་མི་
 རུང་སྟེ། རང་བཞིན་ལས་ནི་ཡོད་གནས་ཕྱིར། །ཅི་ཞིག་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་བར་འབྱུང་། །
 དེ་ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་གཞོད་བྱེད་ལ། །ཀྱན་འབྱུང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལས་སྟུག་
 བསྐྱལ་ཀྱན་འབྱུང་བས་ན། སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་ཀྱན་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ན།
 གལ་ཏེ་སྟུག་བསྐྱལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཡིན་ན། དེ་ཡང་སྒྲེབ་དོན་མེད་པའི་
 ཕྱིར། ཅི་ཞིག་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་བར་འབྱུང་ཏེ། དེའི་རྒྱ་རྟོགས་པ་དོན་མེད་དོ། །དེའི་
 ཕྱིར་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་བྱོད་ལ་ཀྱན་འབྱུང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

སྟུག་བསྐྱལ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་འགོག་པ་ཡང་
 མི་རུང་སྟེ། །སྟུག་བསྐྱལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། །འགོག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
 རང་བཞིན་ཉིད་ནི་ཡོངས་གནས་ཕྱིར། །འགོག་པ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན། །གལ་
 ཏེ་སྟུག་བསྐྱལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། རང་བཞིན་ལ་ལྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྟུག་
 བསྐྱལ་འགོག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་གནས་པའི་

བྱིར། རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་བཟུང་ནས་བྱིར་བསྒྲེག་པར་བྱེད་པ་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་འགོག་
 བ་ལ་ཡང་གཞོན་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་
 བར་སྤྱོད་བ་ལ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ལམ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་ནི། །
 བསྒྲེལ་བ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་ལམ་དེ་བསྒྲེལ་བྱ་ན། བྱིར་གྱི་རང་
 བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་
 ལམ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་མ་བསྒྲེལ་བ་ཉིད་དུ་ཡང་དེ་ཡོད་པས་ལམ་
 བསྒྲེལ་བ་འཐད་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་ལམ་དེ་བསྒྲེལ་བྱར་ཁས་ལེན་ན་
 འོ་ན་བྱིར་གྱི་འཕགས་པའི་ལམ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱ་བ་
 ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། གང་ཆེ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱུན་འབྱུང་དང་། །འགོག་
 བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །ལམ་གྱིས་སྤྱུག་བསྐྱེལ་འགོག་པ་ནི། །གང་ཞིག་འཐོབ་
 བར་འགྱུར་བ་འདོད། །སྤྱུག་བསྐྱེལ་འགོག་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དང་། །གྱུན་
 འབྱུང་སྤང་བར་བྱ་བའི་བྱིར་ལམ་བསྒྲེལ་བ་ཡིན་ན། །གང་གི་ཆེ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་
 དང་བཅས་པར་སྤྱོད་བ་ལ། །སྤྱི་ཁྱེད་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱུན་འབྱུང་
 དང་འགོག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་ལམ་གྱིས་སྤྱུག་བསྐྱེལ་འགོག་པ་གང་ཞིག་
 ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་འདོད་དེ། དེའི་བྱིར་ཡང་འཕགས་པའི་ལམ་མི་འཐད་དོ། །
 གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྤྱོད་བ་ལ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཡོངས་
 སུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་
 ཉིད་ཀྱིས་ནི། །ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ན། །དེ་ནི་ཁྱེད་ལྟར་ཡོངས་ཤེས་འགྱུར། །

རང་བཞིན་གནས་པ་མ་ཡིན་ནམ། །གལ་ཏེ་སྒྲར་སྒྲུག་བསྐྱལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་
 སྒྲུལ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཕྱིས་ཀྱང་རྗེ་ལྟར་ཡོངས་སྒྲུལ་ཤེས་པར་
 འགྱུར་ཏེ་མི་རིགས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་བཞིན་གནས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཏེ་
 རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མའི་ཆ་བ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་དག་པར་གནས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲུག་བསྐྱལ་ཡོངས་སྒྲུལ་ཤེས་པ་མི་སྤྲོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་
 བྱོད་ཉིད་ནི། །སྤང་དང་མདོན་དུ་བྱ་བ་དང་། །བསྒྲོམ་དང་འབྲས་བུ་བཞི་དག་གྱང་། །
 པའང་། ཡོངས་ཤེས་བཞིན་དུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །སྒྲུག་བསྐྱལ་ཡོངས་སྒྲུལ་
 ཤེས་པ་མི་སྤྲོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྒྲུབ་པ་བྱོད་གྱི་
 ལྟར་ན་ཀུན་འབྱུང་སྤང་བ་དང་འགོག་པ་མདོན་དུ་བྱ་བ་དང་ལམ་བསྒྲོམ་པ་ཡང་
 མི་རུང་སྟེ། འདི་ལྟར། ཀུན་འབྱུང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བཀག་པའི་རང་བཞིན་ནི་
 ཕྱིས་ཀྱང་སྤྲོད་པ་མི་འབྲད་དེ། རང་བཞིན་ལྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོན་དུ་བྱ་
 བ་དང་བསྒྲོམ་པ་ལ་ཡང་སྒྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡོངས་སྒྲུལ་
 ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་མི་རུང་བ་འབའ་ཞིག་དུ་མ་ཟད་གྱི། འབྲས་བུ་བཞི་དག་གྱང་
 ཡོངས་ཤེས་བཞིན་དུ་མི་རུང་ངོ་། །རྗེ་ལྟར་སྒྲུག་བསྐྱལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སྒྲུལ་
 མ་ཤེས་པས་ཡོངས་སྒྲུལ་ཤེས་པར་མི་རུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་
 པའི་འབྲས་བུ་བཞི་དག་གྱང་སྒྲུར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཕྱིས་ཡོད་པ་ཡང་
 མི་རུང་ངོ་། །འབྲས་བུ་བཞི་མི་རུང་བར་མ་ཟད་དེ་དག་ཐོབ་པ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། འདི་

ལྟར། རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡི། །འབྲས་བུ་རང་བཞིན་ཉིད་གྱིས་ནི། །
 ཐོབ་པ་མིན་པ་གང་ཡིན་དེ། །རི་ལྟར་ཐོབ་པ་རྣམས་པར་འགྱུར། །རང་བཞིན་ཁས་
 ལེན་པ་ལ་འབྲས་བུ་བཞི་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཐོབ་པ་མིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 བྱིས་ཀྱང་རི་ལྟར་ཐོབ་པར་རྣམས་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་ནི་ལྷོག་པ་མེད་པར་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེའི་བྱིར། འབྲས་བུ་མེད་ན་
 འབྲས་གནས་མེད། །ཁྱལ་ས་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་སྒྲིམ་བུ་གང་ཟག་
 བརྒྱད། །དེ་དག་མེད་ན་དག་འདུན་མེད། །འདིའི་དོན་ནི་སྟེ་ཕྱོགས་སྟེ་སྒྲིམ་
 སུ་བཤད་པ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་དགོན་མཆོག་མི་འཐད་པ་ནི། འཕགས་པའི་བདེན་རྣམས་
 མེད་པའི་བྱིར། །དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་ཡང་གོ་བར་ཟད་དོ། །
 གསུམ་པ་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་མི་འཐད་པ་ལ་དངོས་དང་། སུན་འབྱེན་གྱི་
 ལམ་གཞན་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ཆོས་དང་དག་འདུན་ཡོད་མིན་ན། །
 སངས་རྒྱས་ཡོད་པར་རི་ལྟར་འགྱུར། །འདིའི་དོན་ཡང་སྟེ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་རང་བཞིན་ཁས་ལེན་ན། བྱོད་གྱི་སངས་རྒྱས་
 བྱང་ཆུབ་ལ། །མ་བརྟེན་པར་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར། བྱོད་གྱི་བྱང་ཆུབ་སངས་རྒྱས་
 ལ། །མ་བརྟེན་པར་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་བྱོད་གྱི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་
 བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་
 མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་

དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་། །གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཐལ་བར་འབྱུར་ཏེ།
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉིད་གྱིས་ནི། །སངས་རྒྱས་
མིན་པ་གང་ཡིན་དེས། །བྱང་ཆུབ་སྟོན་ལ་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར། །བཅའ་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་
ཐོབ་མི་འབྱུར། །ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་སྤར་རང་བཞིན་ཉིད་གྱིས་སངས་རྒྱས་མིན་པ་གང་
ཡིན་པའི་གང་ཟག་སོ་སོ་སྟེ་བོ་དེས། །ཐར་ཕྱིན་དུག་ལ་སོགས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོན་པ་
ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་བསྐྱལ་པ་དུ་མར་བཅའ་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་མི་འབྱུར་ཏེ།
སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་བསྒྲེག་པར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་ཡོད་པའི། དང་པོ་སྤང་བྲང་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་
མི་རུང་བ་ནི། །འགའ་ཡང་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་པ། །ནམ་ཡང་བྱེད་པར་མི་འབྱུར་
ཏེ། །མི་སྟོང་བ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། །རང་བཞིན་ལ་ནི་བྱ་བ་མེད། །དངོས་པོ་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ན་སྟོག་གཅོད་པ་སྟོང་བ་སོགས་ཆོས་དང་། །སྟོག་
གཅོད་པ་སོགས་ཆོས་མིན་པ་ནམ་ཡང་བྱེད་པར་མི་འབྱུར་ཏེ། །མི་སྟོང་ཞིང་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། །རང་བཞིན་ལ་བྱ་བ་མེད་
པའི་ཕྱིར། །ཆོས་དང་ཆོས་མིན་མེད་པར་ཡང་། །འབྲས་བུ་ཁྱོད་ལ་ཡོད་པར་འབྱུར། །
ཆོས་དང་ཆོས་མིན་རྒྱས་བྱུང་བའི། །འབྲས་བུ་ཁྱོད་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་ཆོས་
དང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་རྒྱ་
ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་མེད་པར་ཡང་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་

ཁྱོད་ལ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཆོ་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་མེད་པར་འབྲས་
 ལུ་ཡོད་པ་དེའི་ཆོ། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་ལུ་ཡོད་དུ་
 འོང་མི་འོང་ཁྱོད་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་ལུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཆོས་
 དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་རྒྱར་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་དང་ཆོས་མིན་རྒྱས་བྱུང་
 བའི། །འབྲས་ལུ་གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་ཡོད། །ཆོས་དང་ཆོས་མིན་ལས་བྱུང་བའི། །
 འབྲས་ལུ་ཅི་ཕྱིར་སྟོང་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་
 འབྲས་ལུ་གལ་ཏེ་ཡོད་ན་དེའི་ཆོ་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་
 ལུ་ཡོད་དུ་འོང་མི་འོང་དེ་དག་ཅིའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཟུགས་བརྒྱན་བཞིན་ལོ་སྟུང་དུ་དགོངས་སོ། །གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་
 བྱེད་གྱི་ཐ་སྙད་མི་རུང་བ་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡི། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་
 གཞོད་བྱེད་གང་། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཐ་སྙད་ནི། །ཀུན་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན། །
 གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་ཁས་སྲུངས་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
 འབྱུང་བ་རང་བཞིན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་ཅིང་སྟོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 སྟོང་ཞིག་ བྱོས་ཤིག་ ཆོད་ཅིག་ ལྟོགས་ཤིག་པ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་
 སྙད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཀུན་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་
 ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཞོད་བྱེད་ན། །བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་འགྱུར་
 ཞིང་། །ཅོ་མ་པ་མེད་པའི་བྱ་བར་འགྱུར། །མི་བྱེད་པར་ཡང་བྱེད་པོར་འགྱུར། །
 གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་ཅིང་རང་བཞིན་

དང་བཅས་པར་ཁས་སྤངས་ན། དེའི་ཆེ་རང་བཞིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྤྲུལ་གྱང་བྱ་བ་
 ཅི་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉམ་མཁའི་མི་སྒྲིབ་པ་སྤྲུལ་གྱང་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །
 ཅི་སྟེ་བྱ་བ་ཡོད་ཅིང་བྱེད་པ་པོ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཚུམ་པ་མེད་པ་སྟེ་བྱེད་བཞིན་
 པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་བྱ་བར་འགྱུར་ལ། བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་ཡང་བྱེད་པ་པོར་འགྱུར་ན་དེ་
 ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་མི་སྟོང་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་འགྲོ་བ་ཐེར་བྱུག་ཏུ་གནས་པར་ཐལ་བ་ནི། རང་བཞིན་ཡོད་
 ན་འགྲོ་བ་རྣམས། །མ་སྒྲིལ་པ་དང་མ་འགགས་དང་། །ཐེར་བྱུག་ཏུ་ནི་གནས་འགྱུར་
 ཞིང་། །གནས་སྐབས་སྒྲ་ཆོགས་བྲལ་བར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་
 བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྒྲ་ན། རང་བཞིན་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷོག་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་དང་ནང་གི་འགྲོ་བ་རྣམས་མ་སྒྲིལ་པ་དང་མ་འགགས་པར་
 འགྱུར་རོ། །

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་ཐེར་བྱུག་ཏུ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་
 དང་རྒྱུན་ལ་མི་སྟོས་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་གྱིས་པ་དང་གཞོན་
 ལུ་ལ་སོགས་པ་གནས་སྐབས་སྒྲ་ཆོགས་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །རི་རྒྱུད་དུ།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས། མི་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཡོད་ན་རྒྱལ་བ་ཡིས། །འགའ་ཡང་ལུང་
 སྟོན་མི་གསུང་འགྱུར་མེད་པར། །རང་རང་དངོས་ལ་ཐེར་བྱུག་གནས་དེ་ལ། །
 འཕེལ་བ་མེད་ཅིང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་མེད། །ཅིས་གསུངས་པ་དང་། འཕགས་པ་
 གླུང་པོ་རྩལ་ལས་གྱང་། གལ་ཏེ་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་འགའ་ཡོད་ན། །རྒྱལ་བ་ཉན་

ཐོས་བཅས་པས་དེ་མཁྱེན་འགྱུར། །ཐེར་བྱག་ཚོས་རྣམས་མྱ་ངན་འདའ་མི་འགྱུར། །

མཁས་པ་ནམ་ཡང་སྒྲོས་པ་མེད་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་རྟོ། །

བཞི་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཐ་སྙད་མི་འཐད་པའི་རིགས་པ་
གཞན་བསྟན་པ་ནི། དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་
པའི་ཐ་སྙད་མི་འཐད་པར་མ་ཟད་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་མི་
འཐད་དེ། གལ་ཏེ་སྒྲོང་པ་ཡོད་མིན་ན། །མ་ཐོབ་འཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་། །སྒྲུག་
བསྐྱལ་མཐར་བྱེད་ལས་དང་ནི། །ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྒྲོང་བའང་མེད། །གལ་
ཏེ་སྒྲོང་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་འདི་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན།
དེའི་ཆེ་གང་མ་ཐོབ་པ་དེ་ནི་མ་ཐོབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་འབྲས་བུ་སྒྲར་མ་ཐོབ་པ་
ཕྱིས་ཀྱང་འཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲར་སྒྲུག་བསྐྱལ་མཐར་མ་ཕྱིན་
པ་ཕྱིས་སྒྲུག་བསྐྱལ་མཐར་བྱེད་པ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །སྒྲར་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་
ཅད་མ་སྤངས་པ་ཕྱིས་སྒྲོང་བ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་རང་
བཞིན་དང་བཅས་པར་ཁས་སྤངས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་
པའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པས་
བདེན་པ་མཐོང་བར་བསྟན་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདེན་པ་མ་མཐོང་བར་ཡང་ཐར་པ་མི་
འཐོབ་ཅིང་དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་རི་སྐད་བཤད་པའི་
ཚུལ་གྱིས་བདེན་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་ན། །འོ་ན་རི་ལྟར་བདེན་པའི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞེན། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །མཐོང་

བ་དེས་ནི་སྤྲུག་བསྐྱལ་དང་། ཀྲུན་འབྱུང་དང་ནི་འགོག་པ་དང་། ལམ་ཉིད་དེ་
དག་མཐོང་བ་ཡིན། གང་གིས་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་
ཉིད་ཅན་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཐོང་བ་དེས་ནི་སྤྲུག་བསྐྱལ་དང་སྤྲུག་
བསྐྱལ་ཀྲུན་འབྱུང་བ་དང་། སྤྲུག་བསྐྱལ་འགོག་པ་དང་། སྤྲུག་བསྐྱལ་འགོག་པར་
འགོ་བའི་ལམ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཡང་ཡང་དག་པ་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བ་
ཡིན་ནོ། རྗེ་སྒྲིབ་དུ། འཕགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཇུག་པ་མེད་པར་བསྟན་པའི་
མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཐོང་བ་དེས་
ནི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། གང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་པ་ཉིད་
དུ་མཐོང་བ་དེས་ནི་ཀྲུན་འབྱུང་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་
མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་འགོག་པ་མཛོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། འཇམ་
དཔལ་གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་ལམ་བསྒྲོམ་
པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། དབུ་མ་རྩ་བའི་ཤེས་རབ་ལས་འཕགས་
པའི་བདེན་པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་ཤུ་བཞི་པའི་འགྲེལ་པའོ། །

གཉིས་པ་ཐོབ་བྱ་མུང་འདས་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། ཐུགས་སྤྲེལ་འགོད་པ་
དང་། དེ་དག་གི་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀྲུན་སྟོང་ན། འབྱུང་བ་
མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། གང་ཞིག་སྟོང་དང་འགག་པ་ལས། མྱ་ངན་འདའ་བར་
འགྱུར་བར་འདོད། འདི་ན་བཙུན་ལྟ་བུ་འདས་ཀྱིས་གང་ཟག་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་ནས་ཆོངས་པར་སྟོད་པ་བསྟེན་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་

མཐུན་པའི་ཆོས་སྐབ་པ་རྣམས་ལ་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་བསྟན་ཏེ།
 སྤང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་། སྤང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རི་
 ལྷར་ཆོས་རྒྱན་པའི་ཆོག་མ་ལུས་པ་བསད་ནས་གྲོང་ཙམ་ལུས་པ་ལྷར་འཛིག་
 ཆོག་མ་ལུ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་རྒྱན་མ་ལུས་པ་བཙུམ་ནས་
 ཉོན་སྤང་པོ་ཙམ་ལུས་པ་ལ་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རི་ལྷར་ཆོས་རྒྱན་པའི་ཆོག་མ་
 བསད་ཅིང་གྲོང་ཡང་བཤེགས་པ་ལྷར་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་གང་ལ་སྤང་པོ་ཡང་
 མ་ལུས་པར་འགགས་པ་ལ་འདོད་དོ། །རི་སྐད་དུ། གང་ན་ལུས་ཞིག་ཆོར་བ་
 འགགས། །འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་བྲལ་གྱུར་ཅིང་། །འདུ་བྱེད་ཉི་བར་ཞི་བ་དང་། །
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱབ་གྱུར་བ། །ཞེས་དང་། མ་ཞུམ་པ་ཡི་ལུས་ཀྱིས་ནི། །ཆོར་བ་
 དང་དུ་ལེན་པ་ན། །དེ་ཡི་སེམས་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ། །མར་མེ་ཤི་བར་གྱུར་བ་
 བཞིན། །ཞེས་བཤད་པ་ལྷར་རོ། །ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་འདི་
 གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་དང་སྤང་པོ་འགག་པར་འགྱུར་ན་རིགས་པ་ཡིན་གྱི། གང་གི་
 ཆོ་དངོས་པོ་འདི་དག་གྱུར་སྟོང་པ་ཡིན་ཞིང་། ཅུང་ཟད་ཀྱང་འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཛིག་
 པ་མེད་པ་དེའི་ཆོ་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྤང་པོ་གང་ཞིག་སྟོང་བ་དང་འགག་པ་ལས་
 ཟུང་ན་ལས་འདས་པར་འགྱུར་བར་འདོད། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་
 གྱི་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་དགག་པ་ལ་གྲུན་ཀ་རང་ལ་འཇུག་པར་བསྟན། ཟུང་ན་འདས་
 པའི་རང་བཞིན་བཟོད། སྤང་འདས་ལ་མཐར་འཛིན་དགག་ དེ་བཞིན་གཤེགས་

ལ་མཐར་འཛིན་དགག་ལའོར་འདས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བསྟན། ཟུང་འདས་བཀག་
པའི་རྩོད་པ་སྟོང་བ་དང་དུག་གི་དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འདི་ཀུན་མི་སྟོང་ན། །འབྱུང་
བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །གང་ཞིག་སྟོང་དང་འགགས་པ་ལས། །ཟུང་ན་འདས་
པར་འགྱུར་བར་འདོད། །གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་དང་ལུང་པོ་ལོག་པ་ལས་ཟུང་ན་ལས་
འདའ་བར་འདོད་ཅིང་། དངོས་པོ་འདི་དག་ཀུན་གྱང་མི་སྟོང་ཞིང་རང་བཞིན་གྱི་
གྲུབ་པར་འདོད་ན། དེའི་ཆེ་རང་བཞིན་ལ་ལྷོག་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཅུང་ཟད་གྱང་
འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད་པས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལུང་པོ་གང་ཞིག་སྟོང་བ་
དང་འགག་པ་ལས་ཟུང་ན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་བར་འདོད། དེའི་སྤྱིར་རང་བཞིན་
དང་བཅས་པར་སྒྲིབ་པ་ལ་ཟུང་ན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་དོ། །གང་
ལས་ཉེས་པ་འདིར་འགྱུར་བ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ནི་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་
ཉོན་མོངས་པའམ་ལུང་པོ་ལོག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་མི་འདོད་དེ། དེའི་སྤྱིར་ཁོ་བོ་
ཅག་ལ་ཀླན་ཀ་འདིར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ཟུ་
ང་ན་ལས་འདས་པ་ཉོན་མོངས་པའམ་ལུང་པོ་ལོག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་མི་འདོད་ན།
མཆོན་ཉིད་རིལ་ལུང་དང་ལུན་པ་ཞིག་འདོད་ཅེ་ན། སྤངས་པ་མེད་པ་ཐོབ་མེད་པ། །
ཆད་པ་མེད་པ་རྟག་མེད་པ། །འགག་པ་མེད་པ་སྟེ་མེད་པ། །དེ་ནི་ཟུང་ན་འདས་
པར་བརྟེན། །གང་ཞིག་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ལྟར་སྤངས་པ་མེད་ཅིང་། དག་
སྟོང་གི་འབྲས་བུ་ལྟར་ཐོབ་པ་མེད་པ་ལུང་པོ་ལྟར་ཆད་པ་མེད་ལ་གང་ཡང་མི་སྟོང་
པ་ལྟར་རྟག་པ་ཡང་མེད་ཅིང་། རང་བཞིན་གྱིས་འགག་པ་མེད་པ་སྟེ་བ་མེད་པ་

སྒྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྒྲོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་ཕྱ་ངན་ལས་
 འདས་པར་བརྗོད་དེ། འདིར་སྤྲུག་བསྐྱེལ་མ་ལུས་པ་གཏན་འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་དང་ལུང་པོ་གང་སྤངས་གིང་འགགས་
 བས་དེ་འཕྲོལ་བར་འགྱུར་བ་ཉོན་མོངས་དང་ལུང་པོའི་རྣམ་རྟོག་ག་ལ་ཡོད། རི་
 སྒྲིང་དུ་རྟོག་པ་འདི་དག་ཡོད་པ་དེ་སྒྲིང་དུ་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 གང་གི་ཆེ་རྒྱལ་འབྱོར་པའི་སེམས་སྒྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་དེ་སྒྱེ་བ་མེད་པའི་ངང་
 དུ་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་ལྷན་འདས་ཐོབ་ཅེས་ཐ་སྦྱད་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་སྒྲིང་དུ་རིན་
 ཆེན་ཐེང་བ་ལས། ཕྱ་ངན་འདས་པ་དངོས་མེད་པའང་། །མིན་ན་དེ་དངོས་ག་ལ་
 ཡིན། །དངོས་དང་དངོས་པོ་མེད་འཛིན་པ། །ཟད་པ་ཕྱ་ངན་འདས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་
 བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་གང་དག་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཀུན་རྟོག་ཉེ་བར་མ་ཞི་བའི་ངོ་བོ་མ་རྟོགས་
 གིང་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་རྟོག་པ་
 དེ་དག་རིམ་བར་འགགས་པ་དང་། བཞིའི་དང་པོ། ལུང་འདས་འདི་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་དག་ནི་ཕྱ་
 ངན་ལས་འདས་པ་རྣམས་སྤྱོད་པ་དང་། རྟག་པ་དང་རྟག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འདོད། མདོ་སྡེ་པ་དང་གོས་
 དམར་སྡེ་པ་དག་ནི་ལུང་པོ་མེད་པ་ཅུ་སྟེ་མར་མེ་གི་བར་གྱུར་པ་ལྟར། །དེའི་སེམས་ནི་རྣམ་པར་ཐར་ཞེས་
 བརྗོད་དོ། །གནས་མ་བུའི་སྡེ་པ་དག་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་དེ། གང་གི་
 ཕྱིར་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ལུས་དང་དབང་པོ་དང་སྒྲོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ལ་རྟོན་གྱི་བདེ་
 བ་སྒྲོ་དང་ལུན་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་བཀག་པས་
 གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་ཀྱང་དགག་པར་བྱས་པར་འགྱུར་བས། དེའི་ཕྱིར་རེ་གིག་དང་པོར། དངོས་པོ་

ཡིན་པ་དགག་པ་ནི། འདིར་བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་མྱུང་འདས་དངོས་པོར་ཞེན་པ་
 ཁ་ཅིག་ན་རེ། མྱུང་ན་ལས་འདས་པ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྒྲེབ་པའི་རྒྱུན་འགོག་
 པར་བྱེད་པ་རྒྱུ་རྒྱུན་འགོག་པའི་རྒྱ་ལོན་དང་འདྲ་བ་དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་དེ་ལྟར་བྱ་བ་བྱེད་པར་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །
 དེ་ལ་བརྗོད་པ། རེ་ཤིག་མྱུང་ན་འདས་དངོས་མིན། །ཀ་ཤིའི་མཆན་ཉིད་ཐལ་
 བར་འགྱུར། །ཀ་དང་འཆི་བ་མེད་པ་ཡི། །དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རེ་ཤིག་
 མྱུང་ན་ལས་འདས་པ་དངོས་པོར་རིགས་པ་མིན་ཏེ། ཀ་ཤིའི་མཆན་ཉིད་ཅན་དུ་
 ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་ནི་ཀ་ཤིའི་མཆན་ཉིད་ལ་མི་འབྱུལ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མྱུང་ན་ལས་འདས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། ཀ་ཤིའི་མཆན་ཉིད་
 ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ་སྒྲུམ་དུ་དགོངས་སོ། །ཅིའི་
 ཕྱིར་དངོས་པོ་ཀ་ཤི་ལ་མི་འབྱུལ་ཞེན། ཀ་དང་འཆི་བ་མེད་པ་ཡི། །དངོས་པོ་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཀ་ཤི་དང་བྲལ་བ་ནི་ནམ་མཁའི་མེ་ཏྲོག་ལྟར་དངོས་པོར་མི་
 རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་། གལ་ཏེ་མྱུང་ན་དངོས་ན། །མྱུང་ན་འདས་པ་འདུས་བྱས་
 འགྱུར། །དངོས་པོ་འདུས་བྱས་མ་ཡིན་པ། །འགའ་ཡང་གང་ནའང་ཡོད་མ་ཡིན། །
 གལ་ཏེ་མྱུང་ན་ལས་འདས་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་མྱུང་ན་ལས་འདས་པ་
 འདུས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །
 འདུས་བྱས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་ནི་འགའ་ཡང་ཡུལ་དང་དུས་དང་

གྲུབ་པའི་མཐའ་གང་ན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། གལ་ཏེ་མྱ་ངན་
 འདས་དངོས་ན། རི་ལྟར་མྱ་ངན་འདས་དེ་བརྟེན་མིན། །དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་མ་
 ཡིན་པ། །འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བྱོད་གྱི་ལྷགས་གྱི་མྱ་ངན་ལས་
 འདས་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ན། རི་ལྟར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྒྱ་རྒྱེན་ཚོགས་པ་ལ་
 བརྟེན་པ་མིན་ཏེ། རང་གི་རྒྱ་ཚོགས་ལ་བརྟེན་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞིན། དངོས་པོ་རང་གི་རྒྱ་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་འགྱུར་
 བ་མ་ཡིན་པ་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མྱ་ངན་འདས་དངོས་མེད་
 ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་དངོས་དང་ཞར་བྱུང་གཉིས་གྱི་དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་པ་ལ་སོགས་པ་
 ཁ་ཅིག་ན་རེ། རི་སྐད་བཤད་པའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་
 དངོས་པོ་མ་ཡིན་མོད། ཉོན་མོངས་པ་དང་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དངོས་
 པོ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། གལ་ཏེ་མྱ་ངན་འདས་དངོས་མིན། །
 དངོས་མེད་རི་ལྟར་མྱ་ངན་བར་འགྱུར། །གང་ལ་མྱ་ངན་འདས་དངོས་མིན། །དེ་ལ་
 དངོས་མེད་ཡོད་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དངོས་མིན་ཏེ་དངོས་པོར་མི་
 འདོད་ན་དེའི་ཆེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དངོས་མེད་དུ་ཡང་རི་ལྟར་མྱ་ངན་བར་འགྱུར་ཏེ།
 ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་བཏང་ནས་གཞན་དུ་འགྱུར་པ་ལ་དངོས་
 མེད་ཅེས་བསྟན་ན། བསྟན་ཟིན་པའི་ཉེས་པས་ཕྱོགས་གང་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱོགས་དེ་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་
 པའི་ངོ་བོ་ལ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་དུ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་དངོས་

པོ་མ་གྲུབ་ན། །ཞེས་པས་སོ། །གང་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དངོས་པོ་མིན་པ་དེ་ལ་
 དངོས་པོ་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་དངོས་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཞན་ཡང་། གལ་ཏེ་མྱ་ངན་འདས་དངོས་མིན། །རྗེ་ལྷར་མྱང་འདས་དེ་བརྟེན་
 མིན། །གང་ཞིག་བརྟེན་ནས་མ་ཡིན་པའི། །དངོས་མེད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་
 ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དངོས་མིན་ཏེ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་འཇིག་
 པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་མི་རྟག་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དངོས་པོ་
 ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དངོས་མེད་
 ཡིན་ན། རྗེ་ལྷར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བརྟེན་ནས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར། དེ་ནི་བརྟེན་
 ནས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཇིག་པ་བཞིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་
 དངོས་པོ་མེད་པ་བརྟེན་ནས་ཡིན་ཞེ་ན། གང་ཞིག་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་ཡིན་
 པའི་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་མེད་འདོགས་ན་གང་ལ་བརྟེན་
 ནས་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། མོ་གཤམ་གྱི་
 བྱ་ལ་སོགས་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་མ་གྲགས་ཏེ། དངོས་
 པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེ་སྐད་དུ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མ་གྲུབ་ན། །
 དངོས་མེད་འགྱུར་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དངོས་པོ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། །དངོས་
 མེད་ཡིན་ཞེས་སྒྲེ་བོ་སྒྲ། །ཞེས་བཤད་ཟེན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ཞེས་བྱ་
 པ་འདི་ནི་སྒྲ་ཙམ་དུ་ཟད་གྱི། དོན་གང་ཞིག་དངོས་པོ་འམ་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་

བ་དོན་ཅི་ཡང་མ་དམིགས་སོ། །ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་འདྲ་དེ་བཞིན་དུ་གཤམ་པར་
བྱའོ། །སྐབས་འགར་དེ་དག་ལ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི། ཡང་གང་དུ།
ནམ་མཁའ་རི་བོང་རྩ་དག་དང་། །མོ་གཤམ་གྱི་ནི་བུ་དག་ཀྱང་། །མེད་བཞིན་
ཆོག་ཏུ་བརྗོད་པ་ལྟར། །དངོས་པོ་རྟོག་པ་འདྲ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་
ཡང་དངོས་པོའི་རྟོག་པ་བཀག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པའི་རྟོག་པ་མི་
འཇུག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཞིང་
དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ན། འོ་ན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འོང་བ་དང་ནི་འགྲོ་བའི་
དངོས། །བརྟེན་ནམ་རྒྱུ་བྱས་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་བརྟེན་མིན་རྒྱུ་བྱས་མིན། །
མྱ་ངན་འདས་པ་ཡིན་པར་བསྟན། །སྤྲུལ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་འདི་ནས་སྤྲུལ་
འགྲོ་བ་སྤྲུལ་བ་དང་འཆི་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་དངོས་པོ་འདྲ་བྱེད་
དམ་གང་ཟག་གམ་རིང་པོ་དང་བྱང་དུ་ལྷར་རྒྱུ་དང་རྒྱེན་གྱི་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་འདོགས་སམ། མར་མེའི་འོད་བཞིན་དུ་རྒྱུ་བྱས་ནས་འདོགས་ཀྱང་རུང་སྟེ།
སྤྲུལ་བ་དང་འཆི་བའི་རྒྱན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གང་དུ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་འཇུག་པ་མིན་
ཞིང་། རྒྱུ་བྱས་ནས་ཀྱང་འཇུག་པ་མིན་པ་དེ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་པར་
བསྟན་ཏོ། །སྤྲུལ་འཆི་བའི་རྒྱན་མི་འཇུག་པ་ཙམ་ནི་དངོས་པོ་འམ་དངོས་པོ་མེད་པར་
བརྟགས་པར་མི་རྒྱས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་
པོ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་། འབྱུང་བ་དང་ནི་འཇིག་པ་དག །སྤང་བར་སྟོན་པས་བཀའ་

བསྐྱལ་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་མྱ་ངན་འདས་པ་ནི། །དངོས་མིན་དངོས་མེད་མིན་པར་རིགས། །
མདོ་ལས། །དགེ་སློང་གང་དག་འབྱུང་བའམ་འཇིག་པས་སྤིང་བ་ལས་ངེས་པར་
འབྱུང་བ་ཆོལ་བ་དེ་ནི་དེ་དག་གི་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་དང་
འཇིག་པ་དག་གཉིས་ཀ་སྤང་བར་སྟོན་པས་བཀའ་བསྐྱལ་ཞིང་། གལ་ཏེ་མྱ་ངན་
ལས་འདས་པ་དངོས་པོའམ་དངོས་པོ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་དེ་ཡང་སྤང་བ་
ཁོ་ནར་འགྱུར་ན། དེ་ནི་སྤང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་
དངོས་པོ་མིན་ཞིང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡང་མིན་པར་རིགས་སོ། །

གསུམ་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གཉིས་ཡིན་གྱི་སྤང་གསུམ་དགག་པ་ནི།
སྤེལ་གང་གི་ལྟར་ན། ཉོན་མོངས་དང་སྤྱེལ་གཉིས་དེ་ལ་མེད་པས་མྱ་ངན་འདས་
དངོས་པོ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ་རང་ཉིད་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་དངོས་
པོའི་རང་བཞིན་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྱེལ་བ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། གལ་
ཏེ་མྱ་ངན་འདས་པ་ནི། །དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཡིན་ན། །དངོས་དང་དངོས་པོ་
མེད་པ་དག །ཐར་པར་འགྱུར་ན་དེ་མི་རིགས། །གལ་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་
དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་ཀའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་དེའི་ཆོ་འདུ་བྱེད་
རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཐོབ་པའི་དངོས་པོ་དང་། དེ་དང་བྲལ་བའི་དངོས་པོ་མེད་པ་
ཐམས་ཅད་ཐར་པར་འགྱུར་ན། འདུ་བྱེད་རྣམས་ཐར་འོ་ཞེས་པ་ཡང་མི་འཐད་པས་
དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ། །གཞན་ཡང་། གལ་ཏེ་མྱ་ངན་འདས་པ་ནི། །དངོས་
དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཡིན་ན། །དངོས་དག་དངོས་པོ་མེད་པ་དག །ཐར་པར་འགྱུར་ན་དེ་མི་

རིགས། །གལ་ཏེ་མྱ་ངན་འདས་པ་ནི། །དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཡིན་ན། །ཅུ་ཚྭ་འདི་རྣམས་ཆད། །
 མྱ་ངན་འདས་པ་མ་བརྟེན་མིན། །དེ་གཉིས་བརྟེན་ནས་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མྱ་
 ངན་ལས་འདས་པ་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན། དེའི་
 ཚེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྒྱ་དང་རྒྱེན་གྱི་ཚྭ་གས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིན་གྱི། མ་བརྟེན་
 བར་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་བརྟེན་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་
 དངོས་མེད་ཡིན་ཞིང་དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་
 ཡང་། ཇི་ལྟར་མྱ་ངན་འདས་པ་ནི། །དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །མྱ་
 ངན་འདས་པ་འདུས་མ་བྱས། །དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན། །ཇི་ལྟར་མྱ་
 ངན་ལས་འདས་པ་དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཡིན་ཏེ། མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་འདུས་མ་བྱས་མྱ་འདོད་ལ།
 དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ནི་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར། དངོས་པོ་ནི་
 རང་གི་རྒྱ་དང་རྒྱེན་གྱི་ཚྭ་གས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་
 དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བའི་རྒྱེན་གྱིས་ཀྱ་གེ་ཞེས་འབྱུང་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་
 མི་རིགས་སོ། །ཅི་སྟེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་མ་ཡིན་གྱི།
 འོན་ཀྱང་དེ་ལ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དག་ཡོད་དོ་སྟུམ་ན། དེ་ཡང་མི་
 རིགས་ཏེ། ཇི་ལྟར་མྱ་ངན་འདས་པ་ལ། །དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཡོད་དེ། །
 ཇི་ལྟར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གཅིག་ལ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་འགལ་བ་

གཉིས་ཡོད་དེ། ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟུང་དགོངས་སོ། །ཅིའི་བྱིར་ཞེན། དེ་
གཉིས་གཅིག་ལ་ཡོད་མིན་ཏེ། །སྒྲུང་བ་དང་ནི་མུན་པ་བཞིན། །དངོས་པོ་དང་
དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་སྟུང་ན་ལས་འདས་པ་གཅིག་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །བྱིམ་
གཅིག་ཏུ་དུས་གཅིག་གི་ཆེ་སྒྲུང་བ་དང་མུན་པ་འགལ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་
བཞིན་ནོ། །

བཞི་པ་གཉིས་མིན་གྱི་སྒྲུང་གསུམ་དགག་པ་ནི། དངོས་མིན་དངོས་པོ་
མེད་མིན་པ། །སྟུང་ན་འདས་པར་གང་སྟོན་པ། །དངོས་པོ་མེད་དང་དངོས་པོ་དག །
གྲུབ་ན་དེ་ནི་གྲུབ་པར་འགྱུར། །སྟུང་ན་ལས་འདས་པ་དངོས་པོ་མིན་ཞིང་དངོས་
པོ་མེད་པ་མིན་པར་གང་སྟོན་ཅིང་འདོད་པ་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། །གལ་ཏེ་དངོས་
པོ་མེད་པ་དང་དངོས་པོ་དག་གྲུབ་ན། དེ་དག་བཀག་པའི་སྒྲོ་ནས་དངོས་པོ་ཡང་
མིན་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་མིན་པ་དེ་ནི་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། །གང་གི་ཆེ་
དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་དེ་བཀག་པ་
ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་འདི་མི་རིགས་སོ། །གཞན་ཡང་། །གལ་ཏེ་སྟུ་
ངན་འདས་པ་ནི། །དངོས་མིན་དངོས་པོ་མེད་མིན་ན། །དངོས་མིན་དངོས་པོ་མེད་
པ་མིན། །གང་ཞིག་གིས་ནི་དེ་མཛོན་བྱེད། །གལ་ཏེ་སྟུང་ན་ལས་འདས་པ་དངོས་
པོ་མིན་ཞིང་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་མིན་ནོ་ཞེས་ཏྟག་ན། །ད་ནི་དངོས་པོ་ཡང་མིན་
ཞིང་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་མིན་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྟུང་ན་ལས་འདས་པ་ཡོད་
དོ་ཞེས་ཏྟགས་པ་པོ་གང་ཞིག་གིས་མཛོན་དུ་བྱེད་ཅིང་སྟུང་ན་ལས་འདས་པ་རྣམ་

པ་དེ་ལྟ་བུ་རྟོགས་པ་པོ་འགའ་ཞིག་ཡོད་དམ་འོན་ཏེ་མེད། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་མྱ་ངན་
 ལས་འདས་པར་ཡང་བདག་ཡོད་པར་འགྱུར་ན། འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེ་
 བར་ལེན་པ་མེད་པས་བདག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་མེད་ན་རྣམ་པ་
 དེ་ལྟ་བུའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡོད་པར་གང་གིས་གཅོད་པར་བྱེད། གལ་ཏེ་
 འཁོར་བ་ན་གནས་པས་སོ་ཞེ་ན། ཅི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་སམ་འོན་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
 ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད། དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ནི་མཚན་མ་ལ་དམིགས་
 པ་ཡིན་ལ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་ནི་མཚན་མ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་
 ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སྟེ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་
 ཡིན་པས་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཇི་སྟངས་བཤད་པའི་ཉེས་པ་དེ་བྱེད་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟོས་པ་དང་
 བྲལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་ཡང་
 དག་པར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་འགའ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པས་དེ་
 ལ་རྟོགས་པ་པོ་འགའ་ཡང་མི་འདོད་ལ། ཐ་སྙད་ཅུ་མཉམ་གཞག་གི་སྟོབས་
 ཀྱིས་དྲངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མྱ་ངན་ལས་
 འདས་པ་ནི་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་། ཉེ་བར་ཞི་བའོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་
 གཅོད་པར་བྱེད་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །བཞི་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཐར་
 འཇིག་དགག་པ་ནི། ཇི་ལྟར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་རྟོག་པ་བཞི་པོ་འདི་དག་མི་

འཐད་པ་དེ་བཞིན་དུ་མྱང་འདས་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པ་པོའི་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་ལ་
 ཡང་རྟོག་པ་དེ་དག་མི་སྤྲོད་དེ། བཙུན་ལྷན་མྱ་ངན་འདས་གྱུར་ནས། ཡོད་པར་
 མི་མངོན་དེ་བཞིན་དུ། མེད་དོ་ཞེའམ་གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་མིན་ཞེས་ཀྱང་མི་
 མངོན་ནོ། །བཙུན་ལྷན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་གྱུར་ན་ཡོད་དོ་ཞེས་སམ་མེད་དོ་
 ཞེའམ་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མིན་ཞེས་མཐའ་གང་དུ་ཡང་མི་མངོན་ཏེ། སློབ་པ་
 ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་རོ། །བཙུན་ལྷན་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་མཐའ་བཞིར་
 མི་མངོན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། བཙུན་ལྷན་བཞུགས་པར་གྱུར་ན་ཡང་། །
 ཡོད་པར་མི་མངོན་དེ་བཞིན་དུ། མེད་དོ་ཞེའམ་གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་མིན་
 ཞེས་ཀྱང་མི་མངོན་ནོ། །རི་ལྷ་པ་མི་མངོན་པ་དེ་ལྷ་པ་ནི་སྤྲོད་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་
 བརྟག་པར། སྤང་མིན་སྤང་པོ་ལས་གཞན་མིན། །དེ་ལ་སྤང་མེད་དེར་དེ་མེད། །དེ་
 བཞིན་གསལ་གསལ་པ་སྤང་ལྷན་མིན། །དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་གང་ཞིག་ཡིན། །ཞེས་
 བཤད་ཟིན་ཏེ། །

ལྷ་པ་འཁོར་འདས་མཉམ་པར་བསྟན་པ་ལ། དངོས་དང་། མཐར་འཛིན་
 གྱི་ལྷ་བ་གཞན་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། འཁོར་བ་མྱ་ངན་འདས་པ་ལས།
 རྒྱུད་པར་རྒྱུད་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན། །མྱ་ངན་འདས་པ་འཁོར་བ་ལས། རྒྱུད་པར་རྒྱུད་
 ཟད་ཡོད་མ་ཡིན། །གང་གི་བྱིར་བཙུན་ལྷན་འདས་བཞུགས་ན་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་
 སྤྲོད་སྤྲོད་མི་མངོན་ལ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ན་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་སྤྲོད་སྤྲོད་མི་
 མངོན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་འཁོར་བ་མྱ་ངན་འདས་པ་ལས་རྒྱུད་པར་རྒྱུད་ཟད་ཡོད་

བ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ཡང་འཁོར་བ་ལས་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་དབྱུང་ན་རང་བཞིན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཡང་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདི་སྐད་དུ། དགོ་སྒོར་དག་སྒྲེབ་དང་ག་གིའི་འཁོར་བ་
 རི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡང་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འཐད་པ་
 ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་དང་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །འདི་ལྟར། ཟུང་ན་འདས་མཐའ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་འཁོར་བའི་མཐའ་ཡིན་
 ཏེ། །དེ་གཉིས་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ནི། །ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པའང་ཡོད་མ་ཡིན། །སྤྱོད་པ་
 སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་སྒོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་ཟུ་
 བཞི་དང་བྲལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཁོར་བའི་སྒོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་ཡང་ཟུ་
 བཞི་དང་བྲལ་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འཁོར་འདས་དེ་གཉིས་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཐ་
 དད་དུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཅུམ་མ་གཏོགས་རང་གི་རང་བཞིན་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་
 དམ་གཤིས་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་འདས་
 ལན་ཆད་མཐའ་སོགས་དང་། །རྟག་ལ་སོགས་པར་ལྟ་བ་དག་ཟུང་ན་འདས་དང་
 ཕྱི་མཐའ་དང་། །སྒོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། །ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་དང་
 འཁོར་བ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་སྒོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་རྟོག་པ་མེད་པ་
 འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་གྲོངས་ལན་ཆད་ཡོད་
 དོ་མེད་དོ། །གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟུང་ན་ལས་འདས་
 པའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བཞི་དང་། འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་སོགས་པས་མི་

ལྷན། གཉིས་ཀ་ཡིན། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ཕྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བཞི་དང་།
 འཛིག་རྟེན་རྟག་པ་སོགས་པས་མི་རྟག་ གཉིས་ཀ་ཡིན། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན། ཞེས་
 པ་སྒྲོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བཞི་པོ་དག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་འདས་
 གཉིས་ཀ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་བཞི་དང་བྲལ་བའི་ཞི་བ་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བཞི་ནི་ཕྱི་དན་ལས་འདས་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ཞུགས་
 པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་ལས་འདས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བཞི་ནི། བདག་དང་འཛིག་རྟེན་ལ་མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བ་མ་མཐོང་
 བ་དང་མཐོང་བ་དང་། རང་བཞིན་འཇུག་ཅིང་གནས་སྐབས་སྒྲོག་པར་མཐོང་བ་
 དང་། དེ་བཀག་པའི་སྒྲོན་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་རྟེན་པར་ཞུགས་པས་ན་ཕྱི་
 མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་བཞི་ནི། བདག་དང་འཛིག་རྟེན་
 ལས་འདས་པའི་སྐྱེ་བར་མཐོང་བ་དང་། མ་མཐོང་བ་དང་སྤྱི་མ་ལྟར་མཐོང་བ་དང་།
 མ་མཐོང་བ་དང་། དེ་བཀག་པའི་སྒྲོན་སྐྱེ་བ་སྤྱི་མའི་ཆ་ལ་རྟེན་པས་ན། སྒྲོན་
 གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལྷ་བ་འདི་དག་ཇི་ལྟར་རུང་བར་འགྱུར་ཞེ་ན།
 གལ་ཏེ་དངོས་པོ་འགའ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་ལྷ་བ་འདི་དག་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་
 ཞིག་ན། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ལ། །མཐའ་ཡོད་ཅི་ཞིག་མཐའ་མེད་ཅི། །
 མཐའ་དང་མཐའ་མེད་ཅི་ཞིག་ཡིན། །མཐའ་དང་མཐའ་མེད་མིན་པ་ཅི། །དེ་ཉིད་
 ཅི་ཞིག་གཞན་ཅི་ཡིན། །རྟག་པ་ཅི་ཞིག་མི་རྟག་ཅི། །རྟག་དང་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་
 ཅི། །གཉིས་ཀ་མིན་པའང་ཅི་ཞིག་ཡིན། །གང་གི་ཆོ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་

བཞིན་གྱིས་སྟོང་པས་འཁོར་བ་དང་མུང་འདས་ཁྱད་པར་མེད་པ་དེའི་ཚེ། མཐའ་
ཡོད་ཅི་ཞིག་ཞེས་པ་ནས། གཉིས་ཀ་མིན་པའི་བར་ཅི་ཞིག་བརྟག་ཏུ་རུང་སྟེ་ལུང་
མ་བསྟན་གྱི་དངོས་པོ་བཅུ་བཞི་པོ་འདི་དག་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་
བརྟག་པར་མི་རིགས་ཏེ། ཁྱད་གཞི་མེད་པ་ལ་ཁྱད་པར་གྱི་ཚེས་དབྱེད་དུ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་ཞིག་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་སྟོང་བརྟགས་ནས་ལྟ་བ་
འདི་དག་བསྐྱེད་ནས་མངོན་པར་ཞེན་པ་འདིས་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་བྱིར་
དུ་འགོ་བའི་ལམ་འགོག་ཅིང་། འཁོར་བའི་སྟུག་བསྐྱེད་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་
ཤེས་པར་བྱའོ། །

དུག་པ་མུང་འདས་བཀག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བྱོད་
གྱིས་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་བཀག་ན། དེ་ལྟར་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱགས་
རྩི་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས་འཛིག་རྟེན་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་
མཛད་པའི་སྤྲད་དུ། སྦྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉིན་པོར་རྩིས་སུ་མཐུན་པའི་ཚེས་བསྟན་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེར་ཞི་
ཞིང་། །སྦྱོས་པ་ཉེར་ཞི་ཞི་བ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་གང་དུ་ཡང་། །སུ་ལ་འང་
ཚེས་འགའ་མ་བསྟན་ཏོ། །གལ་ཏེ་ཚེས་ཞེས་བྱ་བ་འཇམ། དེའི་ཉན་པ་པོ་སེམས་
ཅན་ཞེས་བྱ་བ་འཇམ། སྟོན་པ་པོ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། གང་གི་
ཚེ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནམ་མཁའ་ལ་ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་དག་རང་
གི་གཤོག་པ་བརྟུགས་པའི་རྒྱུད་ལ་གནས་པ། ནམ་མཁའ་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱུད་

ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པ་ལྟར་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཆོག་མི་འཇུག་པས་སྒྲོས་པ་ཉི་བར་ནི་
བ་ཡིན་ལ། སེམས་མི་འཇུག་པས་ནི་བའམ་ཉོན་མོངས་པ་མི་འཇུག་པས་སྒྲོས་པ་
ཉིར་ནི་ཡིན་ལ། སྒྲེ་བ་མི་འབྱུང་བས་ནི་བའི་ངོ་བོ་ལ་མི་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་
པ་དེའི་ཆོ་དམིགས་པའི་མཆན་མ་ཐམས་ཅད་ཉི་བར་ནི་ཞིང་མ་དམིགས་པའི་
ཕྱིར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ལྟའམ་མིའི་ཡུལ་གང་དུ་ཡང་ལྟའམ་མི་སྤུ་ལ་ཡང་
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱུང་གི་ཆོས་འགའ་ཡང་མ་བསྟན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་
ཤེས་པར་བྱའོ། །རི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གསང་བའི་མདོ་
ལས། ཞི་བའི་སྒྲོ་གྲོས་གང་གི་རྒྱབ་མོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་དང་། གང་
གི་རྒྱབ་མོ་ལོན་པ་མི་མངའ་བར་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པར་འགྱུར་བ་དེའི་བར་དུ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་ཀྱང་མ་གསུངས་སོ། །གསུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །

འོ་ན་རྗེ་ལྟར་གསུང་རབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཤིན་ཏུ་སྒྲ་ཆོགས་པ་འདི་དག་བྱུང་
བར་འགྱུར་ཞིན། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདིས་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཆོས་འདི་དག་བསྟན་ཏི་
ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལུས་ཅན་མ་རིག་པའི་གཉིད་དང་ལྡན་ཞིང་། མི་ལམ་མི་བཞིན་པ་
རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་གཞན་
སྤང་ཡིན་གྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཟིགས་ངོན་སྤུ་ལ་ཡང་ཆོས་གང་ཡང་བསྟན་
པ་མེད་དོ། །རི་སྐད་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་ཡི། །དག་བའི་ཆོས་

གྱི་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདི་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
མེད། །འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་གྱིས་ནི་གཟུགས་བརྟན་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
དེའི་ཕྱིར་ཆོས་བསྟན་པ་ཡོད་པས། ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར།
དེའི་ཕྱིར་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་གྲུབ་པོ། །བཙུམ་ལྷན་
འདས་གྱིས་ཀྱང་། ཟུང་ན་འདས་མེད་ཟུང་འདས་སུ། །འཇིག་རྟེན་མགོན་གྱིས་
བསྟན་པ་སྟེ། །ནམ་མཁའ་མདུད་པ་བོར་བ་ནི། །ནམ་མཁའ་ཉིད་གྱིས་བསྐྱོལ་བ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དབུ་མ་རྩ་བའི་ཤེས་རབ་ལས་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་
བརྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་རྩ་བྱེད་པ་ནི་ཤུ་ལྔ་པའི་འགྲེལ་པའོ། ། །

བཞི་པ་སྟེ་མེད་གྱི་བྱུང་གཞི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ངོ་བོ་བསྟན་པ་ལ། རྟེན་འབྲེལ་
གྱི་ཡན་ལག་འཇུག་ཚུལ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཡན་ལག་འགག་ཚུལ་གཉིས་གྱི་
དང་པོ་ནི། འདིར། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་
བཤད། །ཅིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དེ་གང་
ཞེའམ། ཡང་ན། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །མཐོང་བ་དེས་ནི་སྟུག་
བསྟུལ་དང་། །ཀྱན་འབྱུང་དང་ནི་འགོག་པ་དང་། །ལམ་ཉིད་དེ་དག་མཐོང་བ་
ཡིན། །ཞེས་གང་མཐོང་བས་བདེན་པ་མཐོང་བར་བཤད་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
བར་འབྱུང་བ་དེ་གང་ཞེ་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཕྱིའི་
དང་། བར་གི་འོ། །དང་པོ་ནི། ས་བོན་ལས་ཟུག་གྱུ་དང་དེ་ལས་སྟོང་བྱ་དང་། འདབ་
མ་དང་། མེ་ཏོག་དང་། འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བའོ། །གཉིས་པ་

ནི། མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ནས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ཀ་གིའི་
 བར་རྣམས་ཏེ། དེ་ལ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་
 ཡན་ལག་གི་རབ་རྩ་དབྱེ་བ་སྟོན་པ་ནི། མ་རིག་སྐྱེ་བ་པས་ཡང་སྤྱིད་ཕྱིར། །འདུ་
 བྱེད་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དག །མངོན་པར་འདུ་བྱེད་གང་ཡིན་པའི། །ལས་དེ་དག་
 གིས་འགྲོ་བར་འགྲོ། །དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་མ་རིག་
 པས་བསྐྱེ་བས་གིང་བཀའ་པའི་གང་ཟག་གིས་ཡང་སྤྱིད་པ་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
 འདུ་བྱེད་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་བསོད་ནམས་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་། མི་
 གཡོ་བ་དག་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའི་ལས་དེ་དག་གིས་འགྲོ་བ་ལྟའི་
 འཁོར་བར་འགྲོ་བར་འབྱུང་རོ། །དེ་ནས་དེའི། འདུ་བྱེད་རྒྱུན་ཅན་རྣམ་པར་ཤེས། །
 འགྲོ་བ་རྣམས་སུ་འཇུག་པར་འབྱུང་། །གང་ཟག་འདུ་བྱེད་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདུ་
 བྱས་གིང་བསགས་པ་དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་ཅན་འཁོར་བའི་དོན་མ་
 ཡིན་པའི་ས་བོན་དུ་གྱུར་པ་ནི། འདུ་བྱེད་དང་མཐུན་པར་འགྲོ་བ་ལྷ་ལ་སོགས་པ་
 རྣམས་སུ་རབ་རྩ་འཇུག་ཅིང་བསྐྱེད་པར་འབྱུང་རོ། །དེ་ན་དུས་ཕྱིས། རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ཞུགས་གྱུར་ན། །མིང་དང་གཞུགས་ནི་ཆགས་པར་འབྱུང་། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་
 རྒྱུན་ཅན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མའི་མངལ་དུ་ཞུགས་གིང་བརྒྱལ་བར་གྱུར་པ་ན་གཞུགས་
 དང་གཞུགས་བརྒྱན་གྱི་ཚུལ་དུ་ཐ་མ་འཆི་བའི་ཡུང་པོ་འགགས་ན་སྐྱེ་བའི་ཆར་
 གྱུར་པའི་མིང་དང་གཞུགས་ཀྱི་ཡུང་པོ་རྣམས་ཆགས་པར་འབྱུང་རོ། །དེ་ལ་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་གཞུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཡུང་པོ་བཞི་ནི་ལས་ཉོན་

གྱིས་གོས་པའི་སྒྲེ་གནས་དེ་དང་དེར་གཞིལ་བས་ན་མིང་ཞེས་བྱ་བའམ། དོན་
 དག་ལ་མིང་གི་དབང་གིས་རྒྱག་པས་ན་མིང་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱར་རྒྱར་པོའི་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ནི་གཞོན་པ་བྱར་རུང་བས་ན་གཟུགས་
 ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ན། མིང་དང་གཟུགས་ནི་ཆགས་གྱུར་ན། སྒྲེ་མཆེད་
 རྒྱག་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར། །མིང་དང་གཟུགས་མངལ་དུ་ཆགས་པར་གྱུར་ན་དེ་རིམ་
 གྱིས་འཕེལ་བ་ལས་རྒྱག་བསྐལ་སྒྲེ་བའི་སྒྲོར་གྱུར་པ་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྒྲེ་མཆེད་
 རྒྱག་མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུན་ཅན་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟར་སྒྲེ་མཆེད་རྒྱག་འབྱུང་བ་ཡིན་ན་དུས་ཕྱིས། སྒྲེ་མཆེད་རྒྱག་ལ་བརྟེན་
 བས་ནི། །རིག་པ་ཡང་དག་འབྱུང་བར་འགྱུར། །རིག་པ་དེ་ཡང་གང་ཞིག་ཡིན་ཞིང་
 དེ་རིམ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། མིག་དང་གཟུགས་དང་དྲན་བྱེད་ལ། །བརྟེན་ནས་
 སྒྲེས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། །དེ་ལྟར་མིང་དང་གཟུགས་བརྟེན་ནས། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲེ་
 བར་འགྱུར། །མིག་དང་གཟུགས་དང་རྣམ་པར་ཤེས། །གསུམ་པོ་འདུས་པ་གང་
 ཡིན་པ། །དེ་ནི་རིག་པའོ། །བདག་རྒྱུན་མིག་དང་དམིགས་རྒྱུན་གཟུགས་དང་།
 མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་དྲན་བྱེད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དྲན་བྱེད་སྤང་པོ་བཞིའི་རང་བཞིན་
 ཅན་ནི་མིང་ཡིན་ལ། མིག་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་ནི་གཟུགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་
 མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རྒྱུན་གསུམ་ལ། །བརྟེན་ནས་མིག་གི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་ལ། མིག་དང་གཟུགས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་

པོ་མན་ཚུན་ཕྱད་པར་ཞུགས་ཤིང་ལྷན་ཅིག་འདུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རིག་པ་
 ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་མངོན་པ་ཁ་ཅིག་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཕྱད་པ་ཅམ་ལ་རིག་
 པར་འདོད་ལ། ཁ་ཅིག་ཡུལ་གྱི་བདེ་སྤྱག་གི་མཆན་མ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་
 པའི་སེམས་བྱུང་ལ་འདོད་དེ། འདིར་སྤྲུལ་གསུང་ངོ་། །དེ་ནས་དུས་ཕྱིས། རིག་དེ་
 ལས། །ཆོར་བ་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་
 པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་རིག་པ་དེ་ལས། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། མི་འོང་བ་དང་།
 གཉིས་ཀ་ལས་བསྒྲེག་པ་ཉམས་སུ་སྤྱང་བའི་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱག་བཏང་སྒྲོམས་ཀྱན་
 འབྱུང་བར་འགྱུར་ངོ་། །དེ་ནས་དུས་ཕྱིས། ཆོར་བའི་རྒྱུན་གྱིས་སྤོང་བ་སྟེ། །ཆོར་བ་
 བདེ་བ་ལ་ཆོར་བའི་རྒྱུན་གྱིས་སྤོང་བ་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 ཆོར་བའི་དོན་དུ་སྤོང་བར་འགྱུར། །ཆོར་བའི་དོན་དུ་སྤོང་བ་སྟེ་བར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་ངོ་། །འདི་ལྟར། ཆོར་བ་བདེ་བ་སྟེས་ན་དེ་ཡང་ཐོབ་པར་འདོད་ཅིང་། སྤྱག་
 བསྐྱལ་སྟེས་ན་འབྲལ་བ་འདོད་ལ། བཏང་སྒྲོམས་སྟེས་པ་ན་དེ་མི་ཉམས་པར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་སྤོང་བ་སྟེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ངོ་། །སྤོང་བར་གྱུར་ན་ཉེ་བར་ལེན། །
 རྣམ་པ་བཞི་པོ་ཉེར་ལེན་འགྱུར། །དེ་ལྟར་ཆོར་བ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་ཤིང་སྤོང་
 པར་འགྱུར་ན་སྤོང་བའི་རྒྱུན་ཅན་ལས་འཕེན་པའི་རྒྱ་འདོད་པ་དང་། ལྷ་བ་དང་།
 ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་དང་། བདག་དུ་སྒྲུབ་ཞེས་བྱ་བ་ཉེ་བར་ལེན་པ་རྣམ་
 པ་བཞི་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཅིང་ཉེ་བར་ལེན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་སྤོང་བའི་རྒྱུན་
 ཅན་གྱིས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་འདུན་ཅིང་ཆགས་པ་ནི་

འདོད་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པའོ། །འཇིག་ལྷ་མ་གཏོགས་པའི་ལྷ་བ་ངན་པ་རྣམས་ལ་
 འདུན་ཅིང་ཆགས་པ་ནི་ལྷ་བའི་ཉེ་བར་ལེན་པའོ། །ལྷ་བ་ངན་པ་སྡོན་དུ་འགོ་བའི་
 ཚུལ་བྱིས་ས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་འདུན་ཅིང་ཆགས་པ་ནི་ཚུལ་བྱིས་ས་དང་བརྟུལ་
 ཞུགས་ཀྱི་ཉེ་བར་ལེན་པའོ། །འཇིག་ལྷ་ལ་འདུན་ཅིང་ཆགས་པ་ནི་བདག་ཏུ་སྡོ་
 བའི་ཉེ་བར་ལེན་པའོ། །དེ་ནས་དུས་བྱིས། ཉེར་ལེན་ཡོད་ན་ལེན་པ་པོའི། སྤྱིད་
 པ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་ཉེ་བར་ལེན་མེད་ན། གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ་
 སྤྱིད་མི་འགྱུར། སྤྱིད་པ་དེ་ཡང་ལུང་པོ་ལྷ། རི་སྐད་བཤད་པའི་ཉེར་ལེན་རྣམ་པ་
 བཞི་པོ་ཡོད་ན་ལེན་པ་པོ་སྟེ། ཉེར་ལེན་ཡོངས་སུ་འཇིག་ཅིང་བསྐྱེད་པ་པོ་ལ་ཉེར་
 ལེན་གྱི་རྒྱུ་གྱིས་སྤྱིད་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཉེ་བར་
 ལེན་པ་པོས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆོར་བ་ལ་སྤྱིད་པ་བདག་གིར་མ་བུས་
 བར་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་རྣམ་པ་བཞི་པོ་སྤངས་
 ཏེ་མེད་པར་གྱུར་ན་དེའི་ཆོ་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། སྤྱིད་པ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་བའི་
 བྱིར་རོ། །ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱིད་པ་དེ་ཡང་ལུང་པོ་ལྷའི་རང་བཞིན་
 ཡིན་ཏེ། ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ལས་མ་འོངས་པའི་ལུང་པོ་འབྱུང་བ་ནི་
 སྤྱིད་པ་ཞེས་བསྟན་ལ། དེ་ལ་ལུས་དག་གི་ལས་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ལུང་པོའི་རང་
 བཞིན་ཡིན་ལ། ཡིད་ཀྱི་ལས་ནི་ལུང་པོ་བཞིའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། སྤྱིད་པ་
 ལས་ནི་སྐྱེ་བར་འབྱུང་། སྤྱིད་པ་ལས་ནི་མ་འོངས་པའི་ལུང་པོ་མངོན་པར་འགྱུར་
 པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་དུས་བྱིས། བ་ཤི་

དང་ནི་མུ་ངན་དང་། སྒྲེ་སྒྲགས་འདོན་བཅས་སྒྲག་བསྐལ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་
 དང་འབྲུགས་པ་རྣམས། །དེ་དག་སྒྲེ་ལས་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །ཕུང་པོ་ཡོངས་སྒྲིམ་
 པའི་རྒྱ་བ་དང་། ཕུང་པོའི་རྒྱུན་འཇིག་པའི་འཆི་བ་དང་། འཆི་བཞིན་པའི་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་སྒྲིང་གི་གདུང་བ་མུ་ངན་དང་། དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའི་དག་ཏུ་སྒྲེ་བ་
 སྒྲེ་སྒྲགས་འདོན་བ་དང་། དབང་པོ་ལྷ་ལ་གཞོད་པ་སྒྲག་བསྐལ་དང་། སེམས་ཀྱི་
 གཞོད་པ་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། སྒྲག་བསྐལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་མང་པོ་ལས་བྱུང་བའི་
 འབྲུགས་པ་རྣམས་སྒྲེ་བ་ལས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་སྒྲག་བསྐལ་
 ཕུང་པོ་ནི། །འབའ་ཞིག་པ་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར། །དེ་ལྟར་ཞེས་བཞུ་བའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱི་
 སྒྲོབས་ཀྱིས་ཞེས་བཞུ་བའི་དོན་ཏོ། །ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲག་བསྐལ་གྱི་ཕུང་པོ་
 ཆེན་པོས་བདག་དང་བདག་གི་བའི་རང་བཞིན་དང་བུལ་བ་དང་བྱིས་པའི་སྒྲེ་བོས་
 བརྟགས་པ་ཅམ་སྒྲག་བསྐལ་གྱི་བདག་ཉིད་བདེ་བ་དང་མ་འདྲེས་པའི་འབའ་ཞིག་
 པ་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར། མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་སྤྱིད་པའི་ཡན་
 ལག་རྣམས་འབྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་བའི་རྩ་བ་འདུ་བྱེད་དེ། །དེ་ཕྱིར་མཁས་
 རྣམས་འདུ་མི་བྱེད། །དེ་ཕྱིར་མི་མཁས་བྱེད་པོ་ཡིན། །མཁས་པས་དེ་ཉིད་མཐོང་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པར་གྲེས་པ་ལ་སོགས་པ་འཇུག་
 པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་འཁོར་བའི་རྩ་བ་སྟེ། རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ནི་མ་རིག་པའི་རྒྱ་ཅན་
 གྱི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོན་ཉིད་ལ་མི་མཁས་པའི་བྱིས་པ་རྣམས་ཁོ་

ན་ལམ་བའི་རྩ་བ་འདྲ་བྱེད་རྣམས་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ། དགེ་སློང་དག་
མ་རིག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་སྒྲིམ་བུ་གང་ཟག་ནི་བསོད་ནམས་མངོན་པར་
འདྲ་བུ་བ་ཡང་བྱེད་དོ། །བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་མངོན་པར་འདྲ་བུ་བ་ཡང་མངོན་
པར་འདྲ་བྱེད་དོ། །མི་གཡོ་བ་མངོན་པར་འདྲ་བུ་བ་ཡང་མངོན་པར་འདྲ་བྱེད་དོ། །
ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །གང་གི་བྱིར་མ་རིག་པ་དང་
ལྡན་པའི་མི་མཁས་པ་ཁོ་ན་ལས་མངོན་པར་འདྲ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར།
མཁས་པ་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་མ་རིག་པ་སྤངས་པ་རྣམས་ནི་མངོན་པར་འདྲ་བུ་མི་བྱེད་དེ།
དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་
ཅད་མི་དམིགས་པས་གང་ལ་དམིགས་ནས་ལས་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཅུང་ཟད་
ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གང་གི་བྱིར་དེ་ལྟར་མ་རིག་པ་ཡོད་ན་འདྲ་
བྱེད་རྣམས་འབྱུང་བ། མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་དེའི་བྱིར། མ་རིག་འགགས་པར་གྱུར་
ན་ནི། །འདྲ་བྱེད་རྣམས་ཀྱན་འབྱུང་མི་འགྱུར། །སྟེ་རྒྱ་མ་ཚང་བའི་བྱིར་རོ། །

མ་རིག་པ་དེ་གང་ལས་འགག་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། མ་རིག་འགག་པར་
འགྱུར་བ་ནི། །ཤེས་པས་དེ་ཉིད་བསྒྲོམ་པས་སོ། །མ་རིག་པ་འགག་པར་འགྱུར་
བ་ནི་ཤེས་པས་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒྲོམ་པས་ཡིན་ཏེ། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་
པར་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་བསྒྲོམས་པས་མ་རིག་པ་
རབ་ཏུ་སློང་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་གང་གིས་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
འབྱུང་བ་ཡང་དག་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཕྱ་ཞིང་ཕྱ་བ་ཡང་

དམིགས་པར་མི་འགྱུར་ལ། དེ་མ་དམིགས་པས་འགར་ཡང་མི་སྒོངས་སོ། །མ་སྒོངས་
 པས་ལས་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་
 རྣམས་ཇི་ལྟར་འགག་པ་དེ་བཞིན་དུ། དེ་དང་དེ་ནི་འགགས་འགྱུར་པས། །དེ་དང་
 དེ་ནི་མངོན་མི་འབྱུང་། །སྤྲལ་བསྐྱལ་སྤང་པོ་འབའ་ཞིག་པོ། །དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཡང་
 དག་འགག། །མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་སྤྲུ་མ་དེ་དང་དེ་འགགས་པར་གྱུར་
 པས་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་གྱི་མ་དེ་དང་དེ་ནི་མངོན་པར་མི་འབྱུང་ཞིང་
 འགག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རིམ་པ་འདིས་རྣལ་འབྱོར་པའི་སྤྲལ་
 བསྐྱལ་གྱི་སྤང་པོ་སྤྲལ་བསྐྱལ་གྱི་ཚོགས་བདག་དང་བདག་གི་བ་དང་བྲལ་བ་
 འབའ་ཞིག་པ་དེ་ནི་སྤྲུ་མི་འབྱུང་བས་ཡང་དག་པར་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །

རི་སྐད་དུ། སྤྲུ་ལུ་སྤང་པའི་མདོ་ལས། དེ་ལ་ནང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
 བར་འབྱུང་བ་གང་ཞེན། གང་འདི་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས། འདུ་
 བྱེད་གྱི་རྒྱུ་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་མིང་དང་གཟུགས།
 མིང་དང་གཟུགས་གྱི་རྒྱུ་གྱིས་སྒྲེ་མཆོད་དུག། སྒྲེ་མཆོད་དུག་གི་རྒྱུ་གྱིས་རེག་པ།
 རེག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ཚོར་བ། ཚོར་བའི་རྒྱུ་གྱིས་སྤྲེད་པ། སྤྲེད་པའི་རྒྱུ་གྱིས་
 ལེན་པ། ལེན་པའི་རྒྱུ་གྱིས་སྤྲིད་པ། སྤྲིད་པའི་རྒྱུ་གྱིས་སྒྲེ་བ། སྒྲེ་བའི་རྒྱུ་
 གྱིས་རྒྱ་གི་དང་། བྱ་ངན་དང་། སྒྲེ་སྤྲལ་འདོན་པ་དང་། སྤྲལ་བསྐྱལ་བ་དང་།
 ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འབྲུགས་པ་རྣམས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་སྤྲལ་བསྐྱལ་གྱི་སྤང་
 པོ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་

ལྟར་རོ། །དབུ་མ་རྩ་བའི་ཤེས་རབ་ལས་སྤྱད་པའི་ཡན་ལག་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་
སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་བྱ་བྱག་པའི་འགྲེལ་བའོ། ། །

ལྟ་བུ་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་
དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། གང་གིས་དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཡང་དག་པར་མཐོང་བ་དེ་ནི་སྟོན་གྱི་
མཐའ་ལ་བརྟེན་པར་མི་བྱེད། བྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་མདོ་
ལས་འདོན་པ་ཡིན་ན། དེ་ལ་སྟོན་གྱི་མཐའ་ནི་གང་ཞིག་ཡིན། བྱི་མའི་མཐའ་
ཡང་གང་ཞིག་ཡིན། ཇི་ལྟར་ན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་པར་མི་བྱེད་ཅི་ན། དེ་ལ་ད་ལྟར་
གྱི་བདག་གི་དངོས་པོ་ལ་ལྟོས་ནས་འདས་པའི་ལུས་དག་ལ་སྟོན་གྱི་མཐའ་ཞེས་
བྱ་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་པར་མི་བྱེད་པ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དེ་ནི་དེ་
ལྟར་གནས་པ་བཞིན་མཐོང་བའི་བྱིར་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་དག་གིས་གཞན་དུ་རྣམ་པར་
གནས་པའི་དངོས་པོ་ལ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མདོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱེད་པའོ། །དེ་
ལ་ལྟ་བུ་བ་བརྒྱད་ནི། སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འཇུག་སྟེ།
འདི་ལྟར། འདས་དུས་བྱུང་མ་བྱུང་ཞེས་དང་། །འཇིག་རྟེན་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར། །
ལྟ་བུ་གང་ཡིན་དེ་དག་ནི། །སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། །ཅི་བདག་འདས་
པའི་དུས་ན་བྱུང་བ་ཞིག་གམ། མ་བྱུང་བ་ཞིག་གམ། བྱུང་ཡང་བྱུང་ལ་མ་བྱུང་ཡང་
མ་བྱུང་བ་ཞིག་གམ། བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་མ་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཅེས་པ་ལྟ་
བུ་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་འོ། །

གཞན་ཡང་བཞི་སྟེ། འཇིག་རྟེན་རྟག་གོ་ཞེས་དང་། རོགས་པས་མི་རྟག་གོ།
 རྟག་གྲུང་རྟག་ལ་མི་རྟག་གྲུང་མི་རྟག་གོ། རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་རྟག་པ་ཡང་མ་
 ཡིན་ཞེས་ལྷ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གྲུང་སྒྲོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ལ་ལྷ་བ་བཞི་ཚན་གོང་མ་ལས་མཐུག་ཐོགས་ཀྱི་ལྷ་བ་བཞི་ཚན་ཐ་དད་པ་ཆེར་
 མེད་མོད་གྱི། ཁྱད་པར་རྩུང་བྱད་ལ་བརྟེན་ནས་ལོགས་སུ་བཀོད་དེ། འདི་ལྷ་ར།
 འཇིག་རྟེན་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དང་། འདས་པའི་དུས་ན་འབྱུང་བ་ཞིག་གམ་ཞེས་
 པ་གཉིས་པོ་འདིའི་ཁྱད་པར་ནི། སྤྱི་མ་ནི་སྤྱིར་སྒྲོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ།
 སྤྱི་མ་ནི་བདག་ཁོ་ནའི་སྒྲོན་གྱི་མཐའ་ཉི་ལམ་བཟུང་ནས་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་གཞན་དག་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །སྤྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་
 པ་གང་ཞེ་ན། ད་ལྷ་ར་གྱི་བདག་གི་དངོས་པོ་ལ་ལྷོས་ནས་འབྱུང་བར་འབྱུང་བའི་
 ལུས་ལ་སྤྱི་མའི་མཐའ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་པར་མི་བྱེད་པ་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
 བར་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་ཇི་ལྷ་ར་གནས་པ་ལྷ་ར་མཐོང་བའི་སྤྱིར་ལྷ་བའི་རྣམ་པ་དག་
 གིས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་གནས་པའི་དངོས་པོ་ལ་ལྷ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་རྣམ་པ་གཞན་
 དུ་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱེད་པའོ། །

དེ་ལ་ལྷ་བ་བརྒྱད་ནི། སྤྱི་མའི་མཐའ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་
 འཐུག་སྟེ། མ་འོངས་དུས་གཞན་འབྱུང་འབྱུང་དང་། མི་འབྱུང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་
 རོགས་པར། ལྷ་བ་གང་ཡིན་དེ་དག་ནི། སྤྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། ཅི་
 བདག་མ་འོངས་པའི་དུས་གཞན་དུ་འབྱུང་བ་ཞིག་གམ། འོན་ཏེ་མི་འབྱུང་བ་ཞིག་

གམ། འབྱུང་ཡང་འབྱུང་ལ་མི་འབྱུང་ཡང་མི་འབྱུང་བ་ཞིག་གམ། འབྱུང་བ་ཡང་མ་
ཡིན་མི་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཞིག། ཅེས་བྱ་བ་ལྟ་བ་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་སྤྱི་མའི་
མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་ཞེས་དང་།
སོགས་པས་མི་ལྡན། ལྡན་ཡང་ལྡན་ལ་མི་ལྡན་ཡང་མི་ལྡན། ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་
མི་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་ལྟ་བ་གང་ཡིན་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་སྤྱི་མའི་
མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མཐའ་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པར་ལྟ་བ་བཞི་ནི་སྤྱིར་སྤྱི་
མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། བདག་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་འབྱུང་
བ་ཞིག་གམ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ནི་བདག་ཁོ་ནའི་སྤྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་
ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་ལྟ་བ་བཞི་ཚན་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་རོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དགག་པ་དང་། རོན་དམ་
པར་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ་ཡང་སྔོན་གྱི་མཐར་ཁྲོག་པ་དགག་པ་དང་།
སྤྱི་མའི་མཐར་ཁྲོག་པ་དགག་སྔོན་དང་སྤྱི་མའི་མཐའ་ལ་ཁྲོག་པའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་
དགག་པ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ལ་གསུམ་ཡོད་པའི། དང་པོ་བདག་འདས་པའི་དུས་
ན་བྱུང་བ་དགག་པ་ལ། དམ་བཅའ་དགོད་པ་དང་། རྒྱབ་བྱེད་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི་
དང་པོ་ནི། འདས་པའི་དུས་ན་བྱུང་འགྱུར་ཞེས། །བྱ་བ་དེ་ནི་མི་འཐད་དོ། །སྔོན་
ཆོ་རྣམས་སུ་གང་བྱུང་བ། །དེ་ཉིད་འདི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བདག་འདས་པའི་དུས་ན་
བྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་མི་འཐད་དེ། གལ་ཏེ་འདས་པའི་ཆོ་རབས་སུ་གང་
བྱུང་བ་དེ་ཉིད་ད་ལྟར་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་དེ་ལྟར་རིགས་པ་ཞིག་ན་སྔོན་ཆོ་རྣམས་

སུ་གང་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་ད་ལྟར་གྱི་འདི་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་།
 རྟག་པ་ནི་འཁོར་བར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་ཕྱིའི་བདག་
 གཅིག་ཡིན་པ་དགག་ཉེར་ལེན་བདག་ཡིན་པ་དགག་ཉེར་ལེན་ལས་གཞན་པའི་
 བདག་དགག་བཀག་པའི་མཛུགས་བསྐྱུ་བ་དང་བཞིའི། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་
 འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྱི་དང་ད་ལྟར་གྱི་གཅིག་ཡིན་ན་ཉེས་པ་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན།
 རྟག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་མོད། ཉེས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ།
 དེ་ཉིད་བདག་དུ་འགྱུར་སྒྲིམ་ན། ཉེ་བར་ལེན་པ་ཐ་དད་འགྱུར། །གལ་ཏེ་སྤྱི་གྱི་
 དེ་ཉིད་ད་ལྟར་གྱི་བདག་འདིར་འགྱུར་རོ་སྒྲིམ་ན། དེའི་ཆེ་སྤྱི་དང་ད་ལྟར་བ་གཉིས་
 ཉེ་བར་ལེན་པ་ཐ་མི་དད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། སྤྱི་དང་ད་ལྟར་གཉིས་སུང་པོ་
 ལྟའི་རང་བཞིན་གྱི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་ཐ་དད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་
 ལས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དང་། དུས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྱི་གྱི་བདག་
 ཉིད་ད་ལྟར་གྱི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་
 བདག་གཅིག་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བདག་འདས་པའི་དུས་ན་བྱུང་བ་ཞིག་གམ་ཞེས་
 བ་དེར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཉེ་བར་ལེན་པ་མ་གཏོགས་པ། བྱོད་གྱི་བདག་ནི་གང་
 ཞིག་ཡིན། །གལ་ཏེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡང་གཞན་ལ་བདག་གྱུང་གཞན་ཡིན་ན། དེའི་ཆེ་
 ཉེ་བར་ལེན་པ་ཐ་དད་གྱུང་བདག་ཐ་མི་དད་པས་དེ་ལྟར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་
 རིགས་ན་ཡང་སུང་པོ་ལྟའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་
 བྱོད་གྱི་བདག་ནི་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ། བདག་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཐ་དད་དུ་བསྐྱེད་

མི་རྒྱས་ཏེ། ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་བྱིར།
 བདག་ཀྱི་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་དང་། སོ་སོར་གཟུང་དུ་ཡོད་པར་ཐལ་
 བའི་བྱིར་རོ། །དེའི་བྱིར་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཐ་དད་ཀྱང་བདག་ཐ་མི་དད་དོ་ཞེས་པ་མི་
 རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་མེད་
 མོད། ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉིད་བདག་ཡིན་ཅོ་ཞེན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཉེ་བར་ལེན་
 པ་མ་གཏོགས་པའི། །བདག་ཡོད་མ་ཡིན་བྱས་པའི་ཆོ། །ཉེ་བར་ལེན་ཉིད་བདག་
 ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ནི་མེད་པ་ཡིན། །ཉེ་བར་ལེན་པ་མ་གཏོགས་པའི་བདག་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉིད་བདག་ཡིན་པར་རྟོག་ན། དེའི་ཆོ་ཁྱོད་ཀྱི་
 བདག་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉེ་བར་ལེན་པ་བདག་ཡིན་པར་མི་རིགས་པའི་བྱིར་རོ། །
 འདི་ལྟར། ཉེ་བར་ལེན་ཉིད་བདག་མ་ཡིན། །དེ་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་ཡིན། །ཉེ་
 བར་སྒྲངས་པ་ཇི་ལྟ་བུར། །ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཡིན་པར་འགྱུར། །ལུང་པོ་ལྡེའི་རང་
 བཞིན་གྱི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉིད་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་པོ་རྣམས་ནི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་
 ལ་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་ཡིན་ལ། བདག་ནི་དེ་ལྟར་མི་རིགས་པའི་བྱིར་རོ། །བདག་
 ནི་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ལ་སོགས་པ་དང་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་
 མི་རྒྱས་ཏེ། ཉེས་པ་དུ་མར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་བདག་རྟག་པ་ཡིན་ན་
 རྟག་པར་སྐྱབས་པར་འགྱུར་ལ། མི་རྟག་པ་ཡིན་ན་ཆད་པར་སྐྱབས་པར་འགྱུར་ཞིང་། རྟག་པ་
 དང་ཆད་པ་འདི་གཉིས་ཀྱང་དོན་མ་ཡིན་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པས་ཁས་སྒྲུང་བར་མི་
 རིགས་པའི་བྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་ཉེ་བར་ལེན་པ་བདག་ཡིན་ན། དེའི་ཆེ་ཉེ་བར་སྤངས་པ་ཉིད་
 ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་གཅིག་ཡིན་པས་གཅོད་
 པ་པོ་དང་གཅོད་པར་བྱ་བ་དང་། རྩོམ་པ་དང་སྤྱོད་པ་གཅིག་ཉིད་ཏུ་
 ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། འདིར་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅམ་བདག་
 མ་ཡིན་མེད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་ཐ་དད་པ་ཡིན་
 པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། བདག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས། གཞན་
 ཏུ་འཐད་པ་ཉིད་མ་ཡིན། གཞན་ཉེ་གཞན་ན་ལེན་མེད་པར། གཞན་ཡོད་རིགས་
 ན་གཞན་ཏུ་མེད། བདག་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་གཞན་ཏུ་འཐད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ།
 གཞན་ཉེ་གཞན་ཡིན་ན་སྤྱོད་པ་ལས་སྤྱོད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པར་ཡང་
 བདག་གཞན་ཏུ་ཡོད་པར་རིགས་ན། དེ་ལྟར་གཞན་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི།
 དེ་ལྟར་ལེན་ལས་གཞན་མ་ཡིན། དེ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་ཉིད་ཀྱང་མིན། བདག་ནི་ཉེ་
 བར་ལེན་མེད་མིན། དེ་ལྟར་ཉེ་བར་ལེན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཐ་དད་ཏུ་གཞན་ཏུ་ཡོད་
 པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། བདག་ཉེ་བར་ལེན་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ལ་ཉེ་བར་སྤངས་པ་དང་ཉེ་
 བར་ལེན་པ་པོ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་
 ཉིད་ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར། བདག་དེ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་མིན་
 ཞིང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པར་གཞན་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་ལེན་པ་
 མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན་བདག་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་ན། མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འང་

དེ་མ་ངེས། །བདག་དེ་ནི་མེད་པ་ཉིད་དུ་འང་མ་ངེས་ཏེ། སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་
འདོགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་མོ་གཤམ་གྱི་སྤྱི་ནི་སྤང་པོ་དག་
ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་ལེན་
པ་པོ་མེད་པ་ཡང་རི་ལྟར་རིགས་ཏེ་དེའི་བྱིར་དེ་ནི་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་མེད་པར་ཡང་མི་
རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་བདག་འདས་པའི་དུས་ན་མ་བྱུང་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི།
དང་པོ་དམ་བཅའ་དགོད་པ་ནི། འདས་པའི་དུས་ན་མ་བྱུང་ཞེས། །བྱ་བ་དེ་ནི་མི་
འཐད་དེ། །སྟོན་ཆེ་རྣམས་སྤྱ་གང་བྱུང་བ། །དེ་ལས་འདི་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །
བདག་འདས་པའི་དུས་ན་མ་བྱུང་ཞེས་བྱ་བ་དེ་མི་འཐད་དེ། གལ་ཏེ་ད་ལྟར་གྱི་བདག་
འདི་སྟོན་གྱི་བདག་ལས་གཞན་ཡིན་ན་འདས་པའི་དུས་ན་མ་བྱུང་བ་ཞིག་གམ་
ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། སྟོན་ཆེ་རྣམས་སྤྱ་གང་བྱུང་བའི་བདག་དེ་ལས་ད་
ལྟར་གྱི་བདག་འདི་གཞན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སྐྱབ་བྱེད་བཤད་པ་ནི། གལ་ཏེ་འདི་སྟོན་གྱི་བདག་ལས་གཞན་
ཡིན་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། གལ་ཏེ་འདི་ནི་གཞན་གྱུར་ན། །དེ་མེད་པར་ཡང་
འབྱུང་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་དེ་ནི་གནས་འགྱུར་ཞིང་། །དེར་མ་གྱི་བར་སྐྱེ་བར་
འགྱུར། །གལ་ཏེ་ད་ལྟར་གྱི་བདག་འདི་སྐྱར་གྱི་བདག་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་ན།
དེའི་ཆེ་སྐྱར་གྱི་བདག་དེ་མེད་པར་ཡང་ད་ལྟར་གྱི་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་
ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དེ་སྐྱར་གྱི་བདག་ལས་གཞན་ཡིན་ན་

དེའི་ཆེ་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བུམ་པ་བྱས་པའི་ཆེ་སྒྲུལ་བུ་མི་འཛིག་པ་ལྟར། བདག་
 ཕྱི་མ་སྒྲེས་པ་ན་ཡང་སྒྲར་གྱི་བདག་མི་འགག་པར་འགྱུར་ཞིང་མ་འགགས་པ་ཉིད་
 ཀྱི་ཕྱིར་ན་སྒྲར་ལྟ་དང་མི་ལ་སོགས་པའི་སྒྲེ་བ་གང་དག་དུ་སྒྲེས་པ་དེ་སྒྲར་གྱི་ཁ་
 ཏོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་གང་དང་གང་དུ་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་དེ་
 བེ་ད་ལྟར་ཡང་གནས་པར་འགྱུར་ཞིང་སྒྲར་གྱི་ཆེ་རབས་དེར་མ་གཅི་བ་ཁོ་ནར་
 འདིར་སྒྲེ་བར་འགྱུར་ན། མིར་གྱུར་པ་འདི་སྒྲར་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་བདག་དེ་བཞིན་
 དུ་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་མི་རིགས་སོ། །

གལ་ཏེ་སྒྲར་གྱི་བདག་མེད་པར་འདིར་འབྱུང་ན་ཉེས་པ་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན།
 ཉེས་པ་མང་པོར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར། ཆད་དང་ལས་རྒྱམས་ཆུད་ཟ་དང་། །གཞན་
 གྱིས་བྱས་པའི་ལས་རྒྱམས་ནི། །གཞན་གྱིས་སོ་སོར་སྤྱོད་བ་དང་། །དེ་ལ་སོགས་
 བར་ཐལ་བར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་ད་ལྟར་གྱི་བདག་འདི་སྒྲར་གྱི་བདག་མེད་པར་
 འབྱུང་བར་འགྱུར་ན། དེའི་ཆེ་སྒྲར་གྱི་བདག་དེ་དེར་ཞིག་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིར་
 གཞན་ཞིག་སྒྲེས་པའི་ཕྱིར་སྒྲར་གྱི་བདག་ཆད་པར་འགྱུར་རོ། །བདག་དེ་ཆད་ན་
 བེ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཐུག་ཐོག་པ་རྒྱམས་ཏེན་ཆད་པས་རྒྱམ་པར་ཆད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ཟབ་པོ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ཆུད་ཟ་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྒྲེ་
 སྒྲར་གྱི་བདག་གིས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བདག་ཕྱི་མས་ཡོངས་སྤྱོད་པར་
 ཏོག་ན། དེ་ལྟ་ན་གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཞན་གྱིས་སོ་སོར་ཡོངས་
 སྤྱོད་ཅིང་སྤྱོད་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ལས་མ་བྱས་པ་དང་ཐུད་པ་ལ་སོགས་

པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ད་ལྟར་གྱི་བདག་འདི་སྒར་གྱི་བདག་ལས་
 གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཞིག་འདིར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན། དེའི་ཆེ་སྒར་མ་བྱུང་བ་ལས་སྐྱེས་
 འབྱུང་བར་འགྱུར་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། མ་བྱུང་བ་ལས་བྱུང་མིན་ཏེ། །འདི་ལ་
 སྐྱོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར། །བདག་ནི་བྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། །འབྱུང་བའང་རྒྱ་
 མེད་ཅན་དུ་འགྱུར། །བདག་སྒར་མ་བྱུང་བ་ལས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱུགས་འདི་
 ལ་སྐྱོན་ཆེན་པོར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱོན་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། བདག་
 སྒར་མ་བྱུང་བ་ལས་སྐྱེས་བྱུང་བར་གྱུར་ན། དེའི་ཆེ་བདག་ནི་བྱས་པར་འགྱུར་ན་
 བྱས་པར་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 དང་། དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་
 བྱས་པར་རྟོག་ན་འཁོར་བ་ཐོག་མ་དང་ལྡན་པ་དང་སྒར་ན་མེད་པའི་སེམས་ཅན་
 འབྱུང་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་སྒར་བདག་མེད་པས་བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ད་ལྟར་གྱི་བདག་འབྱུང་བ་རྒྱ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །འང་གི་སྒྲ་ནི་རྣམ་
 པར་རྟོག་པ་སྟེ། བདག་བྱས་པར་འགྱུར་བའོ། །ཡང་ན་བདག་འདས་པའི་དུས་
 ན་མ་བྱུང་བ་ཞིག་གམ་ཞེས་པ་འདི་ཁས་མི་སྤང་རོ། །འབྱུང་བ་རྒྱ་མེད་པ་ཅན་དུ་
 འགྱུར་བའོ། །ཡང་ན་འདས་པའི་དུས་ན་མ་བྱུང་བ་ཞིག་གམ། ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཁས་
 མི་སྤང་རོ། །

གསུམ་པ་སྤང་བོ་གསུམ་པའི་བྱུགས་དགག་པ་ནི། དེ་ལྟར་བདག་བྱུང་
 བདག་མ་བྱུང་། །གཉིས་ཀ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར། །འདས་ལ་ལྟ་བ་གང་ཡིན་པ། །

དེ་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར། རི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བདག་འདས་
པའི་དུས་ན་བྱུང་བ་ཞིག་གསུམ། ཞེས་པ་དང་། བདག་འདས་པའི་དུས་ན་མ་བྱུང་བ་
ཞིག་གསུམ་ཞེས་འདས་པ་ལ་ལྟ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་འདུས་པ་
ལ་གཉིས་ཀ་ཞེས་བརྟགས་ན། རེ་རེ་མེད་པས་དེ་དག་འདུས་པ་དག་གྲུང་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་གཉིས་ཀ་མ་
ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་པར་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འབྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་མ་བྱུང་
བ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་
པའི་ལྟ་བ་དགག་པ་ནི། མ་འོངས་དུས་གཞན་འབྱུང་འགྱུར་དང་། །འབྱུང་བར་མི་
འགྱུར་ཞེས་བྱ་བར། །ལྟ་བ་གང་ཡིན་དེ་དག་ནི། །འདས་པའི་དུས་དང་མཚུངས་
པ་ཡིན། །བདག་མ་འོངས་པའི་དུས་གཞན་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་གསུམ། འབྱུང་
བར་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་གསུམ། འབྱུང་ཡང་འབྱུང་ལ་མི་འབྱུང་ཡང་མི་འབྱུང་བ་ཞིག་
གསུམ། འབྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་མི་འབྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་གསུམ་ཞེས་ཕྱི་མའི་མཐའ་
ལ་ལྟ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་འདས་པའི་དུས་ལ་ལྟ་བ་བཞི་པོ་ལ་བཤད་ཟིན་པ་
དང་དགག་པ་མཚུངས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར། མ་འོངས་དུས་ན་
འབྱུང་འགྱུར་ཞེས། །བྱ་བ་དེ་ནི་མི་འཐད་དོ། །མ་འོངས་ཆོན་གང་བྱུང་བ། །དེ་
ཉིད་འདི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་དང་། མ་འོངས་དུས་ན་མི་འབྱུང་ཞེས། །བྱ་
བ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །མ་འོངས་ཆོན་ལ་གང་བྱུང་བ། །དེ་ལས་འདི་གཞན་མ་

ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ལྟར་བདག་འབྱུང་བདག་མི་འབྱུང་། །གཉིས་ཀ་
གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར། །མ་འོངས་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་པའི་བར་སྐར་གྱི་རྣམས་འདོན་པ་གོ་བསྟོལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་སྐར་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་སྟོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བུའི་རྣམ་གྲངས་
གཞན་དགག་པ་ལ། རྟག་སོགས་སྐྱ་ལྟ་བུ་དགག་པ་དང་། མཐའ་ལྟ་བུ་སོགས་སྐྱ་
ལྟ་བུ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ་སྐྱིར་དགག་པ་དང་། བདག་རྟག་པ་བྱེ་བྲག་
ཏུ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ་བཞི་ཡོད་པའི། དང་པོ་རྟག་པ་དགག་པ་ནི། གལ་
ཏེ་ལྟ་དེ་མི་དེ་ན། །དེ་ལྟར་ན་ནི་རྟག་པར་འགྱུར། །ལྟ་ནི་མ་སྐྱེས་ཉིད་འགྱུར་ཏེ། །
རྟག་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་ཕྱིར་རོ། །འདི་ན་མའི་འགྲོ་བར་གནས་པ་ཁ་ཅིག་དག་པའི་ལས་
བྱས་ནས་ཕྱི་མ་ལ་ལྟའི་འགྲོ་བར་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་
མཐར་ལྟའི་མུན་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསལ་ཟེན་གྱང་། སྟེ་པ་གཞན་དག་དོན་དམ་པར་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་
ལས་གྲོལ་བ་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ཞེན། གཅིག་དང་ཐ་དད་དང་གཉིས་ཀ་ཉིད་ཀྱི་བརྟགས་མི་བཟོད་པའི་
ཕྱིར། རི་ལྟར་ཞེན། གལ་ཏེ་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་གཅིག་དེས་ན་རི་ལྟར་རྟག་མི་འགྱུར། །གལ་ཏེ་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་
གཞན། །རི་ལྟར་ཆད་པར་མི་རིགས་འགྱུར། །ལྟ་དང་ལྟ་མ་ཡིན་སྐྱིན་བྱེད་མའི་སྐུ་སྤང་པོ་སྐྱ་ཕྱི་ཉིད་ལ་གཅིག་
དང་གཞན་དུ་བསྐྱུང་ན་རི་སྐྱད་བཤད་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་ལྟ་མ་ཡིན་གྱི་སྤང་པོ་སྐྱ་མའི་རྒྱ་ལས་
སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། ལྟས་ལྟའི་སྤང་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་སེམས་ན།
བཤད་པ། ཡིན་དང་མ་ཡིན་ཉིད་ཡིན་ཡང་། །སྤང་ན་འདས་ཆེ་གཅིག་འདའ་མེད། །སྤང་པོའི་རྒྱན་ཆད་པས་
ཆད་པའི་མཐའ་གཅིག་ལས་འདའ་བ་མེད་དོ། །ཡང་གལ་ཏེ་འགགས་པ་སྐྱེ་འགྱུར་ན། །དེས་ན་རི་ལྟར་རྟག་

གངས་ཅན་རིག་བཅུད་ལས། རྗེ་བཅུན་རེད་མདའ་བ་གཞོན་ནུ་སྒོ་གྲོས་ཞབས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་པོད་གསུམ་པ།

མ་ཡིན། །འགགས་པ་སྒྲིབ་མེད་འགྱུར་ན། །རི་ལྷ་ར་ཆད་སྒྲིབ་ཉིད་མ་ཡིན། །སྒྲ་མའི་ལྷ་མིན་འགགས་པ་སྒྲིབ་
ལྷ་ར་སྒྲིབ། །རི་ལྷ་ར་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །འགགས་ཀྱང་ཡང་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། །ཅི་སྒྲེ་སྒྲིབ་མེད་པར་གྱུར་ན། །རི་
ལྷ་ར་ཆད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འགགས་པ་གཏན་སྒྲིབ་མེད་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། །དེ་མེད་ཕྱིར་ན་མ་སྒྲིབ་ལ། །རྟག་མེད་
ཆད་མེད་རིགས་པ་ཡིན། །དངོས་པོ་སྒྲིབ་པ་མི་འཇིག་པར་གནས་པའི་རྒྱལ་ཉིད་ནི་རྟག་པ་ཡིན་ལ། །སྒྲིབ་པ་
ཞིག་པ་ནི་ཆད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་མ་སྒྲིབ་པ་ནི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་ལ་ཆད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས།
དེའི་ཕྱིར་ཁོ་པོ་ཅག་འདོད་པ་ལྷ་ར་དོན་དམ་པར་སྒྲིབ་མེད་པར་གྱུ་བ་པ་ལ་ནི་རྟག་ཆད་མེད་པ་ཉིད་དུ་རིགས་
ཀྱི་ཁྱོད་འདོད་པའི་རྒྱན་ལ་ནི་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་ཕྱི་མའི་ལྷ་དེ་ཉིད་སྒྲ་མའི་མི་དེ་ཡིན་པ་
དེ་ལྷ་ན་རྟག་པར་འགྱུར་ན། །ལྷ་དེ་ཉིད་མི་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། །གཅིག་
ཉིད་འགྲོ་བ་སྒྲ་ཆོགས་སུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རྟག་པ་ཡིན་ན་ཕྱིས་ཀྱི་
ལྷ་ནི་མ་སྒྲིབ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། །རྟག་པ་ལ་སྒྲིབ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །གང་ཞིག་
གང་ནའང་ནམ་གྱི་ཆོ། །མ་བརྟེན་པར་ནི་ཡོད་ཉིད་མེད། །དེས་ན་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་
བ། །དེ་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྷ་ར་རྟག་པ་ནི་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིབ་
བར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མི་རྟག་པ་དགག་པ་ནི། །གལ་ཏེ་ལྷ་ལས་
མི་གཞན་ན། །དེ་ལྷ་ན་ནི་མི་རྟག་འགྱུར། །གལ་ཏེ་ལྷ་མི་གཞན་ཡིན་ན། །རྒྱུད་ནི་
འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཕྱིས་ཀྱི་ལྷ་ལས་སྒྲར་གྱི་མི་གཞན་ཡིན་ན་དེའི་
ཆོ་ཨ་སྒྲའི་གིང་ནི་མ་པའི་རྒྱུད་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ལྷ་མི་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་
པར་མི་འགྱུར་ལ། །དེ་ལྷ་ན་སྒྲར་གྱི་མི་ནི་འཇིག་པས་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །
ཅི་སྒྲེ་ལྷ་མི་གཞན་ཡིན་ན་དེའི་ཆོ་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་

བ་ཞིག་ན། ལྷ་མི་ནི་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་སྤྱིར་གཞན་མ་ཡིན་ལ། དེའི་
 སྤྱིར་སྤྱར་གྱི་མི་ནི་རྒྱུན་མ་ཆད་པས་མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་གཉིས་
 ཀ་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱོད་སྤྱོད་གཅིག་ལྷ་ཡིན་ལ། སྤྱོད་སྤྱོད་གཅིག་མི་ནི་
 ཡིན་གྱུར་ན། རྟག་དང་མི་རྟག་འགྱུར་བ་ཡིན། རེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
 གལ་ཏེ་མི་འདི་ལྷ་འདི་འགྲོ་བར་འཕོ་བ་ན་ཆ་ཤས་ཀྱིས་མི་གཏོང་ལ། ཆ་ཤས་ཀྱིས་
 ལྷ་འདི་ལུས་ལེན་ན། དེའི་ཆོ་ཆ་གང་གིས་མི་བཏང་ནས་ལྷ་སྤྱངས་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་གཅིག་ལྷ་
 ཡིན་ལ། ཆ་གང་གིས་མི་མ་བཏང་བའི་སྤྱོད་སྤྱོད་གཅིག་མི་ཡིན་པར་གྱུར་ན། མི་
 ཡིན་པའི་ཆ་ནི་སྤྱར་གྱི་གནས་སྤྱབས་མ་ཞིག་པས་རྟག་ལ། ལྷ་ཡིན་པའི་ཆ་ནི་སྤྱར་གྱི་
 གནས་སྤྱབས་ཞིག་པས་མི་རྟག་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་གཅིག་ཉིད་ལ་ལྷ་འདི་འགྲོ་
 བས་བསྐྱུས་པ་དང་མི་འདི་འགྲོ་བས་བསྐྱུས་པ་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་
 སྤྱིར་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཡིན་པ་མི་འཐད་དོ། །

བཞི་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་
 གཉིས་ཀ་གྲུབ་པར་གྱུར་ན་ནི། གལ་ཏེ་རྟག་དང་མི་རྟག་པ། གཉིས་ཀ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ན་ནི།
 རྩ་ཆོག་འདི་གཉིས་ཆད་ཤིང་རྟག་པ་མ་ཡིན་མི་རྟག་མིན། གྲུབ་པར་འགྱུར་བར་འདོད་ལ་
 རག གལ་ཏེ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་གྲུབ་ན་དེ་དག་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་
 རྟག་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན།
 གང་གི་ཆོ་ཆ་རྒྱུད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་
 པ་དེའི་ཆོ། དེ་དག་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན། མི་རྟག་པ་ཡང་མ་

ཡིན་པ་ག་ལ་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་མི་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྟེ་བ་དང་འཆི་བ་
གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་ཅིང་ཡོངས་སུ་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་བདག་རྟག་པ་
འགའ་ཞིག་ཡོད་དོ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གལ་ཏེ་གང་ཞིག་གང་ནས་གར། །
འོངས་ཤིང་གང་དུ་འང་འགོ་འགྱུར་ན། །དེ་ཕྱིར་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་པར། །འགྱུར་
ན་དེ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་འདྲ་བྱེད་དམ་སེམས་ཅན་གང་ཞིག་འགོ་བ་གཞན་
སྒྲུ་མ་གང་ནས་གར་ཏེ་ད་ལྟར་གྱི་འགོ་བ་གཞན་དུ་འོངས་ཤིང་། ད་ལྟར་གྱི་འགོ་
བ་གཞན་དེ་ནས་སྒྲུ་མ་ཡང་ཕྱི་མའི་འགོ་བ་གཞན་གང་དུ་འགོ་བར་འགྱུར་ན་དེའི་
ཕྱིར་སྟེ་བ་དང་འཆི་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་
པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་འགོ་བར་སྒྲུ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་འདི་ནས་འགོ་བ་ཕྱི་
མ་གཞན་དུ་འགོ་བ་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་གམ་འདྲ་བྱེད་རྟག་པ་དང་མི་
རྟག་པ་གང་ལ་ཡང་འོང་བ་དང་འགོ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་པ་ལ་ནི་འགོ་
འོང་གི་བྱ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་མི་རྟག་པ་ནི་གང་དུ་སྟེས་པ་དེར་འཛིག་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་ཞིང་ཡོངས་སུ་འབྱུང་པའི་བདག་
རྟག་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་རྗེ་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས།
གལ་ཏེ་རྟག་པ་འགའ་མེད་ན། །མི་རྟག་གང་ཞིག་ཡིན་པར་འགྱུར། །རྟག་པ་དང་
ནི་མི་རྟག་དང་། །དེ་གཉིས་བསལ་བར་འགྱུར་བའོ། །གལ་ཏེ་གང་གི་ཆེ་དེ་ལྟར་
རྟག་པ་འགའ་ཡང་མེད་པ་དེའི་ཆོ། གང་ཞིག་ཞིག་པས་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་འགྱུར།

རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་མ་དམིགས་པ་ན། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་
དང་། དེ་གཉིས་ཀ་བསལ་བར་གྱུར་པ་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་
པ་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་ལྟ་བ་བཞི་སྟོན་གྱི་
མཐའ་ལ་མི་སྤྱད་དོ། །

གཉིས་པ་མཐའ་ལྟན་སོགས་བཞི་དགག་པ་ལ་མཐའ་ལྟན་མཐའ་མེད་
དགག་པ་དང་། སྤང་པོ་གསུམ་པའི་ཕྱོགས་དགག་པ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ལ་དམ་
བཅའ་འགོད། སྤྱབ་བྱེད་བཤད་པ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་
མཐའ་ཡོད་ན། །འཇིག་རྟེན་པ་རྩལ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་མཐའ་
མེད་ན། །འཇིག་རྟེན་པ་རྩལ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་འདྲ་བྱེད་བདག་གི་རང་
བཞིན་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བའི་འོག་ཏུ་རྒྱུན་ཆད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་མཐའ་ཡོད་
པ་ཡིན་ན། དེའི་ཆེ་ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པ་རྩལ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མེད་པ་ཁོ་ནར་
འགྱུར་ན། འཇིག་རྟེན་པ་རྩལ་ནི་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་མཐའ་
ཡོད་པ་མི་འཐད་དོ། །གལ་ཏེ་བདག་གསུམ་འདྲ་བྱེད་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་མ་ཉམས་པར་
ཕྱི་མར་འཇུག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་མཐའ་མེད་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་
འཇིག་རྟེན་པ་རྩལ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱི་ཕྱོགས་ཀ་གཅིག་ཡིན་པ་ཉིད་
གྱིས་འདི་དང་པ་རྩལ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིག་རྟེན་པ་རྩལ་མེད་པ་
མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་མཐའ་མེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །གཞན་ཡང་། གང་ཕྱིར་
སྤང་པོ་རྣམས་གྱི་རྒྱུན། །འདི་ནི་མར་མའི་འོད་དང་མཚུངས། །དེ་ཕྱིར་མཐའ་ཡོད་

ཉིད་དང་ནི། །མཐའ་མེད་ཉིད་ཀྱང་མི་རིགས་སོ། །གང་གི་སྤྱིར་སྤྱད་པོ་རྣམས་ཀྱི་
 རྒྱུན་སྐྱད་ཅིག་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་འཛིག་ཅིང་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་བར་མ་ཆད་བར་འཇུག་པ་འདི་
 བྱི་མར་མེད་འོད་དང་མཚུངས་པ་དེའི་སྤྱིར་སྐྱད་ཅིག་སྤྱི་མ་འབྱུང་བས་མཐའ་ཡོད་
 པ་ཉིད་ཀྱང་མི་རིགས་ལ་སྤྱི་མ་འཛིག་པས་མཐའ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་མི་རིགས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱི་མ་འཛིག་འབྱུར་ཞིང་། །སྤྱད་པོ་འདི་ལ་བརྟེན་བྱས་ནས། །
 སྤྱད་པོ་དེ་བྱི་མི་འབྱུང་ན། །དེས་ན་འཛིག་རྟེན་མཐའ་ཡོད་འབྱུར། །གལ་ཏེ་སྤྱི་མ་
 མེད་སྤྱད་པོ་འཛིག་ཅིང་མེད་སྤྱད་པོ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་མ་ལྟའི་སྤྱད་པོ་དེ་བྱི་མི་
 འབྱུང་ན་དེའི་ཆེ་ཏིལ་མར་དང་སྤྱིར་པོ་ཟད་པའི་མར་མེ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་མཐའ་
 ཡོད་བར་འབྱུར་ན། །ལུས་སྤྱི་མ་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་མཐའ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །
 གལ་ཏེ་སྤྱི་མ་མི་འཛིག་ཅིང་། །སྤྱད་པོ་འདི་ལ་བརྟེན་བྱས་ནས། །སྤྱད་པོ་དེ་བྱི་མི་
 འབྱུང་ན། །དེས་ན་འཛིག་རྟེན་མཐའ་མེད་འབྱུར། །གལ་ཏེ་སྤྱི་མ་མེད་སྤྱད་པོ་མི་
 འཛིག་ཅིང་མེད་སྤྱད་པོ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་མ་ལྟའི་སྤྱད་པོ་དེ་བྱི་མི་འབྱུང་ན་
 དེའི་ཆེ་སྤྱི་མའི་སྤྱད་པོ་ཉིད་མ་ཉམས་པར་འཛིག་རྟེན་གཞན་དུ་འཇུག་པའི་སྤྱིར་
 འཛིག་རྟེན་མཐའ་མེད་བར་འབྱུར་བ་ཞིག་ན་གང་གི་ཆེ་སྤྱད་པོ་སྤྱི་མ་འགག་ཅིང་
 དེའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་སྤྱི་མ་རྣམས་སྤྱི་བ་དེའི་ཆེ་འཛིག་རྟེན་མཐའ་མེད་བར་མི་འབྱུར་རོ། །

གཉིས་པ། སྤྱད་པོ་གསུམ་པའི་ཕྱོགས་དགག་པ་ལ། གཉིས་ཡིན་གྱི་
 ཕྱོགས་དགག་པ་དང་། གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཕྱོགས་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི།
 གལ་ཏེ་ཕྱོགས་གཅིག་མཐའ་ཡོད་ལ། །ཕྱོགས་གཅིག་མཐའ་མི་མེད་འབྱུར་ན། །

འཛིག་རྟེན་མཐའ་ཡོད་མཐའ་མེད་འགྱུར། །དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་
 ཉེ་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་འཛིག་རྟེན་འདི་ནས་ཕ་རོལ་ཏུ་འཕོ་བ་ན། བདག་ལུང་
 བོའི་ཕྱོགས་གཅིག་འཛིག་པས་མཐའ་ཡོད་ལ། ཕྱོགས་གཅིག་མི་འཛིག་ཅིང་མ་
 ཉམས་པར་འཇུག་པའི་མཐའ་མེད་པར་འགྱུར་ན། དེའི་ཆོའཛིག་རྟེན་མཐའ་ཡོད་
 པ་དང་མཐའ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། ཕྱོགས་གཅིག་འཛིག་ཅིང་ཕྱོགས་གཅིག་
 མི་འཛིག་པ་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཉེ། གཅིག་ལ་འགལ་བ་དག་མི་རུང་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་གཅིག་འཛིག་ལ་ཕྱོགས་གཅིག་གནས་པ་མི་རིགས་ཞེ་ན།
 འདིར་ཕྱོགས་གཅིག་འཛིག་ཅིང་ཕྱོགས་གཅིག་རྣམ་པར་གནས་པར་རྟོག་ན། ཉེ་
 བར་ལེན་པོ་ལ་ཡིན་ནམ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལ་ཡིན་གྲང་། དང་པོ་ལྟར་ན། ཇི་ལྟར་
 ལུར་ན་ཉེར་ལེན་པོའི། ཕྱོགས་གཅིག་རྣམ་པར་འཛིག་འགྱུར་ལ། ཕྱོགས་གཅིག་
 རྣམ་པར་འཛིག་མི་འགྱུར། །དེ་ལྟར་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ། །ཉེ་བར་ལེན་པོ་ནི་བདག་
 ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལུང་པོ་དག་ལ་རྣམ་པ་ལྡས་བཅའ་བ་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། གང་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཇི་ལྟ་ལུར་ན་ཕྱོགས་གཅིག་རྣམ་པར་འཛིག་ལ་ཕྱོགས་
 གཅིག་རྣམ་པར་མི་འཛིག་པར་འགྱུར། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ། །
 ཕྱོགས་གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་། ཇི་ལྟ་ལུར་ན་ཉེར་ལྟར་པའི། ཕྱོགས་གཅིག་རྣམ་
 པར་འཛིག་འགྱུར་ལ། ཕྱོགས་གཅིག་རྣམ་པར་འཛིག་མི་འགྱུར། །དེ་ལྟར་དེ་
 ཡང་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཉེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ཉེ་བར་ལེན་པ་
 ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། གང་གི་ཆོའཛིག་པ་ལྡས་བཅའ་བ་ན་ཉེ་བར་ལེན་

པ་པོ་འགའ་ཡང་མེད་པས་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡང་མེད་པ་དེའི་ཚེ། རི་ལྷ་བུར་ན་ཉར་
 བྱང་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་འཛིག་ཅིང་ཕྱོགས་གཅིག་འཛིག་པར་མི་འགྱུར། དེ་ཉིད་
 ཀྱི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡང་མི་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མཐའ་ཡོད་མཐའ་མེད་
 པ། །གཉིས་ཀ་གྲུབ་པར་གྱུར་ན་ནི། །མཐའ་ཡོད་མ་ཡིན་མཐའ་མེད་མིན། །
 འགྲུབ་པར་འགྱུར་བར་འདོད་ལ་རག། །གལ་ཏེ་མུང་པོ་སྒྲ་མ་མི་འཛིག་པར་སྒྲིབ་
 བྱི་མར་འགྲོ་བའི་མཐའ་མེད་པ་དང་སྒྲ་མ་འཛིག་ཅིང་བྱི་མ་མི་འབྱུང་བའི་མཐའ་
 ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་གྲུབ་ན་དེ་དག་བཀག་པའི་སྒྲོ་ནས་མཐའ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་
 མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་གྲུབ་པ་ཞིག་ན། རི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཐའ་ཡོད་
 པ་དང་མཐའ་མེད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་དག་བཀག་པ་ཡང་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་
 མཐའ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མཐའ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་པ་མི་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་དོན་དམ་ལ་བརྟེན་ནས་དགག་པ་ནི། ཡང་ན་དངོས་པོ་ཐམས་
 ཅད་དག །སྒྲོང་ཕྱིར་རྟག་ལ་སོགས་ལྟ་བུ། །གང་དག་གང་དུ་གང་ལ་ནི། །ཅི་ལས་
 ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཀྱན་རྩིབ་རྟེན་
 ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གཟུགས་བརྟན་དང་འདྲ་བ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ན་རྟག་པ་
 ལ་སོགས་པར་ལྟ་བུ་མི་སྤྲོད་པར་བསྟན་པ་ལས། ཡང་ན་བྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་
 ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཡིན་པར་
 བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་གིས་བསྟན་ལ། དེའི་ཕྱིར་གོང་དུ་བཤད་པའི་རྟག་པ་ལ་
 སོགས་པ་ལྟ་བུ་གང་དག་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་བྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་གང་ཞིག་

ཡོད་པར་འགྱུར། དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་གང་དུ་ལྟ་བ་དག་འབྱུང་ཞིང་བསྒྲོག་པར་བྱ་བ་
 ལྟ་བ་དེ་དག་གི་དམིགས་པ་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་
 གུ་མ་ཆུང་པ་གང་ཞིག་ཡོད། རྟེན་གང་ལ་ལྟ་བ་དེ་དག་སྒྲེ་བར་འགྱུར་ཞིང་ཁོ་བོ་
 ཅག་གིས་བསྒྲོག་པར་བྱ་བ་དངོས་པོ་འཇུག། གང་ཟག་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་པས་བྱི་
 རོལ་དུ་གྱུར་བ་དེ་ཡང་གང་ཞིག་ཡོད། རྒྱ་ཅི་ལས་ལྟ་བ་དེ་དག་ཀྱན་དུ་འབྱུང་བ་ལྟ་
 བ་དེ་དག་གི་རྒྱ་མཚན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་བྱི་རོལ་དུ་གྱུར་བ་དེ་ཡང་གང་
 ཞིག་ཡོད་དེ། རྟེན་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་
 བྱིར་དང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་ཐབ་ཟེན་པའི་བྱིར་རོ། །
 དེའི་བྱིར་རྟག་པར་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་དེ་དག་བདེན་པ་
 གཉིས་ཀར་དུ་མི་རིགས་སོ། །རི་སྐད་དུ། མདོ་ལས། གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་ཡང་
 དག་པའི་གེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་
 བ་བཞིན་དུ་རྟག་པར་རྒྱན་དུ་གསོག་མེད་པ་དང་རི་ལྟ་བ་ཉིད་དང་མ་ཞོར་བ་དང་།
 མ་སྒྲིམ་པ་དང་མ་བྱུང་བ་དང་། མ་བྱས་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། ཐོགས་
 པ་མེད་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་མེད་པ་དང་། ཞིབ་དང་། འཛིག་པ་མེད་པ་དང་། མི་
 འཕྲོག་པ་དང་། ཟད་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཞིབ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་དུ་
 མཐོང་བ་དང་། མེད་པ་དང་། གསོག་དང་། གསོབ་དང་། སྟོང་པོ་མེད་པ་དང་།
 བད་དང་། འབྲས་དང་། ཟུག་དུ་དང་། སྒྲིག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། སྒྲུག་བསྐྱེལ་བ་
 དང་། སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་བ་དེ་ནི། ཅི་

བདག་འདས་པའི་དུས་ན་འབྱུང་བ་ཞིག་གས། འོན་ཏེ་བདག་འདས་པའི་དུས་ན་
མ་བྱུང་བ་ཞིག་གས། བདག་འདས་པའི་དུས་ན་ཅིར་གྱུར་བ་ཞིག་ བདག་འདས་
པའི་དུས་ན་ཅི་ལྟ་གྱུར་གྱུར་བ་ཞིག་སྟམ་དུ་སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པར་མི་བྱེད་
དོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་བྱ་བ་མཐར་ཐྱིན་པའི་ཡན་ལག་བཀའ་དྲིན་གྱི་ཕྱག་བྱ་བ་ནི།
དེ་ལྟར་རི་རྒྱུད་བཤད་པའི་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཟབ་མོ་འཁོར་བ་ལས་
ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ཐྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཉིད་
ཀྱིས་སྟོབ་དཔོན་བཙུན་ལྟ་འདས་ལ་ཕྱགས་ཤིན་ཏུ་དང་བར་གྱུར་པས་བཀའ་
དྲིན་དྲན་པའི་སྟོན་སྟེན་ཕྱག་འཆལ་བར་བཞེད་ནས། གང་གིས་ཕྱགས་བརྩེས་ཉིད་
བཟུང་ནས། །ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་བྱིར། །དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྟོན་མཛད་
པ། །གོ་ཏམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྟ་འདས་གང་གིས་
ཉིད་བཀྱར་དང་ཐན་ལན་བཞེད་པ་སོགས་ལ་མི་སྟོས་པར་གསུལ་བྱ་རྣམས་ལ་
ཕྱགས་བརྩེ་བས་ཉི་བར་བཟུང་ནས་སྟུག་བསྐྱེད་གྱི་ཅུ་བ་དངོས་པོར་མཛོན་པར་
ཞེན་པའི་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་བྱིར་འཁོར་འདས་ཀྱི་གཡང་ས་ལས་འཛིན་
ཅིང་། འཕགས་པ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོན་པས་སམ། ཡང་ན་ཆོས་བཟང་པོ་ནི་
དམ་པའི་ཆོས་ཏེ་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་འགག་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་
སྟོས་པ་ཉི་བར་ཞི་བའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ཐྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པར་མཛད་པའི་
སྟོན་པ་སྟོན་མེད་པ་སྟོན་མེད་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །མཆན་ཅི་ཞིག་ཅི་ན། དྲང་

སྒོང་གོ་འུ་ཏ་མའི་རིགས་སུ་འབྱུངས་པས་གོ་འུ་ཏ་མ་ཞེས་འཛིག་རྟེན་གསུམ་དུ་
གྲགས་པའོ། །དབུ་མ་ཅུ་བའི་ཤེས་རབ་ལས་ལྷ་བ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་རབ་ཏུ་
བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་བརྟན་པའི་འགྲེལ་པའོ། ། །

རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་གནས་སྤྱིར་དང་། །སྐལ་བཟང་ཟབ་མོའི་
ལམ་ལ་འཇུག་འདོད་རྣམས། །སངས་རྒྱས་དབྱེས་པའི་ལམ་ལ་དགོད་པའི་སྤྱིར། །
དྲི་མེད་ལྷག་བསམ་དག་པས་ཀུན་བསྐྱངས་ཏེ། །བདེ་གཤེགས་གསུང་རབ་ཀུན་
གྱི་སྒྲིང་པོའི་དོན། །ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་ལམ། །ཡང་དག་
གསལ་བྱེད་ཅུ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི། །འགྲེལ་པ་ཚིག་དོན་གསལ་བ་འདི་བྱས་སོ། །
འདིར་འབད་དག་བ་ཅུང་ཞིག་གང་ཐོབ་དང་། །གཞན་ཡང་དུས་གསུམ་བསགས་
པའི་དག་བ་ཀུན། །མ་ལུས་སྒོ་ཡིས་གཅིག་ཏུ་སྒྲིམ་བྱས་ཏེ། །འགྲོ་ཀུན་ཀུན་མཁུན་
འཐོབ་པའི་རྒྱ་རུ་བསྒྲོ། །དབུ་མ་ཅུ་བའི་འགྲེལ་པ་འཐད་པའི་སྒྲིང་བ་ཞེས་བྱ་བ་
འདི་ནི་རང་གི་སྒྲོབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱལ་ཏེ་དག་སྒྲིང་གཞོན་ཅུ་སྒོ་གྲོས་ཀྱིས་
སྐྱར་བའོ། །འདིས་འགྲོ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རྒྱད་ལ་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བའི་སྒྲིང་
བ་རྒྱས་པར་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག། །།རྗེ་བཙུན་མེད་མདའ་བ་མཁུན། །ཟབ་མོ་
དབུ་མའི་དོན་རྟོགས་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །མདྲ་ལོ་སྤྲི་པ་ལ་ཏོ། །ཤུ་རྩ་། །

།གཞུང་འགྲེལ་ཚིག་མོ་འདི་ལ་མ་དཔེ་གཅིག་ལས་མེད་པས་དེའི་ནང་ཚིག་ཆད་པ་དང་ཡིག་ནོར་མི་
ཅུང་བ་ཞིག་འདུག་པས་འདི་ག་ས་སྐྱའི་དཔེ་རྩིང་བསྐྱ་སྒྲིག་ཁང་གིས་འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ་དང་བསྐྱར་ནས་
ཁུས་པའོ། །

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or letter. The text is written in a dark ink on aged, slightly yellowed paper. The script is dense and fills most of the page, with some lines appearing to be underlined or separated by small gaps. The handwriting is characteristic of a historical cursive style, possibly from the 17th or 18th century. The text is arranged in approximately 15-20 lines, though some are faint and difficult to decipher. The overall appearance is that of a well-preserved but aged manuscript.

༡༩༩༩ རེད་མདའ་བ་གཞིན་ཅུ་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་གསུང་འབུམ།

ཚུམ་པ་པོ།	རེད་མདའ་བ་གཞིན་ཅུ་སྒོ་གྲོས།
ཚུམ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་བ།	བསོད་ནམས་ཚེ་བརྟན།
མདུན་ཤོག་བཅོ་སྟུན་བ།	པད་དོར།
དཔེ་སྒྲིག་	མི་སྒྲོན་ཞིང་ཆེན་བོད་ཡིག་དཔེ་རྒྱུ་སྒྲིག་ཁང་།
དཔེ་སྟུན།	བོད་སྒྲིངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྒྱུ་དཔེ་སྟུན་ཁང་། སྟུག་ཁང་། 850010
བསྐྱུང་འཛིང་།	ཞིན་ཏུ་དཔེ་ཁང་།
པར་ཁང་།	མི་སྒྲོན་ཅ་སྒྲིང་པར་འདེབས་འགན་འཁུར་ཆེད་ཡོད་སྒྱིག་ཁྲེར་ཁང་།
དེབ་ཆེད།	700mmx1000mm 1/16
དཔར་ཤོག་	322.4
པར་གཞི།	2075ཨའི་སྒྲ་ཅེས་པར་གཞི་དང་པོ་བསྒྲིགས།
པར་ཐེངས།	2075ཨའི་སྒྲ་ཅེས་པར་ཐེངས་དང་པོ་བརྟན།
པར་གྲངས།	7-7000
དཔེ་རྟགས།	ISBN 978-7-80589-618-2
རིན་གོང་སྒྲོར།	344 རྩིས་7-70

པར་གཞི་སྒྲིལ་བདག་ཡིན་པས་འདྲ་བཅོས་པར་འདེབས་མི་ཆོག།

图书在版编目 (C I P) 数据

仁达哇·旋努洛卓文集：全 10 册：藏文 / 旋努洛卓著. -- 拉萨：西藏藏文古籍出版社, 2015.6

ISBN 978-7-80589-618-2 I. ①仁… II. ①旋… III. ①喇嘛宗一文集—藏语 IV. ①B946.6-53

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2015)第 084292 号

仁达哇·旋努洛卓文集

- 作 者 仁达哇·旋努洛卓
责任编辑 索朗次旦
封面设计 巴多
主 编 四川藏文古籍保护编务院
出 版 西藏藏文古籍出版社
社 址 拉萨市色拉路 22 号 邮政编码 850010
印 刷 四川嘉创印务有限责任公司
经 销 全国新华书店
开 本 700mmx1000mm 1/16
印 张 327.5
版 次 2015 年 6 月第 1 版
印 次 2015 年 6 月第 1 印刷
印 数 1-1000
标准书号 ISBN 978-7-80589-618-2
定 价 655.00 元 (全 10 册)
-

版权所有 翻印必究